

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN 2011

© INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN

Redactori: Dan Croitoru, Roxana Cernea
Concepție grafică și DTP: Simona Giura

Le mulțumim colegilor noștri de la institutele culturale
românești din străinătate și de la Institutul Cultural Român
din București pentru sprijinul acordat.

ISSN 2066-5539

The background features several broad, sweeping orange brushstrokes that originate from the left side of the page and extend towards the right, creating a sense of movement and depth.

RAPORT DE ACTIVITATE

2011

Cuprins

2005-2011. Un bilanț al reformei instituționale	7
Raport de activitate 2011	19
Direcția Generală Institute Culturale Românești din Străinătate	33
Institutul Cultural Român „Titu Maiorescu” de la Berlin	36
Institutul Cultural Român de la Bruxelles	46
Institutul Cultural Român de la Budapesta și Filiala Seghedin	52
Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu” de la Chișinău	64
Institutul Cultural Român „Dimitrie Cantemir” de la Istanbul	76
Institutul Cultural Român de la Lisabona	82
Institutul Cultural Român de la Londra	88
Institutul Cultural Român de la Madrid	102
Institutul Cultural Român de la New York	114
Institutul Cultural Român de la Paris	126
Institutul Cultural Român de la Praga	136
Accademia di Romania din Roma	144
Institutul Cultural Român de la Stockholm	152
Institutul Cultural Român de la Tel Aviv	162
Institutul Cultural Român de la Varșovia	170
Institutul Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția	182
Institutul Cultural Român de la Viena	190
Direcția Relații Internaționale	199
Direcția Români din Afara Țării	207
Direcția Arte Vizuale	217
Centrul Național al Cărții	229
EUNIC Focal Point București	243
Serviciul Finanțări	253
Direcția Relații Interne	259
Editura Institutului Cultural Român	273
Revista <i>Lettre Internationale</i>	277
Direcția Generală Comunicare	281

2005-2011 Un bilanț al reformei instituționale

Reforma Institutului Cultural Român a fost inițiată în 2005; primele programe reflectând noul concept de politici culturale au fost lansate pe piață în 2006. Au fost operate simultan, atunci, două reforme: a instituției și a politicilor culturale.

Funcționând de ani de zile sub spectrul suspiciunii naționale și al irelevanței internaționale, instituția ICR ca atare, cu instrumentele ei specifice (legislative, financiare, administrative, umane), trebuia (re)construită. Față de societatea românească, instituția trebuia să-și câștige credibilitatea, adică să facă dovada neutralității sale în raport cu opțiunile estetice, filozofice, artistice, religioase etc. ale actorilor culturali autohtoni; față de mediile

instituționale străine, instituția trebuia să-și câștige legitimitatea, adică validarea sa drept membru recunoscut în comunitatea internațională a institutelor naționale de cultură.

Funcționând de ani de zile în orizontul eșecului și al insignifianței, politicile culturale în mod tradițional adoptate de instituțiile românești de promovare a culturii române trebuiau radical (re)gândite: nu liniar, ci în 3D — (i) în dimensiunea scopurilor și mijloacelor („unde vrem, în mod realist, să ajungem?” *versus* „cum anume o putem, în mod realist, face?”); (ii) în dimensiunea selecției valorilor („piață internă” *versus* „piață externă”); (iii) în dimensiunea relației statului cu cultura („propagandă culturală” *versus*

„promovare culturală” *versus* „cooperare culturală directă”). Structura și conținutul programelor lansate de noi în 2006 au fost modelate de opțiunile noastre față de această matrice multidimensională. Scop: punerea în contact a pieței culturale românești cu piețele culturale străine. Modalitate: nu propagandă cu valori culturale, nu promovare a culturii recunoscute de stat drept „cultură oficială”, ci cooperare culturală directă – potrivit următorului „Decalog” informal: (1) Nu căuta niciodată să te afirmi singur ori împotriva altuia! (2) Cooperează în tot ce faci! (3) Nu te bate cu pumnul în piept! (4) Lasă lucrurile să se întâmple! (5) Fii parte din mersul general! (6) Contribuie! (7) Ajută! (8) Împrietenește-te! (9) Fă-te cunoscut, făcându-i și pe alții cunoscuți! (10) Fă-i cunoscuți pe alții, lăsându-i să fie așa cum sunt ei! Lecția esențială pentru culturi, azi, este următoarea: afirmarea nu se mai poate face decât prin integrare, iar integrarea înseamnă punere în contact a piețelor culturale. Cooperarea directă este cuvântul de ordine. Culturile oficiale au murit.

În privința selecției valorilor, opțiunea noastră a fost să ne concentrăm, într-un prim moment, asupra selecției piețelor străine, urmând ca abia după consolidarea poziției noastre pe aceste piețe să intervenim cu selecțiile proprii. În mod pragmatic, selecția internă nu poate influența selecția internațională decât dacă agenda internă determină agenda internațională. În mod realist, acest lucru nu se mai întâmplă (azi) nici măcar marilor puteri culturale. Prin urmare, agenda națională poate avea un cuvânt de spus în selecția internațională numai prin intermediul selecției pe care agenda internațională o operează pe piața națională. Acesta a fost punctul nostru de vedere.

Rezultatele acestei abordări au fost spectaculoase. De pildă, în șase ani de funcționare a programelor „20 de autori”, Translation and Publication Support Programme – TPS și PUBLISHING ROMANIA, care au fost construite pe principiile enunțate mai sus, au fost traduse în 24 de limbi 319 titluri. Niciodată în istoria României ritmul de apariție a traducerilor din literatura română nu a fost, timp de șase ani, în mod susținut, de un volum pe săptămână. Două observații se impun. Prima este că, în acest moment, suntem foarte aproape de a realiza o masă critică a prezenței literaturii române contemporane în librăriile din străinătate. A doua se referă la scriitori: niciodată în istoria literaturii române scriitorul român nu a fost în situația, ca acum, de a-și putea gândi cariera simultan atât pe piața culturală internă, cât și

Începând în special cu 2008, ICR a devenit un adevărat model de diplomatie culturală emancipată și de politică culturală a cooperării directe. S-a operat treptat trecerea de la modelul piramidal, bazat pe propagare culturală unidirecțională, la cel transversal, de cooperare culturală directă, bazat pe interacțiune și reciprocitate. Am făcut analiza acestei „schimbări de paradigmă” (Rod Fisher) în discursul ținut la încheierea președinției EUNIC (iunie 2011), unde ICR a propus ca ideal al politicilor culturale matur-democratice conceptul de „dublă vizibilitate”. Diplomazia culturală a ultimelor decenii sărăcise, se birocratizase, se golise de conținut. Pentru cultură, proximitatea prea îndelungată cu tehnicile de manipulare și dominare ale statului este toxică. Cultura trebuie eliberată de politica de stat (deci, chiar și de obiectivele diplomatiei culturale, oricât de *soft*), iar institutelor naționale de cultură trebuie să asume rolul minimal al medierii și facilitării: sursele culturii stau în creativitatea individualităților, nu în programele statului (oricât de bine intenționate). În acest ceas al maturizării politicilor culturale ale institutelor naționale de cultură, menirea lor pare a fi aceea de a crea cadrul transparent al dialogului dintre culturi: ideal ar fi un institut care se face transparent și inexistent în fața culturii pe care o prezintă și reprezintă. Asemeni aerului, medierea culturală supremă este respirația hrănitoare.

pe cea externă. Există deja scriitori români tineri care au, în mod firesc, grație programelor Institutului, o dublă carieră, în mod egal națională și internațională. Acest lucru ar fi fost de neimaginat înainte de reforma noastră.

Se știe că primul ciclu complet al unei reforme bazate pe (re)construcția unei instituții durează între cinci și șapte ani. Institutul Cultural Român se află, în anii 2011-2012, la sfârșitul acestui ciclu natural – fapt care invită la un bilanț și la o evaluare.

Motorul reformei a fost viziunea. Dintre instrumentele avute la dispoziție – cel legislativ, cel financiar, cel administrativ și resursele umane –, am putut uza în mod rezonabil numai de instrumentele financiar, administrativ și uman. Instrumentul legislativ ne-a rămas, în mare măsură, inaccesibil: Legea nr. 356/2003 nu a putut fi modificată în sensul adecvării ei la nevoile unui institut dinamic; Legea achizițiilor publice, care ignoră specificul produselor

culturale, ne dezavantajează sever; ajustările legislative adiacente, de pildă Legea nr. 186/2003 privind susținerea și promovarea culturii scrise și Ordonanța nr. 2/2008 pentru modificarea și completarea Ordonanței de Guvern nr. 51/1998 privind îmbunătățirea sistemului de finanțare a programelor și proiectelor culturale, la care a contribuit și ICR, au deblocat situații concrete de imposibilitate, dar nu au putut crea acel cadru juridic prietenos și stimulat pentru exportul cultural. În rezumat, reforma noastră a fost construită pas cu pas într-un mediu legislativ ostil sau impropriu. În continuare, pentru orice actor cultural, mediul legislativ național este o piedică în calea desfășurării de mari proiecte culturale peste hotare. Actorii culturali resimt acut această problemă atunci când încearcă să deruleze programe proprii de o anumită dimensiune; o resimt mai puțin când Institutul le oferă protecția programelor sale, dar atunci toate dificultățile improprietății legislative sunt preluate de efortul birocratic disproporționat al personalului ICR.

Ceea ce a reușit ICR în acești ani este să devină un actor competitiv pe piețele străine, adică o organizație care contează atât în interiorul familiei institutelor culturale europene, cât și pe piețele culturale ale țărilor gazdă. Am ajuns, dintr-o poziție de insignifianță, să contăm. Din ce în ce mai frecvent, primim întrebări din partea colegilor noștri de la alte institute, dar și de la organizații de prestigiu, actori culturali deja afirmați și confirmați pe piață, despre modul în care lucrăm și căile prin care am reușit să obținem un anumit rezultat ori altul. Când începi să contezi, începi să fii întrebat, imitat, invidiat, emulat.

Ca o regulă practică generală, dacă într-un cadru legislativ normal (de tip occidental european sau american), acțiunea „A” necesită efortul de personal „x”, la noi aceeași acțiune pretinde un efort de zece sau chiar de douăzeci de ori mai mare. Pentru a obține performanță, resursa umană românească trebuie cheltuită în mod disproporționat, căci are de compensat o pronunțată iraționalitate legislativă. Pentru că NU își ajustează în mod inteligent legile la nevoi concrete și la obiecte specifice, țara noastră irosește sistematic o resursă umană extrem de prețioasă, care este rară și nu poate fi ușor înlocuită.

Vulnerabilitățile cele mai mari au fost cele privitoare la recrutarea personalului. Acest lucru se explică prin salarizarea mică, printr-o piață a muncii straniu de imobilă și prin blocarea posturilor. În mod irațional pentru criteriul performanței, instrumentul resurselor umane a putut fi folosit, prin recrutări libere, numai în perioada de până la blocarea posturilor, în 2009: dar, chiar și până atunci, situația anormală, stipulată de Legea nr. 356/2003, a personalului institutelor culturale românești din străinătate care funcționează pe statul de salarizare al unei alte instituții (Ministerul Afacerilor Externe) a făcut ca instrumentul de resurse umane să nu poată fi exploatat decât parțial. Succesul nostru, din punctul de vedere al resurselor umane, s-a datorat capacității de a mobiliza într-un efort susținut toată competența și energia personalului disponibil. Claritatea viziunii noastre strategice și calitatea rezultatelor obținute în scurt timp au fost cruciale pentru menținerea acestei mobilizări, minate în multe feluri de numeroasele iraționalități legislative ori financiare ale sistemului general din țara noastră. Un alt atu a fost posibilitatea de a alege în centrală directori valoroși și de a numi la conducerea institutelor din străinătate manageri competenți. La evaluarea anuală, din 17 institute în străinătate, 13 au obținut în 2011 excepțional și foarte bine.

Instrumentele de care am putut uza în mai mare măsură sunt cel financiar și cel administrativ. Față de 2005, bugetul Institutului s-a mărit de cinci ori, de la aproximativ 2 000 000 Euro în 2005 la aproximativ 10 000 000 Euro în 2008 (cu tot cu rectificări). Aceasta a fost perioada de masivă construcție instituțională, prin care reforma de programe și reforma modului de funcționare s-au putut articula în mod eficient. Astăzi, cu tot cu rectificări, bugetul stabil al Institutului este în jur de 9 000 000 Euro, cu un randament al raportului dintre cheltuielile de programe și cheltuielile de administrație (salarii, întreținere etc.) de 4 la 1: 80% din bugetul Institutului reprezintă programele și doar 20% cheltuielile de întreținere și funcționare. Pentru alte instituții, raportul este exact invers. Oricine compară raportul dintre efortul bugetar al ICR și efectele investiției noastre pe piețele străine și același raport, în cazul altor institute naționale de cultură din UE, va vedea că instituția noastră este una dintre cele mai competitive.

Cât privește reforma regulilor și a procedurilor de funcționare, aceasta a fost atât de radicală, încât putem spune, fără metaforă, că înainte de ea ICR, practic, nu exista.

Ca formă instituțională viabilă, ICR se naște în a doua jumătate a anului 2005, iar ca actor cultural veritabil, din 2006, când au fost lansate programele noastre, iar institutele din străinătate au început cu adevărat să funcționeze.

Făcând bilanțul acestor ani de reformă susținută, trebuie să remarcăm că toată activitatea noastră s-a desfășurat în lumina unui puternic contrast între conținutul vizionar al politicii instituționale și caracterul greoi al instrumentelor necesare pentru a-l pune în practică și a-l putea mai apoi dezvolta în mod organic. Între cele două componente ale reformei – viziune strategică și instrumentar instituțional – trebuie să existe concordanță: la noi, a existat, mereu, un profund și tragic contrast. Din cauză că instrumentele structurale nu au facilitat evoluția impusă de viziune, ci au încetinit-o, reforma Institutului a fost marcată de existența a două viteze: viteza impusă de logica viziunii și viteza impusă de caracterul limitat al instrumentelor aflate la dispoziție. Cu toate acestea, văzută din afară, reforma a fost realizată cu o vigoare care este a viziunii (nu cu imperfecțiunea instrumentelor), iar roadele ei s-au putut afirma, cu toată forța, pe piețele culturale străine. Faptul că reforma nu a fost stopată ori compromisă de contradicția permanentă dintre viziune și instrumentar este urmarea sacrificiului de timp, al ingeniozității, al pasiunii și al tenacității majorității angajaților ICR. Ei au compensat deficiența sistemului.

În același timp, conducerea Institutului a reușit să creeze o cultură instituțională organică, ai cărei termeni au fost definiți gradual și căreia instrumentele existente i-au fost subsumate pas cu pas. Uneori acest echilibru fragil ne-a ieșit mai bine, alteori mai puțin bine, dar, privind retrospectiv, putem spune cu toată acoperirea că ICR a avut o linie de conduită coerentă și constantă în politica instituțională, lucru rar întâlnit în peisajul instituțional din România.

Aici trebuie menționate șicanele instituționale la care a fost supusă instituția noastră (de pildă, reducerea cu 40% a bugetului Institutului de către premierul Tăriceanu, în 2008, ori înființarea de către Senatul României a unei comisii de anchetă a politicilor culturale ale ICR, în același an) ori campaniile de presă îndreptate împotriva conducerii ICR ori a politicilor culturale promovate de Institut. Atât șicanele instituționale, cât și campaniile de presă au avut motivații politice, făcând parte din vasta luptă politică anti-Băsescu în care s-au angajat trup și suflet partide

ICR a contribuit în mod esențial la decesul intelectual și moral al noțiunii de „cultură oficială” din România. Piatra de moară atârnată de gâtul tuturor politicilor culturale românești, care a contribuit decisiv la avortarea lor, a fost obsesia legată de reprezentarea în străinătate a unei culturi române oficiale, agreeate de autorități, de instituțiile de profil și de istorie. Parte din viziunea noastră reformatoare a constat în abandonarea acestei noțiuni și în orientarea Institutului spre piața culturală românească vie, așa cum este ea în acest moment, indiferent de opțiunile estetice, artistice, filozofice, ideologice, religioase, culturale etc. ale operatorilor culturali. Vocația Institutului nu mai era aceea de a identifica valorile pretins naționale și de a le oficializa instituțional, ci aceea de a pune în contact piața culturală românească vie cu piețele culturale străine. Contemporaneitatea se unește cu contemporaneitatea, într-un concert viu și imprevizibil, din care ar trebui să rezulte, prin competiție și emulație, o auto-identificare liberă a valorilor, fără girul, autoritatea ori decretele statului. Institutul Cultural Român se retrage din poziția falsă de arbitru al culturii, care este abuziv asumată, oricine ar asuma-o, în aceea corectă de mediator flexibil al produselor culturale între piețe culturale libere. Într-adevăr, încurajând o arie foarte vastă de expresie artistică și culturală și prezentând în străinătate atât valorile trecutului, cât și pe cele ale prezentului (artele emergente, ideile noi, conceptele artistice de laborator etc.), propunând modalități de selecție democratică a proiectelor, dar urmărind cu atenție și o profilare modernă a interacțiunii eficiente dintre piețele străine și cultura națională, ICR a reușit într-un timp record să decontamineze ideologic proiecția culturală a României în străinătate.

politice și televiziuni din 2007 încoace. Cu deosebire campaniile calomnioase extrem de dure duse împotriva conducerii ICR de anumite medii de (dez)informare naționale au reușit să creeze o imagine falsă și nedreaptă a instituției, în special în ochii unui public neavizat – ceea ce se află într-un contrast frapant cu modul în care ICR e perceput pe plan internațional sau în comunitățile culturale informate din țară. De fapt, în privința ICR, televiziunile zise de știri se află într-o permanentă campanie de dezinformare ori asasinare prin tăcere: nici măcar marile noastre izbânde instituționale internaționale (de pildă, faptul că ICR a deținut președinția rețelei globale EUNIC) nu sunt transmise către opinia publică, în schimb calomniile provenite din cele mai obscure surse de dezinformare internautică reprezintă

ICR a obținut, cu o rețea extrem de mică prin comparație cu Goethe-Institut, Instituto Cervantes, British Council, Institut Français etc., și într-un timp foarte scurt (doar cinci ani), nu numai vizibilitate, ci și legitimitate internațională. Un institut național de cultură de la care se putea aștepta, în cel mai bun caz, o cuminte și corectă diplomatie culturală, moștenitor al celui mai prost renume, atât din perioada comunistă, cu deșănțata ei propagandă de partid și de stat, cât și din epoca postcomunistă, cu toate minciunile asociate puterii neocomuniste, devine în doar câțiva ani un partener credibil și inovativ, care practică un stil neconvențional de diplomatie culturală și care se orientează cu succes spre cele mai inovatoare politici culturale ale zilei, ei bine, acest Institut reușește să intre într-un circuit al legitimării internaționale care îl propulsează în doar doi ani în fruntea rețelei tuturor instituțiilor de cultură din Uniunea Europeană. Grație seriozității și dinamismului nostru instituțional, suntem luați în serios, ni se cere părerea, cuvântul nostru este ascultat, partenerii ne caută, omologilor noștri li se pare firesc să fim aleși în funcții de conducere, mulți se întrebă ce cred românii despre cutare ori cutare proiect, suntem invidiați, imitați și căutați ca aliați. Românii, de ale căror politici culturale nu auzise nimeni până în 2006, ajung să conducă regionalele internaționale de evaluare a politicilor culturale europene, unde actori nu fuseseră, în mod tradițional, decât marile institute naționale de cultură din vechea Europă Occidentală. Într-un fel, ceea ce a reușit ICR să realizeze este să scoată România diplomatiei culturale din statutul de țară față de care există așteptări amorfe și să îi deschidă calea spre liga țărilor cu politici culturale active și respectate. Această legitimare internațională, care nu decurge prin nimic din ceea ce am moștenit, constituie un succes remarcabil al reformării Institutului Cultural Român.

constant știri pentru aceste televiziuni. Am amintit de acest mediu public ostil deoarece el face parte din atmosfera general nefavorabilă în care ne-am desfășurat, în acești ani, activitatea de reformă. La inadecvarea instrumentarului structural, ca piedică fundamentală în calea realizării viziunii novatoare a conducerii Institutului, trebuie din păcate să adăugăm ostilitatea mediului public și lipsa de solidaritate a societății românești față de proiectul instituțional ICR. Dacă reforma a reușit, trebuie să înțelegem că ea a avut de învins nu numai inerția instrumentelor, ci și adversitatea ori indiferența ostilă a unei mari părți, cea mai puternică, din mediul public românesc.

Am pomenit mai sus de costurile umane menite să contracareze iraționalitățile mediului instituțional. Dar ar trebui să ne gândim și la ceea ce nu s-a putut realiza, în termeni cantitativi și calitativi, pentru că timpul și energiile noastre au fost confiscate de absorbția instituțională a contrastului dintre viziune și instrumentar. Privind înapoi ne putem mândri cu realizările, dar nu putem să nu constatăm că filozofia administrativă și legislația de profil din țara noastră rămân în mod tragic inadecvate obiectivelor promovării culturale în străinătate. Nu doar că instrumentele administrative și legislative sunt greoaie, disfuncționale și reprezintă obstacole în aplicarea unei filozofii instituționale pe care ICR a gândit-o flexibilă, democratică și transversală, bazată pe mediere, transparență și competitivitate – singura filozofie capabilă să ne pună în rândul lumii și să producă rezultate –, dar nimeni dintre decidenți nu pare să înțeleagă că avem, ca stat, o problemă și că trebuie făcut ceva. Prin succesul reformei întreprinse, ICR, ca instituție a statului român, nu doar că a făcut ceva, dar a și arătat ce anume trebuie făcut. În mod tragic pentru societatea românească, acest lucru este mai bine văzut și înțeles în străinătate decât în țară. Astfel că, din punctul de vedere al culturii instituționale românești, bunul exemplu oferit de reforma ICR riscă să se irosească.

H.-R. Patapievici
Președinte

EUNIC Presidency Handover Final Speech

(Lisbon, June 8-9, 2011)

Dear friends, dear colleagues,

I am standing in front of you as acting EUNIC President for the last time. When I took EUNIC Presidency over from Finn Anderson in Bucharest last year, I could in no way tell how many relevant things for our network were to happen under my Presidency.

Among the papers making up this meeting's agenda you will find a Working paper 1 in the guise of an Annual Review drawn up by Steve Green. Let me recap in my own manner the phases of the sea changes that EUNIC has gone through during the year that has lapsed since.

Three issues that had not met with an acceptable solution among our colleagues had been pending on the EUNIC agenda for years:

(1) the membership issue: the stakes were obviously conditioned by the relations holding between our institutes and embassies within our clusters; there was something deeper than this though, namely, "the arm's length" featuring under the eligibility criterion of EUNIC members: as we all know, the stipulation in our constitutions goes as follows: "EUNIC members are organisations who operate at arm's length from their governments" – of course, this "arm's length" varies from case to case, depending on the institutional architecture of the country in question. The variability of our relations with our governments was at stake in the membership issue.

(2) the second issue bore on the existence of a Secretariat meant to assist the Presidential Team: what was at stake was, on the one hand, the allotted budget, on the other, the institutionalization of the said body; the then critics of a permanent secretariat were hesitant about our network becoming an organization;

(3) the third was a legal status issue: is it or is it not desirable that EUNIC acquire juridical personality?

When I was elected 2nd Vice-President in Berlin, in June of 2008, membership issue was indeed an issue; the Secretariat issue was rejected by a number of colleagues, while rephrasing the issue was proposed; the legal status issue was indefinitely postponed. An important step forward was taken with the generous offer by two of our colleagues, the British Council and Goethe-Institut, that of funding three secretarial positions for two years. The Presidential Support Team was thus founded at the Copenhagen Meeting, June 2009, on a competitive basis, which was made up of Steve Green, Robert Adam, and Christine Klösch. Their activity now winding up played an essential role in EUNIC's successful agenda between Finn Anderson's and my own Presidency. Had it not been for them, we would not have reached the present state.

The December 2009 Stockholm Meeting brought up the membership issue again and proposals were put on the table meant to equip EUNIC with a durable functional structure after PST funding ceased. These proposals did not meet with our colleagues' general consensus.

All the pending issues were brought up again at the June 2010 Bucharest Meeting. A comprehensive proposal regarding EUNIC restructuring was formulated by the Goethe-Institut and the British Council, which served as a basis for the ensuing debates. The Bucharest Meeting wound up with significant progress in a number of matters among which:

A flexible solution to the membership issue by introducing criteria preserving members' autonomy in relation to governments, while it did not act as an exclusion clause;

Durable post-PST structure equipment was treated in terms of agreeing to set up a three-post EUNIC office in Brussels to represent the global EUNIC network;

The legal status issue was dealt with in terms of EUNIC members delegating authority to the Presidency Team, supported by the Presidency Support Team, to proceed to set up a legal entity.

The way was thus opened up to creating a permanent EUNIC structure funded by a durable budget. The consensus reached in Bucharest was the prerequisite for the December Brussels Meeting to stand out as a decisive step forward. You will remember that this was one of the most successful meetings, one that entailed a decisive change in EUNIC's institutional profile.

The following things were convened upon in Brussels:

1. We convened upon the content of the legal status and gave the green light to EUNIC global registering with a court according to the Belgian law.

2. We agreed to set up a EUNIC office in Brussels, with two full-time posts, a head of office that would be recruited from member organisations and seconded to EUNIC, and a network and communication administrator that would be locally recruited and employed by EUNIC's new legal entity.

3. As agreed in Bucharest, we decided to set up a Strategy Group that will comprise up to 10 members – six senior managers from EUNIC member organisations, three (optional) representatives from the Presidency Team's organisations, and a head of EUNIC Office in Brussels (Presidency Support Team Leader until June 2011) –, and will provide strategic advice and analysis to the Presidency Team and the Heads and will respond to specific needs expressed by the Presidency Team.

4. For the first time in our network history we voted a common budget able to support out new EUNIC structures valid till July 1, 2011; membership fee now ranges from €1,000 to €40,000, which will enable EUNIC to run the Brussels office with an annual budget of €272,000.

5. In order to give equal voice to EUNIC members that do not have a global network but might wish to work in a specific country for a limited period of time, we

unanimously agreed to introduce the “Hosting EUNIC” mechanism, through which those members with global networks might consider hosting these members. A map of EUNIC members' locations outside the EU where they could offer hosting services was prepared for us by the Presidency Support Team and it is now available.

All these decisions, decisive steps towards institutionalizing our network, have provided EUNIC with a new structure. They have changed a collegial and widely informal association into a network enjoying durable functional structures. We need to bear this clearly in our minds as reiterated by our colleague Hans-Georg Knopp, the President whose 2nd Vice-President I was honoured to be elected: “EUNIC should move from accidental to strategic”. Well, my sense is that EUNIC is now beyond the passage from accidental to strategic. This is now mission accomplished. I felt privileged to serve EUNIC throughout this year of crucial institutional metamorphoses.

§

Allow me to share with you a few reflections of the last three years in my capacity as President of a National Institute and member of the Presidential Team.

Firstly, what I like to call the “double visibility” extended to a given society by a good cultural programme or a good cultural strategy.

To make this explicit, let me start from a question: What is the reason for which a national cultural institute invests important sums, out of the national budget, into cultural programmes? There is an obvious reason: promoting the respective national culture. Here is an explicit objective of the nation-state. This can assume the soft form of cultural diplomacy or of hard cultural propaganda. Both are legitimate objectives, though, when it comes to “national culture”, emphasis is laid differently in either of the two cases. Cultural diplomacy seeks to promote national culture by emphasizing “culture”, while cultural propaganda militates for national culture by laying stress on “national”.

In the post-WWII and post-Holocaust period, Europe went through a significantly peculiar phase, with Western states deciding to behave other than as Hobbesian competitors caught in perpetual warring. The European

Community was consequently created. The will to union was placed in the centre of unified economic cooperation.

After 1989, the collapse of communist regimes made it possible, for the first time ever, for the whole of Europe to be peacefully united, in the face of – to the day – historical conflicting religious, political and cultural traditions. The European Community became a European Union, an entity to be understood as essentially political deep-going institutional cooperation among the member-states. In the track of onetime economic cooperation, this union turned into an institutional political union.

Under the circumstances, cultural diplomacy proper tends to become a form of rather stiff cultural promotion centered on the nation-state idea. Why “stiff”? Because the most important contact processes within the European Union are no longer based on propaganda/promotion. Rather, they are essentially direct cooperation geared. It is not nation-states that find themselves in direct contact now. Rather, it is societies, cultural markets that do so. Postmodern societies overflow the borders of nation-states, the latter onetime only way to be internationally represented. Societies tend to represent themselves, beyond states, via their contact cultures in relation to other cultures, on the latter’s representative markets. We are unawares witnessing a paradigm shift gradually embraced by all cultural operators: the practice of national cultural institutes is growing more and more out of traditional cultural diplomacy into direct cooperation, in a people-to-people fashion.

National cultural institutes must be alert to, and aware of, these developments. As a standing consequence of this shift is the answer to the question: “Whom and what does a cultural programme make visible?”

In cultural propaganda times, a cultural programme made visible a given cultural ideology, namely, a given state’s official view on the national culture of the place. In softer cultural diplomacy times, a cultural programme makes visible a given cultural identity, namely, a certain vision of institutions with regard to a given society’s or nations’ cultural identity. Nowadays, in times of direct cultural cooperation, a cultural programme makes visible a given

society’s grass-roots level cultural practices. This provides us with what could be called a vision of “a society’s cultural anatomy”. And, as direct cultural cooperation is of an equal nature, here is double visibility: both the source and the target society involved become visible via a good cultural cooperation programme. Offer and receipt become visible in the giving. Both societies become visible to each other, in a cultural cooperation programme.

A good national cultural institute can derive a rule from this: making visible the society in which it is active, in the society which it represents. If I open up a Romanian Cultural Institute in South Africa, it must discharge the task of not only presenting Romanian culture in South Africa, but also that of offering us, in Romanian society, an image of South African society. If the programmes I am unfolding leave South African society invisible to Romanians, my enterprise is a failure. This is the way a modern cultural institute should think, in my opinion.

This new situation brings about obvious cognitive progress, potential rather than mandatory as this may be. What is really relevant though is that, at least in principle, a given society’s most hidden and deepest spaces can become visible to another society’s artistic and operational actors. Cultural institutes can capitalize on this potential cognitive resource in an intelligent way. Cultural programmes can be much more than mere presentation and representation mechanisms of the showcasing the arts type.

They can be used as intelligent instruments of knowledge both with a view to investing today’s generalized democracy with cognitive content, and to offering the double cultural visibility in such substantial demand in modern societies.

§§

I will end by reverting to a philosophical perspective on the task that might be confronting EUNIC. As I mentioned previously, the promotion of culture through institutions has undergone several stages: instrumentalization by the state, cultural propaganda, cultural diplomacy, and cultural cooperation. A possible future stage consists in putting cultural markets in direct

contact. Cooperation allows for the separation of value-related criteria produced by the market. Cooperation therefore does not mean putting either the markets or the value-related criteria together. This means there is a deeper still level of cultural contact, going beyond cultural cooperation the same way cultural cooperation goes beyond cultural diplomacy. It is about bringing cultural markets in contact, without dissolving them into one single market.

In our jargon we say that we are developing a “common theme, local delivery” type of approach. It is, in fact, much more than this.

EUNIC is going to be confronted in Europe by increasingly unified cultural markets, while outside Europe it will come against cultural markets either indifferent or hostile to unification, or tensely engaged in the centre/periphery, developed/backward dialectics. EUNIC will be unable to respond undifferentiatedly to this type of challenges which are in their turn deeply non-homogenous. The policy to apply here seems to be the one dictated by completely abandoning any hidden agenda, even a progressive one. EUNIC, outside Europe, should be an old precious looking glass of local societies. The activity of EUNIC members should make visible to Europe the irreducible specificity of non-European cultures. Of course, EUNIC is going to promote European values and topics. Nevertheless, should it intend to penetrate local societies, it will have to discard the pretention it knows better what it is all about – that it knows while the rest ignore, that progress is his while backwardness is theirs. Through the eyes of EUNIC clusters outside Europe one should be able to see not the state but the societies.

Within Europe the task of EUNIC might be contributing culturally to producing a content for European identity. This is already happening. In Bucharest, for instance, I have witnessed a vivid feeling of unity and fraternity coming into existence as a result of the simple act that all the directors of active cultural institutes in the Capital of Romania are meeting regularly. It was out of coming to know each other that ideas resulted, not the other way round. At the foundation of each EUNIC cluster lies friendship, perhaps not just paradoxically. Not only knowledge, abilities, competencies, etc., but also friendship

matters. This thing spreads throughout society in a more durable way than abilities. Capacity building should be seen, in my opinion, in terms of getting friendly.

I do stress imponderable things because they are rarely discussed if at all. In South Africa, where I headed the Sub-Saharan regional branch of EUNIC, I heard Achille Mbembe say that he’d had enough of Africans being treated like starving people. We want culture not compassion surrogates for our caved-in stomachs. Mbembe severely criticized the instrumentalization of culture.

What I mean is that in certain instances even the soft power of certain cultural social-support programmes is too hard. This should be food for thought. There are times when even compassion is a sign of arrogance. EUNIC has the momentous chance of building outside Europe programmes for bringing cultural markets rather than specialized cultural institutes in direct contact. Through the nature of its activity and its capacity to extract out of a given cultural environment the tacit knowledge incorporated therein, EUNIC has many keys in its hands, most of them as yet undiscovered.

I have a feeling that not even we, colleagues involved in setting up and consolidating our network see clearly enough the width of this project called EUNIC. We speak about cultural programmes, cooperation, capacity building, unifying and putting in contact cultural markets, but there is more than this at stake. In more than one sense, EUNIC is a laboratory for the future.

For us, Europeans, EUNIC is a laboratory in which experiments are carried out on the type of moral and intellectual relations that will lie at the foundations of the new European identity. EUNIC is making its own direct, if discreet, contribution to the shaping of a new European identity, to experimenting the moral equality of all the European actors, irrespective of the start inequality of their resources. Today’s Europe does not look like yesterday’s, and the society being prepared by the EU looks more like the one described by Avishai Margalit in *The Decent Society*, than the one described by Marx in *The Communist Manifesto*. EUNIC’s contribution to shaping a decent society in Europe is a most important one.

For societies outside Europe, I like to think that

EUNIC is already a laboratory aiming at “double visibility”. This is what makes me so optimistic as far as EUNIC is concerned. This is not a mere reunion of National Cultural Institutes: it is, if properly used, an instrument for extracting the tacit knowledge incorporated in the cultural practices of a given society.

At its best, EUNIC is global creativity born out of joining together local initiatives. You never know, before coming together, how many things can be done together. EUNIC allows the emergence of the type of creativity which even creative people ignore before finding out, by getting down to work, how creative they actually are.

But this remarkable potential will not be fully capitalized on unless EUNIC and our national cultural institutes observe a few simple yet decisive rules learned in all the four corners of the world during the year spent at the EUNIC Presidency. There are ten of these rules making up a Decalogue of Good Practices which a good European national institute should observe.

Here is the Decalogue:

- (1) Never act alone!
- (2) Always in cooperation!
- (3) Don't be patronizing!
- (4) Make it possible!
- (5) Be part of it!
- (6) Get involved!
- (7) Commit yourself!
- (8) Befriend people!
- (9) Make yourself known by making others known!
- (10) Know the others by making them known!

H.-R. Patapievici
EUNIC President (2010-2011)

„În ce privește comunicarea instituțională și răspunderea față de banul public, ICR este, după cunoștințele mele, singura instituție care publică anual rapoarte de activitate în format tipărit și pe site, într-o formă prietenoasă și însoțite de un mesaj al președintelui instituției, care dă o cheie de lectură și punctează cele mai importante acțiuni și evenimente.”

Raluca Pop

„Am început să ne găsim un loc și pe harta culturală a Europei și a lumii. Pe de o parte, Institutul Cultural Român – prin rețeaua sa din marile capitale – «exportă» sistematic cultura vie și actuală. Chiar în această perioadă – de exemplu – România este «țară-invitată» la Târgul de carte de la Madrid, iar la cel din Göteborg există o consistentă prezență a autorilor români.”

Mircea Vasilescu

„Când H.-R. Patapievică a venit la conducerea ICR, puțină lume și-a imaginat că [...] ar fi fost cea mai nimerită persoană pentru a gira funcționarea unui sistem în care propriile opinii și convingeri trebuiau să lase loc diversității, relativității și democrației gusturilor. [...] La cinci ani de la acceptarea acestei provocări și la două săptămâni de la încheierea mandatului de președinte al EUNIC, ar trebui să recunoaștem că actualul ICR este una dintre rarele instituții europene din România, iar pariul pentru care H.-R. P. și-a pus între paranteze viața sa de până atunci e unul câștigat.”

Simona Sora

Activitatea Institutului Cultural Român în anul 2011 a fost marcată de deținerea președinției EUNIC – European Union National Institutes for Culture. România a preluat, pe 17 iunie 2010, prin președintele Institutului Cultural Român, dl Horia-Roman Patapievică, președinția EUNIC, rețeaua institutelor culturale naționale din Europa, constituită la Praga în 2006, la inițiativa British Council. În prezent, EUNIC reunește 31 de organizații culturale de nivel național din 26 de țări europene, printre care instituții de mare prestigiu, precum British Council, Institut Français, Goethe-Institut, Instituto Cervantes, Instituto Camões, Institutele Italiene de Cultură. Conform statutului organizației, preluarea președinției EUNIC a urmat alegerii dlui Horia-Roman Patapievică în funcția de vicepreședinte al organizației, la reuniunea EUNIC din 2008 de la Berlin. Bilanțul președinției române a EUNIC poate fi rezumat prin formula „from accidental to strategic”, prin care Hans-Georg Knopp (președinte EUNIC 2008-2009 și secretar general al Goethe-Institut) a sintetizat obiectivul central al EUNIC. A fost privilegiul Institutului Cultural Român să realizeze acest obiectiv. EUNIC a fost transformat, în numai un an de zile, dintr-o rețea informală și colegială într-o structură dotată cu statut legal (în sistemul belgian), mecanisme interne de funcționare (au fost înființate un Birou permanent la Bruxelles, un Grup Strategic de reflecție și analiză, au fost adoptate proceduri de eligibilitate, precum și criterii de raportare la misiunile ambasadelor) și un buget reproductibil. De asemenea, la propunerea ICR, EUNIC a adoptat un mecanism care permite institutelor mici și medii să fie prezente cu programe inclusiv pe piețele culturale unde nu beneficiază de reprezentare instituțională.

În timpul mandatului de președinte deținut de dl Horia-Roman Patapievică a fost clarificată și cheștiunea aderării noilor membri. În momentul de față există reguli clare de aderare, care au deschis oportunități de care a beneficiat și ICR. Conform regulamentului EUNIC, există posibilitatea ca atașaii culturali ai ambasadelor statelor membre să facă parte din clustere înființate în orașe unde nu există institute culturale ale acestor state. Pentru ca acest lucru să fie posibil, trebuie respectate trei criterii de bază: 1) fiecare președinte de institut este responsabil pentru desemnarea reprezentantului său în fiecare cluster; 2) componenții clusterului vor activa prin consultare

permanentă cu președintele; 3) dacă într-un cluster se dorește includerea unui membru care nu este reprezentat la nivel de președinte, atunci clusterul trebuie să obțină acordul adunării președinților institutelor membre (Heads Meeting). Ca o concretizare a acestei noi politici, în momentul de față reprezentantul ICR nominalizat din cadrul Ambasadei României la Beirut este președintele ales al clusterului EUNIC în Liban, prilej pentru instituția noastră de a dezvolta proiecte cu vizibilitate europeană în Orientul Mijlociu.

Președintele Institutului Cultural Român, dl Horia-Roman Patapievici, a predat președinția EUNIC în cadrul întâlnirii conducătorilor institutelor din rețea, organizată la sediul lusitan al Institutului Camões în intervalul 8-9 iunie 2011. Mandatul de președinte EUNIC a fost preluat de președintele Institutului Camões, doamna Ana Paula Laborinho.

Implicarea ICR în rețeaua EUNIC la nivelul proiectelor inițiate și derulate a crescut exponențial, generând vizibilitate atât în țară, cât și în străinătate.

Bugetul Institutului Cultural Român pe anul 2011 a fost aprobat prin Legea bugetului de stat nr. 286/2010 la nivelul sumei de 44 000 000 lei, din care venituri proprii în sumă de 1 000 000 lei. Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 96/16.11.2011 cu privire la rectificarea bugetului de stat pe anul 2011, bugetul ICR a suferit o reducere de 3 000 000 lei, ajungând la 41 000 000 lei.

Rețeaua institutelor culturale românești din străinătate a funcționat, în această perioadă, cu un număr de 17 institute (Berlin, Bruxelles, Budapesta, Chișinău, Istanbul, Lisabona, Londra, Madrid, New York, Paris, Praga, Roma, Stockholm, Tel Aviv, Varșovia, Veneția, Viena), dintre care cel de la Budapesta a primit, în decembrie 2007, o extensie la Seghedin.

Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu” de la Chișinău, deschis în data de 29 septembrie 2010 printr-o serie de evenimente de anvergură organizate împreună cu Direcția Români din Afara Țării, beneficiază de un buget propriu și de o programare adecvată strategiei ICR.

În urma demersurilor susținute ale Institutului Cultural Român și ale Ministerului Afacerilor Externe (MAE), în luna octombrie a fost adoptată HG 1 019/2011,

consfințind astfel transformarea Centrului Român de Informare de la Bruxelles (CRIB) în ICR Bruxelles. Institutul Cultural Român de la Bruxelles reprezintă o adaptare firească la noul statut al României, de membru al Uniunii Europene, o consacrare legală a situației actuale a CRIB, care funcționează din anul 2007 ca un veritabil institut cultural român în străinătate. Transformarea CRIB în ICR Bruxelles pune bazele unei platforme pentru promovarea artiștilor români și conectarea lor la proiecte europene de cooperare. Totodată, ICR Bruxelles își va asuma rolul de interfață a ICR cu instituțiile europene, va dezvolta expertiză pentru atragerea de fonduri europene și parteneriate în cadrul EUNIC, va contribui la diseminarea în rețeaua ICR a informațiilor despre oportunități de finanțare europene. Institutele culturale europene cu tradiție dispun la Bruxelles de filiale bine încadrate cu personal, care acoperă zona de lobby și comunicare cu instituțiile locale.

Alături de Ministerul Afacerilor Externe, Institutul Cultural Român a continuat demersurile oficiale în vederea deschiderii de noi institute în rețea. Acordurile bilaterale cu Federația Rusă și Republica Populară Chineză sunt în continuare analizate de părțile implicate, ICR fiind pregătit să deschidă alte noi institute la Moscova și Beijing. De asemenea, continuă discuțiile tehnice cu privire la identificarea unor sedii adecvate pentru Institutul Cultural Român de la Kiev și pentru filiala de la Cernăuți.

La fel ca în anii trecuți, ICR și institutele culturale românești din străinătate și-au propus și în 2011 derularea unor programe ample, cu un mare impact la public, menite să asigure culturii române, României în general, maximă vizibilitate pe piețele culturale externe.

Institutul Cultural Român „Titu Maiorescu” de la Berlin, în colaborare cu fabrik Potsdam, Robert Bosch Stiftung și Centrul Național al Dansului, au organizat „Moving Romania”, primul festival de dans contemporan românesc în spațiul german, în perioada 8-15 septembrie. Astfel, publicul german a reușit să descopere opt spectacole românești de dans contemporan care au purtat semnătura coregrafilor Andreea Novac (*Dance a Playful Body* și *Pretend We Make You Happy*), Cosmin Manolescu (*superGabriela*), Sergiu Mătiș și Vlaicu Golcea (*Duet*), Mihaela Michailov și Mădălina Dan (*White Words – Blue Hearted*).

În data de 3 iulie, la Catedrala Saint-Loup din

Bruxelles, Institutul Cultural Român de la Bruxelles a organizat un concert cu o rezonanță deosebită, susținut de ansamblul Ausonia și de Corul de Cameră din Namur. Lor li s-au alăturat nouă tineri muzicieni români, absolvenți ai conservatoarelor din București, Timișoara, Cluj-Napoca, într-un eveniment muzical prezentat pe scena Festivalului Muzical din Namur, proiect sprijinit de Ministerul Comunității Franceze, Festivalul Namur-Europe-Wallonie, Agenția Wallonie-Bruxelles International, Primăria orașului Namur, Primăria orașului Cluj-Napoca, Centrul Cultural Francez din Cluj-Napoca și ICR Bruxelles.

Prin intermediul Institutului Cultural Român de la Budapesta, 33 de icoane pe sticlă de secol al XIX-lea din tezaurul României au fost prezentate publicului ungar de ICR Budapesta și Complexul Muzeal ASTRA din Sibiu în preajma Sărbătorilor Pascale ortodoxe și catolice. Expoziția „Icoana pe sticlă: timp de credință în spațiul Transilvaniei”, desfășurată în perioada 19 aprilie – 30 mai la Muzeul Kiscelli din Budapesta, a fost inclusă în programul conferinței „Arta religioasă în Ungaria și România – influențe reciproce din Evul Mediu până în prezent”. Cifra simbolică, cele 33 de icoane transilvănene au provenit din sudul Ardealului, din principalele centre de iconari de la Nicula și Gherla (județul Cluj), Laz și Lancrăm (județul Alba), Șcheii Brașovului și Făgăraș (județul Brașov), Mărginimea Sibiului și Sibiu. ICR Budapesta a continuat prin acest eveniment o inițiativă a Fundației Anastasia din anul 1994. Sub titlul „Pas d'accord avec Zefirelli”, cinci artiști români – Sorin Dumitrescu, Mihai Sârbulescu, Horea Paștina, Ion Grigorescu și Ioana Bătrânu – au zugrăvit pe porțiuni din pereții și coloanele de piatră și cărămidă reprezentări religioase ortodoxe.

Actori din România și Moldova s-au reunit pentru o nouă ediție a Festivalului „One Man Show” de la Chișinău, intitulată „Poduri de teatru”, în perioada 12-15 octombrie. Evenimentul și-a propus să marcheze 20 de ani de la Podul de Flori de pe Prut și să aducă la Chișinău cele mai bune spectacole-monodramă din spațiul românesc, punând alături actori din România și Moldova. Programul festivalului, desfășurat în mai multe spații din Chișinău (Teatrului „Licurici”, Teatrul „Satiricus”, UNITEM, Foosbook și Opera Națională), a cuprins patru producții realizate în România și cinci în Basarabia. Cu susținerea Institutului Cultural Român „Mihai Eminescu” de la Chișinău și cu

sprijinul municipalității orașului Chișinău, au fost reprezentate trei spectacole ale Teatrului Act: *Absolut*, spectacol regizat de Alexandru Dabija după *Ivan Turbincă* de Ion Creangă; *9 grade la Paris* de Peter Kerek și *Amalia respiră adânc* de Alina Nelega, regia Mariana Cămărășan. Publicul i-a putut urmări și pe actorii de dincolo de Prut în creațiile scenice realizate pe texte autohtone: Andrei Sochircă, cu un text de Eugen Cioclea; Doriană Talmazan, cu un performance de Nicoleta Esinencu; Alexandru Pleșca, cu un spectacol după textul lui Mitos Micleușanu și Florin Braghiș; Mihai Fusu, cu un spectacol după poezia avangardistă din Transnistria din anii 1920-1930; Iurii Andriuscenko, de la Teatrul de limbă rusă „Anton Cehov”.

Festivalul „Documentarist” din Istanbul a organizat în acest an o secțiune specială dedicată filmelor documentare din România. La inițiativa Institutului Cultural Român „Dimitrie Cantemir” de la Istanbul, la cele șapte secțiuni – „The World We Consume”, „Human Landscapes: Portraits”, „International Panorama”, „Post-Communist Era”, „From the Arab Word”, „Antropology and Documentary” și „Music Documentaries” – s-a adăugat o secțiune specială, „Focus Romania”. Secțiunea a cuprins cinci documentare: *Shukar Collective Project* de Matei Alexandru Mocanu, *Kapitalism – rețeta noastră secretă* de Alexandru Solomon, *Autobiografia lui Nicolae Ceaușescu* de Andrei Ujică, *Oxigen* de Adina Pintilie, *Piața Universității – România* de Stelian Tănase. Organizată de Eurasia Art Colective, ONG dedicat creării unor platforme de dialog intercultural și interdisciplinar prin intermediul studiilor culturale, al practicii artistice educaționale, festivaluri și evenimente de artă contemporană, ediția din acest an a festivalului s-a desfășurat în perioada 31 mai – 6 iunie și a inclus 80 de documentare turcești și internaționale.

Una dintre inițiativele de forță și continuitate ale Institutului Cultural Român de la Lisabona este „Stagiunea Muzicală Română în Portugalia”, ajunsă la cea de-a patra ediție. În anul 2011 au fost programate două concerte ale grupului româno-american Tuba Project. Evenimentul a consemnat, totodată, debutul în Portugalia al trupei compuse din Bob Stewart, Bruce Williams, Alex Harding, Lucian Ban și Derrek Phillips. Tuba Project a cântat în prima seară, pe 29 iulie, în cadrul Festivalului Musicas do Mondo de la Sines, în fața unei audiențe de aproape 4 000 de persoane,

pentru ca în seara următoare să susțină un recital în eleganta sală a Museo do Oriente. Formația a fost fondată la New York, în urmă cu un deceniu, de pianistul Lucian Ban și de saxofonistul Alex Harding, avându-l ca „star” pe Bob Stewart, la tubă. Festivalul Musicas do Mondo este un festival al muzicilor lumii, un fel călătorie muzicală în jurul lumii, desfășurat în localitatea unde s-a născut Vasco Da Gama și care se organizează fără întrerupere din 1999. La prezenta ediție au fost prezente 38 de trupe din 23 de țări.

Teatrul românesc a revenit după 13 ani pe scena londoneză, la Barbican Centre, cea mai mare instituție britanică dedicată artei și culturii internaționale. Turneul de anvergură al Teatrului Nottara cu spectacolul *Aniversarea (Festen)* de Thomas Vinterberg și Mogens Rukov, în regia lui Vlad Massaci, s-a înscris în programul de promovare a teatrului românesc în Marea Britanie, susținut de Institutul Cultural Român de la Londra în parteneriat cu mai multe instituții britanice de renume. Turneul a făcut parte din stagiunea Barbican dedicată spectacolelor de teatru internaționale (BITE – Barbican International Theatre Events). Programul a cuprins producții teatrale care îmbină dansul, muzica și teatrul în moduri neobișnuite, explorând granițele genului. Publicul londonez s-a reîntâlnit între 9 și 19 noiembrie, la Sala Pit, cu jocul actorilor români pus în lumină de o viziune regizorală originală, pe scenariul unui film cult. Pe 14 noiembrie, după spectacol, regizorul Vlad Massaci a răspuns întrebărilor adresate de jurnalistul John O'Mahony de la *The Guardian* și de criticul de teatru român Anca Ioniță.

La inițiativa Institutului Cultural Român de la Madrid, Primăria orașului Zaragoza și revista *Zona de Obras* au decis ca Bucureștiul să fie primul oraș european a cărui ofertă culturală să fie prezentată în cadrul proiectului „Zaragoza Latină”. Dacă între 2004 și 2010 orașele invitate au fost Tijuana, Caracas, Montevideo, Mexico City, Buenos Aires ori Quito, anul acesta interesul organizatorilor s-a îndreptat către artiștii și creațiile contemporane reprezentative pentru București și România. „Zaragoza Latină” este un proiect multidisciplinar inițiat în 2004, care intenționează să creeze o platformă de schimburi și activități culturale concentrate pe cultura latină. Seria de evenimente dedicată Bucureștiului s-a desfășurat între 26 mai și 11 septembrie și a inclus organizarea de concerte, expoziții,

cicluri de filme și lansări de carte. Astfel, în data de 26 mai, la Centro de Historia din Zaragoza au fost inaugurate cinci expoziții cu artiști din România: două expoziții aparținând Clubului Ilustratorilor din România, sub titlul „Hola, soy Bucarest!” și „Historia en historias/Poveste în povești”; expoziția „8art+”, care a prezentat lucrări ale pictorilor Gheorghe Anghel, Marcel Bunea, Florin Ciubotaru, Darie Dup, Petru Lucaci, Vladimir Șetran, Napoleon Tiron și Vasile Tolan; o expoziție având ca subiect Bucureștiul din perspectiva fotografiilor spanioli; o expoziție de performance și street-art, susținută de Alexandru Ciubotariu alias Pisica Pătrată, intitulată „Bucarest Performance Live-Art”. Tot în data de 26 mai, la Sala López, a avut loc concertul grupului The Amsterdams, formație de rock alternativ din București, iar în data de 10 iunie, în spațiul Q4 Ribera del Ebro, concertul de muzică tradițională românească al Fanfarei Shavale. În contextul Anului Literaturii Române au fost prezentate volumele autorilor români traduși în Spania cu sprijinul financiar al ICR, în prezența scriitorilor Varujan Vosganian și Petru Cimpoeșu, alături de traducătorii Joaquín Garrigós și Juan Bolea. În luna septembrie, la Centro de Historia din Zaragoza, au fost proiectate filmele: *Marfa și banii*, regia: Cristi Puiu, *Moartea domnului Lăzărescu*, regia: Cristi Puiu, *Cocoșul decapitat*, regia: Radu Gabrea, și *Bucarest, memoria perdida*, regia: Albert Solé. Totodată, programul ICR Madrid în anul 2011 a fost gândit ca un concept unitar, o ofensivă de proporții a literaturii în spațiul iberic, sub titlul „Anul literaturii române”. Demersurile ICR Madrid au avut menirea de a celebra statutul României ca invitat de onoare la Târgul Internațional de Carte de la Madrid – LIBER (5-7 octombrie), unde standul țării noastre a fost organizat de Centrul Național al Cărții și ICR Madrid.

Explorând noi propuneri de promovare a literaturii române în Statele Unite ale Americii, Institutul Cultural Român de la New York a relansat programul „Citind pe frunzele de ceai/Reading the Tea Leaves”, o serie de spectacole-lectură în limba engleză ale unor texte literare românești în interpretarea unor actori americani și cu participarea unor regizori de teatru români și americani, program coordonat de regizorul de teatru Ana Mărgineanu. Au fost alese, pe lângă textele contemporane, și texte din autorii clasici, dramaturgie și proză, din titluri deja publicate sau în curs de apariție în limba engleză. Formatul lecturilor a

adus împreună, în tandem, autori clasici și autori coterporani: „Pas în doi: proza de ieri și de azi” – 8 martie: spectacol-lectură din *Istoria ieroglică/The Hieroglyphic History* de Dimitrie Cantemir și *Țiganiada/The Gypsiliad* de Ion Budai-Deleanu (fragmente), regia: Ana Mărgineanu, cu participarea a patru actori americani; 9 martie: spectacol-lectură din *Cruciada copiilor/The Children's Crusade* de Florina Ilis și *Proză cu amănuntul/Retail prose* de Dan Lungu (fragmente), regia: Tamilla Woodward, cu participarea a trei actori americani; „Pas în doi”: dramaturgia de ieri și de azi – 15 martie: spectacol-lectură *Teatrul descompus/Decomposed Theatre* de Matei Vișniec, regia: Tamilla Woodward, cu participarea a cinci actori americani; 16 martie: spectacol-lectură *Povești adevărate complet inventate din Baia Mare/Completely Invented True Stories about the Town of Baia Mare* de Peca Ștefan, regia: Ana Mărgineanu, cu participarea unui regizor muzical și a șase actori americani. Programul a continuat în 13 mai cu spectacolul-lectură *A treia țepă/Vlad Dracula, The Impaler* de Marin Sorescu, în regia lui John Eisner, cu participarea a opt actori americani.

Institutul Cultural Român de la Paris a organizat în 2011 o serie de evenimente culturale menite să repună în circuitul artistic Sala Bizantină a Palais de Béhague, sediul Ambasadei României la Paris, o splendidă sală faimoasă în anii '30. Astfel, în perioada 6-9 iunie, a fost organizat un eveniment dedicat muzicii baroce „Nuits baroques au Palais de Béhague”. Muzica barocă este un gen muzical cu un public larg în Franța, iar Sala Bizantină reprezintă locul ideal prin acustică, dimensiunea scenei și decorul particular pentru ansambluri de muzică veche. Au fost invitate ansambluri de prestigiu pe plan internațional: Jordi Savall și Montserrat Figueras, La Follia, Balkan Baroque Band și Les Talents Lyriques. Jordi Savall și Montserrat Figueras, figuri emblematice ale scenei internaționale a muzicii baroce, au concertat în Sala Bizantină pe 9 iunie. Seria „Nopți... la Palatul Béhague” a debutat în septembrie 2010 cu festivalul de muzică clasică „Nuits classiques au Palais de Béhague” și a continuat în toamnă cu sesiunea de spectacole „Nuits théâtrales au Palais de Béhague: la nouvelle vague du théâtre roumain en festival à Paris”, în perioada 22 septembrie – 2 octombrie. Pe lângă promovarea Sălii Bizantine, proiectul „Nuits théâtrales au Palais de Béhague” a fost organizat și cu

scopul de a stimula colaborarea între profesioniștii de teatru francezi și cei români. Astfel, au fost selectate șase spectacole realizate fie de regizori ai noilor generații de actori, fie cu actori tineri, două producții aparținând unor companii de teatru franco-române. Au fost prezentate spectacolele *9 grade la Paris*, regia: Peter Kerek, *Declar pe propria răspundere*, regia: David Schwartz, *Jocuri în curtea din spate*, regia: Gabriel Pricop, *Furtuna*, regia: Victor Ioan Frunză, jucate în limba română cu subtitrare, și spectacolul-lectură *Poimăine, alaltăieri*, regia: Gianina Cărbunariu, precum și *Mod de întreținere*, regia: Alexandra Badea, în limba franceză. Evenimentul a avut loc în cadrul Săptămânii Culturilor Străine la Paris. „Nuits théâtrales au Palais de Béhague” a adus în atenția publicului parizian, prin selecția propusă, noul val de actori, dramaturgi și regizori de teatru români, precum și proiecte teatrale franco-române. Puțin cunoscut astăzi chiar și de francezi, Palais de Béhague este considerat de presa pariziană „o bijuterie care își dezvăluie splendidul mister”.

Institutul Cultural Român de la Praga a organizat prezența românească la Cvadrienala de Scenografie din Praga – Prague Quadrennial of Performance Design and Space 2011, la Palatul Expozițional (Veletržní Palace), Muzeul Național și Biserica Sf. Ana din Praga, în perioada 16-26 iunie. Cu o tradiție neîntreruptă de aproape 45 de ani, Cvadrienala și-a propus să investigheze fenomenul interdisciplinarității dintre artele vizuale și teatru, manifestat în teatrul contemporan, reunind expoziții și artiști din peste 62 de țări și cinci continente. La ediția 2011, care a stat sub semnul „Artei ca sacrificiu”, au participat peste 5 000 de teatre profesionale și studenți la artele spectacolului, cărora li s-au pus la dispoziție peste 10 000 mp. de spațiu expozițional. Cele mai bune spectacole internaționale, cele mai bune montaje de lumini și sunet, cele mai spectaculoase costume, încadrate în cele trei secțiuni competiționale ale Cvadrienalei de Scenografie din Praga (secțiunea profesioniști: țări și regiuni, secțiunea arhitectură și secțiunea studentescă) au fost vizitate și admirate de peste 40 000 de vizitatori. Sub coordonarea prof. univ. dr. Ștefania Cenean, scenograf, comisarul participării românești, țara noastră a fost prezentă cu standuri naționale la toate secțiunile Cvadrienalei. Grupul de expoziții propuse de tinerii scenografi români a reunit

proiecții video, desene, schițe, manechine, intervenții în spațiul public, happening-uri și au avut ca punct de plecare mitul Meșterului Manole. În cadrul secțiunii studențești au participat studenți de la Universitatea Națională de Artă Teatrală și Cinematografică „I.L. Caragiale” și de la Universitatea Națională de Arte din București cu expoziții de grup cu tema „Eugène Ionesco, Eugen Ionescu” – schițe, modele, happening. Secțiunea arhitectură a avut tema „fast backward play fast forward”. Proiectele expuse au reprezentat, dincolo de o demonstrație de prospețime și coerență arhitecturală, motive de reflecție asupra spațiului de joc astăzi, răspunzând, fiecare în propriul fel, unor situații complexe de recuperare a „terenului” dedicat teatrului.

O selecție de lucrări aparținând bursierilor academiilor și institutelor străine din Roma și unor artiști italieni și străini a putut fi admirată la Accademia di Romania din Roma, în cadrul expoziției de artă contemporană „Spazi Aperti”, în perioada 8-21 iunie. Ajunsă la cea de a IX-a ediție, manifestarea a cuprins o amplă panoramă de forme și expresii artistice contemporane, de la video-art și fotografie la instalații, *performance*, pictură, teatru, dans și muzică. Îngrijită de Luisa Conte și având ca temă experiența estetică, expoziția a fost organizată de Accademia di Romania din Roma, sub patronajul Municipality Romei, și s-a bucurat de colaborarea unor instituții ca: Academia Belgica, British School in Rome, Accademia di Danimarca, Accademia di Romania, Circolo Scandnavo, Real Academia d'España, Universitatea de Vest din Timișoara – Facultatea de Arte și Design. Au expus: Pelayo Varela Alvarez, Basmati (Saul Saguatti/Audrey Coianiz), Charlotte Bergman, Patricio Cabrera, Riccardo Cazzato, Aurelio Edler Copes, Alessandro Di Gregorio, Maria Diekmann, Robert Fekete, Julio Galeote Carrascosa, Carlos García Fernández, Richard Gasper, Silvio Giordano, Clara González, Andrea Jaurieta Bariain, Kirsí Marja Metsahuone, Eva La Cour, Marco Lamanna, Maruchi León, Angel Masip, Giacomo Miracola, Alessandro Morino, Ursula Nistrup, Alex Pascoli, Tommaso Pedone, Adina Plugaru, Tero Puha, Marius Purice, Sorin Cosmin Scurtulescu, Laurence Snackers, Sergiu Toma, Charlotte Troidahl, Devis Venturelli, Claudia Roxana Zloteanu. În seara inaugurală, reprezentanții Facultății de Arte și Design din cadrul Universității de Vest din Timișoara au prezentat o selecție de lucrări ale studenților facultății. Vernisajul a fost

urmat de un *performance* de audiovisual mapping pe fațada Academiei și de un dj set cu dj-ul Sillyconductor, intitulat Orchestral Cowboy. În data de 11 iunie, Alex Pascoli a interpretat un text inspirat de *Lecțiile americane* ale lui Italo Calvino, seara continuând cu proiecția unui *performance* teatral al artiștilor Maruchi León, Angel Masip, Clara Gonzáles (Real Academia d'España), intitulată „Prova registrata sull'etjud dell'opera di Anton Čechov, Tre sorelle”. Pe 18 iunie, grupul Basmati a prezentat un *performance* live de dans însoțit de un video de animație digitală, iar pe 20 iunie, în cadrul Sărbătorii Europene a Muzicii, ansamblul instrumental La piccola Accademia degli specchi a susținut un concert de muzică de cameră contemporană, propunând un repertoriu atent la experiențele minimaliste și postminimaliste. Manifestarea s-a încheiat pe 21 iunie cu un concert de jazz, electronic piano, susținut de o legendă vie a jazzului românesc, maestrul Jancsy Körössy, într-un extraordinar duet pianistic cu Ramona Horvath.

Festivalul Internațional de Film de la Göteborg a organizat, în perioada 28 ianuarie – 7 februarie, împreună cu Institutul Cultural Român de la Stockholm, o amplă secțiune dedicată filmului românesc intitulată „Romanian New Wave”. Au fost proiectate lungmetrajele *Aurora*, regia: Cristi Puiu, *Marți, după Crăciun*, regia: Radu Muntean, *Periferic*, regia: Bogdan George Apetri, *Morgen*, regia: Marian Crișan, *Principii de viață*, regia: Constantin Popescu, și *Kapitalism – rețeta noastră secretă*, regia: Alexandru Solomon. Fiecare proiecție a unui lungmetraj românesc a fost precedată de prezentarea unui scurtmetraj: *Megatron*, regia: Marian Crișan, *Valuri*, regia: Adrian Sitaru, *Colivia*, regia: Adrian Sitaru, *Lampa cu căciulă*, regia: Radu Jude, *Troleibuzul 92*, regia: Ștefan Constantinescu și *Pentru el*, regia: Stanca Radu. Selecția a inclus și patru filme din patrimoniul cinematografului românesc: *Reconstituirea*, regia: Lucian Pintilie (1970), *Nunta de piatră*, regia: Dan Pița și Mircea Veroiu (1973), *Croaziera*, regia: Mircea Daneliuc (1981) și *Concurs*, regia: Dan Pița (1982). În cadrul secțiunii „Red Western”, cuprinzând filme de gen produse în U.R.S.S. și în fostele țări comuniste, Ludmila Cvikova a inclus un film românesc – *Artista, dolarii și ardelenii*, regia: Mircea Veroiu (1980). Marea noutate a secțiunii dedicată filmului românesc a reprezentat-o retrospectiva scurtmetrajelor cineastului Mihail Livadă (1908-1992), mult mai cunoscut în

Suedia, țara sa de adopție, decât în România, de unde a emigrat după Al Doilea Război Mondial. Începând din 1949, împreună cu partenera sa de viață, poeta Rut Hillarp, fostul inginer român a pus bazele cinematografului experimental suedez. După încheierea festivalului, ICR Stockholm a organizat cea de-a V-a ediție a „Zilelor Filmului Românesc” la Stockholm, Malmö și Lund. În perioada 10-13 februarie, la cinematograful Zita din Stockholm, și în perioada 17-20 februarie, la cinematografele Spegeln din Malmö și Kino din Lund, au fost proiectate filmele *Aurora*, regia: Cristi Puiu, *Mărți, după Crăciun*, regia: Radu Muntean, *Periferic*, regia: Bogdan George Apetri, *Morgen*, regia: Marian Crișan, *Principii de viață*, regia: Constantin Popescu, *Kapitalism – rețeta noastră secretă*, regia: Alexandru Solomon, *Autobiografia lui Nicolae Ceaușescu*, regia: Andrei Ujică, *Croaziera și Concurs*, regia: Dan Pița, și scurtmetrajele *Valuri* și *Colivia*, regia: Adrian Sitaru, *Troleibuzul 92*, regia: Ștefan Constantinescu, *Pentru el*, regia: Stanca Radu, precum și o retrospectivă de filme experimentale realizate de Mihail Livadă.

Un eveniment deosebit a fost organizat, pe 29 martie, de Universitatea „Ben Gurion” din orașul Beer Sheva, în parteneriat cu Institutul Cultural Român de la Tel Aviv, cuprinzând o conferință și o expoziție de arte plastice, reunite sub titlul „Eu sunt român: ruta București – Tel Aviv”. Conferința a prezentat studii de caz semnificative pentru diverse domenii culturale: istorie, folclor, teologie, literatură, cinematografie și arte plastice. În același timp, au fost dezbătute influențele și rădăcinile creative românești ale unor artiști israelieni de origine română, precum și contribuțiile importante ale unor intelectuali evrei la patrimoniul cultural românesc. Participanții, specialiști români și israelieni, au abordat subiecte relevante pentru ambele medii culturale. Deschisă în perioada 29 martie – 1 iunie, expoziția a adus în atenția publicului puncte de vedere diferite asupra identității românești, asupra tradiției și memoriei, așa cum apar acestea în creația vizuală a 20 de artiști români și a 20 de artiști israelieni de origine română. Lucrările au fost selecționate de curatorul proiectului, prof. Haim Maor, și de studenții acestuia, în colaborare cu ICR Tel Aviv. Catalogul expoziției a fost realizat printr-un proiect curatorial inedit, fiecare artist fiind prezentat de câte un student specializat în istoria artei, din cadrul Universității

„Ben Gurion”. ICR Tel Aviv a sprijinit participarea lectorilor Măriuca Stanciu, Codruța Gabriela Antonesei, Liana Cojocar, Adina Babeș, precum și prezența la vernisaj a artiștilor Dan Perjovschi, Maxim Dumitraș (curator al Muzeului de Artă Comparată din Sângeorz-Băi), Vasile Rață, și a galeriștilor Matei Câlția (Galeria Posibilă, București) și Mihai Pop (Galeria Plan B, Cluj-Napoca). Proiectul a fost susținut financiar de organizațiile A.M.I.R. (Asociația Mondială a Israelienilor de Origine Română) și H.O.R. (Asociația Israelienilor Originari din România).

Sub genericul „România Plurală”, Institutul Cultural Român de la Varșovia a organizat în Polonia o serie de evenimente menite să ilustreze diversitatea etnoculturală a României, dar și să familiarizeze publicul polonez cu muzica, dansul și tradițiile românești. Prima componentă a acestui program s-a desfășurat în perioada 4-6 martie, sub forma unui weekend tradițional românesc la Muzeul Național de Etnografie din Varșovia. Pe parcursul celor trei zile au avut loc: spectacole de muzică și dans susținute de Ansamblul folcloric „Dor Transilvan” din Cluj-Napoca, o expoziție despre portul tradițional românesc și obiceiuri specifice sărbătorilor tradiționale, realizată de Adriana Andrei (Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Cluj), o expoziție culinară, atelierele de dans pentru adulți și copii, iar meșterii populari invitați la Varșovia au avut ocazia să prezinte, timp de două zile, meșteșuguri românești precum țesutul, cusutul, prelucrarea pielii și a lemnului sau pictura icoanelor pe sticlă. În plus, în sala de cinema a muzeului au fost prezentate filmele etnografice *Povești din Carpați*, regia: Aurora Runcan, *Olarul din Biniș*, regia: Cosmin Țiglar, *Milky Way*, regia: Ivana Mladenović și *Mascarade*, regia: Cornel Gheorghiușă. Programul a continuat în zilele de 11 și 12 mai cu o dezbatere și un concert dedicat minorității maghiare. Dezbateră a fost găzduită de Institutul Cultural Maghiar din Varșovia și s-a concentrat pe particularitățile relațiilor româno-maghiare din România. Moderată de Janosz Tischler, directorul Institutului Cultural Maghiar din Varșovia, dezbateră i-a avut ca invitați pe Csata Zsombor, directorul Centrului de Cercetare a Relațiilor Interetnice Cluj-Napoca, și pe Szakács István, manager cultural, președintele fundației AltArt. Pe 12 mai, în renumitul club varșovian de jazz Tygmont, a avut loc concertul formației

Sánkér Quartet, care îmbină elemente de jazz cu muzica ceangăilor și a etniei maghiare din zona transilvană. Cea de-a treia componentă a programului „România Plurală” a vizat comunitatea germană din România. În data de 9 noiembrie au avut loc o dezbatere, o prezentare și o proiecție de film dedicate acestei minorități. Organizate în parteneriat cu Forumul Cultural Austriac, Goethe-Institut și Editura Czarne, evenimentele s-au desfășurat la sediul Forumului Cultural Austriac din Polonia. Seria a debutat cu o dezbatere despre minoritatea germană din România susținută de scriitorul român de origine germană Eginald Schlattner, care a dialogat cu publicul polonez. Dezbateră a fost urmată de proiecția unei serii de fotografii realizate de Lucian Muntean, având ca temă întâlnirile anuale ale sașilor în România, și de proiecția filmului *Cocoșul decapitat*, regia: Radu Gabrea. Evenimentul a fost moderat de Tomasz Łubieński, redactor-șef al revistei *Nowe Księżki*. Programul a inclus și campania de diplomatie publică „România multietnică” – o expoziție itinerantă de fotografie în aer liber, ilustrând diverse aspecte din viața minorităților din România (costume, obiceiuri, evenimente, arhitectură etc.), însoțite de prezentări succinte ale minorităților respective. Expoziția a fost prezentată la Cracovia, în Piața Mică a Orașului Vechi, între 15 iulie și 15 august; la Poznań, în Piața Mare a Orașului, între 15 august și 9 septembrie, și la Varșovia, pe Calea Regală (Krakowskie Przedmieście), între 9 septembrie și 31 octombrie.

România a participat la cea de-a LIV-a ediție a Bienalei de Artă de la Veneția, desfășurată în perioada 4 iunie – 27 noiembrie, cu două proiecte: „Performing History” și „Romanian Cultural Resolution”. Cele două proiecte au fost selectate în urma concursului național organizat de Ministerul Culturii și Patrimoniului Național, Ministerul Afacerilor Externe și Institutul Cultural Român și au fost expuse la Veneția în Pavilionul României din Giardini delle Biennale, respectiv în Noua Galerie a Institutului Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția. Proiectul „Performing History”, inițiat de curatorii Maria Rus Bojan și Ami Barak, a vizat o prezentare inedită a operei lui Ion Grigorescu, în relație cu o serie de noi proiecte ale cuplului de artiste Anetta Mona Chisa și Lucia Tkacova. Sub coordonarea scriitorului Bogdan Ghiu și în colaborare cu editorul Timotei Nădășan, „Performing History” a beneficiat

de o vizibilitate editorială de excepție, catalogul proiectului luând forma unui supliment special al numărului 38 al revistei *IDEA artă+societate*. Proiectul „Romanian Cultural Resolution”, inițiat de Adrian Bojenoiu și Alexandru Niculescu, a constatat în transferarea activității Centrului pentru Cultură Contemporană Club Electro Putere în cadrul Bienalei de la Veneția, cu accent pe etapa editorială și documentară a evenimentului „Romanian Cultural Resolution”, având drept scop cercetarea contextului artistic contemporan din România. Prin participarea unui număr impresionant de artiști, critici de artă și curatori, „Romanian Cultural Resolution” a urmărit soluțiile și tendințele pe care artele vizuale din România le-au dezvoltat în ultimii ani, făcând să se vorbească atât despre o renaștere și o reformare a discursului artistic contemporan, cât și despre un întreg ansamblu de probleme sau situații care ilustrează precaritatea condiției artistului în contextul local și nuanțarea celui global în fața ideii de spectacol și mercantilism. Catalogul a fost publicat de prestigioasa editură Hatje&Cantz, Germania.

Institutul Cultural Român de la Viena a lansat ghidul cultural bilingv *Românii de pe Ringstraße: trasee de ieri prin Viena de azi*. Bogat ilustrat vizual și editat într-un tiraj de 2 500 exemplare, ghidul bilingv (româno-german) cuprinde constelații de urme ale personalităților (artistice, literare, politice etc.) din România care au petrecut un timp relativ îndelungat la Viena, s-au stabilit aici sau au fost marcate în vreun fel de șederea în acest oraș. Cele aproximativ 260 de pagini fuzionează cu o „hartă românească a Vienei”, în care sunt cuprinse de-a lungul a trei rute distincte, grupate tematic, reperele urbane vieneze definitorii pentru traseele vieneze ale personalităților române. Orașul poate fi parcurs pe urmele lui Mihai Eminescu, ale lui Titu Maiorescu, George Enescu, Ciprian Porumbescu, Ioan Slavici, Lucian Blaga ori ale lui Ioan Holender. Doi ghizi organizează regulat tururi care punctează principalele locuri purtând amprenta oamenilor de seamă români (domicilii, locuri de studiu, cafenele, muzee, instituții publice, spații publice emblematic etc.). O ediție electronică a ghidului poate fi accesată și descărcată de pe site-ul www.rumaenischespuren.at.

Institutul Cultural Român a derulat, prin direcțiile sale, numeroase alte proiecte de anvergură, menite să acopere un teritoriu tematic cât mai larg. În domeniul muzical, eforturile s-au concentrat și în 2011 pe două linii prioritare: sprijinirea pregătirii tinerilor muzicieni (workshopurile organizate în parteneriat cu Asociația SoNoRo în Italia, la Arezzo și Montepulciano, dar și susținerea prezenței tinerilor instrumentiști români în European Union Youth Orchestra) și încurajarea includerii unor lucrări componistice românești în repertoriul artiștilor sau ansamblurilor din străinătate. În acest sens, ediția 2011 a „Stagiunii camerale ICR la Ateneu”, un proiect inițiat de Direcția Relații Internaționale în 2010 și derulat în colaborare cu Filarmonica „George Enescu” și Universitatea Națională de Muzică din București, a adus pe scena Ateneului Român formații camerale străine de renume, uneori alături de soliști români, cu repertorii care au inclus compoziții românești: ansamblul de suflători London Winds, Ten Tors Orchestra sau Jordi Savall și Hespèrion XXI cu mult așteptatului proiect „Istanbul. Dimitrie Cantemir”. Aceleași priorități s-au regăsit și în proiecte precum Festivalul SoNoRo@Arezzo (care a completat, începând din acest an, programul de workshopuri și care le-a oferit tinerilor muzicieni români șansa de a concerta alături de interpreți străini consacrați) sau *Enesco Re-Imagined by Lucian Ban & John Hébert*, proiect ce reunește opt dintre cei mai importanți muzicieni de jazz din New York într-o reinterpretare pe ritmuri de jazz a muzicii lui George Enescu.

În domeniul artelor vizuale, Institutul Cultural Român a continuat parteneriatele cu organizatorii unor festivaluri de referință. Astfel, ICR a devenit partener în organizarea Festivalului Internațional de Film Transilvania (TIFF), eveniment cinematografic de amploare, aflat în acest an la cea de a X-a ediție. De asemenea, au continuat parteneriatele cu festivaluri de film precum NextT, Timishort, dar și festivaluri din afara țării, precum Festivalul de Film Românesc de la Toronto, Canada, sau Festivalul de Film Românesc de la Universitatea Stanford, California, S.U.A. ICR a fost și în acest an principalul organizator al Festivalului Filmului European, care s-a desfășurat în luna mai în București, Timișoara, Iași, Brașov și Târgu-Mureș. Ediția din acest an, a XV-a, a beneficiat, ca de obicei, de sprijinul

Reprezentanței Comisiei Europene în România, al ambasadelor, centrelor și institutelor culturale ale țărilor europene, precum și al Uniunii Cineaștilor din România.

La cea de-a XVIII-a ediție a Festivalului Internațional de Teatru de la Sibiu, desfășurată în perioada 27 mai – 5 iunie, ICR a susținut participarea unor personalități de origine română cu recunoaștere internațională în lumea teatrului, dar care profesază în străinătate – George Banu, Irina Wolf, Matei Vișniec ș.a. De asemenea, pentru al treilea an consecutiv, ICR a organizat, în parteneriat cu Academia Athanor din Burghausen, Germania, în luna august 2011, atelierul de artă dramatică „În căutarea teatrului existențial” – cursuri și workshopuri de creație și interpretare scenică susținute de regizorul David Esrig. În a doua jumătate a anului, ICR s-a implicat și în organizarea Festivalului Național de Teatru prin susținerea prezenței la București a unor programatori teatrali străini. Proiectul a fost organizat împreună cu UNITER, Ministerul Culturii și Patrimoniului Național, Primăria Municipiului București și Reprezentanța Comisiei Europene în România.

Itinerarea expoziției „Culorile Avangardei” la Palatul Vittoriano din Roma, Italia, în perioada octombrie – noiembrie 2011, a reprezentat unul dintre proiectele de anvergură derulate de ICR în acest an. Au fost expuse peste 60 de lucrări de artă de patrimoniu din cele mai importante muzee din România.

La fel ca în anii precedenți, ICR a acordat în 2011 atenția cuvenită unuia dintre obiectivele sale principale: oferirea de asistență culturală și identitară românilor din afara țării. Opțiunea strategică directoare a constituit-o continuarea și dezvoltarea unor proiecte în comunitățile românești din vecinătatea României și în spațiul cultural basarabean. ICR a marcat 93 de ani de la Unirea Basarabiei cu România printr-un concert susținut de Grigore Leșe și Grupul Iza din Maramureș la Ginta Latină din Chișinău. Intitulat „Cântece care ne-au însoțit istoria”, concertul s-a bucurat de prezența unor înalți oficiali din România și din Republica Moldova, dar și a unui public numeros. De asemenea, românii din Ucraina (Sudul Basarabiei, regiunea Odesa) au primit, în perioada 17-25 martie, vizita Teatrului de Păpuși Colibri din Craiova, într-un proiect aflat deja la a doua ediție și gândit ca o caravană teatrală și folclorică în beneficiul românilor din această regiune.

Cursurile de perfecționare pentru cadre didactice care predau în limba română în țările din jurul României (încheiate în 2010) au făcut loc anul acesta proiectului „Cultură și tradiții aromâne” – curs de perfecționare pentru cadrele didactice care predau dialectul aromân în Albania, Bulgaria, Grecia, Republica Macedonia și România (Sinaia, 30 iunie – 11 iulie). Tot în beneficiul comunităților macedoromâne, pe 4 și 5 iunie, s-a desfășurat în Albania (Pogradec) și Macedonia (Bitola), turneul de muzică în dialect aromân susținut de Ovidiu Lipan Țandărică, Stelu Enache și orchestra, în deschidere evoluând formația Mușata Armână din localitatea Mihail Kogălniceanu (jud. Constanța).

Anul a fost încheiat cu o serie de trei evenimente care au marcat Ziua Națională a României, organizate la Jula (Ungaria), Düsseldorf (Germania) și Torino (Italia).

ICR a organizat și în acest an concursul de proiecte pentru publicațiile culturale în limba română din Republica Moldova. În urma evaluării dosarelor de aplicație, un juriu format din experți independenți a selectat șapte publicații: *Clipa* – revistă de cultură și creație literară a tinerei generații din Basarabia; *Contrafort* – revista tinerilor scriitori din Basarabia; *Destin Românesc* – revistă de cultură și istorie; *Limba Română* – revistă de știință și cultură; *Semn* – revistă literară; *Sud-Est Cultural* – revistă de artă, cultură și civilizație; *Münchhausen* – revistă culturală, dedicată tinerilor din Republica Moldova, vorbitori de limba română, interesați de literatură, film, muzică și artă fotografică.

Centrul Național al Cărții a continuat programele de finanțare a traducerii și publicării culturii române scrise în străinătate, până la finalul anului 2011 apărând în total un număr de 319 volume, albume și reviste publicate, din 2006 până acum, prin cele trei programe de finanțare: Translation and Publication Support Programme – TPS, „20 de autori” și PUBLISHING ROMANIA.

Alături de ICR Madrid, CENNAC a asigurat prezența României ca țară invitată la Târgul Internațional de Carte de la Madrid – LIBER (5-7 octombrie). CENNAC a participat și în 2011 la importante târguri internaționale de carte: a organizat standul României la Paris (36 mp.), Londra (64 mp.) și Torino (72 mp.), unde au fost prezentate, pe lângă

cărțile celor mai importante edituri din România, publicațiile apărute până acum cu sprijinul financiar al ICR, dar și broșuri și materiale de prezentare a programelor și proiectelor ICR.

În perioada 5-10 decembrie, Institutul Cultural Român a organizat la Biblioteca Centrală Universitară „Carol I” festivalul „5 (arte) în cinci (zile) – ICR în vizită la BCU”. Manifestarea și-a propus să ofere publicului din București – în special celui tânăr – un eșantion din proiectele derulate de ICR în decursul anului, în țară și în străinătate. Festivalul a inclus proiecții de film, concerte, expoziții, reprezentații teatrale, lecturi. Printre artiștii invitați s-au numărat regizorul Thomas Ciulei, actorii Coca Bloos, Richard Bovnoczki și Dana Cavaleru, muzicienii Grigore Leșe și Ada Milea, ansamblul GAME și formația „Anton Pann”, scriitorii Gabriela Adameșteanu, Filip Florian, Florin Lăzărescu și Simona Sora, graficienii Alexandru Ciubotariu, Matei Branea și Noper.

Institutul Cultural Român a fost distins, la cea de-a IX-a ediție a Galei Societății Civile, cu un Premiu special pentru contribuția adusă la dezvoltarea societății civile, respectiv promovarea proiectelor culturale românești și pentru activitatea sa la conducerea EUNIC.

Au continuat Cursurile de limba română pentru străini „Romania in a Nutshell/Român(i)a pe scurt”, precum și Cursurile de limbă, cultură și civilizație românească. Aceste cursuri atrag importante resurse extrabugetare prin taxele de înscriere, sumele alocate de ICR fiind recuperate în

mare măsură – cursurile de la București își acoperă din taxe întreaga investiție și realizează profit, în timp ce cursurile din cadrul școlii de vară de la Brașov aduc și ele profituri de aproximativ 35 000 EUR. Cursurile de limba română pentru străini au atras la bugetul ICR fonduri de 180 200 lei. Succesul cursurilor (numărul cursanților a crescut constant de la o serie la alta) a determinat continuarea lor într-un ritm la fel de intens: astfel, în 2011 s-au desfășurat 5 serii de cursuri în capitală (dintre care 2 serii intensive), la care se adaugă Cursurile de limbă, cultură și civilizație românească de la Brașov, ajunse în anul 2011 la a XVII-a ediție.

Institutul Cultural Român a organizat, în perioada martie – decembrie 2011, o serie de întâlniri muzicale sub titlul „Când Bizanțul eram noi”. În cadrul acestui proiect au fost invitate diferite formații vocal-instrumentale, precum: formația vocal-instrumentală de muzică veche Anton Pann din România, En Chordais din Grecia, Bezmârâ și Anatolia din Turcia și Constantinople cu muzicieni din Canada, Turcia, Grecia și Iran. Formațiile care au participat în proiect sunt consacrate pe plan internațional și s-au afirmat cu un repertoriu muzical specific fiecărei culturi pe care o reprezintă, dar și cu piese culese sau compuse de Dimitrie Cantemir, Gheorghe Ucenescu, Anton Pann, precum și cu lucrări ale altor compozitori din spațiul balcanic și cel oriental. La fiecare întâlnire muzica a fost însoțită de comentarii și explicații care situează lucrările în contextul epocii. Prin acest program, adresat publicului meloman, s-a

urmărit să se reia în discuție noțiuni de rădăcini muzicale și muzică veche, astfel încât profesorii de specialitate, cercetătorii în domeniu, studenții și elevii de la instituțiile de profil să obțină confirmarea calității, redescoperind traseul bogat al muzicii românești autentice. Astfel muzica veche devine mai cunoscută și apreciată, iar curentul de regăsire a muzicii vechi românești ia amploare și capătă consistență. Conceput după modelul Young People’s Concerts, realizat de Orchestra Simfonică din New York și Leonard Bernstein în anii ’70, concertele și întâlnirile din proiect au fost înregistrate și difuzate în 2011 de canalul Radio România Muzical, avându-se în vedere și realizarea unui CD. Direcția Relații Interne administrează și o parte din bursele oferite de ICR: Bursele „Constantin Brâncuși” și „George Enescu” de la Cité Internationale des Arts de la Paris, bursele destinate jurnaliștilor culturali din străinătate, cercetătorilor străini, masteranzilor, doctoranzilor și cercetătorilor din țările vecine cu România și cele pentru cercetătorii români care doresc să se specializeze la Woodrow Wilson Center for International Scholars de la Washington D.C.

Ediția din 2011 a Programului Cantemir a fost lansată în data de 28 martie, cuprinzând două sesiuni de finanțare pentru secțiunea FESTIVAL/Culture by Request, conform calendarului de mai jos:

CALENDAR	SESIUNEA 1	SESIUNEA 2
Depunere proiecte	28 martie – 29 aprilie	18 mai – 17 iunie
Verificare și evaluare	până la 31 mai	până la 15 iulie
Data limită pentru anunțarea rezultatelor	1 iunie	18 iulie
Termen limită de depunere a contestațiilor	6 iunie (în 3 zile lucrătoare de la data comunicării rezultatelor)	21 iulie (în 3 zile lucrătoare de la data comunicării rezultatelor)
Termen limită de soluționare a contestațiilor	13 iunie (în 5 zile de la data limită de depunere a contestațiilor)	28 iulie (în 5 zile lucrătoare de la data limită de depunere a contestațiilor)
Anunțare rezultate finale	17 iunie	29 iulie
Semnare contracte ICR	17-24 iunie	1-5 august
Date eligibile de participare la festival	27 iunie – 31 decembrie 2011	8 august – 31 decembrie 2011
Termen limită de depunere a raportului final	În maximum 30 zile de la ultima zi de participare la festival	În maximum 30 zile de la ultima zi de participare la festival

Bugetul total anual disponibil pentru această secțiune a fost de 300 000 lei, din care 24 000 lei (8%) au fost alocați fondului pentru finanțarea nevoilor culturale de urgență. Valoarea maximă a finanțării acordată unui proiect a fost de 21 500 lei. Valoarea totală a finanțării pentru proiectele aprobate a fost de 91 369 lei dintr-un total disponibil de 276 000 lei.

ICR a obținut Premiul special pentru susținerea filmului românesc la Gala Premiilor GOPO 2011

Direcția Generală Institute Culturale Românești din Străinătate

Anul 2011 a fost pentru Direcția Generală Institute Culturale Românești din Străinătate și pentru rețeaua institutelor culturale românești din străinătate un an de consolidare a capacității administrative. A crescut ponderea evenimentelor de mare anvergură, complexitate și angajare financiară, impactul obținut prin implementarea lor regăsindu-se atât la nivel mediatic, cât și la nivel instituțional, prin numărul mai mare de parteneriate pe care Institutul le-a încheiat.

Alături de Ministerul Afacerilor Externe, Institutul Cultural Român a continuat demersurile oficiale în vederea deschiderii unor noi institute în rețea. Acordurile bilaterale cu Federația Rusă și Republica Populară Chineză sunt în continuare analizate de părțile implicate, ICR fiind pregătit să deschidă institute la Moscova și Beijing. De asemenea, în urma demersurilor inițiate de Institutul Cultural Român și de Ministerul Afacerilor Externe, a fost modificată Hotărârea de Guvern nr. 492/2004 cu privire la funcționarea și organizarea institutelor culturale românești din străinătate prin înființarea Institutului Cultural Român de la Bruxelles și a filialei Seghedin a Institutului Cultural Român de la Budapesta (H.G. 11 019/25.10.2011)

La începutul lunii aprilie 2012 s-a întrunit comisia comună ICR-MAE de evaluare a activității desfășurate de institutele culturale românești din străinătate în anul 2011. Criteriile aplicate de ICR au vizat: nivelul reflectării în mass-media internaționale a manifestărilor organizate, precum și calitatea conceptului anual de programe (stabilirea unor obiective fezabile pe termen mediu și lung și modul în care proiectele derulate au contribuit la realizarea acestora, prin parteneriate durabile cu instituții culturale locale, inclusiv din diaspora românească; implementarea și administrarea programelor: planificarea, respectarea termenelor de predare și a procedurilor de lucru impuse). Calificativele acordate au fost următoarele: ICR „Titu Maiorescu” Berlin – Foarte bine, ICR Bruxelles – Bine, ICR Budapesta – Foarte bine, ICR „Mihai Eminescu” Chișinău – Foarte bine, ICR „Dimitrie Cantemir” Istanbul – Bine, ICR Lisabona – Bine, ICR Londra – Excepțional, ICR Madrid – Excepțional, ICR New York – Excepțional, ICR Paris – Excepțional, ICR Praga – Foarte bine, Accademia di Romania

– Bine, ICR Stockholm – Excepțional, ICR Tel Aviv – Excepțional, ICR Varșovia – Excepțional, IRCCU Veneția – Excepțional, ICR Viena – Foarte bine.

Conducerile institutelor culturale românești din Străinătate la data de 31 decembrie 2011: ICR „Titu Maiorescu” Berlin: dir. Cristina Hoffman, dir. adj. Alexandrina Panaite; ICR Bruxelles: dir. Robert Adam; ICR Budapesta: dir. Brîndușa Armanca, dir. adj. Bartha Csaba; ICR „Mihai Eminescu” Chișinău: dir. Petre Guran; ICR „Dimitrie Cantemir” Istanbul: dir. Silvana Rachieru, dir. adj. Alexandru Bălășescu; ICR Lisabona: dir. Virgil Mihaie; ICR Londra: dir. Dorian Branea, dir. adj. Magda Stroe; ICR Madrid: dir. Ioana Anghel, dir. adj. Luminița Marcu; ICR New York: dir. Corina Șuteu, dir. adj. Oana Radu; ICR Paris: dir. Katia Dănilă, dir. adj. Simona Rădulescu; ICR Praga: dir. Mircea Dan Duță, dir. adj. Veronica Miclea; Accademia di Romania: dir. Mihai Bărbulescu, director de programe Cornel Baicu; ICR Stockholm: dir. Dan Shafran, dir. adj. Eva Leonte; ICR Tel Aviv: dir. Gina Pană, dir. adj. Bela Dan Krizbai; ICR Varșovia: dir. Sabra Daici, dir. adj. Monica Voitovici; IRCCU Veneția: dir. Rudolf Dinu, director adjunct Monica Joița; ICR Viena: dir. Carmen Bendovski, dir. adj. Gabriel Kohn.

DGICRS a implementat propunerile institutelor culturale românești din străinătate de mobilitate a profesioniștilor culturali din alte țări interesați să desfășoare proiecte cu artiști și organizații culturale din România. Această strategie de promovare a artelor românești are avantajul unei metode eficiente, țintite și cu costuri reduse. Profesioniștii străini au fost interesați îndeosebi de dezvoltarea unor proiecte de anvergură în domeniul artelor plastice, filmului, muzicii și artelor spectacolului. În acest context, DGICRS a asigurat deplasarea unor delegații de programatori, selecționeri și critici de film la cea de-a X-a ediție a Festivalului Internațional de Film Transilvania – TIFF (32 de persoane), la a XI-a ediție a Festivalului de Film Documentar „Astra” din Sibiu (3 persoane), la Festivalul de Film Experimental de la București (4 persoane), dar și prezența unor personalități ale teatrului românesc care activează în străinătate la Festivalul Internațional de Teatru

de la Sibiu, ediția a XXVIII-a (34 de persoane). A continuat, totodată, parteneriatul Institutului Cultural Român cu Festivalul Internațional „George Enescu”. Astfel, pe lângă promovarea festivalului prin conferințe, concerte și expoziții organizate în multe orașe europene (Turneul George Enescu în Italia – la Veneția, Verona, Torino și Roma, „Zilele Enescu” la Berlin, seria concertelor Enescu la sediul ICR Londra etc.), DGICRS, a asigurat deplasarea unei delegații de 11 muzicologi, jurnaliști de specialitate și selecționeri ai unor spații concertistice și festivaluri din întreaga lume la ediția XX a Festivalului Enescu. Multe deplasări s-au desfășurat în etapa de prospecție în vederea organizării unor evenimente de amploare în domeniul designului (Israel), arhitecturii (Polonia), dansului (Marea Britanie), teatrului (Marea Britanie, S.U.A.), academic (Republica Moldova).

Începând cu 1 ianuarie 2011, rețeaua institutelor culturale românești din străinătate a fost interconectată la aplicația de monitorizare și comunicare „Win-Win”, dezvoltată de DGICRS. Aplicația reduce timpul de lucru pentru echipele din străinătate și coordonatorii de proiecte din cadrul DGICRS; permite completarea, expedierea și arhivarea tuturor propunerilor de proiecte ale institutelor culturale românești din străinătate, completarea formularelor de autoevaluare de către responsabili de proiect, completarea formularelor de evaluare de către artiștii invitați și generarea de rapoarte cantitative cu ajutorul cărora se pot fundamenta procesul decizional și strategia pe termen mediu și lung. Aplicația este un instrument de transpunere în practică a politicii de capitalizare în rețeaua institutelor a expertizei membrilor săi în diverse domenii și de stimulare a competiției interne.

Institutul Cultural Român, prin Direcția Generală Institute Culturale Românești din Străinătate, a acoperit în proporție de 44% din finanțarea evenimentului teatral al anului la Bruxelles – patru reprezentații ale spectacolului *Faust* în regia lui Silviu Purcărete, o producție a Teatrului Național „Radu Stanca” din Sibiu. În perioada 12-15 octombrie, 1 100 de spectatori plătitori și aproape 500 de invitați au asistat, în Tour & Taxis, cel mai mare spațiu expozițional din Bruxelles, la impresionanta montare a piesei, la care a contribuit o echipă de 140 de persoane.

Reacțiile publicului și ale specialiștilor au fost entuziaste. „Deși am fost de la început parteneri ai proiectului, nu credeam că poate fi adusă aici o asemenea producție. Mi se părea un vis nebunesc”, a declarat Jean-Louis Colinet, directorul Teatrului Național al Comunității Franceze (TNCF) Bruxelles. Președintele Comisiei Europene, José Manuel Durão Barroso, a onorat invitația ICR, asistând sâmbătă, 15 octombrie, la ultima reprezentație și fiind la rândul său emoționat de puterea de expresie a spectacolului. Au fost prezenți, de asemenea, oameni de teatru și cultură din Franța, Luxemburg, Marea Britanie și Olanda. Joi, 13 octombrie, ICR a organizat la TNCF Bruxelles dezbateră „Teatrul românesc de azi”, ocazie cu care a fost lansat și numărul special al revistei *Alternatives théâtrales*, dedicat scenei românești, în prezența teatrologilor George Banu și Mirella Nedelcu-Patureau.

Rețeaua institutelor culturale românești din străinătate desfășoară o activitate susținută, în 2011 fiind organizate nu mai puțin de 600 de proiecte culturale, care au implicat încheierea tuturor procedurilor financiar-contabile pentru aproape 3 000 de colaboratori.

Parteneriatele încheiate cu instituții locale din țara de reședință a institutelor culturale românești din străinătate au atras, sub diverse forme, importante fonduri suplimentare (sponsorizări, reduceri la diverse servicii – tipărituri, publicitate – sau chiar gratuități: săli, spații de cazare).

Institutul Cultural Român „Titu Maiorescu” de la Berlin

„Festivalul Moving Romania, care va avea loc pe scena fabrik Potsdam între 8-15 septembrie, este prima ieșire la rampă a dansului contemporan românesc în Germania și își propune să pună în lumină o plantă încă fragedă. Inițiativa aparține managerului cultural și jurnalistului Ciprian Marinescu, care colaborează de un an cu fabrik în calitate de bursier al Robert-Bosch Stiftung.

«Cred că scena dansului românesc își caută încă identitatea» afirmă Sabine Chwalisz. În timp ce unii, împinși de nevoie, continuă să părăsească dansul, alții spun: «să o luăm de la început, cu forțe noi». Pe scena fabrik vom vedea așadar multă fragilitate. Selecția dansatorilor aparține coregrafului și programatorului Cosmin Manolescu, cel mai bun cunoscător al dansului românesc contemporan.”

Heidi Jäger, *Potsdamer Neueste Nachrichten*

„În 1983, teatrul era un mijloc prin care imigranții turci din cartierul Kreuzberg al Berlinului își puteau povesti propria istorie. Astăzi Diyalog nu mai este o trupă de teatru, ci un festival de renume, care include oaspeți din străinătate. [...] Între timp, programul Festivalului de Teatru Diyalog a evoluat de la etapa bilingvă turco-germană, devenind cu adevărat internațional. Astfel, ediția din acest an include spectacolul de dans *Block Bach*, o producție a Teatrului Odeon din București, în care sunt explorate raporturile umane obișnuite între locuitorii unui bloc pe fondul *Patimilor după Matei de Bach*.”

Hartmut Krug, *Deutschlandradio Kultur*

Ianuarie

17-19 ianuarie / Susținerea participării artistului Iosif Király la conferința „Die Donaustrategie der Europäischen Union/Strategia Dunării”, organizată la Europäische Akademie din Berlin. Iosif Király a prezentat fotografiile pe care le-a realizat pe fluviul Dunărea, acestea fiind proiectate pe trei ecrane video în incinta Europäischer Akademie pe toată durata conferinței. Au avut loc trei zile de dezbateri la care au participat experți europeni.

22 ianuarie / Seară muzicală cu Oana Chițu, acompaniată la acordeon de Dejan Jovanović, la Shokoladenfabrik, Kreuzberg. Recitalul susținut de Oana Chițu a introdus publicul în atmosfera Bucureștiului de altădată, prin intermediul unor romanțe binecunoscute.

Februarie

8 februarie / Proiecția filmului documentar *Mai mult sau mai puțin*, regia: Björn Reinhardt. Proiectul a fost rezultatul colaborării cu Fundația Kunstforum der Berliner Volksbank la expoziția de icoane pe sticlă „Poezia credinței”. Prezentat în repetate rânduri la festivaluri precum „Breaking the Barriers”, NAFA Festival (2008 Isafjordur, Islanda), „Beeld voor Beeld” (2008, Amsterdam, Olanda), „Crossroads Europe” (2009, Lublin, Polonia), acest documentar din arhiva de filme despre Maramureș (inițiată în 2001) face parte dintr-o serie de eseuri cinematografice dedicate vieții din această regiune a României. După prezentarea filmului a avut loc o discuție cu regizorul.

10-20 februarie / Prezența românească la cea de-a LXI-a ediție a Festivalului Internațional de Film de la Berlin – Berlinale. ICR Berlin a susținut prezența unor actori români nominalizați la secțiunile din cadrul festivalului – Toma Cuzin, Lorena Zăbrăuțanu, Lucian Iftime – și a operatorului George Chiper-Lillemark, și a editat, alături de Asociația de Promovare a Filmului Românesc, catalogul *Romanian Films*, ediția a IV-a. La secțiunea „Berlinale Shorts”, România a fost

reprezentată de Anca Miruna Lăzărescu cu pelicula *Apele tac* și de Cristi Iftime cu scurtmetrajul *15 iulie*.

16 februarie / Participarea regizorului Marian Crișan, cu proiectul *Iguanele*, la sesiunea Pitch-Stop din cadrul „Cinema Total” – serie de evenimente desfășurată în perioada 12-16 februarie sub motto-ul „Calling Neighbours. Focus: Hungary, Austria, Romania, Serbia, Slovakia” la Collegium Hungaricum din Berlin, în paralel cu Festivalul de Film de la Berlin. Au participat șase proiecte cinematografice din Ungaria, România, Austria, Slovacia și Serbia. Acestea au fost prezentate unei echipe internaționale de producători, critici de film, experți în marketing și distribuție de film, în vederea unor eventuale coproducții. Sesiunea Pitch-Stop a fost moderată de Simon Perry (ACE/Atelier du Cinéma Européen, Irish Film Board).

16 februarie / Concert susținut de grupul „FloriMan” împreună cu un grup de tulpicărese conduse de Maria Ana Gligor, în închiderea programului „Cinema Total”, la Collegium Hungaricum Berlin (Institutul Cultural Maghiar). Grupul „FloriMan” îi are în componență pe Mircea Florian, DJ Vasile, Ion Cotenescu și Gabriel Andrieș, care au concertat împreună cu: Larisa Gianina Onețiu, Iluța Crinela Onețiu și Marcela Grigor, îmbinând sunetele arhaice cu muzica electronică.

17 februarie / Seară de poezie Ana Blandiana și Hans Bergel, urmată de un dialog cu publicul, la Europasaal, Deutsche Gesellschaft e.V. Poeziile care au fost selectate fac parte din volumul *Die Versteigerung der Ideen (Licitația ideilor)* apărut la Johannis Reeg Verlag, 2009, în traducerea lui Hans Bergel.

18 februarie / Prezentarea cărții *Der Mann ohne Vaterland – Hans Bergel. Leben und Werk (Omul fără patrie – Hans Bergel. Viața și opera)* de Renate Windisch-Middendorf, apărută în anul 2010 la Frank Timme Verlag, în cadrul seriei „Forum: Rumänien”. Evenimentul a fost conceput ca o continuare a seriei de lectură cu Ana Blandiana și Hans Bergel din ziua precedentă.

24 februarie / Masterclass susținut de regizorul Alexandru Solomon, în cadrul proiectului „Dacă-i joi e film” la cinematograful de artă FSK Kino. În deschidere, a fost proiectat documentarul *Kapitalism – rețeta noastră secretă*

de Alexandru Solomon, proiecție urmată de discuții cu publicul și cu studenți ai școlilor de film de la Berlin și de la Potsdam.

Martie

1 martie / Concert susținut de pianistul Victor Nicoară la sediul Institutului. Tânărul muzician a studiat pianul cu Andrew Ball, compoziție cu Huw Watkins și dirijorat cu Patrick Bailey la Royal College of Music din Londra. În program: George Enescu – *Toccata și Pavana din Suita op. 10*, Claude Debussy – *Preludii Caietul 1* și Franz Liszt – *Sonata în si minor*.

3 martie / Conferința „Viața cotidiană la granița dintre România și Republica Moldova” susținută de drd. Mihaela Narcisa Niemczik-Arambaș (Universitatea din Potsdam), la sediul Institutului. Evenimentul a fost organizat în parteneriat cu Deutsch-Rumänische Gesellschaft (Societatea Româno-Germană). Moderator: prof. dr. Wilfried Heller.

17-24 martie / Colocviul de artă contemporană est-europeană „Twist”, un proiect EUNIC realizat în colaborare cu Collegium Hungaricum și cu Institutul Italian de Cultură din Berlin și desfășurat la Golden Parachutes, Uqbar, 91mQ (art project spaces) și la Biblioteca Institutului de Studii Est-Europene. Curatoarele Eleonora Farina și Viviana Checchia au selectat artiștii români Călin Dan, Raluca Pop și Lia Perjovschi. Arta contemporană din estul Europei (România, Slovacia și Ungaria) a fost prezentată într-un format complex: video screening, prezentare de portofolii, masă rotundă în prezența curatorilor și artiștilor implicați. A fost pusă la dispoziție și o arhivă cu materiale complete despre artiști și lucrările acestora.

18-19 martie / Participarea scriitorilor Radu Aldulescu și Gabriela Adameșteanu la Forumul „Limbi mici, literaturi mari”, din cadrul Târgului de Carte de la Leipzig. Forumul beneficiază și de un stand propriu, unde se desfășoară lecturi în tandem, dialoguri între doi autori din țări diferite, precum și întâlniri informale ale autorilor cu diverși editori, traducători, public etc. Cei doi scriitori au participat, în zilele de 18 și 19 martie, la lecturile din cadrul Târgului de Carte de la Leipzig, iar în data de 21 martie la o

lectură organizată de Literaturwerkstatt, Berlin. Textele au fost traduse și citite de Eva Ruth Wemme.

Aprilie

6-12 aprilie / Participare românească la Festivalul Internațional de Film GoEast, Wiesbaden. Filmele *Aurora*, regia: Cristi Puiu, și *Morgen*, regia: Marian Crișan, au fost selectate în competiția oficială a festivalului, iar la secțiunea Highlights a participat regizorul Alexandru Maftai, cu pelicula *Bună! Ce faci?* ICR Berlin a organizat, în data de 11 aprilie, o dezbatere pe tema „Romanian Cinema Now”, în cadrul căreia regizorii Alexandru Solomon și Marian Crișan, actrița Anamaria Marinca, producătoarea Anca Puiu și Anca Mitran, director Arhiva Națională de Filme, au vorbit despre industria filmului din România. Dezbateră a fost moderată de criticul de film al revistei *Screen International*, Martin Blaney. La dezbateră au luat parte și reprezentanți ai industriei de film germane și internaționale, precum și jurnaliști și critici de film din întreaga lume. De asemenea, sub motto-ul „Umorul în scurtmetrajul românesc 1927-1977”, Arhiva Națională de Filme a prezentat în festival, cu sprijinul ICR Berlin, o selecție de filme românești.

7 aprilie / Discuție pe tema „Biserica ortodoxă română din Berlin”, susținută de părintele Clement Lodroman, preot la biserica ortodoxă română din Berlin. Evenimentul a avut loc la sediul Institutului și a fost organizat în colaborare cu Deutsch-Rumänische Gesellschaft (Societatea Româno-Germană). Clement Lodroman a prezentat activitățile comunității ortodoxe române din Berlin, precum și obiceiurile pascale românești.

11 aprilie – 17 iunie / Organizarea a trei module de cursuri de limba română, pentru nivelurile de cunoștințe A1, A2 și B1. Cursurile au fost susținute de prof. Valeriu Stancu, lector invitat la Institutul de Romanistică din cadrul Universității Humboldt, Berlin, și s-au desfășurat la sediul ICR Berlin. Structura cursurilor: câte 20 de unități de predare (2 x 45 minute fiecare, săptămânal).

12-17 aprilie / Participarea regizorului Alexandru Mavrodineanu, cu filmul *Muzica în sânge*, la cea de-a XXIII-a ediție a Festivalului Internațional de Scurtmetraj Filmfest, Dresda. Scurtmetrajul românesc a fost proiectat de trei ori în

cadrul competiției oficiale, în zilele de 13, 14 și 16 aprilie.

16 aprilie / Colocviul „100 de ani de la nașterea lui Emil Cioran”, la sediul Institutului. Au participat: Jürgen Grosse, Thomas Stölzel, Ilina Gregori, Markus Bauer și Rodica Binder (redactor Deutsche Welle). Colocviul s-a încheiat cu lectura unor scene din piesa *Mansardă la Paris cu vedere spre moarte* de Matei Vișniec, în interpretarea actorilor germani Meike Schlüter și Stephan Szász, urmată de proiecția documentarului *Apocalipsa după Cioran*, un film de Gabriel Liiceanu și Sorin Ilieșiu.

16-24 aprilie / Susținerea deplasării curatoarei și jurnalistei de artă Olga Ștefan în România, în cadrul liniei de mobilitate a profesioniștilor culturali din alte țări, interesați să desfășoare proiecte cu artiști și organizații culturale din România. Fondator și director Art Tours (Zürich), Olga Ștefan a organizat nenumărate expoziții de grup și individuale ale unor artiști români precum Dan Perjovschi, Lia Perjovschi, Teodor Gaur, Ioan Godeanu sau Matei Bejenaru, la Highland Park Art Center, Sonnenschein Gallery, LIPA Gallery din Chicago, Ukrainian Institute of Modern Art etc. Curatoarea a explorat scena de artă contemporană din România în vederea selectării unor artiști, centre de artă sau galerii pentru viitoarele expoziții din spațiul elvețian, cât și pentru definitivarea proiectului „Just Another Brick in the Wall” prevăzut pentru lunile octombrie și noiembrie 2011 la Galeria Barbara Seiler din Zürich, Elveția. Olga Ștefan a vizitat cele mai importante centre culturale din România: Muzeul Național de Artă Contemporană, galeriile/centrelor de artă contemporană Pavilion Unicredit, Galeria Posibilă, Galeria Andreiana Mihail, Ivan Gallery, E-Cart, Atelier 35, Galeria Plan B, Galeria Vector, precum și sediul revistei IDEA. De asemenea, a avut întâlniri cu membrii Club Electro Putere, Paradis Garaj și H.arta.

30 aprilie / Participarea spectacolului *Block Bach*, în regia lui Alexandru Dabija, la cea de-a XV-a ediție a Festivalului de Teatru Internațional Dialog din Berlin, care a avut loc între 20 aprilie și 7 mai la teatrul Ballhaus Naunynstrasse, din cartierul berlinez Kreuzberg. Spectacolul *Block Bach*, pus în scenă la Teatrul Odeon din București, a fost prezentat alături de alte treisprezece producții teatrale.

Berlin. Au avut loc peste 100 de evenimente literare începând cu ora 14.00 până la miezul nopții: lecturi, spectacole de teatru pentru copii, concerte în peste 50 de spații. Scriitoarea Carmen Francesca Banciu a citit pasaje din romanul *Das Lied der traurigen Mutter/Cântecul mamei triste* (Ed. Rotbuch), dar și din alte cărți ale sale, la Stadtbibliothek Oranienstraße.

27-29 mai / Seria de concerte „Romanian Music Nights” – o paletă reprezentativă din muzica românească actuală, în interpretarea formațiilor: Fanfara Ciocârlia, Kumm, Butterflies in My Stomach, TipTil și Blasszaj. Primul concert a fost susținut de Fanfara Ciocârlia, în data de 27 mai, la sala Huxleys Neue Welt și a fost realizat în colaborare cu Trinity Concerts Berlin. Pe 28 mai, trupa de rock alternativ Kumm și formația de nu-jazz, funk și acid jazz Butterflies in My Stomach au susținut două concerte la Roter Salon. În ultima seară a „Romanian Music Nights” au avut loc concerte ale trupelor TipTil și Blasszaj la Grüner Salon.

Concert Sanda Weigl la Berlin © Lucian Spataru

Iunie

1-19 iunie / Festivalul de film de spionaj „The Celluloid Curtain/Cortina de celuloid”, organizat în colaborare cu Goethe-Institut și EUNIC Berlin la Zeughauskino (sala de cinema Deutsches Historisches Museum) din Berlin. Au fost prezentate unsprezece filme europene pe teme de spionaj în timpul Războiului Rece din România, Ungaria, Bulgaria, fosta R.D.G., Marea Britanie, Franța, Italia, Polonia, fosta U.R.S.S., Cehia și Spania. România a fost prezentă cu filmul *S-a furat o bombă* (1961), regia: Ion Popescu Gopo, care a deschis festivalul. Selecția filmelor a aparținut curatorilor Nikolaj Nikitin și Oliver Baumgarten.

9 iunie / Proiecția filmului *Polițist, adjectiv*, regia: Corneliu Porumboiu, în cadrul proiectului „Filmul, rețeta noastră secretă”. Proiecția a avut loc în prezența regizorului Corneliu Porumboiu, la cinematograful FSK din Berlin, și a fost urmată de discuții cu publicul și cu studenții școlilor de film de la Berlin și Potsdam.

11 iunie / Concert Sanda Weigl și Cvartetul Bălănescu, în amfiteatrul în aer liber al Teatrului Hexenkessel din parcul Monbijou, în zona Museumsinsel, Berlin. Au fost interpretate cântece din repertoriul Mariei Tănase, dar și melodii țigănești. Evenimentul a fost organizat în parteneriat cu Teatrul Hexenkessel din Berlin.

Iulie

2 iulie / Proiectul „Dracula: Mit și realitate”, la sediul Institutului, în cadrul Festivalului All Nations – Ziua Porților Deschise. Programul a constat în proiecții de film, un concert de muzică transilvană susținut de grupul „Cimpoierii din Transilvania”, o expoziție de afișe de film și un quizz despre legenda domnitorului Vlad Tepeș. Au fost proiectate filmele: *Dracula* (1931), regia: Tod Browning, *Bela Lugosi. Vampirul căzut* (2007), regia: Florin Iepan, *Vlad Tepeș* (1978), regia: Doru Năstase și documentarul *Dracula, legendă și adevăr* (1973), regia: Ion Bostan.

7-10 iulie / Participarea Danei Cenușă, ofițer de presă în cadrul Administrației Naționale a Penitenciarelor, și a lui Bogdan Georgescu, coordonatorul proiectului „Casa Poporului” (proiect de teatru activ la Închisoarea de Maximă Siguranță din Craiova) la simpozionul internațional despre

ansamblurile de teatru formate din deținuți. Organizatorul principal al proiectului a fost societatea aufBRUCH, căreia i s-au alăturat: Goethe-Institut, Institutul Polonez, Institutul Cervantes, Institutul Suedez, Senatsverwaltung für Justiz Berlin, Ministerul Justiției Santiago de Chile, Freie Universität Berlin, editura Theater der Zeit etc. Dezbaterile au avut loc la Institutul Cervantes de la Berlin.

14 iulie / Conferința „O socio-psihanaliză a realismului socialist” susținută de Alice Popescu, lector la Facultatea de Psihologie a Universității „Titu Maiorescu” din București, organizată în colaborare cu Institutul de Literatură Universală și Comparată „Peter Szondi” din cadrul Freie Universität Berlin.

Septembrie

8-15 septembrie / Festivalul de dans românesc contemporan „Moving Romania”, derulat în cadrul programului Robert Bosch Stiftung pentru manageri culturali din Europa Centrală și de Est, după un concept curatorial al coregrafului și managerului cultural Cosmin Manolescu, la fabrik Potsdam. Compania fabrik Potsdam, condusă de coregrafa Sabine Chwalisz, a fost coorganizatorul Festivalului „Moving Romania”. Partener: Asociația Română pentru Promovarea Artelor Spectacolului. În cadrul acestei ediții, au fost prezentate spectacole ale unor tineri coregrafi și dansatori români, dar și creații ale unor coregrafi și dansatori români consacrați: *White words-Blue Hearted* de/cu Mihaela Michailov și Mădălina Dan, *Duet* de/cu Vlaicu Golcea și Sergiu Mătiș (performance); *Pretend We Make You Happy* de Andreea Novac, cu: Ștefan Lupu, Alin State, Istvan Teglas; *Dance a Playful Body, superGabriela* de Cosmin Manolescu, cu: Camille Mutel, Litsa Kioussi, Cosmin Manolescu; instalația video *Increasing Romanian Dance*, realizată de artista Bogdana Pascal special pentru festival și video lecture *Are we ready?* susținută de coregraful Cosmin Manolescu și de criticul Mihaela Michailov.

9-11 septembrie / Participarea Asociației Vector și a Galeriei Anca Poterașu la Târgul de artă Preview Berlin, organizat în fostul aeroport Tempelhof din Berlin. Asociația Vector (cu artiștii Dan Acostioaei, Bogdan Teodorescu,

Dumitru Oboroc și Andrea Hajtajer, în formula curatorială propusă de Cătălin Gheorghe) și Galeria Anca Poterașu (cu artiștii Lea Rasovszky, Dan Raul Pintea, Zoltan Bela și Adriana Jebeleanu) au expus în cadrul celei de-a șaptea ediții a Preview Berlin – The Emerging Art Fair, una dintre cele mai bune platforme de promovare pentru tinerii artiști, pentru noile galerii și pentru spațiile de artă alternativă.

10 septembrie / Concert susținut de trupa ROA în cadrul secțiunii „What’s up, Mitte?”, la Berlin Music Week. Trupa de indie-electro ROA a fost invitată să concerteze în clubul Leever, de pe Hackescher Markt.

Trupa ROA la Berlin Music Week

10 septembrie / Participarea fotografului Nicu Ilfoveanu la secțiunea „Ecological circuits”, din cadrul celei de-a patra ediții a Festivalului de Fotografie din Mannheim-Ludwigshafen-Heidelberg. Artistul a prezentat o serie de 16 lucrări, intitulată „Steampunk Autochrome”, expusă în Muzeul Wilhelm Hack din Ludwigshafen.

10-17 septembrie / Participarea scriitorului român Constantin Abăluță, a graficianului Alexandru

Ciubotariu și a dramaturgului Maria Manolescu la Festivalul Internațional de Literatură de la Berlin (Internationales Literaturfestival). Constantin Abăluță a fost invitat să susțină o lectură în data de 12 septembrie, în cadrul secțiunii „Literaturile lumii – Poetry Night IV”; Alexandru Ciubotariu a participat, în data de 10 septembrie, la proiectul EUNIC „Graphic Novel Day” – secțiunea „Specials” a festivalului, prezentând un portofoliu despre istoria benzii desenate românești, iar dramaturgul Maria Manolescu a participat, în data de 17 septembrie, cu piesa *Ca pe tine însuși*, pusă în scenă de Jessica Steinke și Jorinde Dröse și interpretată de actori germani de la Berliner Festspiele.

21 septembrie – 1 octombrie / Zilele culturii săsești la Berlin, organizate de Asociația Sașilor Transilvăneni din Germania, la sediul Institutului. Principalul eveniment din cadrul proiectului l-a constituit expoziția artistului plastic brașovean Kaspar Lukas Teutsch. În același interval, s-au desfășurat la sediul ICR Berlin și trei manifestări adiacente: un concert, o conferință și o lectură publică. Manifestarea a contribuit la prezentarea diversității culturale din spațiul transilvan, printr-un program complex, care a pus în valoare diverse aspecte ale culturii săsești: pictură, muzică, literatură.

24-25 septembrie / Participarea pianistei Mihaela Ursuleasa la festivalul Beethovenfest Bonn. Aceasta a susținut două concerte alături de Roma und Sinti Philharmoniker, condusă de dirijorul Riccardo M. Sahiti și de soliștii Geza Hosszu-Legocky (vioară) și Roman Patkolo (contrabas), în sala principală a Beethovenhalle Bonn și în sala mare de concerte a Hessischer Rundfunk – Radiodifuziunea landului Hessen.

27 septembrie / Concert de jazz susținut de Cymbalom Jazz Trio la Ambasada României din Berlin, în cadrul celei de-a XXXII-a ediții a simpozionului „Romanistica în dialog”. Cymbalom Jazz Trio îi are în componență pe Decebal Bădilă (bass), Adrian Cicero-Ciceu (percuție) și Marius Preda (țambal).

Octombrie

10 octombrie – 23 decembrie / Două module de cursuri de limba română, pentru nivelurile A1 și B1 (în

regim de gratuitate), la sediul Institutului. Cursurile au fost susținute de prof. Valeriu Stancu, lector invitat la Institutul de Romanistică din cadrul Universității Humboldt, Berlin. Structura cursurilor: câte 20 de unități de predare (2 x 45 minute fiecare, săptămânal).

11-21 octombrie / „Zilele Enescu la Berlin – George Enescu și România muzicală din timpul său”, la „Kaiser Wilhelm” Gedächtniskirche, Berlin. Ediția a treia a „Zilelor Enescu la Berlin” a reprezentat o continuare firească a seriei de concerte inițiate și organizate de ICR Berlin în anii 2005 și 2008. Parteneri: „Kaiser Wilhelm” Gedächtniskirche, Universität der Künste Berlin, Societatea „Paul Hindemith”, Societatea Internațională Beethoven, International Enescu Society, Wall AG, Wintershall AG, editura Boosey & Hawkes, editura Peter Lang, Deutsch-Rumänisches Forum, Deutsch-Rumänische Gesellschaft, Pro Musica Viva Foundation, Yehudi Menuhin Foundation. Au participat atât muzicieni, cât și muzicologi români și internaționali: Michael Abramovic, Cvartetul Aron, Remus Azoitei, Ron Ephrat, Pamela Freund Striplen, Jochen Greiner, Cătălin Ilea, Gil Sharon, Jeremy Menuhin, Horia Mihail, Mariana Mureșanu, Cristian Niculescu, Eduard Stan, Tomasz Tomaszewski, Adriana Winkler, Heinz Torsten Schönfeld, Hanno Vehling, Gabriel Adriano Schwabe, Dumitru Avakian, Laura Manolache, Virgil Oprina.

20 octombrie / Masterclass susținut de regizorul Bogdan-George Apetri în cadrul proiectului „Film, rețeta noastră secretă”, la cinematograful de artă FSK Kino. Evenimentul a debutat cu prezentarea filmului *Periferic*, urmată de discuții cu publicul și cu studenții școlilor de film de la Berlin și Potsdam.

20-22 octombrie / Cea de-a șaptea ediție a Zilelor Culturii Române de la München. Cu sprijinul ICR Berlin, la Studio Theatre au avut loc reprezentații ale spectacolelor de teatru *Tagebuch eines Wahnsinnigen/Jurnalul unui nebun* (Teatrul Național „Radu Stanca” din Sibiu) și *Copii răi* (Teatrul Luni de la Green Hours). A fost proiectat filmul *Aurora*, în prezența regizorului Cristi Puiu. Organizatorul principal al evenimentului este asociația Ge-fo-um (Gesellschaft zur Förderung der Rumänischen Kultur und Tradition/Asociația pentru Promovarea Culturii și a

Tradițiilor Române) din München, manifestarea desfășurându-se, la fel ca și la edițiile anterioare, sub patronajul Consulatului General al României la München.

26 octombrie / Conferința „Strategia Uniunii Europene privind Dunărea, din perspectivă românească”, susținută de Adriana Stănescu, prim-colaborator în cadrul Ambasadei României la Berlin, la sediul Institutului. Evenimentul a fost organizat în colaborare cu Deutsch-Rumänische Gesellschaft (Societatea Româno-Germană).

29 octombrie / Participarea Galeriei Jecza din Timișoara la Târgul Internațional de Artă Contemporană ART.FAIR Köln, desfășurat în locația istorică Staatenhaus am Rheinpark din Köln. Galeria Jecza a prezentat proiectul intitulat „Exotic, Decadent, Wild Wild East” în cadrul căruia au fost expuse lucrări ale artiștilor: Dumitru Gorzo, Roman Tolici, Vlad Ardeleanu, George Anghelescu & Ștefan Ungureanu, Claudiu Candea, Michele Bressan și Simona Homorodean.

Noiembrie

1-6 noiembrie / Proiecția lungmetrajului *Crulic – Drumul spre dincolo*, regia: Anca Damian, și a scurtmetrajului *Așteptând zorile*, regia: Mihai Șofronea, în cadrul Festivalului Internațional de Film Cottbus.

1 noiembrie / Găzduirea ultimului concert din cadrul turneului susținut de Adriana Porțeanu (vioară) și Doina Grigore (pian) în Germania.

5 noiembrie / Prezentarea volumului de poezie *Der Schaum der Wörter* de Edith Ottshofski, cu acompaniament muzical de chitară. Evenimentul a fost organizat în colaborare cu Deutsch-Rumänische Gesellschaft (Societatea Româno-Germană).

5 noiembrie – 6 decembrie / Participarea artistei Ioana Păun la programul de rezidență „Mecklenburg-Inspiriert”. Rezidența artistică a fost axată pe crearea unui spectacol interactiv bazat pe contextul social și pe dinamica zonei în care se petrece – Mecklenburg. Ioana Păun a avut oportunitatea de a-și prezenta creația unei comunități internaționale și de a dialoga cu comunitatea germană locală. Aceasta a colaborat și cu performerul german Robert Redmer, proiectul propus utilizând tehnologii noi.

13 noiembrie / Concert susținut de grupul PROMS la cea de-a șaptea ediție a Festivalului „George Enescu”, desfășurat la Heidelberg/Mannheim. Intitulat „Enescu Reimagined in Jazz”, concertul a prezentat un concept muzical inedit: un featuring între artiști de top de jazz și muzică clasică. Aceștia au interpretat compoziții special create, fusion classic-jazz, pe aranjamente muzicale pornind de la teme cunoscute din repertoriul compozitorului George Enescu, dar și din repertoriul internațional de jazz, blues și muzică clasică.

17-20 noiembrie / Susținerea deplasării lui Hilke Doering, director artistic al Festivalului Internațional de Scurtmetraje Oberhausen, la București, în cadrul liniei de mobilitate a profesioniștilor culturali din alte țări interesate să desfășoare proiecte cu artiști și organizații culturale din România. Hilke Doering a participat, în calitate de membră a

juriului, la Festivalul Internațional de Film Experimental București (BIEFF), organizat sub patronajul Universității Naționale de Artă Teatrală și Cinematografică „I.L. Caragiale”, cu sprijinul Centrului Național al Cinematografiei.

18-20 noiembrie / Participarea unor personalități românești din lumea muzicii – Sherban Lupu, violonist, unul dintre cei mai cunoscuți interpreți ai pieselor lui George Enescu, Speranța Rădulescu, etnomuzicolog, și Valentin Timaru, compozitor și muzicolog – la simpozionul de muzicologie de la Oldenburg. Universitatea „Carl von Ossietzky” din Oldenburg și Hanse-Wissenschaftskolleg Delmenhorst au fost organizatorii principali ai celei de-a șasea ediții a simpozionului de muzicologie „Zwischen Zeiten/Shifting Times”, care a avut ca tematică opera compozitorilor George Enescu și Béla Bartók, cu ocazia împlinirii a 130 de ani de la nașterea acestora.

19 noiembrie / Recital susținut de pianistele Maria Magdalena Pițu-Jokisch și Beatrice Wehner, la sediul Institutului. Maria Magdalena Pițu-Jokisch este o cunoscută pianistă stabilită la Berlin, o prezență constantă și foarte apreciată de publicul ICR Berlin.

25 noiembrie / Lectura publică „Prosanacht – fiktion der pROvokation/Provocarea ficțiunii”, la Literaturwerkstatt. Proiectul și-a propus să aducă în fața publicului șase dintre autorii care reprezintă direcții distincte în proza românească actuală: Cosmin Perța și Dragoș Ghițulete (ficțiunea istoriei), Adina Rosetti (narațiunile prezentului), Ioana Bradea și Mitoș Micleșanu (peisaje narative) și Andrei Ruse (vocile contraculturii). Prezentarea fiecărui autor invitat a fost însoțită de un scurt interviu, urmat de o lectură de 10-12 minute și de o discuție cu spectatorii. În pauzele dintre lecturi au fost proiectate videoclipuri realizate de Mitoș Micleșanu – *Muzicile lăutărești filozofice*.

25 noiembrie – 3 decembrie / Participarea regizorului român Marian Crișan, cu pelicula *Morgen*, la Festivalul Internațional de Film Babylon 14, desfășurat la cinematograful Babylon (Mitte) din centrul Berlinului.

30 noiembrie / Conferința „Identitatea orașelor contemporane din România/Identity of Romanian Contemporary Cities”, susținută de prof. dr. Augustin Ioan

(Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu” din București) și de conf. dr. Ciprian Mihali (Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca), la Freie Universität Berlin. Conferința a fost dedicată identității urbane a orașelor din România, pe parcursul a 50 de ani de modernizare incompletă (în comunism) și ulterior, a celor 20 de ani de „postmodernizare” haotică. O altă temă a conferinței a reprezentat-o legătura dintre identitatea urbană și identitatea individuală.

Decembrie

3-5 decembrie / Proiectul „Film, rețeta noastră secretă”, care a inclus: o seară a scurtmetrajului românesc în cinematograful FSK și o proiecție specială cu filme studențești, în sala mare de proiecție a Universității de Film și Televiziune „HFF Konrad Wolf Potsdam”. Seara dedicată scurtmetrajului românesc a debutat cu o masă rotundă la care au fost prezenți regizorii Iulia Rugină, Cristi Iftime și Luiza Pârvu. Discuția a fost moderată de Andreea Dincă (ICR). Au fost proiectate scurtmetrajele: *Lord*, regia: Adrian Sitaru, *Muzica în sânge*, regia: Alexandru Mavrodineanu, *Captivi de Crăciun*, regia: Iulia Rugină, *Apele tac*, regia: Anca Miruna Lăzărescu, *15 iulie*, regia: Cristi Iftime, *Draft 7*, regia: Luiza Pârvu, *Derby*, regia: Paul Negoescu, *Stopover*, regia: Ioana Uricaru, *Nunta lui Oli*, regia: Tudor Jurgiu, și *Între prieteni*, regia: Ozana Nicolau. Proiecția scurtmetrajelor studențești a avut loc pe 5 decembrie, în sala mare de proiecție a Universității de Film și Televiziune „HFF Konrad Wolf din Potsdam”. A participat și asist. univ. Andrei Rus (Facultatea de Film din cadrul U.N.A.T.C.) care a prezentat o serie de filme studențești. Prin proiecțiile la HFF Potsdam, ICR Berlin a intrat pentru prima dată în circuitul intern al unei universități de film, în vederea inițierii unui parteneriat de durată între două școli de film de renume.

7 decembrie / Colocviu dedicat fostei dictaturi comuniste din România, la sediul Fundației pentru Analiza Dictaturii PSUG – Partidul Socialist al Unității Germane (Bundesstiftung der Aufarbeitung der SED-Diktatur). În deschidere au luat cuvântul dr. Anna Kaminsky, directorul fundației, și prof. dr. Bogdan Murgescu. Istoricul Bogdan Cristian Iacob a prezentat raportul anual de activitate a Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc. A doua parte a evenimentului a cuprins prezentarea și proiecția filmului documentar *Ultimele zile ale lui Ceaușescu* de Milo Rau, director al IIPM (International Institut of Political Murder). Invitat: Jens Dietrich, dramaturg și producător al filmului. Moderator: Alfred Eichhorn. Traducător: Eva Ruth Wemme.

7 decembrie / Prezentarea romanului *Genunea: Von Czernowitz nach Cernăuți*/Genunea: De la Czernowitz la Cernăuți de Genunea Musculus, eveniment organizat în

colaborare cu Centrul pentru Europa de Est (Osteuropa Zentrum) Berlin, la sediul ICR Berlin. *Genunea: Von Czernowitz nach Cernăuți* se adresează publicului larg, interesat de evoluția unui oraș care în Germania reprezintă un adevărat reper cultural – Cernăuți, locul de naștere al lui Paul Celan, al Rosei Ausländer și care creează premisa unui dialog despre valorile culturale comune. Participanți: Detlef Stein, director al Centrului pentru Europa de Est (Osteuropa Zentrum) și al editurii OEZ-Berlin Verlag, și Erhard Reincke, editor.

8-12 decembrie / Proiectul expozițional „Just Another Brick in the Wall”, la Barbara Seiler Galerie din Zürich. Îmbinând într-un format dinamic o expoziție de artă contemporană și o prezentare a scenei de artă din România în contextul economic, politic și social actual, proiectul a pus în discuție strategii de dezvoltare artistică și culturală. A fost publicată și o broșură care a cuprins un eseu semnat de curatorul expoziției și dezbaterii, Olga Ștefan, proiectele artiștilor invitați și interviuri cu aceștia. Participanți: Galeria Plan B din Cluj-Napoca, reprezentată de artistul Rudolf Bone, CAA-Arhiva de Artă Contemporană – Lia Perjovschi (Sibiu), Matei Bejenaru (Iași), Club Electro Putere (Craiova), Biroul de Cercetări Melodramatice, reprezentat de Irina Gheorghe și Alina Popa, H'arta – Maria Crista, Anca Gyemant și Rodica Tache (Timișoara), Paradis Garaj – Ștefan Tiron și Claudiu Cobilanschi (București).

16 decembrie / „Crăciunul românesc” – recital de pian susținut de Victor Nicoară și concert de colinde în interpretarea Corului Parohiei Ortodoxe din Berlin.

Institutul Cultural Român de la Bruxelles

„Regizorul Silviu Purcărete, care a fost invitat în toată Europa, a lucrat în special cu Royal Shakespeare Company. *Faustul* său, pus în scenă de Teatrul Național «Radu Stanca» la Sibiu în 2007, este o fantezie barocă, cu decoruri impresionante, efecte sonore, luminoase și vizuale, pirotehnie, extravaganță, costume, măști și machiaj îndrăznețe, fără să uităm o impresionantă echipă de actori, dansatori și muzicieni. Regizorul și-a imaginat spectacolul ca pe o experiență senzorială puternică, originală despre dragoste, durere și moarte. O călătorie rock bulversantă între pământ și infern.”

La Libre

„Confluence reprezintă un mod ideal de colaborare în lumea jazz-ului contemporan. Creat de Cătălin Milea, saxofonist și compozitor român stabilit la Amsterdam, avându-i în componență pe unul dintre cei mai respectați pianiști și compozitori din New York, Lucian Ban, basistul Carlo de Rosa, recent câștigător al Premiului Grammy, și pe marele Eric McPherson, ca artist invitat, acest grup transoceanic se evidențiază prin originalitatea și varietatea compozițiilor. Cvartetul însumează un spectacol audio și video unic, care explorează un spectru larg de stiluri intime și coloristice. Rafinamentul melodic al lui Lucian Ban, la pian, bass-ul solid și plin de virtuozitate al lui Carlo de Rosa, ritmicitatea artistică a lui Eric McPherson, la tobe, se reunesc cu șuvoiului de sunete din saxofonul lui Cătălin Milea, într-un stil muzical unitar și complet.”

De Morgen

Ianuarie

7 ianuarie – 10 iunie / Cel de-al doilea modul de cursuri de limba română pentru străini (4 ore/săptămână). Primul modul a început în luna octombrie 2010 și a fost structurat pe două niveluri de competențe – începători A1 și intermediari B2 –, reunind 12 cursanți, cei mai mulți fiind funcționari europeni sau persoane cu interese de afaceri în România. Cursurile au fost susținute de Irina Papahagi, absolventă a Facultății de Litere din cadrul Universității „Babeș-Bolyai”, precum și a Facultății de Litere și Filozofie din cadrul Universității „La Sapienza”, Roma (Italia). Ulterior și-a continuat pregătirea academică la Sorbona și în Italia unde a absolvit un master în Metodologia politicilor europene.

Februarie

17-21 februarie / Participarea românească la Târgul de Carte de la Bruxelles, ediția a XLI-a, având tema „Le monde appartient aux femmes” („Lumea aparține femeilor”). Selecția cărților a fost realizată de ICR Bruxelles și Centrul Național al Cărții din cadrul ICR, în colaborare cu Asociația Connexion Roumanie, care a gestionat și vânzarea la stand. Invitat: Florina Ilis, al cărei roman *Cruciada copiilor* (*La Croisade des enfants*) a fost deja publicat în limba franceză, cu sprijinul ICR, obținând Premiul pentru cel mai bun roman internațional, acordat de revista *Courrier International* în anul 2010.

18-25 februarie / Participarea românească la Festivalul Internațional al Filmului de Dragoste de la Mons. Ediția din 2011 a cuprins peste o sută de filme de lung și scurtmetraj. De asemenea, festivalul a inclus ateliere pedagogice pentru copii, retrospective, întâlniri și dezbateri cu actori și realizatori, precum și proiecții speciale dedicate vârstei a treia. Filmul românesc a fost reprezentat la această ediție prin: *Europolis*, regia: Cornel Gheorghiuță (în competiția europeană), *Nuntă în Basarabia*, regia: Napoleon

Helmis, *Eva*, regia: Cătălin Apostol, și *Derby*, regia: Paul Negoescu. Printre invitați s-au numărat: Vlad Logigan, Victoria Bobu și Constantin Florescu. ICR Bruxelles a organizat și o proiecție specială a filmului *Nuntă în Basarabia* la Strasbourg, în perioada 21-23 februarie, cu participarea celor trei actori.

18 februarie / Dezbateră pe tema „Les mots pour dire le monde au féminin: femmes écrivains d’Espagne et de Roumanie avec Florina Ilis et Luisa Antolin-Villota”, în cadrul Târgului de Carte de la Bruxelles, cu participarea scriitoarelor Florina Ilis și Luisa Antolin Villota. Partener: Institutul Cervantes din Bruxelles. Dezbateră a avut loc în limba franceză și a fost urmată de o sesiune de autografe. Programul Florinei Ilis a prevăzut și o întâlnire profesională cu traducătoarea de limba portugheză Teresa Leitao și o sesiune de autografe la standul ICR. Opera scriitoarei Florina Ilis este cunoscută în spațiul francophon, fiind tradusă și publicată în Franța la Editions des Syrtes, și în Spania, de Ediciones del Oriente y del Mediterraneo.

23-24 februarie / Program literar cu participarea autoarelor Cecilia Ștefănescu, Simona Popescu și Irina Nechit din Republica Moldova. Proiectul a inclus o dezbateră literară la Biblioteca Municipală Riches Claires (Biblioteca Centrală a orașului Bruxelles), pe 23 februarie, moderată de Jacques de Decker, și o dezbateră literară la sediul central al Wallonie Bruxelles International, pe 24 februarie, moderată de editorul belgian Emile Lansman. Discuțiile s-au purtat în jurul operelor *Legături bolnăvicioase* de Cecilia Ștefănescu, *Coridorul morții* de Irina Nechit, teatru-document despre revolta populară a tinerilor moldoveni din 7 aprilie 2009, și *Lucrări în verde sau Pledoaria mea pentru poezie* de Simona Popescu, poezii publicate de Les Editions de l’Inventaire (Actes Sud), în urma programului „Les Belles Etrangères” din 2005. Jacques De Decker este critic literar, romancier, dramaturg, eseist, traducător, profesor universitar, membru al Academiei Regale de Limba și Literatură Franceză din Belgia. Deține o rubrică permanentă în paginile culturale ale cotidianului *Le Soir*. În cadrul întâlnirii de la sediul Wallonie Bruxelles International au fost proiectate secvențe din filmul *Legături bolnăvicioase*, filmul de debut al regizorului Tudor Giurgiu, al cărui scenariu a fost inspirat de romanul omonim

al Cecilei Ștefănescu. Dezbateră de la Wallonie – Bruxelles International a fost deschisă de președintele acesteia, Charles-Etienne Lagasse, care a evocat colaborarea foarte bună dintre ICR și WBI.

Martie

16-17 martie / Două proiecții ale filmului *Nuntă în Basarabia*, regia: Nap Toader (Napoleon Helms), la Bruxelles și Luxemburg. Proiecția de la Parlamentul European a avut loc în data de 16 martie, cu sprijinul europarlamentarului Cristian Bușoi (grupul ALDE). În data de 17 martie a avut loc o proiecție la Cinémathèque de la Ville de Luxembourg, organizată în colaborare cu Ambasada României și cu Parlamentul European. După proiecții au avut loc sesiuni de dezbateri la care au participat și membri ai echipei filmului: Vlad Logigan, Victoria Bobu, Constantin Florescu, Napoleon Helms și Virgiliu Mărgineanu.

24-26 martie / Participarea românească la Festivalul de film „Curriculum Vitae – Portraits of the Authors”, un proiect dezvoltat și organizat de rețeaua EUNIC în Olanda, cu ocazia Săptămânii Naționale a Cărții din Olanda. Festivalul s-a desfășurat la Haga (17-23 martie, cinematograful Filmhuis den Haag) și Amsterdam (24-26 martie, cinematograful Ketelhuis) și a avut ca temă viața și biografia marilor personalități literare europene, clasice și contemporane. În festival au mai fost proiectate filme din Germania, Marea Britanie, Franța, Israel, Ungaria, Republica Cehă, Italia, Croația și Austria. În calitate de membru al acestei rețele din octombrie 2010, ICR Bruxelles și Ambasada României la Haga (membru asociat al rețelei), cu sprijinul Centrului Național al Cinematografiei, au propus filmul *Un bulgăre de humă*, regia: Nicolae Mărgineanu. Proiecțiile au fost programate la Haga, în data de 20 martie, și la Amsterdam, în data de 25 martie.

Aprilie

1-4 aprilie / Participarea poetului Lucian Vasilescu la cea de-a cincea ediție a Festivalului Internațional „Printemps des poètes” de la Luxemburg. Proiectul, organizat în parteneriat cu Asociația „Le Printemps des Poètes”, Centrul Cultural Abbaye de Neumünster (CCRN) și

Kulturfabrik a cuprins dezbateri, lecturi, dar și ateliere de poezie organizate în liceele din Luxemburg, cu participarea unor poeți din peste zece țări. Tema ediției din acest an a fost „D'infinis paysages”.

16 aprilie / Participarea acordeonistului Ionică Minune și a formației Zdob și Zdub din Republica Moldova la cea de-a cincea ediție a Festivalului Balkan Trafik de la Bruxelles, desfășurat la BOZAR în perioada 14-17 aprilie. Concertul formației Zdob și Zdub a avut loc în data de 16 aprilie și a fost sprijinit de ICR Bruxelles, ca parte a strategiei de promovare a artiștilor și a managerilor culturali din Republica Moldova. Devenită deja o tradiție, producția „100% Balkan Trafik” din acest an, intitulată „Accordion All Stars”, a reunit trei mari acordeoniști – Ionică Minune (România), Boban Bjelic (Serbia) și Petar Ralchev (Bulgaria) – într-un spectacol de excepție, în data de 16 aprilie, pe scena „Henry le Boeuf”, cea mai mare sală de spectacole din Bruxelles. Ionică Minune a participat și la repetițiile programate alături de ceilalți doi acordeoniști și la conferința de presă din data de 22 martie, care a avut loc în prezența artistului Goran Bregović, cap de afiș al festivalului. Artistul român a mai susținut și un workshop, o sesiune demonstrativă a talentului și virtuozității sale, în fața studenților de la Conservatorul Regal din Bruxelles și a unui public numeros.

Mai

11 mai / Participarea scriitoarei Gabriela Adameșteanu la conferința literară „European Literature Night” de la Amsterdam, organizată cu ocazia Zilei Europei de rețeaua EUNIC din Olanda, în parteneriat cu Openbare Bibliotheek Amsterdam (Biblioteca Centrală din Amsterdam) și SICA (Centrul Olandez pentru Activități Culturale Internaționale). Evenimentul dedicat literaturii europene se înscrie în seria întâlnirilor literare desfășurate simultan în mai multe capitale europene în data de 11 mai, menite să-i pună în lumină pe cei mai importanți autori europeni contemporani.

26-28 mai / Turneul grupului Confluence în țările Benelux. Compus din Cătălin Milea (saxofon, compoziție), Lucian Ban (pian), Carlo de Rosa (contrabas) și Tommy

Crane (tobe, percuție), gupul a prezentat, în premieră în Olanda și Belgia, o suită de nouă compoziții originale semnate de Cătălin Milea, într-o serie de concerte și workshopuri: în Groningen, la Singelzaal, Prins Claus Conservatorium, pe 26 mai; la Amsterdam, la Blue Note, Conservatorium van Amsterdam, pe 27 mai, și la Bruxelles, la Music Village, Brussels Jazz Marathon, pe 28 mai.

Iunie

22-29 iunie / Participare românească la cea de-a noua ediție a Festivalului de Film de la Bruxelles (Brussels Film Festival), desfășurat la Flagey, centru cultural de renume în Belgia. Evenimentul face parte din noua generație a festivalurilor de film din Belgia și beneficiază de recunoaștere internațională atât prin selecția filmelor, concept (ateliere pentru regizori și critici, precum și experți din industria filmului, concerte în aer liber, ateliere dedicate copiilor etc.), cât și datorită actorilor și realizatorilor invitați. La ediția din acest an, care a cuprins peste 50 de filme de lung și scurtmetraj din peste cincisprezece state europene, a fost selectat și filmul românesc *Bună! Ce faci?*, în regia lui Alexandru Maftai, care a fost prezent la proiecție.

Iulie

3 iulie / Concert susținut de ansamblul de muzică barocă Ausonia la Namur, organizat în parteneriat cu Festivalul Namur-Europe-Wallonie, Agenția Wallonie-Bruxelles International, Primăria Namur, Primăria Municipiului Cluj-Napoca și Centrul Cultural Francez din Cluj-Napoca. Concertul a avut loc la Catedrala Saint Loup din Namur, unul dintre cele mai frumoase edificii belgiene ale stilului baroc din secolul al XVII-lea. Ausonia este un ansamblu de artiști instrumentiști și cor înființat și dirijat de Mira Glodeanu, violonistă și profesoară de vioară barocă la Conservatorul Regal din Bruxelles, și de Frédéric Haas, clavecinist și profesor la aceeași instituție muzicală bruxelleză. Sub bagheta lui Frédéric Haas, au interpretat Ansamblul Ausonia, patru soliști vocali ai Centrului de Artă Vocală și de Muzică Veche al orașului Namur, corul de cameră Namur și șapte muzicieni români – Codrin Emandi, Diana Emandi, Csongor Denes, Ana-Julia Denes, Mia Sfura, Istvan Csata și Maria Petrescu.

30 iulie – 7 august / Participarea românească la Festivalul Gay Pride, Amsterdam. Gay Pride este una dintre cele mai renumite manifestări de profil din lume, care a cuprins numeroase evenimente culturale, organizate în principal de comunitatea LGBT din Olanda, cu sprijinul autorităților locale. Pe lângă paradele specifice, festivalul a inclus numeroase concerte, expoziții, proiecții de filme, dezbateri etc. EUNIC Olanda a fost partener la organizarea unei dezbateri în seara zilei de 3 august, intitulată „They do (not) know I’m gay”, care a inclus și proiecții de trailere sau secvențe din filme cu o tematică de profil. Dorian Ilie, reprezentant al asociației Accept, a avut o scurtă intervenție, tip videoconferință. De asemenea, a fost proiectată o secvență din filmul *Legături bolnăvicioase*, regia: Tudor Giurgiu. În organizarea acestui eveniment s-au implicat unsprezece institute culturale membre EUNIC, precum și autoritățile locale.

Septembrie

15 septembrie / ICR Bruxelles a participat la cursul Personal Effectiveness, care s-a adresat cu prioritate membrilor EUNIC Bruxelles, fiind cel de-al doilea din seria cursurilor de training și formare profesională a staff-ului, după cel dedicat atragerii fondurilor UE și cofinanțare europeană. Workshopul a fost coordonat de George Pickering, consultant și trainer în formare profesională.

26-27 septembrie / Participarea poetului Claudiu Komartin la proiectul „Transpoesie”, dedicat celebrării Zilei Europene a Limbilor și organizat de EUNIC Bruxelles în colaborare cu STIB (Societatea de Transporturi Intercomunale Bruxelles). Cu ocazia manifestărilor prilejuite de Ziua Europeană a Limbilor, în metroul belgian au fost prezentate poezii ale unor autori europeni, în limba originală și în traducere. Poemul scris de Claudiu Komartin special pentru „Transpoesie” s-a intitulat *lubesc acel oraș*, iar traducerile în franceză și flamandă au fost realizate de Jan H. Mysjkin (*J’aime cette ville/ik hou van die stad*). Claudiu Komartin a participat și la dezbateră literară pe tema multilingvismului, a poeziei și a spațiului public, organizată la Casa internațională a literaturii Passa Porta și moderată de Peter Vermeer (Brussels Poetry Collectif). Pe 27

septembrie a avut loc decernarea premiului De Buren’s Poetry Award, acordat de Institutul De Buren în colaborare cu *Het Liegend Konijn (The Lying Rabbit)*, o revistă care promovează literatura flamandă și olandeză contemporană. Laureata ediției 2011 este Lieke Marsman, cu poemul *Bigbang*, tradus în română de Jan H. Mysjkin și Constantin Abăluță. La recepția oferită cu acest prilej de Ambasada Olandei în Belgia, poetul Claudiu Komartin a citit poemul autoarei în limba română.

30 septembrie – 7 octombrie / Participarea românească la cea de-a XXVI-a ediție a Festivalului Internațional de Film Francofon de la Namur (Belgia). Au fost proiectate 140 de filme din peste patruzeci de țări și au participat în jur de 500 de invitați. De asemenea, au avut loc și numeroase evenimente conexe: dezbateri, întâlniri cu directori de casting, agenți și distribuitori, ateliere de cinema, concerte etc. Festivalul cuprinde cinci competiții (două pentru lungmetraje, două pentru scurtmetraje și unul pentru spoturi), fiind oferite cincisprezece premii. Filmele românești selectate au fost: *Fotografia*, regia: Victor Dragomir, și *Skin*, regia: Ivana Mladenović (în cadrul competiției internaționale de scurtmetraje), *Apele tac*, regia: Anca Miruna Lăzărescu și *Categoria grea*, regia: Olivia Căciuleanu (în cadrul secțiunii Regards du présent – hors compétition) și *Crulic – Drumul spre dincolo*, regia: Anca Damian (în competiția oficială de lungmetraje).

Octombrie

6 octombrie 2011 – 12 ianuarie 2012 / Expoziția de fotografie și poezie „The Lights of Stones”/„Le Luci delle pietre”/„Umbre și faleze”, organizată la Centrul Edelman din Bruxelles în parteneriat cu Institutul Italian de Cultură. Au fost expuse treizeci de lucrări ale artistei vizuale Savina Tarsitano, care ilustrează două volume de poezii semnate de Dinu Flămând: *Umbre și faleze* (Editura Brumar, Timișoara, 2010) și antologia de poezii *Le luci delle pietre* (Editura Palomar, Bari, 2009). La vernisaj au participat poetul Dinu Flămând, artista Savina Tarsitano și ambasadorul Karl Eric Normann, Secretar general al Parlamentului Cultural European, cu sediul la Berlin.

12-15 octombrie / Turneul Teatrului Național „Radu Stanca” din Sibiu la Bruxelles, cu spectacolul *Faust* după Goethe, regia: Silviu Purcărete. Au avut loc patru reprezentații, în spațiile expoziționale Tour&Taxis Bruxelles. În perioada 12-15 octombrie, 1 100 de spectatori plători și aproape 500 de invitați au asistat, în cel mai mare spațiu expozițional din Bruxelles, la impresionanta montare a piesei, la care a contribuit o echipă de 140 de persoane. Reacțiile publicului și ale specialiștilor au fost entuziaste. „Deși am fost de la început parteneri ai proiectului, nu credeam că poate fi adusă aici o asemenea producție. Mi se părea un vis nebunesc”, a declarat Jean-Louis Colinet, directorul Teatrului Național al Comunității Franceze (TNCF) Bruxelles. Președintele Comisiei Europene, José Manuel Durão Barroso, a onorat invitația ICR, asistând sâmbătă, 15 octombrie, la ultima reprezentație și fiind la rândul său emoționat de puterea de expresie a spectacolului. Au fost prezenți, de asemenea, oameni de teatru și cultură din Franța, Luxemburg, Marea Britanie și Olanda.

Trupa Teatrului „Radu Stanca”, după o reprezentație a spectacolului *Faust* la Bruxelles, alături de președintele Comisiei Europene, José Manuel Durão Barroso

13 octombrie / Dezbateri „Teatrul românesc azi” și lansarea numărului special al revistei *Alternatives théâtrales*, dedicat teatrului românesc contemporan, la Teatrul Național al Comunității Franceze din Bruxelles. Invitați: criticii de teatru George Banu și Mirella Nedelcu-Patureau, și Constantin Chiriac, directorul Teatrului Național „Radu Stanca” din Sibiu. În cadrul aceleiași eveniment a avut loc și o expoziție de fotografii realizate de Mihaela Marin în timpul montării spectacolului *Faust*.

15-17 octombrie / Participarea românească la cea de a patra ediție a conferinței „Dutch Classical Music Meeting”, organizată de Music Center the Netherlands la Amsterdam. Programul a cuprins: prelegeri și dezbateri găzduite de Het Concertgebouw și Muziekgebouw aan 't, audiții și întâlniri cu cei mai buni soliști și ansambluri de muzică din Olanda, schimburi de experiență și bune practici în cadrul conferinței cu tema „Redesigning the Classical Music Experience”. Au fost prezenți: Oltea Șerban-Pârâu (Radio România Cultural), Mihai Constantinescu (TVR Cultural), Robert Adam (director ICR Bruxelles).

17 octombrie - 8 noiembrie / Expoziția sculptorului Marian Sava, la sediul Comisiei Europene, în sala de la Berlaymont. Comisarul european pentru agricultură, Dacian Cioloș, a lansat, în colaborare cu ICR Bruxelles, o serie de expoziții ale unor artiști români, organizate la sediul Comisiei Europene și în spațiile cabinetului său.

25 octombrie / Conferința cu tema „Centru-Periferie” în cadrul proiectului „Getting Smaller – About the Advantages of Shrinking in Europe”, la Muzeul BELvue din Bruxelles. Evenimentul, în cadrul căruia a fost analizat un studiu de caz referitor la Republica Moldova, a fost organizat în parteneriat cu Forumul Cultural Austriac. La conferință au fost invitați sociologul Dan Dungaci și Martin Eichinger, fost ambasador al Austriei în România și în Republica Moldova între anii 2007-2010. Moderator: deputatul Vlad Lupan, membru al Parlamentului Republicii Moldova din partea Partidului Liberal. EUNIC Bruxelles și institutele membre au prezentat, în perioada septembrie-decembrie 2011, o serie de dezbateri pentru a facilita efectuarea de comparații între țări și sectoare,

precum și pentru a aduce în atenție istoria și valorile Europei.

26 octombrie 2011 – 20 mai 2012 / Expoziția „77 de ani de bandă desenată românească”, la Centrul Belgian al Benzii Desenate din Bruxelles. Curator: Alexandru Ciubotariu. După succesul Salonului European al Benzii Desenate organizat de ICR cu sprijinul Delegației Wallonie-Bruxelles la București, partenerii belgieni, Muzeul Benzii Desenate, au decis itinerarea expoziției la Bruxelles. Expoziția inedită pentru publicul belgian iubitor al benzii desenate prezintă în ilustrații și planșe originale istoria benzii desenate în România, de la pionierii în materie de bandă desenată până la reprezentanții tinerei generații de creatori, precum Alexandru Ciubotariu. Vernisajul a avut loc în prezența curatorului expoziției, Alexandru Ciubotariu, și a președintelui Asociației Bedefililor din România, Dodo Niță.

Noiembrie

1 noiembrie / Lansarea unei noi sesiuni a cursurilor de limba română ca limbă străină, pentru adulți. Pentru perioada 2011-2012, Institutul Cultural Român de la Bruxelles a dezvoltat oferta la patru module, care acoperă un an universitar (A1, A2, B2, C1). Cursurile au fost susținute de prof. Ioana Belu și prof. Mirela Niță și s-au desfășurat în spațiile publice ale Ambasadei României (A1 și A2) și ale Reprezentanței Permanente a României la UE (4 ore/săptămână).

18-23 noiembrie / Participare românească la Festivalul Internațional de Film Documentar de la Amsterdam (IDFA), ediția a XXIV-a. În competiția de mediummetraj a fost selecționat filmul românesc *Noosfera*, regia: Ileana Stănculescu și Artchil Khetagouri. Documentarul a fost finanțat prin programul MEDIA al Uniunii Europene și prin Jan Vrijman Fund și a fost dezvoltat în cadrul ExOriente Film și Nipkow, cu sprijinul Institutului de Film Documentar – IDF, Cehia. Proiecția s-a desfășurat în prezența regizoarei Ileana Stănculescu.

25 noiembrie / Lansare de carte și dezbatere despre Republica Moldova, pornind de la volumul *La République de Moldavie, un État en quête de nation* de Matei

Expoziția „77 de ani de bandă desenată românească” la Centrul Belgian al Benzii Desenate

Cazacu și Nicolas Trifon, Éditions Non Lieu, la Institutul de Studii Europene al Universității Libere Bruxelles (ULB). La dezbateri au fost invitați cei doi autori ai cărții, istoricul Matei Cazacu și lingvistul Nicolas Trifon, stabiliți la Paris. Moderatorul dezbaterii a fost cercetătorul Julien Danero Iglesias, care a susținut la ULB o teză de doctorat despre Republica Moldova.

Decembrie

5 decembrie / Concert de Ziua Națională susținut de violonistul Ilian Gârneț și de pianista Claudia Bara, la Conservatorul Regal din Bruxelles. Recitalul a continuat conceptul inaugurat în 2010 – invitarea artiștilor originari din Republica Moldova și din România pentru a celebra spațiul cultural comun cu ocazia Zilei Naționale a României.

Institutul Cultural Român de la Budapesta și Filiala Seghedin

„Care este numele țării aflat astăzi pe buzele cinefililor din lumea întreagă, când vine vorba despre cel mai important curent cinematografic est-european? Mulți ar răspunde Ungaria, însă, lăsând la o parte de succesele individuale repurtate la festivaluri, răspunsul real este că această zonă a Europei răsună de succesele filmului românesc și, mai important, de calitatea acestora. Institutul Cultural Român de la Budapesta aduce aceste succese pe ecranele maghiare.”

Népszabadság

„Scriitorul Mircea Cărtărescu, oaspete de onoare al celei de-a XVIII-a ediții a Târgului Internațional de Carte de la Budapesta, și scriitorul Péter Esterházy, laureat al Premiului Kossuth, au dialogat despre diferența între cărțile de succes și cele de valoare, despre digitalizare, Internet și despre figura tatălui. [...] Invitatul român a vorbit despre relația cu tatăl său și a amintit că în ultimul volum al trilogiei *Orbitor*, personajul principal este tatăl, la fel ca în *Harmonia Caelestis*, romanul lui Esterházy.”

Mindennapi.hu

„Noaptea Institutelor Culturale propune o extraordinară cavalcadă culturală. Punctul de pornire al călătoriei culturale budapestane este Millenáris, mai precis Európa Pont, acolo unde Brîndușa Armanca și Tamás Szűcs (președintele Reprezentanței Comisiei Europene în Ungaria) i-au întâmpinat pe participanți. Expoziția «Vino cu mine în pădurea de mestecenii» a artistei Lili Ochsenfeld a introdus publicul în atmosfera maratonului cultural.”

Magyar Nemzet

Ianuarie

8 ianuarie / Recital de muzică bizantină în interpretarea grupului Katharsis din Caransebeș la sediul ICR Budapesta, cu ocazia sărbătoririi hramului Sf. Ioan la Episcopia Ortodoxă Română din Ungaria. Parteneri: Episcopia Ortodoxă Română din Ungaria și Asociația Femeilor Ortodoxe din Budapesta. Corul Katharsis este compus din Alin Buliga, Alex Matasă, Andrei Bălan, Andrei Agache.

15-20 ianuarie / Serie de evenimente organizate cu ocazia Zilei Culturii Române și a Zilei Culturii Maghiare, dar și cu ocazia aniversării a 199 de ani de la nașterea celebrului fotograf Carol Pop de Szathmáry. La sediul ICR Budapesta s-a desfășurat un concurs de fotografie coordonat de Asociațiile Artiștilor Fotografi din România și din Ungaria, la care a participat István Tóth, președintele Asociației Artiștilor Fotografi din România. Acesta a susținut o prelegere despre fotografia românească, axată pe fotografia contemporană.

27 ianuarie / Proiectul „România prin ochii românilor” la Muzeul Casa Terorii (Terror Háza) din Budapesta, care a inclus proiecția filmului *Cum mi-am petrecut sfârșitul lumii*, regia: Cătălin Mitulescu, și o serie de dezbateri pe tema Revoluției din decembrie 1989. La eveniment a participat Anikó Górácz, autoarea volumului *Revoluționarii – Noul val în cinematografia românească (Forradalmárok – Az új évezred román filmművészete)*.

28-29 ianuarie / Programul „Locomotiva Jazz – cu vagoane din România și Ungaria”: concerte susținute de Radu Pieloiu, Csaba Sánta, Zoltán Zana și Zsolt Bende la Muzeul Comerțului și al Industriei Turistice – KULTEA, Budapesta, și la Grand Café & Cinema, Seghedin.

Februarie

2 februarie / Programul lunar dedicat cinematografiei românești „Film Klub”: proiecția filmului *Lumea văzută de Ion B.*, regia: Alexander Nanau, la sediul Institutului.

16 februarie / Expoziția comemorativă de acuarelă și grafică cu lucrări ale artistului András Bordi (1905-1989), aflate în colecțiile Teleki Téka și în alte colecții particulare, neexpuse până în prezent la Budapesta. Evenimentul a avut loc la sediul ICR Budapesta și s-a bucurat de prezența istoricului de artă Zoltán Banner, bun cunosător al vieții și activității artistului și autor al unui volum biografic. Lucrările au fost expuse și la sediul filialei Seghedin, în data de 7 aprilie, la vernisaj fiind prezent și fiul artistului, Géza Bordi.

20 februarie / Programul „Dramaturgia românească pe înțelesul tuturor”: prezentarea spectacolului *Amalia respiră adânc* de Alina Nelega, în regia Mariane Cămarășan, la Tearul Merlin din Budapesta, în cadrul unui schimb profesional cu compania maghiară de teatru Maladype din Budapesta.

23 februarie / Programul „Film Klub”: proiecția filmului *Lumea văzută de Ion B.*, regia: Alexander Nanau, la sediul Filialei Seghedin.

23-24 februarie / „România prin ochii românilor”. Proiecția filmului *Autobiografia lui Nicolae Ceaușescu*, regia: Andrei Ujică, la Muzeul Casa Terorii, a fost urmată de o masă rotundă cu invitați români și maghiari pe tema „Comunism și postcomunism în cinematografia românească” la sediul Institutului.

24 februarie - 18 martie / Participarea românească la Sărbătoarea Francofoniei/Fête de la Francophonie 2011, coordonată de Institutul Francez. ICR Budapesta a propus la prima ediție a Zilelor Filmului Francophon (Journées du Film Francophone) peliculele *Restul e tăcere*, regia: Nae Caranfil, proiectat la sediul Institutului Francez din Budapesta, și *Medalia de onoare*, regia: Peter Călin Netzer, proiectat la Cinematograful Uránia. Cu ocazia încheierii Sărbătorii Francofoniei 2011, la Muzeul de Arte Decorative din Budapesta (Iparművészeti Múzeum) a fost organizată o prezentare de modă în colaborare cu liceul și universitatea de arte decorative, design și modă din Ungaria.

25-26 februarie / Programul „Locomotiva Jazz – cu vagoane din România și Ungaria”: concerte susținute de Sorin Romanescu, Alexandru Man, István Gyárfás, Gábor Juhász, la Muzeul Comerțului și Industriei Turistice, Budapesta, și la Grand Café & Cinema, Seghedin. Cu ocazia împlinirii a doi ani de la lansarea acestui proiect, ICR

Budapesta l-a invitat pe Marius Giura, președintele Fundației Culturale Jazz-Banat, pentru a prezenta un scurt documentar despre cel mai important festival de jazz din România – Gărâna Jazz Festival.

26 februarie / Proiect cultural pentru promovarea tradițiilor și obiceiurile românești în rândul publicului ungar. Petru Câmpian a prezentat tradiția și simbolistica mărțișorului elevilor de la Școala Generală „Bonifert Domonkos”, care au deprins apoi meșteșugul confecționării mărțișoarelor. De asemenea, pe 1 martie au fost oferite mărțișoare participanților la „Zilele Filmului Francophon” de la Budapesta.

TRADIȚII POPULARE

SALONUL INTERNAȚIONAL AL ARTIȘTILOR FOTOGRAFI
ROMÂNI ȘI MAGHIARI, EDIȚIA A V-A

NÉPI HAGYOMÁNYOK

A ROMÁN ÉS MAGYAR FOTÓMŰVÉSEK V. NEMZETKÖZI SZALONJA

VERNISAJ: LUNI, 14 FEBRUARIE 2011, ORA 18:00
DESCHISĂ PUBLICULUI: 14 FEBRUARIE - 18 MARTIE 2011
LA SEDIUL FILIALEI SEGHEdin A ICR BUDAPESTA
6720 SZEGED, DUGONICS TÉR 2.

MEGNYITÓ: HÉTFŐ, 2011. FEBRUÁR 14., 18:00 ÓRA
MEGTEKINTHETŐ: 2011. FEBRUÁR 14 - MÁRCIUS 18. KÖZÖTT
A BUDAPESTI ROMÁN KULTURÁLIS INTEZET SZEGEDI FIÓKINTÉZETÉBEN
6720 SZEGED, DUGONICS TÉR 2.

Martie

9-12 martie / Colocviul internațional „Minoritățile etnice și lingvistice în Europa. Bogăție și experiență“, la Centrul Cultural Castelul Karolyi, de la Fehérvárcsurgó. Acest amplu eveniment a fost organizat de Institutul Francez la Budapesta, Fundația Joseph Karolyi și Forum Carolus, sub Înaltul Patronaj al dlui Thorbjørn Jagland, Secretar General al Consiliului Europei, cu sprijinul ICR Budapesta, al Fundației Hanns Seidel, Fundației Robert Schuman, Centrului Ceh, Goethe-Institut, Institutului Slovac, Ambasadei Elveției la Budapesta și Centrului European pentru Problemele Minorităților. Prezența prof. Mihai Maxim, specialist în problematica minorității turco-tătare din România, a constituit o importantă carte de vizită, reflectând sincronizarea României cu tendințele europene actuale. Au participat: Zoltán Kántor, György Granasztói, Yves Plasseraud, Eric Maulin, Ulrike Barten, Alexey Kozhemyakov, dr. Klaus Harer, Uli Windisch, Jean-Marie Woehrling, Henri Giordan, Pierre Klein, Béla Borsi-Kálmán, Martine Camiade, Beate Sibylle Pfeil, André Fazi, Karl-Heinz Lambert, Perényi János, Hana Sinkova, Ștefan Șutaj.

9 martie – 26 iunie / Expoziția „Foamea de frumos... destine artistice din Oradea“ la Muzeul Holocaustului (Holokauszt Emlékközpont). Au fost expuse 90 de lucrări ale artiștilor din Oradea: József Bíró, Leon Alex (Löwinger Sándor), Hugó Mund, Ernő Tibor, Móríc Barát (Lustig Mór). Pe 12 aprilie a avut loc o masă rotundă cu redactorii săptămânalului cultural *Várad*, Oradea: László Szűcs (redactor-șef), József P. Kőrössi (critic literar), Annamária Kinde (poet), Judit Simon (jurnalist) și Péter I. Zoltán (scriitor) – urmată de un concert al formației Hakeshet Klezmer Band (Ari-Nagy Alexandru, Boros-Konrad Petru, Kővári Katalin-Eszter, Nicolae Levi, Ion Pîntea, Ilie Pop, Andrei Seidler și Iosif Trendler).

10 martie / Lansarea volumului de critică literară *De la comedie la avangardă* de Jenő Farkas, Editura Palamart, cu participarea autorului, la sediul Institutului. Jenő Farkas și-a prezentat volumul într-un dialog cu acad. György Poszler.

23 martie / Proiectul „New Wave după 20 de ani la Dunăre“: Robert Șerban în dialog literar cu János Térey și

Ákos Győrfi, la Gödör Klub. În cadrul unei mese rotunde, moderată de istoricul literar Péter Váradi, invitații au citit poeme și au purtat un dialog structurat în jurul receptării poeziei în secolul XX. Volumul de poezii al lui Robert Șerban va fi publicat în limba maghiară, în traducerea lui Attila F. Balázs, la Editura L'Harmattan, cu sprijinul ICR prin programul TPS – Translation and Publication Support Programme.

30 martie / Programul „Film Klub“ la filiala Seghedin. A fost proiectat filmul *Béla Lugosi. Vampirul căzut*, regia: Florin Iepan.

31 martie / Proiecția filmului *4 luni, 3 săptămâni și 2 zile*, regia: Cristian Mungiu, la Muzeul Terorii din Budapesta, cu participarea actorului Vlad Ivanov. La dezbateră organizată după proiecție și moderată de Anikó Gorács, autoarea volumului *Revoluționarii – Noul val în cinematografia românească*, au participat actorul Vlad Ivanov și criticul maghiar de film Balázs Varga. Evenimentul a fost transmis și online, pe www.terrorhaza.hu.

Aprilie

2 aprilie / Participarea românească în cadrul proiectului „EUNIC Day. Europe on Stage“: Locomotiva Jazz la Cinematograful Uránia. Proiectul a fost inclus în programul renumitului Festival de Primăvară din Budapesta în parteneriat cu Cinematograful Uránia și cu Federația Ungară de Jazz. Din partea României a fost invitat muzicianul Eugen Gondi (tobe) într-un concert coordonat de István Gyárfás (chitară).

6 aprilie / Programul „Film Klub“: proiecția documentarului *Apocalipsa după Cioran* de Gabriel Liiceanu și Sorin Ilieșiu, la sediul Institutului. Prof. Jenő Farkas a susținut o scurtă prezentare a vieții și activității lui Emil Cioran, precum și a modului în care a fost percepută în Ungaria opera sa.

6 aprilie – 6 mai / Proiectul cultural „Colțul de lectură – Cioran“. Continuând seria evenimentelor tematice de promovare a fondului de carte începută în 2010, a fost amenajat un spațiu de lectură, facilitând astfel accesul publicului la cărțile aflate în biblioteca ICR Budapesta. Prima ediție a acestui an a fost dedicată Centenarului Cioran și a

fost însoțită și de expoziția „Cioran în realitatea imediată”, care și-a propus reflectarea aparatului filozofic cioranian din perspectiva obiectelor și a simbolurilor înconjurătoare. Selecția cărților pentru această ediție a inclus, pe lângă Emil Cioran, autori precum Mircea Eliade, Eugène Ionesco sau Petre Țuțea.

14-17 aprilie / Book Festival/Festivalul Internațional de Carte de la Budapesta, desfășurat la complexul Millenáris. Standul României a fost organizat de Ministerul Culturii și Patrimoniului Național, o suită de manifestări conexe fiind prezentată de ICR Budapesta. Anul acesta, invitatul de onoare a fost Uniunea Europeană. În cadrul Book Festival a fost organizat First Novel Festival, ajuns la a XI-a ediție, manifestare dedicată tinerilor scriitori din țările membre ale Uniunii Europene. Festivalul Internațional de Carte de la Budapesta prezintă anual circa 100 de autori din 25 de țări, peste 400 autori maghiari, oameni de știință, artiști, oferind publicului o gamă largă de programe culturale: întâlniri cu autorii, sesiuni de autografe, lansări și prezentări de carte, mese rotunde, concerte, spectacole de teatru, expoziții și filme. La Standul European au fost expuse 50 de volume în limba română, selectate de Asociația Editorilor din România, donate ulterior bibliotecii ICR Budapesta. La First Novel Festival România a fost reprezentată de Adina Rosetti, autoarea romanului *Deadline* (Curtea Veche Publishing, 2010). Scriitorul Mircea Cărtărescu a participat la Muzeul Literaturii Ungare Petőfi, în prezența scriitorului Géza Szőcs, Secretar de Stat pe Cultură în cadrul Ministerului Resurselor din Ungaria, la lansarea volumului *Enciclopedia zmeilor*, publicată în traducere maghiară la Editura Bookart. Dan Lungu a fost prezent la lansarea volumului *Cum să uiți o femeie*, apărut în traducere maghiară la Editura Magvető, cu sprijinul ICR prin programul TPS – Translation and Publication Support Programme. Texte din volumul *Deadline* de Adina Rosetti au fost traduse în limba maghiară de Lajos Nagy pentru *Lettre Internationale* – ediția maghiară, catalogul *First Novel Festival* și pentru suplimentul săptămânalului literar *Élet és irodalom*. Texte din romanul lui Dan Lungu, *Cum să uiți o femeie*, au fost incluse în aceleași publicații.

Scriitori români la Festivalul Internațional de Carte de la Budapesta © Sólyom Pigai Réka

16 aprilie / „Noaptea Literaturii Europene – EUNIC” („EUNIC – European Literature Night”), în cadrul Book Festival/Festivalul Internațional de Carte de la Budapesta. Autori din 15 țări europene – România, Finlanda, Italia, Franța, Elveția, Spania, Estonia, Marea Britanie, Slovacia, Olanda, Germania, Austria, Cehia, Polonia și Ungaria – au fost prezenți în 15 spații, prezentând 15 opere literare. La Sediul Európa Pont din cadrul Complexului Millenáris, a avut loc o lectură în limba maghiară din romanul *Sînt o babă comunistă!* De Dan Lungu, în prezența scriitorului.

19 aprilie – 30 mai / Expoziția „Icoana pe sticlă... timp de credință în spațiul Transilvaniei” la Muzeul Kiscelli din Budapesta. 33 de icoane pe sticlă din patrimoniul Muzeului Astra din Sibiu au fost dispuse pe coloanele și pe pereții capelei muzeului Kiscelli. La vernisaj au participat: Mirela Crețu, director de specialitate al Muzeului Astra din Sibiu, E.S. dna Ireny Comaroschi, Ambasador al României în Ungaria, episcopul Siluan Mănuilă, Fitz Péter, directorul Muzeului Kiscelli, și Brîndușa Armanca, director ICR

Budapesta. Curator muzeograf: Ada Maria Popa. Conservator: Marius Iuga. Cifră simbolică, cele 33 de icoane transilvănene au provenit din sudul Ardealului, din principalele centre de iconari de la Nicula și Gherla (județul Cluj), Laz și Lancrăm (județul Alba), Șcheii Brașovului și Făgăraș (județul Brașov), Mărginimea Sibiului și Sibiu.

27 aprilie / Programul „Film Klub”: proiecția filmului *Apocalipsa după Cioran* de Gabriel Liiceanu și Sorin Ilieșiu, la filiala din Seghedin a ICR Budapesta. Prof. univ. Maria Gavra, lector invitat de limbă română la Catedra de română a Facultății Pedagogice din cadrul Universității din Seghedin, a susținut o prelegere despre opera lui Emil Cioran.

28-29 aprilie / Programul „Locomotiva Jazz – cu vagoane din România și Ungaria”: concerte susținute de Cătălin Milea (saxofon), Attila Gyárfás (tobe) și György Orbán (contrabas), la Grand Café & Cinema Seghedin și la MKVM – Magyar Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeum (Muzeului Comerțului și al Industriei Turistice), Budapesta. Concertul s-a desfășurat sub genericul „Tinerii și Europa”, fiind invitați să participe interpreți ai jazzului românesc și maghiar care aprofundează acest gen muzical în centrele universitare mari ale Europei. Partener: KULTEA.

30 aprilie / „Zi românească la Clubul Gödör din Budapesta”, în parteneriat cu Gödör Club. Proiectul a inclus o masă rotundă, la care au participat reprezentanții unor cluburi din București și Budapesta cu profil asemănător Clubului Gödör, vernisajul expoziției fotografiei Cristian Groșan și două concerte, susținute de formațiile Jedam (Sfântu Gheorghe) și Kumm (Cluj-Napoca). Din București au fost selectate cluburile La Scena (manager: Dan Hornoiu) și Green Hours (manager: Voicu Rădescu).

Mai

6 mai / Recital susținut de violonista Clara Cernat și de pianistul Thierry Huillet la Filarmonica din Seghedin. Prin intermediul acestui proiect, Filiala Seghedin a ICR Budapesta a contribuit la omagierea marelui pianist și compozitor Franz Liszt, de la nașterea căruia s-au împlinit 200 de ani.

6-7 mai / Participarea românească în cadrul proiectului „EUNIC Open Night II – Noaptea Institutelor Culturale în Budapesta”. ICR Budapesta a găzduit un program complex, organizat în colaborare cu Institutul Cultural Danez: o expoziție de grafică daneză pe sticlă „2 X TR”, un concert de muzică clasică susținut de Clara Cernat (violă) și Thierry Huillet (pian) și proiecția filmului *Caravana cinematografică*, regia: Titus Muntean (în cadrul programului lunar dedicat cinematografilei românești „Film Klub”). Parteneri: EUNIC Budapest Cluster, EU-Point Budapest, Institutul Cultural Danez.

10-12 mai / Caravana bibliotecii ICR Budapesta, ediția a treia, la Seghedin și Julia. Au fost promovate cărțile traduse în limba maghiară în ultimii ani, atât în rândul elevilor Liceului Românesc „Nicolae Bălcescu” din Julia și al comunităților românești din Seghedin și Julia, cât și al cititorilor de limbă maghiară. În data de 10 mai, la Teatrul Pincszínház din Seghedin, și pe 11 mai, la Teatrul din Cetate Várszínház, Adriana Trandafir a susținut spectacolul „Pasărea măiastră – Maria Tănase”, precedat de prezentarea (în română și maghiară) a volumelor traduse în limba maghiară: *Enciclopedia zmeilor* de Mircea Cărtărescu, *Sînt o babă comunistă!* de Dan Lungu, *Dimineață pierdută* de Gabriela Adameșteanu etc. În data de 12 mai, la Liceul „Nicolae Bălcescu” a avut loc conferința „Un model de conviețuire în Câmpia de Vest acum un secol”, susținută de Adriana Popescu și un dialog Otilia Hedeșan – Adriana Popescu, despre identitatea națională pe marginea *Caietelor Herminei*. Evenimentul a fost moderat de Cristian Țarnă Bacoșcă și s-a încheiat cu spectacolul de lumini și umbre *Mowgli* de Ioana Rauschan, în interpretarea trupei Fantasia.

14 mai / Concert susținut de grupul Graal Music din Târgu-Mureș, la Biserica romano-catolică de la Mezőtarékány, în cadrul Festivalului Vestirea Primăverii.

19 mai / Proiecția filmului *Katalin Varga*, regia: Peter Strickland, la Muzeul Terorii din Budapesta, în cadrul programului „România prin ochii românilor”. Proiecția a fost urmată de o dezbatere moderată de Anikó Gorács, autoarea volumului *Revoluționarii – Noul val în cinematografia românească*, la care au luat parte criticul român de teatru Iulia Popovici și directorul de imagine Márk Győri.

Evenimentul a fost transmis și online pe www.terrorhaza.hu.

21 mai / Concert susținut de Bega Blues Band în cadrul Festivalului Vinului, în Piața Széchenyi din Seghedin. Pe lângă programele gastronomice și degustările de vinuri s-au desfășurat numeroase evenimente culturale: muzică populară, pop-rock, folk, concerte de jazz, spectacole de umor, dans, expoziții de artizanat etc.

24 mai – 31 iulie / Expoziția „Art on Lake“, organizată pe lacul din parcul Városliget, situat în apropierea Muzeului de Arte Frumoase din Budapesta. Expoziția open-space de artă contemporană a fost organizată pe luciul apei lacului, pe o suprafață de cca. 20 000 de metri pătrați, într-o zonă centrală, în vecinătatea Muzeului de Arte Frumoase, Pieței Eroilor, Galeriei de artă modernă Mucsarnok. Proiectul a fost gândit ca un eveniment de inaugurare a spațiului proaspăt renovat, reunind artiști europeni activi în spațiile diferitelor țări. România a fost reprezentată de Daniel Knorr, artist conceptual care studiază spațiile publice și private, naturale și artificiale, precum și relația dintre acestea. Au participat: Magdalena Abakanowicz (Polonia), Daniel Knorr (România), Heather Allen (Marea Britanie), Krzysztof Bednarski (Polonia), Joseph Bernhardt (Austria), Tony Cragg (Marea Britanie), Róza El-Hassan (Ungaria), Zénó Kelemen (Ungaria), Balázs Kicsiny (Ungaria), Laurens Kolks (Olanda), Tea Makipaa (Finlanda), Ilona Németh (Slovacia), Jaume Plensa (Spania), Anne și Patrick Poirier (Franța), Tobias Putrih (Slovenia), Mimmo Roselli (Italia), Paul Segers (Olanda), Susana Solano (Spania), Günther Uecker (Germania), Willi Weiner (Germania). Parteneri: Departamentul de Cultură al Ministerului Resurselor, Prefectura Orașul Budapesta și a sectorului Zuglo, Institutul Italian de Cultură, Finnagora, Forumul Cultural Austriac, Institutul Polonez, Institutul Francez, Centrul Ceh etc.

26-28 mai / Colocviul „Arta religioasă în Ungaria și România – Influențe culturale și intelectuale reciproce între Orient și Occident în arta religioasă ungară și română din Evul Mediu până în prezent“. Au participat invitați din România, Franța și Ungaria. Prima dezbatere, cu tema „Teologie-estetică între Orient și Occident“, organizată în data de 26 mai la Institutul Francez la Budapesta, a reunit

Lucrare a artistului Daniel Knorr, expusă în cadrul „Art on Lake“ © Bartha Csaba

invitați precum Virgil Ciomoș, François Boespflug, Radu Preda, Philippe Sers, Mátyás Varga. Muzeul de Arte Decorative (Iparművészeti Múzeum) a găzduit prelegerile reunite sub tema „Arta religioasă în Transilvania din Evul Mediu și până în epoca modernă“. Participanți: Zsombor Jékely, Marie Lionnet, Emese Sarkadi Nagy, Szilveszter Terdik, Anna Jávör, György Szűcs. Despre „Arta religioasă maghiară și română în epoca contemporană“ a vorbit Judit Boros. În cadrul programului, invitații au vizitat colecția de artă a Galeriei Naționale de Artă și expoziția „Icoana pe sticlă... timp de credință în spațiul Transilvaniei“ de la Muzeul Kiscelli. Parteneri: Institutul Francez de la

Budapesta și Muzeul Kiscelli.

27 mai / Programul „Locomotiva Jazz – cu vagoane din România și Ungaria”: concerte susținute de Nadia Trohin, Mircea Tiberian, György Jeszenszky și Péter Oláh la Muzeul Comerțului și al Industriei Turistice, Budapesta, și la Grand Café & Cinema, Seghedin.

31 mai / Programul „Film românesc la ora 5”: proiecția filmului *Caravana cinematografică*, regia: Titus Muntean, la cinematograful de artă Cinema Grand Café & Cinema, Seghedin.

Iunie

1-3 iunie / Expoziția de terapie prin artă „Un divan pe Dunăre” în cadrul celui de-al VIII-lea Colocvii European de Psihiatrie și Psihanaliză, desfășurat la Institutul Francez din Budapesta, Centrul de Psihiatrie Comunitară din piața Kálvária și la Institutul Italian de Cultură din Budapesta. Expoziția „Un divan pe Dunăre” a prezentat lucrările pacienților care formează grupul terapeutic de artă al Spitalului de Boli Psihice Cronice din Borșa. La conferință au fost prezenți, din România, Agneta Forró, artist plastic cu specializare în terapie prin artă, și dr. Mircea Drăgan, specialist în psihiatrie comunitară, psihiatrie de legătură și psiho-oncologie.

2-11 iunie / Festivalul Internațional de film și muzică Mediawave 2011 „Fényírók Fesztiválja – Another Connection”, desfășurat la Szombathely. În cadrul concursului internațional de film cu tema „Creator Women” au fost prezentate filme din 85 țări. Din juriu a făcut parte directorul de imagine Vivi Drăgan Vasile, care a susținut și o conferință despre „Arta cinematografică românească actuală”. În cadrul secțiunii „Passport Control – Together Black and White” au avut loc workshopuri și conferințe la care au participat Zoltán Balázs, Terézia Matza Murányi, Noémi Fazakas, Yvonne Irimescu, Octavian Frecea, Endre Lázár-Prezsmer, Levente Sipos, Matei Alexandru Mocanu și Radu Igazsag, acesta din urmă prezentând și o expoziție de fotografie. Festivalul s-a încheiat cu un concert susținut de trupa Shukar Collective.

6 iunie / Programul „Film Klub”: proiecția filmului *Tache*, regia: Igor Cobileanski, la sediul ICR Budapesta.

6-7 iunie / Simpozionul „Jurnaliștii pe teren. Ce învățăm despre accidente ecologice”, care a inclus proiecții de film și o expoziție, și la care au participat jurnaliști din România și Ungaria. Invitați: Cosmin Jitariuc (realizator, TVR Timișoara), Tibor Kocsis (regizor-operator-producător), Dan Radivoi (TVR), Rodica Palade (redactor-șef, *Revista 22*), Andreea Pora (redactor-șef adjunct, *Revista 22*), Klein Judit (redactor-șef programe, producător de film documentar Televiziunea Maghiară MTV) și reprezentanți ai mass-media din Ungaria: Ilona Móricz (director al Centrului pentru jurnalism independent din Ungaria), Tiberiu Boca (redactor-șef MTV – Redacția pentru minorități), Júlia Kaupert (redactor-șef al emisiunilor în limba română, *Magyar Radio*, studioul regional Seghedin), Hegedűs István (redactor-șef, Duna TV). În cadrul proiectului au mai fost organizate expoziția „Fotografii de la fața locului – Baia Mare, Kolontár și Devecser”, proiecția documentarelor *Vin cangurii*, regia: Cosmin Jitariuc, și *Vörösizap és a ketyegő időzített bombák*, regia: Kocsis Tibor, precum și conferințele „Etica jurnalismului de mediu” susținută de Andreea Pora, „Dialogul dintre jurnaliști și autorități, un punct fierbinte în jurnalismul catastrofelor”, susținută de Rodica Palade, „Riscuri asumate în jurnalismul de știri despre catastrofele naturale”, susținută de Judit Klein, și „Reportaje fierbinți”, susținută de Ilona Móricz. Întâlnirile au fost moderate de Cristian Țarnă Bacoșcă. Simpozionului i s-a dedicat o pagină specială în *Revista 22*.

24-26 iunie / Proiectul „Duna Party”, desfășurat pe scena în aer liber din piața Clark Ádám, în imediata apropiere a Dunării. Sub titulatura „Duna Party”, la Budapesta au avut loc festivități cu ocazia predării Președinției Consiliului Europei de către Ungaria. România a fost reprezentată de proiectul muzical „Balkanic Zeppelin”. Invitați: Mike Godoroja și Blue Spirit, Marius Mihalache alături de grupul de muzică veche românească Trei Parale, care au interpretat cântece ale formației Led Zeppelin.

29 iunie / Programul „Film Klub”: proiecția filmului *Tache*, regia: Igor Cobileanski, la sediul Filialei Seghedin.

Iulie

6 iulie / Programul „Film Klub”: proiecția filmului *Cele ce plutesc*, regia: Mircea Daneliuc, la sediul ICR Budapesta.

9 iulie / Expoziția de artă modernă a artistului australian de origine maghiară Adam Géczy și proiecția filmului documentar românesc *Béla Lugosi. Vampirul căzut*, regia: Florin Iepan. Proiectul a fost organizat în colaborare cu Cinematograful de artă Hrabal din cadrul Casei Rómer și cu Muzeul Orașului Győr.

27 iulie / Programul „Film Klub”: proiecția filmului *Cele ce plutesc*, regia: Mircea Daneliuc, la sediul Filialei Seghedin.

29 iulie – 15 septembrie / Expoziție de artă plastică la sediul StArt Plein Air. Au expus tineri artiști participanți la tabăra de creație StArt Plein Air: Andrea Hațegan, Kasza Karola Franciska, Claudiu Toma, Costin Brăteanu, Alex Baci (România), Bojan Novakovic, Milica Vojvodic, Tijana Holpert (Serbia), Can Atesgunes (Turcia), Knut Nordby (Norvegia), Marko Susic (Croatia), Árnýs Koppány Ákos, Kereszty Zsolt, Halla Tibor, Tóth József, Ricz Géza, Fodor Tibor, Radványzsky Levente (Ungaria).

August

4 august / Participarea românească la expoziția „Friss”, ediția a VIII-a. Organizată anual, aceasta își propune prezentarea operelor tinerilor absolvenți din cadrul universităților de artă din Ungaria. În 2011, organizatorii au decis să extindă lista participanților, adăugând și un invitat special al evenimentului: România. Din partea Universității Naționale de Arte din București au fost prezenți la vernisaj profesorii Ruxandra Demetrescu și Maria Magdalena Radu, alături de studenții Daniela Vîrlan, George Marinciu, Radu Mocanu, Daniela Vasiliu și Ștefan Sava.

10 august / Participarea românească la Festivalul Sziget de la Budapesta. Anul acesta, România a fost reprezentată de grupul The Mono Jacks și de Vali „Sir Blues” Răcilă.

25 august / Concert Trio Zamfirescu, pe malul lacului Varosliget, pe o scenă special amenajată, în imediata apropiere a lucrărilor expoziției „Art on Lake”.

30 august / Programul „Film românesc la ora 5”: proiecția filmului *Profetul, aurul și ardelenii*, regia: Dan Pița, la cinematograful Grand Café & Cinema Seghedin.

Septembrie

17 septembrie / Participare la proiectul cultural „European Heritage Days”, care a oferit posibilitatea celor interesați de arhitectura Budapestei să viziteze peste o mie de clădiri din capitala ungară, printre acestea regăsindu-se și sediul ICR Budapesta.

17-25 septembrie / Susținerea participării românești la Festivalul Internațional Cinefest, desfășurat la Miskolc, cu proiecția filmului *Din dragoste cu cele mai bune intenții*, regia: Adrian Sitaru. Invitați: Adrian Sitaru, Bogdan Dumitrache și Thomas Schubert. Cinefest este o importantă manifestare internațională, ajunsă la cea de-a VIII-a ediție, care a reunit, în 2011, peste 500 de creații din 58 de țări (la secțiunile „Features”, „Scurtmetraj”, „Documentar”, „Animație”). Specificul festivalului îl reprezintă dialogul între clasici și noul val al Europei Centrale și de Est, atât în selecția competițională, cât și în conferințele și sesiunile de training organizate pe parcursul festivalului.

19 septembrie – 10 octombrie / Expoziția internațională de pictură „Mnemosyning” la sediul ICR Budapesta. Au expus 32 de artiști plastici: Elisabeth Ochsenfeld (România), Ștefan Balog (România), Oana Bolog-Bleich (România), Ciprian Chirileanu (România), Marisa Cortese (Italia), Dan Ioan Dinescu (România), Zoran Dzapo (Croatia), Bogdan Ene (România), Lorena Garoiu (România), Els Geelen (Norvegia), Patricia Goodrich (S.U.A.), Joe Goodwin (S.U.A.), Bea Gschwend (Germania), Zoe Hawkins (Germania), Wilma Laarakker (Olanda), Julian Lee (Germania), Armin Liebscher (Germania), Mette Lind (Danemarca), Adriana Lucaci (România), Ioan Mercea (România), Dana Mercea-Miclăuș (România), Camil Mihăescu (România), Elin Neumann (Danemarca), Daniela Niculete-Scurtulescu (România), Renée Renard (România), Andrei Rosetti (România), Susan Schwake (S.U.A.), Iosif Stroia (România), Doru Tulcan (România), Elena Minodora Tulcan (România), Tanja Vetter (Germania), Davor Vukovic (Croatia). Curator: Elisabeth Ochsenfeld.

20-21 septembrie / Proiectul „100 de ani de fotbal în România”, la sediul ICR Budapesta. La masa rotundă au participat: Radu Paraschivescu, Helmut Duckadam, Emeric Ienei și invitați din Ungaria. Dezbateră a fost precedată de proiecția filmului *Helmut Duckadam*, realizat de Redacția română a Televiziunii Maghiare Szeged.

22 septembrie / Cea de-a doua ediție a EUNIC – European Languages Cocktail Bar, la Club Gödör din Budapesta, proiect organizat în parteneriat cu Goethe-Institut, Centrul Ceh, Institutul Italian de Cultură, Forumul Cultural Austriac, Institutul Camões, Ambasada Olandei, Institutul Polonez, Institutul Francez, British Council, Finnagora, Institutul Estonian, Ambasada Elveției, Institutul Cultural Danez, Institutul Balassi, Comisia EU din Ungaria și Japan Foundation. La standurile de prezentare au avut loc jocuri interactive cu premii, o dezbatere despre rolul media în promovarea limbilor străine, au fost citite basme în diferite limbi etc.

27 septembrie / Programul „Film românesc la ora 5”: proiecția filmului *Pruncul, petrolul și ardelenii*, regia: Dan Pița, la cinematograful de artă Grand Café & Cinema Seghedin.

29-30 septembrie / Programul „Locomotiva Jazz – cu vagoane din România și Ungaria”: concerte susținute de Nicolas Simion (saxofon și clarinet), Csuhaj-Barna Tibor (contrabas), Sorin Romanescu (chitară), György Jeszenszky (tobe) și Zoltán Lantos (vioară) în Clubul de jazz din Budapesta și la Grand Café & Cinema Seghedin.

29 septembrie – 15 noiembrie / Expoziția de artă plastică „Gernik International Art Camp”, inițiată de AXA ART din Timișoara, în colaborare cu pensiunea Gernik 100, World Media Trans din Timișoara, Primăria Comunei Gârnic și Direcția pentru Cultură, Culte și Patrimoniu Național a Județului Caraș-Severin, desfășurată la sediul Filialei Seghedin a ICR Budapesta. Pe lângă lucrările artiștilor din Ungaria, și Serbia au fost expuse și creațiile a opt artiști din România: Costin Brăteanu, Florina Gașpar, Melania Mureșan, Sorin Nicodim, Adrian Sandu, Vasile Sandu, Béla Tar, Csaba János Török.

30 septembrie – 2 octombrie / Cea de-a doua ediție a Festivalului Internațional Quartettissimo, organizată

de Fundația „Károlyi József”, la Castelul Károlyi. România a fost reprezentată de Cvartetul Arcadia, format din Ana Török (vioară), Răsvan Dumitru (vioară), Traian Boală (violă) și Zsolt Török (violoncel). Festivalul a cuprins mese rotunde, workshop cu studenții Academiei de Muzică „Franz Liszt”, repetiții publice, conferințe, expoziția instrumentelor String Quartet.

Octombrie

2 octombrie / Programul „Film Klub”: proiecția filmului *Artista, dolarii și ardelenii*, regia: Mircea Verouiu, la sediul ICR Budapesta.

13-20 octombrie / „Săptămâna filmului românesc la Budapesta”, ediția a VI-a, găzduită de Cinematograful Urania, organizată în parteneriat cu Ministerul Resurselor din Ungaria. Tema ediției: „Dincolo și dincoace de frontieră”. Evenimentul a fost deschis cu filmul *Morgen*, regia: Marian Crișan. Invitați: Marian Crișan, Elvira Râmbu și András Hatházi. Au fost prezentate unsprezece producții românești: *Autobiografia lui Nicolae Ceaușescu*, regia: Andrei Ujică, *Principii de viață*, regia: Constantin Popescu jr., *Morgen*, regia: Marian Crișan, *Aurora*, regia: Cristi Puu, *Nuntă în Basarabia*, regia: Napoleon Helmis, *Ursul*, regia: Dan Chișu, *Periferic*, regia: Bogdan George Apetri, *Bună! Ce faci?*, regia: Alexandru Maftei, *Burta balenei*, regia: Ana Lungu și Ana

Spectacolul *Caligula*, prezentat la Budapesta de Trupa Teatrului „Marin Sorescu” din Craiova

Szel, *Din dragoste cu cele mai bune intenții*, regia: Adrian Sitaru, *Loverboy*, regia: Cătălin Mitulescu.

19-21 octombrie / Turneul Teatrului Național „Marin Sorescu” din Craiova la Budapesta, cu spectacolele: *Caligula* de A. Camus, regia: László Bocskárdi – la Teatrul Național din Budapesta; *Unde-i revolverul?* de G. Gőrgy, regia: Mircea Cornișteanu – la Teatrul „Katona József” din Budapesta, *Conu Leonida față cu reacțiunea* de I.L. Caragiale, regia: Diana Dragoș – la Teatrul „Katona József” din Budapesta.

24-29 octombrie / „Zilele filmului românesc la Seghedin”, ediția a IV-a, la Grand Café & Cinema Seghedin. Au fost proiectate filmele: *Burta balenei*, regia: Ana Lungu și Ana Szel, *Din dragoste cu cele mai bune intenții*, regia: Adrian Sitaru, *Morgen*, regia: Marian Crișan, *Nuntă în Basarabia*, regia: Napoleon Helmis, *Ursul*, regia: Dan Chișu.

27-28 octombrie / Programul „Locomotiva Jazz – cu vagoane din România și Ungaria”: concerte susținute de Mihai Iordache (saxofon), Tavi Scurtu (tobe), Ioan Alexandru Uțu Pascu (contrabas), Tibor Eichinger (chitară), în Clubul de jazz din Budapesta și la Grand Café & Cinema Seghedin.

27-31 octombrie / Participarea românească la cea de-a noua ediție a Festivalului Luna Arhitecturii, la Budapesta și Oradea. Colocviul „Orașul la trecerea în secolul XX, între naționalism și modernitate: extensiuni urbane și Art Nouveau” a fost organizat de Institutul Francez la Budapesta, Ambasada Franței la București, Centrul Cultural Francez Cluj și Fundația pentru Protejarea Monumentelor Istorice din Județul Bihor și a avut loc la Budapesta și la Oradea. Din România au fost invitați: dr. Ramona Novicov (Universitatea din Oradea), prof. dr. Ioan Horga (Universitatea din Oradea), Angela Lupșea (Fundația pentru Protejarea Monumentelor Istorice din Județul Bihor) și Adriana Lipoveanu (arhitect-șef al Municipiului Oradea). La eveniment au fost prezenți arhitecți și profesori universitari din Europa, printre care: Catherine Horel (director de cercetare la CNRS – IRICE, Universitatea Paris 1), Hervé Doucet (conferențiar în istoria artei contemporane la Universitatea din Strasbourg), Didier Francfort (profesor de istorie contemporană la Universitatea Nancy 2), Ilona Sarmany-Parsons (Central European University), Mónika Pilkhoffer (Universitatea din Pécs), Frédérique Boura

(arheolog, conservator de patrimoniu, șeful serviciului regional de inventariere a patrimoniului cultural din Alsacia), Serge Brentrup (șeful serviciului de arhitectură a edificiilor din Franța) etc. De asemenea, a fost organizată și o masă rotundă cu tema „Spiritul locului recuperat de scriitori”, în cadrul căreia au fost prezentate volumele: *Erdély Székelyföld Szavak vándorköszörűse – Kányádi Sándor* de Váradi Péter Pál și Lőwey Lilla și *Poveștile unui oraș* de Sorina Bota. Masa rotundă fost urmată de decernarea premiului pentru traducere Magyarul Bábelben.

31 octombrie – 4 noiembrie / Linia de mobilitate a profesioniștilor culturali din alte țări, interesați să desfășoare proiecte cu artiști și organizații culturale din România: susținerea deplasării jurnalistei Tímea Papp Gálné la București, la Festivalul Național de Teatru. Tímea Papp Gálné a transmis relatări și corespondențe zilnice pentru rubrica de Teatru și Dans a portalului Fidelio.hu și pentru cea a revistei *Fidelio*.

Noiembrie

3-8 noiembrie / Participarea românească la Festivalul de film de spionaj „The Celluloid Curtain” organizat la Budapesta sub coordonarea Goethe-Institut. Au fost prezentate unsprezece filme europene pe teme de spionaj din perioada Războiului Rece, produse între 1960 și 1974. ICR Budapesta a propus pelicula *S-a furat o bombă*, regia: Ioan Popescu-Gopo, proiectată pe 5 noiembrie, la Cinematograful Művész.

24-25 noiembrie / Proiectul cultural „Locomotiva Jazz – cu vagoane din România, Ungaria și Slovacia”: concerte susținute de Paul Weiner (pian), Imre Kőszegi (tobe), Robert Ragan (contrabas), la Budapest Jazz Club și la Grand Café & Cinema Seghedin. Parteneri: Clubul de jazz Budapesta Jazz Club și Grand Café & Cinema Seghedin.

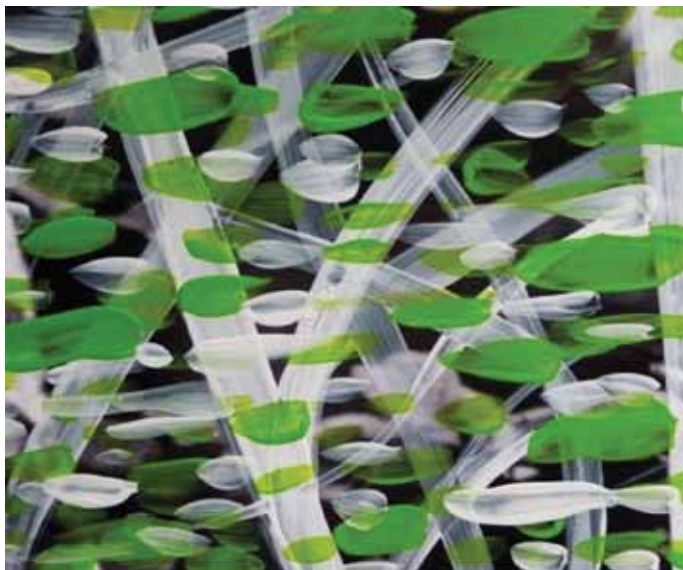
25 noiembrie – 3 decembrie / Participarea românească la Festivalul Internațional de Dramaturgie Contemporană, cu spectacolul *Declar pe propria răspundere*, one-woman show cu Alina Șerban, în regia lui David Schwartz. Spectacolul face parte din repertoriul Teatrului Luni de la Green Hours și a fost jucat la Teatrul MU de la Trafo. Festivalul a găzduit și o serie de conferințe

Vali „Sir Blues” Răcilă la Festivalul Sziget de la Budapesta

internaționale sub titlul „Recycling Reality on Stage – New Documentary Drama and Theatre in East-Central-Europe“, la care au participat regizorul David Schwartz și dramaturgul și regizorul Gianina Cărbunariu.

29 noiembrie / Programul „Film românesc la ora 5“: proiecția filmului *Artista, dolarii și ardelenii*, regia: Mircea Veroiu, la Grand Café & Cinema Seghedin.

MNEMOSYNING

expoziție internațională

termenul 9 decembrie 2011, ora 17:00

curator Elisabeth Ochsenfeld

organizator Dr. Brindusa Armanca, director ICR Budapesta

Expoziția poate fi vizitată până pe 15 ianuarie 2012

MNEMOSYNING

nemzetközi kiállítás

megnyit: 2011. december 9-én, 17 órai kezdettel

kurátor Elisabeth Ochsenfeld

megnyitja Dr. Brindusa Armanca, a Budapesti Román Kulturális Intézet igazgatója

A kiállítás megtekinthető 2012. január 15-ig

9700 Szeged, Dugatis utca Nr. 2.

29-30 noiembrie / Concertul de cameră organizat pe Vaporul Europa și expoziția „Revoluția din Decembrie 1989 în clișee“, la sediul Institutului, cu ocazia Zilei Naționale a României. Concertul a fost susținut de membrii orchestrei de cameră a Filarmonicii de Stat Transilvania din Cluj, iar expoziția a fost organizată de Asociația Memorialul Revoluției din Timișoara. Eveniment organizat în colaborare cu Ambasada României la Budapesta.

Decembrie

9 decembrie / „Sărbători românești la Seghedin“, la Hanul Aranyhal Csárda, a inclus, sub titlul „Moș Nicolae la românii din Seghedin – Poveștile lui Bace Toghier“, un spectacol de poezie, snoave și colinde în interpretarea lui Gheorghe Hodrea.

12-14 decembrie / Conferința de presă și festivitatea de decernare a premiilor ICR Budapesta la Duna Palota. Premiul de Excelență culturală i-a fost acordat Mariei Schmidt, istoric, profesor universitar, directorul Muzeului Casa Terorii. Premiul media i-a revenit lui Károly T. Vörös, jurnalist cultural (*Népszabadság* și *Kritika*). Participanți la gala Premiilor ICR Budapesta: Cristina Guseth (director, Freedom House, România), Carmen Bendovski (director, ICR Viena), Laszlo Baán (profesor universitar, directorul Muzeului de Artă din Budapesta), Sándor M. Kiss (istoric, profesor universitar). Evenimentul s-a încheiat cu un recital de nai susținut de Oana Lianu.

Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu” de la Chișinău

„În doar două săptămâni de la inaugurare, Stindardul liturgic al lui Ștefan cel Mare a adunat la Muzeul Național din capitală peste 17 mii de vizitatori – cifră care, de regulă, este înregistrată pe parcursul unui semestru.”

Nadia Tătaru, *Timpul*

„De notat că ICR «Mihai Eminescu» de la Chișinău a reușit în mai puțin de un an să organizeze numeroase evenimente culturale cu impact puternic asupra publicului, fiind una dintre cele mai active instituții cu profil cultural din spațiul nostru.”

Irina Nechit, *Jurnal de Chișinău*

„Expoziția de covoare, lăicere, scoarțe, păretare din secolele XVIII-XIX și din prima jumătate a secolului XX, inaugurată pe 7 iulie cu prilejul serbării «Drăgaica» («Sânzienele»), constituie unul dintre cele mai importante evenimente culturale din Chișinău. Alcătuită din peste o sută de covoare – piese unicat adunate de ani de zile din satele Moldovei de către neobosiții colaboratori ai Muzeului de Etnografie și Istorie Naturală, expoziția include veritabile opere de artă populară. Mai bine de 1 500 de covoare se păstrează în fabuloasa colecție a Muzeului Național de Etnografie și Istorie Naturală, iar această bogăție trebuie în sfârșit prezentată lumii. Institutul Cultural Român «Mihai Eminescu» de la Chișinău, organizând împreună cu echipa Muzeului Național de Etnografie și Istorie Naturală sărbătoarea «Drăgaica», își propune să contribuie la promovarea și punerea în valoare a covorului basarabean, devenit un brand internațional”.

Irina Nechit, *Jurnal de Chișinău*

Ianuarie

17 ianuarie / Două prelegeri dedicate personalității lui Mihai Eminescu, la sediul Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți și la Biblioteca Națională a Republicii Moldova din Chișinău: „Eminescu – de la integrala editării la istoria receptării”, susținută de Iulian Costache, și „Eminescu și harta simbolică a canonului modernității”, susținută de Maria Șlehtițchi.

24 ianuarie / Conferința „Cine a făcut Unirea?”, susținută de Theodor Paleologu, la Facultatea de Istorie a Universității de Stat din Chișinău. Pe 22 ianuarie, Theodor Paleologu a acordat un interviu la radio Vocea Basarabiei în cadrul emisiunii „Interviuri pentru seri de duminică” și a înregistrat o emisiune împreună cu părintele Savatie Baștovoi pentru Jurnal TV. Conferința de pe 24 ianuarie a conturat portretele și rolurile principalilor actori care au făcut posibilă Unirea de la 1859, concentrându-se asupra personalității lui Alexandru Ioan Cuza.

24 ianuarie / Performance-ul *Noi trebuie să murim*, în interpretarea lui Mircea Nicolae, la Teatrul-Spălătorie din Chișinău. După Revoluția din 1989, tinerii din România au trecut printr-o lungă perioadă de dezorientare marcată de o lipsă de modele și repere, figurile istorice importante fiind epuizate de propaganda comunistă. Prin prezentarea unui caz real, proiectul a pus în discuție dilemele morale pe care o asemenea alegere le aduce cu sine, încercând să ilustreze viețile a doi tineri care au trăit în acea perioadă ce părea că nu lasă loc unor alternative mai puțin disperate.

Februarie

17-18 februarie / „Caravana filmului românesc în Republica Moldova. Cinemateca Română la Chișinău” la Centrul Cultural Gaudeamus din Chișinău. Proiectul a fost gândit ca o istorie a filmului românesc, pentru a da

posibilitatea publicului din Republica Moldova să cunoască evoluția cinematografilei românești – cele mai importante opere, curente și tendințe, precum și cei mai importanți realizatori. Fiecare proiecție a fost însoțită de o prezentare susținută de un critic/istoric/regizor de film din România sau Republica Moldova și de o discuție cu spectatorii. Inaugurarea a avut loc pe 17 februarie la Centrul Cultural Gaudeamus din Chișinău cu proiecția filmului *Vis de ianuarie*, regia: Nicolae Opreșcu. Prof.univ. Manuela Cernat, critic de film, a susținut două prelegeri despre istoria filmului românesc la Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice a Moldovei.

Martie

4 martie / Prezentarea proiectului „Floating Observatories” – câștigător al Concursului Internațional de Concept arhitectural Taiwan Tower, la Muzeul Național de Artă al Republicii Moldova. Invitat de onoare: prof. dr. arh. Dorin Ștefan, coordonatorul echipei de arhitecți români care a câștigat Concursul Internațional de Concept arhitectural Taiwan Tower. Sponsor: Saint-Gobain Glass Romania.

14 martie / Conferința publică „Bizanțul și ortodoxia”, susținută de Petre Guran, directorul ICR Chișinău, în Sala de lectură a Bibliotecii Universității de Stat din Chișinău. Conferința s-a înscris în seria de evenimente organizate de ICR Chișinău în cadrul Programului de Studii Avansate „Alexandru Sturdza”.

19-20 martie / Participarea românească la Ziua Internațională a Francofoniei, la Teatrul „Satiricus I.L. Caragiale” din Chișinău, cu spectacolul *Le souffleur de la peur* de Matei Vișniec, în interpretarea actriței Ioana Crăciunescu. Seria de evenimente dedicate Zilei Internaționale a Francofoniei a fost organizată de Alliance Française în Republica Moldova.

28 martie / Sărbătoarea Francofoniei la Liceul româno-francez „Gheorghe Asachi” din Chișinău. Proiectul a fost inițiat de Alliance Française și a fost organizat de ICR Chișinău în colaborare cu Editura Cartier. Moderatorul evenimentului, poetul și traducătorul Emilian Galaicu-Păun, a făcut o prezentare a traducerilor celor două volume ale *Jurnalului inutil* de Paul Morand, Editura Cartier, 2009, din

care au fost citit fragmente în română și franceză. În final a avut loc o discuție despre scriitorii francezi celebri care au trăit în contact cu cultura română (Paul Morand, Roland Barthes etc).

31 martie / „Caravana filmului românesc în Republica Moldova. Cinemateca română la Chișinău” la Centrul Cultural Gaudeamus. Au fost proiectate peliculele: *Ecaterina Teodoroiu*, regia: Dinu Cocea, și documentarul *Scene de la Unirea cu Basarabia*, regia și imaginea: Constantin Ivanovici. Filmele au fost prezentate de istoricul Svetlana Suveică.

Aprilie

4-9 aprilie / Susținerea participării românești la prima ediție a Festivalului Internațional al Școlilor de Teatru de la Chișinău, la Teatrul „Satiricus I.L. Caragiale” din Chișinău. Evenimentul a fost organizat de Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice din Republica Moldova, Ministerul Culturii din Republica Moldova și Primăria Municipiului Chișinău. Facultatea de Teatru din cadrul Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca a prezentat spectacolul *Bacantele* (după Euripide; coordonator prof. Gelu Badea), pe data de 5 aprilie. Au mai fost invitate școli de teatru din Republica Moldova, Ucraina, Belarus și Georgia. De asemenea, au fost organizate ateliere de creație, dezbateri dedicate procesului teatral contemporan, expoziții de scenografie și decor și prezentări de spectacole studențești de teatru.

7-10 aprilie / Salonul Internațional de Carte Pentru Copii și Tineret, ediția XV-a, la Centrul Internațional de Expoziții MOLDEXPO. Organizatorii au pus la dispoziția ICR Chișinău un stand de 6 mp, în cadrul căruia au fost expuse albume de artă și fotografie, proză și eseistică, studii critice și monografii, publicate de Editura ICR. Deși s-a adresat în mod special editurilor de cărți pentru copii și tineret, multe dintre standuri au inclus și cărți care prezintă interes și pentru publicul matur, în special albume de artă și călătorie, literatură artistică, dicționare. Pe data de 8 aprilie, ICR Chișinău, alături de celelalte centre culturale și ambasade prezente la Salon, a făcut o prezentare a cărților expuse și a activității Institutului.

10-21 aprilie / Cursul de „Istoria și civilizația daco-romană”, susținut de prof. univ. dr. Mircea Babeș (directorul Seminarului de Arheologie „Vasile Pârvan” și cercetător la Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan” al Academiei Române, prof. la Universitatea din București), la Facultatea de Istorie și Filosofie a Universității de Stat din Moldova. Cursul a însumat 30 de ore și a cuprins următoarele teme: marile perioade ale istoriei arheologiei românești, de la anticari la 1989, mari personalități din istoria arheologiei românești: Odobescu, Pârvan, Nestor; relațiile arheologiei românești cu cea germană la sfârșitul sec. al XIX-lea și în prima parte a sec. XX (Carl Schuchhardt și Hubert Schmidt), probleme teoretice ale arheologiei: cultura în general – cultura arheologică – atribuirea etnică probleme practice ale arheologiei: cercetarea și interpretarea necropolelor, cultura geto-dacică „clasică” – I. Așezările de tip dava în lumina cercetărilor de la Cârlo-mănești, cultura geto-dacică „clasică” II. Arheologia monumentelor de cult și problema „Reformei lui Deceneu”, cultura geto-dacică „clasică” III. Aurul și argintul Daciei preromane (cazul brățărilor de aur din Munții Orăștiei; monedele Koson), primii germani în spațiul carpato-dunărean. Bastarnii și cultura lor; problemele actuale ale arheologiei românești: legislație, organizare, finanțare, priorități științifice. Partener: Universitatea de Stat din Moldova.

11 aprilie / Conferința „Teologia socială”, susținută de teologul și istoricul român Radu Preda, la Biblioteca Națională a Republicii Moldova. Invitat: teologul Petru Pruteanu, de la Academia de Teologie Ortodoxă din Moldova. Organizată de Institutul Cultural Român din Chișinău și Biblioteca Națională a Republicii Moldova, conferința a fost precedată de prezentarea cărții *Comunismul. O modernitate eşuată*, Editura Eikon, 2009, la Centrul pentru Studierea Totalitarismului din cadrul Facultății de Istorie a Universității de Stat din Moldova. Directorul Centrului, istoricul Igor Cașu, a fost moderatorul acestui eveniment, la care au mai participat istorici, teologi, profesori universitari și studenți. Pe data de 12 aprilie, Radu Preda a susținut conferința „Ortodoxie și postmodernism”, în Sala de festivități a USM. Invitat: preotul paroh al bisericii „Întâmpinarea Domnului” de la Universitatea de Stat din

Chișinău, părintele Octavian Moșin.

14-16 aprilie / Cea de-a XII-a ediție a Conferinței Internaționale „Istorie, Cultură și Civilizație în Europa de Sud-Est” la Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău. Conferința a cuprins trei ateliere de lucru: 1. Culturile arheologice: abordări științifice sau convenții academice; 2. Folosirea și abuzul istoriei medievale și moderne; 3. Două decenii de la colapsul U.R.S.S. – calea spre reformare și democratizare a societăților post-totalitare. ICR Chișinău a susținut participarea la conferință a conf. dr. Smaranda Vultur, Universitatea de Vest din Timișoara. Cele mai valoroase comunicări au fost publicate în Anuarul Asociației Naționale a Tinerilor Istorici din Moldova (2011, vol. X).

28 aprilie / „Caravana filmului românesc în Republica Moldova. Cinemateca română la Chișinău” la Centrul Cultural Gaudeamus din Chișinău. A fost proiectat filmul *Meandre*, regia: Mircea Săucan. Proiecția a fost precedată de o prezentare susținută de Ecaterina Dimancea-Dumbrăveanu.

Mai

3-7 mai / Susținerea participării românești la prima ediție a Festivalului Ideilor Noi în Teatru – FINT la Teatrul Național „Mihai Eminescu” de la Chișinău. A fost prezentat spectacolului *Treapta a noua* de Tom Ziegler, în montarea Adrianei Popovici, o producție a Universității Naționale de Artă Teatrală și Cinematografică (2008). Au fost prezenți doi critici de teatru din România: Cristina Gavrilă și Monica Andronescu. Prima ediție a FINT a fost dedicată creației femeilor în teatru, printre țările participante numărându-se și Franța și Polonia.

7 mai / Concert susținut de Fanfara de la Chetriș cu ocazia Zilei Europei, în Piața Marii Adunări Naționale din Chișinău. Sub titulatura „Activități în cadrul Orășelului European”, ICR Chișinău și Ambasada României au organizat concursuri de istorie și limbă română.

10-13 mai / Prima ediție a Festivalului Filmului European în Republica Moldova și Ziua Europei în orașul Cantemir. Festivalul Filmului European a fost organizat de Delegația Uniunii Europene și a avut loc la Centrul Cultural

Gaudeamus din Chișinău. ICR Chișinău a prezentat filmul *Felicia, înainte de toate*, regia: Răzvan Rădulescu și Melissa de Raaf. Tot cu ocazia Zilei Europei, ICR Chișinău a organizat proiecția filmului *Polițist, adjectiv*, regia: Corneliu Porumboiu, la noul cinematograful din orașul Cantemir, proiecție organizată cu sprijinul Comitetului Raional din Cantemir și al Consulatului General al României la Cahul.

18 mai / Concertul de muzică clasică „Prin artă spre bine”, la Sala cu Orgă din Chișinău. Concertul a fost organizat la inițiativa unui grup de tineri talentați din România și Republica Moldova, studenți și masteranzi ai Universității Naționale de Muzică din București. Tinerii au mai organizat un concert similar pe data de 13 iunie 2010, la Sala Radio din București. Evenimentul s-a desfășurat sub Înaltul Patronaj al ASR Principele Radu de România.

18 mai – 9 septembrie / Expoziția de sculptură și pictură a artiștilor Vasile Gorduz și Silvia Radu la Muzeul Național de Artă al Republicii Moldova. Vasile Gorduz a participat la numeroase expoziții în țară și străinătate, în urma cărora a venit și recunoașterea valorii sale: Premiul „Ion Andreescu” al Academiei Române, Premiul Național acordat de Ministerul Culturii, Marele Premiu al Uniunii Artiștilor Plastici (1989), Premiul Prometheus, alături de soția sa, Silvia Radu. Cei doi sculptori și-au dedicat viața artei, timp de peste patru decenii, realizând numeroase expoziții personale și de grup, în țară și străinătate. Silvia Radu s-a remarcat și prin câteva lucrări de artă monumentală, dintre care „Legenda Meșterului Manole”, amplasată în Parcul Herăstrău (1965). Expoziția a fost prezentată de Tudor Zbârnea, directorul Muzeului Național de Artă al Moldovei, și de Doina Mândru, curatorul expoziției.

26-30 mai / Ediția a IX-a a Festivalului Internațional de Film Documentar CRONOGRAF, la Cinematograful Odeon. CRONOGRAF este unicul festival internațional de film de la Chișinău care s-a transformat, de-a lungul celor opt ediții, în unul dintre cele mai importante festivaluri de film documentar din spațiul cultural românesc. La edițiile de până acum au participat peste 250 de filme din 50 de țări. Promovarea culturii române în întreaga lume este unul dintre obiectivele de bază

SILVIA RADU

sculptură, pictură

VASILE GORDUZ

sculptură, desene

ale festivalului și se regăsește mai ales în secțiunea cadRO, dedicată filmelor documentare despre români și comunități de români din întreaga lume realizate de regizori din țări diferite. Printre filmele românești proiectate la ediția 2011 s-au numărat: *Lumea văzută de Ion. B*, regia: Alexander Nanau, *Bestiar*, regia: Diana Deleanu, *Liftier autorizat*, regia: Cristian Corduneanu. ICR Chișinău a sprijinit participarea lui Vivi Drăgan Vasile (operator, regizor și producător de film, membru al juriului CRONOGRAF pentru secțiunea principală), Copel Moscu (regizor de film documentar, producător, președintele juriului secțiunii cadRO) și a Cristinei Oancea (regizor, câștigătoarea trofeului secțiunii cadRO, ediția 2010).

Iunie

1-5 iunie / Participarea delegației din Republica Moldova la colochiul „Martirul creștin în Antichitate și Secolul XX: teme, dezbateri, personaje”, organizat de Academia Civică din România împreună cu Fundația Civitas

Dei Sighetu Marmăției. Manifestarea a debutat în data de 2 iunie cu „Ziua Porților Deschise” la Memorialul Sighet, iar lucrările s-au desfășurat în Sala de conferințe a Memorialului. Colocviul și-a propus să precizeze noțiunea de „martiriu” în spațiul și istoria religiei creștine, în contextul persecuțiilor totalitare, traversând literatura primelor secole creștine (Ciprian, Origen, Actele martirilor, etc.) și recompunând o amplă panoramă a martiriului în secolul XX, cu accent pe totalitarismul comunist. Nina Negru, șef serviciu „Studii și cercetări” la Biblioteca Națională din Chișinău, Vladimir Beșleagă, secretar la Uniunea Scriitorilor din Moldova, deputat în Parlamentul Republicii Moldova pe listele Frontului popular, și Ion Negrei, vicepreședinte al Asociației Istoricilor din Republica Moldova, au prezentat lucrările: „Metode de tortură și persecuție a creștinilor din Basarabia practicate de comuniști în timpul perioadei sovietice”, „Martirii de la Răciula”, respectiv „Patrioți basarabeni întemnițați la Sighet. Studiu de caz Ion Pelivan”.

1 iunie – 17 decembrie / Atelierul de creație cu tema „Covorul basarabean – valoare de patrimoniu mondial”, proiect desfășurat la Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală din Chișinău și în raioanele Orhei, Criuleni și Glodeni ale Republicii Moldova. Proiectul a avut în vedere valorificarea și promovarea tradițiilor artistice de

confecționare a covoarelor tradiționale basarabene prin cultivarea și încurajarea perfecționării măiestriei meșterilor din Republica Moldova. Cele șapte covoare care au rezultat în urma proiectului au fost expuse la Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală și în cadrul unei expoziții itinerante în mai multe localități din Republica Moldova. Participanți: Ion Bălțeanu (etnograf, expert în covoare basarabene și coordonator proiect), Nina Creciu (meșter popular, țesătoare), Angela Pșeneac (meșter popular, țesătoare), Ecaterin Popescu (artist popular, designer, expert în alesul covoarelor și izvoadelor), Elena Spinei (meșter popular, țesătoare, vopsitoare lână). Printre activitățile care s-au desfășurat în cadrul proiectului se numără: elaborarea tiparelor (izvoadelor) a șapte covoare de tradiție veche; prepararea materialelor de lucru; țeserea a șapte covoare după izvoadele vechi, cu materialele pregătite; organizarea unui seminar practic cu meșterii populari țesători de covoare în scopul studierii tradițiilor artistice și perfecționării abilităților profesionale; organizarea unei expoziții naționale a meșterilor care respectă tehnologiile tradiționale de țesere a covoarelor; sensibilizarea opiniei publice asupra problemelor patrimoniului cultural și necesitatea cunoașterii și practicării tradițiilor autentice în domeniul țesutului de covoare populare; înregistrarea elementelor de tehnologie a țeserii covoarelor tradiționale în Registrul Național al Patrimoniului Cultural Imaterial din Republica Moldova și transmiterea datelor la București cu același scop.

3 iunie / „Caravana filmului românesc în Republica Moldova. Cinemateca română la Chișinău” la Centrul Cultural Gaudeamus din Chișinău. A fost proiectat filmul *Tănase Scatiu*, regia: Dan Pița.

21-22 iunie / Dezbateri publică despre teatrul independent, dramaturgia contemporană și artist-run space la Teatru-Spălătorie din Chișinău. Principalele teme de discuții în cadrul acestor întâlniri au fost: rolul unui teatru independent în Republica Moldova, dramaturgia contemporană românească și evoluția ei în ultimii 10 ani, apariția și dezvoltarea unor inițiative cum ar fi dramAcum și tangaProject, care au permis apariția noii generații de

dramaturgi și regizori în România, lipsa și necesitatea unor astfel de inițiative în Republica Moldova. S-a discutat, de asemenea, și despre apariția și dezvoltarea unui artist-run space precum BOMBA Studios – un spațiu multicultural de auto-reprezentare comunitară care încurajează toate formele și formulele de creație artistică generate de tineri artiști profesioniști sau amatori care lucrează cu și pentru comunitatea Rahova-Uranus în București. Participanți: Bogdan Georgescu, Gianina Cărbunariu, conf.univ.dr. Nicu Manda, Irina Gădiuță, Nicoleta Esinencu, Iulia Popovici.

30 iunie – 1 septembrie / Masterclass de dramaturgie și artă dramatică „Matei Millo” la Chișinău, în parteneriat cu Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice (AMTAP). Programul s-a adresat studenților, profesorilor AMTAP, profesioniștilor în domeniul artelor spectacolului din Republica Moldova, interesați să desfășoare proiecte de documentare, de cercetare și de formare în dramaturgie și artă dramatică. În fiecare an, cursul va fi dedicat unei teme specifice; pentru anul universitar 2011-2012 tema a fost „Violența în dramaturgia și arta dramatică a secolelor XX-XXI”. Candidatul, profesor-titular al cursului, a prezentat proiectul unui seminar/masterclass de un an, la nivel de masterat, construit în jurul unei liste de texte fundamentale dintr-o gamă literară largă (dramaturgie, proză, lirică, eseu, filosofie, istorie). Masterclass-ul a pus în valoare legătura dintre creația literară și arta dramatică, finalitatea imediată fiind reprezentată de o scriere dramatică pusă în scenă, proces în care au fost implicați participanții la seminar. Selecția coordonatorului masterclass-ului s-a făcut prin concurs de dosare evaluate de o comisie organizată de AMTAP formată din: Anghelina Roșca, Victoria Melnic, Țuțu Gogomanian, Irina Ionescu, director general, Direcția Generală Institute Culturale Românești din Străinătate din cadrul ICR, și Petre Guran, director, ICR „Mihai Eminescu” Chișinău.

Iulie

3-7 iulie / Concert susținut de pianistul Dan Grigore, acompaniat de orchestra condusă de Misha Katz, în închiderea Festivalului Internațional pentru Pian și Orchestră „Noaptea pianistică din Moldova – Marea Neagră”,

evenimentul muzical major al anului în Moldova. Din program: *Uvertura „Egmont” op. 84* de Ludwig van Beethoven, *Concertul nr. 5 pentru pian și orchestră în mi bemol major, „Imperial”* de Ludwig van Beethoven, *Carnaval op. 9* de Robert Schumann.

4 iulie – 20 august / Workshopuri de meșteșuguri tradiționale, organizate la Țibănești (jud. Iași), Curtișoara (jud. Gorj), Bonțida (jud. Cluj). Zece absolvenți de școli profesionale sau cu studii superioare din Republica Moldova au participat la trei workshopuri de meșteșuguri tradiționale desfășurate în România. Primul workshop, organizat de Grupul Arhitera, a avut loc la Conacul P.P. Carp din localitatea Țibănești, în perioada 4-14 iulie. Workshopul a recreat mediul unei școli de meșteșuguri unde participanții au învățat tehnicile tradiționale de construire (tencuieli de pământ, dulgherie sau peisagistică). Al doilea workshop, organizat de asociația Artis Peritia, aflat la a 5-a ediție, a avut loc în localitatea Curtișoara, pe domeniul Cula Curtișoara, în perioada 14-28 iulie. În cadrul acestui workshop, tinerii participanți au învățat de la meșterii populari din zonă meșteșuguri vechi precum fierăritul, dulgheria sau olăritul și le-au exersat în cadrul unor lucrări de construcție și de restaurare. Al treilea workshop s-a desfășurat la Castelul Banffy, din localitatea Bonțida, în

Participanți din Republica Moldova la workshopuri de meșteșuguri tradiționale

perioada 6-20 august, și a fost organizat de Centrul de specializare în Reabilitarea Patrimoniului Construit din cadrul Fundației Transilvania Trust. Workshopul s-a adresat unei audiențe largi, cu scopul de a promova patrimoniul construit ca spațiu pentru activități educative și culturale. Obiectivul programului a fost restaurarea completă a ansamblului, folosind metode și materiale tradiționale, prin cooperare internațională și colaborarea exemplară dintre proiectanți și executanți. De asemenea, workshopul și-a propus promovarea excelenței în reabilitarea mediului construit și al predării tehnicilor tradiționale de construire, care pot fi utilizate în cazul lucrărilor de restaurare și întreținere a clădirilor istorice. Selecția candidaților a aparținut Uniunii Meșterilor Populari din Republica Moldova, Agenției de Inspectare și Restaurare a Monumentelor din cadrul Ministerului Culturii al Republicii Moldova și Muzeului Național de Etnografie și Istorie Naturală din Republica Moldova.

7-14 iulie / Expoziție de covoare organizată în Grădina Botanică și editarea catalogului *Covoare Basarabene*. Expoziția de covoare a fost inaugurată pe 7 iulie (când se sărbătorește Drăgaica pe stil vechi), pornind de la ideea că în această zi, în mod tradițional, covoarele erau arătate soarelui și lumii. În Grădina Botanică au fost expuse cele mai reprezentative covoare din patrimoniul Muzeului Național de Etnografie și Istorie Naturală din Chișinău, a cărui colecție numără peste 800 de exemplare. Covoarele au fost studiate, curățate și fotografiate pentru a fi incluse în noul catalog al covoarelor basarabene, care va fi tipărit în anul 2012.

8-10 iulie / Participarea formațiilor Trei Parale și El Negro la Festivalul Art Labyrinth, cel mai important festival internațional în aer liber din Republica Moldova, dedicat culturii și artei alternative, care cuprinde ateliere, concerte, instalații, construcția obiectelor de land-art. În fiecare an, evenimentul se desfășoară într-o zonă nouă, în 2011 fiind organizat în nordul Republicii Moldova, într-un spațiu încadrat de orașele Soroca și Otaci. Tema acestei ediții a fost alchimia și transformarea pe care o suferă tradițiile și elementele celor mai vechi culturi, ale Evului Mediu, sub influența curentelor culturale contemporane.

27-29 iulie / Colocviul internațional „Eugen Coșeriu – 90 ani de la naștere” la Iași, Bălți și Mihăileni, organizat de Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți, în colaborare cu Academia Română (filiala Iași), Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Facultatea de Litere din cadrul Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași. Pe 27 iulie 2011 s-au împlinit 90 de ani de la nașterea lingvistului de origine basarabeană Eugeniu Coșeriu. Colocviul s-a deschis în ziua de naștere a lingvistului la Iași, la universitatea la care și-a început studiile, a continuat la Bălți, unde și-a făcut studiile liceale, și la Mihăileni, locul nașterii sale. Au dat curs invitației la Colocviu peste 70 de filologi, printre care: Jorn Albrecht, Wolfgang Dahmen, Rudolf Windisch, Markus Bauer, Maria Iliescu, Arnelle Jacquet, Michela Russo, Eugen Munteanu, Dinu Moscal, Stelian Dumistrăcel, Florin Olariu, Valeriu Gherghel, Lucia-Gabriela Munteanu, Adriana Maria Robu, Alina Bursuc, Mihaela Secrieru, Gabriel Mardare, Marius Sala, Mihail Zamfira, Alice Toma, Alexandrina Tomoiogă, Ioana-Ruxandra Dascălu, Ștefan Geancarău, Daniela Filip, Cristina Florescu, Mircea Borcilă.

August

27 august – 9 septembrie / Expoziția „Stindardul lui Ștefan cel Mare la Chișinău”, în colaborare cu Ambasada României la Chișinău, Muzeul Național de Istorie al României și Muzeul Național de Istorie și Arheologie al Republicii Moldova. Traseul istoric al acestui obiect a recomandat prezentarea lui atât la București, cât și la Chișinău. Încărcătura spirituală a exponatului a încurajat conectarea spațiului cultural românesc din cele două state, el reprezentând și un simbol important al ortodoxiei. Pe data de 27 august, steagul a fost expus lângă statuia lui Ștefan cel Mare din Piața Marii Adunări Naționale din Chișinău, în cadrul ceremoniilor dedicate Zilei Naționale a Republicii Moldova. În perioada 28 august – 9 septembrie, steagul a fost expus la Muzeul Național de Istorie și Arheologie al Republicii Moldova. Demersul restauratorilor de la Muzeul Național de Istorie al României a reprezentat și un succes evident al specialiștilor români din domeniu, rezultat împărtășit colegilor din Republica Moldova, cât și publicului

specializat din acest spațiu. Organizarea acestui eveniment a marcat împlinirea a 20 de ani de la începutul relațiilor diplomatice dintre România și Republica Moldova, fiind editat și un catalog al expoziției. La eveniment a participat și ministrul român al Culturii și Patrimoniului Național, Kelemen Hunor.

29-31 august / Participarea poetei Ileana Mălăncioiu la Simpozionul „Lucian Blaga”, organizat de Uniunea Scriitorilor din Republica Moldova cu ocazia sărbătorii „Limba noastră cea română”. Poeta a susținut prelegerea „Dialog despre relația scriitorului cu publicul” la Salonul literar al Casei Scriitorilor, și-a prezentat volumul de versuri *Ardere de tot*, Editura Paralela 45, 2010, și a purtat un dialog cu cititorii la Librăria din Centru.

31 august – 30 septembrie / Susținerea prezenței românești la Salonul Internațional de Carte Chișinău 2011. Au participat editurile Polirom, Cartea Românească, Curtea Veche, Sophia, Eikon, Editura Institutului Biblic și de Misiune

Ortodoxă și Editura ICR. Salonul Internațional de Carte de la Chișinău, eveniment aflat la cea de-a XX-a ediție, consacrată Anului Grigore Vieru, a fost organizat de Ministerul Culturii, Societatea Bibliofililor „Paul Mihail” și Biblioteca Națională a Republicii Moldova, în colaborare cu Biblioteca Națională a României și cu Biblioteca Județeană „Gh. Asachi” din Iași. Programul evenimentului a inclus expoziția-târg a producției editoriale a participanților la Salon, lansări de carte, mese rotunde, ateliere, conferințe și alte activități de popularizare și valorificare a culturii scrise. Salonul Internațional de Carte de la Chișinău este cea mai importantă manifestare anuală de profil din Republica Moldova. Tot în cadrul Salonului, ICR Chișinău a decernat două premii: premiul pentru cea mai bună carte românească din Republica Moldova și premiul pentru cea mai activă editură de carte românească din Republica Moldova.

Septembrie

5-10 septembrie / Concursul Internațional de Dirijat Simfonic, ediția I, desfășurat la Filarmonica Națională „Serghei Lunchevici” din Chișinău, eveniment organizat de Filarmonica Națională „Serghei Lunchevici”, sub egida Ministerului Culturii al Republicii Moldova și Conducting International Competition prin Departamentul de Cultură al Consiliului Județean Malaga din Spania, în parteneriat cu Primăria Municipiului Chișinău. La concurs s-au înscris tineri dirijori din Spania, România, Venezuela, Japonia, China, Coreea de Sud, Austria, Cehia, Polonia, Columbia, Canada, Rusia, Ucraina și Republica Moldova. Concurenții au fost acompaniați de Orchestra Simfonică și Capela Corală „Doina” a Filarmonicii Naționale și de soliștii Teatrului Național de Operă și Balet, Zarui Vardanean și Nicolae Busuioc. Juriul a fost compus de dirijori de renume mondial: Octav Calleya (România/Spania), președintele juriului, care a și dirijat concertul din deschiderea concursului, Robert Luther (S.U.A.), Corneliu Dumbrăveanu (Olanda), Miguel Sánchez Ruzafa (Spania), Gheorghe Cazan (România). ICR Chișinău a acordat Marele Premiu al concursului, care i-a revenit lui Martines Orts Constantino. Câștigătorul marelui premiu a susținut trei concerte împreună cu Orchestra Simfonică a Filarmonicii Naționale „Serghei Lunchevici”.

Poeta Ileana Mălăncioiu în dialog cu cititorii la Librăria din Centru © Nicolae Popa

9-18 septembrie / Susținerea participării muzicologilor Agnesa Rusu, Rodica Iuncu-Leahu și Cristina Paraschiv la Festivalul „George Enescu”. Mobilitatea pentru cele trei invitate din Republica Moldova a fost acordată sub forma unui premiu special, în cadrul concertului Dan Grigore – Misha Katz la Festivalul Internațional „Noptile pianistice din Moldova – Marea Neagră”, care a avut loc pe 6 iulie. Beneficiarele mobilității au avut ocazia să asiste la spectacolele din cadrul Festivalului Enescu, să cunoască muzicologi și ziariști din România și străinătate, să pună la punct proiecte comune pentru viitor, publicând, de asemenea, cronici despre festival în ziare din Republica Moldova.

10-23 septembrie / Participarea violonistului Ilian Gârneț la ediția a XI-a a Concursului Internațional de Vioară „Pablo Sarasate”, la Pamplona, Spania. Concursul Internațional de Vioară „Pablo Sarasate” este o manifestare muzicală recunoscută de Federația Mondială a Concursurilor Internaționale de Muzică, care descoperă și promovează cele mai promițătoare talente. Concursul se adresează tinerilor violoniști cu vârsta cuprinsă între 15 și 27 de ani. Juriul concursului a fost prezidat de Vladimir Spivacov. Ilian Gârneț, în vârstă de 27 ani, a început să studieze vioara la vârsta de 5 ani în clasa prof. G. Buinovschi la Liceul „Ciprian Porumbescu”, a absolvit Academia de Muzică din Chișinău în 2006 și, în același an, a debutat ca solist la Sala cu Orgă din Chișinău. În 2008 a absolvit un master, urmat de continuarea studiilor la Conservatorul Regal din Bruxelles. Ilian Gârneț a fost acompaniat de pianista Margareta Cuciuc.

12-18 septembrie / Participarea scriitorilor basarabeni Vitalie Ciobanu și Vasile Gârneț, în calitate de delegați oficiali, la Congresul Mondial al PEN Internațional de la Belgrad, Serbia, for organizat anual, cu participarea a circa 100 de filiale ale Asociației Mondiale a Scriitorilor. Cei doi reprezentanți ai PEN Republica Moldova au susținut obiectivele PEN Republica Moldova: apărarea libertății de exprimare a scriitorilor și promovarea în străinătate a literaturii române din Moldova. De curând, sub egida PEN Republica Moldova, a fost editată antologia de literatură română din Basarabia Arhipelag, în limbile germană, engleză

și franceză. Vitalie Ciobanu a prezentat în cadrul Congresului o comunicare legată de problemele scriitorilor din Republica Moldova intitulată „Cum poate literatura să schimbe lumea?”, și a fost implicat în alegerea noii conduceri a PEN Internațional, iar Vasile Gârneț a participat cu un recital de poezie în cadrul Festivalului de literatură și a prezentat comunicarea „Avatarurile poeziei moderne din Moldova”. Ambii scriitori au publicat în presa culturală din Republica Moldova, la întoarcere, materiale despre acest eveniment.

22-24 septembrie / Susținerea prezenței cosmonautului român dr. ing. Dumitru Prunariu la manifestările dedicate Anului Cosmonauticii la Chișinău, la Universitatea Tehnică a Moldovei. Dumitru Prunariu a participat la cea de-a VII-a ediție a Conferinței Internaționale de Microelectronică și Știința Calculatoarelor, alături de oameni de știință din S.U.A., Germania, Franța, Italia, Elveția, România, Rusia, Ucraina, Israel. Universitatea Tehnică a Moldovei și Asociația Inginerilor din Republica Moldova, cu sprijinul Academiei de Științe a Moldovei, a dedicat această conferință aniversării a 30 de ani de la primul zbor al unui cosmonaut român în spațiu. Tematica aleasă pentru ediția din acest an a fost în concordanță cu declararea, de către Organizația Națiunilor Unite, a anului 2011 drept Anul Cosmonauticii.

22-25 septembrie / Participarea muzicologului Virgil Mihaiu la Festivalul Ethno-Jazz, ediția a X-a, desfășurat la Teatrul Național „Mihai Eminescu” din Chișinău și la Colegiul Muzical din Tiraspol, în calitate de prezentator al evenimentului. Virgil Mihaiu este critic de jazz, conferențiar de Estetica Jazzului la Academia de Muzică „G. Dima” din Cluj-Napoca, membru în comitetul redacțional al publicației-stindard a jazzologiei mondiale, Down Beat, editată la Chicago, membru de onoare al Asociației Criticilor de Jazz din Statele Unite (JJA), autor de cărți despre conexiunile dintre jazz și artele contemporane și director al Institutului Cultural Român de la Lisabona. Precedentele nouă ediții ale Festivalului au avut o mare rezonanță datorită talentului muzicienilor din Franța, Germania, Marea Britanie, Japonia, India, Polonia, Surinam, Cehia, Tuva, Belarusia, Norvegia, Bulgaria, Georgia, S.U.A., Rusia, Argentina, Venezuela, Spania, Austria, Olanda, Iran, Ungaria.

Virgil Mihaiu a fost prezentatorul festivalului timp de șapte ani. În cadrul ediției de anul acesta, a susținut și o lecție deschisă pentru studenții Colegiului de Muzică „Ștefan Neaga”.

23-26 septembrie / Linia de mobilitate a profesioniștilor culturali din alte țări, interesați să desfășoare proiecte cu artiști și organizații culturale din România: susținerea deplasării Larisei Zubcu, directorul Sălii cu Orgă din Chișinău, la Festivalul Internațional „George Enescu” de la București. Participarea la festival i-a oferit ocazia de a urmări îndeaproape organizarea unuia dintre cele mai mari evenimente de profil din Europa, dar și de a face schimburi de experiență și de a stabili evenimente viitoare cu colegi de breaslă din toată lumea.

Octombrie

1 octombrie 2011 – 30 iulie 2012 / Programul de Studii Avansate „Alexandru Sturdza”, acordate exclusiv cetățenilor Republicii Moldova. ICR Chișinău a acordat un număr de șase burse în următoarele domenii: arhitectură (1 bursă), traduceri (2 burse), etnografie (1 bursă), cercetare – studiul totalitarismului (1 bursă), cercetare – istoria creștinismului (1 bursă). În cazul bursei de traduceri, adresate istoricilor, cercetătorilor în antropologie religioasă, teologilor, lingviștilor, acestea se axează pe editarea, traducerea și comentarea operei literare, politice și teologico-filosofice a lui Alexandru S. Sturdza. Data limită de depunere a dosarelor de candidatură a fost 30 iulie 2011. Valoarea unei burse este de 7 000 USD (700 USD/lună). Selecția a aparținut unei comisii independente de specialiști, personalități recunoscute ale vieții culturale din România și Republica Moldova, în baza unui dosar de candidatură. Comisia de evaluare a fost constituită din: Petre Guran (director, ICR „Mihai Eminescu” de la Chișinău), Gheorghe Postică (profesor universitar, Istorie, Arheologie, Restaurare, Universitatea de Stat din Chișinău), Diana Dumitru (conf. univ. Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău), Sorin Alexandrescu (Centrul de Excelență pentru Studiul Imaginii, Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu” din București), Ștefan Vianu (conf. univ., Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu” din

București), Stella Ghervas (conf. univ., Institute Universitaire de Hautes Etudes Internationales din Geneva, colaborator științific asociat în cadrul Institutului de Studii Sud-Est Europene al Academiei Române și în cadrul Institutului de Studii Slave al Academiei Ruse, profesor invitat la Universitatea din Chicago, director de studii la Institut d’Etudes Avancées din Paris și la Maison des Sciences de l’Homme din Paris).

10-11 octombrie / Colocviul internațional „Alexandru Sturdza”, lansarea oficială a Programului de Studii Avansate „Alexandru Sturdza” și anunțul primilor câștigători ai bursei ICR Chișinău, la Universitatea de Stat din Republica Moldova. În cadrul evenimentului a fost lansat subiectul de cercetare „Personalitatea și opera lui Alexandru Scarlat Sturdza” și a fost prezentată o introducere la Programul de Studii Avansate „Alexandru Sturdza”, prin care ICR Chișinău dorește încurajarea schimbului de experiență dintre personalitățile vieții culturale și științifice din România și cele din Republica Moldova. Participanți: Andrei Pippidi, Theodor Paleologu (București), Stella Ghervas (Geneva), precum și specialiști din Republica Moldova. Câștigători: Rita Garconiță (Bursa „Arhitectură și restaurare”), Virgil Pâslariu și Nicolae Fuștei (Bursa „Editarea, traducerea și comentarea operei literare, politice și teologico-filosofice a lui Alexandru S. Sturdza”), Varvara Buzilă (Bursa „Etnografie și civilizație țărănească”), Emil Dragnev (Bursa „Istoria Creștinismului”) și Igor Cașu (Bursa „Studiul totalitarismelor”).

10-15 octombrie / Susținerea deplasării conf. univ. Igor Cașu, directorul Centrului de Studiere a Totalitarismului din Cadrul Universității de Stat din Republica Moldova, la simpozionul „Carriere universitare”, în cadrul proiectului cu același titlu, derulat în parteneriat de Universitatea de Vest din Timișoara și Universitatea de Stat din Republica Moldova. Evenimentul a prevăzut interviewarea mai multor profesori care au făcut o carieră impresionantă în cadrul învățământului superior din cele două țări. La încheierea proiectului a fost publicat un volum colectiv care întrunește contribuțiile individuale ale participanților. Evenimentul a cuprins și lansarea volumului *Fără termen de prescripție. Aspecte ale investigării crimelor comunismului în Europa*,

Chișinău, Editura Cartier, 2011, sub auspiciile Universității de Vest, editori: Sergiu Musteață și Igor Cașu.

12-15 octombrie / Festivalul „One Man Show” la Teatrul Național „Mihai Eminescu” din Chișinău. Ediția din acest an, intitulată „Poduri de teatru”, a inclus cele mai bune spectacole-monodramă din spațiul românesc, evenimentul aducând împreună pe scenă actori din România și Republica Moldova. Cu sprijinul municipalității orașului Chișinău au fost prezentate trei spectacole ale Teatrului Act: *9 grade la Paris*, regia: Peter Kerek, *Amalia respiră adânc*, regia: Mariana Cărămășan și *Absolut!*, regia: Alexandru Dabija.

23-31 octombrie / Linia de mobilitate a profesioniștilor culturali din alte țări, interesați să desfășoare proiecte cu artiști și organizații culturale din România: susținerea deplasării lui Virgiliu Mărgineanu (producător, director general OWH Studio și președintele Festivalului Internațional de Film Documentar CRONOGRAF) la Festivalul Astra din Sibiu. Participarea la Festivalul Astra din Sibiu a fost benefică pentru schimbul de experiență, stabilirea de noi contacte și selecția de filme românești pentru competiția CRONOGRAF de anul viitor. Totodată, Virgil Mărgineanu a prezentat la Sibiu cea mai recentă producție a OWH Studio, documentarul de lungmetraj *Sârma(na) de pe Prut*, regia: Leontina Vătămanu, film prezent în competiția oficială a Astra Film Festival.

27 octombrie – 3 decembrie / Serie de lansări de producții cinematografice românești reprezentative pentru noul val al cinematografiei românești, la Centrul cultural Gaudeamus, Chișinău. ICR Chișinău și-a propus să-i susțină pe producătorii de film din România care doresc să își lanseze filmele pe piața moldovenească și să încurajeze distribuitorii din Republica Moldova să achiziționeze drepturile de difuzare pentru filmele românești. În perioada 27 octombrie – 26 noiembrie, în prezența unor invitați speciali, regizori și actori, au fost lansate peliculele: *Morgen*, regia: Marian Crișan, *Moartea domnului Lăzărescu*, regia: Cristi Puiu, *Aurora* și *Marfa și banii*, regia: Cristi Puiu, *Metrobranding* și *Victoria*, regia: Ana Vlad și Adi Voicu.

30 octombrie – 4 noiembrie / Festivalul Internațional „Regina Vioară”, în Sala Mare a Filarmonicii Naționale „Serghei Lunchevici” și în Sala cu Orgă din Chișinău. În semn de susținere a tinerilor interpreți, la

Chișinău au concertat celebrități ale muzicii de vioară din România, Armenia, Israel, Republica Cehă și Statele Unite ale Americii. Cu această ocazie, violoniști precum Ilian Gârneț, Alexandra Conunov și Cristina Anghelescu s-au reîntâlnit pentru a reconfirma tradiția muzicii de vioară din Republica Moldova, tradiție îmbogățită cu fiecare nouă generație.

Noiembrie

3-6 noiembrie / Festivalul Internațional de Film de Animație Anim'est, la Cinematograful Gaudeamus, Chișinău. Festivalul s-a deschis cu un film-eveniment în peisajul animației românești, *Crulic – Drumul spre dincolo*, regia: Anca Damian, primul lungmetraj românesc de animație selecționat în competiția oficială a Festivalului Internațional de la Locarno (Elveția). Festivalul a inclus și Creepy Animation Night, eveniment desfășurat pe durata întregii nopți și care a cuprins trei calupuri de animații alternate de două happening-uri de muzică și animație live.

8-27 noiembrie / Participarea românească la cea de-a doua ediție a Bienalei Internaționale de Pictură de la Chișinău. Artiști invitați: Dacian Andoni, Krisztina Kormos, Arman Hambardzumyan, Valeriu Paladi, Horia Paștina, Constantin Flondor, Vosyliute Marta, Rinaldo Novalice etc. Sprijinirea și încurajarea unui eveniment unic în peisajul cultural din Republica Moldova, care stimulează schimbul de experiență dintre artiștii plastici basarabeni și cei din România și alte țări ale lumii, au reprezentat unul din principalele scopuri ale demersului ICR Chișinău. Evenimentul a oferit și șansa deschiderii către colaborări care nu ar fi fost posibile decât în cadrul unui proiect complex, impunând astfel ICR Chișinău ca pe unul dintre cei mai importanți operatori culturali din Republica Moldova.

30 noiembrie / Concert extraordinar de muzică clasică susținut de pianista Dana Ciocârlie și Orchestra de Cameră a Sălii cu Orgă, dirijor: Cristian Florea, cu ocazia Zilei Naționale a României, la sala cu Orgă din Chișinău. În program: *Suita nr. 1* de George Enescu, *Le Tombeau de Couperin* de M. Ravel, *Concertul nr. 4 pentru pian și orchestră* de L.v. Beethoven.

Decembrie

1 decembrie / Concert susținut de formația Direcția 5 de Ziua Națională a României, cu ocazia lansării oficiale a Radio România Chișinău, în Piața Marii Adunări Naționale din Chișinău. Radio Chișinău se dorește a fi o poartă de acces a cetățenilor Republicii Moldova către valorile occidentale, iar acest obiectiv coincide cu strategia abordată de ICR Chișinău, care a semnat și un parteneriat media strategic cu postul de radio.

2-4 decembrie / Conferință susținută de ec. Valeriu Nistor la Facultatea de Relații Internaționale, Științe Politice și Administrative din cadrul Universității de Stat din Moldova. Cu aceeași ocazie, Valeriu Nistor a participat la dezbaterile publice organizată de asociația obștească „EU spun” (ONG), în scopul prezentării proiectului sospoon.eu, o platformă online de comunicare pentru tineri, proiect finanțat din fonduri europene. Combinând formatul rețelelor de socializare cu cel al unei reviste online, sospoon.eu aduce împreună tinerii pentru a-și exprima opiniile asupra aspectelor sociale, economice, politice și culturale, în articole, comentarii, dezbateri. În mediul offline, „EU spun” organizează conferințe anuale deschise publicului larg.

9-12 decembrie / Concert de muzică bizantină susținut de Corul Stavropoleos la Sala cu Orgă, eveniment înscris într-o serie de manifestări organizate de mai multe instituții culturale locale și internaționale, cu ocazia sărbătorilor de iarnă.

IAȘI - BĂLȚI, 27-29 IULIE 2011

COLOCVIUL INTERNAȚIONAL ANIVERSAR

Institutul Cultural Român „Dimitrie Cantemir” de la Istanbul

„Mult mai interesantă este sala cu picturi realizate de Mona Vătămanu și Florin Tudor, un cuplu de artiști din România, care lucrează de mai mult de 15 ani împreună. Sub titlul *Întâlnire cu Istoria* recunoaștem vag manifestanți, polițiști și chiar victime. Credem că vedem scene din Cairo sau Tunis, dar nu este așa. «Acest proiect a început cu mai mult timp în urmă», explică Florin Tudor. «Cu ocazia unei expoziții la Bale am întâlnit o manifestație contra Forumului de la Davos». Pentru ei a fost o răsturnare de sens «să vadă manifestări pentru schimbare», în timp ce în copilărie erau constrânși să participe la manifestări organizate de dictatura comunistă. Au preluat apoi imagini ale manifestațiilor de peste tot din lume. Un tablou pare a evoca o dramă antică, cu războinici înarmați cu scuturi și lănci. Dar nu, este de fapt o manifestație în Chile... În această instalație în care timpul și spațiul se năruie, artiștii au dorit să integreze fractura și chiar «sentimentul eșecului».”

Libération

„Prin susținerea participării unei companii teatrale la Festivalul Internațional de Teatru Marea Neagră și implicarea în Festivalul documentar Documentarist, ICR Istanbul pare un stup cultural”.

Emiko Yozuka, *Hurriyet Daily News*

„Pentru cel de-al treilea an consecutiv, școala românească de documentare e foarte bine reprezentată la Istanbul. Prezenți sunt și regizorii Alexandru Solomon, Matei-Alexandru Mocanu și Andreea Vălean, veniți pentru proiecții sau pentru workshopuri. ICR Istanbul [...] a devenit un soi de «life support» pentru un festival care se luptă (energic, e drept) pentru supraviețuire. Filmele românești au avut parte de o secțiune în sine (Focus România).”

Anca Grădinariu, *Money Express*

Ianuarie

4 ianuarie - 22 februarie / Serie de opt reprezentații cu spectacolul *Mady-baby.edu/Kebab* de Gianina Cărbunariu. Piesa a fost tradusă în limba turcă în cadrul proiectului „New Text, New Theatre”, cu sprijinul ICR Istanbul. Spectacolul a fost montat la Istanbul de Actors Without Borders – ITONY și, datorită succesului înregistrat, a continuat să fie jucată în Clubul Kumbaraci 50 din cartierul Beyoglu până la sfârșitul lunii decembrie.

Februarie

15 februarie - 15 mai / Susținerea tânărului cercetător român Adrian Gheorghe, care a efectuat un stagiu de documentare/cercetare de trei luni la Arhiva Otomană a Președinției Consiliului de Miniștri, la Arhiva Suleymaniye și la Arhiva Muzeului Topkapi. Această inițiativă a constituit un prim pas în perspectiva elaborării la Istanbul a unui sistem de burse și rezidențe pentru tinerii cercetători români din domeniul sociouman.

17 februarie - 6 martie / Participare românească la Festivalul Internațional de Film Independent desfășurat la Ankara și la Istanbul. Au fost programate trei proiecții ale filmului *Mărți, după Crăciun*, regia: Radu Muntean. Actrița Maria Popistașu și scenaristul Alexandru Baciu au purtat un dialog cu publicul la finalul proiecțiilor.

Martie

10 martie / Târg de primăvară organizat la sediul Institutului, la inițiativa Asociației Diasporei Române din Istanbul – Asociația România pentru Asistență și Solidaritate Socială. Asociația a pus spre vânzare, la prețuri simbolice, produse culinare și obiecte decorative. Banii strânși au fost folosiți pentru finanțarea revistei *Karpatya*, buletinul trimestrial al asociației.

Aprilie

1 aprilie – 4 septembrie / „Politics of the body – an artistic exchange & coaching program“ / „Politica corpului – dans contemporan, proiect de colaborare artistică și formare profesională“. Proiectul a fost realizat ca urmare a vizitei lui Cosmin Manolescu în Turcia, cu ocazia „Balkan Express Satellite Meeting la Istanbul“ și „Dance Platform Istanbul“, septembrie 2010. Cu această ocazie, a fost lansat în Turcia un program european de doi ani inițiat de Fundația „Gabriela Tudor“, care a implicat artiști și organizații din România, Turcia, Irlanda, Marea Britanie, Letonia și Cipru. Coordonatorii proiectului sunt Yelin Bilgin, freelance dance manager din Istanbul, și Ștefania Ferchedău, freelance arts manager din București. Parteneri: Fundația „Gabriela Tudor“ și Serial Paradise Company, Yelin Bilgin, Universitatea de Arte Frumoase „Mimar Sinan“ din Istanbul. Calendarul evenimentului: 1 aprilie – 1 iunie / selecția pentru participarea la workshop a celor patru tineri coregrafi turci de către un juriu format din Mustafa Kaplan, Cosmin Manolescu, Ștefania Ferchedău și Yelin Bilgin. 22 august – 1 septembrie / workshop de coregrafie la studioul de dans al Universității de Arte Frumoase „Mimar Sinan“ din Istanbul. 26 august / prezentare video realizată de Cosmin Manolescu la sediul ICR „Dimitrie Cantemir“ de la Istanbul. 2-3 septembrie / spectacolele de dans ale celor patru coregrafi turci, în studioul de dans al Universității de Arte Frumoase „Mimar Sinan“ din Istanbul.

2-17 aprilie / Participare românească la Festivalul Internațional de Film Istanbul. Au fost invitate două filme românești, în premieră: *Aurora*, regia: Cristi Puiu, și *Morgen*, regia: Marian Crișan. La discuțiile de după proiecții au luat parte trei membri din echipa filmului *Morgen*: Marian Crișan (regizor), Tudor Pojoni (editor film) și Răzvan Bumbeș (manager producție).

4-5 aprilie / Atelier de traducere, ediția a IV-a, la sediul Institutului, în parteneriat cu Centrul Național al Cărții din cadrul Institutului Cultural Român și cu Asociația Culturală Kalem din Turcia. Au participat traducătorii: Maria-Cristina Dincer, Azel Mavi-Anton, Cavidan Asan Alper, Dorinela Crețu, Gihan Curtomer – selectați de prof. univ. Luminița Munteanu de la Secția de limba și literatura turcă a

Facultății de Limbi și Literaturi Străine, Universitatea din București. Traducătorii au pregătit în avans traduceri de fragmente din literatura română contemporană. De asemenea, a avut loc o întâlnire cu reprezentanții editurilor Yapikredi, Ayrıntı și Tımas, la care au participat și reprezentanții Centrului Național al Cărții, Catrinel Pleșu (director) și Florin Bican (coordonator programe burse pentru traducători).

4-5 aprilie / Participarea Teatrului Național „Radu Stanca“ din Sibiu la cea de a XIII-a ediție a Festivalului Internațional de teatru de la Adana, cu spectacolul *Electra*, regia: Mihai Măniuțiu.

Mai

2-7 mai / „Shavale Culture Mix: Fanfare Shavale & Friends“ – serie de concerte și workshopuri cu Fanfara Shavale și Arzu Bozkurt, solistă la Opera de Stat din Istanbul. Programul a inclus ateliere cu elevii de la Școala „Cevriye Kalfa Cankurtan“ din Istanbul, care s-au încheiat cu un mini-concert susținut împreună cu elevii școlii, precum și o serie de trei concerte în cluburi celebre din Istanbul. Solista Arzu Bozkurt are rădăcini românești și un interes deosebit pentru muzica tradițională românească.

8 mai / Concert susținut la sediul ICR Istanbul, cu ocazia Zilei Europei, de un grup de studenți în anul terminal la secția de canto, coordonată de soprana de origine română Otilia Rădulescu Ipek. Studenții au interpretat fragmente din opere de Händel, Dvořák, Schumann, Grieg, Fauré.

12-13 mai / Participarea Teatrului Municipal din Baia Mare la Festivalul Internațional de Teatru „Marea Neagră“ de la Trabzon cu piesa *Copilul rece* de Marius von Mayenburg, regia: Cristian Ban.

26-28 mai / Linia de mobilitate a profesioniștilor culturali din alte țări, interesați să desfășoare proiecte cu artiști și organizații culturale din România: participarea editorului turc Sevi Sönmez de la Editura Yapi ve Kredi la cea de-a șasea ediție a Salonului internațional de carte „Bookfest“ de la București. Cu acest prilej, editorul turc a avut o serie de întâlniri cu editori români și reprezentanți ai Centrului Național al Cărții în vederea stabilirii unor noi proiecte editoriale.

30 mai – 6 iunie / Participare românească la Festivalul de film „Documentarist”. Au fost selectate cinci documentare proiectate în cadrul secțiunii speciale dedicate „Focus România”: *Shukar Collective Project*, regia: Matei Alexandru Mocanu, *Kapitalism – rețeta noastră secretă*, regia: Alexandru Solomon, *Autobiografia lui Nicolae Ceaușescu*, regia: Andrei Ujică, *Oxigen*, regia: Adina Pintilie, *Piața Universității – România*, regia: Stelian Tănase. Au participat la ateliere, discuții și prezentări: Alexandru Solomon, Andreea Vălean, Matei Alexandru Mocanu, Anca Grădinariu. De asemenea, regizorul Alexandru Solomon a condus un masterclass.

Expoziție Petruț Călinescu la Istanbul © Petruț Călinescu

Iunie

8-12 iunie / Linia de mobilitate a profesioniștilor culturali din alte țări, interesați să desfășoare proiecte cu artiști și organizații culturale din România: participarea unui grup de specialiști turci din domeniul filmului – critici de film, regizori și organizatori de evenimente cinematografice – la Festivalul Internațional de Film Transilvania (TIFF) de la Cluj, în cadrul secțiunii „Romania On The Movie Map”. Participanți: Cuneyt Cebenoyan (critic de film al cotidianului *Birgün*), Yusuf Güven (editorul revistei *Yeni Film*), Necati Sonmez (regizor de documentare și critic de film), Emel Celebi (regizor), Basak Emre (Asociația Cineaștilor din Ankara). Participarea la festival le-a oferit invitaților posibilitatea de a intra în contact direct cu cele mai recente producții românești, cu actori, regizori și critici de film din România, în scopul promovării cinematografiei românești în mediile de specialitate turce și în mass-media.

14-24 iunie / „Ada Kaleh-Once Upon a Time/Adakale-Bir varmış bir yokmuş” – expoziție documentară, proiecție de film, concert al formației *Trei Parale* în cadrul Festivalului „Intercultural Art Dialogues Days” de la Istanbul. Expoziția a fost organizată în colaborare cu Muzeul Țăranului Român și a cuprins: un colaj de fotografii, hărți, materiale documentare dedicate insulei Ada Kaleh, fragmente din interviurile luate insularilor rămași în România. Doi insulari au fost prezenți la Istanbul la standul expoziției, prezentând diverse tradiții din Ada Kaleh. Pe 19 iunie a avut loc și un concert de muzică veche românească, susținut de formația *Trei Parale*.

16-30 iunie / Expoziția „Around the Black Sea” a fotografului Petruț Călinescu, proiect expozițional realizat împreună cu jurnalistul Ștefan Căndea. La invitația ICR Istanbul și a Organizației Arhitecților din România, fotografii Petruț Călinescu a expus în cadrul expoziției-eveniment „Arhitectura Balcanică”, programată cu ocazia Forumului Arhitecților de la Marea Neagră 2011. Proiectul prezentat la Istanbul a inclus 46 de instantanee din Bulgaria, Turcia, Georgia, Armenia, Azerbaidjan, Rusia, Ucraina și Republica Moldova.

Iulie

4-14 iulie / Expoziție de pictură dedicată orașului Istanbul – Capitală culturală europeană 2010 la Muzeul Municipiului București. Au fost expuse lucrări ale pictorilor Sorin Adam, Vadim Crețu, Mircea Doinaru, Minu Movilă și Mihai Potcoavă. Expoziția a fost prezentată și la Istanbul în decembrie 2010, la Galeria ARTE, ca urmare a unui stagiu de documentare efectuat de către cei cinci pictori în anul 2010, la invitația ICR „Dimitrie Cantemir” de la Istanbul.

August

7-12 august / Participarea românească la conferința MUNIST – Model United Nations Istanbul. Doi elevi din România, George Pruteanu și Salmira Salasel, au fost invitați să ia parte la conferința „Model United Nations Istanbul”, exercițiu-dezbatere de pregătire a viitorilor lideri. Conferința s-a desfășurat în campusul Universității Yeditepe și la această ediție au fost prezenți aproximativ 300 de tineri din 25 de țări.

Septembrie

4-10 septembrie / Recital susținut de Ansamblul coral „Voci Transilvane” din Cluj-Napoca. Au avut loc trei concerte de muzică laică și ecleziastică la sediul Institutului, la Biserica românească „Sf. Parascheva” și la „Biserica St. Antoine”. Corul a fost însoțit în turneul din Istanbul de mezzosoprana Dana Ciuca Matei, acompaniată la orgă de Natalia Constantin și Ioan Pop. Dirijor: Adrian Corojan. Evenimentul a fost organizat cu sprijinul Primăriei Cluj-Napoca, al Consiliului Județean Cluj și al Casei de Cultură Cluj-Napoca.

7-17 septembrie / Participare românească la forumul „Arta și cultura – catalizator al dezvoltării urbane”, organizat la Sinop. Invitați: Eugen Pănescu (expert arhitectură/urbanism), Rarița Zbranca și István Szakacs (AltArt Cluj), și artistul Mircea Nicolae. Evenimentul a cuprins o conferință și un atelier de artă care au generat atât exemple de bună practică în dezvoltarea urbană, cât și o expoziție care a rămas deschisă publicului până pe 17 noiembrie.

17 septembrie – 13 noiembrie / Participare românească în cadrul celei de a XII-a ediții a Bienalei de Artă de la Istanbul. ICR Istanbul a susținut prezența a trei artiști români: Geta Brătescu, Mona Vătămanu și Florin Tudor. Geta Brătescu a expus o colecție de 15 colaje textile. Mona Vătămanu și Florin Tudor au realizat instalația cu titlul „Land Distribution”. Ediția din acest an, denumită simbolic „Untitled”, a urmărit să aducă un omagiu artistului cubano-american Félix González-Torres (1957-1996), care a exercitat o influență estetică importantă în arta contemporană. Cu această ocazie, pe 16 septembrie, ICR Istanbul a propus jurnaliștilor acreditați o întâlnire la care au participat artistul Florin Tudor, galeristul Marian Ivan (reprezentând-o pe artista Geta Brătescu) și directoarea Bienalei de Artă de la Istanbul, Bige Orer.

24 septembrie / ICR Istanbul la Ziua Europeană a Limbilor 2011, eveniment organizat alături de British Council, Institutul Cervantes, Consulatul Greciei, Goethe-Institut, Forumul Cultural Austriac, Institutul Italian de Cultură, Institutul Francez, Centrul Cultural Olandez, Consulatul Suediei și Consulatul Republicii Cehe. Evenimentele au fost organizate la sediul Consulatului Greciei. Țările participante au organizat standuri de prezentare și au editat o broșură conținând traduceri ale expresiilor uzuale în toate limbile participanților, precum și câte două rețete culinare cu specific local. ICR Istanbul a organizat un stand de promovare a culturii române, cu o proiecție a scurtmetrajului *Apele tac*, regia: Anca Miruna Lazarescu, și un curs introductiv de limba română. Clădirea ICR Istanbul a făcut parte din circuitul concursului „Beyoğlu Architectural Treasure Hunt”.

Octombrie

3-6 octombrie / Participarea românească la cea de-a treia ediție a Festivalului de literatură Tanpinar, eveniment organizat de Agenția literară Kalem, cu sprijinul institutelor culturale străine din Istanbul. Ediția din acest an a propus o abordare tematică sub titlul „Orașul și mâncarea”. Au fost invitați 54 de scriitori din 13 țări, care au luat parte la lecturi, dezbateri și la întâlniri cu studenții. Scriitorii români prezenți la festival au fost Gabriela Adameșteanu (romanul

său, *Dimineață pierdută* a apărut în limba turcă la Editura Yapi ve Kredi, în luna noiembrie, cu finanțarea ICR prin programul TPS – Translation and Publication Support Programme) și Mircea Dinescu. Ca rezultat al colaborării de patru ani dintre ICR Istanbul și Agenția literară Kalem, în cadrul festivalului a fost distribuită gratuit o broșură cuprinzând un studiu introductiv dedicat literaturii române contemporane, aparținând criticului Paul Cernat, și traduceri ale unor fragmente din autori români contemporani, realizate în cadrul „Atelierului de traducere” organizat de ICR Istanbul în luna aprilie.

6 octombrie / Târgul de toamnă – eveniment organizat împreună cu Asociația Diasporei Române din Istanbul și cu Asociația România pentru Asistență și Solidaritate Socială. Asociația a pus spre vânzare, la prețuri simbolice, produse culinare și obiecte decorative, banii strânși fiind folosiți pentru finanțarea revistei *Karpatya*, buletinul trimestrial al asociației. În cadrul acestui eveniment, Mircea Dinescu, invitat la Festivalul de Literatură

Tanpınar, și-a lansat cel mai recent volum de poezii, *Femeile din secolul trecut*, apărut în 2010.

Noiembrie

12-15 noiembrie / Participarea românească la cea de a XXX-a ediție a Târgului de carte Tüyap. A avut loc o prezentare a programelor de susținere a traducerii și publicării culturii române scrise în străinătate, derulate de Centrul Național al Cărții din cadrul ICR. De asemenea, a fost promovată broșura dedicată literaturii române, publicată împreună cu Agenția Kalem.

12-20 noiembrie / Expoziția de fotografie „Ultima transumanță” a artistului Dragoș Lumpan, organizată în cadrul celei de a XXI-a ediții a International Istanbul Art Fair de la Istanbul. Evenimentul, organizat de Tüyap Fairs and Exhibitions Organization Inc., s-a desfășurat concomitent cu Târgul de carte Tüyap și a reunit peste 100 de galerii de artă și instituții din Turcia și din străinătate. Dragoș Lumpan este unul dintre cei mai apreciați și premiați fotografi români ai momentului, colaborator constant al revistei *National Geographic*, autor al unor albume despre Mănăstirea Stavropoleos sau despre viața monahală din nordul Moldovei.

29 noiembrie / Sorin Zlat Trio – concert de jazz dedicat Zilei Naționale a României. Evenimentul s-a desfășurat în cadrul festivalului PeraFest 2011, manifestare care reunește anual evenimente de muzică, film, precum și diverse conferințe pe tema multiculturalității. Au participat invitați din Italia, Spania, Norvegia, Ungaria Iran, Israel. Formația Sorin Zlat Trio (Sorin Zlat, Răzvan Cojanu, Laurențiu Zmău) a susținut un concert în două reprize a câte 50 de minute, la Nardis Jazz Club, în Galata.

Decembrie

2-18 decembrie / Participarea românească la cea de-a XVII-a ediții a Festivalului On Wheels, festival de film itinerant care a avut loc în acest an la Izmir. Selecția filmelor românești invitate în festival a aparținut Ankara Cinema Association, organizatorii festivalului. A fost proiectată pelicula *Fotografia*, regia: Victor Dragomir.

16 decembrie / Întâlnirea cu membrii diasporei românești din Turcia, organizată împreună cu Asociația România pentru Asistență și Solidaritate Socială, și prilejuită de apropierea Crăciunului. Asociația și ICR Istanbul au oferit cadouri tuturor copiilor participanți.

„Ada Kaleh-Once Upon a Time”: concert Trei Parale © Silvana Rachieru

Institutul Cultural Român de la Lisabona

„Întrebat despre Portugalia, pianistul Eduard Stan spune că a participat în trecut la Concursul Internațional «Cidade do Porto», iar ca repere muzicale îi amintește pe Maria João Pires – despre care afirmă că «e o artistă fantastică» – și pe Lawrence Foster (dirijorul Orchestrei Gulbenkian), «unul dintre cei mai fervenți promotori ai operei lui Enescu», marele compozitor român al cărui ambasador el însuși se declară, întrucât «merită promovat și sunt pe deplin convins de calitatea creației lui». Prin urmare, Enescu nu va lipsi din programul pe care pianistul român îl va prezenta astăzi, la Palácio Foz din Lisabona, la orele 19.00 (intrarea liberă). [...] Recitalul lui Eduard Stan face parte din cea de-a patra stagiune de concerte organizată de Institutul Cultural Român de la Lisabona.”

Bernardo Mariano, *Diário de Notícias*

„Dintre toate cinematografiile europene, cea românească a dat în ultimii ani grupul cel mai numeros de noi cineaști de mare interes. O dată cu Palme d'Or pentru *4 luni, 3 săptămâni și 2 zile* de Cristian Mungiu la Cannes 2007, a început să se vorbească de un nou val: un cinema care încă privește spre rigida realitate socială a unei țări (unde se resimt tenebroasele efecte ale dictaturii, mărturisite în *Autobiografia lui Nicolae Ceaușescu* a lui Andrei Ujică din 2010) care se împarte între porțile deschise de revoluția de la 1989 și eșecul regenerării motivațiilor unei noi generații. Acest «val» este dovada că, în fine, țara poate să-și privească istoria și efectele acesteia asupra prezentului, deschizând un drum de «împăcare» cu aceste imagini, în singurul mod posibil: printr-un discurs îndreptat fie spre denunțul social, fie spre experimentarea unei noi fațete a filmului românesc.”

Franciso Valente, *Ipsilon*

Ianuarie

1 ianuarie – 31 iulie / Cursuri de limbă și civilizație românească, la sediul ICR Lisabona. Cursurile sunt compuse din trei module: nivel de inițiere, mediu și avansat, în ședințe de câte două ore, de luni până vineri, și au fost susținute de Adriana Rodica Covaci și Simion Doru Cristea.

13 ianuarie / „Ziua Culturii Române – Ziua Culturii Naționale” – o serie de activități la Centrul de Informare Europeană „Jacques Delors”. Evenimentul a inclus: conferința „Conștiința latinității – o cale românească în direcția integrării europene”, susținută de Virgil Mihaie, directorul ICR Lisabona; prelegerea „Literatura română între tradiție și cosmopolitism”, prezentată de criticul Fernando Couto e Santos; inaugurarea expoziției „Art Nouveau în România” (fotografie de arhitectură românească); poeme de Mihai Eminescu, în portugheză și în română, în lectura participanților la cursurile de limbă română, și proiecția filmului documentar-artistic *Construct despre arhitectura lui Marcel Iancu*, în regia lui Sorin Ilieșiu.

Februarie

20 ianuarie – 20 februarie / Expoziția de pictură „Interactive Shreds. Visual Solutions for portrait reconfigurations” a artistei Silvia Pintilie, la Centro de Artes din Sines. Silvia Pintilie este absolventă a studiilor universitare și masterale la Universitatea Națională de Arte din București, clasa profesor Ion Stendl, a unui masterat în filosofie aplicată și management cultural la Universitatea „Al.I. Cuza” din Iași și beneficiară a două burse de studii în Italia, la Accademia di Belle Arti di Macerata și Accademia di Belle Arti di Torino.

28 februarie / Ceremonia de decernare a titlului onorific „Amicus Romaniae”, la sediul ICR Lisabona, proiect inițiat în anul 2009. Titlul onorific a fost atribuit unor personalități din lumea intelectuală, artistică și diplomatică a Portugaliei, care au susținut activitatea ICR Lisabona și au

contribuit la promovarea culturii române. Cu această ocazie, au fost oferite celor premiați icoane pe sticlă realizate de artista Onorina Chicu, studentă la Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca. Laureați: Lidia Jorge, scriitoare, Joaquim Pais de Brito, director al Museu Nacional de Etnologia, Maria Antonia Pinto de Matos, directoare a Museu Nacional do Azulejo, Carlos Machado, consul onorific al României la Faro, Roberto Moreira și Rosemary Esteter, curatori Galeria Colorida, Pedro Silva de Carvahlo, proiect manager HOTWORDS, Clotilde Pestana, directoare a Centro de Informação Europeia „Jacques Delors”, Lorena Alvarado Quezada, atașat cultural al Ambasadei Mexicului în Portugalia, E.S. dl Fernando Ayala Gonzales, ambasador al statului Chile în Portugalia, Dario Sensi, atașat al Sectorului Cultural și de Cooperare Educațională al Ambasadei Braziliei în Portugalia, Renato Leal, adjunct al Secretarului de Stat al Comunităților Portugheze, E.S. dl Valeriu Turea, ambasadorul Republicii Moldova în Portugalia, Jose Preto, avocat, Luis Machado, consultor pe probleme de cultură, mass-media și relații publice, Joaquim Ganhão, preot al diocesei din Santarém, Victor Portugal, paroh al bisericii São Sebastião din Setúbal, Joaquina Soares, directoare a Museu de Arqueologia e Etnografia de Setúbal.

28 februarie – 31 martie / Expoziția „Interactive Shreds Visual Solutions For Portrait Reconfigurations” a artistei Silvia Pintilie, la sediul ICR Lisabona. Vernisajul a avut loc în cadrul ceremoniei de decernare a titlurilor onorifice „Amicus Romaniae” și a constituit o avanpremieră la Sărbătoarea Francofoniei 2011. Joaquina Soares, director al Muzeului de Arheologie și Etnologie din Setúbal, una dintre laureatele titlului „Amicus Romaniae”, prezintă la inaugurare, a propus intinerarea expoziției și la Setúbal în perioada 24 iunie – 10 septembrie 2011.

Martie

14-21 martie / Participare românească la „Festivalul Francofoniei 2011”, manifestare organizată la Institutul Francez din Portugalia, ICR Lisabona, Palácio Foz, Casa da Música, Caldas da Rainha, Facultatea de Litere din cadrul Universității din Lisabona. Participarea a constat în expoziția de pictură „Corp vizibil – Corp senzorial” a artistei

Silvia Pintilie, la sediul ICR Lisabona, spectacolul de pantomimă *Contraste* al actorilor Dana Cavaleru și Richard Bovnoczski, la Teatrul din Caldas da Rainha (18 martie) și în Amfiteatrul Institutului Francez (19 martie), recitalul de pian susținut de Eduard Stan la Lisabona – Palácio Foz (14 martie) și la Porto – Casa da Musica (16 martie) și expozițiile de fotografie „Lisabona în viziunea unor artiști fotografi din România”, „Școala de poetică fotografică Francisc Mraz” și „Sufletul intim al Bucureștiului” la Facultatea de Litere a Universității din Lisabona, respectiv la Institutul Francez din capitala portugheză (14-21 martie).

IndieLisboa © Fabio Inacio

28 martie / Expoziția „Culorile timpului – Arta Sinagogală în Moldova” și prezentarea filmului documentar *Cabală la Kabul*, regia: Dan Alexe, la Sociedade Histórica da Independência de Portugal. Proiectul a pus în evidență importanța și originalitatea artei sinagogale din România, o arie insuficient cunoscută și cercetată până acum. Prezentată la București și Tel Aviv, expoziția a fost realizată de jurnalistul și fotografii Teodor Răileanu care a expus pe 50 de panouri fotografii ale sinagogilor din nordul Moldovei, adevărate capodopere ale artei sinagogale din România.

Aprilie

30 aprilie – 1 mai / Concerte de muzică sacră susținute de Corul „Theophania” al Bisericii Ortodoxe Schimbarea la Față din Cluj-Napoca la Basilica da Estrela și Igreja Madre de Deus, în cadrul Museu Nacional do Azulejo, Lisabona. Programul propus s-a axat pe ideea de a face cunoscute publicului portughez creații ale compozitorilor români din secolele XIX-XX – George Dima, Gavril Musicescu, Paul Constantinescu, Nicolae Lungu, Sabin Drăgoi, Gheorghe Cucu, Alexandru Podoleanu, Ion Popescu Pasărea, Nicolae Ursu, Stelian Ionașcu, Nicolae Moldoveanu –, inspirate din tradițiile muzicale autohtone, cu rădăcini în spiritualitatea bizantină. Un element de referință l-a constituit secvența din *Liturghia Sfântului Ioan Gură de Aur* pentru cor de bărbați, compusă de George Dima la sfârșitul secolului al XIX-lea.

Mai

4 mai / Lansarea volumului *Salazar și Revoluția în Portugalia* de Mircea Eliade, apărut la editura portugheză Esfera do Caos, la Palácio da Independência, Lisabona. Evenimentul a fost organizat împreună cu Centrul de Literaturi și Culturi Lusofone și Europene al Universității din Lisabona (CLEPUL). Cartea are o prefață semnată de Sorin Alexandrescu și un studiu introductiv scris de profesorii Carlos Leone (Universitatea Nova din Lisabona), José Eduardo Franco și Rosa Fina (Facultatea de Litere a Universității Lisabona) și include o relatare captivantă a celor mai importante evenimente ale istoriei Portugaliei, de la consulatul pombalin până la colapsul Primei Republici, o

biografie sintetică a lui Salazar și o analiză a fundamentelor politice salazariste. Istoricul și teoreticianul literar Sorin Alexandrescu a susținut o prelegere cu această ocazie.

4-8 mai / Susținerea deplasării lui Hugo Ramos, director de producție al Festivalului Curtas Vila do Conde, la Timishort Film Festival, în cadrul liniei de mobilitate a profesioniștilor culturali din alte țări interesați să desfășoare proiecte cu artiști și organizații culturale din România. Hugo Ramos s-a deplasat în România în calitate de membru al juriului Festivalului de scurtmetraje de la Timișoara și selecționar al festivalului internațional Curtas Vila do Conde.

5-15 mai / Participarea românească la Festivalul Internațional de Film IndieLisboa, ediția a VIII-a, desfășurat în mai multe cinematografe din Lisabona. Unul dintre cele mai importante festivaluri de film independent din lume, IndieLisboa și-a propus să contribuie la prezentarea în Portugalia a unor noi filme și cineaști din universul cinematografiei independente, obiectivul principal reprezentându-l stimularea difuzării filmelor care nu sunt distribuite în circuitele tradiționale de cinema din Portugalia. Au fost proiectate peliculele românești: *Morgen*, regia: Marian Crișan, câștigător al Premiului pentru distribuție în cadrul acestui festival, și scurtmetrajul *Apele tac*, regia: Anca Miruna Lăzărescu și *Lubaben*, regia: Eva Pervolovici. Eva Pervolovici, regizor și scenarist, și Ozana Nicolau, directorul executiv al Festivalului Internațional de Film Experimental București EXPIFF, au participat la întâlnirile cu specialiștii în domeniu și la dezbaterile cu publicul cinefil.

10-20 mai / Expoziție de fotografie a artistei Monica Ioana Revecu la sediul ICR Lisabona. Publicul interesat de arta fotografică românească a avut ocazia de a cunoaște lucrări de o diversitate tematică și stilistică ale unei artiste fotografe din România.

Iunie

15 iunie / „Stagiunea Muzicală Română în Portugalia”, ediția a IV-a: concert de muzică clasică susținut de Cvartetul Enescu la Museu Nacional do Azulejo – Basilica Madreus. Membrii Cvartetului Enescu sunt Constantin Bogdanas (vioară), Florin Szigeti (vioară), Vladimir

Mendelssohn (violă) și Dorel Fodoreanu (violoncel).

24 iunie – 10 septembrie / Expoziție de pictură a artistei Silvia Pintilie la Museu de Arqueologia e Etnografia do Distrito de Setúbal.

25-26 iunie / Participarea artistului Rareș Moldovan (N.E.U.R.O) la „Feira Laica” din Lisabona și la lansarea cărții *Neuro-Trip*, publicată de editura portugheză MMMNNNRRRG. De asemenea, în perioada 25 iunie – 29 iulie, în spațiul Trem Azul, a fost organizată o expoziție personală Rareș Moldovan. Editura portugheză a descoperit creații ale artistului român cu câțiva ani în urmă, în revista de benzi desenate *Aooleu!* și în antologia *The Book of George* și a decis compilarea acestora în volumul *Neuro-Trip*. Ajuns la cea de-a XVIII-a ediție, „Feira Laica” a avut loc la Bedeteca de Lisboa, spațiu specializat în prezentarea de bandă desenate și ilustrații, în cadrul rețelei de biblioteci a Primăriei din Lisabona, dar și în alte locații precum parcuri, auditorii, spațiile Matéria Prima și Trem Azul. Organizat în parteneriat cu Direcția Generală a Bibliotecilor, Departamentul de cultură și Primăria Lisabona, acest târg reprezintă cel mai mare eveniment dedicat editurilor independente, al cărui program eclectic (concerte, expoziții, proiecții de filme etc.) atrage în fiecare an un public variat.

Iulie

4-7 iulie / Participarea românească la Festivalul de Teatru de la Almada cu spectacolul *Eu, Rodin*, în regia lui Mihai Măniuțiu, susținut de artiștii Teatrului Național „Radu Stanca” din Sibiu, coproducție România-Franța-Belgia. În data de 7 iulie, Constantin Chiriac și Esther Cloet au purtat un dialog cu publicul Festivalului, în cadrul unei întâlniri înscrisă în seria „Colocviilor de pe Esplanadă”, desfășurate la Școala D. Antonio da Costa din Almada.

9-17 iulie / Participare românească la Curtas Vila do Conde 2011 – Festivalul Internațional de Scurtmetraje, ediția a XIX-a. Anul acesta, cinematografia românească a fost reprezentată în competiția internațională de patru producții de scurtmetraj: *Fotografia*, regia: Victor Dragomir, *Film pentru prieteni*, regia: Radu Jude, *Apele tac*, regia: Anca Miruna Lăzărescu, *15 iulie*, regia: Cristi Iftime. Secțiunea „In Focus” a prezentat publicului un program retrospectiv al

celor mai importanți regizori din ultimii ani. Invitatul de onoare al acestei secțiuni a fost regizorul român Corneliu Porumboiu. Retrospectiva 2011 a cuprins toate filmele tânărului regizor român – trei scurtmetraje și două lungmetraje: *Călătorie la oraș* (2003), *Visul lui Liviu* (2004), *Pe aripile vinului* (2002), *A fost sau n-a fost?* (2006), *Polițist, adjectiv* (2009). Corneliu Porumboiu a susținut în cadrul evenimentului un masterclass. Filme românești au mai putut fi urmărite și în cadrul secțiunii „Panorama Europeană”: o selecție de circa 82 de minute cu scurtmetraje românești produse recent, realizată de Asociația ESTE’N’EST, invitată

de organizatorii festivalului să prezinte o panoramă cinematografică recentă a României. Au participat: regizorul Corneliu Porumboiu (secțiunea „In Focus”); Ada Solomon (membră a juriului); Mihai Mitrică (reprezentantul Asociației ESTE’N’EST, invitat la secțiunea „Panorama Europeană”); regizorii Victor Dragomir, Anca Miruna Lăzărescu, Cristi Iftime, selecționați pentru secțiunea „Competiție internațională”. Selecția celor șase invitați români la această ediție a aparținut organizatorilor portughezi.

27-31 iulie / Serie de concerte Tuba Project, organizate în parteneriat cu Festivalul Músicas do Mundo de la Sines și Fundação do Oriente. Grupul româno-american Tuba Project – Bob Stewart (tubă), Lucian Ban (pian), Alex Harding (sax bariton), Bruce Williams (sax alto, flaut), Derrek Phillips (baterie) – a concertat în cadrul festivalului de world music „Musicas do Mundo” din Sines (una dintre cele mai ample manifestări de acest gen din Europa), precum și în sala de spectacole a prestigiosului Museu do Oriente din Lisabona.

August

2-7 august / Participarea românească la cea de-a șaptea ediție a Festivalului Internațional de Gravură de la Evora, Portugalia. În cadrul acestei manifestări, România a fost reprezentată de artistul vizual Ciprian Ciuclea. Proiectul artistului român, intitulat „Apparent Silence”, a constat în prezentarea unei ample instalații print/multimedia în spațiu special rezervat la D. Manuel Palace din Evora, fosta reședință a familiilor regale portugheze.

29 august – 5 septembrie / Participarea ansamblului folcloric Junii Sibiului la Festivalul de folclor internațional „Alto Minho”, Viana do Castelo, Porto. Festivalul are și o componentă socială prin faptul că, în afara galelor dedicate ansamblurilor folclorice, se fac vizite la centre sociale, culturale, parohii, aziluri, închisori și spitale. Grupul prezent la Festivalul de la Viana do Castelo a fost compus din douăsprezece perechi de dansatori și cinci instrumentiști. Coordonator: Silvia Macrea, directorul ansamblului Junii Sibiului.

Septembrie

1 septembrie – 20 decembrie / Cursuri de limbă și civilizație română, la sediul ICR Lisabona. Cursurile sunt organizate pe/în trei module: nivel de inițiere, mediu și avansat, în ședințe de câte două ore, de luni până vineri, și sunt susținute de Adriana Rodica Covaci și Simion Doru Cristea.

12 septembrie – 3 octombrie / Periplu cinematografic românesc, eveniment organizat în colaborare cu Teatro Cerca de São Bernardo, compania de teatru Escola da Noite și Asociația Fila K CineClube din Coimbra, unul dintre cele mai vechi centre universitare din Europa, precum și cu echipa organizatorică a Festivalului Curtas Vila do Conde. Tema centrală a constituit-o destinul individului și libertatea individuală în condițiile opresiunii politice. În cadrul evenimentului au avut loc workshopuri susținute de cineastul Laurențiu Damian, cu participarea directorului ICR Lisabona, Virgil Mihaiu, precum și patru seri de film românesc, în cadrul cărora au putut fi vizionate câteva dintre cele mai apreciate creații ale tinerilor regizori români: *4 luni, 3 săptămâni, 2 zile*, regia: Cristian Mungiu, *Cum mi-am petrecut sfârșitul lumii*, regia: Cătălin Mitulescu, *A fost sau n-a fost?*, regia: Corneliu Porumboiu, *Amintiri din Epoca de Aur*, regia: Ioana Uricaru, Hanno Höfer, Răzvan Mărculescu, Constantin Popescu și Cristian Mungiu. Un atelier similar a avut loc la Școala Superioară de Artele Spectacolului din Porto, sub coordonarea lui Laurențiu Damian, avându-l ca invitat pe criticul de film Angelo Mitchievici.

15 septembrie – 14 octombrie / „Imagini de iubire” – expoziție de sculptură și pictură a artistelor plastice Elena Surdu Stănescu (sculptură) și Georgeta Grabovschi (pictură) și ateliere de creație, la Muzeul Apei din Lisabona. Ambele artiste au fost distinse în 2010 cu Marele Premiu, Medalia de Aur la cea de-a XII-a ediție a Expoziției Internaționale de Pictură, Sculptură, Mozaic de la Cannes.

24 septembrie / Ziua Europeană a Limbilor – eveniment internațional multicultural organizat de clusterul EUNIC Portugalia, la sediul British Council. Participarea ICR Lisabona la acest eveniment a constat în: ore de limbă română, stand cu materiale și obiecte promoționale, premii la tombolă, basme istorisite de un povestitor în limba română, proiecție de filme de scurtmetraj cu imagini turistice din România, editarea broșurii *Să călătorim în românește!*

Octombrie

6 octombrie 2011 – 12 februarie 2012 /

„Religiozitate de sticlă” – expoziție de icoane românești cu ateliere de creație, eveniment organizat în parteneriat cu Muzeul Național al Țăranului Român și cu Muzeul de Etnologie din Lisabona. Cu ocazia vernisajului, jurnalistul și eseistul italian Giovanni Ruggeri a susținut conferința „Le icone contadine su vetro della Transilvania”. În perioada 8 octombrie – 5 noiembrie au fost deschise atelierile de creație susținute de Onorina Chicu, una dintre ucenicele pictorilor iconari Ioan și Claudia Popa, Răzvan Prunean și Călin Horea Vădan. Exponatele au fost itinerate în prealabil în Danemarca, la Muzeul de Artă Religioasă din Lemvig, în Italia, la Biblioteca Malatestiana (Cesena), la Muzeul Muntelui din Torino, în Franța, la Castelul Melik din Cabriès. Expoziția a rămas deschisă publicului până în data de 12 februarie 2012.

Noiembrie

17-21 noiembrie / Susținerea deplasării lui Miguel

Valverde, director al Festivalului de Film Independent IndieLisboa, la Festivalul de Film Experimental București (BIEFF), în cadrul liniei de mobilitate a profesioniștilor culturali din alte țări, interesați să deruleze proiecte cu artiști și organizații culturale din România. Festivalul Internațional de Film Experimental București (BIEFF) are o puternică orientare educațională și este primul și singurul eveniment din România dedicat cinematografilei de avangardă și artei vizuale. Colaborarea dintre Festivalul de Film Experimental București (BIEFF) și Festivalului de Film Independent IndieLisboa a debutat în 2010 când Miguel Valverde, directorul IndieLisboa, a fost prezent la București în calitate de curator al secțiunii „Carte Blanche IndieLisboa”. Anul acesta, Miguel Valverde a participat, în calitate de membru al juriului internațional, specialist și curator, în cadrul unui seminar dedicat modalităților de promovare a filmului experimental în festivalurile internaționale cu aplicare pe cazul concret al Festivalului IndieLisboa.

23 și 29 noiembrie / Două recitaluri susținute de Cvartetul Douro cu ocazia Zilei Naționale a României, la legendara Casa da Música din Porto, orașul de reședință al cvartetului luso-român Douro, și la Muzeul Național Azulejo din Lisabona. Componenta cvartetului Douro: Radu

Ungureanu (vioară), Gaspar Santos (vioară), Teresa Correia (violă), Filipe Quaresma (violoncel).

24 noiembrie 2011 – 14 ianuarie 2012 /

Participare românească în cadrul proiectului expozițional internațional „Subtle Construction”. Vernisarea expoziției a avut loc pe 24 noiembrie în spațiul Plataforma Revólver, fiind completată de acțiuni desfășurate în spații publice (piețe, terase, străzi). Curatoarea acestui proiect este Marta Jecu, iar lucrările prezente în expoziție aparțin artistului Cristian Rusu. Expoziția cuprinde și opere ale artiștilor: Carlos Bunga și Sancho Silva (Portugalia), Zukihiro Taguchi și Hironari Kubota (Japonia), Sinta Werner (Germania), Matias Machado (Argentina).

Decembrie

8-11 decembrie / Colinde și muzică bisericească în

interpretarea corului bărbătesc Theophilos, la Igreja Matriz din Lagos (8 decembrie), la Muzeul Național Azulejo din Lisabona (9 decembrie), la Basilica da Estrela din Lisabona (10 decembrie) și la Catedrala din Santarem (11 decembrie). Repertoriul formației cuprinde piese religioase românești și grecești, prelucrări din repertoriul folcloric național, cântece din repertoriul internațional, colinde, cântece de stea.

Expoziție Ciprian Ciucea la D. Manuel Palace, Evora © Ciprian Ciucea

Institutul Cultural Român de la Londra

„Viziunea aventuroasă pe care ne-o propun Lucian Ban și colaboratorul său, compozitorul și basistul John Hébert, reprezintă o combinație rară de solo coerent, dezinhbat și improvizație creativă, adaptare subtilă și compoziție tematică scilpitoare.”

John Fordham, *The Guardian*

„Un spectacol incredibil de bine montat. [...] Trupa Teatrului Nottara din București se ridică la cele mai înalte standarde. Privindu-i cum joacă, represiunea devine tangibilă, o percepi ca și cum s-ar petrece în fața ta. [...] Piesa poate fi interpretată ca o parabolă a dictaturii – și, dacă ești român, vei fi probabil înclinat să faci asta –, dar Massaci accentuează latura umană. [...] Jocul actoricesc impecabil pregătește un mare climax emoțional.”

Dominic Maxwell, *The Times*

„Institutul Cultural Român de la Londra a fost partener la proiectul «Focus on Romania» din cadrul Festivalului Internațional de Film de la Reykjavík, unde s-au proiectat lungmetrajele *Periferic*, *Loverboy*, *Crulic - drumul spre dincolo*, *The Shukar Collective Project*, *Autobiografia lui Nicolae Ceaușescu* și *Marți, după Crăciun*, precum și o secțiune specială dedicată regizorului Adrian Sitaru.

DJ Nico de Transilvania a încins atmosfera cu ritmurile sale balcan-electro, care au făcut mulțimea să vibreze. [...] După ce Kex s-a închis, Nico a prelungit noaptea românească mixând la celebrul Kafibarinn.”

Wendy Mitchell, *ScreenDaily*

Ianuarie

9 decembrie 2010 – 20 ianuarie 2011/ Expoziția de fotografie „From East to West – A Portrait of Romanian Diaspora” a artistului Raul Ștef, în Galeria Brâncuși a ICR Londra. Proiectul a prezentat o perspectivă inedită asupra comunității românești din Londra printr-o serie de portrete fotografice ale unor personalități binecunoscute pe agenda economică și culturală londoneză, adevărate modele de succes în domeniile în care activează. Raul Ștef a fost rezident Attic Arts în perioada 26 octombrie – 19 decembrie 2010, iar proiectul a constituit rezultatul acestui program.

9 ianuarie – 14 decembrie / Bursa ICR în Cooperare Culturală Internațională, organizată la sediul ICR Londra, proiect prin care s-a urmărit crearea unei clase profesionale de coordonatori de proiecte cultural-artistice și decidenți în sfera instituțională a culturii. Eligibili pentru solicitarea bursei au fost cetățenii români și moldoveni, ale căror dosare au fost analizate de un juriu format din experți români și britanici. S-au acordat 3 burse pe an, cu o durată de 3 luni fiecare, în valoare de 1 500 EUR/lună.

21 ianuarie / Concertul de muzică clasică „Rădăcini folclorice europene”, organizat la sediul Institutului în parteneriat cu Societățile Enescu și Grieg din Marea Britanie, cu participarea violonistului Tudor Andrei, acompaniat de pianistul John Paul Ekins (Societatea Enescu), și a pianistului Ronan Magill (Societatea Grieg). Muzicienii au interpretat piese inspirate din folclor, semnate de Enescu, Grieg, Lipatti și Bartók. ICR Londra și-a propus ca prin acest proiect să inițieze o serie de colaborări între Societatea Enescu și alte societăți muzicale londoneze precum Societatea Grieg sau Societatea Chopin.

28-30 ianuarie / Proiectul „Focus on Romania” dedicat filmului românesc, cu participarea regizorilor Cristi Puiu, a actorului András Hatházi și a criticului de film Iulia Blaga, la cinematograful Queen's Film Theatre și la clubul Menagerie din Belfast. Programul a inclus proiecții de film, masterclass cu studenți și concerte: 28 ianuarie – proiecția filmelor *Autobiografia lui Nicolae Ceaușescu*, regia: Andrei Ujică, și *Morgen*, regia: Marian Crișan, concert-petrecere de

deschidere; 29 ianuarie – cursuri de măiestrie cu Cristi Puiu la Queen's Film Theatre, pentru Universitatea din Belfast, departamentul Film Studies; proiecția filmelor *Aurora*, regia: Cristi Puiu și *Mărți, după Crăciun*, regia: Radu Muntean; 30 ianuarie – proiecția peliculei *Felicia, înainte de toate*, regia: Răzvan Rădulescu și Melissa de Raaf, și *Portretul luptătorului la tinerețe*, regia: Constantin Popescu. ICR Londra și-a propus să organizeze în 2011 un program promovare a filmelor românești și la Dublin, Reykjavík și Edinburgh, debutul acestei serii de evenimente cinematografice având loc la Belfast. Pentru o mai bună promovare a acestui eveniment a fost realizat și un spot video realizat de Paul Negoescu împreună cu o echipă de actori și cineaști români.

Februarie

3 februarie / „Concertele Enescu 2011”: recitalul pianistului Eduard Stan, în sala de concerte a ICR Londra.

10 februarie / Programul „Cinemateca românească”: proiecția filmului *Italienele*, regia: Napoleon Helmis, la sediul Institutului.

10 februarie – 15 aprilie / Susținerea participării artistului Ion Grigorescu la expoziția de grup „Out of place”, organizată la Tate Modern Gallery din Londra. Expoziția a reunit fotografie și filme realizate de artiștii Cevdet Ereğ (Turcia), Hrair Sarkissian (Siria) și Ahlam Shibli (Palestina), ilustrând devastările produse, la nivelul peisajului urban și al arhitecturii, de regimurile dictatoriale. Curatorii Kasia Redzisz (Tate Modern) și Ala' Younis (Fundația „Darat al Funun” din Amman) și-au propus să urmărească tema expoziției în diferite contexte regionale, în care efectele negative ale unor regimuri opresive asupra orașelor s-au făcut simțite din plin, ceea ce explică asocierea unor artiști cu preocupări similare din țări diferite. Expoziția a fost însoțită de o discuție între Ion Grigorescu și curatoarea Katrin Rhomberg, în data de 21 martie, și de proiecția unei serii de lucrări video semnate de artist la Starr Auditorium, Tate Modern.

10 februarie / Numirea unei noi comisii de evaluare și de selecție pentru programul de rezidență Attic Arts: Dorian Branea (director, ICR Londra), Nelson Fernandez (consultant cultural pentru Arts Councils, British Council și Foreign & Commonwealth Office, director al organizației independente NFA International Arts and Culture) și Mik Flood (analist independent de politici culturale).

14 februarie / Proiectul „Speaking of Love”, în colaborare cu Royal Society of Literature, la sediu. Evenimentul a cuprins lecturi și discuții cu trei renumiți scriitori britanici, editori ai *Times Literary Supplement*: Wendy Cope, Jackie Kay și Hugo Williams. Proiectul face parte dintr-un program de cooperare cu Royal Society of Literature, care a cuprins și alte două evenimente planificate în 2011: Dialog Herta Müller – Timothy Garton Ash și Întâlnire cu Norman Manea.

14-18 februarie / Simpozionul și expoziția de artă vizuală „Cave”, cu participarea curatorului Erwin Kessler, a filozofului Cătălin Partenie și a artiștilor Alexandru Antik și Alexandru Patatics, la King's College din Londra. Simpozionul a inclus o serie de prezentări susținute de profesori, studenți și invitați pe tema mitului peșterii din scrierile lui Platon și a relevanței acestuia în lumea contemporană. Expoziția a cuprins lucrări video realizate de Alexandru Antik și Alexandru Patatics, alături de un film al artistului britanic Roger Hiorns.

16-28 februarie / Cea de a doua expoziție de fotografie „De la Est la Vest: un portret al diasporei românești” a artistului Raul Ștef, la sediul ICR Londra. Prima expoziție cu același titlu a fost dedicată personalităților din mediul artistic, iar cea de a doua s-a concentrat pe domeniul bancar, al organizațiilor caritabile și mediul academic. Raul Ștef a fost câștigătorul rezidenței de creație Attic Arts, în perioada 19 octombrie – 19 decembrie 2010.

17-27 februarie / Secțiunea românească la Festivalul de Film de la Dublin, la cinematograful Lighthouse din Dublin. Au fost prezentate cele mai recente filme distinse cu premii. ICR Londra a fost, în premieră, partener al festivalului și a sprijinit organizarea secțiunii dedicate cinematografiei românești. În program: *Autobiografia lui Nicolae Ceaușescu*, regia: Andrei Ujică (18 februarie), *Medalia de onoare*, regia: Călin Peter Netzer (19 februarie), *Portretul luptătorului la tinerețe*, regia: Constantin Popescu (20 februarie), *Bună! Ce faci?*, regia: Alexandru Maței (20 februarie), *Morgen*, regia: Marian Crișan (24 februarie). În data de 20 februarie, ICR Londra a organizat un concert-petrecere de deschidere a festivalului într-un club din Dublin, avându-l ca invitat pe DJ Teo. Au fost prezenți la festival regizorii Alexandru Maței și Marian Crișan.

25 februarie / Conferința „Politici ale memoriei în Europa post-comunistă” prilejuită de lansarea primului volum internațional al anuarului History of Communism in Europe,

intitulat *Politics of Memory in Post-Communist Europe*, la sediul ICR Londra. Evenimentul a fost organizat în colaborare cu Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc (IICCMER) și cu School of Slavonic and Eastern European Studies din cadrul University College London. La dezbateri au participat: prof. Dennis Deletant, dr. Mihail Neamțu, Bogdan Cristian Iacob, Corina Doboș și Marius Stan, ultimii doi fiind coordonatorii volumului.

Martie

2-4 martie / Sprijinirea turneului de muzică alternativă/pop-rock susținut de trupa The Amsterdams, în perioada 27 februarie – 4 martie, la Glasgow, Edinburgh și Londra. ICR Londra s-a implicat în organizarea etapei londoneze a turneului de promovare a ultimului album al formației, *Electromagnetica*. Au fost programate două concerte: la clubul Purple Turtle (2 martie) și la clubul Cavendish Arms (4 martie). Trupa The Amsterdams este alcătuită din: Andrei Hațegan (voce, sintetizator), Ovidiu Bejan (voce, chitară, tobe), Augustin Nicolae (backing vocals, chitară bas, sampler, tobe) și Andrei Ungureanu (chitară).

3 și 28 martie / Două concerte de muzică clasică susținute de Schubert Ensemble: Simon Blendis (vioară), Alexandra Wood (vioară), Douglas Paterson (violă), Jane Salmon (violoncel), William Howard (pian). Pe data de 3 martie celebrul ansamblu londonez a cântat la sediul ICR Londra în cadrul Seriei „Concertelor Enescu”, iar pe data de 28 martie la prestigioasa Wigmore Hall. Programul concertului din 3 martie a cuprins: Schubert – *Nocturna piano trio D.897*; Enescu – *Cvintetul pentru pian op. 29*; Schumann – *Cvintet pentru pian op. 44*. Pentru concertul din 28 martie au fost programate *Cvintetele pentru pian* de Enescu și Dvořák.

7 martie / Proiecția a patru documentare realizate în cadrul atelierului „London in Motion”, eveniment găzduit de ICR Londra la propunerea School of Slavonic and Eastern European Studies din cadrul University College London. Atelierul a avut loc în 2009 și 2010 și s-a adresat în special studenților interesați de filme documentare. Filmele au fost realizate de 30 de studenți, pe tema est-europenilor care locuiesc în Londra. Două dintre documentare au inclus interviuri cu români care locuiesc la Londra.

10 martie / Programul „Cinemateca românească”: proiecția filmului *Mere roșii*, regia: Alexandru Tatos, la sediul

Institutului.

10-18 martie / Rezidența artistică a Mădălinei Dan și spectacolul *Iluzionistele* la Festivalul de dans contemporan DanceUnion, desfășurat la Southbank Centre. Festivalul a reprezentat o inițiativă a institutelor culturale din țările membre ale Uniunii Europene, sub egida EUNIC Londra și a celebrat diversitatea coregrafică și tendințele actuale ale dansului contemporan european, prezentându-i pe cei mai buni coregrafi și dansatori din 24 de țări membre UE. Curatorii festivalului au ales spectacolul *Iluzionistele*, realizat de Mădălina Dan, în care evoluează Maria Baroncea, Mihaela Dancs, Carmen Coțofană și Mădălina Dan. Spectacolul este o producție a Centrului Național al Dansului și este considerat de criticii de dans o creație inovatoare, care poate fi perceput ca o piesă de dans, ca un performance, ca o adaptare modernă a basmului popular sau ca o formă de teatru al absurdului. În perioada 10-13 martie, Mădălina Dan a fost selectată să participe la o rezidență artistică coordonată de Jonathan Burrows, coregraf britanic de renume internațional.

18 martie și 5 aprilie / Două concerte susținute de tânăra pianistă Alexandra Dăriescu la prestigioasa Wigmore Hall din Londra. Sprijinirea organizării acestor concerte se înscrie în strategia ICR Londra de promovare a tinerilor muzicieni români și a lucrărilor compozitorilor români în rândul publicului britanic.

20 martie / Cu ocazia Zilei Internaționale a Francofoniei (sărbătorită în fiecare an pe 20 martie), Ambasada Franței în Marea Britanie, în parteneriat cu ICR Londra, Ambasada României și misiunile diplomatice ale Elveției, Libanului, Marocului și Canadei, au organizat la CineLumière o proiecție de scurtmetraje reprezentative din aceste țări. România a fost reprezentată de scurtmetrajul *Lecția de box*, regia: Alexandru Mavrodineanu.

24 martie – 8 mai / Expoziția „Under the Radar” a artistului Șerban Savu, organizată în parteneriat cu Pitzhanger Manor Gallery. Șerban Savu este unul dintre cei mai apreciați pictori din „școala de la Cluj”. Subiectele picturilor sale reprezintă scene din viața cotidiană, printre care peisaje idilice umbrite de ruinele trecutului, arhitecturi urbane vechi și noi sau zone industriale abandonate. Lucrările sunt expresii sensibile ale contradicțiilor specifice vieții în România postcomunistă. Colaborarea cu Pitzhanger Manor Gallery a adus un public nou, care a luat pentru prima oară contact cu discursul artistic românesc contemporan.

23 martie / Conferința „Commissioning for Changing Times”, organizată în colaborare cu Primăria Westminster City Council, la sediul Institutului. Conferința și-a propus să ofere sectorului cultural din Westminster o perspectivă practică asupra modului în care pot fi generate proiecte valoroase într-un climat economic dificil.

30 martie / Program de lecturi conceput în colaborare cu prestigioasa organizație britanică Royal Society of Literature, cu scopul de a promova excelența literaturii române contemporane în rândul unui public cultivat, dar mai puțin familiarizat cu autorii români. Primul invitat a fost Norman Manea, care a susținut o lectură publică și un dialog cu scriitorul și jurnalistul britanic Paul Bailey, la sediul ICR. Pe durata prezenței sale la Londra, Norman Manea a avut întâlniri și discuții cu editori și presă de specialitate din Londra.

Aprilie

1-11 aprilie / Participarea românească la Festivalul de Film New Europe de la Filmhouse Cinema, Edinburgh. Gala de deschidere a avut loc pe data de 1 aprilie cu filmul *Autobiografia lui Nicolae Ceaușescu*, regia: Andrei Ujică. Filmul a fost prezentat în premieră în Scoția și a beneficiat de o promovare intensă. ICR Londra a participat pentru a cincea oară la Festivalul de Film New Europe, care promovează creația cinematografică recentă din Europa Centrală și de Est la Edinburgh.

3-8 aprilie / Linia de mobilitate a profesioniștilor culturali din alte țări, interesați să desfășoare proiecte cu artiști și organizații culturale din România: susținerea deplasării curatorilor Anne-Marie Watson și Ben Roberts la București și Cluj-Napoca. Anne-Marie Watson, programator expoziții Camden Arts Centre, Londra și Ben Roberts, coordonator expoziții Camden Arts Centre, Londra au explorat scena de artă contemporană din România, prin întâlniri cu artiști, galeriști, curatori și critici de artă, în vederea selectării unuia sau mai multor artiști care să fie integrați în programul viitor al Camden Arts Centre. Au fost vizitate Muzeul Național de Artă Contemporană, Centrul de Introspecție Vizuală, Pavilion Unicredit, Galeria Posibilă, Ivan Gallery din București și Fabrica de pensule din Cluj-Napoca. Au avut loc întâlniri cu artiștii asociați acestor centre, printre care Anca Benera, Sebastian Moldovan, Studio Basar, Dan Perjovschi, Ciprian Mureșan, Șerban Savu și alții.

7 aprilie / Concertul de muzică clasică „Tinerii muzicieni români din Londra”, organizat la sediu, în seria „Concertelor Enescu”. ICR Londra și Societatea Enescu au oferit studenților români eminenți din Londra posibilitatea de a se afirma într-un cadru deja consacrat. Programul a inclus recitalul pianistului Florian Mitrea (bursierul Enescu în anul 2010-2011): Enescu – *Suita op. 10*; Liszt – *Tarantella*; Constantinescu – *Cântec și Toccata*; și concertul susținut de Anca Campanie, Mihai Cocea, Dan Mărginean, Raluca Matei, Radu Ropotan, Mădălina Rusu și Liubov Ulybysheva: Șostakovici – *Trio pentru pian op. 8* și Brahms – *Cvintetul cu pian în fa minor, op. 34*.

11-13 aprilie / Standul României la London Book Fair – Târgul Internațional Carte de la Londra. Organizatori: ICR, prin Centrul Național al Cărții și ICR Londra. ICR Londra a organizat o expoziție de ilustrații de carte și cărți de artist și un concert de jazz susținut de Teodora Enache și Sorin Terinte. Expoziția și-a propus o radiografie a relației dintre arta vizuală și carte de după anii 2000 în România, cu o selecție incluzând cărți de artist, cărți ilustrate, cărți manifest, cărți de citit, cărți de privit, semnate de artiști consacrați precum Stela Lie, Ștefan Câlția, Geta Brătescu, Daniel Knorr, Dan Perjovschi, Gili Mocanu, Nicu Ilfoveanu, Anca Benera, Mircea Cantor, Ciprian Mureșan, Ilinca Cantacuzino. Curator: Matei Câlția.

12-17 aprilie / Prezența românească în cadrul Festivalului „What Now...” cu spectacolul de dans *Lulu's Room* de Mihaela Dancs, la Siobhan Davies Studios, Londra. Festivalul internațional de dans contemporan „What Now...”, aflat la a treia ediție, este o inițiativă a principalei organizații independente de dans din Marea Britanie, Independent Dance, în parteneriat cu studiourile Siobhan Davies. Participarea României la Festivalul DanceUnion a captat interesul organizatorilor Festivalului, care au invitat-o pe Mihaela Dancs să prezinte solo-ul *Lulu's Room*, producție independentă realizată cu sprijinul Centrului Național al Dansului din București. Spectacolul a mai fost prezentat la Teatrul Lorgean (teatru de apartament), București, la Fabrica de Pensule, Cluj-Napoca, la Judson Church, New York, și la UC Theatre & Dance, San Diego.

14 aprilie – 17 noiembrie / Serie de șase lecturi susținute de poeți români în dialog cu poeți britanici, organizată în parteneriat cu organizația britanică „Poet in the City”, la sediul ICR Londra. Programul lecturilor a fost următorul: Denisa Comănescu (14 aprilie), Claudiu

Komartin (12 mai), Bogdan Ghiu și Aoife Mannix (23 iunie), Miruna Vlada și Jo Shapcott (22 septembrie), Andrei Bodiu și George Szirtes (20 octombrie) și Vasile Gârneț și Mario Petrucci (17 noiembrie). Seria a fost moderată de Amanda Hopkinson, profesor de literatură europeană la University of London. Lecturile au fost înregistrate pentru arhiva British Library. Programul a urmărit și publicarea unei antologii de poezie românească contemporană împreună cu fundația „Poet in the City”, în 2012.

Expoziția „Un albastru infinit” a artistului Ștefan Constantinescu la Londra © Gallery 8

18 aprilie / Anunțul rezultatelor programului de rezidență Attic Arts, care oferă profesioniștilor de cetățenie română din diferite discipline umaniste două luni de rezidență în garsoniera mansardată a ICR Londra. Pe durata celor două luni, rezidenții realizează proiectul propus în candidatura Attic Arts, proiect care este ulterior prezentat la ICR Londra sau în alte spații din Marea Britanie. Juriul Attic Arts întrunit în februarie, alcătuit din Dorian Branea, Nelson Fernandez și Mik Flood, a selectat două proiecte câștigătoare propuse de Vera Ion împreună cu Sorin Poamă („Busk for

Your Life”) și Ioan Titu („Silent Strike & Sukie Smith”). Pentru selecția celor două rezidențe rămase s-a organizat o a doua sesiune în 2011.

20 aprilie / Programul „Cinemateca românească”: proiecția filmului *E pericoloso sporgersi*, regia: Nae Caranfil, la sediul Institutului.

26 aprilie / Concert de muzică clasică contemporană experimentală susținut de Mercury Quartet, organizat în parteneriat cu St. Martin in the Fields. Mercury Quartet este compus din Vlad Maistorovici (vioară), Corentin Chassard (violoncel), Antoine Francoise (pian) și Harry Cameron-Penny (clarinet). Cei patru tineri muzicieni se bucură de o entuziastă recunoaștere atât în Marea Britanie, cât și în România, Franța și Elveția. În luna martie a acestui an, lucrarea *Halo* compusă de Vlad Maistorovici a fost interpretată de London Symphony Orchestra la Barbican Hall. Începând din 2011, ICR Londra a reluat parteneriatul cu St. Martin in the Fields.

28 aprilie – 2 mai / „Focus pe România”, proiect organizat în parteneriat cu Festivalul de Film EastEnd din Londra, în cadrul căruia au fost prezentate cele mai noi și premiate producții cinematografice de lung și scurtmetraj. Secțiunea românească a cuprins patru lungmetraje (două în premieră în Marea Britanie, iar două în premieră la Londra), un documentar, un film mut cu muzică live originală și o masă rotundă tip panel cu regizori români, moderată de Edward Lawrenson, critic de film și specialist în cinematografie est-europeană. Program: 28 aprilie / Cinema Rich Mix: *Colivia*, regia: Adrian Sitaru, *Principii de viață*, regia: Constantin Popescu; 29 aprilie / Cinema Rich Mix: *Muzica în sânge*, regia: Alexandru Mavrodineanu, *Periferic*, regia: Bogdan George Apetri, *Camelia* și *Morgen*, regia: Marian Crișan; 30 aprilie / Spitalfields Market: *Manasse*, regia: Jean Mihail, cu muzică live compusă și interpretată de grupul britanic Minima; 1 mai / Cinema Rich Mix: *Stopover*, regia: Ioana Uricaru, *Marți după Crăciun*, regia: Radu Muntean, și un panel cu regizori români; 2 mai / Cinema Barbican: *Out of the present*, regia: Andrei Ujică. Regizorul și producătorul român Bobby Păunescu a fost regizor-în-rezidență la ediția din acest an.

30 aprilie / Concert româno-britanic în cadrul Festivalului EastEnd din Londra, desfășurat la Village Underground, Londra, considerat unul dintre momentele de mare vizibilitate ale festivalului. Artiști participanți: formația românească de rock alternativ Urma, grupul

britanic Addictive TV & Sybeck și DJ-ul de origine română Nico de Transilvania. Locul de desfășurare, Village Underground, este un spațiu cultural destinat artiștilor, care începe să se transforme într-o platformă internațională pentru cultură și creativitate.

Mai

4 mai / Prezentarea spectacolului *Don't Worry, I Was Just Bluffing* de Mădălina Dan la Chisenhale Dance Space. Spectacolul a fost prezentat în premieră pe o scenă britanică.

5 mai / Recitalul extraordinar al pianistului Dan Grigore în seria „Concertelor Enescu”, cu ocazia Zilei Europei, la sediul ICR Londra. Concertul lunii mai a prilejuit întâlnirea publicului britanic cu unul dintre cei mai mari pianiști români ai ultimelor decenii. Evenimentul a fost organizat de ICR Londra și Societatea Enescu, sub patronajul ambasadorului României la Londra, E.S. dl Ion Jinga. Din programul concertului au făcut parte douăzeci dintre cele mai importante piese pentru pian compuse vreodată de Chopin, Scarlatti, Beethoven, Mozart, Enescu, Schubert, Bach, Brahms, Scriabin, Debussy și MacDowell.

6-8 mai / Susținerea deplasării lui Dominic Dromgoole, director artistic al Shakespeare's Globe, la București, în cadrul liniei de mobilitate a profesioniștilor culturali din alte țări, interesați să desfășoare proiecte cu artiști și organizații culturale din România, pentru a viziona trei producții teatrale: Teatrul Național București – *Macbeth*, regia: Radu Penciulescu, cu Ion Caramitru și Valeria Seciu; Teatrul Național București – *Visul unei nopți de vară*, regia: Felix Alexa, cu Marius Bodochi și Irina Movilă; Teatrul Metropolis București – *Nevestele vesele din Windsor*, regia: Alexandru Tocilescu, cu Lucian Iancu, George Ivașcu și Adriana Trandafir. În anul 2012, anul Olimpiadei sportive și culturale, Shakespeare's Globe plănuiește realizarea unui festival Shakespeare, în cadrul căruia să fie prezentate cele 37 de piese ale autorului englez, în 37 de limbi diferite. Festivalul urmează să se desfășoare între 23 aprilie și 10 iunie 2012. Vizita lui Dominic Dromgoole la București a avut drept scop selectarea unei producții teatrale care să reprezinte România la acest festival.

6-9 mai / Festivalul de film de spionaj „Cortina de celuloid”, organizat în parteneriat cu Goethe-Institut și EUNIC Londra, la Riverside Studios, Londra. Festivalul a prezentat o selecție de unsprezece lungmetraje pe teme de

spionaj în timpul Războiului Rece. Au participat filme din Bulgaria, fosta R.D.G., Marea Britanie, Franța, Italia, Polonia, România, fosta U.R.S.S., Cehia, Spania și Ungaria. România a participat cu filmul *S-a furat o bombă*, regia: Ion Popescu Gopo, care a deschis festivalul. Selecția filmelor a aparținut curatorilor europeni Nikolaj Nikitin și Oliver Baumgarten, care au prezentat filmul românesc în deschiderea festivalului. Proiecțiile au fost însoțite de discuții cu cei doi curatori și de un panel coordonat de Gordon Corera (corespondent BBC pe probleme de securitate), cu participarea extraordinară a scriitorului britanic Phillip Knightley. Totodată, pe durata festivalului, holul Riverside Studios a găzduit o expoziție de afișe de film de spionaj cu titlul „Kiss Kiss Kill Kill”.

7 mai / Concert susținut de Oana Cătălina Chițu – Bucharest Tango în cadrul evenimentelor EUNIC dedicate Zilei Europei, desfășurate în Regent's Park, Londra. În zilele de 7 și 8 mai, reprezentanța Flamandă în Marea Britanie, împreună cu Comisia Europeană și EUNIC Londra, au organizat evenimentul „European May Fayre”. Centrul activităților a fost un „spiegeltent” (cort cu oglinzi) belgian, în care au avut loc, pe durata celor două zile, concerte susținute de trupe din statele membre EUNIC. Țările participante au fost: Austria, Belgia, Italia, România, Letonia, Ungaria.

8 mai / ICR Londra a găzduit faza finală a concursului național de pian organizat de Asociația Europeană a Profesorilor de Pian (EPTA), ajuns la cea de a XV-a ediție. În finală au concurat paisprezece tineri pianiști din Marea Britanie, cu vârste cuprinse între 13 și 16 ani.

9 mai – 9 decembrie / Bursa ICR în diplomatie culturală a fost acordată Claudiei Cîrlig, care a fost selectată în urma sesiunii de candidaturi mai – iunie 2011. Claudia Cîrlig urmează un master în politici culturale europene și management la Universitatea din Warwick, Marea Britanie, și are experiență semnificativă în PR și comunicare pentru proiecte culturale (îndeosebi proiecte teatrale). Comisia de selecție a fost compusă din Eddie Berg (director artistic al British Film Institute), Mik Flood (analist independent de politici culturale) și Dorian Branea (director, ICR Londra). Perioada rezidenței: 5 septembrie – 5 decembrie. Pe durata celor 3 luni, Claudia Cîrlig a beneficiat de instruire practică și coaching, derulat în cadrul ICR Londra, dar și într-o instituție britanică parteneră. Deoarece în luna noiembrie 2011 ICR Londra a pregătit turneul Teatrului Nottara la Barbican

Centre, Claudia Cîrlig a susținut un program de internship în cadrul acestei prestigioase organizații.

11 mai / Programul „Cinemateca românească”: proiecția filmului *De ce trag clopotele, Mitică?*, regia: Lucian Pintilie.

13-23 mai / Prezența românească la Festivalul Internațional de Film Documentar din Londra, la Tricycle Cinema și Rich Mix Art Centre. Pentru a patra oară consecutiv, ICR Londra a fost partener al Festivalului, sprijinind participarea regizorilor români. Au fost selectate două filme documentare: *Kapitalism – rețeta noastră secretă*, regia: Alexandru Solomon, proiectat în data de 23 mai, și *Victoria*, regia: Adi Voicu și Ana Vlad, proiectat în data de 22 mai. Ambele proiecții au fost urmate de discuții cu publicul, la care au luat parte regizorii documentarelor.

18 mai / Lansarea unui nou program de instruire practică și coaching cu durata de 3 luni, derulat în cadrul ICR Londra și al unei instituții britanice partenere. Programul este destinat cetățenilor români și moldoveni, iar rezidența se acordă prin concurs.

Masa rotundă în cadrul Festivalului de film East End

Iunie

1-14 iunie / Înregistrările albumului de muzică electronică *Silent Strike*, la studioul Kela Production, din Londra, în cadrul programului de burse Attic Arts la ICR Londra. Artistul Ioan Titu aka Silent Strike a câștigat rezidența cu un proiect de muzică experimentală care presupune crearea unui album în colaborare cu mai mulți artiști britanici și români: Sukie Smith (aka Madam), Aina (True Ingredients), Killa Kela, My Mate Dave, Lucian Ban, Alexandrina Hristov, Deliric. Înregistrările cu artiștii români au avut loc în România, după încheierea rezidenței artistului la ICR Londra.

2 iunie / Recital susținut de Trio Dinu Lipatti în cadrul concertului de închidere a seriei „Concertelor Enescu” din stagiunea 2010-2011. Trio Dinu Lipatti, compus din Cristian Niculescu (pian), Friedemann Amadeus Treiber (vioară) și Helmut Menzler (violoncel), a interpretat lucrări de Beethoven, Enescu și Schumann.

4 iunie / Spectacolul de teatru de păpuși *Timeland*, organizat cu ocazia Zilei Copilului și destinat copiilor din diaspora cu vârste cuprinse între 3 și 13 ani, la sediul ICR Londra. Scenariul a fost semnat de Anca Doczi, iar regia de Cristian Luchian, colaboratori ai Teatrului de Păpuși Puck din Cluj-Napoca. Interpretările au aparținut păpușarilor Emanuel Cifor și Monica Madaș. Decorurile și păpușile au fost realizate de Maria Netcu, etnograf al Muzeului Țăranului Român, care s-a aflat în perioada 11 mai – 5 iunie 2011 în rezidență la Muzeul Horniman, Londra.

6 iunie / Conferință inaugurală din seria „Ghiță Ionescu”, susținută de Președintele României, domnul Traian Băsescu, și de prof. Vladimir Tismăneanu, la London School of Economics din Londra. Conferințele „Ghiță Ionescu”, dedicate memoriei marelui profesor româno-britanic și opozant al comunismului, și-au propus să întărească legăturile culturale dintre România și Marea Britanie și să accentueze prezența personalităților românești în mediile intelectual-academice britanice.

7-12 iunie / Linia de mobilitate a profesioniștilor culturali din alte țări, interesați să desfășoare proiecte cu artiști și organizații culturale din România: susținerea deplasării la Cluj-Napoca a patru dintre cei mai apreciați jurnaliști de film din Marea Britanie, precum și a directorului festivalului din Reykjavík, pentru a participa la TIFF 2011. Astfel, David Jenkins (*TimeOut Londra*), Wendy Ide (*The Times*), Ed Lawrenson (*Film Critic*), Tim Robey (*The*

Telegraph) și Hrönn Marinósdóttir (directorul Reykjavík International Film Festival) au stabilit contacte cu profesioniști din industria cinematografică românească, au participat la evenimentele speciale din cadrul festivalului, dar și la concerte și expoziții conexe.

14 iunie – 14 iulie / Expoziția „In the Light of Utopia”, la sediul ICR Londra, parte a programului expozițional ICR Londra adresat curatorilor români care dezvoltă expoziții de artă modernă și contemporană românească. A fost prezentat un grup de artiști din Timișoara, reprezentativi pentru mișcarea modernistă din anii '60-'70 – Roman Cotoșman, Ștefan Bertalan, Constantin Flondor, Paul Neagu și Doru Tulcan – alături de artiști contemporani precum Liliana Mercioiu Popa, Liviu Stoianovici și Sorin Neamțu.

16-19 iunie / Susținerea prezenței regizorului român Cristi Puiu la Festivalul de Film Documentar Open City din Londra, în calitate de președinte al juriului. Festivalul, desfășurat sub egida University College London, a inclus în program și filmele românești: *Metrobranding* și *Victoria*, regia: Ana Vlad și Adi Voicu, *Blestemul ariciului*, regia: Dumitru Budrala, *Votul meu*, regia: Monica Lăzurean, *Câteva lucruri despre Ana*, regia: Diana Munteanu. ICR Londra a găzduit în data de 18 iunie o recepție la care au fost invitați membrii juriului și personalități din industria cinematografică.

20-21 iunie / Proiecția filmului *Off the Beaten Track*, regia: Dieter Auner (coproducție România-Irlanda, mențiune specială la Astra Film Fest Sibiu 2006), în cadrul Festivalului Internațional de Film de la Edinburgh. Filmul a putut fi vizionat la Filmhouse Cinema, în prezența regizorului Dieter Auner, născut în România în 1970.

24 iunie / Conferința „Colecțiile românești în muzeele britanice”, organizată în parteneriat cu Muzeul Horniman din Londra, în sala de conferințe a Muzeului. Printre invitați s-au numărat muzeografi și curatori din cele mai importante muzee britanice care au dezbătut modul în care colecțiile acestor muzee, bogate în obiecte și costume populare românești, pot lua forma unei expoziții de mare amploare.

26 iunie / A doua conferință din seria „Ghiță Ionescu”, la London School of Economics. Invitații, Monica Macovei, Cătălin Avramescu și Jonathan Schelle, au discutat despre reformele din România și despre lupta împotriva corupției.

30 iunie – 1 iulie / Conferința EUNIC „Diplomația culturală în secolul XXI”, la sediul Europe House, Londra. Invitat: scriitorul Vitalie Ciobanu, care a participat la dezbaterea tip panel „Parteneriatul Estic” alături de personalități cultural-artistice și diplomatice marcante din Europa de Est: Serghei Neicovcen, Kęstutis Kuizinas și Marcin Łapczyński. Conferința s-a axat pe diverse teme-cheie cu accent pe industriile culturale, Parteneriatul Estic și mobilitățile artistice.

Iulie

1-3 iulie / Linia de mobilitate a profesioniștilor culturali din alte țări, interesați să desfășoare proiecte cu artiști și organizații culturale din România: susținerea deplasării la București a directorului artistic și executiv al Theatre Royal Stratford, Kerry Michael, pentru vizionarea spectacolului *Câtă speranță* de Hanoch Levin, regia: Radu Afrim, producție a Teatrului Odeon, dar și pentru a se întâlni cu reprezentanți ai lumii teatrale din România (dramaturgi, scenografi, regizori, actori) în vederea realizării unor colaborări viitoare.

6 iulie / „Cântec fără sfârșit: în memoria lui Constantin Silvestri” – concert de muzică clasică susținut de London Schubert Players și lansarea volumului *Constantin Silvestri, Magician. A View from the Orchestra* de Raymond Carpenter. Evenimentul a fost organizat la sediul Institutului cu ocazia lansării celei de-a doua faze a proiectului european de compoziție „Invitation to Composers”, proiect finanțat de Uniunea Europeană (prin Fondul Cultural European), care are loc în Marea Britanie, Franța și România și care își propune să încurajeze compozitorii să scrie lucrări noi, inspirate din opere celebre ale secolelor XVIII, XIX și XX, cu accente din creația culturală națională. Concertul a avut loc în prezența compozitorilor Philip Cashian, Peter Nickol și Michael Crețu.

9 iulie / Concert electro pop și fusion susținut de trupa Ooberfuse, coordonată de muzicianul român Cornel Sorian, împreună cu Percival Quartet, cvartetul de coarde de la Royal Academy of Music și instrumentiști invitați special, la Leicester Square Theatre, Londra. Elementele vizuale au fost asigurate de VJ Dan Băsu. În deschidere: L.A. Davis. Costume: Callum Vincent. Ooberfuse este formată din Cherrie Anderson (voce), Hal St John (voce, sintetizator și kulințang), Cornel Sorian (shynțs, glockenspiel, chitară), Alex de Torres (chitară, sintetizator) și Michel Radermecker (tobe).

Atelier de olărit la Festivalul Tamisei

19 iulie – 9 septembrie / Expoziție de fotografie pe tema voluntariatului cu titlul „Active Witness”, organizată de EUNIC Londra cu sprijinul Reprezentanței Comisiei Europene în Marea Britanie, la Galeria 12 Star a Reprezentanței Comisiei Europene din Londra. Expoziția a inclus 26 de fotografii semnate de artiști din 26 de țări europene, iar participarea românească a constat în expunerea unei lucrări semnate de Dana Popa.

24-27 iulie / Vizită de documentare la Londra a dramaturgului Gianinei Cărbunariu în vederea stabilirii detaliilor tehnice pentru participarea României la Festivalul Internațional de Teatru de la Londra, ediția 2012, cu spectacolul *20/20*, text și regie: Gianina Cărbunariu (Studio Yorik Târgu Mureș). Spectacolul *20/20* a fost selectat de Mark Ball, directorul executiv al LIFT, în urma vizitei de documentare efectuate la București în luna noiembrie 2010 (în cadrul Festivalului Național de Teatru) prin intermediul liniei de mobilitate a profesioniștilor culturali din alte țări

interesată să desfășoare proiecte cu artiști și organizații culturale din România.

29 iulie / Concert susținut de Andrei Licareț în cadrul seriei „Pianists of the World” la St. Martin in the Fields, Londra. În program: Scarlatti – *Sonatele K 9, K 107*; Beethoven – *Sonata op.26*; Enescu – *Toccata și Pavana din Suita op.10 în Re major*; Chopin – *Polonaise-Fantaisie op.61*.

August

10-19 august / Linia de mobilitate a profesioniștilor culturali din alte țări, interesată să desfășoare proiecte cu artiști și organizații culturale din România: susținerea deplasării antropologului Fiona Kerlogue în România, pentru a derula o cercetare în vederea pregătirii unei expoziții de obiecte și costume tradiționale românești la Muzeul Horniman din Londra. Curatorul și directorul adjunct al Departamentului de Antropologie din cadrul Muzeului Horniman a vizitat Muzeul Țăranului Român din București, Muzeul Național al Satului „Dimitrie Gusti” din București, Muzeul de Artă Veche Apuseană „Dumitru Minovici” din București, Muzeul Etnografic al Transilvaniei din Cluj-Napoca, Muzeul de Etnografie și Artă Populară din Baia Mare, Complexul Muzeal Bucovina, Complexul Național Muzeal ASTRA Sibiu, Muzeul de Artă Populară Brașov, satele Salva, Salcina de Jos, Săpânța, și Mănăstirile Moldovița, Humor, Rădăuți. De asemenea, Fiona Kerlogue a avut întâlniri cu etnografi și directori ai unora dintre instituțiile amintite.

17-19 august / Participarea scriitorului Lucian Dan Teodorovici la Edinburgh International Book Festival, în cadrul secțiunii „Best European Fiction/ Europe in the New Era”, care a inclus zece evenimente dedicate literaturii europene actuale. Actrița Cristina Cătălina a susținut o lectură din volumele autorului român.

22-27 august / Participarea spectacolului *Casa M*, regia: Luminița Țăcu (Centrul de Arte Coliseum, Republica Moldova), în cadrul Edinburgh Fringe, Londra. Spectacolul, realizat în tehnica verbatim – o formă a teatrului documentar în care textul este construit din mărturii reale, culese prin interviuri – este o producție a Centrul de Arte Coliseum din Chișinău. Tema spectacolului o constituie violența în familie. Totodată, a fost susținută deplasarea la Londra și Edinburgh, în perioada 20-27 august, a Aurei Corbeanu, vicepreședinte UNITER, în vederea întâlnirii cu oameni de teatru și programatori culturali britanici la

Londra, dar și a prezentării producției *Casa M* la Edinburgh. În același timp, Aura Corbeanu a reprezentat UNITER în cadrul UK Showcase Festival, organizat în perioada 22-27 august de British Council.

Septembrie

8-16 septembrie / Linia de mobilitate a profesioniștilor culturali din alte țări, interesați să desfășoare proiecte cu artiști și organizații culturale din România: susținerea deplasării la Festivalul Internațional „George Enescu” de la București a lui Jennifer Lang, director muzical adjunct de la St. Martin in the Fields; Marshall Marcus, director muzical al Southbank Centre; Anthony Whitworth-Jones, director general al Garsington Opera; Mark Eynon, director Newbury Music Festival.

8 septembrie - 16 octombrie / Expoziția personală „Un albastru infinit” a artistului Ștefan Constantinescu la Gallery 8 din Londra. Expoziția a inclus 15 lucrări de pictură și filmul *Troleibuzul 92*, care a fost prezentat la Bienala de la Veneția în 2009. A avut loc, de asemenea, și o discuție între Ștefan Constantinescu și criticul Maxa Zoller, profesor la Goldsmiths College, University of London.

10-11 septembrie / Prezența românească la Festivalul Tamisei de la Londra: ansamblul „Romanian Brass” și ateliere de creație susținute de meșteri de la Muzeul Țăranului Român. La standul României au fost expuse vase de ceramică și au avut loc demonstrații și ateliere de creație la roata olarului și la războiul de țesut. Gazdele standului au fost etnografele Oana Halpern și Simona Hobincu și meșterii populari Cornel Sitar și Eugen Pătru. Ansamblul „Romanian Brass” a susținut două concerte și a defilat pe malul Tamisei în cadrul Carnival Night, evenimentul de închidere a Festivalului. Cel mai mare festival londonez în aer liber, Festivalul Tamisei este organizat anual de Primăria Londrei, iar ICR Londra a asigurat prezența românească și la edițiile din 2008, 2009 și 2010.

15 septembrie - 14 octombrie / Expoziția „Art Embodied” în Galeria Brâncuși a ICR Londra, curator: Petru Lucaci. Expoziția a inclus lucrări de pictură, sculptură, obiecte și documentație video realizate în perioada 1980-1990, toate prezentate în premieră în Marea Britanie. Petru Lucaci, președinte al Uniunii Artiștilor Plastici, a făcut o selecție reprezentativă pentru generația anilor '80: Darie Dup, Teodor Graur, Petru Lucaci, Wanda Mihuleac, Florin Mitroi, Valeriu Mladin, Marilena Preda-Sânc, Christian

Paraschiv, Mircea Roman, Aurel Vlad.

17-18 septembrie / Participarea ICR Londra la Open House London, unul dintre cele mai mari evenimente arhitecturale londoneze. Peste 700 de clădiri și-au deschis porțile publicului larg pentru un weekend, printre ele numărându-se în acest an și sediul ICR Londra. Vizitatorii au putut lua parte la un tur ghidat susținut de arhitecta de origine română Doina Moss, care a prezentat istoricul clădirii și a răspuns întrebărilor publicului.

19 septembrie / Concert aniversar London Schubert Players și masă rotundă cu ocazia împlinirii a 130 de ani de la nașterea lui George Enescu, „Enescu's Farewell: A symphony for Twelve”, la King's Place, Londra. Concertul de muzică clasică și masa rotundă pe tema vieții și creației compozitorului au fost organizate în cadrul proiectului european „Invitation to composers”, inițiat de ansamblul London Schubert Players și finanțat de Uniunea Europeană (prin Fondul Cultural European), desfășurat în Marea Britanie, Franța și România.

21-24 septembrie / Linia de mobilitate a profesioniștilor culturali din alte țări, interesați să desfășoare proiecte cu artiști și organizații culturale din România: susținerea deplasării la București a curatorului Catherine Wood pentru explorarea scenei de performance și artă contemporană din România. Catherine Wood este curator de artă contemporană și performance la Tate Modern Gallery din Londra. Aceasta a vizitat Muzeul Național de Artă Contemporană pentru a cerceta colecția de lucrări de performance realizate înainte și după 1989, a purtat discuții cu Ruxandra Balaci și Magda Radu, curatori MNAC și a vizitat Centrul pentru Introspecție Vizuală. Scopul deplasării l-a constituit identificarea unor lucrări și artiști care să poată fi prezentați în programele viitoare ale Tate Modern.

23 septembrie - 2 octombrie / Secțiunea „Focus pe România” la Festivalul Internațional de Film de la Reykjavík, Islanda, cu participarea regizorilor Adrian Sitaru și Tudor Giurgiu, a fotografului Alex Gâlmeanu și a DJ-ului Nicoleta Cărpineanu. Secțiunea românească l-a avut în prim-plan pe regizorul Adrian Sitaru, ca „emerging master”, cu filmele *Din dragoste*, *cu cele mai bune intenții*, *Pescuit sportiv*, *Colivia*, *Valuri* și *Lord*. De asemenea, au avut loc proiecțiile filmelor *Loverboy*, regia: Cătălin Mitulescu, *Periferic*, regia: Bogdan George Apetri, *Mărți, după Crăciun*, regia: Radu Muntean, *Autobiografia lui Nicolae Ceaușescu*, regia: Andrei

Ujică, *The Shukar Collective Project*, regia: Matei Mocanu, și *Crulic – Drumul spre dincolo*, regia: Anca Damian, o expoziție personală a fotografului Alex Gâlmeanu și un concert de deschidere a programului românesc, susținut de DJ-ul de origine română Nico de Transilvania. Tudor Giurgiu a făcut parte din juriul festivalului.

27 septembrie / Concert de jazz în cadrul parteneriatului cu 606 Club, susținut de Luiza Zan, Sorin Romanescu și Alex Man. Clubul 606 din Londra este unul dintre cele mai vestite scene ale jazzului londonez și inițiatorul unui program unic pe piața britanică de jazz – European Exchange Initiative –, care presupune deplasarea unor artiști europeni la Londra, dar și a unor muzicieni britanici în țările europene incluse în program. Ca urmare a concertului pe care Luiza Zan, Sorin Romanescu și Alex Man l-au susținut la Londra, celebrul contrabasist Laurence Cottle a susținut un concert la București, în luna decembrie 2011.

29 septembrie – 14 decembrie / Programul „Cinemateca românească”: proiecția filmelor *Duminică la ora 6*, regia: Lucian Pintilie (29 septembrie), *Boogie*, regia: Radu Muntean (27 octombrie), *Concurs*, regia: Dan Pița (24 noiembrie) și *Cum mi-am petrecut sfârșitul lumii*, regia: Cătălin Mitulescu (14 decembrie). Producțiile cinematografice au fost prezentate de criticul de film britanic Ed Lawrenson.

Octombrie

1 octombrie 2011 – 1 octombrie 2012 / Extinderea „Bursei Enescu” în vederea acordării acesteia și la Guildhall School of Music and Drama, alături de bursa acordată unui student eminent al Royal Academy of Music. Pentru candidații propuși de Royal Academy of Music juriul a fost alcătuit din Cristian Persinaru (violinist, șef de catedră și decan la Trinity School of Music), Kim Sargeant (muzician și conducător al European Youth Orchestra) și Noel Malcolm (profesor, biograful lui George Enescu, membru în consiliul de conducere al Societății Enescu din Londra). Pentru candidații propuși de Guildhall School of Music, juriul a fost alcătuit din Remus Azoitei (violinist, profesor la Royal Academy of Music, director artistic al Societății Enescu din Londra), Kim Sargeant și Noel Malcolm. Jurizarea dosarelor și audițiile au avut loc în data de 4 octombrie.

3 octombrie / Concert susținut de pianista

Alexandra Dăriescu alături de Orchestra Saint Paul, la Southbank Centre, Londra. Tânăra pianistă româncă a interpretat *Concertul nr.1 pentru pian* de Șostakovici, programul incluzând și *Uvertura pe teme evreiești, op.34* de Prokofiev, *Septet nr.2* de Hanns Eisler și baletul *Appalachian Spring* de Aaron Copland.

6 octombrie / Recital Trio Contraste în cadrul concertului de deschidere a stagiunii 2011-2012 a seriei „Concertelor Enescu” la ICR Londra. Publicul britanic a fost pentru prima oară întâmpinat de un program 100% românesc, cu muzica secolului XXI. Premiera s-a înscris în strategia de reformare a stagiunii organizate sub dubla egidă a ICR Londra și a Societății Enescu. Trio Contraste este compus din Ion Bogdan Stefanescu (flaut), Sorin Petrescu (pian) și Doru Roman (percuție). În program: George Enescu – Trei scene din opera *Oedip*, Constantin Silvestri – *Baccanale*, Dinu Lipatti – *Introducere* și *Allegro*, Paul Constantinescu – *Brâul*, Tiberiu Brediceanu – *Trei dansuri românești*, Adrian Enescu – *Laudamus Te*, Violeta Dinescu – *Tabu*, Aurel Stroe – *Trei piese pastorale*, Dan Dediu – *Cartoon Variations on a Theme by Mozart*.

6 octombrie 2011 – 5 februarie 2012 / Programul de rezidență Attic Arts. În urma evaluării celor 24 de candidaturi depuse, au fost desemnați câștigători Anca Benera, artist vizual, și poetul Claudiu Komartin. Anca Benera a dezvoltat proiectul „I Listen to Objects”, în colaborare cu ICR Londra și Camden Arts Centre, în perioada 6 octombrie – 5 decembrie 2011. Claudiu Komartin a lucrat la un proiect de traducere și publicare a unei serii de poeți români contemporani, în colaborare cu organizația Poet in the City și cu poetul britanic Stephen Watts, în perioada 6 decembrie 2011 – 5 februarie 2012.

12-16 octombrie / Linia de mobilitate a profesioniștilor culturali din alte țări, interesați să desfășoare proiecte cu artiști și organizații culturale din România: susținerea deplasării lui Tamsin Ace, programator de dans și performance la Southbank Centre din Londra. Acesta a explorat scena de performance și dans contemporan din România și s-a întâlnit cu jurnaliști și programatori europeni în cadrul a două mese rotunde. Deplasarea a fost prilejuită de *eXplore dance festival*, singurul festival românesc de dans contemporan, ediția a VI-a, desfășurat în parteneriat cu cel mai important festival-competiție european, Jardin d'Europe. Tamsin Ace a vizionat spectacolele *The Thing Doesn't Touch Me* (în

coregrafia Valentinei de Piante Nicolae, la Teatrul Odeon) și *EIONOMETRY* (premieră, în coregrafia Mariei Baroncea, a lui Eduard Gabia și a Drăganei Buluț, la MNAC).

12-16 octombrie / Participarea Galeriei Andreiana Mihail în cadrul secțiunii principale a târgului de artă Frieze de la Londra, alături de 170 dintre cele mai bune galerii de artă contemporană din lume. Târgul înregistrează anual peste 60 000 de vizitatori și se bucură de o largă acoperire în presa de specialitate britanică și internațională. Programul a inclus expoziții, dezbateri și evenimente educative coordonate de artiști și critici de prestigiu. Galeria Andreiana Mihail a participat și în 2009 și 2010, cu sprijinul ICR Londra, la secțiunea galeriilor emergente – „Frame”. Datorită portofoliului, galeria a fost selectată în 2011 în secțiunea principală.

12-27 octombrie / Participare românească la Festivalul Internațional de Film BFI de la Londra, cu proiecția filmului *Crulic – Drumul spre dincolo*, regia: Anca Damian, precum și a unei coproducții italo-române, *Seven Acts of Mercy*. Regizorul Anca Damian a fost prezentă la festival, la invitația British Film Institute.

14 octombrie / Expoziție de modă „madame de ...” a designerului Dinu Bodiciu, la sediul ICR Londra, în cadrul căreia a fost lansată noua colecție. Evenimentul s-a adresat atât publicului de specialitate, cât și celui general, interesat de modă. Expoziția reprezintă continuarea firească a programului de promovare a creației de gen românești în Marea Britanie, început în 2010 cu participarea la secțiunea On Off din London Fashion Week și cu expoziția Romanian New Fashion la ICR Londra.

19 octombrie – 18 noiembrie / Expoziția de sculptură și pictură „Bitzan, Maitec, Mitroi, Nicodim”, în Galeria Brâncuși de la sediul ICR Londra. Expoziția a făcut parte din strategia ICR Londra de elaborare a unei imagini relevante a artei românești din ultimii 50 de ani prin expunerea principalelor orientări și personalități implicate.

23 octombrie / Lansarea volumului II din integrala lucrărilor de pian și vioară ale lui Heinrich Wilhelm Ernst, în interpretarea violonistului Sherban Lupu și a pianistului Ian Hobson la sediul ICR Londra. Evenimentul a debutat cu un cuvânt introductiv rostit de Martin Andersen, jurnalist muzical, scriitor și critic, fondatorul Toccata Press și Toccata Classics. Sherban Lupu a interpretat selecții de pe CD, iar seara s-a încheiat cu o conferință susținută de dr. Mark Rowe, profesor la Norwich University, autorul lucrării

Heinrich Wilhelm Ernst: Virtuoso Violinist.

25 octombrie / Concert Matei Bucur Mihăescu în cadrul seriei „New Music” la St. Martin in the Fields, Londra. Tânărul muzician, născut în 1995, este considerat încă de la vârsta de 14 ani „copilul-minune al muzicii clasice românești contemporane”.

26 octombrie / Proiecția documentarului *Wild Carpathia*, film realizat în primăvara anului 2011 de asociația britanică European Nature Trust, având ca obiect principal de activitate conservarea patrimoniului natural. Filmul conține și un interviu cu ASR Prințul Charles, care vorbește despre regiunea din interiorul munților Carpați, un spațiu în care s-au păstrat satele autentice, în ciuda tendinței de modernizare. Evenimentul s-a desfășurat sub patronajul E.S. dl Ion Jinga, Ambasadorul României în Marea Britanie, și a fost organizat în parteneriat cu canalul de televiziune Travel Channel. Biroul de Turism din Londra s-a alăturat evenimentului, prin invitarea unor jurnaliști de călătorie, dar și prin furnizarea materialelor de promovare turistică.

29 octombrie / Participarea grupului Apparatus 22, format din artiștii Maria Farcaș, Dragoș Olea și Erika Olea, la Glasgow School of Art, în cadrul programului Open Forum Events (26-31 octombrie, Mackintosh Theatre).

Prezentarea multimedia realizată de cei trei artiști români a avut ca scop inițierea unei colaborări cu artiști scoțieni pentru o expoziție site-specific la Muzeul Mackintosh din Glasgow în 2012. Apparatus 22 este singurul grup din România care investighează interacțiunea dintre diverse industrii creative, precum arte vizuale, design, arhitectură și muzică/sunet.

30 octombrie – 7 noiembrie / Participarea artistei Lia Perjovschi la Festivalul Tulca din Galway, Irlanda. Festivalul, cea mai importantă manifestare anuală de artă vizuală din regiune, a tratat tematica „After the Fall”, explorând noi poziții artistice în relație cu criza economică globală, dar și cu schimbările istorice produse de căderea Cortinei de Fier. Lia Perjovschi, primul artist român invitat să participe cu o expoziție și o serie de discuții cu studenții de la Universitatea de Artă din Galway, a expus la Hardiman Library lucrări din arhiva sa de artă contemporană – un „muzeu în dosare” fondat ca instituție alternativă, sursă de informare și platformă pentru dialog istoric și cultural.

Concert Maria Răducanu la King's Place

Noiembrie

3 noiembrie / Concert de muzică clasică în cadrul seriei „Concertelor Enescu”, susținut de Cătălin Ilea (violoncel) și Mihail Abramovich (pian) la Londra. Din program: *Sonata III-a în sol minor, BWV 1029 pentru viola da gamba și pian* (versiunea pentru violoncel) de J.S. Bach, *Sonata II-a în Do major, op. 26, nr. 2* de George Enescu, și *Sonata I în mi minor, op. 38* de J. Brahms.

3-6 noiembrie / Proiecția filmului *Captivi de Crăciun*, regia: Iulia Rugină, în cadrul Festivalului Filmului Psihanalitic de la Londra. Filmul a fost selectat de organizatorii Festivalului și a fost urmat de o discuție tip panel, la care au participat Iulia Rugină, Laura Manu (psihoterapeut) și Helen Taylor Robinson (membru al Societății Britanice de Psihanaliză).

5 noiembrie / Concert de jazz susținut de Maria Răducanu, Michael Griener și Chris Dahlgren în cadrul London International Festival of Exploratory Music (LIFEM), la King's Place, unul dintre cele mai importante și moderne centre culturale londoneze.

7-13 noiembrie / „Focus pe România” la Festivalul de Film de la Cork, Irlanda: proiecții de film (scurtmetraj și lungmetraj) și într-o expoziție de fotografie. Proiectul a făcut parte din caravana ICR Londra de promovare a filmului românesc, începută la Belfast și continuată la Dublin, Londra și Reykjavík, și a fost sprijinit de Ambasada României la Dublin, constituindu-se ca unul dintre cele mai mari programe culturale românești din Irlanda. La sugestia ICR Londra, criticul român de film Andrei Gorzo a fost membru al juriului festivalului, a realizat o selecție de scurtmetraje românești (șaisprezece filme grupate în patru programe) și a fost prezent pentru a răspunde întrebărilor publicului. Pe toată durata evenimentului, la centrul de artă Christchurch, a putut fi vizitată o expoziție de fotografie de Alex Gâlmeanu, care a inclus treizeci de portrete ale celor mai cunoscuți regizori și actori români.

7-20 noiembrie / Ministagiunea *Aniversarea* la Barbican Centre, spectacol de teatru în regia lui Vlad Massaci, o producție a Teatrului Nottara. În urma parteneriatului între Barbican Centre, Teatrul Nottara și ICR Londra, sala Pit Theatre, cu o capacitate de 150 de locuri, a găzduit zece reprezentații ale spectacolului. Acesta a fost selectat în timpul vizitei de documentare realizate de Toni Racklin (director al Barbican Theatre) în cadrul celei de-a

XX-a ediții a Festivalului Național de Teatru de la București. Turneul de anvergură a făcut parte din Stagiunea Barbican dedicată spectacolelor de teatru internaționale (BITE).

20 noiembrie / Proiectul „Enesco Re-Imagined” în cadrul London Jazz Festival la Southbank Centre, Londra. Formula muzicală: Mat Maneri (violă), Albrecht Maurer (vioară), Tony Malaby (saxofon), Ralph Alessi (trompetă), Lucian Ban (pian), Drew Gress (contrabass), John Hollenbeck (tobe), Badal Roy (percuție). Evenimentul a fost organizat în parteneriat cu London Jazz Festival, cel mai important eveniment de jazz londonez, care se desfășoară anual, timp de 10 zile.

Decembrie

1 decembrie / Recital de gală cu ocazia Zilei Naționale, în cadrul „Concertelor Enescu”, susținut de soprana Alexandra Coman și de pianista Livia Teodorescu Ciocănea. Organizat în parteneriat cu Ambasada României la Londra, concertul s-a desfășurat la sediul ICR Londra, în Salonul Enescu. Tot în cadrul manifestărilor dedicate Zilei Naționale, s-a înscris și expoziția de fotografie „Români în UK”, cuprinzând o selecție de fotografii realizate de Inno Brezeanu (fotograf și editor al portalului „Români în UK”, dedicat diasporei românești din Marea Britanie) din anii 2000 până în prezent.

13-16 decembrie / Prelegere susținută de artistul Mircea Cantor la Centrul de Artă Hepworth Wakefield din Yorkshire. Acesta a vorbit despre interesul său pentru motivele inspirate din arta populară, despre esențializarea formelor și a practicii artistice și despre diverse modalități de creare a miturilor, atât la Brâncuși și Moore, cât și în lucrările sale recente. Prezentarea a fost însoțită de proiecția unor filme semnate de artist care explorează acest subiect. Proiectul va avea o continuare sub forma unei expoziții.

27 decembrie / Concertul tânărului pianist și compozitor Victor Nicoară în cadrul New Music Series la St. Martin in the Fields, Londra. Din program: *Carillon Nocturne* de G. Enescu, *Nuages Gris* de F. Liszt, *Sonatina seconda* de F. Busoni, *Musica Ricercata* (selecțiuni) de G. Ligeti, și alte șase compoziții proprii. Recitalul de pian a fost al patrulea eveniment organizat de ICR Londra în parteneriat cu St. Martin in the Fields în anul 2011.

Turneu al Teatrului Nottara, cu spectacolul *Aniversarea*, la Barbican Centre © ICR Londra

Institutul Cultural Român de la Madrid

„Cineva ar putea să-l amintească pe Mihai Eminescu, Cervantes-ul român. Unii mai citiți și mai umblați i-ar aminti poate pe Cioran, Ionesco, Tristan Tzara, Mircea Eliade, toți români și figuri transcendente ale secolului XX. Și poate încă pe câțiva, dar asta nu înseamnă aproape nimic pentru o țară ca România, de care ne apropiem, printre altele, o limbă foarte familiară și de unde ne ajung acum, în sfârșit, scrieri ale unei literaturi care, îndepărtată deja de tradiția ei franceză, are boom-ul latino-american și realismul magic drept izvoare pentru opere care conțin literatură cu majuscule, o literatură dintre cele mai viguroase și spectaculoase din Europa.”

Manuel de la Fuente, *ABC*

„Cultura română se mândrește cu latinitatea sa în «Bucarest en Zaragoza». Unic în spațiul geografic în care este situat, teritoriul românesc primește un omagiu, prin intermediul capitalei sale, București, prin includerea în noua programare a Zaragozei Latine [...]”

El Periódico de Aragón

„Începem să-i cunoaștem încet, încet, pe acești noi regizori din România, incisivi, foarte dotați, unii dintre ei amintind prin umor de Berlanga. Dar nu toate filmele românești ajung în Spania. Tocmai de aceea Institutul Cultural Român organizează propriul său festival, Zilele Filmului Românesc, la Filmoteca spaniolă. Până pe 30 decembrie. Nu trebuie ratat acest prilej de informare cu privire la cele mai noi tendințe din Europa, cu alte cuvinte, la triumful României.”

El País

Ianuarie

9-14 ianuarie / Expoziția de fotomontaje „Locuri Patrimoniu UNESCO în România” la Madrid. Realizată în colaborare cu Asociația Dacia Hiperborea și Ambasada României de la Madrid, a avut în vedere promovarea Patrimoniului UNESCO din România și a colecției de albume de artă apărute sub egida Editurii Artec, publicată cu sprijinul ICR prin programul de finanțare PUBLISHING ROMANIA.

14 ianuarie / Evenimentul omagial „Mihai Eminescu, 161 de ani de la naștere” la sediul Ambasadei României de la Madrid. Programul a constat în lectura unor poezii de Mihai Eminescu, în românește, dar și în varianta spaniolă, precum și în proiecția filmului *Un bulgăre de humă*, regia: Nicolae Mărgineanu.

24 ianuarie – 8 aprilie / Cursuri de limbă, cultură și civilizație românească desfășurate la Madrid. Cursanții au fost distribuiți în cinci grupe (2 grupe pentru nivel intermediar, 2 grupe pentru nivel începător și o grupă pentru nivel avansat), coordonate de profesoarele Dana Alexandra Oprica, Virginia Oprisa și Ruxandra Oancea. Fiecare modul presupune parcurgerea a 33 de ore de curs (de 2 ori pe săptămână, 1h 30'). Seria de conferințe despre cultura și civilizația românească „Joia de cultură română la Madrid” a cuprins prelegeri ținute de traducători, scriitori, profesori universitari, artiști, critici. De asemenea, au fost proiectate filme și înregistrări video cu spectacole de teatru. Conferențieri invitați: Roberto Cueto, critic de film, autorul unei cărți despre personajul Dracula în cinematografia internațională, Jose Manuel Oñoro, regizor și fotograf, Felicia Mihali, scriitoare și Florin Bican, scriitor și traducător, coordonatorul programului de burse pentru traducători al ICR.

Februarie

3-6 februarie / Participarea românească la Festivalul de Film European din Lanzarote, Insulele Canare. Festivalul a fost inițiat de Ilustrísimo Cabildo de Lanzarote și coordonat de criticul de film și jurnalistul Javier Tolentino (Radio Nacional de España). Pe data de 5 februarie a fost proiectat filmul *Principii de viață*, regia: Constantin Popescu. În paralel, în scopul inițierii unui program constant de promovare a filmului european, au fost organizate proiecții și în alte insule din arhipelag, ICR Madrid sprijinind prezentarea filmului *Polițist, adjectiv*, regia: Corneliu Porumboiu.

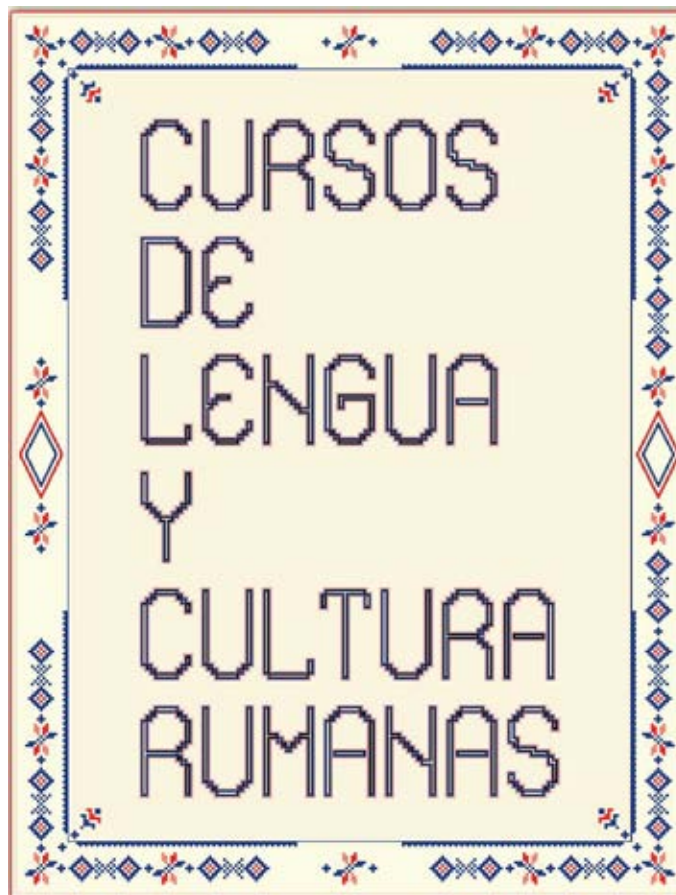
17-20 februarie / Participare românească la Târgul de artă contemporană JustMad de la Madrid. Un stand organizat de Galeria Sabot din Cluj-Napoca a găzduit lucrările mai multor artiști tineri, printre care și cele ale lui Alex Miruțiu.

Martie

Martie / Traducerea în limba spaniolă a unei scrisori adresate de Emil Cioran lui Bucur Țincu, în vederea publicării acesteia în suplimentul cultural *Babelia* al ziarului *El País*. Scrisoarea se regăsește în volumul *Scrisori de pe culmile disperării*, Editura Apostrof, 1999. Apariția unui text semnat de Emil Cioran a marcat debutul manifestărilor pe care ICR Madrid le-a reunit sub titulatura „Anul literaturii române în Spania” și, totodată, anul în care a fost sărbătorit centenarul Cioran.

12 martie / Prezentarea filmului *Un bulgăre de humă*, regia: Nicolae Mărgineanu, la Centrul Hispano Român din Alcalá de Henares, în cadrul evenimentului „Omagiu lui Ion Creangă”. Evenimentul a contribuit la facilitarea dialogului între comunitatea de români și cea locală spaniolă din Alcalá de Henares.

14-20 martie / Participarea românească la „Sărbătoarea Francofoniei”, eveniment cultural și de diplomatie publică organizat anual la nivel mondial pentru a celebra diversitatea țărilor francofone. La propunerea ICR Madrid, scriitoarea canadiană de origine română Felicia Mihali a susținut două conferințe, la Universitatea din Sevilla (14 martie) și la sediul ICR Madrid (16 martie) și a participat

la masă rotundă „Scriitori francofoni”, organizată la Circulo de Bellas Artes din Madrid (17 martie). De asemenea, la Sevilla a avut loc proiecția filmului documentar *Vinicer. Un septiembre românesc*, realizat de José Manuel Oñoro și Carmen Rubio în urma călătoriilor în România.

18-31 martie / Ciclu de film documentar românesc „România, istorii recente” la Filmoteca Spaniolă din Madrid, în cadrul căruia au fost prezentate treisprezece filme documentare realizate în perioada 1960-2010, grupate în șase sesiuni de proiecții. Această serie s-a dorit o cronică a istoriei recente a României și o mostră stilistică a documentarului românesc. Au fost proiectate: *Zece minute*

cu clasa muncitoare, regia: Florin Iepan, *Kapitalism – rețeta noastră secretă*, regia: Alexandru Solomon, *De Crăciun ne-am luat rația de libertate*, regia: Cornel Mihalache, *Născuți la comandă. Decreștii*, regia: Florin Iepan, *Cota zero*, regia: Laurențiu Damian, *Marele jaf comunist*, regia: Alexandru Solomon, *Oameni care povestesc*, regia: Ovidiu Bose Paștina, *O victimă și mai mulți vinovați*, regia: Ovidiu Bose Paștină, *Dacia, dragostea mea*, regia: Julio Soto și Ștefan Constantinescu, *Stuf*, regia: Titus Mesaroș, *Blestemul ariciului*, regia: Dumitru Budrală, *Panc*, regia: Sabina Pop, *Podul de flori*, regia: Thomas Ciulei. Au fost prezenți la eveniment: Adina Brădeanu, Kees Bakker și Julio Soto.

27 martie / Participarea românească la cea de-a cincea ediție a festivalului „Noaptea teatrelor la Madrid” cu spectacolul de pantomimă *Fantasmagorie*, pus în scenă de trupa Passe Partout DP. Festivalul a fost organizat de Consiliul de Cultură și Sport al Primăriei Comunității Madrid și a fost dedicat teatrului, dansului și muzicii, presupunând organizarea de concerte, spectacole de teatru și dans, conferințe în peste 80 de spații alternative, săli de concerte și spații dedicate spectacolelor de teatru. Spectacolul *Fantasmagorie* a fost prezentat la Centrul Cultural Eduardo Urculo.

29-30 martie / Centenarul Cioran la Madrid, în cadrul „Anului literaturii române în Spania”, organizat în sala Circulo de Lectores, unul dintre cele mai importante spații dedicate evenimentelor culturale din Madrid. Invitați: Ignacio Vidal Folch (scriitor și jurnalist la *El País*), Fernando Savater (filosof), Florin Țurcanu (profesor universitar), Sorin Ilieșiu (cineast), Doina Gheorghiu (eseist), Jose Ignacio Najera (profesor universitar), Hector Subirats (scriitor, director adjunct al Fundației IBERO-Mexico). Invitații au susținut conferințe despre opera și personalitatea lui Emil Cioran, fiecare dintre cele două evenimente încheindu-se cu proiecția a două filme documentare dedicate scriitorului: documentarul *Emil Cioran – Petre Țuțea și Apocalipsa după Cioran* de Gabriel Liiceanu și Sorin Ilieșiu.

31 martie / „Desant de literatură română”, eveniment organizat în cadrul programului „2011 – Anul literaturii române în Spania”, în colaborare cu Editura El Nadir și desfășurat la librăria La Buena Vida din Madrid.

Editura El Nadir, una dintre cele mai active în publicarea literaturii române în Spania, a prezentat patru volume de Anton Holban, Răzvan Petrescu, Pavel Dan și Mateiu Caragiale, apărute cu sprijinul financiar al ICR prin programul TPS, într-una dintre cele mai importante librării din Madrid. La eveniment au luat parte jurnalistul și scriitorul spaniol Ignacio Vidal Folch, cronicar al cotidianului *El País*, și Blas Parra, scriitor, directorul Editurii El Nadir.

31 martie – 2 aprilie / Participarea românească la cel de-al VII-lea Congres Internațional al Școlilor Oficiale de Limbi Străine din Spania, desfășurat la Madrid. Congresul a fost organizat de Școala Oficială de Limbi Străine cu prilejul aniversării centenarului acestei instituții și a reunit specialiști în lingvistică din întreaga lume. Rodica Zafiu, profesor universitar la Facultatea de Litere din cadrul Universității din București, a fost invitată la acest eveniment pentru a susține conferința „Expresiile vagului în învățarea limbilor străine”.

Aprilie

Aprilie-octombrie / Campanie de promovare a programului „2011 – Anul literaturii române în Spania”, pentru a marca participarea României la Târgul Internațional de Carte LIBER 2011 ca țară invitat de onoare, în luna octombrie. A fost realizat un logo distinct, utilizat de-a lungul întregii campanii pe toate materialele de promovare (afișe, pliante, cataloage, invitații, machete de presă, bannere, obiecte promoționale). Pentru promovarea în presa spaniolă a acestor evenimente, a fost realizată și o machetă de presă, difuzată în suplimentul *El Cultural* al cotidianului *El Mundo*, al doilea ca distribuție din Spania, dar și un prim catalog editorial în care au fost incluse toate titlurile publicate în Spania în ultimii cinci ani. Catalogul a fost distribuit în cadrul tuturor evenimentelor de promovare a literaturii române care au avut loc în intervalul mai-octombrie. O a doua ediție a catalogului, cu noi apariții editoriale din 2011, a fost publicată în luna septembrie.

6-10 aprilie / Festivalul de Poezie de la Córdoba „Poetas del mundo en Córdoba. COSMOPOETICA”, în cadrul programului „2011 – Anul literaturii române în Spania”.

Invitat: Mircea Cărtărescu. Festivalul a fost organizat de Ministerul Culturii din Spania și de Primăria din Córdoba.

7 aprilie / Conferința „Și dictatorii se împușcă, nu-i așa?” susținută de scriitorul și traducătorul Florin Bican la ICR Madrid, în cadrul conferințelor despre cultura română organizate pentru cursanții de limbă română. Conferința a tratat similitudinile dintre absurdul lui Lewis Carroll și universul comunist românesc.

8-9 aprilie / Simpozionul „Traducând Europa”, Burgos, Spania. Simpozionul a fost organizat de EUNIC Spania și a vizat promovarea literaturii pentru copii și tineri, dar și dezvoltarea dialogului intercultural și profesional între traducători, editori și instituții implicate direct în sprijinirea traducerilor sau publicarea și difuzarea acestui gen de literatură. Traducătorul Florin Bican, coordonatorul programului de burse pentru traducători al ICR, și artistul plastic Patricia Suliman au susținut conferințe despre cartea românească pentru copii. Pe 9 aprilie, artista Patricia Suliman a participat la un atelier de ilustrație de carte pentru copii.

27 aprilie / Participare la „Noaptea cărților la Madrid”, eveniment tradițional organizat în capitala spaniolă, în cadrul căruia librăriile, institutele culturale, bibliotecile, muzeele își deschid porțile de-a lungul întregii nopți. În urma succesului din 2010, ICR Madrid a reluat, în cadrul acestui eveniment, cursurile demonstrative de limba română la sediul Institutului. De asemenea, în parteneriat cu Librăria „Antonio Machado”, a fost organizată o librărie temporară la sediul ICR Madrid, unde au fost expuse, spre vânzare, cărți ale autorilor români traduși în limba spaniolă.

29 aprilie – 8 mai / Proiecția filmelor *Aurora*, regia: Cristi Puiu, și *Morgen*, regia: Marian Crișan, în cadrul Festivalul Internațional de Film de Autor din Barcelona D'A. Festivalul și-a propus prezentarea unei panorame internaționale a celor mai bune filme de autor contemporane.

Mai

3 mai – 14 iulie / Cursuri de limbă, cultură și civilizație românească, la sediul ICR Madrid. Cursanții au fost distribuiți în 5 grupe (2 grupe pentru nivel intermediar, 2

grupe pentru nivel începător și o grupă pentru nivel avansat), coordonate de profesoarele Dana Alexandra Oprica, Virginia Oprisa și Ruxandra Oancea. Seria de conferințe despre cultura și civilizația românească s-a derulat sub titlul „Joia de cultură română la Madrid”, iar conferințele au fost susținute de traducători, scriitori, profesori universitari, artiști, critici. Conferențiarilor invitați au fost: Petru Cimpoeșu, Ioana Nicolaie și Olivia Petrescu, lector la Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca.

6-15 mai / Participare românească la Festivalul Internațional de Scurtmetraje CURTOCIRCUITO de la Santiago de Compostela cu filmul *Lord*, regia: Adrian Sitaru, propus de selecționerii Festivalului în Competiția Internațională de Scurtmetraje. Festivalul a fost înființat în 2004 cu scopul de a promova tehnicile creative în domeniul scurtmetrajului.

6-15 mai / Participare românească la Festivalul de Film Documentar „Documenta Madrid” cu filmul *Votul meu*, regia: Monica Lăzurean Gorgan și Andrei Gorgan. Festivalul este una dintre cele mai importante manifestări de gen din Spania și unul dintre evenimentele anuale de referință.

9 mai – 9 octombrie / Stagiul de practică la sediul Institutului al studenților înscriși la masteratul de Management cultural organizat de Universitatea Carlos III din Madrid, pe baza unui acord încheiat între ICR Madrid și Universitate. Stagiul de practică a urmărit colaborarea cu persoane specializate în domeniul cultural. ICR Madrid a selectat pe baza CV-ului și a unui interviu un bursier care a efectuat 3 luni de practică în cadrul ICR Madrid. Activitățile principale ale stagiarei Desiree Martinez Luna au fost: redactarea de texte pentru site, pentru newsletter, realizarea de materiale pentru promovarea evenimentelor, participarea activă la implementarea proiectelor, actualizarea site-ului și a paginii de Facebook a ICR Madrid.

15 mai – 10 octombrie / Concurs de eseuri în limba spaniolă, pornind de la un citat din opera lui Emil Cioran. Eseurile nu au depășit 15 pagini și au fost expediate până la data de 31 iulie. Juriul a fost alcătuit din profesori universitari, traducători, cunoscători ai culturii române și spaniole: prof. univ. Héctor Subirats (Universidad Nacional Autónoma de México), prof. univ. Eugenia Popeangă Chelaru

(Universidad de Complutense de Madrid), prof. univ. Viorica Pâtea (Universidad de Salamanca) și Luminița Marcu (director adjunct, ICR Madrid). Câștigătoare a fost desemnată Natalia Izquierdo López pentru lucrarea „El prestigiadador de la belleza“, premiul fiindu-i decernat la Târgul Internațional de Carte LIBER.

Colocviul Cioran la Círculo de Lectores, Madrid

26 mai – 11 septembrie / „București în Zaragoza“ în cadrul proiectului „Zaragoza Latină“, proiect multidisciplinar inițiat în 2004, organizat și condus de Primăria din Zaragoza și revista culturală *Zona de Obras*, cu scopul de a crea o platformă de schimburi și activități culturale concentrate pe cultura latină. Dacă între 2004 și 2010 orașele invitate au fost Tijuana, Caracas, Montevideo, Mexico City, Buenos Aires, Quito, în 2011 organizatorii au decis ca primul oraș din afara spațiului sud-american care să-și prezinte oferta culturală în cadrul proiectului „Zaragoza Latină“ să fie București. Un text literar despre orașul București al scriitorului Ion Manolescu, tradus în limba spaniolă de Rafael Pisot și Cristina Sava, a fost publicat în toate materialele de promovare ale proiectului „Bucarest en Zaragoza“ realizate de Primăria orașului Zaragoza. Textul, însoțit de logo-ul Institutului, a reprezentat o carte de vizită pentru evenimentele organizate la Zaragoza. Proiectul a inclus organizarea de concerte, expoziții, cicluri de filme și

lansări de carte. Astfel, în perioada 26 mai – 11 septembrie, la Centro de Historia din Zaragoza, au avut loc două expoziții colective realizate de Clubul Ilustratorilor din România, intitulate „Hola, soy Bucarest“ și „Historia en historias“ (curatori: Suzan Suliman și Andreea Constantin) și expoziția de pictură și colaj „8ART+“, cu lucrări semnate de Gheorghe Anghel, Marcel Bunea, Florin Ciubotaru, Darie Dup, Petru Lucaci, Vladimir Șetran, Napoleon Tiron și Vasile Tolan. În Espacio Tránsito din cadrul Centro de Historia din Zaragoza, Alexandru Ciubotariu, alias PisicaPătrată, unul dintre cei mai cunoscuți street-artiști bucureșteni, a realizat un performance live-art timp de trei zile, concretizat într-o operă de artă urbană cu elemente bucureștene, care a rămas expusă în perioada 26 mai – 11 septembrie. După inaugurarea expozițiilor, în data de 26 mai a avut loc un concert susținut de grupul The Amsterdams la Sala López din Zaragoza. Prezentări de carte, lansări, sesiuni de autografe au avut loc în perioada 29-31 mai, în cadrul Târgului de Carte de la Zaragoza, unde România a fost țară invitată. Participanți: scriitorii Varujan Vosganian, Petru Cimpoeșu și traducătorul Joaquín Garrigós. De asemenea, pe 10 iunie a avut loc un concert în aer liber susținut de Fanfara Shavale, iar între 31 august și 3 septembrie a fost proiectat un ciclu de film românesc: *Marfa și banii*, regia: Cristi Puiu, *Moartea domnului Lăzărescu*, regia: Cristi Puiu, *Cocoșul decapitat*, regia: Radu Gabrea, filmul documentar *Bucarest, memoria perdida/București, memorie pierdută*, regia: Albert Solé.

27 mai – 5 iunie / Turneu de promovare a volumului *Cartea Șoaptelor/El libro de los susurros* de Varujan Vosganian, traducere de Joaquín Garrigós, Editura Pre-Textos, la Zaragoza, Madrid, Sevilla și Barcelona. Cartea a beneficiat de numeroase cronici favorabile în cele mai importante publicații spaniole. Pe 28 mai, Varujan Vosganian a susținut o prezentare de carte la Sevilla, iar pe 29 mai a participat la Târgul de Carte de la Zaragoza. Pe 1 iunie scriitorul a avut o prezentare în cea mai importantă librărie din Barcelona, La Central, iar între 2 și 5 iunie, la Madrid, acesta a participat la Târgul de Carte Retiro, unde a susținut două sesiuni de autografe, o conferință de presă și a întâlnit editori și cititori. La toate aceste evenimente, scriitorul a fost însoțit de traducătorul Joaquín Garrigós.

29 mai – 2 iunie / Turneu de promovare a volumului *Christina Domestica și vânătorii de suflete/Los cazadores de almas* de Petru Cimpoeșu, traducere de Javier Marina, Mira Editores, 2010, la târgurile de carte de la Zaragoza și Madrid. Scriitorul Petru Cimpoeșu a participat la Târgul de Carte de la Zaragoza (29 și 30 mai), unde a susținut o lectură publică, însoțită de o prezentare și o discuție cu publicul și cu jurnaliștii prezenți, și a luat parte la o întâlnire de prezentare a literaturii române. În zilele de 1 și 2 iunie, scriitorul a participat la două sesiuni de autografe în cadrul Târgului de Carte Retiro de la Madrid, iar pe 31 mai acesta a susținut o conferință la sediul ICR, în seria conferințelor conexe cursurilor de limba română.

Iunie

1 iunie / Conferința „Literatura tânără din România” susținută de scriitoarea Ioana Nicolaie, în seria conferințelor conexe cursurilor de română, la sediul ICR Madrid.

2 iunie – 11 septembrie / Festivalul Internațional de Fotografie și Arte Audiovizuale – PhotoEspaña 2011, la Madrid și Cuenca. ICR Madrid a organizat, în cadrul celei de a XIV-a ediții a PhotoEspaña, expoziția colectivă „București. Oraș paradoxal/Bucarest. Ciudad paradójica” și expoziția „Ultima transhumanță/La última trashumancia” a lui Dragoș Lumpan. Expoziția de la Madrid a avut loc în perioada 2 iunie – 11 septembrie, la Museo de la Ciudad (Muzeul orașului Madrid), curator: Oana Tănase, și a fost inclusă în secțiunea oficială a Festivalului. Selecția propusă a urmărit angajarea unui dialog asupra realităților Bucureștiului, oferind totodată spectatorului prilejul de a descoperi generații distincte de artiști români pentru care fotografia și filmul video constituie nu doar medii predilecte de expresie vizuală, ci și instrumente de critică socială. Artiștii prezenți în expoziție au fost: Călin Dan, Ion Dumitriu, Bogdan Gîrbovan, Teodor Graur, Ion Grigorescu, Iosif Király, Andrei Pande, Vlad Nancă, Mircea Nicolae, Mona Vătămanu & Florin Tudor. Expoziția Dragoș Lumpan a avut loc în cadrul secțiunii „OpenPhoto”, alături de celelalte institute culturale din Spania, în perioada 10 iunie – 11 septembrie, la Fundația Antonio Saura, Casa Zavala, Cuenca.

2-4 iunie / „2011 – Anul literaturii române în Spania”. Turneu de promovare a volumului *Ruletistul/El ruletista* de Mircea Cărtărescu, traducere de Marian Ochoa de Eribe, Editura Impedimenta, Madrid, în cadrul Târgului de Carte Retiro. Mircea Cărtărescu a participat la o conferință de presă și la lansarea cărții sale în librăria Tipos Infames (2 iunie), invitați fiind autorul, traducătoarea și

scriitorul Carlos Pardo. În zilele de 3 și 4 iunie au fost organizate două sesiuni de autografe și discuții cu publicul la standul editurii din cadrul Târgului de Carte Retiro.

3-11 iunie / Participare românească la Festivalul de film de la Huesca cu scurtmetrajul *Căutare*, regia: Ionuț Piturescu. Proiecția filmului a avut loc pe 10 iunie și a câștigat o mențiune specială la Concursul internațional de scurtmetraje documentare. Festivalul de film de la Huesca este unul dintre cele mai vechi festivaluri de scurtmetraj din Spania, prima ediție datând din 1973. Filmul românesc a concurat alături de producții din Polonia, Franța, Germania, Elveția, Turcia, Olanda, Africa de Sud, India, Kîrgîzstan, Marea Britanie, Suedia.

3-12 iunie / Linia de mobilitate a profesioniștilor culturali din alte țări, interesați să desfășoare proiecte cu artiști și organizații culturale din România. Susținerea deplasării a doi profesioniști din domeniul criticii de film din Spania la ediția din 2011 a Festivalului Internațional de Film Transilvania – TIFF, Cluj-Napoca: Roberto Cueto, membru al consiliului de redacție al revistei *Cahiers du Cinéma España*, membru al Comitetului de Selecție al Festivalului de Film din San Sebastián, profesor de Comunicare Audiovizuală la Universitatea Carlos III, și Desiree de Fez, critic de film (*Fotogramas* și *El Periódico de Catalunya*).

9-13 iunie / Participarea Fanfarei Shavale la Festivalul „Suma Flamenca” din Madrid, organizat de Primăria Comunității din Madrid, unul dintre cele mai prestigioase festivaluri de flamenco din lume. „Suma Flamenca” include o secțiune dedicată muzicii tradiționale din alte spații, ocazie cu care artiștii locali, împreună cu invitați din alte țări, interpretează diferite piese muzicale. Fanfara Shavale a fost selectată pentru a susține un spectacol împreună cu Diego el Cigala, un reputat artist spaniol.

Iulie

1-11 iulie / Participare românească în cadrul proiectului itinerant „Voci paralele”, în șapte localități din regiunile Catalonia, Valencia și Insulele Baleare. Proiect itinerant desfășurat în Spania și, ulterior, în România, „Voci paralele” a fost organizat în parteneriat de Institució de les Lletres Catalanes din cadrul Departamentului de Cultură al

Generalitat de Catalunya, Instituto Ramon Llull, ICR Madrid și Institutul Cultural Român. În fiecare localitate, actrița Mireia Chalamanch a susținut un recital de poezie pe texte de Ion Cristofor, Letiția Ilea, Oana Cătălina Ninu, Aurel Pantea, Miquel Descloit, Christelle Enguix, Maria Antònia Massanet și Marc Romera, care au intervenit, la rândul lor, cu lecturi din propria creație. Spectacolul a fost montat de regizorul catalan Albert Mestres după un scenariu realizat pe baza poeziilor celor opt poeți și a fost reprezentat la Tarragona, Vilafranca de Penades, Valencia, Palma de Mallorca, Badalona, Barcelona. Cu ocazia acestui proiect a fost publicat un volum bilingv (român-catalan) care a fost distribuit în Spania și în România.

Septembrie

19-21 septembrie / Participarea Dianeii Dochia, manager general al Anaid Art Gallery, la prima întâlnire a directorilor de galerii Talking Galleries la Sala Auditorium a Muzeului de Artă Contemporană din Barcelona (MACBA). Talking Galleries, proiect al companiei de management cultural La Fabricá Barcelona, este conceput ca o platformă internațională deschisă pentru una dintre cele mai importante figuri ale pieței de artă: galeristul. Proiectul a reunit 25 de specialiști (curatori, colecționari, critici de artă, directori de muzee și alte instituții de profil) din unsprezece țări.

26 septembrie – 9 octombrie / „România, țară invitată de onoare la Târgul Internațional de Carte LIBER 2011”. Programul de activități a fost organizat de ICR Madrid în colaborare cu Centrul Național al Cărții din cadrul ICR. Parteneri: Ambasada României la Madrid, Federación de Gremios de Editores de España, IFEMA. Feria de Madrid, Biblioteca Nacional de España, Casa Sefarad-Israel, Goethe-Institut, Círculo de Bellas Artes, EUNIC Spania, Fundația Arte Vizuale, Clubul Ilustratorilor, Librăriile Humanitas. Au fost organizate evenimente de promovare a culturii române în spații consacrate din afara târgului: conferințe, mese rotunde, expoziții, ateliere, proiecții de filme, librărie temporară. O campanie de promovare în medii cât mai diverse a fost realizată în scopul informării publicului larg. De asemenea, un birou de presă a funcționat

timp de o lună și jumătate la sediul ICR Madrid, oferind informații presei spaniole și celei românești (din Spania și din România): au fost redactate și distribuite comunicate de presă generale, despre proiect, dar și punctuale, pentru fiecare eveniment, au fost contactați jurnaliști pentru intermedierea de interviuri și au fost stabilite întâlniri punctuale cu reprezentanți ai presei. Invitați din mass-media au transmis informația în timp real (presa scrisă, tv și radio), iar prezența jurnalistului Ignacio Vidal-Folch a contribuit la promovarea evenimentelor în cel mai important cotidian spaniol, *El País*.

26 septembrie – 9 octombrie / Expoziția „Istoria benzii desenate românești”, pe gardul exterior al Bibliotecii Naționale a Spaniei, în zona Pieței Colón. Curator: Alexandru Ciubotariu. Selecția a prezentat, prin intermediul a trei etape: „Vârsta de aur” (1891-1947), „Socialism și BD” (1948-1989) și „Banda Desenată Contemporană” (1990-2011), atât evoluția fenomenului și a tehnicii BD (trecerea de la alb-negru la color, rafinarea scenariilor, a detaliilor, complicarea sau simplificarea bulelor de dialog), cât și paradoxurile acestei evoluții.

26 septembrie – 9 octombrie / Expoziția „Povești în povești”, la sediul ICR Madrid. Au expus membri ai Clubului Ilustratorilor: Irina Dobrescu, Amalia Dulhan, Cristiana Radu, Oana Ispir, Mihaela Paraschiv, Sebastian Opriță, Stela Lie, Alexandru Rădulescu, Raluca Ilie, Veronica Neacșu. Expoziția a reunit ilustrații de povești românești clasice și contemporane.

26 septembrie / „Ecouri ale tradiției evreiești în cultura română modernă” la Casa Sefarad-Israel. Invitați: Eugenia Popeangă Chelaru (profesor universitar, specialist în literatura română, Universidad Complutense de Madrid), Arnau Pons (scriitor, traducător și specialist în opera lui Paul Celan) și Alexandru Solomon (regizor). A avut loc proiecția filmului *Duo pentru Paolancel și Petronom*, regia: Alexandru Solomon.

27 septembrie / „Texte desenate – bandă desenată și ilustrație contemporană”, la sediul ICR Madrid. Invitați: Patricia Suliman (artist vizual, ilustrator), Ignasi Blanch (ilustrator) și Alexandru Ciubotariu (street-artist, autor de bandă desenată). Au avut loc: prezentarea celor două

România – țară invitată la Târgul Internațional de Carte LIBER, Madrid

expoziții „Istoria benzii desenate românești” și „Povești în povești”, o prezentare despre ilustrația de carte în Spania, un atelier de desen și discuții axate pe relația „image”/„text”, pornind de la posibilitățile de lectură ale celor două.

28-29 septembrie / „Scriitori români de expresie germană” la sediul Goethe-Institut Madrid. Invitați: Eginald Schlattner (scriitor), Cecilia Dreymüller (critic literar), Nicole Henneberg (critic literar), Catrinel Pleșu (director Centrul Național al Cărții) și Radu Gabrea (regizor). Masa rotundă a fost urmată de prezentarea cărții *Guantes rojos (Mănuși roșii)* de Eginald Schlattner, Editura Acanilado, 2011, și de proiecția filmului *Mănuși roșii*, regia: Radu Gabrea.

Octombrie

1-7 octombrie / Librărie temporară la sediul ICR Madrid, în colaborare cu Librăriile Humanitas. Au putut fi achiziționate atât cărți în limba română (literatură, cărți pentru copii, dicționare, ghiduri turistice etc.), cât și în limba spaniolă (traduceri din scriitori români).

3 octombrie / Conferința „Cantemireștii și secolul XVIII românesc” susținută de istoricul Ștefan Lemny la Biblioteca Națională a Spaniei, în seria de conferințe „Tramas europeas: encuentro con autores europeos en la Biblioteca Nacional de España”.

4 octombrie / Inaugurarea oficială a Târgului Internațional de Carte LIBER 2011 la IFEMA, Feria de Madrid, la care România a avut statutul de țară invitată de onoare. Au participat Ángeles González-Sinde Reig, ministrul Culturii din Spania, Kelemen Hunor, ministrul Culturii și Patrimoniului Național și Horia-Roman Patapievici, președintele ICR.

5 octombrie / Concertul „Dimitrie Cantemir. Cartea Muzicii în dialog cu tradițiile otomane, românești, armenesti și sefarde” la Auditorio CaixaForum Madrid. Concertul susținut de Jordi Savall și ansamblul Hespèrion XXI și dedicat lui Dimitrie Cantemir s-a bazat pe repertoriul pentru viola da gamba, liră și rebab în muzica occidentală. Împreună cu ansamblul Hespèrion XXI, format din interpreți turci, armeni, greci, marocani și spanioli, care cântă la instrumente specifice zonei islamice (tambur, ney, ud,

santur), celebrul interpret catalan Jordi Savall a aprofundat legăturile dintre muzica occidentală și cea orientală, având la dispoziție un volum al cârturarului român care cuprindea piesele pe care Cantemir însuși le-a cules și sistemul de notare pe care acesta l-a inventat.

6 octombrie / „Piața de carte din România: o necunoscută cu mai multe variabile” la Centro de Convenciones Sur, IFEMA, Feria de Madrid. Invitați: Bogdan-Alexandru Stănescu (director editorial, Editura Polirom), Carlos Pardo (scriitor, director al Librăriei Antonio Machado, Madrid) și Luminița Marcu (director adjunct, ICR Madrid, moderator). Masă rotundă s-a axat pe piața editorială din România și pe modul în care este receptată literatura română în Spania.

6 octombrie / „Programe de subvenții pentru traduceri literare în diverse țări membre UE” la Centro de Convenciones Sur, IFEMA, Feria de Madrid. A avut loc o prezentare a programelor de subvenții pe care le oferă diverse țări europene pentru traducerile literare, organizată de EUNIC Spania. România a fost reprezentată de Bogdan Kilkus, expert în cadrul CENNAC.

7 octombrie / Întâlnire informală cu traducători de literatură română în spaniolă la sediul ICR Madrid. Au fost invitați traducătorii Joan Llinàs Suau, Viorica Pâtea, Xavier Montoliu Pauli, Marian Ochoa de Eribe, Dan Munteanu Colan, Ioana Zlotescu, Cătălina Iliescu Gheorghiu, Eugenia Popeangă Chelaru, Mariano Martín Rodríguez, Enrique Nogueras, Alberto Madrona Fernández, alături de reprezentanți ai editurilor din Spania și de scriitorii participanți la evenimente.

7 octombrie / „Scriitori români inediți în Spania” la Círculo de Bellas Artes. Invitați: Cezar Paul-Bădescu (scriitor, jurnalist), Adriana Babeți (scriitoare, eseistă), Adrian Oțoiu (scriitor, eseist) și Simona Sora (critic literar, moderator). Aceștia au participat la o masă rotundă și au citit din textele proprii.

7 octombrie / „Scriitori români în limba spaniolă” la Círculo de Bellas Artes. Invitați: Ana Blandiana (scriitoare), Filip Florian (scriitor), Dan Lungu (scriitor), Simona Sora (critic literar, moderator). Au avut loc o masă rotundă și lecturi din cărțile recent publicate în Spania. De

Concert Jordi Savall și ansamblul Hespèrion XXI la Auditorio CaixaForum, Madrid © Șerban Bonciocat

asemenea, a fost decernat premiul Concursului de eseuri „E.M. Cioran”, acordat Nataliei Izquierdo López.

17 octombrie 2011 – 7 februarie 2012 / Cursuri de limbă, cultură și civilizație românească la sediul ICR Madrid. Perioada de înscriere și proba de nivel au avut loc în perioada 3-14 octombrie. Cursanții au fost distribuiți în 6 grupe (3 grupe pentru nivel începător, o grupă pentru nivel începător A2, o grupă pentru nivel intermediar și o grupă pentru nivel avansat), coordonate de profesoarele Dana Alexandra Oprica, Virginia Oprea și Ruxandra Oancea.

29 octombrie / Participarea grupului de muzică electronică Rochițe (proiect multidisciplinar inițiat de Cătălin Matei – muzică, Silviu Vișan – proiecții și Ioana Nemeș – costum și grafică), la cea de a XII-a ediție a Festivalului Periferias. OUTSIDE, organizat de Primăria Huesca în perioada 21-30 octombrie. Grupul Rochițe a fost invitat să susțină un concert în data de 29 octombrie, la Palacio de Congresos, alături de trupe naționale și internaționale: La Veuve Moustache, Kiev Cuando Nieva, Scarlatti Goes Electro, Kira Kira, Barbara Panther sau Victor Coyote.

Noiembrie

4-13 noiembrie / Participarea românească la Festivalul Internațional de Mediummetraj „La Cabina” de la Valencia, organizat de Generalitat Valenciana, Filmoteca din Valencia și Universitatea din Valencia. Filmele *Captivi de Crăciun*, regia: Iulia Rugină și Bora Bora, regia: Bogdan Mirică, au fost selecționate în competiția oficială, concurând alături de alte douăsprezece pelicule din diverse țări.

16 noiembrie – 1 decembrie / Participare românească în cadrul Săptămânii Interculturale din Villanueva de la Serena (Badajoz). Primăria din Villanueva de la Serena organizează activități culturale menite să contribuie la generarea unei coeziuni sociale și a unui schimb de tradiții și valori între cetățenii de diferite naționalități prezenți aici. Datorită numărului mare de cetățeni români care locuiesc în localitate, există un interes particular pentru organizarea de evenimente culturale legate de România. Astfel, în perioada 16-24 noiembrie a fost itinerată, la Instituto de Enseñanza Secundaria „San José”,

expoziția colectivă de ilustrație „Poveste în povești”, realizată de Clubul Ilustratorilor. Pe data de 1 decembrie, la Casa de Cultura de Villanueva de la Serena a fost proiectat filmul documentar *Dacia, dragostea mea/Mi hermoso Dacia*, regia: Julio Soto și Ștefan Constantinescu.

25-27 noiembrie / Participare românească la prima ediție a Festivalului de film GETAFE IN, organizat de Primăria Getafe și dezvoltat prin intermediul Agenției Locale de Dezvoltare a Primăriei. Festivalul organizează o competiție națională de scurtmetraje cu scopul de a sprijini, promova și premia tinerii realizatori de film. Totodată, o atenție specială este acordată filmelor internaționale, cu precădere a celor care provin din țări care au un număr important de imigranți în Getafe. Pe 26 noiembrie, la Centro La Alhóndiga a fost proiectat lungmetrajul *Cum mi-am petrecut sfârșitul lumii*, regia: Cătălin Mitulescu, iar în perioada 25-27 noiembrie a fost prezentată expoziția colectivă de ilustrație „Poveste în povești”, realizată de Clubul Ilustratorilor.

30 noiembrie – 31 decembrie / Sărbătorirea Zilei Naționale a României la Córdoba, al treilea oraș ca dimensiune din Andaluzia, unde există o comunitate de aproximativ 9 000 de cetățeni români. Asociația Culturală Hispano-Română „Traian” din Córdoba, în colaborare cu Primăria Córdoba, Consulatul României din Sevilla, ICR Madrid și Pirámide Films a organizat o serie de evenimente cu ocazia Zilei Naționale. În data de 30 noiembrie, la Centro Cívico Poniente Sur, Salon de Actos, a fost organizată masa rotundă „România: realitate și mit”, la care au luat parte reprezentanți ai Asociației culturale hispano-română „Traian” din Córdoba, ai Consulatului Român din Sevilla și ai Primăriei din Córdoba. În data de 2 decembrie, la Centro Cívico Poniente Sur, Sala Multiusos, a fost proiectat filmul *Cum mi-am petrecut sfârșitul lumii*, regia: Cătălin Mitulescu.

30 noiembrie – 31 decembrie / Sărbătorirea Zilei Naționale a României la Alcalá de Henares și Coslada. Cu această ocazie, Fundația Iberoamerica Europa, prin cele două centre hispano-române de la Coslada și Alcalá de Henares, a organizat o serie de evenimente de promovare a culturii române. ICR Madrid a propus itinerarea expoziției colective de ilustrație „Poveste în povești” realizată de Clubul

Ilustratorilor, în perioada 30 noiembrie – 17 decembrie, la Coslada, la Centro Hispano-Rumano del Corredor del Henares, și în perioada 19-31 decembrie la Centro Hispano-Rumano de Alcalá de Henares.

30 noiembrie / Concertul „Romancero rumano cu chitară, printre ritmuri: de la Canciones Españolas Antiguas la Dans țărănesc” susținut de Maxim Belciug la Auditorio Fundación Lázaro Galdiano. Prin această inițiativă culturală, ICR Madrid a sprijinit eforturile diplomatice ale Ambasadei României la Madrid în vederea celebrării Zilei Naționale. Recitalul de chitară a inclus muzică spaniolă (printre care

Canciones españolas antiguas de Federico García Lorca) și muzică românească în aranjament pentru chitară. La concert au fost invitați reprezentanți ai corpului diplomatic, artiști și jurnaliști spanioli, reprezentanți ai comunității de români din zona Madridului.

Decembrie

10 decembrie 2011 – 26 februarie 2012 / Ciclul de film „Noul val al cinematografilei românești” la Cinemateca din Valencia în colaborare cu Institutul Valencian al Audiovizualului și al Cinematografilei (IVAC). În luna decembrie 2011 au fost proiectate filmele: *Morgen*, regia: Marian Crișan, *Autobiografia lui Nicolae Ceaușescu*, regia: Andrei Ujică, *Metrobranding*, regia: Ana Vlad și Adi Voicu, *Marți, după Crăciun*, regia: Radu Muntean, *Aurora*, regia: Cristi Puiu și *Bună! Ce faci?*, regia: Alexandru Maței. Filme programate în ianuarie 2012: *A fost sau n-a fost?*, regia: Corneliu Porumboiu, *4 luni, 3 săptămâni și 2 zile*, regia: Cristian Mungiu, *Hârtia va fi albastră*, regia: Radu Muntean, *Polițist, adjectiv*, regia: Corneliu Porumboiu, *Moartea domnului Lăzărescu*, regia: Cristi Puiu. Filme programate în februarie 2012: *Cum mi-am petrecut sfârșitul lumii*, regia: Cătălin Mitulescu, *Legături bolnăvicioase*, regia: Tudor Giurgiu, *Amintiri din Epoca de Aur*, regia: Ioana Uricaru, Hanno Höfer, Răzvan Mărculescu, Constantin Popescu, Cristian Mungiu, și *Cea mai fericită fată din lume*, regia: Radu Jude. Parteneri: Centrul Național al Cinematografilei, Multimedia Est și Paycom Multimedia.

13-30 decembrie / Zilele Filmului Românesc la Madrid, ediția a doua, proiect organizat în colaborare cu Filmoteca Española și desfășurat la Cinematograful Doré din Madrid. Au fost proiectate nouă lungmetraje: un ciclu de autor al regizorului Radu Muntean – *Hârtia va fi albastră*, *Furia*, *Boogie* și avanpremierea filmului *Marți, după Crăciun*; documentarele *Autobiografia lui Nicolae Ceaușescu*, regia: Andrei Ujică și *Metrobranding*, regia: Ana Vlad și Adi Voicu; avanpremierea filmului *Bună! Ce faci?*, regia: Alexandru Maței; *Morgen*, regia: Marian Crișan, și *Aurora*, regia: Cristi Puiu. Din România, la festival au participat regizorii Radu Muntean și Alexandru Maței și actrița Dana Voicu. Au răspuns invitației ICR Madrid și criticii de film Roberto Cueto

Expoziția „Historias en historia”: Vis de Veronica Neacșu © Veronica Neacșu

(*Cahiers du Cinema España*) și Javier Tolentino (Radio 3, Radio Nacional de España). Festivalul a fost organizat cu sprijinul Centrului Național al Cinematografiei din România, Multimedia Est, Pirámide Films și Paycom Multimedia.

20-23 decembrie / Conferință susținută de scriitorul Vasile Ernu, autorul cărții *Născut în URSS*, Casa de l'Ést, 2011, alături de scriitorul spaniol-catalan Rafael Poch de Feliu, la Barcelona. Parteneri: Casa de l'Ést, Barcelona și Centrul Național al Cărții.

Institutul Cultural Român de la New York

„După ce am asistat la sărbătorirea lui Norman Manea, mi-aș dori și eu ca ICR New York să-mi organizeze aniversarea. Dar vreau patru zile în loc de două...”

Philip Roth

„Cu toate că Festivalul de Film Românesc a ajuns la cea de-a șasea ediție, pot să spun, cu încântare: bun venit acasă! E o plăcere să lucrăm din nou, în și mai strânsă legătură decât până acum, cu prietenii noștri de la Institutul Cultural Român din New York. După cum știți, New York-ul are multe institute culturale, unele dintre ele destul de cunoscute și cu programe foarte bune, însă îndrăznesc să afirm că niciunul dintre ele nu a avut un impact mai mare asupra New York-ului în ultimul deceniu decât Institutul Cultural Român, a cărui activitate este impresionantă. El nu promovează doar cultura română – contemporană sau clasică –, ci și cultura europeană, în sens larg. Așadar, ICR New York este un spațiu pe placul nostru, echipa sa este alcătuită din oameni pe gustul nostru, de aceea e o bucurie să lucrăm împreună la acest proiect și sunt convins că o vom face și pe viitor.”

Richard Peña, director de programe la Film Society of Lincoln Center

„Azi am participat la o discuție, împreună cu ziaristul britanic Victor Sebestyen, transmisă pe BBC World TV, despre lecțiile anului 1989 pentru înțelegerea valului de revolte din Orientul Mijlociu. [...] Am discutat aceste lucruri la Institutul Cultural Român din New York acum o săptămână, împreună cu Cătălin Avramescu, Mihail Neamțu și Grigore Pop-Elecheș. Tema a fost legată de mineriada din iunie 1990 și utilizarea violenței pentru menținerea regimurilor autoritare (atunci și acum). Mulțumesc pe această cale ICR New York pentru excelenta inițiativă de a organiza cu maximă eficiență acest simpozion-dezbateri, exemplar prin profesionalism aplicat și prin caracterul comparativ al analizelor.”

Vladimir Tismăneanu, *Contributors*

Ianuarie

5-18 ianuarie / Lansarea filmului *Eu când vreau să fluier, fluier*, regia: Forin Șerban, câștigătorul Marelui Premiu la Festivalul de Film de la Berlin 2010, pe ecranele din S.U.A. Propunerea oficială a României pentru Premiile Oscar 2011 la categoria Cel mai bun film străin, *Eu când vreau să fluier, fluier* a fost proiectat pe 5 ianuarie la Film Forum din New York, unde a fost prezentat timp de două săptămâni. Cu sprijinul ICR New York, regizorul Florin Șerban, alături de dramaturgul și scenaristul Andreea Vălean, a cărei piesă de teatru stă la baza scenariului peliculei, au fost prezenți la proiecție.

7 ianuarie – 12 februarie / A doua expoziție Mona Vătămanu & Florin Tudor la Galeria Lombard Fried Projects din New York, în noul său sediu din Chelsea. În urma colaborărilor anterioare excelente cu Galeria Lombard Fried Projects în organizarea expoziției personale Dan Perjovschi, precum și a primei expoziții a artiștilor Mona Vătămanu & Florin Tudor în 2008, ICR New York a fost partener al acestui proiect, sprijinind artiștii români promovați de galerie prin susținerea parțială a deplasării lor la New York pentru instalarea expoziției și participarea la prezentările din cadrul vernisajului și la o serie de întâlniri cu jurnaliști și critici de artă, colecționari și curatori americani.

7-11 ianuarie / Participarea regizorilor Florin Șerban și Alexandru Maftai și a actriței Dana Voicu la Palm Springs International Film Festival, California, în cadrul căruia au fost prezentate toate filmele propuse la Premiile Oscar. Prezența regizorului Florin Șerban la proiecțiile filmului *Eu când vreau să fluier, fluier* și la sesiunile de întrebări și răspunsuri organizate după proiecția a fost o bună ocazie de promovare a filmului. Totodată, regizorul a participat la o serie de evenimente de promovare în Los Angeles, întâlniri cu jurnaliști și critici de film americani. De asemenea, cu sprijinul ICR New York, au fost prezenți la Palm Springs International Film Festival și regizorul

Alexandru Maftei și actrița Dana Voicu pentru prezentarea celui de-al doilea film românesc selectat în ediția 2011 a acestui festival, *Bună! Ce faci?*, regia: Alexandru Maftei. Cei doi invitați au participat la proiecțiile filmelor pe 11 și 12 ianuarie, urmate de sesiuni de întrebări și răspunsuri, precum și la întâlniri cu distribuitori și programatori americani, jurnaliști și critici de film. Filmele au fost selectate de prezentatorii americani (Festivalul Internațional de Film de la Palm Springs, distribuitorul american Film Movement, cinematograful de artă Film Forum).

8-22 ianuarie / Proiectul „Moving Dialogue”, inițiat în octombrie 2010 la New York, a continuat în luna ianuarie cu rezidența dansatorilor și coregrafilor români Ana Cătălina Gubandru și Valentina De Piante Niculae. Rezidența le-a permis celor două artiste să exploreze scena dansului contemporan din New York și să participe la programul „MELT Intensive” al Movement Research din New York, una dintre cele mai renumite serii de ateliere de dans contemporan din New York, susținute de coregrafi de renume mondial. Inițiat și organizat de ICR New York, Fundația Gabriela Tudor, Centrul Național al Dansului București, Movement Research și Dance Theatre Workshop din New York, „Moving Dialogue” este un amplu proiect de schimburi culturale româno-americane în domeniul dansului contemporan.

10 ianuarie / Masa rotundă „Serbia@Europe”, eveniment organizat de Open Society Foundation și EUNIC S.U.A, și care a marcat încheierea amplului proiect „Serbia: Frequently Asked Questions/Întrebări frecvente despre Serbia”. La masa rotundă au participat: Milena Dragičević Šešić, Aleksandra Jovičević, Dubravka Ugrešić și Pavle Levi, care au adus în discuție rolul important pe care cultura și artele l-au jucat în Balcani încă de la începutul conflictelor armate din 1991 și până în prezent. Evenimentul a readus în discuție lucrările din cadrul expoziției „Serbia: Frequently Asked Questions”, găzduită de Forumul Cultural Austriac, în scopul examinării contextului regional actual de reconstrucție a spațiului cultural în paralel cu eforturile de integrare în Uniunea Europeană.

10 ianuarie – februarie / Participarea scenaristei Andreei Vălean, cu sprijinul Lark Play Development Center, la o serie de întâlniri consultative cu reprezentanți ai Departamentului de Stat american, artiști de teatru și profesori americani, printre care Will McAdams, Madeleine George, Michael Bradford, Andrea Thome sau Michael John Garces, pentru finalizarea detaliilor proiectului său de incluziune socială prin teatru de păpuși destinat comunităților de romi din România. Proiectul, intitulat „Ciorică”, a inclus 25 de ateliere de teatru de păpuși, urmate de 25 de dezbateri comunitare, precum și susținerea a 25 de spectacole în București și alte 12 orașe și sate din România în perioada primăvară-vară 2011, cu sprijinul financiar al Departamentului de Stat al S.U.A, al Fundației pentru o Societate Deschisă din New York, LARK Playment Development Center New York, al centrului comunitar laBOMBA din București și ICR New York.

20-30 ianuarie / Participarea regizoarei Ioana Uricaru la premiera scurtmetrajului *Stopover*, în cadrul Sundance Film Festival, Park City, Utah. Ioana Uricaru a luat parte la o serie de sesiuni de întrebări și răspunsuri cu publicul după proiecții, și a avut mai multe întâlniri cu programatori și curatori ai festivalurilor de film din S.U.A. și Canada, jurnaliști și critici de film americani.

Februarie

6 februarie / Concert susținut de pianistul Matei Varga la Le Poisson Rouge din New York. În program: lucrări de Enescu, Janáček, Bartók și Szymanowski. În cadrul aceluiași eveniment, pianistul stabilit în S.U.A. și-a lansat ultimul album, cuprinzând lucrări rare semnate de George Enescu.

12 februarie / Participarea criticului și curatorului Cosmin Costinaș la masa rotundă „Practici curatoriale în Europa de Est”, organizată sub auspiciile celei de-a 99-a Conferințe anuale a Asociației americane a colegiilor de artă. Alături de colegi din Polonia și S.U.A., sub patronajul revistei *ARTmargins*, participanții au întreținut un dialog despre evoluția practicilor curatoriale, dezvoltarea comunităților artistice din artele vizuale în Europa de Est și situația peisajului artistic contemporan în Estul și Centrul Europei

după 20 de ani de la căderea comunismului. Cosmin Costinaș este curator la prestigiosul centru olandez de artă contemporană BAK (basis voor actuele kunst), membru al comitetului de expertiză al proiectului Patterns-Erste Bank, Vienna, curator al unor artiști români precum Mona Vătămanu și Florin Tudor; autor a numeroase articole despre arta contemporană.

14-19 februarie / Proiecție de filme românești la Kenesaw University, în colaborare cu ICR New York.

Martie

3 martie / Lectură Nina Cassian la Queens Library din New York.

24-26 martie / Proiecția filmului *Periferic*, regia: Bogdan George Apetri, în cadrul Festivalului New Directors/ New Films organizat de MoMA și The Film Society of Lincoln Center.

8-16 martie / Proiectul „Citind pe frunzele de ceai”, seria spectacolelor-lectură în limba engleză ale unor texte literare românești în interpretarea actorilor americani. Pe lângă textele contemporane, au fost alese și texte din autorii clasici, dramaturgie și proză, titluri deja publicate sau apariții în curs în limba engleză. Ana Mărgineanu a coordonat această a doua serie a programului, a realizat selecția textelor prezentate și promovarea evenimentelor în comunitatea profesională din New York. Cele patru spectacole au fost încadrate în două secțiuni: „Pas în doi: proza de ieri și de azi” și „Pas în doi: dramaturgia de ieri și de azi”. Programul „Pas în doi: proza de ieri și de azi” – 8 martie: spectacol-lectură din *Istoria ieroglică (The Hieroglyphic History)* de Dimitrie Cantemir și *Țiganiada (The Gypsiliad)* de Ion Budai-Deleanu, regia: Ana Mărgineanu; 9 martie: spectacol-lectură din *Cruciada copiilor (The Children's Crusade)* de Florina Ilis și *Proză cu amănuntul (Retail Prose)* de Dan Lungu, regia: Tamilla Woodward. Programul „Pas în doi: dramaturgia de ieri și de azi” – 15 martie: spectacol-lectură *Teatrul descompus (Decomposed Theatre)* de Matei Vișniec, regia: Tamilla Woodward; 16 martie: spectacol-lectură *Povești adevărate complet inventate din Baia Mare (Completely Invented True Stories about the Town of Baia Mare)* de Peca Ștefan, regia: Ana Mărgineanu, cu

participarea unui regizor muzical.

28 martie / Lansarea ediției americane a romanului *Venea din timpul diez* de Bogdan Suceavă, Northwestern University Press, 2011, eveniment organizat în colaborare cu Harriman Institute, la Columbia University, New York. Romanul, în traducerea lui Alistair Ian Blyth, a fost publicat cu sprijinul ICR prin programul TPS. ICR New York a fost, totodată, partener al altor evenimente de lansare a cărții în diferite orașe americane, derulate în primăvara anului 2011.

28 martie – 15 aprilie / Expoziția „Covoare maramureșene”, organizată cu prilejul Festivalului Francofoniei din Washington D.C. în parteneriat cu Ambasada României la Washington și Ambasada Franței la Washington, la La Maison Française. Expoziția a inclus peste 20 de covoare de mari dimensiuni realizate de Victoria Berbecaru și alte țesătoare din comuna Botiza, Maramureș, în ultimele patru decenii, prezentând motive și simboluri tradiționale și folosind tehnici tradiționale. În dialog cu acestea s-a aflat lucrarea *Aeroplan și îngeri* – un covor conceput de Mircea Cantor și realizat, urmărind aceeași tehnică și culori, de Victoria Berbecaru. Expoziția a inclus și 21 de fotografii realizate de Mircea Cantor, care surprind procesul de realizare a acestor covoare, de la prelucrarea lânii și vopsirea ei, la țesutul la război și locul și rolul acestor covoare în spațiul de locuit, dar și în spații publice sau religioase. Pe 29 martie, Victoria Berbecaru a susținut două ateliere de țesut cu copii din școli locale, care au lucrat pe gherghefuri motive tradiționale din covoarele expuse în expoziție. Atelierul a inclus și un tur al expoziției realizat de Mircea Cantor. Vernisajul expoziției a fost precedat de o prezentare a demersului și conținutului expoziției, la sediul ICR New York, pe 24 martie.

Aprilie

Aprilie / Realizarea trailerului filmului *Aurora*, regia: Cristi Puiu. Adaptat contextului american, trailerul a rulat la IFC Center începând cu luna mai și a fost distribuit și în campania de promovare online a filmului. Pelicula *Aurora* a fost difuzată în Statele Unite de Cinema Guild, unul din importanții distribuitori americani specializați în film străin.

Filmul a avut premiera americană la ICF Center din New York în data de 29 iunie, și a fost prezentat ulterior și în alte orașe din S.U.A.. Partener: Cinema Guild.

2-5 aprilie / Expoziția foto-documentară „Civic Resistance and State Violence/Violență stradală și rezistență civică” despre mineriadele de la București din 13-15 iunie 1990, organizată în parteneriat cu Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc (IICCMER), în zona Boston, MA. Proiectul a inclus o serie de prezentări în format digital și mese rotunde găzduite de Harvard University și Central Connecticut State University. Participanți: dr. Mihail Neamțu, director științific al IICCMER; dr. Clara Mareș, cercetător IICCMER; dr. Cătălin Avramescu, Universitatea București; dr. Alin Rus, lector, Assumption College, Worcester, MA. Prima masă rotundă a avut loc pe 3 aprilie, la Fainsod Room, Harvard Kennedy School, Cambridge, MA; moderator: Andreea Măierean (doctorand în Științe Politice, Boston University), iar cea de a doua a avut loc pe 4 aprilie la Vance Academic Center 105, Central Connecticut State University, New Britain, CT; moderator: prof. dr. David A. Kideckel (Central Connecticut State University). De asemenea, pe 8 aprilie a fost prezentată, în spațiul Galeriei de carte Cărturești, expoziția în format digital, urmată de masa rotundă cu tema „Democracy, Violence and Authoritarianism in Post-communist Romania/Democrație, violență și autoritarism în România post-comunistă”, în cadrul căreia a fost analizată relevanța comparațiilor între violența declanșată de căderea regimului totalitar în România anilor '90 și recente evenimente din lumea arabă. Evenimentul i-a adus în dialog pe Mihail Neamțu, Cătălin Avramescu, prof. Vladimir Tismăneanu și Grigore Pop-Elecheș (lector, Științe politice și Afaceri internaționale, Woodrow Wilson School, Princeton University).

6-14 aprilie / A treia ediție a festivalului „DISAPPEARING ACT. Current European Cinema Showcase”, organizat împreună cu Centrul Ceh și în parteneriat cu numeroase alte institute culturale și consulate europene la New York. Ca și în anii precedenți, festivalul a prezentat publicului newyorkez producții recente din spațiul european care, deși s-au bucurat de o bună primire din

partea criticii, nu au ajuns sau au dispărut repede de pe ecranele americane. De asemenea, festivalul a cuprins o conferință dedicată promovării filmului străin în S.U.A. și „Inițiativei Cinematografiei cu Subtitluri”, care a adus împreună diverși organizatori de festivaluri și distribuitori care promovează filmul străin în S.U.A. Toate evenimentele au fost găzduite de Centrul Ceh din New York. Cu sprijinul ICR New York au fost proiectate filme din Europa Centrală și de Sud-Est: *Amintiri din Epoca de Aur*, regia: Ioana Uricaru, Hanno Höfer, Răzvan Mărculescu, Constantin Popescu, Cristian Mungiu; *Cea mai fericită fată din lume*, regia: Radu Jude; *Snow/Zăpadă*, Bosnia-Herzegovina, regia: Aida Begić; *The Woman with a Broken Nose*, Serbia, regia: Srdjan Koljevic; *Bibliothèque Pascal*, Ungaria, regia: Szabolcs Hajdu, cele străine având însă o distribuție în cea mai mare parte românească. Ioana Uricaru și regizorul sârb, Srdjan Koljevic, au susținut prezentările filmelor și au fost prezenți la sesiunile de întrebări și răspunsuri cu publicul.

18 aprilie – 1 mai / Participarea scriitorilor Mircea Cărtărescu, Ioana Nicolaie (România) și Iulian Ciocan (Republica Moldova) și a editorului Lidia Bodea, director general, Editura Humanitas, la Festivalul internațional de literatură PEN World Voices, New York, prilej cu care a fost organizată o serie de evenimente complementare de promovare a creației scriitorilor români la New York și Washington, D.C. Pe 21 aprilie, în colaborare cu Ambasada României la Washington DC, a fost organizată o seară de poezie cu participarea scriitorilor Mircea Cărtărescu și Ioana Nicolaie. De asemenea, scriitorul Mircea Cărtărescu a participat în cadrul Festivalului PEN World Voices la evenimentul de deschidere „Written on Water”, în data de 25 aprilie, și la evenimentul „A Literary Safari”, în data de 28 aprilie. Acesta a susținut mai multe lecturi și dialoguri cu alți autori și critici din întreaga lume, și-a prezentat primul său roman apărut în limba engleză în S.U.A., *Nostalgia*, traducere de Julian Semilian, Editura New Directions, 2005, cât și fragmente din trilogia romanescă *Orbitor*, care va fi publicată, începând cu anul 2012, de Editura Archipelago Books, în traducerea lui Sean Cotter. În data de 28 aprilie, scriitorii prezenți la festival, membrii PEN, oficialități publice și reprezentanți ai presei au participat la o întâlnire

de lucru intitulată „The Writer’s Imagination and the Imagination of the State: Writers Respond to What’s Gone Wrong and How to Fix Things“. Cu ocazia aniversării Centenarului Cioran din acest an, în secțiunea „Literatura pe Celuloid“ din cadrul PEN World Voices a fost proiectat documentarul *Apocalipsa după Cioran* de Gabriel Liiceanu și Sorin Ilieșiu. Tot cu ocazia Festivalului PEN World Voices, pe 28 aprilie ICR New York a organizat, în colaborare cu Hydrogen Jukebox, o seară specială de poezie cu Ioana Nicolaie, Saviana Stănescu și Sharon Mesmer, cărora li s-a alăturat trupa The Neerdowells și amfitrionul Brant Lyon. Autorul basarabean Iulian Ciocan a participat în cadrul festivalului la evenimentul de lansare a antologiei *Best European Fiction*, organizat sub egida EUNIC S.U.A. pe 30 aprilie.

19 aprilie / Dialog cu Ioana Nemeș, artist în rezidență la Art in General, cu ocazia expoziției personale a artistei, „Times Colliding“ (curator: Courtenay Finn), găzduită de Art in General, unul dintre cele mai importante spații alternative newyorkeze dedicate artei vizuale contemporane. Evenimentul a fost moderat de Andrea Codrington Lippke, critic de artă, editor și colaborator al unor prestigioase publicații și edituri. Rezidența Ioanei Nemeș la Art in General a făcut parte din programul Eastern European Residency Exchange (EERE), care oferă artiștilor posibilitatea să creeze lucrări noi în contexte noi și să interacționeze cu comunitățile artistice din New York, Zagreb și, din 2011, București. În cadrul aceluiași program, artistul american Jason Loebs a fost selecționat de PAVILION București pentru o rezidență în București în perioada iunie – iulie 2011. Loebs a realizat o lucrare comisionată special pentru expoziția „From Representing to Constructing Situations“ în perioada 2 iunie – 31 iulie 2011 (curator: Răzvan Ion) în centrul de artă și cultură contemporană PAVILION UNICREDIT, a publicat o serie de lucrări în PAVILION – journal for politics and culture și a susținut un artist talk în cadrul PAVILION UNICREDIT.

22 aprilie / Eveniment special de lansare a CD-ului Sanda Weigl – *Gypsy in a Tree*, organizat împreună cu Barbès Records la 92Y Tribeca. CD-ul include reinterpretări contemporane unice – îmbinare de jazz, muzică

contemporană și ritmuri și tradiții muzicale diverse – ale unor melodii tradiționale și ale unor cântece lăutărești românești, realizate de Sanda Weigl (vocal) și trio-ul de muzicieni japonezo-americani Shoko Nagai (pian, acordeon), Satoshi Takeishi (percuție) și Stomu Takeishi (bass), alături de o serie de alți muzicieni americani și internaționali invitați. Evenimentul a inclus două concerte: primul cu muzicienii japonezi și americani cu care Sanda Weigl a colaborat la realizarea acestui CD – Shoko Nagai, Stomu Takeishi, Satoshi Takeishi, Doug Wieselmann (chitară), Ben Stapp (tubă) –, iar cel de-al doilea cu un grup de muzicieni americani și din spațiul balcanic, care propun o interpretare diferită a acestor piese – Anthony Coleman (pian), Ned Rothenberg (shakuhachi, saxofon), Ljova Zhurbin (vioară), Brad Jones (bass) Emil Bîzgă și Lautarian All-Star’s Gipsyork, Manzana Carnal.

22-30 aprilie / Premiera nord-americană a filmului documentar *Școala noastră/Our School*, regia: Mona Nicoară și Miruna Coca-Cozma, în cadrul Tribeca Film Festival – secțiunea „World Documentary Feature Competition“. Proiecțiile au avut loc la Clearview Cinemas și au fost urmate de sesiuni de întrebări și răspunsuri la care au luat parte realizatoarele filmului, Mona Nicoară și Miruna Coca-Cozma, precum și monteurul Erin Casper.

29 aprilie / Eveniment de prezentare a teatrului românesc în context internațional, cu participarea regizorului Tompa Gábor, director artistic al Teatrului Maghiar de Stat din Cluj-Napoca, și a regizorului de teatru și operă Andrei Șerban, la Columbia University. Dezbateră a fost moderată de Corina Șuteu, director, ICR New York.

Mai

7 mai – 30 iulie / Prezența românească în cadrul festivalului „Ideas for a New City“, inițiat și organizat de New Museum din New York, în colaborare cu o serie de alte instituții americane și internaționale. Au fost prezentate selecții din expoziția „Istoria benzii desenate românești“, curator: Alexandru Ciubotariu. Sub titlul „I Am Not Legend – Romanian Comics Look Back at New York City“, pe 7 mai a fost prezentată, simultan cu componenta StreetFair a festivalului, o instalație cu selecții din această expoziție, în

galeria de la subsolul restaurantului Loreley, spațiu aflat în zona în care s-a derulat festivalul stradal. Tot aici ICR New York a creat o istorie selectivă a benzilor desenate, expunând 15 panouri de mari dimensiuni alături de o proiecție video a tuturor lucrărilor din expoziție, prezentate de curatorul Alexandru Ciubotariu. În perioada 10 mai – 30 iulie, panourile au fost expuse în Sala Auditorium a ICR New York, care a găzduit și un eveniment de prezentare, susținut de Alexandru Ciubotariu și avându-l ca invitat special pe Sandu Florea.

12-20 mai / Spectacolul *Polanski, Polanski* de Saviana Stănescu, în interpretarea actorului Grant Neale, în cadrul celei de-a opta ediții a festivalului „SoloNOVA”, destinat producțiilor one-man-show, organizat de Terranova Collective în binecunoscutul spațiu destinat artelor performative PS122 din New York. Au avut loc cinci reprezentații în cadrul festivalului, care s-au bucurat de o largă vizibilitate în presa americană, precum și de un public numeros. Spectacolul *Polanski, Polanski* este o producție a Nomad Theatrical Company, o monodramă care explorează, prin intermediul ficțiunii, împletind monologul cu teatrul fizic și multimedia, trei momente cheie din viața celebrului regizor Roman Polanski.

13 mai / Programul „Citind pe frunzele de ceai: Pas în doi” – spectacol-lectură în limba engleză ale unor texte literare românești în interpretarea actorilor americani. La sediul Institutului a avut loc spectacolul-lectură *A treia țeară/Vlad Dracula, The Impaler* de Marin Sorescu, în regia lui John Eisner, cu participarea a opt actori americani. Piesa a fost tradusă din limba română de Dennis Deletant și publicată în 1987 de Forrest Books, London/Boston. Spectacolul-lectură a fost urmat de un dialog cu publicul.

15-29 mai / Rezidență de două săptămâni în România, în cadrul proiectului „Moving Dialogue” – schimburi culturale româno-americane în domeniul dansului contemporan, București/New York/București. „Moving Dialogue” este un proiect inițiat și organizat de Centrul Național al Dansului București, ICR din New York și București, Fundația Gabriela Tudor, Movement Research și Dance Theatre Workshop din New York. În cadrul rezidenței, Cristiane Bouger, Carmen Coțofană, Mădălina Dan, Mihaela

„Citind pe frunzele de ceai: Pas în doi”: spectacol-lectură pe texte de Marin Sorescu

Dancs, Anna Drozdowski, Paul Dunca, Levi Gonzalez, HeJin Jang, Cosmin Manolescu, Mihaela Michailov, Mihai Mihalcea, Jilian Pena și Gina Șerbănescu s-au întâlnit, au dialogat, au lucrat împreună și au interacționat cu publicul românesc în București și Cluj-Napoca.

19-22 mai / Participarea actriței Mariei Popistașu, protagonista filmului *Mărți, după Crăciun*, regia: Radu Muntean, și a regizorului Laurențiu Damian la cea de-a patra ediție a festivalului de film românesc din Toronto ToRO Arts „A Day in the Life Of/O zi din viața” organizat de ToRO Arts Group din Toronto, în colaborare cu ICR New York și o serie de organizații românești și internaționale (Cinema Studies Student Union, Hot Docs Film Festival, Universitatea din Toronto, Anim’est etc). Invitații români au luat parte la sesiunile de întrebări și răspunsuri cu publicul după proiecții, precum și la masa rotundă și celelalte evenimente din cadrul festivalului. Laurențiu Damian a susținut o

prezentare despre documentarele cenzurate, precum și despre filmele din programul festivalului. Selecția producțiilor de lungmetraj, film documentar și scurtmetraj a inclus: *Autobiografia lui Nicolae Ceaușescu*, regia: Andrei Ujică, *Aurora*, regia: Cristi Puiu, *Medalia de onoare*, regia: Călin Peter Netzer, *Morgen*, regia: Marian Crișan, *Principii de viață*, regia: Constantin Popescu, *Cercul vesel*, regia: Claudiu Mitcu, *Kapitalism – rețeta noastră secretă*, regia: Alexandru Solomon, *The Shukar Collective Project*, regia: Matei-Alexandru Mocanu.

19 mai – 25 iunie / Deplasarea artistului vizual Răzvan Boar la New York, pentru a pregăti și participa la prima expoziție personală din S.U.A, organizată la Ana Cristea Gallery din Chelsea.

Nils' Fucked Up Day de Peca Ștefan © International Fringe Festival New York

Iunie

3-12 iunie / Continuarea parteneriatului cu Festivalul Internațional de Film Transilvania – TIFF 2011 de la Cluj-Napoca, prin susținerea deplasării unei delegații de șapte profesioniști americani, activi în zona distribuției de film, producției, criticii de cinema și a festivalurilor internaționale. Delegația americană a fost formată din: David Kwok (director de programare la Tribeca Film Festival), Laurence Kardish (senior curator, Departamentul de film și cinema din cadrul Muzeului de Artă Modernă din New York – MoMA), Benjamin Crossley-Marra (director de vânzări al Zeitgeist Films), Basil Tsiokos (programator de film documentar al Sundance Film Festival), Brian Chirls (distribuitor de film, key speaker în panelul „Regional cooperation for post-production, distribution and exhibition of feature films”, 9 iunie), Barry Gifford (scenarist, colaborator al regizorului David Lynch, co-scenarist al filmului *Tatăl Fantomă*, regia: Lucian Georgescu). Invitații au participat la proiecțiile și evenimentele din cadrul „Zilelor Filmului Românesc” (9-12 iunie), precum și la dezbaterile „10 ani: Noul Val al filmului românesc – în America și în lume” (10 iunie). De asemenea, Thomas Mai, specialist în utilizarea noilor tehnologii și a instrumentelor digitale în promovarea și distribuirea noilor producții cinematografice a fost invitat să susțină un atelier în cadrul TIFF în data de 10 iunie. Subiectele dezbaterii „10 ani: Noul Val al filmului românesc în America și în lume”, moderată de Corina Șuteu, director, ICR New York, au fost: receptarea de către publicul și industria de film europeană și americană a „noului val de film românesc”, influențele acestuia asupra altor cinematografii din lume și promovarea succeselor cinematografiei românești în lume. Profesioniștii americani au participat și la o serie de întâlniri cu cinești, critici și producători de film români.

20-29 iunie / O serie de patru reprezentații cu spectacolul *Dor de Eminescu*, conceput și susținut de actorul Ion Caramitru în colaborare cu clarinetistul, compozitorul și dirijorul Aurelian-Octav Popa, eveniment realizat în colaborare cu Ambasada României la Washington D.C., Consulatul Onorific al României la Philadelphia, Queens Library, NYC, și Biserica Ortodoxă Română „Sfânta Treime”

din Philadelphia. Spectacolul include un colaj din versurile cunoscute, dar și secțiuni din manuscrisele de poezie, proză și filosofie ale marelui poet român în interpretarea actorului Ion Caramitru, cu intermezzo-uri de muzică clasică și contemporană de J.S. Bach, H. Purcell, Marcian Negrea și Aurelian-Octav Popa. Turneul pe Coasta de Est a Statelor Unite a inclus patru reprezentații la: Queens Library at Sunnyside (23 iunie), ICR New York – Auditorium (24 iunie), Bell Multicultural High School – The Gwendolyn and Morris Cafritz Theatre, Washington, DC (25 iunie), Biserica Ortodoxă Română „Sfânta Treime”, Philadelphia (26 iunie).

21 iunie / Eveniment de prezentare a teatrului românesc cu participarea lui Ion Caramitru și a Dorinei Lazăr, în Sala Auditorium a ICR New York.

26-28 iunie / Colocviul internațional „Norman Manea: A Celebration”, eveniment organizat în colaborare cu Bard College cu ocazia celei de-a 75-a aniversări a scriitorului Norman Manea. Colocviul, găzduit de Bard Graduate Center din New York, a fost un prilej de întâlnire între culturi și de dezbateri despre rolul scriitorului în lumea contemporană. Evenimentul a reunit editori, critici și universitari din întreaga lume, precum: Paul Bailey (scriitor, Senior Researcher in Creative Writing la Facultatea de Arte și Științe Sociale, Kingstone University, Londra), Leon Botstein (președinte al Bard College, Annandale-on-Hudson, NY), Jonathan Brent (director executiv al YIVO Institute for Jewish Research, New York), Robert Boyers (scriitor, Tisch Professor of Arts and Letters la Skidmore College, Saratoga Springs, NY), Joseph Cuomo (lector, Departamentul de Limba Engleză, Queens College, CUNY, Fondator al Queens College Evening Readings, New York), Luca Formenton (editor, *Il Saggiatore*, Milano), Reginald Gibbons (poet, romancier, traducător și critic literar, profesor la Northwestern University, Chicago, IL), Edward Hirsch (președinte al John Simon Guggenheim Memorial Foundation), Edward Kanterian (lector în filozofie, Trinity College, Oxford), Silviu Lupescu (director general, Editura Polirom, Iași), Valerie Miles (editor, *Duomo ediciones*, Spania), Carmen Mușat (conf. univ. la Facultatea de Litere a Universității din București, redactor-șef al revistei *Observator cultural*), Maria Nadotti (jurnalist, eseist și translator), Francine Prose (scriitoare, Visiting Professor of

Literature, Bard College, Annandale-on-Hudson, NY), Bogdan-Alexandru Stănescu (director editorial, Editura Polirom). Simpozionul a inclus și prezentarea unui documentar/interviu despre viața și cariera scriitorului român, articulat în jurul unei conversații între Norman Manea și Robert Boyers. Scriitorul Robert Boyers a pregătit și moderat interviurile cu Norman Manea de-a lungul a trei zile de filmări și a susținut o prelegere în deschiderea simpozionului, în data de 27 iunie. Filmul, produs cu sprijinul Bard College, a fost realizat de regizoarea Ioana Uricaru și a fost prezentat în premieră cu această ocazie. De asemenea, scriitorul și criticul literar Reginald Gibbons a pregătit și susținut, în aceeași zi, o prelegere despre opera lui Norman Manea. Simpozionul a fost precedat, în ziua de 26 iunie, de o vizită la Colegiul Bard, unde Norman Manea este Professor of European Culture și writer-in-residence, însoțită de o prezentare informală susținută de Claudiu Turcuș, critic literar și doctorand al Facultății de Litere din cadrul Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, în urma rezidenței de cercetare la Bard College din toamna anului 2010. În perioada 18-25 iunie, Maria Nadotti a luat o serie de interviuri și s-a întâlnit cu scriitorul Norman Manea în vederea realizării unui documentar despre acesta, produs în Italia.

August

12-28 august / Cinci reprezentații ale spectacolului *Nils's Fucked Up Day* de Peca Ștefan, regia: Alexandru Berceanu, producție Green Hours 2008, în cadrul celei de a XV-a ediții a Festivalului Internațional Fringe New York 2011. Mix de multimedia, interactivitate și jocuri ale limbajului, spectacolul propune o manieră incitantă de a privi lumea contemporană și stereotipurile sale. În distribuție: Radu Iacoban, Cătălin Babliuc, Mădălina Ghițescu, Ilinca Manolache, Tudor Aaron Istodor și VJ Cinty (Alexandra Ionescu). Festivalul Internațional Fringe New York este cel mai important festival de teatru experimental din S.U.A., la care participă anual 200 de companii din toată lumea susținând spectacole în peste 20 de locații în New York.

26-30 august / Proiecții ale filmului *Amințiri din Epoca de Aur*, regia: Ioana Uricaru, Hanno Höfer, Răzvan Mărculescu, Constantin Popescu și Cristian Mungiu la IFC Center.

August-decembrie / Proiecția filmului *Aurora*, regia: Cristi Puiu la Harvard Film Archive, Boston; New People Cinema, San Francisco; Cleveland Cinematheque; Wexner Center for the Arts, Columbus, OH; NW Film Forum, Seattle; Southwest Film Center, Albuquerque; UWM – Union Theatre, Milwaukee.

Septembrie

2-5 septembrie / Prezentarea documentarului animat *Crulic – Drumul spre dincolo*, regia: Anca Damian, la Telluride Film Festival, Colorado, cu participarea actorului Vlad Ivanov.

9 septembrie / Premiera filmului *Autobiografia lui Nicolae Ceaușescu*, regia: Andrei Ujică, la Film Society of Lincoln Center, New York, urmată de un turneu de prezentare a filmului pe Coasta de Est a Statelor Unite: Bard College, Harvard University, Cornell University, Jacob Burns Film Center. Totodată, au mai avut loc proiecții la Northwest Film Forum, Seattle și Wexner Center, Columbus, OH.

23 septembrie – 4 octombrie / Program special dedicat cinematografiei românești la Jacob Burns Film Center, Pleasantville, New York. Programul a inclus atât producții ale Noului Val, cât și filme ale unor regizori consacrați: *Amintiri din Epoca de Aur*, regia: Ioana Uricaru, Hanno Höfer, Răzvan Mărculescu, Constantin Popescu și Cristian Mungiu, *Autobiografia lui Nicolae Ceaușescu*, regia: Andrei Ujică, Focus Cristi Puiu: *Marfa și banii*, *Moartea domnului Lăzărescu*, *Aurora*, *Un cartuș de Kent și un pachet de cafea*; *4 luni, 3 săptămâni și 2 zile*, regia: Cristian Mungiu, *California Dreamin' (nesfârșit)*, regia: Cristian Nemescu, *Marți, după Crăciun*, regia: Radu Muntean, *Polițist, adjectiv*, regia: Corneliu Porumboiu, *Niki și Flo*, regia: Lucian Pintilie, *Filantropica*, regia: Nae Caranfil, *Legături bolnăvicioase*, regia: Tudor Giurgiu, *Felicia, înainte de toate*, regia: Răzvan Rădulescu și Melissa de Raaf, precum și scurtmetrajele: *Visul lui Liviu*, regia: Corneliu Porumboiu, *Colivia*, regia: Adrian Sitaru, *Stopover*, regia: Ioana Uricaru, *Captivi de Crăciun*, regia: Iulia Rugină. Criticul de film Mihai Chirilov a prezentat filmele și a dialogat cu spectatorii la finalul proiecțiilor.

Octombrie

1-2 octombrie / Retrospectivă Andrei Ujică la Museum of the Moving Image din Queens, New York. Au fost prezentate cele trei filme realizate de regizor: *Videogramele unei Revoluții* (1992), *Out of the Present* (1999) și *Autobiografia lui Nicolae Ceaușescu* (2010). Pe 1 octombrie, prof. Vladimir Tismăneanu a susținut o prezentare specială înaintea proiecției filmului *Autobiografia lui Nicolae Ceaușescu*, iar pe data de 2 octombrie a avut loc o masă rotundă care i-a adus împreună pe Norman Manea, Kent Jones și Ian Buruma. Criticul de film Mihai Chirilov a prezentat filmele *Videogramele unei Revoluții* și *Out of the Present*.

1-10 octombrie / Programul de mobilitate a profesioniștilor culturali din alte țări interesați să desfășoare proiecte cu artiști și organizații din România. Susținerea deplasării dramaturgului american Arthur Kopit și a directorului Lark Play Development Center, John Eisner, la București. Aceștia au participat la o serie de întâlniri cu directori de teatre și companii independente din București, în vederea dezvoltării unor proiecte viitoare de colaborare. Arthur Kopit a participat, de asemenea, la premiera românească a piesei sale *BecauseHeCan*, pusă în scenă de regizorul Alexandru Măzgăreanu la Teatrul Odeon. Arthur Kopit și John Eisner au avut întâlniri cu dramaturgi și studenți în cadrul unei conferințe/atelier despre dezvoltarea textului dramatic.

10 octombrie – 19 noiembrie / Participarea artiștilor români Bogdan Georgescu și Andra Rotaru la rezidența de creație CEC ArtsLink. Selecția de un juriu independent, alături de alți paisprezece artiști est-europeni, cei doi au avut ocazia de a colabora cu organizații americane de prestigiu și cu artiști americani. ICR New York a continuat și în acest an colaborarea cu CEC ArtsLink, prestigioasa organizație americană care sprijină de peste 20 de ani schimburile culturale.

13-16 octombrie / Prima prezență a benzilor desenate românești la Târgul internațional de bandă desenată New York Comic Con, Javits Center, New York. Publicul american a avut prilejul să ia contact, în premieră, cu istoria atipică a benzilor desenate românești în cadrul

standului organizat de ICR New York. Trei autori de top de BD din România – Sandu Florea (*În lumea lui Harap Alb* – câștigător al prestigiosului premiu Eurocon), Matei Branea (OMULAN) și Alexandru Ciubotariu (Pisica Pătrată) –, împreună cu Miloš Jovanović, directorul Editurii Hardcomics, au făcut o selecție retrospectivă a celor mai bune benzi desenate românești din 1989 până în prezent, reunindu-le sub titlul NO SCHOOL: New Romanian Comics. Cristian Neagoe, coordonator Street Delivery, a colaborat cu echipa ICR New York la realizarea materialelor de promovare, fiind unul dintre inițiatorii prezenței benzii desenate la NY Comic Con 2011.

21-22 octombrie / Conferința academică „Rereading Faces. Matei Călinescu and the Fates of Comparative Literature”, organizată în parteneriat cu University of Western Ontario (Programul de Literatură Comparată), London, Canada. Evenimentul a fost dedicat memoriei lui Matei Călinescu, una dintre cele mai importante personalități românești din lumea academică americană și o figură de referință în domeniul literaturii comparate. La conferința inițiată și coordonată de Călin-Andrei Mihăilescu au luat parte personalități academice din spațiul nord-american: Sanda Golopenția (Brown University), Andreea Deciu Ritivoi (Carnegie Mellon University), Adina Arvatu (University of Western Ontario), Marcel Cornis-Pope (Virginia Commonwealth University), Breon Mitchell (Indiana University at Bloomington), Liviu Papadima (Universitatea din București), Liedeke Plate (Radboud University, Nijmegen), Jon Thiem (Colorado State University, Fort Collins) și Adriana Călinescu (Bloomington, IN).

21 octombrie / Lansarea albumului bilingv (română-engleză) *Antonovici – un sculptor pe două continente*, realizat de Doina Uricariu și Vladimir Bulat, cu o prefață de Alain Bosquet, publicat la Universal Publishers, New York. Evenimentul a avut loc la sediul Institutului.

Noiembrie-decembrie

3 noiembrie / Participarea, pentru a doua oară, la proiectul European Book Club New York, cu o sesiune românească intitulată „*Dimineață pierdută/Wasted Morning*

de Gabriela Adameșteanu”. European Book Club New York este un proiect de colaborare care reunește organizații culturale europene active la New York, reprezentând Austria, Cehia, Franța, Germania, Italia, Norvegia, Polonia, Slovenia și Spania. Volumul *Dimineață pierdută* al scriitoarei Gabriela Adameșteanu a fost tradus în limba engleză de Patrick Camiller și publicat în S.U.A. în luna iunie a acestui an, la Northwestern University Press, cu sprijinul financiar al ICR prin Programul TPS.

3 noiembrie / Expoziția „Everyday Fragments” a grupului timișorean h.arta – Maria Crista, Anca Gyemant și Rodica Tache – la galeria Ludlow 38. Expoziția a fost bazată pe două proiecte – „The Most Beautiful Day of My Life” și „Inspired by life” – și a cuprins o lucrare realizată în colaborare cu Liz Linden și Jennifer Kennedy („Contemporary Feminism”).

Prof. Vladimir Tismăneanu prezintă filmul *Autobiografia lui Nicolae Ceaușescu* la Museum of the Moving Image, New York

Festivalul Filmului Românesc la New York, ediția a VI-a © Godlis

5-10 noiembrie / O serie de prelegeri/ateliere susținute de dramaturgul Matei Vișniec în cadrul întâlnirilor cu studenții Arizona State University din Phoenix.

15-20 noiembrie / Cea de-a opta ediție a festivalului New Literature from Europe, dedicată literaturii noir, avându-i ca invitați pe scriitorii: Stefan Slupetzky (Austria), Karyl Ferey (Franța), Jan Costin Wagner (Germania), Gianrico Carofiglio (Italia), Zygmunt Miłoszewski (Polonia), José Carlos Somoza (Spania) și Ana Maria Sandu (România). Ana Maria Sandu și-a prezentat romanul *Omoară-mă!*, apărut la Editura Polirom în anul 2010. Ediția din acest an a festivalului a cuprins și un program special de film cu aceeași temă, organizat în parteneriat și găzduit de Museum of the Moving Image, Queens, New York, în cadrul căruia ICR New York a prezentat filmul *Aurora*, regia: Cristi Puiu. Proiecția a fost prefăcută de criticul de film Mihai Chirilov.

Noiembrie 2011 – ianuarie 2012 / Promovarea filmului *Morgen*, regia: Marian Crișan, în vederea

nominalizării la Premiul pentru cel mai bun film străin în cadrul competițiilor pentru Globurile de Aur și Oscar.

30 noiembrie – 4 decembrie / A șasea ediție a Festivalului de Film Românesc din New York, organizată în parteneriat cu Film Society of Lincoln Center. Ediția din acest an a fost dedicată criticului de film Alex. Leo Șerban. În deschidere a fost proiectat filmul *Morgen*, regia: Marian Crișan. La fel ca la edițiile anterioare, festivalul a inclus o selecție din ultimele producții românești recente: *Mănuși roșii*, regia: Radu Gabrea, *Bună! Ce faci?*, regia: Alexandru Maței, *Principii de viață*, regia: Constantin Popescu, *Loverboy*, regia: Cătălin Mitulescu, *Periferic*, regia: Bogdan George Apetri, *Visul lui Adalbert*, regia: Gabriel Achim; documentarele: *Școala noastră*, regia: Mona Nicoară și Miruna Coca-Cozma, *Doina groparilor*, regia: Pavel Cuzuioac, *Kapitalism – rețeta noastră secretă*, regia: Alexandru Solomon; scurtmetrajele: *Draft 7*, regia: Luiza Pârvu, *Stopover*, regia: Ioana Uricaru, *Apele tac*, regia: Anca Miruna Lăzărescu, *Strung love*, regia: Victor Dragomir, *Bora Bora*, regia: Bogdan Mirică, *Superman, Spiderman sau Batman*, regia: Tudor Giurgiu. Festivalul a inclus în acest an o paletă mai largă de programe speciale: Retrospectiva Liviu Ciulei (*Erupția*, *Pădurea spânzuraților*, *Valurile Dunării*), Retrospectiva Radu Muntean, incluzând toate filmele regizorului, printre care și ultima sa producție, în premieră (*Furia*, *Hârtia va fi albastră*, *Boogie*, *Marți, după Crăciun*, *Vorbitor*) și un program special „10 ani” *Marfa și banii*, regia: Cristi Puiu. Invitați: regizorii Marian Crișan, Radu Gabrea, Radu Muntean, Bogdan George Apetri, Mona Nicoară, Tudor Giurgiu; actorii Irina Petrescu, Vlad Ivanov, Andi Vasluiuanu, Gabriel Spahiu; criticii de film Magda Mihăilescu și Jay Weissberg, alături de alți critici americani. Andi Vasluiuanu a susținut două sesiuni de întrebări și răspunsuri, după proiecțiile filmelor *Furia* și *Hârtia va fi albastră*, regia: Radu Muntean.

„Citind pe frunzele de ceai: Pas în doi”: spectacol-lectură

Institutul Cultural Român de la Paris

„Puțini cunosc existența, în spatele porților de la numărul 123 din strada Saint Dominique, a unei săli bizantine care a fost, la începutul secolului XX, cel mai mare teatru privat al orașului, dotat cu mai mult de șase sute de locuri. [...] Acum aveți posibilitatea să descoperiți această bijuterie, puțin cunoscută, grație festivalului «Nuits baroques au Palais de Béhague», organizat de Institutul Cultural Român și de Ambasada României. Sunt invitate două ansambluri român și franco-român (La Follia din Timișoara și Balkan Baroque Band) și muzicieni precum Montserrat Figueras ori Jordi Savall.”

Renauld Machart, *Le Monde*

„Companiile de teatru invitate de Institutul Cultural Român au prezentat piese realizate cu puține resurse materiale, dar de foarte bun nivel, care au dovedit pe alocuri un talent ieșit din comun.”

Eric Demey, *Mouvement*

„Spațiul expozițional al Institutului Cultural Român de la Paris operează o conversie curajoasă, cu o programare fotografică angajată într-un discurs social.”

Hervé le Goff, *Chasseur d'images*

Ianuarie

4 ianuarie – 26 februarie / Spectacolul de teatru *Le Visage émerveillé*, după un text de Anna de Noailles, în regia lui Thierry Harcourt, la Théâtre Les Déchargeurs, Paris. Adaptare: Ludovic Michel. Anna de Noailles (1876-1933) născută prințesă Brâncoveanu, a fost scriitoare și poetă franceză de origine română.

18 ianuarie / Lansarea volumelor I și II ale antologiei *Literatura română/Littérature roumaine*, Éditions Non Lieu, la sediul ICR Paris, volum apărut cu sprijinul financiar al ICR prin programul PUBLISHING ROMANIA. Prin acest eveniment, ICR Paris a continuat politica de promovare a literaturii române în mediile franceze. Evenimentul a fost structurat sub forma unei mese rotunde la care au participat autoarea Andreia Roman, lector în cadrul INALCO Paris, scriitorul Michel Carassou și profesorul universitar Catherine Durandin. Lectura textelor a aparținut actriței Eva Griliquez.

19 ianuarie / Lansarea numărului 13 al revistei semestriale *Ici é là*, editată de Maison de la Poésie, la sediul ICR Paris. Acest număr al revistei conține un dosar special dedicat poezilor români care scriu în limba franceză, realizat de Linda Maria Baros. Participanți: Linda Maria Baros, Rodica Drăghicescu și Matei Vișniec.

29 ianuarie / Spectacolul *Back to Zero*, de și cu Carmen Coțofană, proiect realizat în parteneriat cu Théâtre „Le Colombier”, Bagnolet, Paris, în cadrul platformei de dans contemporan *Jamais vu*. Carmen Coțofană a prezentat spectacolul în colaborare cu coregraful francez Serge Ricci, în urma unei rezidențe de creație de o săptămână, găzduită de Théâtre „Le Colombier”. Spectacolul *Back to Zero* a fost conceput în cadrul unei rezidențe la Luxemburg și a avut premiera în data de 27 noiembrie 2010, la Centrul Național al Dansului București. În timpul spectacolului a fost

proiectată o poezie de Ioan Es. Pop.

29 ianuarie / Concert susținut de Musica' Vestys, la Sala Cortot din Paris. Creat în 2010 de pianistul roman Bogdan Bițică, grupul Musica' Vestys reunește mai mulți artiști pentru a propune noi forme ale spectacolului vivan. Muzica clasică, folclorul internațional, muzica contemporană, improvizația, jazzul sunt puse în interacțiune cu alte discipline artistice în cadrul unor spectacole tematice, interpretate în cursul aceleiași reprezentații și explicate pedagogic în cursul unor întâlniri și stagii. Participanți: Constantin Bițică, Mihai Julien Toma, Raquela Magalhaes, François Frémeau, Antonina Zharava, France Penner, Odile Delangle, Hassan Ben Gharbia, Sabrina Gaspart, Bogdan Bițică. Programul serii a cuprins: *Suita pentru flaut și piano-jazz* de Claude Bolling, improvizație ney și dans japonez, duete vocale, *Grand tango* de Astor Piazzolla, percuții africane și cubaneze, cântece medievale, *Ma mere l'oye* de Maurice Ravel, *Dansuri românești* de Béla Bartók, *Piesă pentru pian la 6 mâini*, o creație electro-jazz, improvizație și jonglerie.

31 ianuarie / Lansarea numărului 106-107 al revistei *Alternatives théâtrales – La scène roumaine. Les défis de la liberté* – coordonat de George Banu și Mirella Nedelcu-Patureau și apărut cu sprijinul financiar al ICR prin programul PUBLISHING ROMANIA, în Salonul de Aur al Palais de Bé Hague. Revista belgiană *Alternatives Théâtrales* este una dintre cele mai cunoscute publicații din domeniul criticii de teatru, atât în Belgia, cât și în Franța. Acest număr are ca temă teatrul românesc, o mare parte dintre articole fiind dedicate unor personalități de marcă din România, printre care: Radu Afrim, Felix Alexa, Alexandra Badea, Dragoș Buhagiar, Ion Caramitru, Constantin Chiriac, Alexandru Dabija, Dragoș Galgoțiu, Yuriy Kordonskiy, Nicolae Manda, Mihai Măniuțiu, Radu-Alexandru Nica, Gabriel Pinte, Silviu Purcărete, Andrei Șerban, Alexandru Tocilescu, Tompa Gábor, Matei Vișniec.

31 ianuarie / Avangpremiera spectacolului *Microfictions*, eveniment realizat în parteneriat cu Ambasada României la Paris, în Sala Bizantină a Palais de Bé Hague. Spectacolul este inspirat din volumul de nuvele *Microfictions* de Régis Jauffret și regizat de Jean-Camille

Sormain. În distribuție: actorii Catherine Creux, Nathalie Vairac și Eugen Jebeleanu.

Februarie

1-18 februarie / Spectacolul *Le roi Lear*, în regia lui Benoit Kopniaeff, la Teatrul Prémol din Grenoble. Creația muzicală: Maria Răducanu (artist asociat). Compania Scène en Vie din Grenoble a pus în scenă o versiune inedită a spectacolului *Regele Lear* de William Shakespeare, în care s-au împletit jocul actoricesc, muzica interpretată live, dansul și scenografia originală. Artista Maria Răducanu a fost invitată să se alăture acestui proiect aflat în rezidență la Teatrul Prémol din Grenoble.

7-12 februarie / Standul României „Romanian Short Corner”, organizat de Asociația ESTE'N'EST cu sprijinul Centrului Național de Cinematografiei și al ICR Paris, la Târgul de scurtmetraj de la Clermont-Ferrand, eveniment afiliat la cea de a XXXIII-a ediție a celui mai important festival internațional de scurtmetraj din Franța destinat promovării producției cinematografice internaționale.

8 februarie – 31 martie / Expoziția foto-video a artiștilor Bogdan Gîrbovan și Michele Bressan, în Galeria Rue de l'Exposition. Expoziția Bogdan Gîrbovan – Michele Bressan a fost prima din seria de expoziții fotografice prezentate în recent înființata Galerie Rue de l'Exposition, la sediul ICR Paris. Seriile fotografice ale lui Bogdan Gîrbovan au potențat lucrarea video a lui Michele Bressan, ambele având un puternic caracter antropologic și referindu-se la realități românești contemporane.

28 februarie – 4 aprilie / Spectacolul *Pescărușul* de Anton Cehov, în regia lui Cristian Benedetti, cu participarea actriței Anamaria Marinca, la Centrul Cultural din Alfortville. Piesa este o coproducție a Théâtre-Studio, Théâtre du Beauvaisis și Pôle Culturel d'Alfortville.

16-17 februarie / Două reprezentații ale piesei *L'Autre* de Florian Zeller, în regia lui Carmen Veștemeanu, în Sala Bizantină a Palais de Bé Hague. Au interpretat: Inès Dija, Augustin Bonhomme, Axel Rizat. *L'Autre* este o piesă sensibilă și ironică despre năruirea unui cuplu și nașterea altuia, despre iubirea modernă și educația sentimentală a trei tineri prieteni.

25-26 februarie / Spectacolul *Canin Félin*, regia: Eugen Jebeleanu, în Sala Bizantină a Palais de Bé Hague. Spectacolul a explorat demersul artistic „teatru acțiune” cu o echipă de actori europeni, francezi și români, pentru a reuni experiențe diferite într-un proiect aflat la intersecția a două culturi. În distribuție: Yann Verburch, Aure Julie Rodenbour, Xavier Debeir-Lacaille, Codrina Pricopoaia, Victoria Răileanu și Vlad Mihu. Scenografie: Velica Panduru. Partener: Ambasada României la Paris.

Martie

2-3 martie / Participarea poezilor Gabriel Chifu, Ioan Es. Pop și Nicolae Prelipeanu la „Printemps des poètes”, în Maison de la Poésie din Saint-Quentin-en-Yvelines. La Paris, luna martie este dedicată în întregime poeziei, printr-o manifestare de anvergură, „Printemps des poètes”, la care iau parte majoritatea instituțiilor literare. Maison de la Poésie este o structură națională, cu filiale în marile orașe și în principalele centre universitare din Franța, care are ca misiune promovarea către un public cât mai larg și mai divers posibil a creației poetice de astăzi, scrisă atât în limba franceză, cât și în limbi străine.

4 martie / Concert Trio Spiritul Vienei – Horia Maxim (pian), Mihaela Anica (flaut), Matei Ioachimescu (flaut) – în Sala Bizantină a Palais de Bé Hague. În program: lucrări de Doppler, Fauré, Enescu, Șostakovici, Kuhlau. Eveniment organizat în parteneriat cu Forumul Cultural Austriac, cu sprijinul Ambasadei României în Franța.

18-21 martie / Standul României la Salon du Livre – Salonul Internațional de Carte de la Paris, organizat de Institutul Cultural Român prin Centrul Național al Cărții și ICR Paris. Lansarea primelor două volume ale antologiei româno-franceze *Literatura română*, coordonată de Andreia Roman, Éditions Non Lieu, în cadrul Salonului Cărții de la Paris. Prezentarea antologiei a fost făcută de Andreia Roman (lector la INALCO, Paris) și Michel Carassou, Éditions Non Lieu, iar actrița Eva Griliquez a citit fragmente din volum. Tot în cadrul Salon de Livre a avut loc prezentarea volumului *Revoluția din depărtare* de Cristina Hermeziu, Curtea Veche Publishing, 2011. Au luat cuvântul Monica Heintz (conferențiar în antropologie socială la Universitatea Paris

Ouest Nanterre), Raymond Clarinard, Liviu Tofan, Robert Adam, Raluca Ursachi, Iulian Nistea, Iulia Badea Guéritée Katia Danilă. O mostra bulversantă a exodului românesc, cele 30 de măturii cuprinse în volumul *Revoluția din depărtare* descriu o poveste de dragoste complicată cu țara de origine, România.

18-19 martie / Colocviul european „Cioran: le pessimisme jubilatoire/Cioran: pesimismul triumfător”, în sala Nota Bene din cadrul Salonului Cărții de la Paris. ICR Paris a avut ca invitați specialiști români și europeni, la o întâlnire prilejuită de centenarul nașterii lui Emil Cioran. Participanți: Sorin Alexandrescu, Sorin Ilieșiu, Livius Ciocârlie, Simona Modreanu, Florin Țurcanu, Horia-Roman Patapievic, Ingrid Astier, George Banu, Patrice Bollon, Nicolas Cavaillès, Aurélien Demars, Sylvie Jaudeau, Roland Jaccard, Vincent Piednoir, Pierre Pachet, Fernando Savater, Barbara Scapolo. Colocviul a debutat cu proiecția, în premieră în Franța, a filmului *Apocalipsa după Cioran* de Gabriel Liiceanu și Sorin Ilieșiu. Intervențiile și dezbaterile au fost structurate pe trei axe tematice: Cioran – filozof; Cioran – scriitor (scrierile în limba română, traducerile, particularități stilistice ale operei); Cioran – Repere biografice. Muzeul Național al Literaturii Române din București a prezentat o expoziție cuprinzând copii ale manuscriselor din fondul Emil Cioran al muzeului. Editions de l’Herne a promovat colocviul în cadrul unei expoziții consacrate lui Cioran, organizată în sălile Primăriei arondismentului VI al Parisului.

24 martie / Premiul de literatură francfonă „Benjamin Fondane”, ediția a VI-a, în colaborare cu OIF (Organizația Internațională a Francofoniei), Asociația Printemps des Poètes și Societatea de Studii „B. Fondane”. Distincția se acordă pentru poezie, proză poetică și eseu. Juriul a fost alcătuit din: Eric Freedman (Societatea de Studii „B. Fondane”), Jean-Pierre Siméon (Printemps des Poètes), Jacques Darras (Universitatea Paris IV), André Velter (Radio France Culture), Magda Cârneci (poetă). În urma reunirii juriului, în data de 10 februarie, câștigător al ediției 2011 a fost desemnat scriitorul de origine marocană Abdellatif Laâbi. Premiul a fost înmănat de Imma Tor Faus, șef al Diviziei de limba franceză din cadrul Organizației

Internațională a Francofoniei. Ceremonia de decernare a premiului a fost urmată de un recital de violă și pian, susținut de artiștii Aida Carmen Soanea și Dominique Plancade.

24-26 martie / Participarea românească la cea de-a XXXIII-a ediție a Festivalului internațional de film documentar „Cinéma du réel”, Paris. Au fost prezenți la festival regizorul Andrei Ujică și editorul de film Dana Bunesco. Festivalul a inclus aproximativ 200 de filme, proiectate la Centrul Pompidou, Centrul Wallonie-Bruxelles, cinematograful MK2 Beaubourg, dar și în alte săli din regiunea Île-de-France. Ediția de anul acesta a inclus un eveniment special dedicat regizorului Andrei Ujică. Cineastul român a prezentat în fața publicului parizian trilogia sa despre trecutul comunist al României – *Videogramele unei revoluții*, *Out of the Present*, *Autobiografia lui Nicolae Ceaușescu* – și a participat la un atelier în care vorbit despre proiectele sale viitoare.

Aprilie

1 aprilie / Lansarea cărții *Cum să uiți o femeie* de Dan Lungu, Actes Sud, 2010, în prezența autorului, la sediul ICR Paris. Traducerea cărții în limba franceză, semnată de Laure Hinckel, a fost finanțată de ICR prin programul TPS.

4-15 aprilie / Proiectul „A la recherche des neiges d’antan: de Sarah Bernhardt et Edouard de Max à Maria Ventura et Génica Athanasiou. Scènes françaises, acteurs roumains...”, în sala de conferințe a ICR Paris și în Sala Bizantină a Palais de Bé Hague. Prin acest proiect, ICR Paris a continuat seria manifestărilor dedicate actorilor români care s-au impus pe scenele din Franța. În data de 4 aprilie, în sala de conferințe a ICR Paris, a avut loc un colocvium moderat de Mirella Nedelcu-Patureau și Olivier Goetz. Invitați: George Banu, Olivier Goetz, Béatrice Picon-Vallin, Jacqueline Razgonikoff, Isabelle Marinone, Claudette Joannis. În Sala Bizantină a Palais de Bé Hague a avut loc o proiecție de filme mute și lecturi de poezie și corespondență, „De Baudelaire à Jean Cocteau”, în interpretarea actorilor Eugen Jebeleanu, Yann Verburch și Codrina Pricopoaia. În perioada 4-15 aprilie a fost deschisă expoziția „Edouard de Max-Genica Athanasiou-Sarah Bernhardt”, curator: Olivier Goetz, proiect

realizat în colaborare cu Claudette Joannis, responsabilă de colecția de la Maison des artistes de Couilly Pont-aux-Dames.

4 aprilie – 27 mai / Expoziția de fotografie „L’inconvenient d’être né?”, la Galeria Rue de l’Exposition a ICR Paris. Expoziția a fost organizată în colaborare cu Școala de Poetică Fotografică de la București și a celebrat centenarul Cioran. Au participat la vernisaj fotografii Francisc Mraz, Gyuri Ilinca, Raul Tanislav, Silviu Pavel, Andrei Conțiu. Cei cinci fotografi au expus imagini inspirate din cartea *Despre neajunsul de a te fi născut* de Emil Cioran.

5-7 aprilie / Trei reprezentații ale spectacolului *Mansardă la Paris cu vedere spre moarte* de Matei Vișniec, susținute de trupa Papierthéâtre, în Sala Bizantină a Palais de Bé Hague. Compania Papierthéâtre se dedică tehnicii teatrului din hârtie.

20 aprilie / Lansarea volumului *Ilarie Voronca, un poète intégral* de Christophe Dauphin, Editura Rafael de Surtis, Cordes sur Ciel, 2011, în Sala de conferințe a ICR Paris. Eseul de 350 de pagini include o culegere de texte și poeme semnate de Ilarie Voronca, precum și numeroase ilustrații.

29 aprilie / Concert susținut de Taraful Haiducilor (România) și Kočani Orkestar (Macedonia) în cadrul proiectului „Rue Tsigane”, dedicat muzicii tradiționale țigănești și desfășurat la Grande halle de la Villette.

29-30 aprilie / Două reprezentații ale spectacolului *Emile et un Cioran – cent bougies pour un homme qui voyait dans la nuit*, în cadrul centenarului Cioran, în Sala Bizantină a Palais de Bé Hague. Spectacolul este regizat de Laurent Schuh și Karelle Prugnaud și pus în scenă de compania Les Arts et Mouvants, pe un text realizat după un montaj de George Banu. Scenografia: Marie-Celine Henry. Coregrafia: Constantin Leu. Participanți: Miron Agafiței (interpret), Marie Beldiman-Popescu (actriță), Theodora Carla (interpret vioară și voce), Stéphane Gallet (interpret ney și voce), Sofia Koubli (muzician), Karelle Prugnaud (actor), Laurent Schuh (actor), Veronika Soboljevski (violoncel), Bob X (regie de sunet), Frederique Steiner-Sarrieux (regie de lumini) și Roland Quelven (artist video).

Mai

13-27 mai / Expoziția „Dansul ursului”, în orașele La Destrousse și La Bouilladisse. Au expus: Dumitru Gorzo, Ecaterina Vrana, Dragoș Lumpan, Ștefan Rusu și elevi de la liceul din Horezu și de la școlile din Vaideini și Costești (jud. Vâlcea). Expoziția a făcut parte din proiectul „Privește Horezu”, al cărui obiectiv îl constituie punerea în valoare a patrimoniul românesc dintr-o perspectivă contemporană. Plecând de la pictura realizată în secolul al XIX-lea pe peretele exterior al bisericii Covrești din Horezu, care are ca temă ursarii, echipa proiectului a apelat la câțiva artiști contemporani pentru a-și expune perspectivele asupra acestui proiect. Curator: Richard Edwards. Expoziția a fost itinerată la La Destrousse (oraș înfrățit cu Horezu, care se află în apropiere de Marsilia), vernisajul având loc pe 11 mai în prezența Consulului general al României la Marsilia, dl Ioan T. Morar, și a unei delegații venite din Horezu. Între 20 și 27 mai, expoziția a fost deschisă în localitatea La Bouilladisse, înfrățită cu orașul Brezoi din România.

„Furries” – expoziție Carmen Dobre în Galeria Rue de l’Exposition © Olivia Horvath

11-22 mai / Pavilionul românesc din cadrul Festivalului Internațional de Film de la Cannes, realizat în colaborare cu Asociația pentru Promovarea Filmului Românesc (APFR) și Centrul Național al Cinematografiei. Pavilionul a contribuit la promovarea cinematografiei naționale și a industriei de film românești pe plan internațional. Pentru acest eveniment, APFR a realizat o nouă ediție a broșurii *Shooting Romania*. Au participat: Laurențiu Brătan, Vlad Illicevici, Raluca Papanicoglu și Anca Drăgoi.

11-22 mai / Participarea românească la târgul Short Film Corner, în cadrul Festivalului de Film de la Cannes. Secțiunea Short Film Corner este destinată exclusiv filmelor de scurtmetraj, oferind o selecție de producții recente, realizate în toată lumea, precum și scurtmetraje incluse în competiția oficială. În 2011 au fost proiectate în cadrul „Romanian Short Waves” filmele: *Strung Love*, regia: Victor Dragomir, *DRAFT 7*, regia: Luiza Pârvu, *Între prieteni*, regia: Ozana Nicolau, *Apele tac*, regia: Anca Miruna Lăzărescu, *Skin*, regia: Ivana Mladenović, *15 iulie*, regia: Cristi Iftime, *Jaful*, regia: Dan Radu Mihai, *Adulter*, regia: Peter Kerek.

11-22 mai / Proiecția filmelor *Firuza*, regia: Barmak Akram, coproducție Afganistan-România, scenariul: Andreea Vălean, și *Loverboy*, regia: Cătălin Mitulescu, la Festivalul Internațional de Film de la Cannes. Au fost prezenți la festival, cu sprijinul ICR Paris, Andreea Vălean, scenarist și producător, Cătălin Mitulescu, regizor, și actorii Ada Condeescu și George Pistereanu.

14 mai / Recital de pian din opera lui Franz Liszt, susținut de Horia Mihail în Sala Bizantină a Palais de Béhague, în cadrul Noptii Muzeelor. Recitalul a marcat și bicentenarul Franz Liszt la nivel european, fiind o continuare a turneului „Franz Liszt – ani de pelerinaj”, proiect dezvoltat de Radio România în parteneriat cu Accendo și alte instituții de cultură din România. Programul recitalurilor a cuprins în exclusivitate muzică scrisă de Franz Liszt, inclusiv o Rapsodie română foarte rar interpretată. Recitalul a fost precedat de o prezentare a relației compozitorului Liszt cu România, aparținând muzicologului Oltea Șerban-Pârâu.

16 mai / Concertul „Vent d'Ouest – Vent d'Est” susținut de Andrei Vieru (pian), Dana Ciocârlie (pian), Diana Cazaban (vioară) și Laura Buruiiană (violoncel), în cadrul programului „Musique et musiciens pendant la Guerre Froide”, desfășurat la Musée des Invalides din Paris. În program: piese de Anatol Vieru, Costin Cazaban, Horațiu Rădulescu, Violeta Dinescu.

16 mai / Conferința „L'Interprétation et la politique”, în sala de conferințe a ICR Paris, în cadrul programului „Războiul Rece”. De asemenea, a avut loc lansarea anuarului *Politics of Memory in Post-Communist Europe* al Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc, precum și lansarea cărții *La Roumanie face à son passé communiste – mémoires et cultures politiques* de Alexandru Gussi, Éditions l'Harmattan, 2011. Participanți: Anette Wiewiorka (CNRS), Damiana Oțoiu (IICMER), Raluca Grosescu (IICMER).

25 mai / Concert susținut de ansamblul Soli-Tutti și Capella Transilvanica în Sala Bizantină a Palais de Bé Hague. Concertul a făcut parte din turneul pe care ansamblul Soli-Tutti, alcătuit din doisprezece interpreți și condus de Denis Gautheyrie, l-a susținut în regiunea Île-de-France în perioada 15-29 mai, cu participarea unor coruri invitate. Programul a cuprins în principal muzică românească, cântece tradiționale și populare, o lucrare specială a lui Adrian Pop pentru Soli-Tutti și Corul Academiei de Muzică din Cluj-Napoca Capella Transilvanica, și o lucrare a lui Claudy Malherbe pentru Soli-Tutti.

26-28 mai / Participarea prozatoarei Corina Sabău la Festivalul Primului Roman de la Chambéry-Savoie. Prima ediție a festivalului a avut loc în 1966, la inițiativa unui profesor local, care a încercat să stimuleze interesul elevilor săi pentru lectură propunându-le titlurile unor scriitori tineri, necunoscuți. Corina Sabău a fost invitată de organizatorii festivalului pentru a-și prezenta primul roman, *Blocul 29, apartamentul 1*, Editura Polirom, 2009. Aceasta a participat la o masă rotundă alături de scriitorii Hervé Bel, Laurent Binet și Thomas Heams-Ogus, pe 26 mai, și a susținut și o prezentare a cărții sale, pe 27 mai.

27-28 mai / Participarea românească la dezbaterile „Rromii în Europa”, la Maison de l'Europe și Centrul

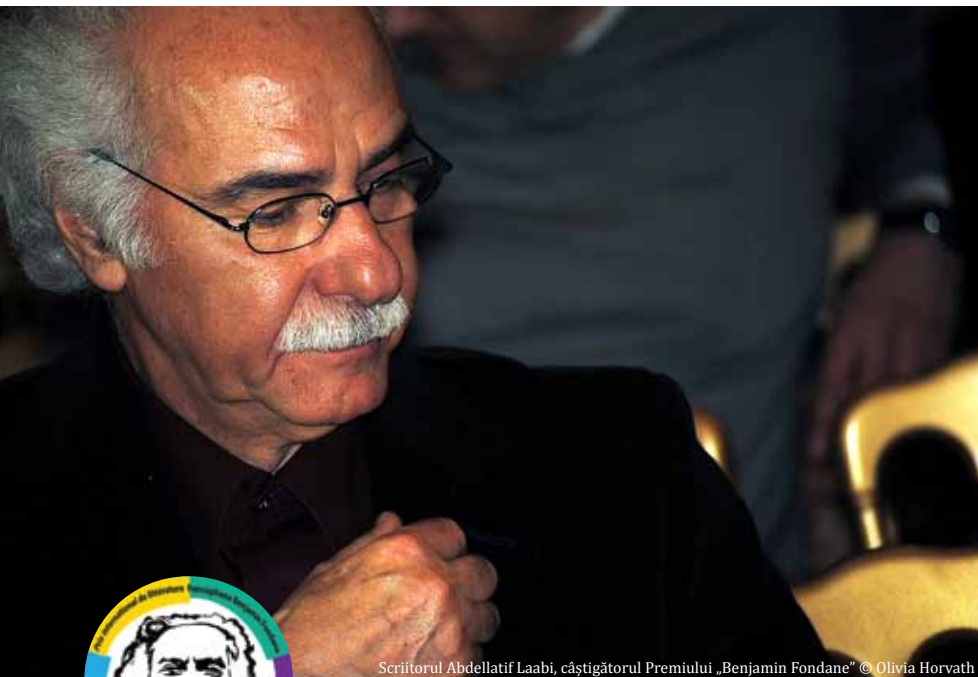
Wallonie-Bruxelles din Paris. Evenimentul, realizat de EUNIC Paris împreună cu Maison de l'Europe și INALCO, a propus un moment de reflecție comună asupra câtorva întrebări privind modalitatea de integrare a etniei rrome și transmiterea și păstrarea valorilor tradiționale a culturii rrome. Participanți la dezbateri: Joachim Umlauf, director al Goethe-Institut, în calitate de moderator, Iovanca Gaspar, responsabilă pentru problemele de imigrare în administrația austriacă, Miranda Vuolasranta, profesoară de limbă rromani, Jean-Marc Turine, scriitor, autor al cărții *Le crime d'être Roms*, Andrei Țărnea, director, Institutul Aspen Institute România, Zoltán Balog, ministru delegat însărcinat cu incluziunea socială în Ungaria, Elisabeta Miriga-Wojtowicz, delegată a regiunii Malopolska pentru relațiile cu minoritățile naționale și etnice în Polonia. Pe 28 mai, în cadrul seriei de filme proiectate la Centre Wallonie-Bruxelles, ICR a prezentat filmul *Şatra*, regia: Emil Loteanu.

29 mai – 6 iunie / Reprezentații ale spectacolului *Sacha, Guillaume et moi* de/cu: Eugen Jebeleanu, Yann Verburgh și Aure Rodenbour, la Théâtre Manufacture des Abesses, Paris.

31 mai – 31 august / Expoziția de fotografie „Le platz des Roms” de Gabriela Lupu, la Galeria Rue de l'Exposition. Expoziția a reprezentat un reportaj asupra modului de viață al comunității rrome din regiunea Rives du Lez, Montpellier, dublat de o cercetare sociologică realizată de Marion Lièvre. „Le platz des Roms” a fost selecționată în prestigiosul festival internațional de foto-jurnalism „Visa pour l'Image” de la Perpignan, la secțiunea Visa Off.

Iunie

3 iunie / Dezbateri cu ocazia lansării cărții *La Roumanie face à son passé communiste* de Alexandru Gussi, Éditions l'Harmattan, 2011, la sediul ICR Paris. Participanți: Alexandru Gussi, Vladimir Tismăneanu și Florin Țurcanu. Dezbaterile pornesc de la constatarea importanței raportării la trecutul comunist în procesul de definire identitară pe care fiecare partid politic român o întreprinde la începutul tranziției.

Scritorul Abdellatif Laabi, câștigătorul Premiului „Benjamin Fondane” © Olivia Horvath

6-9 iunie / „Nuits baroques au Palais de Béhague” în Sala Bizantină a Palais de Béhague. Muzica barocă este un gen muzical cu un public larg în Franța, iar Sala Bizantină reprezintă locul ideal prin acustică, dimensiunea scenei și decorul particular pentru ansambluri de muzică veche. Au fost invitate ansambluri de prestigiu pe plan internațional: Jordi Savall & Montserrat Figueras, La Follia, Balkan Baroque Band și Les Talents Lyriques. Jordi Savall și Montserrat Figueras, figuri emblematice ale scenei internaționale a muzicii baroce, au concertat în Sala Bizantină pe 9 iunie. Seria „Nopti... la Palatul Béhague” a debutat în septembrie 2010 cu festivalul de muzică clasică „Nuits Classiques au Palais de Béhague” și a continuat în toamnă cu sesiunea de spectacole „Nuits théâtrales au Palais de Béhague: la nouvelle vague du théâtre roumain en festival à Paris”. Puțin cunoscut astăzi chiar și de francezi, Palais de Béhague este considerat de presa pariziană „o bijuterie care își dezvăluie splendidul mister”. Au interpretat: Montserrat Figueras, Jordi Savall, Diana Emandi, Codrin Emandi, Ciprian

Câmpean, Paola Erdas, Thomas Boysen, Les Talents lyriques, Sharman Plesner, Roberto Crisafulli, Tanja Tortic, Ivana Zvan, Petra Labazan, Vlatka Peljhan, Vassilis Tsotsolis, Iason Ioannou, Djordje Milosevic, Andrej Jovanic, Joseba Berrocal, James Michael Jennings, Alexandre Salles, Mircea Ionescu, Adorjan Casba, Arpad Szögyör, Erich Türk.

16 iunie / Spectacolul de muzică și teatru „Paysans du Danube”, susținut de ansamblul Musica Vestys, în Sala Bizantină a Palatului de Béhague. Spectacolul a pornit de la textul burlesc al lui Marin Sorescu, *Țăranii de pe Dunăre*. Au interpretat: actorii Maia Guerritte, Stéphane Baroux și muzicienii Bogdan Bițică și Rémi Delangle.

18 iunie / Participarea românească la cea de-a opta ediție a colochiului „Journées de l’histoire de l’Europe” prin conferința cu tema „Le destin d’une famille patricienne dans l’Europe ottomane: les Cantacuzènes”, susținută de Matei Cazacu la Centre Malesherbes Sorbonne. Cea de-a opta ediție a evenimentului „Journées de l’histoire de l’Europe” a fost consacrată istoriei relațiilor pe care Franța le-a întreținut cu Islamul începând din perioada Evului Mediu. Matei Cazacu este cercetător la Centre National de la Recherche Scientifique (CNRS) din Franța și conferențiar la Institut National des Langues et Civilisations Orientales (INALCO) din Paris.

20-22 iunie / ICR Paris a organizat reuniunea bilaterală PEN Club România – PEN Club Franța, la sediile PEN Franța, ICR Paris și Ambasada României în Franța. Programul reuniunii PEN a cuprins dezbateră „Autour du rien”, urmată de lectura a cinci poeți români și cinci poeți francezi, la sediul PEN Franța (20 iunie); dezbateră „Autour du tout”, urmată de lectura a cinci poeți români și cinci poeți francezi, la sediul ICR Paris (21 iunie), și lectura din operele tuturor poezilor participanți și ale unor poeți francezi invitați special, la Ambasada României la Paris (22 iunie). Lecturile au fost însoțite de momente muzicale oferite de interpretul de jazz Fabrice Amann. Au participat poezii Constantin Abăluță, Adrian Alui Gheorghe, Vasile Baghiu, Magda Cârneci, Denisa Comănescu, Simona-Grazia Dima, Vasile Igna, Simona Popescu, Grete Tartler, Ioan Vieru, Max Alhau, Marie-Claire Bancquart, Jeanine Baude, Sylvestre Clancier, Jean-Noël Cordier ou Maurice Couquiaud, Jean-Luc Despax, Siham Issami, Lionel Ray, Jeanine Salesse.

25-26 iunie / Participarea graficienilor Alexandru Ciubotariu și Dodo Niță la Salon du Livre des Balkans 2011, organizat la Théâtre de la Grande Comédie, Paris. În 2011, România a fost țară invitată la Salon du Livre des Balkans, fiind prezentă în secțiunile literatură și bandă desenată.

Iulie

6-31 iulie / Participarea românească la Festivalul de la Avignon – secțiunea Off, cu spectacolul de teatru *Microfictions* de Jean-Camille Sormain, o producție a companiei Acacia în colaborare cu ICR Paris. În distribuție: actorii francezi Catherine Creux, Nathalie Vairac și actorul român Eugen Jebeleanu. Scenografia și costumele: Velica Panduru. Reprezentațiile au avut loc la Teatrul Bourg-Neuf din Avignon.

August

15 august – 18 septembrie / Participarea românească la programul de schimb internațional de artiști „City Switch”. Artiștii Răzvan Neagoe și Alina Tudor (grupul focAR) au beneficiat de o rezidență de o lună într-un container naval plasat în arondismentul 7 al orasului Lyon. Containerul a fost folosit atât ca atelier de lucru, cât și ca spațiu expozițional ulterior. Vernisajul expoziției lor „Je passé/J’habite/Je vis” a constituit un eveniment conex organizat în cadrul Bienalei de Artă Contemporană de la Lyon – secțiunea „Resonances”.

Septembrie

1 septembrie – 31 octombrie / Expoziția de fotografie „Furries”, un fotoreportaj-studiu antropologic de Carmen Dobre despre comunitatea Furries, la galeria Rue de l’Exposition. Fotoreportajul a fost realizat cu 32 de reprezentanți ai comunității Furries din Olanda, Marea Britanie, Germania, Franța și România. Comunitatea Furries constituie un grup de indivizi atrași de animalele imaginare, mitologice sau antropomorfe, care adoptă un costum și un limbaj specific.

22 septembrie – 2 octombrie / Sesiunea de spectacole „Nuits théâtrales au Palais de Béhague” la Sala Bizantină a Palais de Béhague. Au fost prezentate

spectacolele: *9° la Paris*, regia: Peter Kerek, *Declar pe propria răspundere*, regia: David Schwartz, *Jocuri în curtea din spate*, regia: Gabriel Pricop, *Furtuna*, regia: Victor Ioan Frunză, *Poimăine, alaltăieri*, regia: Gianina Cărbunariu și *Mod de întrebuintare*, regia: Alexandra Badea. Evenimentul s-a desfășurat în cadrul Săptămânii Culturilor Străine la Paris. Participanți: Ioana Barbu, Alexandru Ion, George Costin, Sorin Miron, Adriana Grand, Cristian Șofron, Corneliu Victor Frimu, Octavian Ștefan, Alina Șerban, Cătălin Rulea, Robert Angel Dinu, Voicu Rădescu, Adrian Cristea, Alina Berzunțeanu, Peter Kerek, Gabriel Pricop, Ioana Manciu, Pavel Ulici, Florin Hrițcu, Cezar Grumăzescu, Vlad Pavel, Paul Ally Mouinou, Horea Lapteș, Mădălina Constantin, Carine Piazzi, Yann Verburgh, Aure Rodenbour, Alexis Jaquet, Sophie Demler, Velica Panduru, Eugen Jebeleanu.

Octombrie

3-16 octombrie / Participarea românească la proiectul „Remake”, inițiat de Asociația PiNG din Nantes. Timp de două săptămâni, artista Lia Perjovschi a beneficiat de o bursă de creație la Nantes pentru a analiza rolul conceptelor de remix, remake și re-enactment în istoria artei. Rezultatul acestei analize a fost prezentat pe 16 octombrie la Nantes și urmează să fie reiterat și în cadrul unei expoziții colective, organizată în perioada 6 martie – 15 aprilie 2012, la Maison des Arts din Brno, Cehia.

5-16 octombrie / Proiecții românești în cadrul celei de-a IX-a ediții a Festivalului Internațional de Film „Signes de Nuit”. Regizoarea Eva Pervolovici a prezentat șase scurtmetraje românești: *These Walls are Made of Only Air*, *Down the Rabbit Hole*, *Portentous Death*, *Mina*, *Luaben*, *Little Red*. Filmele au fost proiectate în cinematograful parizian de creație La Clef.

8 octombrie / Concert al formației româno-maghiare Palatka în seria de evenimente „Țigani – Nomazi – O neînțelegere europeană”. Bazat pe cercetări istorice, proiectul dezbate neînțelegerile europene legate de modul în care sunt percepuți țiganii, numiți „străini din interior”, pentru a pune în evidență particularitățile antropologice și istorice. De asemenea, evenimentele au dezbătut „chestiunea rromă” și evoluția istorică a

anti-țigănistului în Europa.

11-16 octombrie / Festivalul Food Culture Europe – Festival des Cultures et Saveurs d'Europe, eveniment dedicat gastronomiei europene care promovează conceptele de eco-eveniment și eco-gastronomie. La ediția de anul acesta de la Paris au participat șase țări: Anglia, Belgia, Franța, Polonia, România și Spania, iar locul de desfășurare a fost Esplanade des Invalides. Prezența României în cadrul acestui proiect a cuprins: un stand cu produse tradiționale românești (organizat de magazinul Chez Miha), un concert al ansamblului folcloric Petre Zele din Cluj-Napoca, și atelierele gustului. La standul românesc a fost prezentă Luiza Plugaru, expert degustător. Cursurile de bucătărie și degustările de mâncăruri tradiționale românești au fost susținute de Nely Matran, Maestru în Artă Culinară și membră a Asociației Naționale a Bucătarilor și Cofetarilor din Turism. În standul principal al festivalului au fost prezentate două expoziții pe tema gastronomiei și a vinului în România: „Rețete culinare și meniuri: o încercare de istorie gastronomică”, oferită de Arhivele Naționale ale României, și „Istoria civilizației viei și a vinului în România”.

Noiembrie

1 noiembrie – 27 decembrie / Proiectul „not Natacha”, un documentar foto-sociologic realizat de Dana Popa despre traficul de persoane. Vernisajul expoziției a avut loc în data de 15 noiembrie, iar pe 25 decembrie, la închidere, a fost organizată o conferință de presă. Ambele evenimente s-au desfășurat în prezența autoarei. Fotografiiile Danei Popa sunt o incursiune dură într-o realitate care există lângă noi: traficul de ființe umane pentru prostituție. Expoziția a fost însoțită de scurte citate din interviurile din timpul ședințelor foto.

4-10 noiembrie / Cea de-a treia ediție a Festivalului de film românesc de la Toulouse, organizat la Cinéma ABC Toulouse. Participanți: Cornel Gheorghiuță (regizorul și producătorul filmului Europolis), actrița Adina Dulcu și criticul de film Magda Mihăilescu. Programul festivalului: *Nuntă în Basarabia*, regia: Napoleon Helmis, *Autobiografia lui Nicolae Ceaușescu*, regia: Andrei Ujică, *Felicia înainte de toate*, regia: Răzvan Rădulescu, *Loverboy*,

regia: Cătălin Mitulescu, *Periferic*, regia: Bogdan George Apetri, *Europolis*, regia: Cornel Gheorghiuță, și *Bună! Ce faci?*, regia: Alexandru Maftei. Partener: Cinéma ABC Toulouse.

10 și 18 noiembrie / Turneul „Elevation” susținut de Lucian Ban, Burton Abraham, Phillips Derek și Brad Jones. Au avut loc două concerte de jazz: în cadrul Festivalului Jazz à L'Ouest, Rennes, și în clubul Sunset din Paris.

„Nuits théâtrales au Palais de Béhague – Le Laboratoire”: spectacolul *Nefericiții*

21-26 noiembrie / Proiectul „Nuits théâtrales – Le Laboratoire” / „Sala Bizantină – laborator al avangardei teatrale”, în colaborare cu ARTA – Association de Recherche des Traditions de l'Acteur și cu Universitatea Națională de Artă Teatrală și Cinematografică „I.L. Caragiale” din București. Evenimentul a demarat seria de ateliere de teatru „Scena-Atelier/Practici și Pedagogie sau Școala de teatru pusă în scenă”, propusă de ICR Paris pentru anul 2012. Au avut loc trei reprezentații ale spectacolului *Nefericiții*, regia: Kovács Zsuzsánna, la Sala Bizantină a Palais de Béhague, un atelier de teatru condus de Anatoli Vassiliev, regizor de teatru, pedagog și director al teatrului Școala de artă dramatică, și un ciclu de conferințe despre scenografia de teatru, la Salonul de Aur al Palais de Béhague, cu un accent pe istoria echipamentelor scenice de avangardă cu care a fost dotată Sala Bizantină de către Mariano Fortuny, între anii 1902-1904. Participanți: Ioan Cortea, Sabrina Iașchevici, Ioana Mărcioiu, Ștefana Manta, Silviu Debu, Corneliu Ulici, Sânziana Tarța, Ioana Ancea, Tania Filip, Cristian Stănoiu, Daniel Klinger, Kovács Zsuzsánna, George Banu, Jean-François Dusigne, actor al Théâtre du Soleil, regizor de teatru, profesor, director artistic ARTA, Nicolae Manda, decanul Facultății de Teatru din cadrul UNATC și Anatoli Vassiliev. Palais de Béhague a găzduit și expoziția „George baron Löwendal. Redescoperirea unui mare scenograf european de la începutul sec. XX”.

Decembrie

5 decembrie / Selecția rezidenților pentru perioada 1 ianuarie – 30 iunie 2012. ICR Paris a inițiat programul rezidențelor de creație în 2007, în parteneriat cu Ambasada României la Paris. Termenul limită de transmitere a dosarelor de candidatură pentru această nouă sesiune a fost 10 noiembrie 2011. Juriul a fost format din: Mirella Nedelcu-Patureau (expert în teatru), Katia Dănilă (director, ICR Paris), Ami Barak (expert în arte vizuale), François Barré (expert în fotografie, arhitectură și arte vizuale) și Tudor Țepeneag (scriitor și traducător).

8 decembrie / „Moș Nicolae în Carpați” – seară festivă cu ocazia sărbătorilor de iarnă, la sediul Institutului. Au avut loc: o degustare de vinuri românești și un bufet festiv puse la dispoziție de magazinul românesc Chez Miha, precum și un atelier de dansuri tradiționale românești susținut de actorul Eugen Jebeleanu.

Colocviul „Cioran: pesimismul triumfător” la Salon de Livre 2011

Standul României la Salon du Livre 2011

Institutul Cultural Român de la Praga

„Anul acesta la Uherské Hradiště a atras atenția un ciclu amplu dedicat filmului românesc. Acesta se concentrează pe opere mai vechi, dar și pe cele mai bune creații din actualul «miracol cinematografic» românesc. Și avem despre ce vorbi, cu toate că, pentru cei neinițiați, producția românească contemporană este mai mult exotică, dar la festivalurile mondiale culege premiile unul după altul.

În timp ce în anii '90 cinematografia autohtonă de-abia supraviețuia din te miri ce, în ultimul deceniu se poate mândri cu o colecție de premii. În ultimele zile ale Școlii de vară de filme vor putea fi vizionate filmele celor mai importanți regizori români contemporani.”

Tomáš Stejskal, *Hospodářské noviny*

„Tema prezenței românești, coordonată de Ștefania Cenean, profesor de scenografie, este renumitul mit românesc al artei ca jertfă. Jertfa este înțeleasă aici ca instrument al creației. Metafizica mitului românesc este preluată de grupul expozițional realizat de tinerii scenografi români, care au optat pentru proiecții video, desene, schițe, figurine, happening și performance în spațiul public.”

Divadelní noviny.cz

Ianuarie

26 ianuarie / Concert de muzică clasică susținut de ansamblul de muzicieni cehi Prague Modern. Au fost interpretate lucrări semnate de compozitori români – Tiberiu Olah, Ștefan Niculescu, Myriam Marbé, Dan Dediu, Horațiu Rădulescu – și cehi – Marek Kopelent, Milan Slavický, Michal Nežtek, Ivana Loudova, Martin Marek, Miroslav Srnka.

27 ianuarie / Expoziția de fotografie „Despre viața cehilor și a românilor în Banat” a artistului Pavel Hroch, la sediul ICR Praga. Artistul s-a preocupat de fotografierea minorității cehe din Banatul românesc în perioada 1990-2000. Fotografiile au apărut și în albumul bilingv ceh-englez *Ve Valašsku zůstáváme – Čeští krajané v Rumunsku (Rămânem în Valahia – Cehii din România)*, publicat de Galeria Gema.

28 ianuarie / Susținerea producției *Amalia respiră adânc* de Alina Nelega, regia: Jiří Trnka, a cărei premieră a avut loc la teatrul orășenesc din Decin. În distribuție: Lída Panenková. Regizorul ceh a mai pus în scenă și alte piese românești contemporane precum *Stă să plouă* de Lia Bugnar la teatrul Rubin din Praga, *Elevator* de Gabriel Pintilei, la teatrul Pod Palmovkou din Praga, și *Taxi vinil* de Alina Nelega, la teatrul Tramtarie din Olomouc. Piesa *Amalia respiră adânc* a fost inclusă în stagiunea teatrului din Decin 2010/2011, dar și 2011/2012.

Februarie

1 februarie – 19 decembrie / Cursuri de limba română la sediul ICR Praga. Programul are drept obiective promovarea culturii și civilizației românești și menținerea tradiției de studiere a limbii române în Cehia. Cursurile sunt susținute de prof. Jiří Felix și sunt structurate pe trei niveluri: începători, intermediar, avansați. Fiecare lecție are o durată de o oră și douăzeci de minute.

8-16 februarie / Proiecția documentarelor *Banat. Jurnal de călătorie*, regia: Tomáš Černohous, la Biblioteca din Hradec Králové (8 februarie), *Faust. Drumul clipei*, regia:

Laurențiu Damian, și *Argippo Znovuzrozeny/Argippo renăscut*, regia: Dan Kraměš, la sediul ICR Praga (16 februarie). Ultimele două filme au deschis seria de proiecții propuse de ICR Praga în cadrul Clubului cinematografiei românești în 2011, an dedicat scenografiei și arhitecturii.

28 februarie / Lansarea biografiei marelui românist Jiří Felix la împlinirea venerabilei vârste de 80 de ani, la sediul ICR Praga. Jiří Felix și-a dedicat întreaga viață studierii limbii române, fiind considerat specialist în această limbă, unul din cei mai mari lingviști străini. Evenimentul a avut ca invitați româniști, traducători, studenți și apropiați ai profesorului.

Martie

2-9 martie / Participarea românească la Festivalul Internațional de Film CinemaMundi la Cinematografele Velky Spalicek și Bakala din Brno. Cele patru filme propuse pentru secțiunea românească au fost: *Eu când vreau să fluier*, regia: Florin Șerban, *Elevator*, regia: George Dorobanțu, *California Dreamin' (nesfârșit)*, regia: Cristian Nemescu, *Război pe calea undelor*, regia: Alexandru Solomon, *Nunta mută*, regia: Horațiu Mălăele. În foaierea cinematografului Velky Spalicek a fost amplasată și expoziția de fotografie „Iarnă în Bucovina”, semnată de Victor T. Rusu.

8-17 martie / Participarea românească la Festivalul de Film Jeden Svět. Au fost proiectate filmele documentare: *Kapitalism – rețeta noastră secretă*, regia: Alexandru Solomon, și *Școala noastră*, regia: Mona Nicoară și Miruna Coca-Cozma, la cinematografele Světozor, respectiv Evald (9 martie). Filmele au fost reluate în zilele de 12, 15 și 17 martie la Teatrul Archa, la cinematograful Atlas și în sala de proiecții a Institutului Francez din Praga.

24 martie – 1 aprilie / Participarea românească la Festivalul de film Febiofest. Au fost proiectate filmele: *Periferic*, regia: Bogdan George Apetri, și *Morgen*, regia: Marian Crișan.

27 martie / Concertul de muzică clasică „Elixirul dragostei” în interpretarea sopranei Laura Tătăulescu acompaniată de Filarmonica de Cameră Pragheză, sub bagheta dirijorului Jakub Hruška, la Sala Dvořák, Rudolfinum. În program: uverturi și arii de Beethoven, Mozart, Donizetti, Bizet și Gounod.

Aprilie

12 aprilie / Expoziția de planșe arhitectonice și de fotografie „Patrimoniul UNESCO. Patrimoniul național din România”, la sediul Institutului, în cadrul anului tematic dedicat arhitecturii și scenografiei și cu ocazia Zilei Internaționale a monumentelor și siturilor (18 aprilie). Expoziția propusă de Asociația „Bucureștiul meu drag!”, reprezentată la Praga de Mihai Turturică, a surprins fotografic siturile sătești cu biserici fortificate din Transilvania, incluse pe lista World Heritage a UNESCO. Conservarea, prezervarea și restaurarea monumentelor istorice din România au fost expuse printr-un model de succes: restaurarea sediului administrativ al Bisericii Evanghelice din Brașov, proiect realizat de studioul de arhitectură Exhibit din Brașov, câștigător al secțiunii „Restaurarea monumentelor și reabilitarea clădirilor” la Bienala de Arhitectură București 2010. Arhitectul Dragoș Oprea (Studio Exhibit) a susținut prelegerea „Conservarea și revalorificarea monumentelor de patrimoniu”, expunând modalitățile de restaurare și conservare, precum și revalorificarea funcțională, culturală și turistică a patrimoniului național și UNESCO din România.

14-28 aprilie / Participarea românească la Festivalul „Zilele Filmului European”, desfășurat la Cinematografele Světozor și Lucerna din Praga, în perioada 14-21 aprilie, și la Cinematograful Bakala din Brno, în perioada 22-28 aprilie. A fost proiectat lungmetrajul *Politišt, adjectiv*, regia: Corneliu Porumboiu.

14 aprilie / Proiecția înregistrării spectacolului de balet *Giselle*, în interpretarea Ansamblului de balet al Operei Naționale Române din Timișoara, la sediul ICR Praga.

17 aprilie / Premiera spectacolului de teatru *Portretul Doamnei T.* de Ana-Maria Bamberger, regia: Petr Mancel, la Teatrul ABC, Praga. Traducerea în limba cehă: Katerina Bohadlova.

28 aprilie / Proiecția înregistrării spectacolului de operă *Boema*, în interpretarea Operei Naționale Române din Timișoara, la sediul ICR Praga.

Mai

11-15 mai / Participare românească la Târgul Internațional de Carte „Svět knihy”/„Lumea cărții” de la Praga și la proiectul „Noaptea literaturii”, eveniment EUNIC organizat atât în Praga, cât și în Bratislava. La Praga, „Noaptea Literaturii” s-a desfășurat pe 11 mai. ICR Praga a asigurat prezența scriitorului Iulian Ciocan, cu romanul său de debut, *Înainte să moară Brejnev/Než zemřel Brežněv*, traducere de Jiří Našinec, Editura Dybbuk, 2009, volum apărut cu sprijinul financiar al ICR prin programul TPS. Apreciat critic literar și cunoscut jurnalist, Iulian Ciocan este unul dintre cei mai activi tineri intelectuali din Republica Moldova. În Slovacia, „Noaptea Literaturii” a avut un caracter itinerant, în mai multe localități de pe teritoriul slovac. A fost promovată colecția de povestiri fantastice de Mircea Eliade, apărute în limba slovacă sub titlul *V tieni lalie*, Editura Petrus, 2005, în traducerea și lectura Janei Palenikova. „Noaptea Literaturii” din Praga a precedat cel mai important târg de carte din Cehia, Târgul Internațional de Carte „Lumea cărții”, aflat la cea de-a XVII-a ediție. La standul României, organizat de Ministerul Culturii și Patrimoniului Național, cu sprijinul ICR Praga, au avut loc lansări de carte, lecturi în cehă și română, în prezența autorilor, și prezentări editoriale. Invitații ICR Praga au fost autorii Iulian Ciocan și Alexandru Vakulovski. Program: 13 mai – lectură din romanele *Viața lui Kostas Venetis* de Octavian Soviany, Cartea Românească, 2011, și *Než zemřel Brežněv/Înainte să moară Brejnev* de Iulian Ciocan. Directorul general CNI Coresi, Laura Albani, a prezentat ultimele volume lansate de editura reprezentată. Pe 14 mai, poeta Floarea Țuțuianu a citit din volumele *Mărimia Ta*, Editura Brumar, 2010, și *Arta seducției*, Editura Vinea, 2002, iar Alexandru Vakulovski a citit fragmente din *Oedip, regele mamei lui Freud*, traducere de Jitka Lukešová. Doina Mândru, directorul Centrului Cultural „Palatele Brâncovenești” de la Mogoșoaia, a prezentat albume de artă: *The Portrait, Romanian Ceramics, Vasile Gorduz, Olga Greceanu*.

19 mai – 11 septembrie / Participare românească la Bienala de Artă Contemporană de la Praga, ediția a V-a, la Fabrica de instrumente de zbor Mikrotechna. Bienala este cea mai mare manifestare de acest gen din Centrul Europei,

atrăgând o participare artistică masivă: o medie de peste 150 de artiști și 15 curatori din întreaga lume la fiecare ediție. În programul din acest an a fost inclusă secțiunea „Expanded Painting” (curatori: Helena Kontova și Giancarlo Politi), care și-a propus să prezinte o secvență a picturii contemporane europene și internaționale, precum și secțiunea de fotografie PHOTO. România a fost reprezentată în secțiunea „Expanded Painting” printr-un proiect al artiștilor Zsolt Bodoni și Robert Fekete (România), Alexandr Tinei (Republica Moldova), Peter Sudar și Attila Szucs (Ungaria). Curator: Jane Neal. La ediția din acest an au fost reprezentate artele vizuale din Republica Cehă, Slovacia, India, Canada, țările scandinave, Germania, Italia, România, Ungaria și Republica Moldova.

31 mai – 2 iunie / Târgul de artă meșteșugărească tradițională românească „Trademark Romania”, în Piața Păcii/ Náměstí miru din Praga. Ca în fiecare an, publicul ceh a avut ocazia să descopere frumusețile folclorice din diferite zone ale României. În 2011, au fost invitați meșteri din zona etnofolclorică a Bucovinei, care au adus renumita ceramică neagră de Marginea, ouă încondeiate și ouă pictate, icoane, sculptură în lemn și broderie, împletituri de nuiele. Timp de trei zile, arta tradițională bucovineană a fost însoțită de cântecele și jocurile populare în interpretarea Ansamblului „Ciprian Porumbescu” din Suceava. La centrul de informare amenajat în cadrul târgului au fost puse la dispoziție materiale informative culturale și turistice. Produsele create și prezentate de meșteșugarii români au putut fi achiziționate. Participanți: Ansamblul „Ciprian Porumbescu” din Suceava și meșteri populari de la Centrul Cultural Bucovina.

Iunie

11 iunie / Participare românească în cadrul proiectului „Noaptea Muzeelor Pragheze”. „Noaptea Muzeelor Pragheze” a fost inițiat în anul 2004, urmând exemplul altor capitale europene. În această noapte, au fost deschise pentru public instituții de cultură din capitala Cehiei: muzee, galerii, biblioteci, centre culturale. În cadrul celei de-a VIII-a ediții a acestui eveniment de anvergură, ICR Praga a organizat un program complex sub titlul: „George

baron Löwendal (1897-1964) – redescoperirea unui mare scenograf european de la începutul sec. XX". George baron Löwendal a fost promotorul unei noi viziuni scenografice în România anilor 1926-1936, care contura viitorul teatru modern. Decorurile sale abordau stiluri diferite, realiste, constructiviste și cubiste. Alături de scenograful Viorica Petrovici, George Radu (Fundatia Löwendal) a susținut o prelegere despre baronul George Löwendal. Pentru animarea atmosferei, grupul de dans ME-SA a susținut în cursul Noptii Muzeelor mai multe momente coregrafice. Sediul ICR Praga a fost deschis pentru public între orele 17.00 și 1.00.

16-26 iunie / Participarea românească la Cvadrienala de Scenografie/Prague Quadriennial of Performance Design and Space 2011, la Palatul Expozițional (Veletržní Palace), Muzeul Național și Biserica Sf. Ana din Praga. România a fost prezentă prin standuri naționale la toate secțiunile Cvadrienalei, care a inclus expoziții și artiști din peste 76 de țări și cinci continente, cu o participare de peste 5 000 de teatre profesioniste și studenți la artele spectacolelor. Au avut loc workshopuri, conferințe, discuții și prezentări ale artei scenografice contemporane: costume, lumini, sound design și arhitectură pentru teatru, dans, operă, spectacole multimedia etc. Cvadrienala și-a propus să investigheze fenomenul interdisciplinarității dintre artele vizuale și teatru, manifestat în teatrul contemporan. Reprezentarea românească s-a aflat sub deviza „Arta ca sacrificiu”. S-a propus o transformare a ideii de sacrificiu, sacrificiul fiind înțeles ca instrument al creației. Valorile fundamentale, care sunt la baza identității noastre, reprezintă o sursă nesfârșită de inspirație. Metafizica unui bine-cunoscut mit românesc a constituit o provocare pentru grupul de expoziții propuse de tinerii scenografi români care au reunit proiecții video, desene, schițe, manechine, intervenții în spațiul public, happening-uri. Proiectul și-a propus să promoveze ideea că arta și talentul creator sunt, în orice circumstanță, indiferent de sacrificiu, dincolo de artist. În cadrul secțiunii studențești au participat studenți de la Universitatea Națională de Artă Teatrală și Cinematografică „I.L. Caragiale” și Universitatea Națională de Arte din București cu expoziții de grup cu tema: „Eugène Ionesco,

Eugen Ionescu” – schițe, modele, happening. Secțiunea arhitectură a avut tema: „fast backward play fast forward”, proiectele expuse reprezentând, dincolo de o demonstrație de prospețime și coerență arhitecturală, motive de reflecție asupra spațiului de joc astăzi, răspunzând, fiecare în propriul fel, unor situații complexe de recuperare a „terenului” dedicat teatrului. Cele două proiecte de teatru construite în România au fost: „Odeon Studio”, București, arh. Ioana și Răzvan Luscov și „Teatrul Național – extindere temporară”, Iași, arh. Angelo Roventa. Conceptul standurilor și selecția participanților a aparținut comisariatului de țară Ștefania Cenean. Participanți: Ștefania Cenean, Andrei Dinu (scenograf), Valentina Zaharia (actriță), Cristian Stănoiu (arhitect), Ștefan Caragiu (scenograf stand studenți), Carmen Stanciu (teatrolog, UNATC), Iuri Isar (coordonator plastic UNATC și UNARTE), Adriana Petre Raicu (conferențiar UNATC), 25 de studenți ai UNATC și UNARTE.

Iulie

1-9 iulie / Participare românească la Festivalul Internațional de Film de la Karlovy Vary, la cinematograful Hotel Thermal. La ediția din acest an, cea de-a IVL-a, a fost invitată regizoarea Luiza Pârnu cu filmul *Draft 7*, selectat la secțiunea Fresh selection. În Festival au mai fost prezentate alte trei producții românești: *Bună! Ce faci?*, regia: Alexandru Maței, *Colivia*, regia: Adrian Sitaru, și *Apele tac*, regia: Anca Miruna Lăzărescu.

22-31 iulie / Participare românească la Școala de vară – festival de film documentar de la Uherské Hradiště, care a inclus proiecții de film, mese rotunde și medalioane de autor. Cea de-a XXXVII-a ediție a manifestării s-a concentrat asupra cinematografiei românești, căreia, sub genericul „Focus Romania”, i-a fost dedicată, în colaborare cu ICR Praga, una dintre primele antologii de amploare prezentate în străinătate după 1989. Antologia a cuprins patru secțiuni: „Epoca filmului mut”, „Atitudinea critică în cadrul sistemului – filmele românești de opoziție ale anilor '70 și '80”, „Ceașescu și Revoluția din România” și „Noul Val Românesc”. Au avut loc și mese rotunde dedicate cinematografiei românești și medalioane de autor. Participanți: regizorii Andrei Ujică, Mircea Daneliuc,

Ruxandra Zenide și actorii Crisantema Oana Ghioca și Andi Vasluianu.

August

31 august - 4 septembrie / Participare românească la Festivalul New Music din Ostrava, unul din cele mai importante festivaluri de muzică nouă și muzică experimentală din Cehia. Organizat de Centrul pentru Muzică Nouă din Ostrava, festivalul a reunit orchestre, ansambluri și soliști din întreaga lume, care au prezentat publicului ceh 19 concerte, 95 de lucrări contemporane și 25 de premiere mondiale. Din România au participat Nea Vasile și Taraful de la Marsa, compus din Vasile Dinu (voce), Ion Barla (acordeon, voce), Ștefan Radu Marian (vioară), Lilian Grigore (acordeon), Vlad Cătălin Constantin (clarinet), Costică Dinu (țambal), Tiu Zaharia (contrabas), Hanno Höfer (chitară), care au susținut un concert în data de 1 septembrie la Club Parnik din Ostrava. Alături de muzicienii români, au fost invitați: Larry Polansky (chitară, S.U.A.) și Rhodri Davies (harpă, Marea Britanie).

Septembrie

19 septembrie - 31 octombrie / „Cultura română în regiunile Cehiei: Moravia și Silezia”, proiect desfășurat în trei orașe importante din estul și sudul Cehiei: Brno, Kroměříž și Ostrava. Evenimentul s-a derulat simultan în Moravia și Silezia, unde publicul ceh a putut asista la concertele, spectacolele de teatru, filmele și expozițiile organizate de ICR Praga și partenerii locali.

- Brno, 19-22 septembrie / Expoziția de fotografie „Bisericile fortificate din Transilvania”, în parteneriat cu Asociația „Bucureștiul meu drag!”, expoziția de fotografie „Munții României și Delta Dunării”, autor Martin Krajčček; spectacolul de teatru *Amalia respiră adânc* de Alina Nelega, regia: Jiří Trnka, la Primăria Veche; proiecția filmelor *Copilăria lui Icar*, regia: Alex Iordăchescu, *4 luni, 3 săptămâni și 2 zile*, regia: Cristian Mungiu, *Marți, după Crăciun*, regia: Radu Muntean, *Roming*, regia: Jiří Vejdělek, *California Dreamin' (nesfârșit)*, regia: Cristian Nemescu, *Kapitalism – rețeta noastră secretă*, regia: Alexandru Solomon; concert de jazz susținut de Bega Blues Band – Anton Kühn, Ionel Bota,

Vasile Dolga, Alexandru Man, Maria Chioran, Lucian-Ioan Nagy; concert de muzică de epocă cu formația Imago Mundi – Cristian Stănoiu, Adrian Buciu, Ștefan Barbu, Cătălin Ștefănescu, Daniel Ivașcu, Oana Mariș; spectacolul de pantomimă *Dincolo de umbre*, pus în scenă de Dumitru Georgescu, Gheorghe Albianu, Ecaterina Ciofu, Ioana Iordache, studenți ai Universității de Arte „George Enescu” din Iași; concert World Music susținut de Concert Fanfara Complexă – Péter Bede, Csaba Sófalvi Kiss, Soma Salamon, Szabolcs Róka, Félix Benke. Evenimentele au avut loc la Primăria Veche din Brno și la Sala B. Bakala.

- Kroměříž, 20-24 septembrie / Expoziția „Dansul culorilor” a artistului Teodor Buzu; proiecția filmelor *Kapitalism – rețeta noastră secretă*, regia: Alexandru Solomon, *California Dreamin' (nesfârșit)*, regia: Cristian Nemescu, *4 luni, 3 săptămâni și 2 zile*, regia: Cristian Mungiu, *Taková normální rodinka/Ce familie normală*, regia: Patrik Hartl, *Marți, după Crăciun*, regia: Radu Muntean, *Copilăria lui Icar*, regia: Alexandru Iordăchescu; concert World Music susținut de Fanfara Complexă; spectacolul *Amalia respiră adânc* de Alina Nelega, regia: Jiri Trnka; Concert Bega Blues Band; spectacolul de pantomimă *Dincolo de umbre*, pus în scenă de Universitatea de Artă „George Enescu” din Iași; concert al formației Imago Mundi – „Isvor”. Evenimentele au avut loc la Casa Culturii și la Palatul Arhiepiscopal din Kroměříž.

- Ostrava, 21-26 septembrie / Expoziția de fotografie „Călătorie în România” de Filip Laureys; concert de jazz Bega Blues Band; proiecția filmelor *Na vlastní nebezpečí / Pe riscul tău*, regia: Filip Renč, *4 luni, 3 săptămâni și 2 zile*, regia: Cristian Mungiu, *California Dreamin' (nesfârșit)*, regia: Cristian Nemescu, *Kapitalism – rețeta noastră secretă*, regia: Alexandru Solomon, *Marți, după Crăciun*, regia: Radu Muntean, *Copilăria lui Icar*, regia: Alexandru Iordăchescu; concert de World Music cu Fanfara Complexă; concert Imago Mundi; spectacolul *Amalia respiră adânc* de Alina Nelega, regia: Jiri Trnka; expoziția „Delicat/Delicată” a artistei Anca Covrig; spectacolul de pantomimă *Dincolo de umbre* (Universitatea de Arte „George Enescu” din Iași). Evenimentele au avut loc la Casa Culturii, Galeria U chemiků și Club Fabric din Ostrava.

20 septembrie / Expoziția de artă contemporană a artiștilor Ciprian Mureșan și Tomáš Svoboda, la Galeria FUTURA din Praga. Expoziția artistului român Ciprian Mureșan și a autorului ceh post-structuralist Tomáš Svoboda a adus în fața privitorului tema apropiierii și a transformării, odată cu timpul, a lucrărilor deja existente.

26 septembrie / Participare românească în cadrul proiectului EUNIC „Ziua Limbilor Europene”, la sediul ICR Praga, la sediile Reprezentanței Comisiei Europene din Praga și Bratislava și în Piața Hviezdoslavovo. Organizat de EUNIC Cehia, proiectul „Ziua Limbilor Europene” s-a desfășurat la sediul fiecărui institut participant: British Council, Goethe-Institut, Institutul Francez, Forumul Cultural Austriac, Institutul Italian de Cultură, Institutul Cultural Bulgar, Centrul Ceh, Centrul Cultural Maghiar, Institutul Polonez, Institutul Slovac și ICR Praga. Programul propus de ICR Praga a inclus: scurtă prezentare evolutivă a limbii române, exemplificări de similitudini între limba română și limba cehă, prezentarea ofertei de cursuri de limbă română organizate de ICR, lecție demonstrativă de limba română, concurs de postere și video „Multilingvism în jurul nostru și în viața de zi cu zi” și quiz lingvistic. La Bratislava, au fost organizate standuri de informare și au avut loc reprezentații artistice pe o scenă amplasată în Piața Hviezdoslavovo. Formația Imago Mundi a susținut un concert de muzică veche, iar Tamara Mikulova, studentă la Departamentul de Românică din cadrul Universității Caroline din Praga, a susținut o lecție demonstrativă de limba română și a oferit informații publicului slovac interesat de învățarea limbii române.

27 septembrie / Participare românească în cadrul Clubului de film european la Cinematograful Mladost din Bratislava. Proiectul a fost inițiat de EUNIC Slovacia pentru a prezenta lunar producții ale cinematografiilor europene. A fost selectat filmul *California Dreamin' (nesfârșit)*, regia: Cristian Nemescu. La organizarea acestui proiect au contribuit douăsprezece institute culturale și reprezentanțe culturale ale ambasadelor din Slovacia.

Expoziția „Biserici fortificate din Transilvania” © Cătălin Chiran

Octombrie

10-23 octombrie / Participare românească la Festivalul Architecture Week, la Palatul de vară al Reginei Ana din arealul Castelului Praghez și la Galeria ICR Praga. În cadrul anului dedicat arhitecturii și scenografiei, ICR Praga a promovat, în cadrul Festivalului Architecture Week, proiectul „Arhetipuri”, concurs național de arhitectură pentru spațiul urban organizat de Ordinul Arhitecților din România, în parteneriat cu agenția de publicitate AD(D)VERITAS. Au fost prezentate machetele a două proiecte câștigătoare ale ediției din 2010: „UP – URBAN PAVILION”, coordonator: Oana Simionescu, și „Melting Pot”, coordonator: Alexandru Cozma.

13-16 octombrie / Participare românească la Festivalul Internațional de Film de Scurtmetraj B16, la Brno, sala B. Bakala. La inițiativa organizatorilor, României i-a fost acordată o atenție specială în programul festivalului, fiind

proiectate douăzeci de filme românești: *Megatron*, regia: Marian Crișan, *Un cartuș de Kent și un pachet de cafea*, regia: Cristi Puiu, *București – Wien ora 8:15*, regia: Cătălin Mitulescu, *Lampa cu căciulă*, regia: Radu Jude, *Mâna lui Paulista*, regia: Cristian Mungiu, *O zi bună de plajă*, regia: Bogdan Mustață, *Fragile*, regia: Doru Nițescu, *Apartamentul*, regia: Constantin Popescu, *Călătorie la oraș*, regia: Corneliu Porumboiu, *Captivi de Crăciun*, regia: Iulia Rugină, *Cădere liberă*, regia: Dorin Stana, *Poveste la scara C*, regia: Cristian Nemescu, *Ajutoare umanitare*, regia: Hanno Höfer, *Colivia*, regia: Adrian Sitaru, *Apele tac*, regia: Anca Miruna Lăzărescu, *Diabolique III*, regia: Sokol Keraj, *Trafic*, regia: Cătălin Mitulescu, *Invitație la masă*, regia: Gabriel Sîrbu, *17 minute întârziere*, regia: Cătălin Mitulescu, *One Shot Wonder*, regia: Cătălin Leescu. Filmul *Outrageous disco*, regia: Nicolae-Constantin Tănase, a fost selectat și inclus în secțiunea competițională, regizorul fiind prezent la festival în perioada 13-16 octombrie, la invitația organizatorilor. Cu această ocazie, ICR Praga a organizat o prezentare a producțiilor cinematografice semnate Nicolae-Constantin Tănase, în prezența autorului, pe data de 18 octombrie, la sediul ICR Praga. Au fost proiectate filmele: *Next*, *Zombie Infectors 3* și *Blu*.

Spectacolul *Povestea inimii* la Biserica Municipală din Praga © Anișoara Tomoiogă

18-26 octombrie / Festivalul Internațional de Muzică Religioasă Ortodoxă „Archaion Kallos”, organizat de ICR Praga împreună cu Asociația Filokalia, Asociația Damaskinos și Institutul Cultural Bulgar, la Biserica Chiril și Metodie din Praga și la Galeria ICR Praga. Festivalul a debutat cu o prelegere cu tema „Muzica bizantină în România” susținută de Adrian Sîrbu la sediul ICR Praga, urmată de concertul „Tradiția bizantină vs tradiția slăvonă” susținut de Corul de bărbați „Byzantion” din Iași (dirijor: Adrian Sîrbu) și Corul de fete „Filokalia” din Praga (dirijor: Valentina Shuklina), la Catedrala ortodoxă cu hramul Sf. Chiril și Metodie. În paralel cu evenimentele muzicale, în Galeria ICR Praga a fost organizată expoziția „Bogăția bisericească din România și Cipru”: Mănăstirea „Sf. Trei Ierarhi” din Iași și Mănăstirea Kykkos din Cipru deschisă până pe 25 noiembrie. Invitați: Arhimandrit Nicolae Horia și Ieromonah Marius Gheațău (pictor de icoane).

Noiembrie

8 și 9 noiembrie / Participare românească în cadrul Festivalului Internațional de Poezie „Zilele Poeziei”, ediția a XIII-a, la Praga și Usti nad Labem. Tânăra scriitoare Maria-Paula Erizanu a susținut un recital de poezie alături de Tomáš Míka la Cafeneaua Krásný Ztráty și a participat la seara literară „H_aluze”, alături de Lubor Kasal (redactor-șef al revistei literare *Tvar*), desfășurată la Café Max. Festivalul a constituit și un bun prilej de promovare a Festivalului Zile și Nopti de Literatură de la Neptun și a programelor ICR de traducere și publicare a culturii române scrise în străinătate derulate de CENNAC.

29 noiembrie / Recital de pian Horia Mihail la sala Bohuslav Martinů a Conservatorului de muzică din Praga. În avanpremiera sărbătoririi Zilei Naționale a României, publicului ceh i-a fost prezentat un mare pianist român contemporan într-un recital de înaltă ținută. În program: *32 Variațiuni în do minor* de Beethoven, *Nocturna în do minor* de Chopin, *Pavana din Suita op. 10* de Enescu, *Valse Caprice nr. 6* și *Liebestraum* de Liszt, *Liebesleid* și *Liebesfreud* de Rachmaninov-Kreisler.

Decembrie

2 decembrie / Spectacolul de pantomimă *Povestea inimii*, regia: Dana Cavaleru și Richard Bovnoczki, cu ocazia Zilei Naționale a României, în sala de teatru a Bibliotecii Municipale din Praga. În distribuție: Dana Cavaleru, Richard Bovnoczki, Mirela-Veronica Stoian, Adrian Nour. Muzică live: Adrian Naidin (violoncel).

„Cultura română în regiunile Cehiei – Moravia și Silezia”: concert Imago Mundi la Brno

Accademia di Romania din Roma

„Totul e pregătit pentru a noua ediție a manifestării Spazi Aperti, programată în perioada 8-21 iunie. Spațiile sunt cele ale Accademia di Romania, ale cărei porți se deschid pentru patruzeci de artiști internaționali chemați să se confrunte pe marginea temei experienței artistice. Ideea a luat naștere din teoriile despre educația estetică ale prof. Vezio Ruggeri, profesor de psihofiziologie la Universitatea «La Sapienza». «Experiența estetică e un parcurs individual care are loc în momentul când intră în contact cu arta atât prin intermediul propriului corp, cât și prin intermediul sintezelor personale realizate la nivel cognitiv și emotiv», explică Luisa Conte, curatoarea evenimentului.”

Natalia Distefano, *Corriere della Sera*

„Neliniștea existențială și sfidarea sistemelor de valori și a ierarhiilor de putere care, unele după altele, se constituie pe plan istoric în detrimentul minorităților și al grupurilor umane vulnerabile sunt tematicile spectacolelor prezente în acest an în cadrul festivalului TeatrRomania. Emersioni scenice, festival care are ca obiectiv stimularea dialogului italo-român.”

Anna Villa, *La Repubblica*

Ianuarie

10 ianuarie – 30 martie / Cursuri de limbă și civilizație românească, în perioada ianuarie-martie 2011. Cursurile au fost susținute de lect. univ. dr. Nicoleta Neșu și Pietro Scarpulla la sediul Accademia di Romania și structurate pe trei niveluri: începător, intermediar, avansat.

14 ianuarie – 6 februarie / „Jazz Art – Pittura. Scultura. Musica Jazz” – expoziție internațională de pictură și sculptură și concerte de muzică jazz la sediul Accademia di Romania. Au participat artiști din Spania, Italia, Franța, Columbia, Polonia, Brazilia, Germania, Hong Kong. Manifestarea este rezultatul contactelor pe care Accademia di Romania le-a stabilit cu diferite galerii de artă și asociații muzicale din Roma.

20 ianuarie – 10 februarie / Expoziție dedicată împlinirii a zece ani de la dispariția pictorului român Horia Bernea la sediul Accademia di Romania. Expoziția a avut un caracter comemorativ, lucrările făcând parte din colecții aflate în Italia. Au participat: Anca Manolescu, critic de artă, Stefano Ionescu, coorganizator, colecționar de artă, Ștefania Piga, reprezentantă a Galleria Caffé Europe/Centro di Arte Contemporana, galerie privată de artă contemporană din Roma, partener al evenimentului.

20 ianuarie / Recital de pian Paul Coriolan Cartianu, cu intermezzo poetic susținut de Adina Cartianu, actriță franceză de origine română, în sala de concerte a Accademia di Romania din Roma. Concertul și-a propus promovarea creației muzicale românești și europene, îndeosebi a compozitorului Franz Liszt, cu prilejul anului aniversar „Liszt 200”. Programul recitalului: Mozart – *Sonata KV282*; Enescu – *Preludiu și fugă*; Enescu – *Toccata și Pavana din Suita op. 10*; Constantinescu – *Joc dobrogean*; Liszt – *Studiu transcendentă Chasse neige*; Liszt – *Fantasia quasi Sonata*. Intermezzo poetic: Tudor Arghezi – *Psalm*; Ion Pillat – *Cântec de vremelnicie*; Lucian Blaga – *Eu nu strivesc corola de minuni a lumii*; Nichita Stănescu – *Ars poetica*; Ana Blandiana – *Eu cred*, apărute în antologia publicată sub îngrijirea prof. Marco Cugno de la Universitatea din Torino.

Februarie

18 februarie – 4 martie / Expoziția de pictură „Sub semnul soarelui dublu” a artistului Octavian Cosman în sala de expoziții a Accademia di Romania. La vernisaj au participat Octavian Cosman și Bruno Mazzoni, românist și decan al Facultății de Litere din Pisa.

Martie

3-4 martie / Participarea dramaturgului Matei Vișniec la cea de a VI-a ediție a manifestării TransEuropaExpress, eveniment organizat în parteneriat cu Casa delle Letterature din Roma, organism al Departamentului pentru Cultură al Primăriei din Roma. Tema ediției din acest an a fost raportul intelectualului cu puterea, iar lucrările seminarului s-au desfășurat la Auditorium „Ara Pacis” din Roma. Parteneri: Institutul Polonez, Institutul Cervantes, British Council, Académie de France – Villa Medici, precum și o serie de reprezentanțe diplomatice ale Spaniei, Finlandei, Danemarcei, Estoniei, Portugaliei, Slovaciei, Suediei, Irlandei.

2-30 martie / Ciclul de conferințe pe teme arheologice susținute de specialiști din România care au ilustrat principalele secțiuni ale expoziției „Ori antichi della Romania”, deschisă în perioada 17 decembrie 2010 – 3 aprilie 2011 la Museo dei Fori Imperiali nei Mercati di Traiano din Roma. Cele cinci conferințe au avut loc în spațiile muzeului, expoziția fiind deschisă cu această ocazie peste programul de vizitare. Programul conferințelor: 9 martie – prof. Mihai Bărbulescu (director, Accademia di Romania), conferința „L'oro e i Barbari”/„Aurul și barbarii”; 16 martie – dr. Mihaela Simion și dr. Paul Damian (Muzeul Național de Istorie a României, București), conferința „L'Oro e la Terra: le miniere della Dacia”/„Aurul și pământul: minele de aur din Dacia”; 23 martie – dr. Eugen Iaroslavschi (Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei, Cluj-Napoca), conferința „I gioielli dei Daci”/„Bijuteriile dacilor”; 30 martie – prof. Alexandru Vulpe (Accademia Română), conferința „L'oro prima della storia”/„Aurul de dinainte de istorie”.

3-5 martie / Participarea conf. dr. Corina Lungu (Universitatea Ovidius din Constanța) la Conferința Internațională „One Hundred Years of Desire/Cent'anni di desiderio: Tennessee Williams 1911-2011”, organizată în orașul Narni de Departamentul de Anglistică din cadrul Universității din Perugia, cu ocazia aniversării centenarului nașterii dramaturgului american Tennessee Williams.

Evenimentul a reunit câțiva dintre cei mai renumiți specialiști în domeniu și s-a bucurat de patronajul Ambasadei Statelor Unite ale Americii în Italia și al Primăriei Orașului Narni.

11 martie – 6 mai / Ciclul de concerte simfonice și de canto „Primăvara 2011” în sala de concerte a Accademia di Romania. Manifestarea a fost organizată în parteneriat cu Asociația A.Gi.Mus. Roma de pe lângă Academia Națională din Santa Cecilia, sub coordonarea muzicologului și compozitorului Ada Gentile, promotor al tinerilor absolvenți ai Conservatorului din Roma. Concertele au fost susținute de cei mai buni absolvenți ai cursurilor de perfecționare de la Accademia Nazionale di Santa Cecilia, în acompaniamentul sau sub îndrumarea profesorilor lor. Programul celor patru serate muzicale: 11 martie – concert simfonic și de canto sub bagheta maestrului Marco Frisina, interpreți: Giovanni Sorana (pian), Guido Arbonelli (clarinet), Cinzia Genderian (mezzosoprană) și corul Arhidiecezei de Roma; 8 aprilie – concertul celor mai buni absolvenți ai cursurilor de perfecționare (pian, clasa maestrului Sergio Perticaroli) de la Accademia Nazionale di Santa Cecilia; 29 aprilie: recital al artiștilor Francesca Giordanino (pian și voce) și Antonello Maio (pian) sub genericul „I labirinti del Melos”; 6 mai: concert omagial dedicat Irmei Ravinale, consilier academic la Accademia Nazionale di Santa Cecilia.

19 martie / Concert în cadrul turneului „George Enescu în Europa”, organizat în sala de concerte a Accademia Nazionale di Santa Cecilia din Roma. Proiect realizat în parteneriat cu Fundația Gioventù Musicale Italia din Monza. Muzica lui George Enescu a fost interpretată de un cvartet internațional alcătuit din violonistul român Mihai Marica, baritonul german Birger Radde, violonista olandeză Frederieke Saeijs și pianistul canadian Ilya Poletaev. Programul a cuprins lucrări celebre din creația enesciană, dar și câteva lucrări mai puțin cunoscute: *Sept Chansons sur les versets de Clement Marot*, op. 15 (1908), *Sonata nr. 2 în Do major pentru violoncel și pian*, op. 26 nr. 2 (1935), o serie de *Lieduri pentru voce și pian* (op. 19), *Sonata op. 24 nr.1 în fa diez minor pentru pian* (1924) și *Impressions d'enfance pentru vioară și pian* (1938).

27 martie / Prezentarea volumului de poezii *Veneția ca un dat (Jurnalul unui evadat din Est)/Venezia ti fu data (Diario di una latitante dell'Est)* de Eugenia Bulat, traducere în limba italiană de Gabriella Molcsan, Editura Cartier, Chișinău, 2008. Evenimentul a avut loc la sediul

Accademia di Romania și a fost organizat în parteneriat cu Asociația Dacia, una dintre cele mai active asociații de promovare socioculturală din cadrul comunității basarabene din Italia. Data de 27 martie a fost aleasă în mod simbolic pentru a evoca unirea Basarabiei cu România din 1918. Au participat: Eugenia Bulat (poet), Laura Rainieri (scriitor), Francesco Baldassi (poet), Tatiana Ciobanu (Ass.ne Dacia), Gabriella Molcsan (traducător).

Aprilie

1 aprilie – 30 iulie / Cursuri de limbă și civilizație românească. Au fost organizate patru module, câte un modul pentru nivelurile intermediar și avansat (o dată la două săptămâni) și două module pentru nivelul începător (săptămânal, durată: 2 ore). Cursurile au fost susținute de profesorii Nicoleta Neșu și Pietro Scarpulla.

5 aprilie / Spectacolul de teatru *Și cu violoncelul ce facem?* de Matei Vișniec, în regia Laviniei Jemna. Evenimentul a avut loc în sala Teatrului dell'Angelo din Roma. În distribuție: Toma Dănilă, Gheorghe Dănilă, Tamara Crețulescu, Cristian Munteanu.

12-16 aprilie / Expoziția de ouă încondeiate și icoane cu temă pascală din Bucovina „Tradiții românești de Paști” la Muzeul „Pietro Canonica” din Villa Borghese, spațiu pus la dispoziție de municipalitatea Romei. Organizată în parteneriat cu Muzeul Țăranului Român, expoziția de ouă încondeiate, de icoane cu temă pascală, de obiecte de artă populară (marame, ștergare) și fotografii a fost prilejuită de sărbătoarea Paștelui, celebrată anul acesta la aceeași dată de ortodocși și catolici. Curatori: Rodica Marinescu și Ioana Popescu (Muzeul Țăranului Român).

14 aprilie – 3 mai / Expoziție de fotografii în memoria vizitei Papei Ioan Paul al II-lea în România, în mai 1999, la sediul Accademia di Romania. Evenimentul a fost organizat împreună cu Ambasada României pe lângă Sfântul Scaun pentru a marca beatificarea Papei Ioan Paul al II-lea din data de 1 mai 2011 la Vatican, în cadrul Liturghiei oficiate de Papa Benedict al XVI-lea. Accademia di Romania și Ambasada României pe lângă Sfântul Scaun au dorit să evoce această primă prezență a Suveranului Pontif într-o țară majoritar ortodoxă. Au fost expuse o serie de aproximativ 40 de fotografii color și alb-negru precum și cele trei emisiuni filatelice pe care Romfilatelia le-a dedicat pontificării Papei Ioan Paul al II-lea. Fotografiile provin din arhivele publicației *L'Osservatore Romano*, ale Arhiepiscopiei

Romano-Catolice din București, ale Patriarhiei Române, precum și din publicațiile vremii.

Mai

5 mai / Dezbateră cu titlul „Lecturarea orașului – o privire asupra periferiei romane” la sediul Accademia di Romania, în seria „Idee a confronto”. Au participat: Alexandra Maria Afrăsinei și prof. Antonio Cappuccitti. Alexandra Maria Afrăsinei a făcut parte din seria de bursieri „Vasile Pârvan” (2006-2008) ai Accademia di Romania. În prezent este asistent la Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu” din București, colaborând în același timp cu Universitatea „La Sapienza” din Roma (Departamentul de Arhitectură și Urbanism). Cercetările doctorale ale Alexandrei Afrăsinei se axează pe problematica orașului și a intervenției asupra țesutului urban.

5-8 mai / Participare românească la Târgul de artă contemporană „Roma – The Road to Contemporary Art”, ediția a IV-a, în cadrul Pavilionului La Pelanda (cartierul Testaccio, Roma). Târgul de Artă Contemporană din Roma este un eveniment promovat de Primăria Romei – Assessorato alle Politiche Culturali în colaborare cu Asociația „Roma contemporary”, organizatorul evenimentului. Anul acesta, de comun acord cu organizatorii și cu IRCCU Veneția, s-a convenit organizarea unei avanpremiere a celor două proiecte care vor reprezenta România la Bienala de Artă de la Veneția 2011. Proiectul „Performing History” a fost prezentat de Maria Bojan (curator), Bogdan Ghiu (curator) și Irina Cios (producător). Proiectul „Romanian Cultural Resolution” a fost ilustrat de curatorii Adrian Bojenoiu și Alexandru Niculescu.

6-10 mai / Participarea lect. univ. Nicoleta Neșu la Festivalului Europei de la Florența, manifestare organizată o dată la doi ani de Institutul Universitar European din Florența în colaborare cu autoritățile locale. Nicoleta Neșu a susținut conferința „Limba română – limbă europeană de cultură și comunicare” în cadrul mesei rotunde „Promovarea, difuzarea și protejarea patrimoniului lingvistic european”. Participanți: Uwe Reissig (directorul Goethe-Institut de la Roma și președinte al clusterului EUNIC), Mario Garcia De Castro (Institutul Cervantes, Roma), Kevin Mackenzie (British Council, Roma), Fiora Imberciadori (Agenția Națională LLP), Marco Ricceri (EURISPES), Miloslav Hirsch (Centrul Ceh, Roma), Domenico D’Oria (Alliance Française Italia). Masa rotundă a fost

moderată de Massimo Arcangeli (Progetto Lingua Italiana).

14 mai / Concert de muzică tradițională românească susținut de Fanfara Shavale cu ocazia Noptii Albe a Muzeelor în loggia Accademia di Romania (Piazza Jose de San Martin). Evenimentul „Notte dei Musei” este organizat de municipalitatea Romei și implică cele mai importante spații culturale și expoziționale din capitala Italiei cu scopul de a permite locuitorilor și turiștilor să participe la numeroasele manifestări din program.

28 mai / Prezentarea volumului *Le icone delle feste – il linguaggio dell'immagine nella liturgia/Icoanele împărătești – limbajul imaginii în liturghie* de Iulia Tarciniu Bălan și Monseniorul Orlando Barbaro, Marcianum Press, Veneția, la sediul Accademia di Romania. Prezentarea a fost însoțită de o expoziție de icoane, realizate de Iulia Tarciniu Bălan. Iulia Tarciniu Bălan este licențiată în pictură bisericească la Universitatea de Teologie Ortodoxă din București, iar din anul 2008 deține propriul atelier de pictură bizantină în Veneția, participând la diverse expoziții de grup sau personale în România și Italia. De asemenea, Accademia di Romania a găzduit lucrările celei de-a X-a ediții a colocviului internațional cu tema „Tradiții și mărturii athonite între sfârșitul secolului al XVIII-lea și începutul secolului XX”, organizat de „Asociația Insieme per l'Athos” din Roma. În cadrul colocviului a luat cuvântul E.S. dl Bogdan Tătaru-Cazaban, Ambasador al României pe lângă Sfântul Scaun.

Iunie

8-21 iunie / Cea de-a IX-a ediție a proiectului „Spazi Aperti”, desfășurată la sediul Accademia di Romania, care a inclus mai multe tipuri de manifestări culturale: expoziție internațională de artă contemporană, teatru, performance, dans, video-art, fotografie, instalații, pictură, concerte. Ediția 2011 și-a propus o abordare tematică sub titlul „Experiența estetică”. Conceptul expoziției a aparținut curatoarei Luisa Conte. Echipa curatorială a fost completată de doi curator-asistenți, Ciro De Acutis și Ida Tricoli. Artiști participanți: Laurence Snackers (Accademia Belgica), Kirsi Marja (Circolo Scandinavo), Maria Diekmann, Charlotte Trolldahl, Charlotte Bergman (Accademia di Danimarca), Richard Gasper (British School at Rome), Angel Masip, Maruchi León, Aurelio Edler Copes, Guillermo Mora Perez, Clara Gonzáles, Carlos Garcías Fernández, Patricio Cabrera, Andrea Jaurieta Bariain, Julio Galeote Carrascosa, Pelayo

Expoziție de ouă încondeiate și icoane la Muzeul Pietro Canonica din Villa Borghese

Varela Alvarez (Accademia di Spagna), Adina Plugaru (IRCCU Veneția), Robert Fekete, Sorin-Cosmin Scurtulescu, Sergiu Toma, Claudia Roxana Zloteanu (Accademia di Romania). Artiști din Italia, invitați speciali: Marco Lamanna, Devis Venturelli, Silvio Giordano, Alessandro Morino, Alessandro Di Gregorio, Basmati (performance video-dans), Tommaso Pedone, Alessandro Pascoli, prof. Vezio Ruggieri. În cadrul seratei de încheiere publicul s-a bucurat de un recital extraordinar de jazz Jancsy Körösy și Ramona Horvath. Au fost premiate două lucrări – una a unui artist român și cealaltă a unui artist membru al unei alte academii sau institut străin, criteriul de selecție promovând lucrările care se vor încadra cel mai bine în conceptul de „Experiență estetică”.

9 iunie / Prezentarea cărții *La formazione di un'economia di frontiera. La Transilvania tra il XII e il XIV secolo* / *Formarea unei economii de frontieră. Transilvania între secolele XII-XIV* de Andrea Fara, Editoriale Scientifica,

Napoli. Evenimentul a fost organizat la sediul Accademia di Romania în colaborare cu Circolo Medievistico Romano – Asociația Medievaliștilor din Roma.

10-11 iunie / Colocviul internațional de studii dedicat lui Eugen Coșeriu, organizat în colaborare cu Universitatea „La Sapienza” din Roma cu prilejul împlinirii a 90 de ani de la nașterea lingvistului român. Evenimentul s-a desfășurat la Universitatea „La Sapienza” și la sediul Accademia di Romania și a reunit specialiști din diverse țări – România, Italia, Spania, Elveția. Participanți: prof. Donatella Di Cesare (Universitatea „La Sapienza”, Roma), prof. José Polo (Universitatea din Madrid), prof. Eugen Munteanu (Institutul de Filologie Română „A. Philippide” al Academiei Române, Iași), prof. Cristian Bota (Universitatea din Geneva, Elveția), prof. Manuel Casado Velarde (Universitatea din Navarra, Spania), prof. Eugenia Bojoga (Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca), prof. Oana Boc (Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca), Acad. Marius Sala (Academia Română, București), prof. Fernando Martinez de Carnero Calzada (Universitatea „La Sapienza”, Roma).

16 iunie / Colocviul „La comunicazione nell'antichità classica. Mezzi e temi dello scambio di informazioni/Comunicarea în Antichitatea clasică. Mijloacele și problemele schimbului de informații”, organizat în parteneriat cu Museo della Civiltà Romana la sediul Accademia di Romania. Dintre subiectele dezbătute: obținerea și vehicularea informațiilor militare, rostul serviciilor secrete, acțiunea militară ca explorare a unor teritorii necunoscute, perceperea spațiului și dezvoltarea infrastructurii, „comunicarea” cu divinitatea prin intermediul actelor votive și autoreprezentarea elitelor locale prin monumente funerare. Participanți: Anna Maria Liberati (Museo della Civiltà Romana, Roma), Florin Fodorean (Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca), Enrico Silverio (Foro di Roma), Mariana Pâslaru (Muzeul de Istorie, Turda), Ekaterina Nechaeva (EHESS, Paris), Sorin Nemeti (Universitatea „Babeș Bolyai”, Cluj-Napoca), Carmen Ciongradi (Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei, Cluj-Napoca), Mihai Bărbulescu (Accademia di Romania).

29-30 iunie / Două spectacole de teatru de Matei Vișniec: *Caii la fereastră*, regia: Andrea Paolucci, și *Despre sexul femeii – câmp de bătălie din războiul din Bosnia*, regia: Nicola Bonazzi, la Teatro dell'Angelo din Roma. Reprezentațiile au fost susținute în limba italiană de Compania Teatro dell'Argine din Bologna. Dramaturgul Matei Vișniec a participat la reprezentația din 30 iunie și a dialogat cu publicul.

August

9-15 august / Salonul artiștilor români de pretutindeni, ediția a II-a, la sediul Accademia di Romania – serie de manifestări artistice care a reunit lansări de carte, expoziții de pictură, sculptură, fotografie, prezentări multimedia și reprezentații teatrale. Au participat: Augustin Ghebaru (Spania), Ana Nisipeanu (Spania), Dragoș Iordache (Spania), Carmen Ștefan (Spania), Laura Dima (Olanda), Camelia Mirescu (Italia), Sanda Sudor (Italia), Emil Mateiaș (Germania), Vasile Bedreagă (Germania), Claudia Motea (Canada). Proiectul a fost organizat în parteneriat cu Asociația Românilor din Italia, Asociația Pro Familia din România, Roma Capitale, Primăria Municipiului București, Asociația Ziariștilor Profesioniști din România.

19 august / Participarea Cvartetului ConTempo la cea de-a XVIII-a ediție a Festivalului Quartetto d'Archi, eveniment organizat anual în localitatea toscană Gropina, cu

susținerea Provinciei Arezzo și a Primăriei din orașul Loro Ciuffenna. Din program: Paul Constantinescu – *Concertul pentru cvartet de coarde* și Béla Bartók – *Dansuri populare românești*. Cvartetul ConTempo este compus din: Bogdan Sofei (vioară), Ingrid Nicola (vioară), Andreea Banciu (violă) și Adrian Mantu (violoncel).

Septembrie

15-18 septembrie / Festivalul de teatru și arte performative „teatROMania/emersioni sceniche 2011”, organizat în colaborare cu Telluris Associati și cu Forumul Intelctualilor Români din Italia (FIRI). Organizat la sediul Accademia di Romania, festivalul a reunit atât companii de teatru provenind din Satu Mare, Bacău, Târgu Mureș, precum și două companii italiene (care au pus în scenă piese ale autorilor români Matei Vișniec și Marin Sorescu). Față de ediția inaugurală care a lansat inițiativa festivalului printr-un program eclectic, bazat pe conceptul de dialog al artelor scenice, ediția din acest an a urmărit să consolideze dimensiunea propriu-zis teatrală a programului. Spectacole: *Bufonul regelui*, după W. Shakespeare și V. Eftimiu, one-man-show cu Radu Botar, Teatrul de Nord din Satu Mare; *Amalia respiră adânc* de Alina Nelega, regia: Firuța Apetrei, Teatrul „Bacovia” din Bacău; *Decalogul după Hess* de Alina Nelega, regia: Gavril Cadariu, Teatrul Ariel din Târgu Mureș; *La sete della montagna di sale*, lectură scenică după *Iona* de Marin Sorescu, regia: Thomas Otto Zinzi, Compania de teatru „Progetto Miniera” din Roma; *Uomo spazzatura*, după Matei Vișniec, regia: Letteria Giuffrè Pagano, Compania de teatru „Telluris Associati” din Pontedera.

24 septembrie / Susținerea prezenței jurnalistului Grigore Cartianu la dezbaterea „România și drepturile omului. La douăzeci de ani de la o tragedie necunoscută”, desfășurată la Torino. Evenimentul a fost organizat de Asociația PoesiAttiva din Torino și de jurnalistul italian Luca Bistolfi, în colaborare cu Consiglio Regionale Piemonte și Ufficio Pastorale Migranti din Torino. La dezbatere au mai participat: Dario Fertilio (jurnalist, *Corriere della Sera*), Bruno Labate (președintele Associazione PoesiAttiva), Giampiero Leo (consilier regional), Claudio Mutti (editor, scriitor), Luca Bistolfi (jurnalist freelancer).

25 septembrie / Prezentare și dezbatere în jurul volumului *Lettere a Mircea Eliade 1930-1954* de Julius Evola, la sediul Accademia di Romania. Volumul, apărut în 2011 la Editura Controcorrente sub îngrijirea lui Claudio Mutti, cu o

introducere semnată de prof. Giovanni Casadio, analizează parabola dialogurilor culturale și umane dintre doi protagoniști de seamă ai vieții intelectuale europene a secolului XX, Julius Evola și Mircea Eliade. Manifestarea a fost organizată în colaborare cu Fundația Evola, sub patronajul Universităților din Salerno și Padova. Alături de profesorii Claudio Mutti și Giovanni Casadio, au luat parte la dezbatere prof. Roberto Scagno (Università di Padova) și prof. Francesco Saverio Festa (Università di Salerno). Dezbaterea a fost moderată de Giovanni de Turris, secretar al Fundației Evola și jurnalist.

Octombrie

3 octombrie – 16 decembrie / Cursuri de limba română: câte un modul pentru nivelurile începător și intermediar, și un modul adresat nivelului avansat, care a inclus laboratoare de traducere din literatura română contemporană și vizionări ale unor ecranizări românești. Pentru nivelul începător și intermediar, cursurile au avut frecvență săptămânală, un curs având durata de două ore. Seminariile de literatură română contemporană, traducerile și proiecțiile de film au avut frecvență bilunară. Cursurile au fost susținute de prof. Nicoleta Neșu la sediul Accademia di Romania.

6 octombrie – 3 noiembrie / Expoziția de pictură „Srotolando la storia/Despletind istoria” a artistei Anca Seel-Constantin în sala de expoziții a Accademia di Romania. Expoziția a cuprins picturi, țesături, instalații și cărți de artă, caracterizând creația artistei din ultimii ani. La vernisaj a vorbit prof. Dario Evola, profesor de estetică și membru în consiliul academic al Academiei de Belle Arti din Roma, președintele asociației culturale Orienteoccidente, autor a numeroase studii și proiecte de cercetare din domeniul artelor plastice, dar și al impactului lor asupra mediilor electronice.

14-23 octombrie / Festivalul internațional de muzică clasică și preclasică „AltreRisonanze – dall’antico al moderno” la Accademia di Romania. Festivalul și-a propus, prin prezența unor muzicieni de valoare din România și Italia, o incursiune în tradiția muzicală: de la moșteniri muzicale străvechi, trecând prin Renaștere, Baroc, Clasicism, până în secolele al XIX-lea și al XX-lea. Un loc aparte l-a reprezentat muzica românească, căreia i-a fost dedicată conferința susținută de Ioan Dobrinescu (compozitor, muzicolog, jurnalist), pe 23 octombrie, la sediul Accademia

di Romania. Concertul Ansamblului Konick (România) a inclus transcripții de I. Dobrinescu și lucrări de I. Caioni, Anton Pann, Béla Bartók, Ciprian Porumbescu, Ion Scărlătescu, Stan Golestan, Ion Vasilescu, Tiberiu Olah. Un alt moment important a fost prezentarea, în sala Oratorio del Caravita, a unei variante inedite (pentru 12 instrumente și solist) a *Simfoniei a IV-a* de Gustav Mahler, pentru a marca 100 ani de la moartea compozitorului german.

19 octombrie / „Un’Europa. Molte lingue. Nuove opportunità“/„O Europă. Multe limbi. Noi oportunități“, eveniment organizat împreună cu membrii cluster-ului EUNIC Roma, cu ocazia Zilei Europene a Limbilor. Manifestarea s-a desfășurat la sediul Goethe-Institut din Roma, în cadrul căruia funcționează și Biblioteca Europeană din Roma. Programul propus de Accademia di Romania a inclus o comunicare despre evoluția istorică a multilingvismului european, susținută de Cornel Baicu, director de programe, precum și un recital susținut de interpretul de jazz Nicolas Simion (saxofon, clarinet, taragot) în finalul manifestării. De asemenea, a avut loc un curs introductiv de limba română, susținut de lect. univ. dr. Nicoleta Neșu, lector de limba română la Universitatea „La Sapienza“. Organizatori: Accademia di Romania, Accademia d’Ungheria, Ambasada Republicii Letone în Italia, Ambasada Bulgariei, Ambasada Lituaniei, British Council in Rome, Forumul Cultural Austriac, Goethe-Institut Roma, Institut „Saint Louis“ de France, Roma, Institutul Polonez, Institutul Slovac, Institutul Elvețian.

Noiembrie

7 noiembrie / Conferința „Aforisme de hârtie: Emil Cioran“ susținută de Antonio Di Gennaro, autor al recentului volum *Metafisica dell'addio. Studi su E. Cioran*, Edizioni Aracne, 2011, în Sala Petruccioli a Facultății de Arhitectură din cadrul Universității „La Sapienza“ din Roma. Conferința a fost urmată de un performance al tinerilor artiști italieni Ruggero Baraglieri, Paolo Scarfone și Marialuna Storti, care au realizat opere din hârtie, inspirate din scrierile lui Emil Cioran. Evenimentul a făcut parte dintr-o manifestare mai amplă „Lento processo e materia“, curator Emanuele Rinaldo Meschini, organizată în colaborare cu Associazione Culturale Artecrazia (Roma), Museo della Carta di Pescia și Institutul Japonese de Cultură din Roma.

10 noiembrie / Colocviul „Cioran în Italia“, organizat în colaborare cu Facultatea de Filosofie a Universității „Tor Vergata“ (Roma Due) din Roma și FIRI (Forumul Intelectualilor Români din Italia) la sediul Accademia di Romania. Analizând caracteristicile gândirii cioraniene în contextul filosofiei contemporane, intervențiile s-au axat în special pe modul în care a fost receptată opera lui Cioran în Italia. Participanți: Mario Andrea Rigoni, profesor de literatură italiană la Universitatea din Padova, corespondent, prieten și traducător al lui Cioran, Francesco Miano, profesor de filosofie morală la Università di Roma „Tor Vergata“, și Aldo Masullo, profesor emerit de filosofie morală la Università di Napoli „Federico II“. Din program au mai făcut parte comunicările unor cercetători tineri, care de mai mulți ani desfășoară o intensă activitate de cercetare a unor texte inedite cioraniene: Massimo Carloni, Horia Corneliu Cicortaș, Aurélien Demars, Antonio Di Gennaro, Giovanni Rotiroti, Renzo Rubinelli, Barbara Scapolo. Colocviul a fost transmis în direct pe www.inschibboleth.org.

18-27 noiembrie / Participarea României ca invitat de onoare, alături de Tunisia și Egipt, la Festivalul de film mediteranean MEDFILM, eveniment care a oferit prilejul de a aduce în prim-plan cele mai noi producții cinematografice românești. Au fost proiectate filmele: *Morgen*, regia: Marian Crișan, *Crulic – Drumul spre dincolo*, regia: Anca Damian, *Fata din Transilvania*, regia: Sabin Dorohoi, *Suicide Me!*, regia: Jamil Hendi, *Strung Love*, regia: Victor Dragomir, *Muzica în sânge*, regia: Alexandru Mavrodineanu, *The Birthday*, regia: Luiza Pârvu, *If the Seed Doesn't Die*, regia: Sinisa Dragin, *Marți, după Crăciun*, regia: Radu Muntean, *Camelia*, regia: Marian Crișan, *Metrobranding*, regia: Adi Voicu și Ana Vlad, *Draft 7*, regia: Luiza Pârvu, *A la recherche de l'espace perdu*, regia: Ioana Maria Mischie, *Blue Danube and Wild Horses*, regia: Dan Cureau. Organizatorii festivalului au invitat la Roma o delegație de cinești, jurnaliști și personalități marcante ale cinematografului românesc, printre care s-au numărat și regizorii Marian Crișan și Sinisa Dragin. Totodată, la propunerea organizatorilor, Festivalul de Film Românesc, aflat la a III-a ediție, organizat de Ambasada României și Accademia di Romania din Roma, a devenit parte integrantă a festivalului MEDFILM, bucurându-se în acest fel de o mai mare vizibilitate. Proiecțiile au avut loc la Auditorium din Via della Conciliazione, la Casa del Cinema și la sediul Accademia di Romania.

19 noiembrie / Concert de muzică jazz & folk & soul Christiana Uikiza (voce) și Markus Gaudriot (pian) la sediul Accademia di Romania, în cadrul manifestării „Musei in musica”, eveniment anual organizat de Ministerul Italian al Bunurilor și Activităților Culturale, în colaborare cu Primăria Romei, Regione Lazio și Zètema Progetto Cultura.

Decembrie

5 decembrie / Zi de studii în memoria Rosei del Conte (1907-2011), la sediul Accademia di Romania. Critic și istoric literar, membră de onoare a Academiei Române, Rosa del Conte este considerată unul dintre cei mai importanți eminescologi străini, autoare a unor studii despre opera lui Mihai Eminescu, între care cel mai important este *Mihai Eminescu o dell' Assoluto*, Modena, S.T.E.M., 1961, apărut în România în traducerea lui Marian Papahagi. A tradus din operele poeților Lucian Blaga, Tudor Arghezi și Vasile Voiculescu, oferind publicului italian ediții însoțite de studii și prezentări critice. Participanți: prof. Doina Codrea Derer (Universitatea din București), prof. Alin Mihai Gherman (Universitatea „1 Decembrie 1918”, Alba Iulia), prof. Sante Graciotti (Accademia dei Lincei), prof. Roberto Antonelli (Universitatea „La Sapienza”, Accademia dei Lincei), prof. Paolo D'Achille (Università degli Studi Roma Tre, Accademia della Crusca), prof. Francesco Guida (Università degli Studi Roma Tre), prof. Cesare Segre (Accademia dei Lincei), prof. Cesare Alzati (Universitatea din Milano).

12 decembrie / Simpozion de studii, expoziție de fotografii, proiecție film documentar cu tema „Episcopul Anton Durcovici (1888-1951) la 60 de ani de la martiriu”. Monseniorul Anton Durcovici (17 mai 1888 – 11 decembrie 1951) a fost un cleric romano-catolic de origine austriacă, episcop de Iași (1947-1949). În 1906 Episcopul de București îl trimite la Roma pentru a-și continua studiile teologice la Colegiul „De Propaganda Fide” (1906-1911). Ca o încununare a anilor de studii, în perioada 1910-1911 a obținut doctoratul în filozofie de la Universitatea „Toma de Aquino”. În anul 1911 a obținut doctoratul în teologie de la Universitatea Urbaniană, precum și licența în drept canonic de la Universitatea Gregoriană. A fost hirotonisit în ziua de 24 septembrie 1910 în Bazilica „San Giovanni in Laterano” din Roma. A fost arestat de Securitate în 1949, a trecut prin închisoarea de la Jilava și a murit în închisoarea din Sighet în urma tratamentului la care a fost supus. În prezent, dosarul său de beatificare se află pe masa de lucru a Comisiei

Pontificale pentru Cauza Sfinților din Vatican. Comunicările au fost susținute de: Pr. Fabian Doboș, paroh la Parohia Romano-Catolică „Sf. Anton” din Târgu Frumos, Iași, și profesor de istoria Bisericii la Institutul Teologic Romano-Catolic din Iași; Pr. Alois Moraru, paroh la Parohia Romano-Catolică „Fericitul Ieremia” din Roman-Neamț; Pr. Wilhelm Dancă, profesor la Institutul Teologic Romano-Catolic din Iași. Filmul documentar despre viața Monseniorului Anton Durcovici a fost difuzat în cadrul emisiunii „Semne”, realizator: Filaret Acatrinei (TVR).

Turneu „George Enescu în Europa”: Ilya Poletaev (pian) și Mihai Marica (violoncel)

Institutul Cultural Român de la Stockholm

„Principalul produs de export al României este cultura. Această țară ne arată că la baza identității europene stau istoria, tradițiile și amintirile comune, precum și un schimb de valori care durează de secole. [...] Nimeni dintre cei implicați în viața culturală a Stockholmului din ultimii ani n-a putut să nu remarce activitatea Institutului Cultural Român de la Stockholm. Țări mari, precum Germania, Franța, Spania și Italia, au de decenii încoace institute bine consolidate la Stockholm, foarte importante pentru schimburile culturale, cu oferte culturale care cuprind cursuri de limbă, proiecții de filme, expoziții de artă etc. Cu toate acestea, România se remarcă printr-o activitate și mai ambițioasă și printr-un networking sistematic. [...] N-ai cum să nu fii entuziasmat de programul ambițios al ICR Stockholm și de contribuția Institutului la intensificarea schimburilor culturale între Suedia și România.”

Torbjörn Elensky, Axess

„Institutul Cultural Român din Stockholm a devenit, sub conducerea lui Dan Shafran, una dintre cele mai dinamice scene culturale din Suedia. Literatura, filmul, muzica și arta contemporană sunt reprezentate aici în mod constant și cu generozitate. În plus, Institutul oferă dezbateri pertinente despre diferite teme culturale de actualitate. Ce au în comun cei 27 de poeți din România, incluși în antologia amplă și plină de viață *Dacă nu am cu cine vorbi acum* (473 pagini), este faptul că toți au evoluat pe scena ICR Stockholm.”

Thomas Kjellgren, *Kristianstadsbladet*

Ianuarie

18 ianuarie / Seară de lecturi din opera lui Marin Sorescu, în sala de conferințe a ICR Stockholm. Evenimentul a cuprins o prelegere despre Marin Sorescu, precum și lecturi în limba suedeză din poezia și dramaturgia acestuia. Au participat: Magnus Florin (scriitor, dramaturg și critic literar suedez, fost director al Teatrului Radiofonic suedez) și actorii Björn Granath și Marie Richardson (Teatrul Dramatic Regal).

27 ianuarie / „Întoarcere la viață” – seară literară dedicată scriitoarei Hédi Fried, în sala de conferințe a ICR Stockholm. Evenimentul a marcat Ziua Holocaustului în Suedia, Hédi Fried, scriitor și psiholog de origine română, fiind unul dintre supraviețuitorii lagărului de la Auschwitz. Aceasta a discutat cu jurnalista Louise Epstein despre viața și opera sa, iar actrița Lil Terselius a citit pasaje din lucrările scriitoarei. Pentru promovarea evenimentului, fotograful Cato Lein a realizat un portret al invitatei.

28 ianuarie – 7 februarie / Participarea românească la Festivalul Internațional de Film de la Göteborg, în cadrul căruia a fost organizată, în colaborare cu ICR Stockholm, o amplă secțiune dedicată filmului românesc, intitulată „Romanian New Wave”. Au fost proiectate în festival șase dintre premierele anului 2010: *Aurora*, regia: Cristi Puiu, *Mărți, după Crăciun*, regia: Radu Muntean, *Periferic*, regia: Bogdan George Apetri, *Morgen*, regia: Marian Crișan, *Principii de viață*, regia: Constantin Popescu și *Kapitalism – rețeta noastră secretă*, regia: Alexandru Solomon, precum și scurtmetrajele *Megatron*, regia: Marian Crișan, *Valuri*, regia: Adrian Sitaru, *Colivia*, regia: Adrian Sitaru, *Lampa cu căciulă*, regia: Radu Jude, *Troleibuzul 92*, regia: Ștefan Constantinescu, și *Pentru el*, regia: Stanca Radu. Selecția scurtmetrajelor a aparținut jurnalistului de film Hynek Pallas. Au mai fost proiectate patru filme de referință ale cinematografiei românești realizate înainte de 1989, într-o selecție de Adina Brădean:

Reconstituirea, regia: Lucian Pintilie, *Nunta de piatră*, regia: Mircea Veroiu și Dan Pița, *Croaziera*, regia: Mircea Daneliuc, și *Concurs*, regia: Dan Pița. Festivalul Internațional de Film de la Göteborg a prezentat și o retrospectivă de filme experimentale semnate Mihail Livadă, artist suedez de origine română, considerat drept unul din fondatorii filmului experimental din Suedia. Selecția a fost realizată de ICR Stockholm în colaborare cu Birgitta Holm și a cuprins filme scurte realizate între anii 1950 și 1967. Filmul românesc a fost prezent în festival și în secțiunea dedicată filmelor de tip western realizate în țările blocului socialist, pentru care a fost selectat filmul *Artista, dolarii și ardelenii*, regia: Mircea Veroiu. În data de 30 ianuarie a avut loc un seminar despre Mihail Livadă și începuturile filmului experimental în Suedia, susținut de Birgitta Holm, cercetător, Lasse Söderberg, scriitor, John Sundholm, cercetător în domeniul filmului, și Nils Petter Sundgren, critic de film. Sanjin Pejkovic a susținut o prezentare a filmului românesc contemporan și o prelegere despre memoria colectivă și despre modul în care se scrie istoria prin intermediul filmului. Pe data de 31 ianuarie, după prima proiecție a filmului *Aurora*, regizorul Cristi Puiu a purtat o discuție despre opera sa cu Nils Petter Sundgren. În data de 4 februarie, Hynek Pallas a dialogat pe marginea evoluției noului val din cinematografia românească actuală cu regizorii români prezenți la festival, Bogdan George Apetri, Marian Crișan și Alexandru Solomon. În data de 6 februarie a avut loc un seminar despre filmul documentar, la care au luat parte Alexandru Solomon, Adina Brădeanu, Hynek Pallas și regizorul italiano-suedez Erik Gandini. Participarea românească la festival a fost marcată și printr-un eveniment de prezentare a filmului românesc pentru publicul specializat la Nordic Film Market, platformă de întâlnire pentru reprezentanții festivalurilor internaționale, ai caselor de distribuție și producție și ai instituțiilor de film din Scandinavia. Evenimentul a fost realizat de ICR Stockholm în colaborare cu Asociația pentru Promovarea Filmului Românesc. Astfel, criticul Mihai Chirilov și Anca Drăgoi (Asociația pentru Promovarea Filmului Românesc) au prezentat filmele românești aflate în postproducție și Transilvania International Film Festival – TIFF.

Februarie

9-21 februarie / Ediția a cincea a Zilelor Filmului Românesc, organizată la Stockholm, Västerås, Malmö și Lund, în perioada 9-13 februarie (la cinematografele Zita din Stockholm și Elektra din Västerås) și în perioada 17-21 februarie (la cinematografele Spegeln din Malmö și Kino din Lund). Au fost proiectate filmele *Aurora*, regia: Cristi Puiu, *Mărți, după Crăciun*, regia: Radu Muntean, *Periferic*, regia: Bogdan George Apetri, *Morgen*, regia: Marian Crișan, *Principii de viață*, regia: Constantin Popescu, *Kapitalism – rețeta noastră secretă*, regia: Alexandru Solomon, *Autobiografia lui Nicolae Ceaușescu*, regia: Andrei Ujică, *Croaziera*, regia: Mircea Daneliuc, *Concurs*, regia: Dan Pița, scurtmetrajele *Valuri* și *Colivia*, regia: Adrian Sitaru, *Troleibuzul 92*, regia: Ștefan Constantinescu, și *Pentru el*, regia: Stanca Radu, precum și o retrospectivă de filme experimentale realizate de Mihail Livadă. În data de 10 februarie, jurnalistul Hynek Pallas a susținut o prelegere despre filmul *Aurora*, iar pe 11 februarie a avut loc un seminar dedicat lui Mihail Livadă și începuturilor filmului experimental în Suedia, avându-i ca invitați pe Birgitta Holm, Astrid Söderbergh Widding, profesor la Catedra de Film a Universității din Stockholm, și pe Nils Petter Sundgren, critic de film. Pe 12 februarie, Trond Lundemo, profesor și cercetător la Catedra de Film a Universității din Stockholm, a prezentat filmul *Autobiografia lui Nicolae Ceaușescu*. În data de 18 februarie, Sanjin Pejkovic a susținut o prelegere despre filmul românesc contemporan în cadrul Zilelor Filmului Românesc de la Lund.

16 februarie / Seară de sonete în sala de conferințe a ICR Stockholm. Evenimentul a cuprins prezentarea istoriei sonetului și a revirimentului pe care îl trăiește în prezent acest gen literar, realizată de Anders Öhman, și lectura unei selecții de sonete românești de Mircea Cărtărescu (traduse de Dan Shafran și Lars Inge Nilsson), Vasile Voiculescu, Mircea Ivănescu și Emil Brumaru (traduse de Inger Johansson). Au fost prezentate și sonete suedeze, în lectura autorilor Magnus William Olsson, Lotta Olsson, Anders Öhman, Malte Persson și Anna Lindegren. De asemenea, a fost prezentată publicului și cea mai recentă versiune în limba suedeză a sonetelor lui Shakespeare, în lectura autoarei traducerii, poeta Eva Ström.

16-21 februarie / Participarea reprezentanților centrului de artă Club Electro Putere, Adrian Bojenoiu și Alexandru Niculescu, la târgul alternativ de artă contemporană Supermarket 2011, la Kulturhuset. Clubul Electro Putere (CEP), centru de artă înființat la Craiova, a prezentat la standul propriu din cadrul târgului un proiect special conceput pentru acest eveniment, precum și o publicație despre activitatea sa. Prezența la Supermarket a Clubului Electro Putere a constituit și o ocazie de a promova proiectul „Romanian Cultural Resolution”, unul din cele două proiecte selectate să reprezinte România la Bienala de Artă la Veneția în 2011.

26 octombrie 2010 – 18 februarie 2011 / Expoziția „Image at Work”, la sediul ICR Stockholm și la galeria Index, în colaborare cu Xpocseptember, IASPIS, Index – The Swedish Contemporary Art Foundation și Muzeul de Artă Modernă din Stockholm. Expoziția a inclus lucrări ale artiștilor Matei Bejenaru, Geta Brătescu, Kajsa Dahlberg, Claire Fontaine, Saskia Holmkvist, Ken Jacobs, Björn Lövin, Maria Ruido, Jiří Skála, Tamas St.Auby, Rasa Todosijevic și Claudia Ulisses. Curator: Helena Holmberg. Expoziția a adus în atenția publicului suedez și român câteva lucrări de artă care abordează tema muncii în toate formele sale și implicațiile reprezentării acesteia. Fotografii, desenele și filmele prezentate în expoziție au fost realizate între anii 1974 și 2010. Proiectul „Image at Work” a cuprins și o serie de seminarii pe tema „Arta și Munca”, care s-au desfășurat la IASPIS în perioada noiembrie-decembrie 2010.

Martie

8 martie / Seară dedicată scriitorului Benjamin Fondane, în sala de conferințe a ICR Stockholm. Dan Shafran, autor al unor eseuri despre Benjamin Fondane și traducătorul acestuia în limba suedeză, a susținut o prelegere despre viața lui Benjamin Fondane și despre moștenirea literară a acestuia. Actrița și cântăreața Basia Frydman a citit extrase din opera lui Fondane și a interpretat câteva dintre cântecele prizonierilor din ghetouri, împreună cu trupa sa de muzică klezmer, formată din Emilio Estrada (vioară), Bosse Nordenfeldt (contrabas) și Bosse Johansson (pian).

27 martie – 4 aprilie / Dezbateri pe tema artei în spațiul public și prezentarea „European Network for Public Art Producers”, la sediul ICR Stockholm. În perioada 29-31 martie Asociația Vector din Iași, reprezentată de Livia Pancu și Dan Acostioaei, a participat la etapa stockholmiză a proiectului european „Initiative to Create a Network for Public Art Producers in Europe”. Proiectul a fost lansat în mai 2010 de șase organizații de profil din Europa: Consonni (Spania), Situations (Marea Britanie), SKOR (Olanda), Vector (România) și Baltic Art Centre – BAC și Mossutställningar (Suedia). Discuția a fost moderată de Alicia Miller. În zilele de 28 și 31 martie participanții români au avut o serie de vizite de atelier și întâlniri cu artiști suedezi, organizate de ICR Stockholm în colaborare cu IASPIS.

29 martie – 9 aprilie / Etapa a IV-a a atelierului de traducere româno-suedez, desfășurată la colegiul de creație Biskops Arnö din Suedia, urmată de o lectură cu public la sediul ICR Stockholm în cadrul Noptii Culturale, pe 9 aprilie. Participanți: Răzvan Țupa, Alexandru Vakulovski, Aura Maru, Doina Ioanid, Johannes Anyuru, Ann Hallström, Linn Hansén și Pär Thörn. Evenimentul a mai inclus publicarea unei secțiuni despre atelierul din 2010 în numărul din martie al revistei *Poesis International*, precum și o lectură la care au luat parte poeții de la atelierul din 2010, organizată la București, pe 24 martie, în colaborare cu Ambasada Suediei la București și Swedish Arts Council. Participanți: poeții Rita Chirian, Domnica Drumea, Leif Holmstrand, Radu Vancu și David Vikgren; moderator: Claudiu Komartin.

29 martie – 18 aprilie / Turneul coreografului Manuel Pelmuș în Suedia: reprezentații ale spectacolului *Preview* la clubul Inkonsst din Malmö și la centrul Weld din Stockholm, un workshop și o conferință la centrul Weld, precum și o reprezentație a spectacolului Romanian Dance History, alături de Florin Flueraș și Brynjar Bandlien, în cadrul întâlnii anuale a rețelei IETM (International Network for Performing Arts), care a avut loc în acest an la Stockholm în perioada 14-17 aprilie. Inițiativa s-a înscris în strategia ICR Stockholm de promovare a dansului contemporan românesc, foarte puțin cunoscut publicului suedez. Spectacolul *Preview* a fost inclus, de asemenea, într-un festival de dans conceptual organizat de Weld, sub titulatura

„Almost out of sight“, și s-a jucat în cadrul Noptii Culturale a Orașului Stockholm, pe data de 9 aprilie.

Aprilie

4-22 aprilie / Expoziția de fotografie Carol Popp de Szathmáry la sediul ICR Stockholm, cuprinzând fotografii din colecția Bibliotecii Naționale a Suediei. Carol Popp de Szathmáry (1812-1887) a fost primul fotograf de artă și documentarist din Regatul României. La vernisaj au participat istoricii de artă Adrian Silvan Ionescu și Mircea Petru Iliescu, Leif Wigh, specialist în fotografie, și curatorul Anna Dahlgren. Invitații au prezentat fotografiile artistului român în contextul cultural și istoric al României și al Suediei din secolul al XIX-lea. Evenimentul a fost înregistrat video și ulterior proiectat, pe toată perioada expoziției, în galeria ICR Stockholm. Fotografiile aflate în colecția Bibliotecii Naționale a Suediei au fost expuse în premieră în public.

5 și 7 aprilie / Discuție despre viața și opera lui Cioran, însoțită de lecturi și de proiecția filmului *Apocalipsa după Cioran* de Gabriel Liiceanu și Sorin Ilieșiu, cu ocazia Centenarului Emil Cioran, la sediul ICR Stockholm, în seria de programe „Români la Paris“. La dezbatere au participat Ann Heberlein și Aris Fioretos, iar actorul Christian Fex a citit din opera lui Cioran.

9 aprilie / „Noaptea Culturală a orașului Stockholm“, eveniment-umbrelă organizat pentru prima dată în 2010, la inițiativa municipalității Stockholm. ICR Stockholm a organizat la sediu un program variat, care a cuprins: lecturi de poezie cu participanții la atelierul de traduceri din acest an – Răzvan Țupa, Alexandru Vakulovski, Aura Maru, Doina Ioanid, Johannes Anyuru, Ann Hallström, Linn Hansén și Pär Thörn – și o discuție moderată de Daniel Boyacioglu, difuzarea piesei radiofonice *Maldoror. Biografia sentimentală a unui criminal în serie*, regia: Ilinca Stih, și un concert de tango susținut de Irina Sârbu și Trio Pascu (Puiu Pascu, Ciprian Parghel și Tudor Parghel).

12 aprilie / Program dedicat poetului Tomas Tranströmer, cel mai prestigios scriitor suedez în viață, cu ocazia aniversării a 80 de ani. Evenimentul a contribuit semnificativ la consolidarea poziției ICR Stockholm ca

platformă de dialog între culturile română și suedeză și ca actor de primă mărime pe scena literară suedeză. Programul a deschis o serie de mai multe evenimente organizate în onoarea lui Tomas Tranströmer în săptămâna 11-15 aprilie, de diverse instituții din Stockholm și din orașul său natal, Västerås. Evenimentul organizat la sediul ICR Stockholm s-a desfășurat în prezența sărbătoritului și a cuprins reflecții despre opera lui Tomas Tranströmer cu scriitorul și criticul literar Torbjörn Schmidt, o lectură din opera poetului în interpretarea prestigioasei actrițe Lena Endre și un recital al violonistei Anna Lindal.

13 aprilie / Festivalul de film REX (Recent Experimental Shorts), organizat sub egida EUNIC la Cinematograful Karlabiografen din incinta Kulturhuset

(Palatul Culturii din Stockholm). A fost proiectat filmul *Urban Groove*, regia: Ruxandra Ghițescu.

14-22 aprilie / Conferința de arhitectură „Chișinău: Viziuni și discuții despre un oraș în transformare”, la sediul ICR Stockholm, și o expoziție pe aceeași temă. Conferința a abordat tema planificării și dezvoltării urbane, având în centru orașul Chișinău, și a cuprins o serie de prezentări susținute de E.S. dl Emil Druc, Ambasadorul Republicii Moldova la Stockholm, Vladimir Us (Asociația Oberliht, Chișinău), Thomas Lundh și Joachim Granit (Centrul pentru artă contemporană și arhitectură Färgfabriken). Conferința a inclus și o discuție panel la care au participat reprezentanți ai instituțiilor suedeze Stockholm's City Planning Office, KTH Royal Institute of Technology și Swedish Institute. Moderator: Rebecka Gordan. Evenimentul a fost completat de o expoziție de hărți tematice ale orașului Chișinău realizate de asociația Oberliht și distribuite împreună cu *Revista la PLIC*. La baza

prezentărilor a stat proiectul „New Urban Topologies”, inițiat la Chișinău în octombrie 2010 de centrul de artă Färgfabriken, în colaborare cu Asociația Oberliht. Rezultatul acestui proiect a fost sintetizat în publicația *New Urban Topologies: The Chisinau and Minsk Experience*, lansată cu ocazia evenimentului.

14 aprilie – 1 mai / Participarea românească în cadrul festivalului CPH PIX Feature Film Festival, desfășurat la Copenhaga, Danemarca. Festivalul a dedicat României o secțiune intitulată „Spotlight: Romania”, care a cuprins câteva dintre noile producții cinematografice românești: *Aurora*, regia: Cristi Puiu, *Morgen*, regia: Marian Crișan, *Principii de viață*, regia: Constantin Popescu, și *Periferic*, regia: Bogdan George Apetri. Au fost prezenți la Copenhaga regizorii Bogdan George Apetri și Marian Crișan și actorul Vlad Ivanov, care au luat parte la întâlniri cu publicul și cu presa, dar și la un seminar despre noua cinematografie românească, organizat pe data de 28 aprilie.

25 aprilie / Lansarea publicației *Image at Work*, realizată în cadrul proiectului omonim, la galeria Index, Stockholm și, concomitent, la galeria e-flux din New York. Publicația prezintă și dezvoltă proiectul expozițional „Image at Work”, organizat de ICR Stockholm și Index în colaborare cu Muzeul de Artă Modernă din Stockholm în perioada 26 octombrie 2010 – 18 februarie 2011. Publicația cuprinde eseuri semnate de Adina Brădeanu, Helena Holmberg, Trond Lundemo, Patrick Vonderau și Ken Jacobs, precum și două texte inedite: un interviu cu regizorul Ovidiu Bose Paștina, realizat de Adina Brădeanu, și un text al artistului suedez Björn Lövin. Editorii publicației sunt OEI, Helena Holmberg și Giorgia Zachia, iar designul a fost realizat de Pascal Prosek. Publicația a fost editată în limba engleză și a apărut sub egida editurii OEI Editör, fiind distribuită în țările nordice, Germania și S.U.A.

Mai

2-8 mai / Participarea românească la conferința internațională „Toward a Science of Consciousness”, organizată la Universitatea din Stockholm de Centrul pentru Studiul Conștiinței de la Universitatea din Arizona. Au fost invitați cercetători de prestigiu din domeniile științelor

Alexandru Vakulovski, Doina Ioanid, Răzvan Țupa și Aura Maru la „Noaptea Culturală a orașului Stockholm” © Cato Lein

exacte și științelor umaniste pentru a prezenta și dezbate cele mai recente cercetări și teorii care contribuie la înțelegerea conștiinței umane. Universitatea din București a fost reprezentată de cercetătorii Madeea Axinciuc și Laurențiu Staicu.

7 mai – 14 august / Prima expoziție personală a artistului Daniel Knorr în Suedia, „Limits of Jurisdiction”, proiect organizat de ICR Stockholm, în colaborare cu Centrul de artă Färgfabriken. Curator: Attila Tordai-S. Proiectul s-a desfășurat la Stockholm și a inclus trei părți: „Artist Books” (la sediul ICR Stockholm), „Natural Cultural” (la centrul de artă Färgfabriken) și „1m3 Freedom” (în piața Sergels Torg). În cadrul „Artist Books”, expoziția de la ICR Stockholm, au fost prezentate „cărțile de artist” realizate de Daniel Knorr în România, China, Irlanda, Elveția, Noua Zeelandă, Suedia și Armenia. „1m3 Freedom” este o lucrare al cărei concept constă în schimbarea statutului juridic al unui metru cub de aer din spațiul public al orașului Stockholm, în piața Sergels Torg. „Natural Cultural”, lucrare realizată pentru Färgfabriken, folosește structura arhitecturală a sălii de expoziție pentru a problematiza natura și dezvoltarea proceselor economice și culturale începute odată cu era industrială. Vernisajul expoziției lui Daniel Knorr a fost organizat sub forma unui circuit care a început la sediul ICR Stockholm cu o discuție între Daniel Knorr și criticul de artă Milou Allerholm, continuând la Färgfabriken. Pentru realizarea acestei expoziții, ICR Stockholm a facilitat artistului Daniel Knorr obținerea unei rezidențe de o lună în cadrul International Artists Studio Program in Stockholm (IASPIS). La promovarea expoziției „Limits of Jurisdiction”, ICR Stockholm a colaborat cu fotografii Jean-Baptiste Béranger.

8 mai / Seara de poezie și muzică „Loveprojekt” în sala de conferințe a ICR Stockholm, cu participarea poetelor Inger Bråttveit (Norvegia) și Cecilia Hansson (Suedia) și a violonistelor suedeze Anna Lindal și Eva Lindal. Spectacolul lirico-muzical „Loveprojekt” are la bază volumul de poezie cu același titlu semnat de cele două poete, apărut în 2009, în Norvegia. Cecilia Hansson a participat, în 2009, la atelierul de traduceri organizat de ICR Stockholm.

18 mai / Lansarea celui mai recent volum de

versuri al Ninei Cassian, *Continuum*, Editura Tranan, traducere de Dan Shafran, 2011, volum publicat cu sprijinul ICR prin programul TPS, la sediul ICR Stockholm. Cu această ocazie, Hanna Nordenhök, poet și critic literar, a susținut o prelegere despre opera Ninei Cassian și a purtat o discuție cu jurnalistul Carl-Michael Edenborg pe marginea volumului. Basia Frydman, actriță la Teatrul Dramatic Regal din Stockholm, a recitat poezii ale Ninei Cassian în limba suedeză. De asemenea, a fost lansată și antologia de poezie contemporană românească *Om jag inte får tala med någon nu*, care cuprinde selecții din versurile celor 27 de poeți invitați de ICR Stockholm la Salonul de poezie și la atelierul de traduceri în cei patru ani de la înființare.

23 mai / Salonul de poezie în sala de conferințe a ICR Stockholm. Au participat poeții Elena Ștefoi și Magnus William-Olsson. Moderator: Jonas Ellerström, scriitor și editor. Actrița Marie Richardson (Teatrul Dramatic Regal) a recitat o selecție din versurile Elenei Ștefoi, traduse în limba suedeză de Dan Shafran.

25 mai / Lansarea revistei de artă *Konstperspektiv*, în sala de conferințe a ICR Stockholm. Revista i-a dedicat un articol amplu lui Ștefan Constantinescu, artist român stabilit la Stockholm. Materialul, publicat sub titlul „På jakt efter invärtesminnet” („În căutarea memoriei interioare”), se axează pe cartea pop-up *Epoca de Aur pentru copii* și pe lucrările video ale artistului. Au participat Ștefan Constantinescu, Anders Olofsson, redactorul-șef al revistei, și jurnalistul Magnus Bons. În cadrul evenimentului a fost proiectat scurtmetrajul *Troleibuzul 92*, regia: Ștefan Constantinescu.

27 mai / Lansarea antologiei de traduceri la sediul Uniunii Scriitorilor din Romania, cu participarea poezilor Răzvan Țupa, Dan Sociu, Linn Hansen, Kajsa Sundin, Pär Thörn și a actriței Maria Dinulescu. Antologia cuprinde toate traduceri realizate din limba suedeză în limba română în cadrul atelierelor de poezie organizate de ICR Stockholm între 2008 și 2011. Parteneri: Ambasada Suediei la București, Swedish Arts Council, Clubul de lectură Institutul Blecher și Editura Max Blecher.

25-29 mai / Linia de mobilitate a profesioniștilor culturali din alte țări, interesați să desfășoare proiecte cu

artiști și organizații culturale din România: susținerea deplasării editorului Ingemar Nilsson și a redactorului Mattias Axelsson la București, pentru a participa la Salonul de carte Bookfest. Ingemar Nilsson și Mattias Axelsson fac parte din echipa noii edituri suedeze 2244, înființată în cadrul grupului editorial Bonniers, ca urmare a demersurilor ICR Stockholm. Ingemar Nilsson și Mattias Axelsson au asistat la diverse evenimente organizate în cadrul Salonului de carte Bookfest, au avut întâlniri la Institutul Cultural Român și la editurile Humanitas, Polirom, Paralela 45 și Cartea Românească.

Iunie

6 iunie / Concertul trupei de etno-jazz Trigon în cadrul festivalului Make Musik STHLM 2011, cu ocazia Zilei Naționale a Suediei, la sediul ICR Stockholm. Festivalul Make Musik STHLM 2011 a fost organizat de Municipality Stockholm, Ambasada Franței și Institutul Francez, în colaborare cu instituții culturale și parteneri muzicali din Stockholm. Au avut loc concerte pe mai multe scene în aer liber din oraș, precum și în diferite alte spații inedite.

8-12 iunie / Linia de mobilitate a profesioniștilor culturali din alte țări, interesați să desfășoare proiecte cu artiști și organizații culturale din România. Susținerea deplasării jurnalistei Eva af Geijerstam (cotidianul *Dagens Nyheter*) și a Riinei Spørring Zachariassen, Industry Manager (Festivalului Internațional de Film CPH PIX de la Copenhaga) la Festivalul Internațional de Film Transilvania – TIFF. Cele două invitate au fost prezente și la masa rotundă organizată pe data de 12 iunie în cadrul secțiunii „Romania on the Movie Map”.

15-20 iunie / Participarea regizorului Alexandru Mavrodineanu la Norwegian Short Film Festival, Grimstad, Norvegia. Filmul *Muzica în sânge* al regizorului Alexandru Mavrodineanu a fost selectat în competiția internațională a Norwegian Short Film Festival, concurând, alături de alte 27 de scurtmetraje, pentru trofeul The Golden Chair, acordat celui mai bun film internațional de scurtmetraj. La finalul proiecțiilor, Alexandru Mavrodineanu a luat parte la discuții cu publicul.

August

15 august / Desemnarea câștigătorului Premiului „Marin Sorescu”: Karin Johannisson, scriitor, specialist în istoria medicinei și profesor la Catedra de istoria doctinelor din cadrul Universității din Uppsala. Din juriu au făcut parte: Jonas Ellerström, editor, scriitor și traducător, Gabriella Håkansson, scriitor și critic literar, Fredrik Lind, librar, Annina Rabe, jurnalist cultural, și Dan Shafran, director, ICR Stockholm.

20-27 august / Participarea românească la Stockholm Fringe Fest cu spectacolele-performance *I Am Myself* și *Connection Failed*. La a doua ediție a festivalului de artele spectacolului Stockholm Fringe Fest, ICR Stockholm, partener al evenimentului, a prezentat, la sediul său, spectacolul-performance *I Am Myself*, o producție a companiei Paradis Serial. Spectacolul, conceput de coregraful Cosmin Manolescu și realizat de acesta împreună cu dansatoarea Catrinel Catana, a fost dezvoltat în perioada 31 mai – 13 iunie 2010, când Cosmin Manolescu și Ștefania Ferchedău s-au aflat la Stockholm într-o rezidență artistică găzduită de Cullberg Ballet. ICR Stockholm s-a implicat în diseminarea informației și ulterior în elaborarea proiectului, în vederea organizării premierei suedeze în anul 2011. *I Am Myself* este un proiect artistic interdisciplinar despre limite care pune în discuție individul și societatea, relațiile interumane și problemele vieții contemporane. Pentru spectacolul de la sediul ICR Stockholm, formatul a fost adaptat la spațiul Institutului și s-a desfășurat sub forma unui maraton de 12 ore. Coproducția româno-portughezo-germană *Connection Failed*, sprijinită de ICR Stockholm și de British Council, a fost produsă de grupul de artiști réaltympanica. *Connection Failed* este un spectacol site-specific care se desfășoară într-o spălătorie publică. Spectacolul este conceput de Ioana Păun, Renate Gaspar și Robert Redmer și a mai fost prezentat la „Reading on Tea Leaves” la ICR New York, „UK Young Artists Festival” și Bienala din Maroc.

25 august / „Modernismul românesc în proză” la sediul ICR Stockholm. În continuarea programului dedicat modernismului românesc în poezie, organizat în 2010 și receptat foarte bine de public, ICR Stockholm a organizat o seară despre modernismul românesc în proză, cu lecturi din volume de Urmuz, Max Blecher, Eugen Ionescu și Mircea

Cărtărescu (ca succesor al modernismului), publicate în Suedia, precum și cu traduceri noi din Tudor Arghezi, Gellu Naum, George Cugler, Filip Brunea-Fox și Tiberiu Iliescu. Au participat: scriitorul și criticul literar Magnus Florin, moderatorul evenimentului, și actorii Björn Granath și Stina Ekblad.

27 august – 18 noiembrie / Expoziția „Jag saknar inte konstvarlden. Saknar konstvarlden mig?/Nu îmi e dor de lumea artei. Îi este lumii artei dor de mine“ a artistului Dorinel Marc, la sediul ICR Stockholm, prima expoziție a artistului după o perioadă de trei ani de absență de pe scena de artă suedeză. Curator: Niclas Östlind. Instalațiile montate au avut ca teme: relația dintre creația sa artistică și viața de părinte, precum și relația sa cu proprii părinți și copilăria petrecută în România. DVD-ul realizat de ICR Stockholm în urma expoziției cuprinde cele mai importante lucrări video, precum și o selecție de documentări ale unor prezentări și „acțiuni“ ale artistului. Printre lucrările incluse se numără: *Faran är över* (1995), *Bunny Girl* (1996), *The Everyday Wrapping* (1996), *Visiting Moderna Museet* (1998), *Intervention-Using a Pipinette/Reclining the White Cube* (2007), *Rumäner/Videokameror och handgranater* (2002), *Immoral* (2007).

Septembrie

3 septembrie – 13 noiembrie / Expoziția „A Complicated Relation“ la Muzeul de Artă din Kalmar, Suedia. Proiectul expozițional a fost alcătuit din două expoziții paralele dedicate artei din Estul Europei. Partener încă din faza de dezvoltare a conceptului expozițional, ICR Stockholm a contribuit la includerea artiștilor români și moldoveni în acest proiect. Prima expoziție (curator: Helena Holmberg, Index) a cuprins lucrări care abordau tematici precum: relațiile problematice dintre artist și societate în fosta Europă de Est, soluțiile creative dezvoltate ca răspuns la această situație, precum preferința pentru arta conceptuală în defavoarea obiectelor, lucrul acasă, în dialog cu un cerc restrâns de artiști prieteni. În cadrul expoziției de la Kalmar, artiștii români Geta Brătescu și Ion Grigorescu au expus alături de Tibor Hajas (Ungaria), Tamas St. Auby (Ungaria), Mladen Stilinovic (Croatia), Rasa Todosijevic (Serbia) și Goran Trbuljak (Croatia). A doua expoziție (curator: Martin Schibli, Muzeul de Artă din Kalmar), a curpins lucrări

Doina Chiriac, Ada Milea și Radu Brânzaru în spectacolul *Apolodor* © Matei Dimitrie

realizate de artiști tineri din Belarus, Moldova, Ucraina. Seminarul adiacent vernisajului a avut ca scop abordarea problematicii artistului care lucrează la periferia sistemului artistic, într-un context care nu are încă un sistem de artă dezvoltat. Printre participanții la seminar s-a numărat și artistul și curatorul Ștefan Rusu (Republica Moldova).

10-11 septembrie / Spectacolul *White Noise* susținut de House of Bertha collective la Moderna Dansteatern. Una dintre cele mai importante scene suedeze în domeniul dansului contemporan și al performance-ului, Moderna Dansteatern îi sprijină pe tinerii artiști suedezi și internaționali în curs de afirmare. În urma unei rezidențe de trei săptămâni oferită de Moderna Dansteatern, în luna iulie a acestui an, cei patru dansatori ai trupei de dans contemporan House of Bertha collective au prezentat spectacolul *White Noise*, aflat în stadiul de work-in-progress. Premiera spectacolului a avut loc în septembrie și a fost organizată de ICR Stockholm, în parteneriat cu Moderna Dansteatern. *White Noise* este o coregrafie ce are ca temă comunicarea ca sistem de referință în relațiile interumane.

20-24 septembrie / Lansarea romanului *Livet börjar på fredag (Viața începe vineri)* de Ioana Pârvulescu, Editura 2244, traducere de Jeana Jarlsbo, apărut cu sprijinul ICR prin programul TPS, la sediul ICR Stockholm și în cadrul Târgului de Carte Bok&Bibliotek de la Göteborg. Romanul a fost primul titlu românesc publicat de nou-înființata editură 2244. Ioana Pârvulescu a participat la un dialog cu Sara Danus, critic literar la *Dagens Nyheter*, scriitor și profesor de estetică la Universitatea Södertörn, organizat la sediul ICR Stockholm. În cadrul Târgului de Carte Bok&Bibliotek de la Göteborg, scriitoarea a avut numeroase întâlniri și a luat parte la seminarii, alături de nume importante ale literaturii și criticii literare suedeze, precum Sigrid Combüchen, Anne Swärd, jurnalistul Martin Lagerholm (critic literar la *Svenska Dagbladet*).

22 septembrie / Ceremonia de decernare a Premiului „Marin Sorescu”, în cadrul Târgului de carte Bok&Bibliotek de la Göteborg. Câștigătoarea, Karin Johannisson, este scriitor, specialist în istoria medicinei și profesor la Catedra de istoria doctrinelor din cadrul Universității din Uppsala. Evenimentul a marcat, de asemenea, prezența la Târg, la invitația ICR Stockholm, a scriitoarelor Herta Müller și Ioana Pârvulescu. La ceremonie au luat parte trei membri ai juriului: Dan Shafran, Jonas Ellerström și Annina Rabe.

22-27 septembrie / Turneul scriitoarei Herta Müller la Stockholm și Göteborg, în parteneriat cu editurile Wahlström & Widstrand și Tranan, cu Scena Internațională a Scriitorilor din Stockholm (International Writers' Stage) și cu Târgul de Carte Bok&Bibliotek de la Göteborg. Turneul a fost prilejuit de apariția în limba suedeză a două noi titluri semnate de Herta Müller: *Niederungen* și *Hunger und Seite*. Deoarece tema principală din acest an a fost literatura de limbă germană, Herta Müller a fost declarată oaspetele de onoare al târgului și a fost invitată să susțină discursul de inaugurare. De asemenea, autoarea a participat la discuții și seminarii alături de Péter Nádas, Aris Fioretos, Anders Olsson (scriitor, traducător și membru al Academiei Suedeze) și de jurnalista Ingrid Elam.

23 septembrie - 1 octombrie / Lansarea antologiei de poezie românească contemporană *Om jag inte får tala med någon nu (Dacă nu am cu cine vorbi acum)* la Târgul de Carte de la Göteborg și la Festivalul Internațional

de Poezie de la Uppsala. Volumul a apărut în 2011 la editura suedeză Tranan, cu sprijinul ICR prin programul TPS. Au participat: poeții Gabriela Eftimie și Henrik Nilsson, și traducătorul David Vikgren.

24 septembrie / Concert Oana Cătălina Chițu & Bucharest Tango la Södra Teatern din Stockholm. Pe scena de la Södra Teatern au mai urcat trupe din Turcia și Argentina. Proiectul a fost organizat de ICR Stockholm în parteneriat cu Södra Teatern (cea mai importantă scenă de world music din Stockholm). Oana Cătălina Chițu și cei șapte instrumentiști din trupa Bucharest Tango au combinat cu virtuozitate ritmuri clasice de tango cu influențe din jazz, flamenco și swing.

29 septembrie / Spectacolul *Apolodor* la TeaterStudio Lederman din Stockholm. Conceput ca un eveniment complementar vizitei Hertei Müller, spectacolul realizat de Ada Milea, Dorina Chiriac și Radu Bânzaru, bazat pe opera omonimă a lui Gellu Naum, s-a bucurat de aprecierea unanimă a publicului suedez.

Octombrie

5 octombrie / Prelegerea „Au sentimentele istoria lor?” susținută de laureata Premiului „Marin Sorescu” din 2011, Karin Johannisson, la sediul ICR Stockholm. Prelegerea a fost urmată de o discuție între Karin Johannisson și scriitoarea Gabriella Håkansson, una dintre membrele juriului. Discuția s-a concentrat pe opera și activitatea laureatei și pe relevanța acestora în contextul acordării „Premiului Marin Sorescu”.

11 octombrie / Seară dedicată regizorului Mihail Livadă și poetei Rut Hillarp, la sediul Institutului. La editura suedeză Atlantis au apărut două volume – *Rut Hillarp. Poetă și geniu al erotismului* și *Jurnalul lui Rut Hillarp* – semnate de scriitoarea și cercetătoarea Birgitta Holm, având-o în prim-plan pe poeta Rut Hillarp (1914-2003), figură emblematică a literaturii și artei suedeze. Un loc aparte în biografia poetei suedeze, și implicit în cele două cărți, îl ocupă Mihail G. Livadă (1908-1992), regizor avangardist de origine română, considerat unul dintre fondatorii filmului experimental din Suedia. Participanți: scriitorii Birgitta Holm, Aase Berg și Magnus William-Olssen, precum și poeții Helena Boberg, Farrokhzad Athena, Anna Hallberg, Ann Hallstrom, Camilla Hammarström, Marie Lundquist, Ann

Smith, Sofia Stenström, Thomas Tidholm și Jenny Tunedal, care au citit poeme din creația lui Rut Hillarp. Într-un spațiu special amenajat au fost proiectate, de-a lungul întregii serii, două filme realizate de Mihail Livadă și Rut Hillarp, puse la dispoziție de Filmform (Arhiva suedeză de film de artă experimental). De asemenea, DJ-ul Peter Stensson a recreat ambianța clubului suedez Rive Gauche din Stockholm, loc în care Rut Hillarp și Mihail Livadă s-au întâlnit în 1947.

25 octombrie / Programul de lirică feminină românească în sala de conferințe a ICR Stockholm. Invitate: poetele Rita Chirian, Denisa Comănescu și Adela Greceanu. Proiectul a făcut parte din campania de promovare a antologiei de poezie românească contemporană *Om jag inte får tala med någon nu*, publicată în primăvara 2011 la Editura Tranan. Lectura în limba suedeză a aparținut actrițelor Stina Ekblad și Basia Frydman. Programul a fost moderat de scriitorul și editorul Jonas Ellerström.

Noiembrie

1 noiembrie / Salonul de poezie, în sala de conferințe a ICR Stockholm, cu participarea poezilor Bodgan O. Popescu și Eva Ström. Moderator: Torbjörn Schmidt, scriitor și editor literar. Actorul Hannes Meidal a recitat o selecție din versurile lui Bogdan O. Popescu, traduse în limba suedeză de Dan Shafran.

16-20 noiembrie / Lansarea *Jurnalului* lui Mircea Cărtărescu în limba suedeză, traducere de Inger Johansson, la Stockholm, Göteborg și Malmö. Dintre scriitorii români publicați de-a lungul timpului în Suedia, Mircea Cărtărescu este cel care s-a bucurat de cea mai entuziastă primire din partea presei și a lumii literare suedeze. Cu ocazia apariției în limba suedeză, la Editura Bonniers, a *Jurnalului* lui Mircea Cărtărescu din perioada 1994-2003, ICR Stockholm l-a avut ca invitat pe autor atât în capitala Suediei, cât și la Göteborg și Malmö, pentru lansări, precum și pentru interviuri cu presa suedeză. Scena Internațională a Scriitorilor de la Kulturhuset, Stockholm, galeria de artă Bonniers Konsthall din Stockholm, Scena Internațională a Scriitorilor din cadrul Bibliotecii Municipale (Stadsbiblioteket) din Göteborg și Malmö sunt spațiile în care Mircea Cărtărescu a purtat discuții cu importanți scriitori și critici literari suedezi – printre care Martina Lowden și Eva Ström – , precum și locurile de întâlnire dintre scriitorul român și publicul

suedez, dornic să se familiarizeze cu opera acestuia.

23 noiembrie / Salonul de poezie, în sala de conferințe a ICR Stockholm, cu participarea poezilor Ion Mureșan și Marie Silkeberg. Jonas Ellerström, scriitor și editor literar, i-a prezentat publicului pe cei doi poeți, iar Inger Johansson a tradus în suedeză o selecție din versurile lui Ion Mureșan. Fotograful Cato Lein a realizat portretele poetului român.

24 noiembrie / Participarea poetei Ioana Nicolaie la Festivalul Internațional de Poezie de la Stockholm, cel mai important din Suedia, ajuns la ediția a XV-a. Pe scena Teatrului Dramatic Regal din capitala suedeză, Ioana Nicolaie a citit selecții din *Cerul din burtă*, volum publicat în 2010, în traducerea semnată de Inger Johansson. Ediția din acest an a festivalului a fost un maraton de poezie de patru ore, la care au participat poeți și actori din Suedia, Polonia și nordul Africii. Temele din acest an au fost poezia lumii arabe, poezia lui Tomas Tranströmer și „Vis și realitate“. De asemenea, ICR Stockholm a găzduit petrecerea de deschidere, la care au participat jurnaliști, editori și poeți suedezi și străini.

Decembrie

5 decembrie / La propunerea Ligii Studenților Români din Suedia, ICR Stockholm a găzduit întâlnirea anuală a filialei de la Stockholm a acestei asociații. Întâlnirea s-a adresat în primul rând studenților proaspăt sosiți în Suedia, având ca scop final o mai bună integrare a lor în țara gazdă, prin facilitarea de contacte și oferirea de informații și consultanță. În cadrul acestei întâlniri, Liga Studenților Români din Suedia (LRSR) și-a făcut cunoscute proiectele pentru anul viitor. ICR Stockholm a prezentat studenților proiectele sale viitoare, precum și proiectele de succes de până acum, cele care au dus la poziționarea Institutului pe harta culturală a orașului. De asemenea, au fost proiectate două scurtmetraje premiate: *Pentru el*, regia: Stanca Radu, și *Troleibuzul 92*, regia: Ștefan Constantinescu.

6 decembrie / Recital susținut de pianista Mihaela Ursuleasa, cu ocazia Zilei Naționale a României, la Sala Grünwald a Konserthuset. Repertoriul a cuprins lucrări de George Enescu, Paul Constantinescu, Béla Bartók și Franz Schubert.

Institutul Cultural Român de la Tel Aviv

„Târgul Internațional de Carte de la Ierusalim este un loc în care îți lărgesci orizontul, luând contact cu scriitori și creații care, chiar publicate într-o limbă de circulație, mai mult ca sigur nu ți-ar atrage atenția – și nu din vina lor. [...] Petra Hůlová, Tomáš Zmeškal și Filip Florian, participanți la o cafenea literară cu tema «A Dark Chapter – An Enlightened Literature», sunt tineri scriitori formați după căderea comunismului din Europa de Est; scriu romane care problematizează realități sociopolitice și care se bucură de un imens succes în țările lor.”

David B. Greene, *Ha'aretz*

„Pe lângă întâlnirea cu o serie de lucrări excelente, expoziția «Artiști evrei de avangardă din România» deschide noi perspective istorice asupra avangardei și a rolului artiștilor evrei. Este un test interesant asupra lucrărilor artistice aparținând așa-numitei periferii, care în trecut imita întotdeauna «centrul», periferie care poate fi descrisă ca un alt centru, operând în paralel.”

Smadar Sheffi, *Ha'aretz*

„Trio Zamfirescu a fost recomandat ca fiind cel mai bun ansamblu de chitară din România... pe bună dreptate. A vedea sau nu vedea? Un concert în care fiecare iubitor de chitară și-a putut găsi un fragment pe placul său.”

Marker (supliment al cotidianului *Ha'aretz*)

Ianuarie

1 noiembrie 2010 – iulie 2012 / Cursuri de limbă română pentru cetățenii israelieni la sediul ICR Tel Aviv. Cursurile au urmat structura anului universitar, desfășurându-se în perioada noiembrie 2010 – iulie 2011 (începător), noiembrie 2011 – iulie 2012 (intermediar).

15 decembrie 2010 – 20 ianuarie 2011 / Expoziția „DesignR 30. Design românesc interbelic în Israel” la sediul ICR Tel Aviv. Expoziția și-a propus să evidențieze contribuțiile românești la patrimoniul universal în domeniul designului, cum ar fi primul automobil aerodinamic din lume, creat de Aurel Perșu în 1923, avionul Fernic și altele. Curator: Radu Teodorescu, profesor la secția Design a Universității Naționale de Arte din București. La documentarea proiectului au mai participat: dr. ing. Ioan Buiu, Dan Antoniu, ing. Dan Ioan Popescu. Parteneri: Muzeul Universității Politehnice București, Muzeul Tehnic „Dimitrie Leonida”.

25 decembrie 2010 – 31 mai 2011 / Expoziția retrospectivă mid-career a artistului româno-israelian Belu Simion Făinaru, „Nothingness – Beyond the Void”, la muzeul de Artă Kupferman, Lohamei HaGetaot. Expoziția a pus în lumină legătura dintre arta contemporană din România și cea din Israel, precum și contribuția diasporei române la dezvoltarea culturii contemporane. Au participat: prof. Belu Simion Făinaru, Yona Fischer, curatorul proiectului, prof. dr. Moshe Idel (Universitatea Ebraică din Ierusalim).

20 ianuarie – 10 martie / Expoziție de caricatură la sediul Institutului, cu lucrări realizate de 31 de caricaturiști contemporani români, între care: Albert Poch, C. Ciosu, Tudor Banuș, Octavian Bour, Doru Axinte, Bogdan Petry, Horațiu Mălăele, dar și lucrări ale unor artiști

dispăruți precum: Nell Cobar, Matty, Cik Damadian și Jean Negulescu. Selecția de caricatură românească a fost prezentată și în luna septembrie 2010 la Centrul Cultural Castra din Haifa, într-un eveniment conex al Festivalului Internațional de Caricatură de la Haifa.

19-22 ianuarie / Seria de concerte de muzică spectrală susținute de muzicienii Iancu Dumitrescu și Ana-Maria Avram, proiect realizat în colaborare cu dirijorul Ilan Volkov și cluburile Hateiva (Jaffa), Levontin 7 (Tel Aviv) și Uganda (Ierusalim). La Hateiva au fost prezentate în premieră mondială piese muzicale noi, compuse de Iancu Dumitrescu și Ana-Maria Avram. Concertele au avut loc în colaborare cu o suită de interpreți israelieni de elită. Astfel, la Jaffa celor doi interpreți români li s-au alăturat: Yonatan Hadas și Amit Dolberg, muzicieni din Ansamblul Meitar (clarinet pian), Maya Dunietz (pian), Assaf Talmudi (acordeon), Eran Sachs (no input mixer), Alex Yunovich (instrumente electronice și voce), Ilan Volkov (vioară), Yoni Silver (bass clarinet), Dani Felsteiner (double bass), Ram Gabai (percuție). Invitat special: chitaristul Stephen O'Malley (S.U.A.). La concertul de la Ierusalim au fost invitați muzicienii israelieni Maya Dunietz și Ram Gabai. La Tel Aviv, cei doi muzicieni au concertat împreună cu Stephen O'Malley.

24-25 ianuarie / „Zilele literaturii israeliene de limbă română”, program care și-a propus să evalueze anual activitatea literară a scriitorilor de limbă română din Israel prin prezentarea celor mai importante apariții editoriale din anul precedent. Primul eveniment din serie, organizat în colaborare cu Cercul Cultural din Ierusalim, a fost dedicat memoriei autorilor Alexandru Sever, Alexandru Mirodan, Mircea Săucan și Sebastian Costin. Au fost lansate cărți ale unor membri ai Asociației Scriitorilor Israelieni de Limbă Română.

Februarie

20-25 februarie / Prezența României la cea de-a XXV-a ediție a Târgului Internațional de Carte de la Ierusalim, cu o bogată selecție de carte, dar și cu dezbateri literare, lansări, lecturi în limbile ebraică și română. În premieră, standul Institutului Cultural Român a funcționat

alături de standul național, organizat de Ministerul Culturii și Patrimoniului Național. La standul ICR au fost prezentate și oferite spre vânzare cele mai recente volume apărute la Editura ICR și peste 40 de traduceri publicate în străinătate cu sprijinul financiar al ICR. Au fost distribuite, de asemenea, materiale de prezentare a programelor derulate de Centrul Național al Cărții. Participanți: Filip Florian și Andrei Oișteanu (la invitația ICR), Ioan Groșan și Solomon Marcus (la invitația Ministerului Culturii și Patrimoniului Național), alături de scriitoarele israeliene de origine română Madeleine Davidsohn și Riri Sylvia Manor. În avanpremiera târgului, la sediul ICR Tel Aviv a avut loc o conferință de presă. Filip Florian a participat la cafeneaua literară cu tema „A Dark Chapter – An Enlightened Literature” („Un capitol întunecat – O literatură luminată”), alături de scriitorii cehi Petra Hůlová și Tomáš Zmeškal și de editoarea israeliană Noa Mannheim (Kinneret-Zamora-Bitan). Discuțiile au vizat situația scriitorului în postcomunism și temele literaturii din România și Cehia înainte și după 1989. Scriitorul Andrei Oișteanu s-a întâlnit cu Moshe Idel (Universitatea Ebraică din Ierusalim) și Leon Volovici într-o discuție în limba engleză despre evreul imaginar, pe marginea cărții sale *Inventing the Jew: Antisemitic Stereotypes in Central-East European Cultures*, publicată în S.U.A. de Nebraska University Press. Andrei Oișteanu a mai susținut și o prezentare, în cadrul standului național, pe marginea celui mai recent volum al său, *Narcotice în cultura română. Istorie, religie și literatură*, Editura Polirom, 2010. În cadrul programului de promovare a teatrului contemporan românesc au avut loc două lecturi dramatizate în limba ebraică: *Stop the Tempo!* de Gianina Cărbunariu (traducere în limba ebraică de Dalia Shilon-Stiglik) și *Străini cu abilități extraordinare* de Saviana Stănescu (traducere în limba ebraică de Anita Peri Sela). Lecturile dramatizate au fost realizate de: Hani Yeshayahu, Karin Seraya, Oded Guggenheim, Nicu Nitai, Einat Maayan Segal, Yael Frimer, Reuven Fineberg, Eitan Carmeli. În ultima zi a târgului, la Cinemateca din Ierusalim s-a desfășurat o masă rotundă organizată în colaborare cu Cercul Cultural de la Ierusalim, la care au participat și scriitorii Filip Florian și Solomon Marcus. Moderatori: Costel Safirman, Leon Volovici.

Martie

1 martie - 25 mai / Expoziția de artă contemporană „Semne din natură” a artistului Arie Berkowitz la sediul ICR Tel Aviv, cuprinzând o selecție de lucrări din creația sa recentă. Curator și director al Casei Artiștilor din Tel Aviv, Arie Berkowitz este unul dintre cei mai importanți artiști de origine română din Israel.

3 martie / „Întâlniri culturale la Haifa”, seară dedicată literaturii israeliene de limbă română, organizată la sediul ICR Tel Aviv în colaborare cu Cercul Cultural de la Haifa. Participanți: Biti Caragiale, Madeleine Davidzon, Francisca Stoleru. Invitați speciali: prof. dr. Jean Askenasy, Ivan Lungu, Ruth Oren. Au fost prezentate activitatea literară și acțiunile culturale ale Cercului.

29 martie - 1 iunie / Expoziția și conferința „Eu sunt român. Ruta București - Tel Aviv”, dedicată culturii române și interferențelor evreo-române, la Universitatea „Ben Gurion” din Beer Sheva. Conferința a prezentat studii de caz semnificative din diverse domenii culturale: istorie, folclor, teologie, literatură, cinematografie și arte plastice. Au fost dezbătute influențele și rădăcinile creative românești ale unor artiști israelieni de origine română, precum și contribuțiile unor intelectuali evrei la patrimoniul cultural românesc. Participanți: prof. Zvi Hacohen (rector al Universității „Ben Gurion”), prof. Moshe Idel (Universitatea Ebraică din Ierusalim), prof. Michael Finkenthal (Johns Hopkins University Baltimore), prof. Măriuca Stanciu (Universitatea din București) ș.a. Expoziția a adus în atenția publicului puncte de vedere diferite asupra identității românești, asupra tradiției și memoriei, așa cum apar acestea în creația a 20 de artiști români contemporani și a 20 de artiști israelieni de origine română, precum: Marcel Iancu, Jean David, Victor Brauner, Reuven Rubin, Philip Rantzer, Sorin Ilfoveanu, Lila Passima, Irina Botea, ș.a. Catalogul expoziției a fost realizat printr-un proiect curatorial inedit, fiecare artist fiind prezentat de câte un student de la Istoria Artei din cadrul Universității „Ben Gurion”. ICR Tel Aviv a sprijinit prezența la vernisaj a artiștilor Dan Perjovschi, Maxim Dumitraș, Vasile Rață, și a galeriștilor Matei Câlția și Mihai Pop. Parteneri: Universitatea „Ben Gurion” din Beer Sheva, Asociația

Mondială a Israelienilor de Origine Română (A.M.I.R.), H.O.R., TAROM.

Aprilie

3-8 aprilie / Proiectul „Teatrul românesc de azi”, în colaborare cu Departamentul de Arte Teatrale, Universitatea din Tel Aviv, constând în: master class susținut de regizorul Alexander Hausvater, prelegeri despre dramaturgia și teatrul românesc contemporan susținute de Cristina Modreanu și lecturi dramatizate în limba ebraică, pe texte de Gianina Cărbunariu - *Stop the tempo!*, Vera Ion - *Vitamine*, Maria Manolescu - *Ca pe tine însuși*. Traducerea piesei *Străini cu însușiri extraordinare* de Saviana Stănescu a fost de asemenea distribuită în mediile academice și teatrale.

6-15 aprilie / Turneul corului de copii și tineret Allegretto în Israel. Corul Allegretto a participat la Festivalul-concurs internațional „Red Sea Joys” de la Eilat, competiție la care a câștigat Marele Premiu la categoria grupuri muzicale, precum și două premii întâi la secțiunea soliști, acordate Biancăi Roșu și Anei Baniciu (categoriile de vârstă 9-13 ani, respectiv 13-17 ani). Turneul Allegretto în Israel a continuat cu trei concerte susținute la Centrul Cultural „Ramat Eshkol” din Ierusalim, „Heichal HaTarbut” Rishon LeZion și Netanya, Sala „Beit Yohanan”. Parteneri: Reprezentanța Bisericii Ortodoxe Române la Ierusalim și Fundația Allegretto.

15-17 aprilie / Recital Trio Zamfirescu în cadrul Festivalului internațional de muzică clasică „Felicja Blumental” la Sala Recanati a Muzeului de Artă din Tel Aviv. Valorosul ansamblu de chitară clasică este format din frații Ionuț, Stan și Georgeta Zamfirescu. În program: piese de Vivaldi, Boccherini, Bizet, Albeniz, Poplijanova, Paco de Lucia, Gipsy Kings și Piazzolla. Trio Zamfirescu a susținut și un master class la Conservatorul din Kfar Saba.

Mai

11 mai / Participarea, cu un stand informativ, la evenimentul dedicat Zilei Europei, organizat la Ierusalim de Forumul European din cadrul Universității Ebraice. La stand au fost prezentate activitățile și evenimentele organizate de ICR Tel Aviv, cursurile de limba română, oportunități de

studiu în România etc. Evenimentul, organizat anual, reunește studenți și profesori pentru „o celebrare festivă a Europei”. Ziua Europei a combinat un mini-festival de o zi (Eurofest) cu o conferință despre provocările Uniunii Europene după adoptarea Tratatului de la Lisabona și ultimele evenimente la nivel global.

16 mai / „Între localizare și globalizare. Activitatea Institutului Cultural Român”, prezentare de Marina Nikolaeva, voluntară la ICR Tel Aviv, în cadrul ceremoniei oficiale de închidere a programului de internship. Pe parcursul anului academic 2010-2011, Marina Nikolaeva, studentă la Colegiul Academic Tel Aviv – Yaffo, Facultatea de Științe Sociale și Politice, a efectuat un internship la ICR Tel Aviv.

17 mai / Participarea românească la festivalul anual EUROFEST, organizat cu ocazia Zilei Europei de Centrul pentru Studiarea Politicilor și Societății Europene (CSEPS) din cadrul Universității „Ben Gurion” din Beer Sheva. Tema festivalului din acest an – „mituri și legende europene” – a presupus prezentarea diverselor zone culturale tradiționale din Europa. La panelul EUROFEST au luat parte, cu sprijinul ICR Tel Aviv și al Institutului Polonez din Tel Aviv, mai mulți specialiști central și est-europeni în mitologie și tradiții populare. Din România a fost prezent prof. dr. Adrian Poruciuc (Universitatea „Al.I. Cuza” din Iași), care a susținut o prelegere cu tema „Romanian Folklore – Between Lions and Vampires”. La cererea organizatorilor, acesta a ținut în aceeași zi și un curs special pentru studenții CSEPS, specializarea Studii Culturale Europene și Cinema.

31 mai / Lansarea cărților *Memoria salvată* (II), coordonatori: Smaranda Vultur și Adrian Onică, Editura Universității de Vest, Timișoara, 2009, și *Femeia în roșu*, autori: Mircea Nedelciu, Adriana Babeți și Mircea Mihăieș, Editura Polirom, Iași, 2008, la sediul ICR Tel Aviv. Participanți: scriitoarele Adriana Babeți și Smaranda Vultur și jurnalistul Ivan Lungu (moderator).

Iunie

1 iunie – 1 septembrie / Expoziția de pictură „Anotimpul copiilor”, desfășurată cu ocazia serbării Zilei Internaționale a Copilului. Expoziția a cuprins 100 de lucrări

D'ale carnavalului – spectacol în limba ebraică la Teatrul Karov

pictate pe hârtie și carton, în tempera sau acuarelă, aparținând elevilor Complexului Educațional „Lauder Reut” din București.

8-11 iunie / Susținerea deplasării lui Yaron Shamir în cadrul liniei de mobilitate a profesioniștilor culturali din alte țări interesați să desfășoare proiecte cu artiști și organizații din România. Yaron Shamir, selecționar pentru Festivalul Internațional de Film de la Haifa și senior lecturer la Cinematecile din Haifa, Tel Aviv și Ierusalim a participat la proiecțiile și evenimentele conexe din secțiunea „Zilele filmului românesc” din cadrul Festivalului Internațional de Film Transilvania – TIFF, 2011.

13 iunie / Lansarea culegerii *Basme și povestiri evreiești din România*, Editura Coresi, 2010, la Heichal HaTarbut, Nesher. Au participat: David Amar, primarul localității Nesher, Fredy Malik, viceprimarul localității Nesher, Edith Haas, directoarea Heichal HaTarbut Nesher și jurnalistul Ivan Lungu.

16 iunie / „Holocaustul din România – între reprezentare muzeografică și disciplină de învățământ“, eveniment realizat de A.M.I.R. (Organizația Unitară a Evreilor din România) în seria acțiunilor dedicate prezentării istoriei evreilor din România publicului israelian de origine română și nu numai. Participanți: dr. Radu Ioanid (director Programe internaționale, Muzeul Holocaustului din Washinton), prof. Gabriel Stan (director, Casa Corpului Didactic, jud. Bacău) și Richard Armonn (președinte al Comitetului de organizare al Muzeului evreilor originari din România, Rosh Pina). Moderator: dr. Gina Pană (director, ICR Tel Aviv). A.M.I.R, asociație reprezentativă a evreilor români, va construi în următorii ani un Muzeu al evreilor originari din România, în localitatea Rosh Pina (fondată în anul 1882 de membrii a 36 de familii originare din Moinești, care au înființat aici prima școală elementară din Israel, cu predare în limba ebraică). Până la finalizarea muzeului, A.M.I.R va organiza diverse conferințe, dezbateri, mese rotunde, expoziții menite să rememoreze istoria comunităților evreiești din România, precum și rolul evreilor români în dezvoltarea Israelului.

18 iunie / Proiecția filmului *Legături bolnăvicioase*, regia: Tudor Giurgiu, în cadrul TLVFest – Festivalul Internațional de Filme LGBT, ediția a VI-a, găzduit de Cinemateca din Tel Aviv și de LGBT Center. Festivalul a prezentat 50 de filme de lungmetraj și 53 de filme de scurtmetraj, precum și 9 sesiuni speciale de scurtmetraje, din 22 de țări.

19 iunie – 15 iulie / Participarea unui grup de studenți români la proiectul de cercetare în domeniul arheologiei Kinneret Regional Project (KRP) – excavații în siturile arheologice Tel Kinrot și Horvat Hur de la Marea Galileei. Echipa coordonată de dr. Madeea Axinciuc a fost formată din: Abel Cosmin Dragomir (masterat în Studii Religioase. Texte și Tradiții), Cătălin Dan Necșa (masterat în

Studii Religioase. Texte și Tradiții) și Eugenia Mihalcea (licențiată în Studii Iudaice). La finalul proiectului, studenții români și străini, împreună cu prof. dr. Jürgen K. Zangenberg, coordonatorul Kinneret Regional Project, au participat la o masă rotundă despre KRP și implicarea studenților români în KRP și în programele arheologice din Israel, iar studenții români au prezentat o sinteză a activităților la care au participat activ pe tot parcursul proiectului.

21-27 iunie / Proiectul european de street art „Detour“, organizat la Holon de institutele culturale și/sau ambasadele României, Ungariei, Poloniei, Belgiei, Marii Britanii, Franței, cu sprijinul Delegației Uniunii Europene în Israel, în parteneriat cu Primăria din Holon și instituții culturale de prestigiu din acest oraș: Mediateca, Muzeul Designului, Muzeul de Caricatură. Tema evenimentului a constituit-o conceptul contemporan de urbanism. Din România au participat: Raul Oprea (Saddo) și Heliana Rotariu (Aitch), care au lucrat in situ, la Holon, în perioada 21-25 iunie. Viziunea lor ludică asupra temei „Detour“ a îmbinat știrea despre apariția neașteptată a unei balene în Marea Mediterană, în apropierea țărmului Israelului, cu povestea biblică a lui Iona înghițit de Leviatan în apropierea portului Yaffo, de lângă Holon.

Iulie

12-16 iulie / Participarea ansamblului folcloric Albăstrița/Búzavirág (Brașov) la Festivalul Internațional de Dans de la Karmiel, cu sprijinul ICR Tel Aviv și al Departamentului pentru Relații Interetnice, Guvernul României. În cadrul Festivalului de la Karmiel, din nordul Galileei, ansamblul a prezentat dansuri tradiționale maghiare și românești din Țara Bârsei, în costume reprezentative pentru cele două comunități, fiind singura formație din străinătate care a susținut un dans și în cadrul festivității de încheiere a festivalului.

August

15-27 august / Participarea românească la cea de-a XXXVI-a ediție a Târgului Internațional de Arte și Meșteșuguri de la Ierusalim. Standul românesc a fost amenajat cu obiecte de artă populară specifice județului

Bacău, prezentate de patru meșteri populari: Marian Lungu, Ana Maria Ardeleanu, Anca Gabriela Lungu și Maricica Ardeleanu. Au fost expuse spre vânzare costume tradiționale românești, ii, ștergare și fețe de masă autentice țesute în casă, ceramică, ouă încondeiate, obiecte de artizanat din lemn, toate lucrate manual. Meșterii populari au oferit demonstrații de meșteșuguri și workshop-uri ad-hoc.

Septembrie

9-13 septembrie / Susținerea deplasării în România a directorului Chamber Music Center Tel Aviv, Raz Binyamini, în cadrul liniei de mobilitate a profesioniștilor culturali din alte țări interesați să desfășoare proiecte cu artiști și organizații din România. Raz Binyamini a participat la Festivalul Internațional „George Enescu”, unde a stabilit contacte cu tineri muzicieni și ansambluri participante, cu scopul invitării acestora în cadrul stagiunii 2012-2013, dar și în cadrul programelor de rezidență pentru muzică de cameră.

17 septembrie / Premiera în limba ebraică a spectacolului *D'ale carnavalului*, după piesa lui I.L. Caragiale, regia: Dorit-Nitay Neeman (traducere și adaptare: Nicu Nitay), la Teatrul Karov. În perspectiva Anului Caragiale (2012), Teatrul Karov și ICR Tel Aviv au încheiat un parteneriat pentru prezentarea în Israel a acestei comedii reprezentative pentru dramaturgia românească. Spectacolul a marcat montarea în limba ebraică, după aproape 50 de ani, a unei piese de I.L. Caragiale.

18-28 septembrie / Turneul pianistului Eduard Stan în Israel. Artistul a susținut o serie de recitaluri la Austrian Hospice și la Ticho House din Ierusalim, la Rappaport Art and Culture Center din Haifa și la sala pentru concerte de cameră a Heichal HaTarbut Rishon din LeZion. De asemenea, pianistul a susținut un masterclass la Conservatorul din Givatayim. Parteneri: Austrian Hospice, Ticho House, Conservatorul din Givatayim, Primăria Haifa, Societatea Ethos Haifa, Primăria Rishon LeZion, Heichal HaTarbut Rishon LeZion.

Octombrie

5-24 octombrie / Expoziția de sculptură „Prezența memoriei” a artistului Caius Rotaru la Muzeul Bibliei din Tel Aviv. Ansamblul vizual a cuprins douăsprezece piese de sculptură în lemn, de mici dimensiuni, prezentate pe un suport de pânză cu trimiteri vizuale către scrierile sfinte iudaice, o serie de douăsprezece fotografii, transpuse digital pe kappa/foam-board, desene și schițe. Expoziția a fost itinerată și la Matnas Rosh Pina în perioada 8-22 noiembrie.

13-22 octombrie / Prezența românească la Festivalul Internațional de Film de la Haifa, ediția a XVII-a. Au fost programate câte două proiecții ale filmelor *Morgen*, regia: Marian Crișan, și *Periferic*, regia: Bogdan George Apetri, la Cinemateca din Haifa, Muzeul de Artă Japoneză Tikotin și la Centrul cultural Krieger.

16 octombrie 2011 – iunie 2012 / „Design din Centrul și Estul Europei – proiect european multianual” la Muzeul Designului din Holon (DMH). Criticul de design Mirela Dăuceanu și designerul Alexe Popescu au participat la un workshop de două zile împreună cu echipa de la DMH, pentru pregătirea materialelor.

26-30 octombrie / Susținerea deplasării Galiei Sara Bador la Festivalul ASTRA de la Sibiu, în cadrul liniei de mobilitate a profesioniștilor culturali din alte țări interesați să desfășoare proiecte cu artiști și organizații din România. Galia Sara Bador a fost membru al juriului, iar filme documentare românești selecționate urmează să fie prezentate în ediția a XIV-a a festivalului Docaviv.

26-29 octombrie / Concerte de gypsy-jazz susținute de Sanda Weigl & The Takeishi's la Karmiel (Baruch Center), Ierusalim (Gerard Behar Center) și Tel Aviv (clubul Tzavta). Născută în România, Sanda Weigl combină într-un mod original, muzica țigănească autentică cu jazzul, la care se adaugă accente de klezmer, tango, cabaret sau soul. Participanți: Sanda Weigl, Shoko Nagai (pian și acordeon), Tsutomu Takeishi (bass), Satoshi Takeishi (percuție).

30-31 octombrie / Susținerea tinerilor muzicieni Adela Zaharia (soprană) și Bogdan Zahariea (tenor), selecționați în distribuția operei *Carmen* de Georges Bizet, pusă în scenă de Orchestra Simfonică din Haifa, sub bagheta dirijorului Noam Scheriff.

Noiembrie

1 noiembrie - 1 decembrie / Ediția pilot a rezidențelor pentru arte vizuale de la Herzlyia, organizată în colaborare cu Centrul de Rezidențe pentru Arte Vizuale de la Herzlyia. Juriul a fost format din Varda Genosar, curator, directoarea Centrului de Rezidențe pentru Arte Vizuale de la Herzlyia, Arie Berkowitz, artist vizual, designer și curator, directorul Casei Artiștilor din Tel Aviv, Carmen Iovițu, curator MNAC, și Anca Mihuleț, curator Muzeul Național Brukenthal. Rezidența a fost câștigată de Lea-Elisabeta Rasovszky cu proiectul „E-mahut”.

6-9 noiembrie / Conferința internațională „Mit și realitate în istoria evreilor din România. Secolul XX”, în colaborare cu Universitatea din Tel Aviv (Centrul Goldstein-Goren pentru Studiarea Diasporei) și A.M.I.R. (Organizația Unitară a Evreilor din România). Evenimentul a avut loc la Universitatea din Tel Aviv. Conferința și-a propus să aducă în atenția publicului tânăr israelian teme mai puțin frecvente în istoriografia română și israeliană referitoare la istoria comunității evreiești din România, și, respectiv, la comunitatea israelienilor originari din România. În același timp, conferința a dorit să ajute la deschiderea unor oportunități de cercetare în ceea ce privește istoria recentă a României. Au participat: Radu Ioanid (S.U.A.), Adrian Cioflâncă, Anca Ciuciu, Damiana Oțoiu, Andrei Muraru (România) și Raphael Vago, Leon Volovici, Zvi Hartman, Alexander Avraham, Ronit Fisher, Gabriel Gurman (Israel). Institutul Cultural Român de la Tel Aviv, în colaborare cu A.M.I.R. și Consiliul Local Rosh Pina, a organizat o masă rotundă cu tema: „Primatul Emigrației din România. 130 de ani de la fondarea localității Rosh Pina”. Evenimentul s-a înscris în seria acțiunilor organizate de A.M.I.R. în vederea înființării Muzeului evreilor originari din România de la Rosh Pina.

9 noiembrie / Proiecția filmului *Stopover*, regia: Ioana Uricaru, în premieră în Israel, la Festivalul Internațional al Filmelor pentru Femei de la Rehovot. Festivalul de la Rehovot își propune să ofere femeilor-regizor o oportunitate de a se face cunoscute publicului, încurajându-le astfel să creeze și să profeseze într-un mediu în care sunt deocamdată destul de puțin reprezentate.

11 noiembrie 2011 - 18 februarie 2012 / Expoziția „Artiști evrei de avangardă din România/Jewish Avant-Garde Artists from Romania/ מִיִּדּוּהִי דְרֶגְנוּא יִנְמָא :אָקוּד” la Muzeul Israel, organizată în colaborare cu Muzeul Israel din Ierusalim și cu Muzeul de istorie a evreilor din Amsterdam. Expoziția a inclus 90 de lucrări semnate de artiști evrei din România, create între 1910 și 1938, care explorează problema centrului și periferiei și pun în lumină rolul artiștilor evrei în avangardă. Au fost expuse lucrări de Tristan Tzara, Marcel Iancu, Victor Brauner, M.H. Maxy, Paul Păun, Jules Perahim și Arthur Segal, unele scoase pentru prima dată în afara granițelor României.

Vernisajul expoziției „Artiști evrei de avangardă din România” la Muzeul Israel din Ierusalim

13-19 noiembrie / Masterclass pentru zece dirijori aflați la începutul carierei, organizat de Haifa School for Advanced Music Studies și Haifa Symphony Orchestra. Dirijorul român Vlad Agachi a fost selectat în programul de masterclass, alături de alți participanți din Israel, Germania, Franța, Italia, Belarus, Spania, Ecuador și Indonezia. Aceștia au luat parte la un număr de aproximativ 23 de ore de repetiții cu Orchestra Simfonică Haifa, una dintre cele mai apreciate din Israel, la discuții și prelegeri susținute de Yoel Levi, Noam Sheriff, dirijorul orchestrei, și Arnon Palti. Pianistul Alon Goldstein a acompaniat sesiunile de repetiții. Participanții au susținut un concert de gală cu Orchestra Simfonică Haifa, la încheierea masterclass-ului.

24 noiembrie – 18 decembrie / Expoziția de artă contemporană românească „Colouring the Grey – States of Mind” la Casa Artiștilor din Tel Aviv. Au expus artiștii: Ana Maria Micu, Dragoș Burlacu, Francisc Chiuariu, Cătălin Petrișor, Bogdan Rață, Aurel Tar, Radu Belcin, Flavia Pitiș. Curatori: Cosmin Năsui și Oana Ioniță.

Decembrie

1 decembrie / Concert de operă și muzică clasică, avându-i ca soliști pe soprana Mirela Grădinaru (Opera Israeliană, Tel Aviv), tenorul Sorin Lupu și baritonul Fülöp Márton (Opera Națională Română Cluj-Napoca), la Teatrul din Givatayim, cu ocazia Zilei Naționale a României. Au acompaniat: Bella Steinbuk (pian), Vladimir Chernomordik (clarinet), Alexander Kotlar (violoncel), Vitaly Reminiuc (vioară). Programul a inclus lucrări de: Giuseppe Verdi, Hector Berlioz, Gaetano Donizetti, Tiberiu Brediceanu, Enrico Canio, Eduardo di Capua.

3-31 decembrie / Participarea românească la Festivalul anual Hag Hahagim (Festivalul sărbătorilor) de la Haifa, care celebrează cele trei sărbători majore ale religiilor predominante din Haifa (iudaism – Hanukka, creștinism – Crăciun, islamism – Eid al-Adha). Evenimentul a inclus concerte în aer liber, expoziții de artă, artă video și fotografie, art trail, artizanat, târg cu produse tradiționale. A fost amenajat un șir de brazi împodobiți de Crăciun la baza Grădinilor Baha'i, cea mai importantă atracție turistică a Haifei. Fiecare brad a reprezentat câte o țară, în semn de prietenie între statul respectiv și Israel, iar la încheierea proiectului aceștia au fost replantați.

Expoziția „Colouring the Grey – States of Mind” la Casa Artiștilor din Tel Aviv © Aurel Tar

Institutul Cultural Român de la Varșovia

„Nu mulți au auzit de Mărțișorul românesc. S-a ivit ocazia de a schimba acest lucru, și a fost o reușită. Manifestările varșoviene, organizate de tot mai dinamicul Institut Cultural Român, au durat trei zile, de vineri, 4, până duminică, 6 martie. Merită menționat în primul rând concertul de vineri al ansamblului clujean «Dor Transilvan», cu o serie de dansuri ardelenesti pline de energie. [...] Sâmbătă a fost ziua principală a Mărțișorului – pe lângă un concert au avut loc proiecții de filme etnografice și un târg al meșterilor populari, cu o bogăție de obiecte tradiționale, de la brăuri păstorești la icoane. Atelierele de dans de duminică, mai întâi pentru copii, apoi pentru adulți, s-au bucurat și ele de un interes foarte mare; ocazia a fost extraordinară, căci rar găzduim la Varșovia asemenea muzicieni și dansatori de valoare din România. Din fericire situația se schimbă în bine, iar eu abia aștept următoarele evenimente!”

Wit Wilczyński, *Gadki z Chatki*

„Din ce în ce mai dinamicul Institut Cultural Român ne propune o interesantă călătorie cinematografică pe străzile Bucureștiului sau Chișinăului. Dacă ne uităm la titlurile filmelor românești care cuceresc premii la festivaluri și atrag în cinematografe mulți spectatori, deja nu numai în Europa, ci și de cealaltă parte a Oceanului, putem lesne observa că realizatorii lor aduc în prim-plan umanul. Apar astfel filme ale căror personaje, prin ciocnirea cu propria moralitate, învață să răspundă la problemele de fiecare zi ale lumii. Poveștile lor, derulate în diverse decoruri, sunt în genuri universale. Este cu siguranță motivul pentru care ne dorim tot mai mult să vedem filme românești în cinematografele poloneze.”

Justyna Kniec, *Czas Kultury*

Ianuarie

27 ianuarie / Prima întâlnire dedicată diasporei și tuturor persoanelor interesate de România, organizată la sediul ICR Varșovia în ultima joi a fiecărei luni, constând într-o prelegere susținută de unul dintre membrii comunității sau de un polonez pasionat de teme românești, urmată de discuții libere între participanți. Invitat: Ruxandra Ana, director al Biroului de Turism al României la Varșovia, care a vorbit despre România și a prezentat noul brand turistic.

Februarie

1-18 februarie / Expoziția de fotografie „Solidari cu România” la Centrul pentru Educație al Institutului Memoriei Naționale din Varșovia, însumând 184 de fotografii din perioada decembrie 1989 – ianuarie 1990, realizate de Robert Kamiński, Józef Kowalewski, Przemysław Walewski, Maurycy Kłopotcki și Jan Kołodziejski cu ocazia transportului ajutoarelor acordate de Polonia României, în decembrie 1989. În cadrul vernisajului a avut loc și o discuție pe tema căderii regimului comunist în România, avându-i ca invitați pe istoricii polonezi Konrad Białecki, Jan Kołodziejski și Adam Burakowski. De asemenea, au fost proiectate filmele: *Decreștii*, regia: Florin Iepan și *Hârția va fi albastră*, regia: Radu Muntean. Expoziția de fotografie a fost concepută și realizată la începutul anului 2009 de Institutul pentru Memorie Națională – Filiala Poznań și a fost prezentată la București, la Muzeul Național de Istorie a României, în colaborare cu Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc din România (IICCMER) și Institutul Polonez din București. Fotografii din expoziție au fost incluse și în albumul bilingv polono-român *Solidari cu România*, lansat cu ocazia vernisajului bucureștean al expoziției.

24 februarie / Întâlnirea lunară dedicată diasporei și tuturor persoanelor interesate de România la sediul ICR

Varșovia. Invitat: Wojtek Jankowski, etnolog-antropolog. Tema întâlnirii: „Mărțișorul și tradițiile lunii martie”.

28 februarie / Participare românească la programul „Czynny poniedziałki” („Deschis luna”), cu spectacolul-lectură *Moje życze intymne (Viața mea sexuală)*, regia: Piotr Chołodziński, pe Scena Camerală a Teatrului Polski din Wrocław. După lectură, Cornel George Popa, autorul piesei, a răspuns întrebărilor publicului. Succesul piesei românești la Wrocław a determinat includerea ei în repertoriul din 2012 al Teatrului Bagatela din Cracovia. Programul „Czynny poniedziałki” este coordonat de Katarzyna Majewska și cuprinde spectacole-lecturi, proiecții de film, întâlniri, concerte, expoziții.

Martie

4-6 martie / Sărbătoarea Mărțișorului la Muzeul Național de Etnografie din Varșovia, proiect organizat în cadrul programului „România plurală”, care a urmărit să prezinte diversitatea etnoculturală a României și să familiarizeze publicul polonez cu muzica, dansul și tradițiile românești. Weekend-ul specific românesc a început cu un spectacol de muzică și dans susținut de ansamblul folcloric „Dor Transilvan” din Cluj-Napoca. După spectacol a avut loc vernisajul expoziției „Fotografia – document etnografic”, realizată de Adriana Andrei (Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Cluj). Expoziția a inclus fotografii ilustrând portul tradițional românesc, obiceiuri specifice sărbătorilor tradiționale, dar și obiceiuri din ciclul vieții, icoane sau biserici de lemn. În încheierea seriei, publicul a fost invitat să deguste sarmalele și țuica românești și au fost oferite mărțișoare. În cadrul târgului organizat în holul Muzeului Național de Etnografie, meșterii populari invitați au prezentat meșteșuguri românești precum țesutul, cusutul, prelucrarea pielii și a lemnului, pictura icoanelor pe sticlă. În Sala de Cinema a Muzeului de Etnografie au fost proiectate filme etnografice: *Povești din Carpați*, regia: Aurora Runcan, *Olarul din Biniș*, regia: Cosmin Țiglar, *Milky Way*, regia: Ivana Mladenović, *Mascarade*, regia: Cornel Gheorghiuță. Vizitatorii au putut învăța dansuri populare românești în cadrul atelierelor de dans pentru adulți și copii.

15 martie – 3 mai / Expoziția de caricatură „Făcând haz de dictatură. România în caricaturile lui Mihai Stănescu 1979-1989” la Casa Întâlnirilor cu Istoria, Varșovia, în prezența artistului. Expoziția a cuprins lucrări realizate în perioada comunistă, multe dintre ele cenzurate pentru aluziile extrem de transparente la sărăcie, lipsa libertății individuale și alte subiecte tabu din acea vreme. Lucrările au fost selectate împreună cu partenerul polonez al proiectului, Casa Întâlnirilor cu Istoria, instituție a cărei activitate se concentrează pe istoria recentă.

19 martie / Participarea românească cu spectacolul de dans *After All* la Festivalul Internațional „Temps d’Images” de la Varșovia, desfășurat în perioada 11 martie – 11 aprilie. Regizat de Vava Ștefănescu, *After All* este un one-woman show în interpretarea lui Carmen Coțofană și este produs de Asociația Colectiv A din Cluj-Napoca împreună cu Centrul de Artă Contemporană Zamek Ujazdowski din Varșovia, organizatorul Festivalului. Reprezentația a avut loc în sala Laboratorium a Centrului de Artă Contemporană Zamek Ujazdowski din Varșovia.

31 martie / Întâlnirea lunară dedicată diasporei și tuturor persoanelor interesate de România la sediul ICR Varșovia. Invitat: Józef Palankiewicz, filolog și cinefil pasionat, care a făcut o prezentare a cinematografiei românești recente.

Aprilie

1-7 aprilie / Secțiunea „Succese românești la Cannes”, în cadrul Festivalului de Film „Vara filmelor”, ediția a XVII-a, Varșovia. Secțiunea a inclus filme românești premiate de-a lungul anilor la prestigiosul Festival de la Cannes: lungmetrajele *Pădurea spânzuraților*, regia: Liviu Ciulei, *Răscoala*, regia: Mircea Mureșan, *Moartea domnului Lăzărescu*, regia: Cristi Puiu, *Cum mi-am petrecut sfârșitul lumii*, regia: Cătălin Mitulescu, *A fost sau n-a fost?*, regia: Corneliu Porumboiu, *California Dreamin’ (nesfârșit)*, regia: Cristian Nemescu, *4 luni, 3 săptămâni și 2 zile*, regia: Cristian Mungiu, *Polițist, adjectiv*, regia: Corneliu Porumboiu, precum și scurtmetrajele *Scurtă istorie*, regia: Ion Popescu-Gopo, *Cântecele renașterii*, regia: Mirel Ilieșiu, *Trafic*, regia: Cătălin Mitulescu, *Călătorie la oraș*, regia: Corneliu Porumboiu,

Megatron, regia: Marian Crișan. Proiecțiile au avut loc la Cinematograful Wisła din Varșovia. Invitații speciali ai secțiunii românești au fost actorii Maria Dinulescu și Ion Sapdaru, care au discutat cu publicul după proiecții. Totodată, filmele *Cea mai fericită fată din lume*, regia: Radu Jude, *Aurora*, regia: Cristi Puiu și *Mărți, după Crăciun*, regia: Radu Muntean, au fost proiectate în cadrul principalei secțiuni a Festivalului, „Panorama cinematografiei mondiale”, la Cinematograful Luna din Varșovia. Festivalul de Film „Vara filmelor” este organizat de Fundația „Imagini în mișcare”.

7 aprilie / Conferința „Minorități naționale în Europa Centrală – ieri, astăzi, mâine” la Centrul de Studii Răsăritene al Universității din Varșovia. Organizată în parteneriat cu Institutul Cultural Maghiar, Institutul Slovac și Centrul de Studii Răsăritene al Universității din Varșovia, întâlnirea a avut trei teme principale: 1. Situația românilor și slovacilor în monarhia austro-ungară. Politica stăpânirii austro-ungare cu privire la minorități; 2. „Sloganuri și adevăruri”. Soarta minorităților naționale în România, Cehoslovacia și Ungaria în perioada comunistă 1945-1989; 3. „Noi orizonturi”. Prin ce modalități își pot păstra minoritățile naționale, acum și în viitorul apropiat, identitatea lor în România, Slovacia și Ungaria, țări care au devenit membre UE? Cum își găsesc locul membrii minorităților naționale ca cetățeni ai UE? Din partea României a participat istoricul Iosif Marin Balog, cercetător la Institutul de Istorie „George Barițiu” al Academiei Române, Cluj-Napoca.

13 aprilie / Participare românească la cea de-a patra ediție a Festivalului Internațional de Teatru „Necunoscuții de lângă noi”, cu spectacolul *Electra*, în regia lui Mihai Măniuțiu, la Sala Mare a Teatrului Polski din Poznań. Tema Festivalului, desfășurat între 11 și 17 aprilie la Poznań, a fost „Eroi și eroine – încă aproape sau deja necunoscuți”. Cu această ocazie a fost lansat un DVD de prezentare a teatrului românesc actual, cu meniu în două limbi, polonă și engleză. DVD-ul conține informații despre zece piese de teatru montate în România în ultimii doi ani: prezentări, fișe tehnice, fotografii, date de contact ale teatrelor, precum și fragmente din spectacole și scurte

interviuri cu o parte din regizori. Lista pieselor este următoarea: *Unchiul Vanea*, regia: Andrei Șerban, *Pyramus & Thisbe 4 You*, regia: Alexandru Dabija, *Opinia publică*, regia: Theodor Cristian Popescu, *România 21*, regia: Peca Ștefan, *Shaking Shakespeare*, regia: Radu-Alexandru Nica, *Capete înfierbântate*, regia: David Schwarz, *Miriam W.*, regia: Radu Afrim, *D’ale carnavalului*, regia: Silviu Purcărete, *Hamlet*, regia: Péter Uray. Selecția i-a aparținut criticului de teatru Iulia Popovici, care a semnat și textul introductiv. De asemenea, ICR Varșovia a organizat un concert de muzică tradițională românească susținut de grupul folcloric Iza, pe Scena Estradei Poznań, în seara zilei de 12 aprilie.

16 aprilie / Participare românească la proiectul de literatură „READING somewhere else”. Inițiativă a EUNIC Varșovia, proiectul a urmărit două obiective principale: promovarea literaturilor europene contemporane și popularizarea „plăcerii de a citi”. Sub forma unor happening-uri literare, fragmente din volume publicate recent sau în curs de apariție au fost citite de actori ai scenei poloneze în locuri mai puțin obișnuite: de la o florărie, garderoba unui teatru, apartamente private, până la un atelier foto sau un magazin de pălării. Proiectul a fost realizat de Teatrul varșovian Ochota și Asociația Arta Animației, cu participarea mai multor institute culturale străine din clusterul EUNIC Varșovia (British Council, Forumul Cultural Austriac, Institutul Camões, Goethe-Institut, Institutul Cultural Bulgar, Institutul Cultural Danez, Institutul Italian de Cultură, ICR Varșovia, Pro Helvetia, Ambasada Olandei, Reprezentanța Flamandă) și a librăriilor din cartierul Ochota. Din literatura română au fost citite fragmente din volumele *Băiuțelii* de Filip Florian&Matei Florian, Editura Czarne, 2009, traducere de: Szymon Wcisło, și *Sînt o babă comunistă!* de Dan Lungu, Editura Czarne, 2009, traducător: Joanna Kornaś-Warwas, apărute în limba polonă cu sprijinul financiar al ICR, prin programul TPS.

19 aprilie / Proiecția filmului *Autobiografia lui Nicolae Ceaușescu*, regia: Andrei Ujică, la Casa Întâlnirilor cu Istoria. Proiecția a fost însoțită de o discuție cu istoricul Adam Burakowski, autorul volumului *Geniusz Karpac. Dyktatura Nicolae Ceaușescu 1965-1989*, apărut în anul 2008 la Editura Trio.

28 aprilie / Întâlnirea lunară dedicată diasporei și tuturor persoanelor interesate de România la sediul ICR Varșovia. Invitat: Cristian Costinescu, care a prezentat stilul arhitectural brâncovenesc.

Mai

5-6 mai / Concert de muzică tradițională românească, urmat de o degustare de vinuri românești, în sala Teatrului Collegium Nobilium a Academiei de Teatru din Varșovia și la Ambasada României la Varșovia. Pe scenă s-au aflat Grigore Leșe, acompaniat de Grupul Iza și dansatoarea Iulia Gorneanu. Spectacolul a fost însoțit de proiecții realizate de Vali Chincișan, folosind imagini semnate de Nicu Ilfoveanu. După concert, oenologul Gheorghe Moisescu a susținut o prezentare a vinului românesc. Totodată, la Ambasada României la Varșovia a avut loc o a doua degustare de vinuri românești, organizată sub forma unei întâlniri profesionale adresate importatorilor de vin din Polonia, jurnaliștilor de profil, somelierilor etc. Au participat reprezentanți ai unor importante case de vinuri din România – Vinarte, Crama Basilescu, Crama Rotenberg, Crama Gârboiu –, precum și reprezentații firmei de mezeluri Angst, care și-au promovat produsele.

8 mai / Recital susținut de duo-ul Răzvan Stoica – Andreea Stoica în cadrul celei de a șasea ediții a Zilelor Felix Mendelssohn, desfășurate în perioada 6-14 mai la Cracovia și organizate de Fundația Judaică – Centrul de Cultură Evreiască din Cracovia. În Sala Centrului de Cultură Evreiască, Duo Stoica a propus un program variat: Wolfgang Amadeus Mozart – *Sonata pentru vioară și pian în mi minor*, Maurice Ravel – *Tzigane Rapsodie pentru vioară și pian*, Ciprian Porumbescu – *Balada pentru vioară și pian*, Béla Bartók – *Șase dansuri românești*, Ernest Chausson – *Poem pentru vioară și pian*, Niccolò Paganini – *Variațiuni pe „La Molinara”*, Felix Mendelssohn – *Rondo Capriccioso*, Joseph Achron-Heifetz – *Melodie ebraică*.

9-29 mai / Serie de filme românești la Festivalul de Filme Emblematice de la Katowice. Au fost proiectate peliculele: *4 luni, 3 săptămâni și 2 zile*, regia: Cristian Mungiu, *A fost sau n-a fost?*, regia: Corneliu Porumboiu, *Bela Lugosi. Vampirul căzut*, regia: Florin Iepan, *California Dreamin’*

(*nesfârșit*), regia: Cristian Nemescu, *Decreștii*, regia: Florin Iepan, *Filantropica*, regia: Nae Caranfil, *Italiencele*, regia: Napoleon Helmis, și *Reconstituirea*, regia: Lucian Pintilie. Aflat la cea de-a XIV-a ediție, Festivalul de Filme Emblematice a fost organizat de Asociația „Inițiativa” din Katowice.

11-12 mai / „Minoritatea maghiară din România” – concert și dezbateri organizate în parteneriat cu Institutul Cultural Maghiar, în cadrul programului România plurală. Dezbaterile din 11 mai, găzduite de institutul partener, s-a concentrat pe particularitățile relațiilor româno-maghiare din România, abordate din două perspective: cea sociologico-antropologică și cea a managementului cultural. Moderată de János Tischler, directorul Institutului Cultural Maghiar din Varșovia, discuția i-a avut ca invitați pe Zsombor Csata, directorul Centrului de Cercetare a Relațiilor Interetnice Cluj-Napoca, și pe István Szakáts, manager cultural, Fundația Altart și Fabrica de Pensule, Cluj-Napoca. Pe 12 mai, în renumitul club varșovian de jazz Tygmont a

Biroul de Cercetări Melodramatice la Festivalul de Artă Contemporană A-I-R

Concert Eduard Stan în seria „Chopin”, la Varșovia

avut loc concertul formației Sánkér Quartett, ansamblu care îmbină elementele de jazz cu muzica ceangăilor și a etniei maghiare din zona transilvană. ICR Varșovia a derulat în anul 2011 programul „România plurală”, având ca scop punerea în valoare a diversității etnoculturale a României, privită ca sursă de creativitate, dar și dobândirea experienței gestionării acestei pluralități etnice, lingvistice, confesionale. Programul cuprinde trei secțiuni distincte, fiecare dedicată unei anumite tematici: minoritatea maghiară, minoritatea germană și alte minorități din România. Dezbaterile au fost completate de concerte, proiecții de filme documentare, expoziții, întâlniri cu membrii marcanți ai minorităților, cu etnografi și antropologi. Programul a inclus, de asemenea, campania de diplomatie publică „România multietnică”, sub forma unei expoziții itinerante, în aer liber.

18-22 mai / Festivalul Culturii Române de la Cracovia (FCR), ediția a IV-a, dedicată muzicii românești. În concertul din deschidere, Alexandru Bălănescu și Ada Milea au cucerit publicul aflat în Sala Kopułow a Teatrului Groteska cu spectacolul *Insula*, o adaptare a piesei lui Gellu

Naum, având la bază povestea lui Robinson Crusoe. A doua zi, în clubul Alchemia din cartierul evreiesc Kazimierz, Matze (Cristian Stanciu), DJ Rolf (Rolf Onoicenco) și VJ Tom (Tom Brânduș) și-au prezentat proiectul „Pericol”, o îmbinare de fragmente audio și video. Au fost proiectate scurte fragmente din filme românești și poloneze, mixate cu clipuri din știri internaționale. Formația Zdob și Zdub a susținut un concert incendiar în clubul Rotunda, iar în ambianța elegantă a clubului Jazz Faust Cafe, Maria Răducanu, Krister Jonsson și Pedro Negrescu au interpretat „București Bazar”, un program care a evocat Bucureștiul de altădată. Festivalul a continuat pe ritmuri românești și balcanice în clubul Piękny Pies, alături de DJ Rolf. În ultima zi a festivalului, la Sinagoga Kupa din cartierul evreiesc Kazimierz, Maria Răducanu și Maxim Belciug au făcut o incursiune prin muzica Europei, de la romanță la vodel și de la tangou la doină.

26 mai / Întâlnirea lunară dedicată diasporei și tuturor persoanelor interesate de România, la sediul ICR Varșovia. Invitat: Anna Maculewicz, care a susținut o prelegere despre preferințele muzicale ale tinerilor români.

27 mai – 22 iunie / „Caravana filmului românesc” la Varșovia, Poznań, Cracovia și Wrocław – un program itinerant de promovare a filmului românesc în Polonia. Proiecțiile au avut loc la: Varșovia (27 mai – 2 iunie, Cinematograful Luna), Poznań (3-9 iunie, Cinematograful Muza), Cracovia (10-16 iunie, Cinematograful Pod Baranami) și Wrocław (18-22 iunie, Centrul de Educație Culturală pentru Copii și Tineret). „Caravana filmului românesc” a inclus o selecție a celor mai recente creații ale cineaștilor români, premiate la festivaluri internaționale: *Aurora*, regia: Cristi Puiu, *Autobiografia lui Nicolae Ceaușescu*, regia: Andrei Ujică, *Caravana cinematografică*, regia: Titus Muntean, *Eu când vreau să fluier, fluier*, regia: Florin Șerban, *Kapitalism – rețeta noastră secretă*, regia: Alexandru Solomon, *Mărți, după Crăciun*, regia: Radu Muntean, *Medalia de onoare*, regia: Peter Călin Netzer, *Morgen*, regia: Marian Crișan, și *Nuntă în Basarabia*, regia: Napoleon Helmis. invitați speciali: actorii Mirela Oprisor și András Hatházi, precum și criticul polonez Tadeusz Sobolewski.

Iunie

3 – 12 iunie / Linia de mobilitate a profesioniștilor culturali din alte țări, interesați să desfășoare proiecte cu artiști și organizații culturale din România. Susținerea deplasării criticului polonez de film Anna Kilian la ediția din 2011 a Festivalului Internațional de Film Transilvania – TIFF, Cluj-Napoca. La întoarcerea în Polonia, criticul a publicat o cronică a Festivalului Internațional de Film Transilvania în cea mai prestigioasă revistă poloneză de film, *Kino*. Anna Kilian lucrează la departamentul de cultură al cotidianului *Życie Warszawy* și la cel al săptămânalului *Uważam Rze*, publicând regulat articole și interviuri în ziare și reviste poloneze precum *Rzeczpospolita*, *Aktyvist*.

17 iunie – 28 august / Expoziția de artă contemporană „Eu muncesc. Eu produc. Eu controlez.” la Galeria „Zona” din Łódź, în cadrul căreia au fost prezentate lucrări ale artiștilor români Matei Bejenaru, Florin Bobu, Alexandru Grigoraș, Lavinia German, Bogdan Vătafu și Andrea Faciu. Expoziția, al cărei curator a fost Livia Pancu, absolventă a Royal College of Arts, a abordat conceptul de muncitor din punctul de vedere al specificității unei practici artistice individuale. Ideea expoziției s-a născut în iulie 2010, cu ocazia participării artistului român Matei Bejenaru la componenta varșoviană a proiectului „The Knot”. Conceptul expoziției a fost ulterior gândit de curatoarea Livia Pancu, împreună cu Kamil Kuskowski, directorul Galeriei Zona.

17-18 iunie / Participarea românească la proiectul „Awakening of the Summer/Przebudzenie lata”, derulat sub egida EUNIC Varșovia, inițiat și coordonat de ICR Varșovia alături de Ambasada Olandei. Proiectul a celebrat cea mai scurtă noapte a anului, un început simbolic al verii anului 2011. Astfel, pe parcursul unei singure nopți, au avut loc proiecțiile a 27 de filme de scurt și lungmetraj, concerte ale formațiilor Opium Flirt (Estonia), Tres.B (Olanda/Danemarca/Polonia), mixaje muzicale (DJ Disco Partizanti și DJ PM Misha), un proiect de dans contemporan (Studioul de Improvizație Liberă), programul încheindu-se cu un mic dejun în primele ore ale dimineții, în acordurile de chitară ale lui Oliver Heim (Olanda). Toate evenimentele s-au desfășurat la Centrul de Artă Contemporană Zamek Ujazdowski din Varșovia. ICR

Varșovia a propus proiecția scurtmetrajului *Draft 7*, regia: Luiza Pârnu, și a susținut prezența lui DJ Disco Partizanti, DJ polonez specializat în mixarea muzicii balcanice și românești.

27 iunie – 2 iulie / Participarea românească la Festivalul European de Dans Contemporan de la Cracovia și Bytom, cu spectacolele *Bun-rămas sau despre discretele scăpări ale sistemului limbic*, coregrafia: Mihai Mihalcea, și *After All*, coregrafia: Vava Ștefănescu. Organizat de Teatrul Silezian al Dansului împreună cu EUNIC Cracovia, festivalul și-a propus să ofere o platformă de prezentare pentru lucrările tinerilor artiști din Uniunea Europeană, să provoace un schimb de idei atât între artiști, cât și între artiști și publicul amator de dans. Spectacolul *Bun rămas sau despre discretele scăpări ale sistemului limbic* a fost prezentat în data de 27 iunie la Cracovia, în Sala Clasică a Academiei de Teatru, iar spectacolul *After All* în data de 28 iunie, la Bytom, pe scena Teatrului Silezian al Dansului. De asemenea, artiștii români au avut o întâlnire de lucru cu conducerea Teatrului Silezian al Dansului.

30 iunie / Întâlnirea lunară dedicată diasporei și tuturor persoanelor interesate de România, la sediul ICR Varșovia. Invitat: Ruxandra Timofeychev, care a vorbit despre umorul și toleranța în dramaturgia românească, cu exemplificări pe texte de I.L. Caragiale și Victor Ion Popa.

Spectacolul 20/20 la Festivalul Internațional de Teatru Dialog

Iulie

15 iulie – 31 octombrie / „România multietnică” – expoziție itinerantă de fotografie în aer liber la Cracovia, Poznań și Varșovia. Fotografiiile din expoziție, prezentând diverse aspecte din viața minorităților din România au fost puse la dispoziție de Muzeul Țăranului Român din București, precum și de Uniunea Sârbilor din România, Federația Comunităților Evreiești din România, Muzeul Memorial al Holocaustului din Transilvania de Nord, Uniunea Democratică a Slovacylor și Cehilor din România, Uniunea Bulgară din Banat, Uniunea Croaților din România, Uniunea Polonezilor din România „Dom Polski” – Suceava, Uniunea Elenă din România, Uniunea Armenilor din România și din colecția personală a Narcisei Știucă. Imaginile au fost însoțite de scurte texte cuprinzând informații esențiale despre minoritățile respective. Prima expunere a avut loc la Cracovia, între 15 iulie și 15 august, în Piața Szczepański a Orașului Vechi, urmată de cea de la Poznań, între 15 august și 9 septembrie, în Piața Mare a Orașului Vechi, și de cea de la Varșovia, între 9 septembrie și 31 octombrie, pe Calea Regală (Krakowskie Przedmieście). Proiectul s-a înscris în programul „România plurală”, care și-a propus să pună în valoare diversitatea etnoculturală a României, privită ca sursă de creativitate, dar și ca experiență a gestionării acestei pluralități etnice, lingvistice și confesionale.

17 iulie / Participarea pianistului român Eduard Stan la cea de-a LII-a ediție a seriei de concerte „Chopin” de la Varșovia, desfășurată de-a lungul întregii veri în cel mai cunoscut parc din capitala poloneză, „Łazienkowski”, lângă statuia faimosului compozitor polonez. Timp de cinci luni, în fiecare duminică au avut loc concerte pe muzică de Chopin, în interpretarea unor pianiști polonezi și străini. Concertul de la Varșovia a fost realizat în parteneriat cu Societatea Fryderyk Chopin și Estrada orașului Varșovia, organizatorii seriei de concerte „Chopin”.

23-26 iulie / Participarea regizorului George Dorobanțu și a producătoarei Alexandra Păun la atelierele „New Horizons Studio” din cadrul Festivalului Internațional de Film „Nowe Horyzonty” de la Wrocław. Aflat anul acesta la cea de-a XI-a ediție și organizat de Gutek Film, principal distribuitor al filmului european în Polonia, Festivalul „Nowe

Horyzonty” este unul dintre cele mai importante și de amploare evenimente cinematografice poloneze. Ca în fiecare an, în programul festivalului s-au regăsit producții cinematografice românești. Regizorul George Dorobanțu și producătoarea Alexandra Păun au luat parte la atelierele „New Horizons Studio”, dedicate tinerilor profesioniști din domeniul filmului. Structura atelierelor a fost concepută de organizatori împreună cu președintele agenției britanice de film „Film London”, Sandy Lieberman. Atelierele au inclus 30 de participanți și au fost susținute de nume cunoscute ale industriei cinematografice, precum producătorul de film Julie Baines (Dan Films), agentul de vânzări Tine Klint (LevelK) și consilierul Festivalului Internațional de Film de la Rotterdam, Rik Vermeulen.

28-31 iulie / „Transylvanian Jazz”: concerte susținute de Nicolas Simion Group – Nicolas Simion (saxofon), Martin Lubenov (acordeon), Piotr Wojtasik (trompetă), Norbert Scholly (chitară), Jakub Olejnik (contrabas), Przemek Jarosz (percuție) – la Varșovia și Cracovia. Concertele au avut pe scena în aer liber „Żłote Tarasy” din Varșovia, pe 28 iulie, și pe scena Clubului Pod Baranami, respectiv pe scena amenajată în curtea Radioului Polonez din Cracovia, pe 30 și 31 iulie. Concertul de la Varșovia a avut loc în secțiunea dedicată jazz-ului european a Festivalului „Warsaw Summer Jazz Days”, cel mai important eveniment de jazz din Polonia. Celelalte două concerte ale trupei s-au desfășurat în cadrul Festivalului Estival de Jazz „Piwnica pod Baranami” de la Cracovia.

29-30 iulie / Participarea românească la Festivalul de Artă Contemporană „Public A-I-R”, organizat de Centrul de Artă Contemporană Zamek Ujazdowski din Varșovia. Invitatele din România, Irina Gheorghe și Alina Popa, reprezentantele Biroului de Cercetări Melodramatice din București (BCM), au pregătit performance-ul Warsaw Melodrama, menit să descopere trăsăturile melodramatice ale orașului Varșovia. Au folosit în acest scop o metodologie specifică, creată special pentru acest tip de cercetări, denumită „melocritica”, constând în analiza capitalului sentimental care condiționează relațiile sociale, politice și chiar economice. Performance-ul a avut loc pe toată perioada Festivalului în parcul din jurul Centrului de Artă

Contemporană Zamek Ujazdowski din Varșovia.

30-31 iulie / Participarea românească la cea de-a XV-a ediție a Festivalului Internațional de Teatru „Shakespeare”, cu spectacolul *Shaking Shakespeare*, regia: Radu-Alexandru Nica, producție a Teatrului German din Timișoara. Au avut loc două reprezentații pe scena Teatrului Wybrzeże din Gdańsk și o întâlnire a actorilor cu publicul. De asemenea, ICR Varșovia a susținut prezența criticului de teatru Cristina Rusiecki la această ediție a manifestării. Festivalul se desfășoară în fiecare an pe litoralul Mării Baltice în Cele Trei Orașe (Trójmiasto), complex urban format din orașele Gdańsk, Gdynia și Sopot, important centru cultural, științific și industrial al Poloniei.

August

5-15 august / Filme românești la Academia Cinematografică de Vară, organizată la Zwierzyniec. Selecția făcută de ICR Varșovia a cuprins: *Bela Lugosi. Vampirul căzut*, regia: Florin Iepan, *Cabală la Kabul*, regia: Dan Alexe, *California Dreamin' (nesfârșit)*, regia: Cristian Nemescu, *Cealaltă Irina*, regia: Andrei Gruzsniczki, *Cum mi-am petrecut sfârșitul lumii*, regia: Cătălin Mitulescu, *Decreștii*, regia: Florin Iepan, *Filantropica*, regia: Nae Caranfil, *Hârtia va fi albastră*, regia: Radu Muntean, *Italienele*, regia: Napoleon Helmis, *Nunta mută*, regia: Horațiu Mălăele, și *Restul e tăcere*, regia: Nae Caranfil. Ajunsă la cea de-a XII-a ediție, Academia Cinematografică de Vară de la Zwierzyniec a fost organizată de Asociația de Film CinéEuropa din Lublin și și-a propus să ofere cinofililor ocazia de a studia cinematografia clasică și de a descoperi noi fenomene ale cinematografului europene. Au mai fost proiectate producții din România, Danemarca, Italia și Franța.

27 august – 4 septembrie / Participarea Teatrului Evreiesc de Stat din București la Festivalul Culturii Evreiești „Varșovia lui Singer”, ediția a VIII-a. Teatrul Evreiesc de Stat a fost invitat de Fundația Shalom, organizatorul Festivalului, să prezinte spectacolul Teibale și demonul ei de Isaac Bashevis Singer și Eve Friedman, în regia lui Szabó K. István. Reprezentația a avut loc în data de 28 august, pe scena Teatrului Evreiesc din Varșovia. Alături de spectacolele de teatru, festivalul a inclus concerte din cele mai diverse

genuri, de la cantori până la klezmer și jazz, întâlniri cu reprezentanții comunității, cu scriitori, expoziții de fotografie, desen, grafică, prelegeri, proiecții de filme, ateliere pentru copii, ateliere de bucătărie evreiască, vizite ghidate prin zonele locuite cândva de evrei, celebrarea comună a șabatului – o masă imensă întinsă în Piața Grzybowski, la care au participat o mie de persoane, și o excursie cu bicicletele prin Varșovia evreiască. În încheierea festivalului, un „cântec de leagăn pentru memorie” a fost intonat lângă Monumentul Eroilor Ghetoului.

Septembrie

10 septembrie 2011 – 22 ianuarie 2012 / Două expoziții românești la Muzeul Național din Gdańsk, Secția de Artă Veche: „Titian, Veronese, da Messina. Capodopere ale picturii italiene” (cuprinzând 52 de tablouri și două basorelieuri ale măestrilor italieni) și „Comorile Ardealului. Argintărie din colecția Muzeului Național Brukenthal din Sibiu” (în principal obiecte de cult din secolele XIV-XVI). Vernisajul a avut loc în prezența directorului Muzeului Național din Gdańsk, Wojciech Bonisławski, și a directorului Muzeului Național Brukenthal din Sibiu, prof. univ. dr. Sabin Adrian Luca. Expozițiile sunt rezultatul colaborării dintre cele două muzee, inițiată în 2010, când expoziția „Van Eyck – Memling – Brueghel. Capodopere ale picturii din colecția Muzeului Național Brukenthal din Sibiu” a fost prezentată la Gdańsk. Manifestările au fost însoțite de un calendar de evenimente științifice și educaționale, care a cuprins mai multe prelegeri susținute de critici și istorici de artă polonezi, precum și activități pentru copii și tineri. Alexandru Sonoc, șeful Galeriilor de Artă ale Muzeului Național Brukenthal a susținut două conferințe la Gdańsk, în perioada 16-31 octombrie, și a avut mai multe întâlniri de lucru cu reprezentanții Muzeului Național din Gdańsk. Tot în cadrul expoziției a fost lansat albumul bilingv polono-englez *Titian, Veronese, da Messina. Masterpieces of Painting from the Collections of the Brukenthal National Museum of Sibiu, Romania*, apărut cu sprijinul ICR prin programul PUBLISHING ROMANIA.

16-24 septembrie / Participarea compozitorului român Octavian Nemescu la cea de-a LIV-a ediție a

Festivalului Internațional de Muzică Contemporană „Toamna Varșoviană”. Organizat în fiecare an de Uniunea Compozitorilor Polonezi, Festivalul Internațional de Muzică Contemporană „Toamna Varșoviană” este cel mai important eveniment de gen din Europa Centrală și de Est și unul dintre cele mai mari și mai importante festivaluri de muzică contemporană din lume, reunind în fiecare an în jur de 300 de compozitori, interpreți și muzicologi din diferite țări. Lucrarea lui Octavian Nemescu, PINASCENSIOCRISTICHO (comandată de Festivalul „Toamna Varșoviană”, ediția 2011), a putut fi ascultată la Varșovia, în premieră absolută, pe 17 septembrie, la Universitatea de Muzică „Fryderyk Chopin”, în interpretarea Orchestrei Muzicii Noi din Katowice, sub bagheta dirijorului Szymon Bywalec. Pe 18 septembrie, publicul festivalului a avut posibilitatea să intre în dialog cu Octavian Nemescu la sediul Forumului Cultural Austriac din Varșovia, într-un eveniment conex al festivalului. ICR Varșovia a pregătit, de asemenea, în colaborare cu POLMIC (Polish Music Information Center), un dublu CD dedicat prezenței muzicii românești la Festivalul „Toamna Varșoviană” în perioada 2007-2010. Cele două CD-uri cuprind lucrările muzicale: *rouaUruauor pour 9 heures de matin* de Octavian Nemescu, *Dizzy Divinity I* de Horațiu Rădulescu, *Palindrom/7* de Călin Ioachimescu, *Ielele și L'Ânge avec une seule aile* de Doina Rotaru, *Cartoon-Variations on a Theme by Mozart* de Dan Dediș, *2010* de Cristian Lolea, *Toys R us II* de Irinel Anghel și *EletroState of Mind* de Sorin Romanescu. Acest dublu CD a fost promovat și distribuit în cadrul Festivalului „Toamna varșoviană”.

24 septembrie / Susținerea prezenței dramaturgului Mihai Ignat la premiera poloneză a piesei sale *Crize (Încă o poveste de dragoste)*, regia: Hubert Bronicki, la Teatrul Korez din Katowice. Pusă în scenă în colaborare cu Fundația Tinerilor Creatori, piesa i-a avut în distribuție pe actorii polonezi Hubert Bronicki și Kinga Kaczor. Premiera din 24 septembrie a fost înscrisă în calendarul „Noptii Teatrelor” din Katowice. Înființat în anul 1990, Teatrul Korez este unul dintre cele două teatre de repertoriu din Katowice.

24-29 septembrie / A doua participare românească la Ziua Europeană a Limbilor la Varșovia, eveniment organizat anual de EUNIC Varșovia, în colaborare

cu Reprezentanța Comisiei Europene în Polonia, Departamentul de Educație al Primăriei Varșoviei, Universitatea din Varșovia și Fundația pentru Dezvoltarea Sistemului de Educație. În cadrul ediției din 2011 au avut loc: un joc urban în centrul Varșoviei, un picnic tematic, o serie de proiecții ale unor filme europene la Centrul Cultural Rus, ateliere de teatru la Teatrul Ochota, lecții demonstrative de limbi străine și lecții de limba polonă ca limbă străină la Universitatea din Varșovia, Biblioteca Publică din cartierul Praga și Biblioteca Publică din cartierul Ochota, precum și conferința „Competențe lingvistice pentru succesul profesional și personal în Europa”. ICR Varșovia a organizat cursuri demonstrative de limba română pentru începători la Universitatea din Varșovia, la Biblioteca Publică din cartierul Praga și la Biblioteca Publică din cartierul Ochota. De asemenea, au fost distribuite materiale la standul de prezentare al României, amenajat în curtea Universității din Varșovia. În cadrul seriei de proiecții de filme europene, care a avut loc în intervalul 26-29 septembrie la Centrul Cultural Rus, a fost prezentat, cu sprijinul Fundației Arte Vizuale din București, filmul *O scurtă poveste*, regia: Radu Igazság.

29 septembrie / Întâlnirea lunară dedicată diasporei și tuturor persoanelor interesate de România la sediul ICR Varșovia. Invitat: Bartłomiej Zdaniuk, care a susținut o prelegere despre relațiile româno-polone din perspectiva integrării europene (după 2007).

30 septembrie / Participarea românească la Ziua Internațională a Traducătorilor, proiect derulat de EUNIC Varșovia. Evenimentul a reunit traducători consacrați, care au vorbit despre propriile experiențe de lucru: tehnici, metode, cele mai mari greșeli, cele mai importante realizări, și a avut ca invitați speciali două generații de traducători renumiți (părinți și copii): Kataryzna, Henryk, Paweł, Michał și Adam Lipszyc (traducători din limbile germană, portugheză, engleză și japoneză). Găzduită de renumita Galerie Națională de Artă „Zachęta” din Varșovia, întâlnirea a fost moderată de Andrzej Kopacki, germanist, eseist, poet, traducător și redactor al revistei *Literatura na Świecie*.

Octombrie

9 octombrie / Proiecția filmelor românești *Cum mi-am petrecut sfârșitul lumii*, regia: Cătălin Mitulescu, și *Decreștii*, regia Florin Iepan, în cadrul seriei de proiecții „Tu și ș movie”, la Cinematograful Awangarda din Olsztyn. Seria de proiecții „Tu și ș movie” a prefațat Festivalul Internațional de Teatru „Demoludy” de la Olsztyn, prezentând filme din țările participante la ediția lui din 2011. Evenimentul a fost organizat de Asociația Tu și ș movie, care are ca scop promovarea filmului artistic, necomercial, în Olsztyn.

12-13 octombrie / Prima participare românească la Festivalul Internațional de Teatru „Dialog”, cu spectacolul *20/20*, în regia Gianinei Cărbunariu, producție a Studio Yorick din Târgu Mureș. Cele două reprezentații din cadrul festivalului au avut loc pe scena Studioului de Filme Artistice din Wrocław. Rememorând confruntările interetnice din martie 1990, *20/20* este o producție care pune în discuție, prin mijloacele teatrului, particularitățile conviețuirii româno-maghiare, bilingvismul, conflictele care pot apărea între membrii de etnii diferite ai aceleiași comunități. Organizat de Teatrul Współczesny și ajuns în 2011 la cea de a VI-a ediție, Festivalul „Dialog” a adus în fața publicului, în perioada 7-15 octombrie, cele mai noi producții europene experimentale, noua generație a creatorilor teatrali, punând totodată în dezbatere teme dificile. În 2011, festivalul a avut mai multe secțiuni dedicate Rusiei, Americii de Sud și Balcanilor. Regizoarea Gianina Cărbunariu și actorul Rolando Matsangos au participat la un dialog cu publicul și au avut o întâlnire cu dramaturgul Joanna Biernacka.

15-16 octombrie / Ediția de toamnă a proiectului „READING somewhere else” la Varșovia. Proiectul este o inițiativă a EUNIC Varșovia care urmărește două obiective principale: promovarea literaturilor europene contemporane și popularizarea plăcerii de a citi. Sub forma unor happening-uri literare realizate în locuri mai puțin obișnuite, nu neapărat asociate cu cititul, actori importanți ai scenei poloneze au citit fragmente literare. Proiectul „READING somewhere else” a fost produs de Studioul Teatral Koło, cu participarea mai multor institute culturale străine din clusterul EUNIC Varșovia. Locul de desfășurare a evenimentului a fost SOHO Factory, un spațiu

Expoziția „România multietnică” la Varșovia

neconvențional, postindustrial, din cartierul varșovian Praga. Au fost prezente atât literatura pentru adulți, cât și literatura pentru copii, programul presupunând câteva trasee de-a lungul cărora s-au aflat punctele unde au avut loc lecturile. Seara zilei de 16 octombrie s-a încheiat cu un spectacol care a îmbinat muzica și literatura. Dacă ediția din luna aprilie 2011 a acestui proiect s-a bazat pe texte recent apărute sau în curs de apariție, ediția de toamnă „READING somewhere else” a fost dedicată redescoperirii unor texte vechi, „uitate”. Textele românești din care s-au citit fragmente au fost *Maitreyi* și *Dayan* de Mircea Eliade.

15-23 octombrie / Susținerea deplasării la București a directorului Muzeului de Arhitectură din Wrocław, Jerzy Ilkosz, și a curatoarei Jolanta Gromadzka, în cadrul liniei de mobilitate a profesioniștilor culturali din alte țări interesați să desfășoare proiecte cu artiști și organizații culturale din România. Vizita la București a urmărit stabilirea unor contacte cu arhitecți, istorici și teoreticieni, precum și cu instituții relevante pentru pregătirea unei

expoziții despre arhitectura Bucureștiului interbelic la Muzeul de Arhitectură din Wrocław. Au avut loc vizite la Arhivele Naționale, la Muzeul Municipiului București, la Muzeul de Artă Contemporană, la Universitatea de Arhitectură „Ion Mincu”, instituții care posedă un fond fotografic bogat.

20 și 22 octombrie / Participarea românească la Festivalul Internațional de Teatru „Demoludy” de la Olsztyn cu spectacolele *Sado-maso Blues Bar*, regia: Gianina Cărbunariu, producție a Asociației dramAcum, și *Herr Paul*, regia: Radu Afrim, producție a Teatrului Tineretului din Piatra Neamț. Spectacolele au fost selecționate de Marcin Zawada, directorul festivalului. Reprezentațiile au avut loc la Casa de Științe din Olsztyn și pe Scena Camerală a Teatrului „Stefan Jaracz” din localitate. Ajuns la cea de a V-a ediție, Festivalul Internațional „Demoludy” s-a desfășurat între 17 și 22 octombrie. Ideea festivalului este crearea un spațiu pentru dialogul multicultural dintre țările Europei Centrale și de Est. La ediția din 2011 au fost invitate teatre din România, Ungaria, Cehia și Polonia. Pe lângă spectacole au avut loc lecturi (printre care o lectură a piesei *Numărătoarea inversă* de Saviana Stănescu, text apărut în antologia de teatru românesc editată de Panga Pank în anul 2009, cu sprijinul financiar al ICR, prin programul TPS, și dezbateri.

17-18 octombrie / Două recitaluri susținute de pianistul român Eduard Stan la Festivalul Internațional de Pian al Orașului Regal Cracovia, desfășurat între 16 și 23 octombrie. Festivalul, organizat de Asociația Piano Classic, prezintă maeștri ai pianului, deținători a numeroase premii, în încercarea de a familiariza publicul cracovian cu lucrările unor compozitori renumiți, dar și cu lucrări ale unor compozitori aflați la începutul carierei. Ediția din 2011 a fost dedicată lui Franz Liszt. În data de 17 octombrie, la Palatul Rybnej, situat lângă orașul Katowice, Eduard Stan a susținut un recital care a inclus compoziții de Liszt, Chopin și Enescu, și a oferit și un recital integral Liszt, în data de 18 octombrie, la Cracovia.

30 octombrie / Întâlnirea lunară dedicată diasporei și tuturor persoanelor interesate de România la sediul ICR Varșovia. Amelia Gheorghită a susținut prelegerea „Made in Romania. Efectul țării de origine”, provocând

publicul la o discuție despre brandul de țară și despre exportul cultural românesc.

Noiembrie

3-8 noiembrie / Proiecția filmelor *Cum mi-am petrecut sfârșitul lumii*, regia: Cătălin Mitulescu, și *Hârtia va fi albastră*, regia: Radu Muntean, la Cinematograful Kultura din Varșovia, în cadrul celei de-a V-a ediții a Festivalului de Film Istoric din capitala poloneză. Criticul polonez de film Janusz Wróblewski a făcut o introducere în cinematografia românească recentă. Organizatori: Muzeul de Istorie al Poloniei, în colaborare cu Rețeaua Europeană pentru Memorie și Solidaritate și o serie de institute culturale străine. În 2011, pe lângă filmele românești au mai fost prezentate producții din Ungaria, Germania, Polonia, Slovacia și Cehia.

9 noiembrie / Dezbateri, slide-show și proiecție de film dedicate minorității germane, la Varșovia, în cadrul programului „România plurală”. Organizată în parteneriat cu Forumul Cultural Austriac, Goethe-Institut și Editura Czarne, manifestarea s-a desfășurat la sediul Forumului Cultural Austriac din Varșovia și a debutat cu un dialog între scriitorul român de limbă germană, Eginald Schlattner, și publicul polonez. Discuția moderată de Iwona Smolka, jurnalist, redactor al Programului 2 al Radioului Polonez, a fost urmată de un slide-show comentat al fotografiilor lui Lucian Muntean, având ca temă întâlnirile anuale ale sașilor de la Viscri și Biertan, și de proiecția filmului *Cocoșul decapitat*, regia: Radu Gabrea.

18 noiembrie 2011 – 9 ianuarie 2012 / Expoziția personală a artistului Ion Bârlădeanu la Galeria Arsenal din Białystok. Expoziția a cuprins aproximativ 140 de colaje realizate de artistul român. Înființată în 1965, Galeria Arsenal din Białystok este cea mai importantă galerie de artă din zona estică a Poloniei, promovând arta contemporană în cele mai diferite forme, prin expoziții, programe educaționale, conferințe, întâlniri, ateliere etc. Galeria Arsenal a devenit, în ultimii ani, una dintre cele mai active instituții de artă poloneze, preocupată de proiecte internaționale și de piața artistică a țărilor din Europa Centrală și de Est.

24 noiembrie / Întâlnirea lunară dedicată diasporei și tuturor persoanelor interesate de România la sediul ICR Varșovia. Invitat: Teodor Ajder, care a susținut o prelegere despre arta angajată politic din Basarabia din anii '60 și din prezent.

29 noiembrie / Concert susținut de mezzosopra Maria Jînga, solistă a Operei Naționale din București, alături de tenorul polonez Aleksander Kunach, solist al Operei camerale din Varșovia, cu ocazia Zilei Naționale a României, la Castelul Regal din Varșovia. Concertul a fost organizat în colaborare cu Ambasada României la Varșovia, care a oferit o recepție în sălile de primire ale castelului. Cei doi artiști au fost acompaniați de pianista poloneză Beata Szebesczyk. Programul a inclus arii clasice de operă, precum și colinde românești.

Decembrie

2-4 decembrie / Proiecția filmului *California Dreamin' (nesfârșit)*, regia: Cristian Nemescu, în cadrul „Balkan Fever”, proiect inițiat de Forumul Cultural Austriac și dedicat culturilor din regiunea Balcanilor. Printre participanți s-au numărat: scriitorul sloven Bozidar Jezernik, ansamblul Nenad Vasilić Quartet și formația Warsaw Balkan Madness. De asemenea, în cadrul proiectului a avut loc și un concert de muzică clasică intitulat „De-a lungul Dunării”, în interpretarea soliștilor Dieter Flury (flaut) și Maria Prinz (pian), muzicieni ai Filarmonicii din Viena. Repertoriul acestora a inclus și piesa Cantabile et presto a compozitorului român George Enescu. Proiectul „Balkan Fever” a precedat o conferință dedicată Balcanilor de Vest și extinderii Uniunii Europene, organizată de Centrul pentru Strategii Europene Demos Europa.

15 decembrie / Întâlnirea lunară dedicată diasporei și tuturor persoanelor interesate de România la sediul ICR Varșovia. invitați: Witt Wilczyński și Marius Năvodaru, care au prezentat aspecte ale culturii tradiționale din România, cu accent pe obiceiurile de iarnă.

„Transylvanian Jazz”: Concert Nicolas Simion Group la Varșovia

Institutul Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția

„Turneul «George Enescu în Italia» poposește la Torino (Auditorium Rai, sâmbătă, 7 mai, ora 20.30). Evenimentul este organizat de Institutul Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția, împreună cu Societatea Enescu și Institutul Cultural Român de la Londra, Muzeul Național «George Enescu» din București și Festivalul Internațional «George Enescu». O remarcabilă desfășurare de forțe, care dovedește cât de semnificativ este numele lui Enescu pentru cultura română.”

La Stampa

„Rebel, încătușat în rolul său de artist controlat până la căderea regimului lui Ceaușescu, Ion Grigorescu și-a concentrat tematicile abordate ducându-le până la provocarea extremă, adesea de natură sexuală. [...] Realist așadar, dar pregătit să se detașeze de suflet, întrucât crede că arta mai poate reprezenta astăzi pentru știință sau pentru religie o formă de cunoaștere. Ironic până la punctul de a fi aproape iconoclast în pregătirea sa pentru această Bienală, care reprezintă cu siguranță pentru România o mare provocare.”

Francesco Brunacci, *L'Uomo Vogue*

„Încă din exterior se simte un aer de noutate în Pavilionul României, prin fațada realizată de Anetta Mona Chisa (România) și Lucia Tkacova (Slovacia), pe care apar o serie de inscripții atât laudative, cât și critice la adresa Bienalei. Intervenția murală, intitulată 80:20, prezintă elementele pro (80%) și contra (20%) pentru participarea la expoziția cea mai importantă a Italiei, pentru a concluziona că în univers echilibrul este dat de instabilitate. [...] În Pavilionul României se simte ideea artei de happening alternativ la evoluțiile istorice, ca punct de coeziune și de revoluție, Grigorescu, Chisa și Tkacova reușind totodată să reprezinte nu doar problemele românești, ci și pe acelea care caracterizează întreaga Europă de Est.”

Sibilla Panerai, *Arskey Magazine*

Februarie

16 februarie / Jurizarea candidaturilor primite în cadrul programului „Fostering Artistic Practices” („Încurajarea practicilor artistice”) – concurs de proiecte în domeniul artelor vizuale. Membrii juriului au analizat cele 54 de proiecte înscrise în concurs și au declarat câștigătoare proiectele: „Alien Ties” (autor: Dan Acostioaei), „Imagine” (autor: Liane Birnberg), „Chiar dacă nimeni nu te vrea, eu te voi iubi mereu” (autori: Alexandru Dan și Bogdan Grădinaru) și „Situated Knowledge: I Follow Rivers of Thoughts” (autori: Olivia Mihălțianu, Anca Mihuleț și Rozalb de Mura).

16 februarie / Lansarea traducerii în limba italiană a volumului *Dalle prigionie del paradiso (Din pușcăriile paradisului)* al poetului Iurie Bojuncă (Republica Moldova). Volumul a apărut în 2010 la Editura ArtPress din Timișoara, în limba italiană, traducere, selecție, posfață și note de Viorica Bălțeanu, profesor la Universitatea de Vest.

26 februarie / Concertul de deschidere a turneului „George Enescu în Italia”, susținut de violoniștii Remus Azoitei și Gabriel Croitoru și de pianiștii Eduard Stan și Karim Said, dedicat aniversării a 130 de ani de la nașterea marelui violonist, compozitor și dirijor George Enescu, la Teatrul La Fenice din Veneția. Cu acest prilej, în foaierea teatrului a fost inaugurată expoziția „Omagiu lui George Enescu – 130”, organizată de Muzeul Național „George Enescu” din București. De asemenea, la Conservatorul „Benedetto Marcello” din Veneția a avut loc o lecție deschisă susținută de Laura Manolache, director general al Muzeului Național „George Enescu”, Alexandra Șolea, reprezentantul Festivalului Internațional „George Enescu”, și Ioana Croitoru, lector univ. dr. la catedra de vioară a Universității Naționale de Muzică din București. Concertul a fost precedat de o conferință de presă, organizată la sediul Teatrului La Fenice.

Martie

1-8 martie / Atelierul interactiv „Pictează misterele Veneției”, organizat în Mica Galerie a Institutului. Curatoarele proiectului au fost două bursiere „Nicolae Iorga” rezidente la Veneția: Adina Plugaru, absolventă a Facultății de Arte Plastice din cadrul Universității Naționale de Arte din București și Anca Meiroșu, absolventă a Facultății de Limbi și Literaturi Străine, Universitatea din București. Publicul sosit la Veneția cu ocazia Carnavalului a avut posibilitatea să ilustreze propria viziune asupra Veneției, intervenind direct pe suprafața zidurilor spațiului expozitiv pus la dispoziție.

5-6 martie / Participarea scriitorilor Gabriela Adameșteanu, Dan Lungu, Vasile Ernu și a traducătoarei Anita N. Bernacchia la Festivalul LibrInTerra de la Valperga (provincia Torino), dedicat mișcării literare contemporane. Dezbaterile au fost moderate de Paola Zoppi, directorul artistic al festivalului.

11 martie / Întâlnire cu poeta Ileana Mălăncioiu la Bistrot de Venise. Special pentru acest eveniment, poeme din opera Ilenei Mălăncioiu au fost traduse, pentru prima dată în limba italiană, de tânărul traducător Danilo De Salazar, colaborator al Catedrei de limba și literatura română din cadrul Universității din Calabria, beneficiar al unei burse ICR pentru traducători în formare. De asemenea, poeta Ileana Mălăncioiu s-a întâlnit, la sediul IRCCU Veneția, cu studenții care studiază limba și literatura română la Universitatea Ca' Foscari.

11 și 19 martie / Două concerte susținute de Cvartetul internațional „Enescu” la Veneția și Roma, cu ocazia aniversării a 130 de ani de la nașterea lui George Enescu. Evenimentele au fost organizate împreună cu Accademia di Romania din Roma. Concertul de la Veneția a avut loc la Ateneo Veneto pe 11 martie, iar concertul de la Roma s-a desfășurat în sala de concerte a Conservatorului „Santa Cecilia” pe 19 martie. Partener: Fundația „Gioventù Musicale d'Italia” – filiala Monza. Cvartetul Enescu îi are în componență pe baritonul Birger Radde (Germania), violonista Frederieke Saeijs (Olanda), violoncelistul Mihai Marica (România) și pianistul Ilya Poletaev (Canada).

12-22 martie / Seara de gală și ceremonia de premiere a câștigătorilor Premiului Internațional „Arte Laguna”, ediția a V-a, la Nappes dell'Arsenale (aria Arsenale din cadrul Bienalei de la Veneția). Printre finaliști s-au numărat și artiștii români Marinela Asavoia, cu lucrarea „I Don't Wanna Be a Genetrix” (în cadrul secțiunii „Performance”), și Martin-Emilian Balint cu lucrarea „Space Park. Deportation Is Where You Relocate Your Mind” (în cadrul secțiunii „Video”). Premiul Internațional „Arte Laguna” este decernat în urma unui concurs cu participare internațională, destinat artiștilor din variate domenii ale artelor vizuale contemporane și este organizat, începând cu anul 2006, de Asociația Culturală MoCA (Modern Contemporary Art) și Studio Arte Laguna di Mogliano Veneto (Treviso). Noua Galerie a IRCCU Veneția a găzduit, în perioada 12-22 martie, expoziția finaliștilor secțiunii „Artiști sub 25 de ani”, în cadrul parteneriatului anual cu Premiul Internațional „Arte Laguna”.

19 martie / Participarea poetei Ana Blandiana și a traducătorului Bruno Mazzoni la „Europa in versi”, eveniment dedicat Zilei Internaționale a Poeziei, desfășurat la Villa Grumello din Como. Manifestarea a fost organizată de Asociația Culturală „Casa Poeziei din Como”, împreună cu institutele care fac parte din clusterul EUNIC Milano: IRCCU Veneția, Centrul Cultural Francez, Forumul Cultural Austriac, Goethe-Institut, Consulatul General al Republicii Polonia și Institutul Elvețian din Milano. La eveniment au luat parte și poeții Karl Lubomirsky (Austria), Monika Rinck (Germania), Ryszard Krynicki (Polonia), Ana Blandiana (România), Mathieu Bénézet (Franța), Alberto Nessi (Elveția), Patrizia Valduga, Vivian Lamarque și Milo De Angelis (Italia).

24 martie / Concert susținut de violonistul Gabriel Croitoru și pianistul Karim Said în cadrul turneului „George Enescu în Italia”, la Teatrul Filarmonic din Verona (Sala Maffeiana). Cu acest prilej, în foaierul teatrului a fost inaugurată expoziția „Omagiu lui George Enescu – 130”, organizată de Muzeul Național „George Enescu” din București. Concertul a fost precedat de o conferință de presă organizată în Sala Arazzi a Primăriei din Verona. Participanți: Erminia Perbellini (directorul Direcției pentru Cultură din cadrul Primăriei orașului Verona), Lucia Cametti

(președintele Comisiei de Cultură a Consiliului Municipal al orașului Verona), Monica Joița (directorul ad interim al IRCCU Veneția), violonistul Gabriel Croitoru, Laura Manolache (director general al Muzeului Național „George Enescu”), Hugh Ward-Perkins (directorul Conservatorului de Muzică „Evaristo Felice Dall’Abaco” din Verona), Alexandra Șolea (reprezentantul Festivalului Internațional George Enescu) și Adrian Sgaroiu (președintele Asociației Open Onlus din Verona). De asemenea, la sediul Conservatorului de Muzică „Evaristo Felice Dall’Abaco” din Verona a avut loc o lecție deschisă susținută de Laura Manolache, Alexandra Șolea și lector univ. dr. Ioana Croitoru.

28 martie – 1 aprilie / Participarea scriitorului Cristian Teodorescu la susținerea tezei de masterat cu titlul „Il mondo nuovo di Cristian Teodorescu. Traduzione del volume Povestiri din lumea nouă” de Annalisa Palmadessa, conducători științifici: prof. Celestina Fanella și prof. Sergio Vatteroni la Universitatea din Udine, în cadrul unei colaborări între IRCCU Veneția și Lectoratul de limba română de la Universitatea din Udine, condus de prof. Celestina Fanella. Totodată, Cristian Teodorescu a participat, pe 30 martie, la o întâlnire cu profesori și studenți de la Universitatea din Udine.

Aprilie

12-13 aprilie / Colocviul româno-italian „Națiune, autodeterminare, integrare în Europa Centrală și de Sud-Est”, organizat în parteneriat cu Universitatea Ca’ Foscari din Veneția și cu Universitatea din Oradea. Evenimentul a inclus patru sesiuni de comunicări, moderate de Grigore Arbore Popescu (Centrul Național al Cercetării Științifice din Italia), Sorin Șipoș (prodecanul Facultății de Istorie-Geografie și Relații Internaționale din cadrul Universității din Oradea), Lorenzo Renzi (Universitatea din Padova) și Francesco Leoncini (Universitatea Ca’ Foscari din Veneția). Au susținut comunicări: Sorin Șipoș, Aurel Chiriac, Barbu Ștefănescu, Ioan Horga, Mircea Brie, Adrian Popoviciu, Alina Stoica, Florina Ciure (Universitatea din Oradea), Francesco Leoncini, Gianfranco Giraudo, Marcella Ferraccioli, Marina Rossi, Davide Zaffi (Universitatea Ca’ Foscari) și Adriano Papo, Gizella Nemeth, Gianluca Volpi (Universitatea din Udine).

Mai

8 mai / Prezentarea în avanpremieră a celor două proiecte cu care România va participa la Bienala de Artă de la Veneția 2011, în cadrul târgului de artă „Roma. The Road to Contemporary Art”. Proiectele prezentate de Accademia di Romania in Roma și IRCCU Veneția au fost: „Performing History” din Pavilionul național al României de la „Giardini di Castello” (artiști: Ion Grigorescu, Anetta Mona Chisa și Lucia Tkacova; curatori: Maria Rus Bojan, Ami Barak, în colaborare cu scriitorul Bogdan Ghiu) și „Romanian Cultural Resolution – Documentary” în Noua Galerie a IRCCU Veneția (coordonatori: Adrian Bojenoiu și Alexandru Niculescu).

12-16 mai / Cea de-a XXIV-a ediție a Salonului Internațional de Carte de la Torino, cea mai importantă manifestare de profil din Italia. Tema ediției din acest an a fost „Memoria. Il seme del futuro” („Memoria, sămânța viitorului”). Pentru al treilea an consecutiv, IRCCU Veneția și Centrul Național al Cărții din cadrul ICR au organizat standul național al României la Salon, precum și o serie de manifestări cu tema „La letteratura romena, oggi” („Literatura română, astăzi”). Au fost prezenți la Torino, cu acest prilej, unii dintre cei mai importanți scriitori români contemporani, traduși în limba italiană: Gabriela Adameșteanu, Adriana Babeți, Adrian Chivu, Vasile Ernu, Radu Pavel Gheo, Florina Ilis, Nora Iuga, Florin Lăzărescu, Dan Lungu, Răsvan Popescu, Adina Rosetti, Doina Ruști, Cecilia Ștefănescu, Cristian Teodorescu, Lucian Dan Teodorovici și Varujan Vosganian. Fotografii cu aceștia, realizate de artistul Mircea Struțeanu, au fost reproduse atât pe structura exterioară a standului, cât și pe autobuzele din oraș, în cadrul unei campanii de promovare. Parteneri: Catedra de Italiană a Facultății de Limbi și Literaturi Străine, Universitatea din București, și Librăria Cărturești, care a coordonat vânzarea cărților expuse la stand.

12-13 mai / Colocviul „Sicilia-România”, organizat la sediul Universității din Catania în parteneriat cu Facultatea de Litere și Filozofie a Universității din Catania. Au participat cercetători, istorici, profesori, istorici de artă, critici literari români și italieni, precum: Mircea Anghelescu, Mihai Moraru, Ana Selejan, Ion Bulei, Nicolae Sabău, Alexandru Sonoc, Rudolf Dinu, Margareta Dumitrescu, Valter

Pinto, Barbara Mancuso, Paolo Militello, Nicolò Mineo, Domenico Tanteri. În deschidere au luat cuvântul: Giuseppe Castiglione, președintele regiunii Sicilia, Raffaele Stancanelli, primarul orașului Catania, Giacomo Scalzo, reprezentantul Regiunii Sicilia pentru relațiile cu Bruxelles și afaceri extraregionale, Antonino Recca, rectorul Universității din Catania, Enrico Iachello, decanul Facultății de Litere și Filozofie a Universității din Catania. De asemenea, prof. Bruno Mazzoni, președintele Asociației Italiene de Românistică, a transmis participanților un cuvânt de salut. Au asistat la lucrări cadre didactice, specialiști, români stabiliți în Sicilia și studenții care frecventează cursurile de limba română desfășurate la Universitatea din Catania (coordonator: prof. Margareta Dumitrescu).

18 mai / Proba eliminatorie și semifinala concursului pentru desemnarea câștigătorului unei burse oferite unui tânăr interpret de operă la Accademia Teatro alla Scala din Milano, organizate la sediul Operei Naționale din București. Din comisia de jurizare a făcut parte Daniele Borniquez, responsabil al Departamentului Muzică din cadrul Academiei Teatro alla Scala din Milano. Concursul se adresează tinerilor interpreți din domeniul operei lirice, cetățeni români, cu vârsta maximă de 30 de ani. Valoarea totală a bursei pentru cei doi ani academici (13 000 EUR/persoană/un an academic) este suportată de Institutul Cultural Român.

19 mai – 27 noiembrie / Participarea artistului Victor Man la expoziția de grup „Un’Espressione Geografica. Unità e Identità dell’Italia attraverso l’Arte Contemporanea” („O expresie geografică. Unitatea și identitatea Italiei prin arta contemporană”), găzduită de Fundația Sandretto Re Rebaudengo din Torino. Curator: Francesco Bonami. Expoziția a fost organizată cu prilejul aniversării a 150 de ani de la Unificarea Italiei și a beneficiat de patronajul Comitetului Italia 150. Au fost expuse lucrări ale artiștilor: Victor Man (România), Michael Stevenson și Cornelia Schmidt-Bleek (Noua Zelandă/Germania), Ibon Aranberri (Spania), Taiyo Onorato și Nico Krebs (Elveția/Germania), Roman Ondak (Slovacia), Gabriel Kuri (Mexic/Belgia), Andro Wekua (Georgia/Germania), Hugo Markl (S.U.A.), Johanna Billing (Suedia), Hilary Lloyd (Marea Britanie), Markus

Schinwald (Austria), Ferhat Ozgur (Turcia), Isabelle Cornaro (Franța), Ulla von Brandenburg (Germania/Franța), Katerina Seda (Cehia), Gintaras Didziapetris (Lituania), Tobias Putrih (Slovenia/S.U.A.), Ruti Sela și Maayan Amir (Israel), Sunah Choi (Coreea de Sud/Germania), Nathaniel Mellors (Marea Britanie/Olanda). În anul 2010, aceștia au vizitat, în vederea documentării, câte o regiune a Italiei, însoțiți de un curator local (Victor Mana vizitat în luna august 2010 regiunea Piemonte, fiind însoțit de Luigi Fassi). Ca urmare a vizitei de documentare, artiștii au realizat în cursul acestui an o nouă lucrare site-specific.

22-23 mai / Susținerea deplasării în România a șefului Secției de Dans, Muzică, Teatru a Bienalei de la Veneția, Massimo Ongaro, în cadrul liniei de mobilitate a profesioniștilor culturali din alte țări interesați să desfășoare proiecte cu artiști și organizații culturale din România. Scopul deplasării l-a constituit explorarea scenei dansului contemporan din România, prin întâlniri cu reprezentanții Centrului Național al Dansului, în vederea selectării unor spectacole/producții/artiști care să reprezinte România la Bienala de Dans de la Veneția din 2012.

Iunie

1 iunie – 15 iulie / Expoziția „Glorii” a artiștilor Marian și Victoria Zidaru, la Ateneo Veneto, concepută ca un omagiu adus orașului Veneția. La vernisaj au fost prezenți artiștii vizuali Marian și Victoria Zidaru și criticul de artă Erwin Kessler.

4 iunie – 27 noiembrie / Proiectul expozițional „Romanian Cultural Resolution”, coordonatori: Adrian Bojenoiu și Alexandru Niculescu, găzduit de Noua Galerie a IRCCU Veneția, în cadrul celei de-a LIV-a ediții a Bienalei Internaționale de Artă de la Veneția. România a participat la ediția din acest an a Bienalei de Artă cu două expoziții naționale: una în Pavilionul național din spațiul „Giardini della Biennale” și cealaltă în Noua Galerie a IRCCU Veneția. Conform rezultatelor concursului național inițiat de Ministerul Culturii și Patrimoniului Național, Ministerul Afacerilor Externe și Institutul Cultural Român, proiectele câștigătoare au fost desemnate „Performing History”, artiști: Ion Grigorescu, Anetta Mona Chișa și Lucia Tkacova,

„Romanian Cultural Resolution” la Bienala de Artă de la Veneția © Club Electro Putere

curatori: Maria Rus Bojan, Ami Barak, în colaborare cu scriitorul Bogdan Ghiu, în spațiul „Giardini della Biennale”; și „Romanian Cultural Resolution”, coordonatori: Adrian Bojenoiu și Alexandru Niculescu, în Noua Galerie a IRCCU Veneția. Comisar: Monica Morariu; vicecomisar: Alexandru Damian. Proiectul expus la IRCCU Veneția și-a propus documentarea și cercetarea contextului artistic contemporan din România și a inclus: expoziția „Romanian Cultural Resolution”, care are la bază o arhivă documentară formată din cataloage, reviste și publicații de specialitate din România, și dintr-o documentare fotografică a celor mai relevante spații și structuri destinate artelor vizuale contemporane din România; lansarea catalogului *Romanian Cultural Resolution*, Editura Hatje&Cantz, Germania (editat cu sprijinul financiar al ICR prin programul PUBLISHING ROMANIA); realizarea unui film documentar de Jacopo Mazzetti prin interviewarea a 22 de artiști și curatori români implicați în contextul artistic local și internațional; prezentarea lucrării „Cortina de Fier, o cutie a memoriei” de Ștefan Constantinescu și Xandra Popescu.

16 iunie – 16 iulie / Susținerea deplasării curatoarei Raluca Voinea la centrul de artă contemporană Vessel din Bari, în cadrul programului de rezidențe „Motore di Ricerca”. Fundația pentru artă contemporană Vessel din Bari a lansat programul „Motore di Ricerca” („Motor de căutare”) prin care a fost creat, în cadrul fundației, un centru de cercetare și documentare, o rezidență internațională pentru curatori, un birou de susținere pentru proiecte autonome, un „project room” și un radio web. Participarea curatorului român i-a oferit posibilitatea de a se documenta asupra mediului artistic din această regiune, având ca finalitate eventuala invitare a artiștilor italieni în România.

20 iunie – 20 iulie / Proiectul „Chiar dacă nimeni nu te vrea, eu te voi iubi mereu” al artiștilor vizuali Alexandru Dan și Bogdan Grădinaru, câștigător al concursului „Fostering Artistic Practices”, organizat în Mica Galerie a de IRCCU Veneția. Proiectul a inclus: o arhivă de negative fotografice, o documentare fotografică și o documentare audio a „târgului de vechituri”. Opțiunea artistică a autorilor s-a manifestat atât prin propriile fotografii din „târgurile de vechituri”, precum și prin recuperarea și revalorizarea unor imagini abandonate. Au fost prezenți la Veneția, cu sprijinul ICR, artiștii: Xandra Popescu și Daniel Bălăneanu (în perioada 20 iunie – 2 iulie), Alexandru Dan și Bogdan Grădinaru (2-14 iulie).

30 iunie – 2 iulie / Spectacolul de dans contemporan *Dedublarea*, la Festivalul de Artă Contemporană Omissis din Gradisca D’Isonzo (Goriția). Au participat: Mădălina Dan, autoarea spectacolului, și coregrafii Carmen Coțofană, Paul Dunca și Florin Flueraș. Spectacolul s-a bucurat de aprecierea unanimă a criticii de specialitate, în urma prezentării în cadrul unor importante festivaluri de dans din Austria, Olanda, Marea Britanie, Slovenia, Serbia și România.

Iulie

1 iulie – 31 decembrie / Proiectul-pilot de mediere interculturală „Împreună”, organizat de asociația „Spirit românesc” în scopul păstrării și dezvoltării identității naționale a copiilor de origine română, care învață la școlile din Roma și regiunea Lazio. Proiectul a presupus

organizarea de laboratoare interculturale, înființarea unui birou de informare și consiliere, activități extrașcolare pentru copiii proveniți din familii de români, întâlniri cu mediatorii culturali etc. Participanți: Dana Mihalache (președintele asociației), Concetta Ricciardi (psiholog în cadrul asociației), Mihaela Ionică și Luminița Popa (mediatori culturali).

1-3 iulie / Participarea scriitorului Lucian Dan Teodorovici și a traducătoarei Ileana Maria Pop la Festivalul Literar al Sardiniei, desfășurat la Gavoi. Ileana Maria Pop este traducătoarea în limba italiană a romanului *La casta dei suicidi*: (titlu original *Cercul nostru vă prezintă*), Editura aIsara, apărut cu sprijinul ICR prin programul TPS, și beneficiara a două burse ICR pentru traducători.

6-10 iulie / A doua ediție a proiectului cultural „Romania mon amour”, în orașul Cagliari. Printre invitații din România s-au numărat: Nicoleta Pietraru și Laurențiu Pietraru, ceramiști din Horezu, Ionela Sandrina Mihuleac, Valică Mihuleac și Petru Dragoș Potoroacă, care au prezentat ceramica stil Cucuteni, Elena Torac – meșteșugul încondeierii ouălor în Bucovina, Elena Costinaș – arta icoanelor pe lemn, Ana Mare – stilul costumelor populare, al podoabelor populare și expresivitatea păpușilor din Oaș și Maramureș, Ioan Bârsan – semnificația troițelor, a porților miniaturale și a diferitelor obiecte meșteșugărești din Maramureș. De asemenea, a fost organizată o expoziție de costume populare originale din toate regiunile României, aflată în colecțiile Muzeului Național al Satului „Dimitrie Gusti”, și o expoziție de fotografie Nicolae Coșniceru. Parteneri: Muzeul Național al Satului „Dimitrie Gusti”, Biroul de promovare turistică a României de la Roma, Alex Bisi Photography.

12-14 iulie / Soprana Letiția Vițelaru a câștigat prima bursă la Accademia Teatro Alla Scala din Milano, acordată de IRCCU Veneția, în urma selecției realizate de o comisie de jurizare formată din personalități ale operei lirice italiene. Soprana este absolventă a Liceului de Artă „George Apostu” din Bacău – secția vioară, a Liceului de Muzică „Dinu Lipatti” din București – secția canto și a absolvit Conservatorul „Giuseppe Verdi” din Milano. A participat la numeroase concursuri în Italia și a interpretat roluri

importante din repertoriul de operă în Italia, Rusia, China, Africa de Sud.

August

1 august / Lansarea numărului special (VIII, 2011) din *Quaderni della Casa Romena di Venezia*, dedicat proiectului „Romanian Cultural Resolution – Documentary”, în contextul Bienalei de Artă de la Veneția.

3-13 august / Proiecția filmului *Din dragoste, cu cele mai bune intenții*, regia: Adrian Sitaru, la secțiunea internațională a celei de-a LXIV-a ediții a Festivalului de Film de la Locarno. La această secțiune au fost prezentate, în premieră internațională, douăzeci de filme. Juriul competiției oficiale, prezidat de producătorul de film portughez Paulo Branco, a decernat regizorului Adrian Sitaru premiul pentru cea mai bună regie, în timp ce actorul Bogdan Dumitrache a fost recompensat cu premiul pentru cel mai bun actor într-un rol principal. La Locarno au fost prezenți Adrian Sitaru, regizor, Ada Solomon, producător, actorii Bogdan Dumitrache, Natașa Raab, Adrian Silișteanu, director de imagine, și Monica Lăzurean Gorgan, coproducator.

Regizorul Adrian Sitaru premiat cu trofeul Leopardul de Aur la Locarno © V.Z. Celotto

3-16 august / Proiectul „Alien Ties” al artistului Dan Acostioaei, câștigător al concursului „Fostering Artistic Practices” din 2011, în Mica Galerie a IRCCU Veneția. „Alien Ties” s-a inspirat din conceptele de „teatru invizibil” și

„teatru forum“ ale lui Augusto Boal. În Mica Galerie a IRCCU Veneția au fost proiectate și filmele lui Dan Acostioaei. Participanți: Dan Acostioaei, artist video, și actorii: Petronela Grigorescu, Daniel Busuioc, Catinca Hariton, Octavian Jighirgiu, Dumitru Năstrușnicu, Annemarie Sapojnic.

Septembrie

1 septembrie 2011 – 1 ianuarie 2013 / Parteneriat cu Modernism.ro în vederea mediatizării strategiei în domeniul artelor vizuale ale IRCCU Veneția pentru perioada 1 septembrie 2011 – 1 ianuarie 2013.

7-11 septembrie / Participarea scriitorilor Varujan Vosganian și Lucian Dan Teodorovici la Festivalul Internațional de Literatură de la Mantova. Lucian Dan Teodorovici a luat parte la o dezbatere pe tema literaturii din Europa de Est, împreună cu scriitorul bulgar Gheorghe Gospodinov și la o manifestare din secțiunea „Vocabolario Europeo“, în cadrul căreia zece scriitori au fost invitați să propună un cuvânt în limba maternă, care are pentru ei o semnificație deosebită. Varujan Vosganian a dialogat cu scriitorul sârb Dragan Velikic în cadrul evenimentului „Voci Mitteleuropee“. La festival au fost prezente și traducătoarele Ileana Maria Pop și Anita Natascia Bernacchia.

15 septembrie – 14 noiembrie / Proiectul expozițional „Situated Knowledge: I Follow River of Thoughts“, care a reunit o echipă mobilă de lucru, formată din colectivul Apparatus 22, artistul vizual Olivia Mihălțianu și curatorul Anca Mihuleț. Unul dintre câștigătorii concursului „Fostering Artistic Practices“, ediția 2011, proiectul a fost expus în Mica Galerie a IRCCU Veneția și a reprezentat un demers analitic, bazat pe studiul și observarea atentă a metodelor de cercetare artistică.

16-21 septembrie / Linia de mobilitate a profesioniștilor culturali din alte țări, interesați să desfășoare proiecte cu artiști și organizații culturale din România: susținerea deplasării invitaților Pierangelo Conte (secretarul artistic al Teatrului La Fenice din Veneția), Cesare Mazzonis (directorul artistic al Orchestrei Simfonice Naționale RAI din Torino) și Michele Dall'Ongaro (președintele Orchestrei Simfonice Naționale RAI din

Torino) la București. Cei trei invitați au avut o serie de întâlniri cu organizatorii Festivalului și Concursului Internațional „George Enescu“ în vederea inițierii unor proiecte comune.

18-25 septembrie / „Literodromul Babel Reloaded“ – a doua ediție a forumului internațional al traducătorilor de literatură română, profesioniști și în formare, la sediul IRCCU Veneția. Timp de o săptămână, la Veneția s-au întâlnit traducători din limba română: Bruno Mazzoni (Italia), Laure Hinckel (Franța), Gerhardt Csejka (Germania), Jan Willem Bos (Olanda), Joanna Kornaś-Warwas (Polonia), Lora Nenkovska (Bulgaria), Jan Cornelius (Germania), Georg Aesch (Germania), Steinar Lone (Norvegia), precum și tinerii traducători italieni Danilo De Salazar, Ileana Maria Pop, Maria Luisa Lombardo, Aronne Mapelli, Serafina Pastore, Mauro Barindi, Sigrid Nanut. Aceștia au beneficiat de burse pentru traducători în formare oferite de Institutul Cultural Român. Au fost invitați și reprezentanți ai unor catedre de limba română de la Universitățile din Roma, Udine, Pisa, Torino și Padova: Pietro Scarpulla, Alessandro Zuliani, Raluca Lia Toma, Adele Tarditi și Angela Dalla Costa. Atelierele de lucru au cuprins dezbateri, prezentarea fiecărui participant și a traducerilor aflate în lucru, un bilanț al programului de burse al ICR, sesiuni de traduceri, întâlniri cu scriitorii români Ioana Nicolaie, Mircea Cărtărescu și Marin Mălaicu-Hondrari și seminarii de traduceri din opera acestora.

24 septembrie – 6 octombrie / Prima etapă a proiectului „O patrie, două patrii. Jurnal de călătorii“, realizat de scriitorul Dan Lungu împreună cu sociologul și fotografel elvețian Didier Ruef, la Roma. Proiectul a analizat fenomenul emigrației românești în Italia, explorarea comunităților de români desfășurându-se în trei etape, a câte 12 zile fiecare, pentru câte o regiune diferită a Italiei. La finalul proiectului, în 2012, va fi publicat și un jurnal rezultat în urma documentărilor în Italia.

28 septembrie / Prezentarea publicației *Clipa* – revistă de cultură și creație a tinerei generații din Republica Moldova, finanțată de Institutul Cultural Român, organizată la Ateneo Veneto. Participanți: Eugenia Bulat (director fondator), Iulia Iordăchescu (director), Aurelia Cojocaru

(poetă), Mihaela Iordăchescu (jurnalist) și Dan Nicu (istoric).

Octombrie

27 octombrie / Prezentarea ediției în limba italiană a romanului *Fundesac* (titlu original *Prea târziu*) de Răsvan Popescu, traducere de Marco Cugno, Bonanno Editore, 2011, și proiecția filmului omonim, în regia lui Lucian Pintilie, la Cinema Giorgione din Veneția. Volumul a fost publicat cu sprijinul financiar al ICR prin programul TPS. Proiectul reunește mai multe componente ale strategiei culturale a IRCCU Veneția și reprezintă o continuare a contactelor stabilite între diverși invitați la ediția din anul acesta a Salonului Internațional de Carte de la Torino. Participanți: scriitorul Răsvan Popescu, profesorul și criticul literar Marco Dotti, criticul de film Roberto Ellero, directorul Centrului Cultural Candiani și al Direcției Activități și Producții Culturale a Primăriei din Veneția.

Noiembrie

16-20 noiembrie / Linia de mobilitate a profesioniștilor culturali din alte țări, interesați să desfășoare proiecte cu artiști și organizații culturale din România: susținerea deplasării lui Sergio Fant, selecționer al Festivalului Internațional de Film de la Veneția, secțiunea Orizzonti, și a Tiziane Finzi, membru în comitetul de selecție al Festivalului de film de la Locarno, la Festivalul Internațional de Film Experimental București (BIEFF). În aceeași perioadă au avut loc și două seminarii susținute de invitații străini, organizate în colaborare cu Universitatea Națională de Artă Teatrală și Cinematografică „I.L. Caragiale” din București.

Decembrie

1 decembrie / Concert susținut de violonistul Remus Azoitei și pianistul Eduard Stan de Ziua Națională a României, în cadrul turneului „George Enescu în Italia”, în Sala Petrassi a Accademia Nazionale di Santa Cecilia – Auditorium Parco della Musica din Roma. Ultima etapă a proiectului a cuprins și o conferință de presă și o lecție deschisă despre opera și activitatea lui George Enescu pentru studenții Conservatorului Santa Cecilia. Programul concertului: George Enescu – *Impressions d'enfance*, Op. 28 și

Franz Schubert – *Fantezia în Do Major*, D 934. Proiectul a fost organizat în parteneriat cu Ambasada României la Roma, Ambasada României pe lângă Sfântul Scaun, Accademia di Romania în Roma și Biroul Național de Turism al României la Roma, în colaborare cu Societatea Enescu de la Londra, ICR Londra, Muzeul Național „George Enescu” din București, Festivalul Internațional „George Enescu”, Accademia Nazionale di Santa Cecilia – Auditorium Parco della Musica din Roma și Conservatorul Santa Cecilia din Roma. Participanți: Laura Manolache (director general al Muzeului Național „George Enescu”), Gabriela Massaci (director fondator al Societății Enescu de la Londra), Ioan Holender (director artistic al Festivalului Internațional „George Enescu”), Mihai Constantinescu (directorul Festivalului Internațional „George Enescu”), Alexandra Șolea (reprezentantul Festivalului Internațional „George Enescu” în Italia).

3 decembrie 2011 – 5 ianuarie 2012 / Expoziția „Mirajul politic” la Galeria TOTEM – II Canale din Veneția, cu ocazia Zilei Naționale a României. Curator: Alexandra Titu. Au expus: Matei Bejenaru, Teodor Graur, Sorin Oncu, Ioan Augustin Pop, Alexandru Rădvan, Marilena Preda Sânc, Aurel Vlad. Proiectul a fost dedicat temei „mirajului politic”, urmărind relația între artă și politic în contextul noilor conflicte ideologice și al presiunii economice din societatea globală. Au fost expuse lucrări de grafică monumentală, de pictură, fotografie, sculptură, artă digitală (videofilm prelucrat digital), obiect.

16 decembrie 2011 – 15 ianuarie 2012 / Expoziția „Imagine” a artistei Liane Birnberg, în Noua Galerie și în Mica Galerie a IRCCU Veneția, proiect câștigător al concursului în domeniul artelor vizuale „Fostering Artistic Practice” 2011. Proiectul a inclus mai multe lucrări video ale artistei de origine română Liane Birnberg, însoțite de desene, picturi, obiecte și instalații. Proiectul „Imagine” are ca punct de pornire dezrădăcinarea ca problemă identitară. Prezentarea la Veneția a acestui proiect în anul Bienalei de Artă de la Veneția, a adus o contribuție semnificativă la cercetarea artistică românească, tot mai mult orientată spre memorie și istorie. La vernisaj au luat parte: Liana Birnberg (artist vizual), Renate Sami (regizor), Barbara Kasper (regizor) și Francesca Brandes (critic de artă).

Institutul Cultural Român de la Viena

„«Lungul meu drum a început acum mai bine de jumătate de secol», spune scriitorul Norman Manea, «la câteva luni după ce am scăpat de lagărul din Transnistria». Companiul copilului de nouă ani a fost o carte cu povești românești. Între timp, Norman Manea, cel mai tradus scriitor român, a dăruit lumii o operă consistentă. În această seară, el este găzduit de Institutul Cultural Român din Viena, actorul Erwin Steinhauer lecturând fragmente din romanele sale *Întoarcerea huliganului* și *Octombrie, ora opt*.”

Der Standard

„Miss Platnum, artista berlineză născută în România, va crește considerabil pulsul spectatorilor la ultimul și cel mai important concert al serii jubiliare a MuseumsQuartier Viena. Cu o combinație unică și extrem de reușită între soul și balkan brass, Chefa își încântă fanii numeroși încă de la primele single-uri lansate, titrate imperativ Give Me The Food și Come Marry Me. «The Queen from Berlin», invitată de data aceasta de ICR Viena, e întotdeauna un oaspete binevenit.”

Dorian Wallner, Der Standard

Ianuarie

30 ianuarie – 8 februarie / Lecturi și dezbateri publice cu participarea scriitorului Norman Manea, organizate în mai multe spații culturale vieneze: 31 ianuarie, „Întoacerea huliganului” – lectură și dialog cu publicul la ÖGL/Societatea Austriacă pentru Literatură; 2 februarie, „(Auto) portretul scriitorului ca intelectual critic. Curierul de Est” – întâlnire la Forumul Bruno Kreisky; 3 februarie, „Ghetto și gulag – o anamneză”, la Muzeul Freud; 5 februarie, „Exil și eternitate. Cazul Celan”, la sediul Asociației „Theodor Kramer”. De asemenea, pe 7 februarie a fost organizată o întâlnire cu studenți de la Romanistică din cadrul Universității din Viena. Actorul Erwin Steinhauer a citit fragmente din opera lui Norman Manea. În cadrul Librăriei Kuppitsch a fost organizat un stand de carte dedicat scriitorului român, pe toată durata șederii acestuia la Viena.

Februarie

1 februarie – 30 iunie / Cursuri de limba română pentru copii români școlari și preșcolari, susținute de prof. Vasilea Mihali săptămânal, la sediul ICR Viena. Limba română a fost exersată prin jocuri, poezii, cântece, prezentări de obiceiuri și datini românești.

Martie

1 martie – 31 mai / Programul „Coaching Romanian” – cursuri de limbă și civilizație română pentru adulți susținute de dr. Daniela Kohn, Monica Melega și prof. Cornelia Nistor, lector de limba română la Universitatea de Științe Economice din Viena.

2 martie – 2 decembrie / Participarea scriitorilor Florin Lăzărescu, Filip Florian și Dan Lungu la programul de stagii de creație și lecturi, în parteneriat cu Quartier 21 Viena. Autorii români au fost selectați de partenerul austriac pentru a susține stagii de creație în martie (Florin

Lăzărescu), iunie/iulie (Filip Florian) și decembrie (Dan Lungu). Lectura în limba germană a textelor a aparținut actorului Daniel Keberle. Quartier 21 este o platformă artistică extrem de diversă, cuprinzând de la design la film experimental, street art, BD. Lecturile au fost însoțite de proiecții, audiții și dezbateri.

4 martie / Recital Raluca Știrbăț cu ocazia împlinirii a 130 de ani de la nașterea compozitorului George Enescu, la Haus der Musik. După concert, spectatorii au primit măștișoare.

15 martie / „Galerii Comunicante“ – un program de schimb româno-austriac dedicat tinerilor curatori și artiștilor vizuali din România și Austria, derulat în colaborare cu biroul artistic vienez „Pogmahon“. Artiști români și austrieci au expus fiecare pe terenul celuilalt, în paralel, pe durata unei luni (martie 2011), pornind de la o temă formulată anterior. Curatori români și austrieci au avut șansa să interacționeze cu artiști din afara zonei culturale natale. Etapa-pilot a avut loc în luna martie 2011 cu Dan Macovei Zanga și Marta Mikulec, Michael Koch, Marcus Zobl (Austria) care au expus în Galeria 12-14 din Viena și în Galeria Jecza din Timișoara. Proiectul expozițional a pus în dialog geografii culturale culturale distincte, construind un liant vizual între cele două spații geografice.

Aprilie

7 aprilie / Seară dedicată lui Emil Cioran, cu ocazia centenarului nașterii, la sediul Societății Austriece de Radiodifuziune și Televiziune ORF, partener al proiectului. Programul a cuprins: proiecția unor selecțiuni din documentarul *Apocalipsa după Cioran* de Gabriel Liiceanu și Sorin Ilieșiu; dezbateri cu participarea lui Peter Kampits (decanul Facultății de Filozofie a Universității din Viena), a Mădălinei Diaconu (jurnalist cultural, cadru didactic la Facultatea de Filozofie din Viena) și a lui Franz Koglmann (muzician și compozitor austriac), moderată de redactorul Ö1 Alfred Koch, pe scena Radiokulturhaus ORF; concert de muzică contemporană susținut de ansamblul vienez „EXXJ“ cu lucrarea *Nocturnal Walks* de Franz Koglmann, dedicată lui Cioran; stand de carte Emil Cioran în librăria vieneză Brigitte Salanda.

Seară dedicată lui Emil Cioran: Peter Kampits, Franz Koglmann, Mădălina Diaconu, Alfred Koch (moderator)

8 aprilie / Primul concert de jazz din seria „Romanian Jazz&More“ susținut de artiștii Adrian Neagu (pianist), Andreas Böther (saxofonist), Mario Gonzi (percuționist), Johannes Strasser (basist), la sediul ICR Viena. Pentru selecția muzicienilor austrieci a fost consultat Emilian Tantana, președintele clubului de jazz „Jazz Freunde“ din Bad Ischl, Austria.

16 aprilie – 22 mai / Proiectul „heART of the CITY“, derulat în parteneriat cu Asociația Culturală „City Bruck“ și Municipality orașului Bruck, desfășurat sub patronajul guvernului landului Austria Inferioară. Programul a inclus: un atelier de ouă încondeiate cu Ileana Hotopilă, un atelier de pictură pe sticlă cu Cristina Marian, o expoziție florală, demonstrații culinare, prezentări ale unor obiceiuri de Paște în România, proiecții de filme documentare și un concert de muzică sacrală ortodoxă în interpretarea Corului Seminarului Teologic București.

Mai

1 mai / Proiectul „DANUBEPARKS” în Parcul Național Donau-Auen din Viena. Cu ocazia „Serbărilor Dunării”, organizate în localitatea Orth la 26 octombrie 2006, Administrația Parcului Național Donau-Auen (Luncile Dunării), situat între capitalele Viena și Bratislava, a lansat inițiativa stabilirii unei rețele de „Zone Protejate ale Dunării” – sub numele „DANUBEPARKS” – în colaborare cu partenerii din zonele protejate și parcurile naționale situate de-a lungul Dunării. Acest proiect a fost realizat în cadrul programului UE Europa de Sud-Est. S-a pus accentul pe măsurile transnaționale în domeniul protecției speciilor și a mediului înconjurător, precum și al turismului ecologic. Pentru intensificarea cooperării și schimburilor cu aceste zone protejate, în fiecare an este prezentată câte o țară la centrul administrației Parcului Național, la Castelul Orth. După Ungaria în 2008, Serbia în 2009 și Slovacia în 2010, în acest an, România a fost tema centrală a unei expoziții și a

unei ample serbări a Dunării. „Rezervația Biosferei din Delta Dunării”, partenerul român din rețeaua zonelor protejate dunărene, a organizat o expoziție cu fotografii din Delta Dunării.

5 mai / Concert de muzică balcanică susținut de Giani Lincan Ensemble în cadrul Festivalului „Balkan Fever 2011”, organizat la clubul asociației culturale Sargfabrik. Giani Lincan Ensemble este compus din Giani Lincan (țambal), Mihai Turcitu (vioară), Petrică Andrei (pian, acordeon), Gina Lincan (voce) și Gyuszi Rezmues (bass). Festivalul „Balkan Fever 2011” s-a definit drept un maraton muzical urban cosmopolit, transnațional și a prezentat pe scena vieneză cele mai diverse stiluri muzicale înrădăcinate în tradițiile melodice sud-est europene: muzică etno, jazz, indie-rock, dancefloor etc.

6 mai / Concert de jazz susținut de Cătălin Milea și Stefan Wachauer Quintet – Sebastian Burneci, Stefan Wachauer, Gina Schwartz, Peter Traunmüller și Emilian Tantana – în cadrul programului „Romanian Jazz&More”, la sediul ICR Viena. Proiectul a dezvoltat experiența de succes a programului „Friday Night Fever”, derulat de ICR Viena în perioada 2007-2009.

6 mai – 30 iunie / Programul muzical jubiliar „Museumsquartier Wien” (MQ10), cu participarea trupei Șuie Paparude – Mihai Câmpineanu, Mihai Dobre, Alexe Marius Andrei, Vlad Popârlan – și a Miss Platnum (Ruth Maria Renner). Miss Platnum (Ruth Maria Renner), cântăreață de origine română, stabilită în Berlin, este creatorea unui nou stil muzical, care combină rhythm&blues-ul cu ritmurile balcanice. Museumsquartier a aniversat 10 ani de la inaugurare printr-o amplă serie de evenimente indoor și outdoor. Clusterul EUNIC Viena a contribuit la organizarea mai multor manifestări din cadrul programului: lecturi publice, festival de film digital, muzică (world, jazz, pop-rock), activități pentru copii.

9 mai / Concert de muzică clasică cu ocazia Zilei Europei la Muzeul „Haus der Musik”, Viena, susținut de Adriana Paler (pian), Soo Hyun Park (vioară), Stefanie Prenn (violoncel).

12-15 mai / Participarea românească la Târgul internațional de artă contemporană „ViennaFair 2011”. Zece

galerii și centre culturale românești – Recycle Nest, Andreiana Mihail Gallery, Ivan Gallery, Galeria Plan B, Galeria Laika, Galeria SABOT, Jecza Gallery, revista IDEA, Asociația Vector, Centrul de Instrospecție Vizuală – au expus lucrările a 25 de artiști români, printre care: Geta Brătescu, Ioana Bătrânu, Adrian Ghenie, Gheorghe Ilea, Miklos Onușan, Șerban Savu, Ion Grigorescu, Ciprian Mureșan, Răzvan Botiș, Adi Matei, Alexandra Croitoru, Teodor Graur, Sorin Neamțu, Mircea Roman, Bogdan Vlăduță, Marius Bercea, Dan Beudean, Ioana Iacob, Vlad Olariu, Mircea Suciu. În 2011, programul s-a derulat sub titlul „East by South West”, tematizând rolul Vienei ca placă turnantă a scenei de artă contemporană actuală și a inclus doi curatori români: Ion Grigorescu și Liliana Popescu. În galeria Charim, în cadrul prestigiosului program curatedby_vienna 2011, au expus Mircea Cantor, Victor Man, Adrian Ghenie, Șerban Savu, Ciprian Mureșan, iar în galeria Krinzingger au expus Gabriela Vanga și Răzvan Botiș. De asemenea, a fost lansat un catalog în limba engleză al artistului Răzvan Botiș, editat de Krinzingger Projekte/Manfred Wiplinger.

Iunie

7 iunie / Participarea scriitoarei Ioana Pârvulescu, conf. univ. la Facultatea de Litere, Universitatea din București, la conferința semestrială organizată în seria „Collegium Romanicum” și dedicată comunității de româniști din Viena, în sala de conferințe a Institutului de Romanistică al Universității din Viena, partener al proiectului.

14-24 iunie / Prezența românească la „MAK” Viena (Muzeul de Artă Aplicată) și „Steirischer Herbst”, Graz – dublu showcase de artă contemporană din România, cu participarea Apparatus 22 – Erika Olea, Maria Farcaș, Dragoș Olea, Olah Gyrfas, Matei Călin. Proiectul s-a desfășurat în două etape: în perioada 14-24 iunie (cercetare) și în perioada 17-27 septembrie. Proiectul a debutat la „MAK NITE”, cu un eveniment săptămânal de performance-uri și showcase dedicat artiștilor invitați de „MAK”, apoi a continuat la „Steirischer Herbst”, Graz.

15 iunie / Participarea românească la „Premiul Hörbinger”, ediția a XXV-a, care promovează tinerele talente

din Europa Centrală și de Sud-Est, decernat de mai multe ori pe an, prin votul publicului prezent. Invitat: Victor Copacinschi (țambal).

24 iunie / Vernisajul instalației vizuale permanente „Creative Work In Progress”, amenajată pe o suprafață de 200 mp., la sediul ICR Viena, urmat de un concert de jazz al trupei Blazzaj – Octavian Horvat (vocal), Horia Crișovan (chitară), Petrică Ionuțescu (trompetă), Alexandru Pascu (bass), Valentin Potra (tobe), Lucian Naghy (saxofon) – în cadrul programului „Romanian Jazz&More”. ICR Viena a primit anul acesta trei premii internaționale de design pentru instalația permanentă din sediul ICR Viena, pentru publicația-program dedicată primei ediții a Zilelor Literaturii Române la Viena (noiembrie 2010) și pentru unul din cele 27 de postere incluse în instalația permanentă. Două dintre premii au fost decernate în cadrul European Design AWARDS 2011 (Premiile Europene de Design Grafic 2011), iar revista americană Graphis a acordat o medalie de aur unuia dintre afișele festivalului românesc de jazz de la Viena, HOT ROMANIA, pe care îl va include în catalogul Graphis Annual 2012. Designerii Ovidiu Hrin și Ștefan Lucuț au participat la vernisaj cu o sesiune de prezentare în format PechaKucha, având drept subiect lucrările premiate și pentru

un upgrade al instalației cu alte lucrări noi. Premiul „EDA”, inițiat în 2006, este cel mai important premiu de design european și este conferit anual celor mai bune lucrări de design din Europa de către un juriu format din redactorii-șefi și criticii celor mai prestigioase reviste de design europene (12 reviste în 2011). Din juriu au făcut parte și un reprezentant al International Council of Graphic Design Associations, partener al „International Design Alliance”, IDA. Premiul „Graphis”, inițiat în 1952, a fost decernat de una dintre cele mai exigente publicații de design din lume – revista *Graphis. The International Journal of Visual Communication*, New York – fiind dedicat excelenței în comunicare vizuală (design, publicitate și fotografie).

28 iunie / „EU Kids – descoperă secretul Europei, pentru o Europă a viitorului”, în colaborare cu Ambasada României la Viena, Camera de Comerț și Comisia Europeană din Viena, eveniment destinat elevilor cu vârste cuprinse între 8-14 ani. Organizatori: Camera de Comerț și Comisia Europeană din Viena. Parteneri: misiunile diplomatice străine, Ministerul de Externe Austriac, inspectoratul școlar și municipalitatea. ICR Viena, în colaborare cu Ambasada României, a organizat: un stand cu materiale informative despre România; o proiecție video cu imagini ale castelului Bran; o expoziție de fotografie Delta Dunării; workshopul „România, legendă și istorie – focus Dracula”. Au participat: Katharina Stemberger, Julian Pratter, Christina Mara.

Iulie

9-10 iulie / „De la Folclor la Jazz” – concerte susținute de trupa Trio Emy Drăgoi în cadrul Schrammel.Klang.Festival, organizat în orașul Litschau din landul Austria Inferioară și dedicat compozitorilor vienezi Johann și Josef Schrammel.

13 iulie – 17 august / Participarea artiștilor Arcadie Rusu și Vlad Stoica Basalici la atelierele de creație și performance „DANCEWEB”. Programul s-a derulat simultan cu ImPulsTanz Vienna International Dance Festival și a fost coordonat de mentori artistici, selecționați din rândurile celor mai bine cotați coregrafi și performeri ai momentului.

August

2-26 august / Participarea artiștilor Dénes Miklósi și Szilárd Miklós la Academia Internațională de Vară a Artelor din Salzburg, în incinta castelului Mirabell. Aceștia au coordonat workshopul „Funcțiile imprimării în artă” și au realizat proiectul expozițional „Please stay like this!”, care a inclus o serie de portrete ale artistului Dénes Miklósi. La vernisajul din 9 august a luat cuvântul Anton Gugg, de la Departamentul Cultură al Municipality Salzburg, în prezența artiștilor.

11-13 august / Participarea criticului de film Andrei Rus la Festivalul de Scurtmetraj „espresso film”, ediția a IV-a, Muzeul Austriac de Etnologie. Organizatorii festivalului au dedicat o seară producțiilor recente realizate de studenți ai Universității Naționale de Artă Teatrală și Cinematografică „I.L. Caragiale” din București, selectând filmele: *15 iunie*, regia: Cristi Iftime, *Vic și Ema*, regia: Sarra Tsorakidis, *Între prieteni*, regia: Ozana Nicolau, *Fotografia*, regia: Victor Dragomir, *Extrasezon*, regia: Raia al Souliman. Proiecțiile au fost urmate de un dialog cu publicul. Andrei Rus este critic de film și asistent universitar la Catedra Comunicare Audiovizuală, Scenaristică și Publicitate Media din cadrul UNATC București.

Septembrie

5 septembrie / Participarea artiștilor Daniel Dorobanțu, Eugen Neacșu și Michaela Konrad, cu proiectul „Memories Of Now. The Spirit Of the Positrons”, la Festivalul Ars Electronica 2011, desfășurat la Ars Electronica Center Linz. Inaugurat în 1979, Festivalul Ars Electronica este una dintre cele mai importante platforme de expunere a artei electronice/digitale din lume și, totodată, un laborator al artei electronice contemporane. Anul acesta, festivalul, conceput împreună cu CERN (Laboratorul European pentru Fizica Particulelor Elementare), a fost dedicat „originii”. Lucrarea trio-ului Dorobanțu-Neacșu-Konrad a fost prezentată în cadrul unui performance/concert live în secțiunea Deep Space. Născută prin fuzionarea muzicii electronice cu comic art-ul, instalația a propus o suită de scenarii plasate în infinitul spațiului cosmic și pe o serie de planete nelocalizabile, coloana sonoră transformând suita grafică într-o serie de evenimente acustice.

21 septembrie / „Vioara lui Enescu la Viena” – concert susținut de pianistul Horia Mihail și violonistul Gabriel Croitoru la Haus der Musik din Viena. În program:

Dvořák – *Sonatina in sol minor*; Franck – *Sonata in La major*; Liszt – *Rapsodia română* (pian solo); Kreisler – *Caprice Viennois*, *Liebesleid*, *Liebesfreud*; Provost – *Souvenir de Vienne*. Recitalul a fost precedat de evocarea biografiei vieneze a lui George Enescu, o prezentare a relației între Liszt și România realizată de muzicologul Oltea Șerban-Pârâu și de lansarea CD-ului dedicat programului recitalului din cadrul turneului „Pianul călător” al pianistului Horia Mihail. Cu ocazia concertului, a fost lansat și ghidul cultural *Românii de pe Ringstraße*, editat de ICR Viena, cu un capitol dedicat lui George Enescu.

26 septembrie / „Ziua Europeană a Multilingvismului – alfabete balcanice și sonorități central-europene” la sediul ICR Viena. Participanți: Monica Melega, Dan Melega, Claudia Nistor (Universitatea din Viena), dr. Daniela Kohn (profesor de limba română la ICR Viena), poeții Iulian Tănase, Constantin Acosmei și Vasile Leac, compozitorul și pianistul Bela Korenyi, actorii Katharina Stemberger și Erwin Steinhauer; moderator: Norbert Mayer. Au fost prezentate antologia de poezie *Balkanische Alphabeten: Rumänien*, Wunderhorn, 2009, ediție îngrijită de Ernest Wichner, directorul Literaturhaus Berlin, și programul de cursuri de limba română derulat de ICR Viena. Artistul Bela Korenyi a susținut un concert de pian, însoțit de o proiecție de texte bilingve din poeți traduși în limba germană.

Octombrie

1 octombrie – 31 decembrie / „Coaching Romanian Jr.” – cursuri de limba română pentru copiii din diaspora vieneză, susținute de prof. Vasilea Mihaili. Programul s-a adresat copiilor preșcolari cu vârste cuprinse între 3 și 6 ani, care au exersat limba română prin jocuri, poezii, cântece.

3 octombrie – 21 decembrie / „Coaching Romanian” – cursuri de limba română pentru adulți susținute de Claudia Nistor, lector de limba română la Universitatea de Științe Economice din Viena, și de dr. Daniela Kohn.

4-7 octombrie / Festivalul de jazz hotROMania, ediția a V-a, organizat de ICR Viena în clubul Porgy & Bess. În program: P.L.U.G. (Pursuing Legacy Underground Group),

„Romanian Jazz & More”. Concert Blazzaj la ICR Viena

Trigon, Jazz Hot Club Romania, Adrian Neagu & Friends, Duo Harry Tavitian, Giani Lincan & Balkan – Jazz Allstars, Liviu Butoi Quintet & Luiza Zan, Trio Mircea Tiberian. Festivalul este o manifestare anuală de anvergură dedicată jazzului românesc, prezentat în conexiune cu tendințele muzicale de profil din Austria și din lume.

6-9 octombrie / Cea de a IX-a ediție a conferinței internaționale „Forum România”, cu tema: „Muzica românească și România muzicală”. ICR Viena a continuat tradiția colocviilor de românistică inițiate de Institutul pentru Studii Est și Sud-Est Europene al Universității din Viena în 2002, în organizarea cărora se implică din 2005, propunând, și pentru anul acesta, o platformă de exprimare și dezbateră a viziunii și valorilor Rețelei româniștilor din Europa Centrală și de Nord. Având un profil interdisciplinar, „Forum România” a găzduit contribuții din zona cercetării filologice, istorice, sociologice, politologice, antropologice și geografice. Participanți: Speranța Rădulescu, Thede Kahl, Adriana Cuciureanu, Victor Stoichiță, Cristina Ghițulescu,

Marina Cap-Bun. Comunicările din cadrul conferinței au fost ulterior publicate în cadrul seriei *Forum Rumänien*, Ed. Frank&Timme, Berlin. Programul a mai inclus și un tur ghidat al orașului, pornind de la traseul propus de ghidul cultural *Românii de pe Ringstraße*, precum și un concert susținut de Taraful Gorjului.

25-31 octombrie / Susținerea deplasării regizorului austriac Fabian Eder în România, la Sibiu, în cadrul liniei de mobilitate a profesioniștilor culturali din alte țări, interesați să desfășoare proiecte cu artiști și organizații din România. Fabian Eder a participat la vizionări și întâlniri cu colegi de breaslă români, în vederea unor eventuale colaborări în producția de filme documentare și de scurtmetraje, cu distribuție în România și în spațiul de limbă germană.

Noiembrie

20 noiembrie și 18 decembrie / „Walk & Talk. Tururi ghidate prin Viena românească” – eveniment în cadrul proiectului „Românii de pe Ringstraße”. Au fost organizate două tururi ghidate (a câte patru ore) prin Viena, pentru a evidenția profilul cultural român al capitalei austriece, dar și pentru a descoperi urme ale personalităților (artistice, literare, politice etc.) românești. Traseul românesc a diversificat oferta actuală vieneză, a explorat o nișă tematică și a propus o recalibrare a percepției prezenței românești în spațiul public.

3 noiembrie / Conferința cu tema „Presa culturală românească: supraviețuire online sau moarte demnă pe hârtie?”, susținută de Mircea Vasilescu în cadrul seriei de conferințe semestriale „Collegium Romanicum”, dedicate comunității românești din Viena. Proiectul a fost organizat în colaborare cu Institutul de Romanistică al Universității din Viena.

7-13 noiembrie / Festivalul Literaturii Române, ediția a II-a, organizat în parteneriat cu Asociația Kulturkontakt la Collegium Hungaricum. Ediția din 2011 a adus în prim-plan proza scurtă, dar și traductologia. Scriitorii Gabriela Adameșteanu, Adriana Bittel, Ștefan Agopian și Marin Mălaicu-Hondrari au participat la seri de lectură desfășurate la sediul la ICR Viena, texte ale acestora

fiind reunite și publicate, cu acest prilej, într-un volum de proză scurtă bilingv, editat de ICR Viena. Traducători din limba română, dar și universitari vor participa la o masă rotundă pe teme de traductologie. Invitați: prof. univ. Magda Jeanreanaud, Universitatea „Al.I. Cuza” din Iași, Ernest Wichner, scriitor de limbă germană, traducător și director al Literaturhaus Berlin, și Georg Aesch, reputat traducător din limba română. Totodată, ICR Viena a organizat proiectul „Literatura Dunăreană”, la care a luat parte jurnalistul și publicistul Eugen Istodor, cu un text scris special pentru lectura de la Viena. *Lipscani: Ghid turistic și de chefuri* al aceluiași autor a fost lansat de ICR Viena în parteneriat cu Ambasada României, Biroul de Turism Viena și operatorul turistic austriac Ruefa Reisen, în inima capitalei austriece, printr-un eveniment in- și outdoor, pe Opernring, vizavi de celebra clădire a Operei de Stat din Viena. De asemenea, trupa etno Tschuschenkapelle a susținut un concert.

21-25 noiembrie / Zilele Filmului Românesc la Viena, ediția a V-a, la Burg Kino și la Kunsthalle Viena. Au fost proiectate filmele de lungmetraj: *Medalia de onoare*, regia: Peter Călin Netzer, *Portretul luptătorului la tinerețe*, regia: Constantin Popescu, *Loverboy*, regia: Cătălin Mitulescu, *Din dragoste cu cele mai bune intenții*, regia: Adrian Sitaru, și o serie de scurtmetraje: *Colivia*, regia: Adrian Sitaru, *Hitchcock Reloaded*, regia: Mirel Bran, *Aniversarea*, regia: Luiza Pârvu, *Life Buoy*, regia: Dragoș Bardac, *Reflex*, regia: Andra Chiriac, *Julie H.*, regia: Anca Oproiu, *Apele tac*, regia: Anca Miruna Lăzărescu. Serile de film au fost moderate de Christoph Huber, Fabian Eder și Kurt Schramek. Actorii invitați la festival, Victor Rebengiuc și Dan Bodeianu, au participat la seri de proiectie și la întâlniri la ICR Viena, precum și la o sesiune de autografe pentru membrii comunităților românești și asociațiile studenților români din Austria, organizată în parteneriat cu Ambasada României la Viena. Seara de scurtmetraje a reprezentat o colaborare specială a ICR Viena cu cel mai important festival de scurtmetraje din Austria, Vienna Independent Shorts, directorul festivalului, Raimund Liebert fiind selecționerul producțiilor românești.

Decembrie

5 decembrie / „Frontieriștii” – eveniment dedicat comunității românești din Austria, cu ocazia Zilei Naționale a României, la Viena. Lansarea volumului *Frontieriștii* de Brîndușa Armanca a fost urmată de un dialog al autoarei cu românii din Austria a căror biografie este menționată în volum și care au emigrat în condiții de risc maxim. În a doua parte a serii, pianista Raluca Știrbăț și solista Ileana Tonca-Rappert, inițiatoare și fondatoare ale Societății Enescu din Viena, au susținut un recital de lieduri.

Ghidul cultural bilingv Români de pe Ringstraße

Scurtmetraje românești la espressofilm, ediția a IV-a

Directia Relatii Internationale

„La 130 de ani de la nașterea lui George Enescu și la a XX-a ediție a festivalului ce-i poartă numele, toată lumea se așteaptă la ceva mai răsunător decât până acum. Mai mult decât ce se întâmplă la București și în țară, a fost inițiată o promovare internațională mai vizibilă ca niciodată. Una dintre inițiative este cea a Institutului Cultural Român. Dacă în 2009 ICR organiza un turneu de promovare a festivalului în parteneriat cu Artexim la Bruxelles, Paris, Londra, Roma, Berlin și Viena, acum se petrec mai multe minifestivaluri camerale în diferite zone ale Europei.”

Oltea Șerban-Pârâu, *Adevărul literar & artistic*

„De curând, la Ateneul Român, a avut loc un concert unic. Muzicianul catalan Jordi Savall și ansamblul său Hespèrion XXI l-au readus în atenția publicului românesc pe domnul Moldovei Dimitrie Cantemir în postura inedită de compozitor și muzicolog. Sala Ateneului gema de lume, iar cei care nu au mai prins un bilet cu loc au preferat totuși să stea pe scări, studentește, sau chiar în picioare. [...] De data aceasta, Jordi Savall a venit singur pentru că pe 23 noiembrie, la vârsta de 69 de ani, Montserrat Figueras s-a stins din viață după ce a luptat cu un cancer nemilos. Concertul din seara de 7 decembrie de la Ateneu, organizat de Institutul Cultural Român, a fost dedicat acestei uriașe cântărețe.”

Gabriela Lupu, *România liberă*

În anul 2011 activitatea Direcției Relații Internaționale a urmărit o serie de priorități clar formulate: organizarea de programe în parteneriat cu instituții și organizații care să asigure maximă vizibilitate și impact produselor culturale românești prezentate, facilitarea contactelor între artiști români și străini, sprijinirea pregătirii tinerilor muzicieni.

Prin stabilirea de parteneriate cu entități locale bine poziționate în cadrul domeniului lor de activitate, proiectele au beneficiat de experiența locală a partenerului, de promovare eficientă și credibilitate. Nu în ultimul rând, derularea de programe în parteneriat reduce semnificativ și contribuția financiară a Institutului Cultural Român.

Majoritatea proiectelor anului 2011 s-au bazat pe parteneriatele încheiate anterior, continuitatea având un dublu scop: pe de o parte, consolidarea relației instituționale, pe de altă parte, adăugarea de noi perspective asupra temelor abordate sau a produselor artistice prezentate. De menționat în acest sens parteneriatul cu programul Peninsula Arts al Universității din Plymouth, Marea Britanie, care s-a concentrat în fiecare an, începând cu 2009, pe prezentarea unui domeniu artistic românesc distinct, sau cel cu Woodrow Wilson Center for Scholars din Washington D.C. pentru o serie de conferințe care și-a propus să realizeze o imagine de ansamblu a fenomenelor istorice definitorii ale veacului trecut și o evaluare a impactului acestora în secolul al XXI-lea.

Printre parteneri se numără foruri academice precum Centrul de Excelență pentru Studiul Identității Culturale din cadrul Universității din București,

Universitatea din Plymouth sau Woodrow Wilson Center –, dar și organizații artistice ca Asociația SoNoRo, Filarmonica „George Enescu”, Asociația culturală Apollonia din Strasbourg sau administrații locale precum Primăria orașului Santiago de Compostela, Spania.

Interacțiunea dintre mediul academic și artistic românesc și cel internațional a stat la baza celor mai multe dintre proiectele derulate în 2011. Atât conferințele internaționale interdisciplinare („Ideological Storms. Intellectuals and the Totalitarian Temptation”. Washington D.C., „Literature and the Long Modernity”, București, sau „Flowers”, Lisabona și Ponte de Lima), cât și colaborările în domeniul muzical, inițiate sau sprijinite de Direcția Relații Internaționale (proiectul „Enesco Re-Imagined”, care a reunit opt dintre cei mai importanți muzicieni de jazz din New York, proiectul de music fusion cu formația Anton Pann și trupa Capisconne electro unity de la Zagreb, Festivalul SoNoRo din Arezzo sau „Stagiunea Camerală ICR la Ateneu”) au constituit prilejuri de întâlnire între universitari sau artiști români și colegii lor din alte țări.

În domeniul muzical, numitorul comun l-au reprezentat și în acest an colaborările cu parteneri locali și cooperarea dintre muzicieni români și străini. Seria de recitaluri susținute de pianistul Horia Maxim și flautistul italian Mario Caroli și incluse în stagiunile unor instituții muzicale din Roma și Bari, prima ediție din Arezzo a Festivalului SoNoRo, organizat cu sprijinul substanțial acordat de autoritățile locale, sau itinerarea proiectului „Enesco Re-Imagined” în mari festivaluri internaționale de gen constituie câteva exemple relevante.

„Stagiunea camerală ICR la Ateneu”, un proiect inițiat de Direcția Relații Internaționale în 2010 și derulat în colaborare cu Filarmonica „George Enescu” și Universitatea Națională de Muzică București, a adus pe scena Ateneului Român formații camerale străine de renume, uneori alături de soliști români, cu repertorii care au inclus compoziții românești: ansamblul de suflători London Winds, Ten Tors Orchestra sau Jordi Savall și Hespèrion XXI cu proiectul „Istanbul. Dimitrie Cantemir”.

Proiectele destinate tinerilor muzicieni români au ocupat un loc important în anul 2011. A continuat

parteneriatul cu Asociația SoNoRo pentru organizarea programului Interferențe – workshopuri pentru tineri muzicieni la Arezzo (Accademia dell'Arte) și Montepulciano (Accademia Europeană Palazzo Ricci), singurul program de școli de vară disponibil în România tinerilor instrumentiști și care oferă șansa perfecționării alături de renumiți maestri internaționali. În același timp, studenții Universității Naționale de Muzică din București au beneficiat de cursuri de măiestrie susținute de protagoniștii concertelor din cadrul „Stagiunii camerale ICR la Ateneu”: membrii ansamblului London Winds și dirijorul Simon Ible. Nu în ultimul rând, Institutul Cultural Român sprijină, începând cu anul 2010, prezența muzicienilor români în European Union Youth Orchestra (EUYO), proiect al Uniunii Europene derulat sub conducerea artistică a lui Vladimir Ashkenazy. Astfel de programe destinate muzicienilor tineri insistă nu numai pe perfecționarea tehnicii interpretative, dar și pe accesul timpuriu la modelele și rigurile lumii muzicale internaționale.

Concerte și recitaluri

20 martie / Recital susținut de Cvartetul Arcadia în cadrul stagiunii „Muzica la Palatele Brâncovenești”, Mogoșoaia. În program: lucrări de Béla Bartók și George Enescu. Partener: Centrul Cultural Palatele Brâncovenești, Mogoșoaia.

3 iunie / Concert susținut de trupa Sistem în deschiderea seriei de evenimente organizate de Primăria Generală a orașului Santiago de Compostela, Spania.

5-12 iunie / Workshop pentru tineri muzicieni, în cadrul programului SoNoRo Interferențe, la Montepulciano, Italia. Cursurile de măiestrie s-au desfășurat la Academia Europeană Palazzo Ricci și au fost susținute de pianista Diana Ketler (Royal Academy of Music, Londra), violonistul Sergey Malov (Universităt der Künste, Berlin), violistul Răzvan Popovici (Ansamblul Raro) și violoncelistul Erich Oskar Hütter (Ensemble Hyperion, Salzburg). Parteneri: Asociația SoNoRo, Academia Europeană Palazzo Ricci.

13-22 iunie / Workshop pentru tineri muzicieni, în cadrul programului SoNoRo Interferențe, la Accademia dell'Arte din Arezzo, Italia. Cursurile de măiestrie au fost susținute de: pianista Diana Ketler (Royal Academy of Music, Londra), violonista Corinne Chapelle (San Francisco), violistul Răzvan Popovici (Ansamblul Raro) și violoncelistul David Cohen (Conservatoire de Bruxelles). Parteneri: Asociația SoNoRo și Accademia dell'Arte, Arezzo.

14-20 iunie / Festivalul de muzică de cameră SoNoRo @ Arezzo, cu participarea bursierilor și a profesorilor participanți la workshopul de la Arezzo. Invitați

speciali: Enrico Bronzi (violoncel) și Alessio Benvenuti (vioară). Concertele s-au desfășurat la Oratorio Santi Pergentino e Lorentino, San Domenico, Cortile del Palazzo Comunale. Partener: Asociația SoNoRo.

2-9 iulie / Proiect de muzică fusion, desfășurat la Zagreb, Croația. Formația vocal-instrumentală de muzică veche Anton Pann – Constantin Răileanu, Alexandru Stoica, Andrei Zamfir și Jovan Sofronievski – și trupa croată de jazz experimental Capisconne electro unity au lucrat împreună timp de o săptămână, piesele compuse fiind prezentate într-un concert în data de 9 iulie, la Kino Studio, Zagreb. Membrii formației Anton Pann au susținut fiecare la Academia de Muzică din Zagreb câte un workshop de învățare a principiilor de bază ale instrumentelor tradiționale (al-ud, saz/baglama, caval macedonean, ney și clarinet) și unul despre „Sistemele de notare muzicală vechi. Manuscrisele lui Anton Pann și Dimitrie Cantemir”. Parteneri: Asociația NOMAD, Primăria orașului Zagreb.

18 octombrie / Primul concert din cadrul „Stagiunii camerale ICR la Ateneu”, susținut de ansamblul de suflători London Winds – Philippa Davies (flaut), Gareth Hulse (oboi), Michael Collins (clarinet), Steve Sterling (corn), Robin O'Neill (fagot). Program: Béla Bartók – *Dansuri populare românești*, Samuel Barber – *Summer Music*, W.A. Mozart – *Sonata în si bemol Major K. 454*, Dan Dediú – *Aurorae*, Jean-Michel Damasse – *17 variațiuni pentru cvintet de suflători*, Farkas Ferenc – *Cinci cântece vechi maghiare*.

18-19 octombrie / Masterclass susținut de membrii ansamblului London Winds cu studenții Universității Naționale de Muzică București. Parteneri: Filarmonica „George Enescu”, Universitatea Națională de Muzică București, British Council.

19 octombrie / Concertul *Enesco Re-Imagined by Lucian Ban & John Hébert* la Mayne Stage Theater, Chicago, S.U.A. Proiectul „Enesco Re-Imagined”, conceput în 2006, sub forma unui seminar, de pianistul și compozitorul de jazz Lucian Ban, este o reimaginare contemporană, îndrăznească, a câtorva dintre lucrările lui George Enescu, pentru o trupă de muzicieni de jazz din New York. Interpreți: Lucian Ban (pian și reorchestrații), John Hébert/Drew Gress (contrabas și reorchestrații), Ralph Alessi (trompetă), Mat Maneri

(violă), Andrew Bishop (saxofon), Albrecht Maurer/Joyce Hammann (vioară), Gerald Cleaver/Mark Ferber (tobe), Badal Roy (tables). Parteneri: Sounds Culture și Mayne Stage.

20 octombrie / Concertul *Enesco Re-Imagined* by Lucian Ban & John Hébert la Festivalul EDGEFEST în Ann Arbor, Michigan, singurul festival din lume dedicat exclusiv combinațiilor muzică clasică-jazz.

21 noiembrie / Masterclass susținut de dirijorul Simon Ible cu studenții Universității Naționale de Muzică București. Parteneri: Filarmonica „George Enescu”, Universitatea Națională de Muzică București, British Council.

21 noiembrie / Concertul *Enesco Re-Imagined* by Lucian Ban & John Hébert la The Sage, Newcastle, Marea Britanie.

22 noiembrie / Concertul *Enesco Re-Imagined* by Lucian Ban & John Hébert la DeWerf, Bruges, Belgia.

22 noiembrie / Al doilea concert din cadrul „Stagiunii camerale ICR la Ateneu”, susținut de orchestra de cameră Ten Tors de la Plymouth, Marea Britanie, dirijor Simon Ible, soliști: Ladislau Csendes (violă), Alexandru Matei (percuție), Sorin Rotaru (percuție) și Florian Mitrea (pian). Program: George Enescu – *Intermezzo pentru coarde op. 10*, Doina Rotaru – *Umbre*, W.A. Mozart – *Concertul pentru pian nr. 27 K. 595*, Edward Elgar – *Serenadă pentru coarde op. 20*, John Ireland – *Concertino Pastorale*, W.A. Mozart – *Divertisment în Re major K. 136*.

29-30 noiembrie / Recitaluri susținute de pianistul român Horia Maxim și flautistul italian Mario Caroli la Teatro Petruzzelli din Bari, în parteneriat cu Camerata Musicale Barese, și la Giardini dell'Accademia Filarmonica Romana de la Roma, în parteneriat cu Nuova Consonanza. În program: lucrări de J.S. Bach, Felix Mendelssohn, George Enescu, Doina Rotaru, André Jolivet.

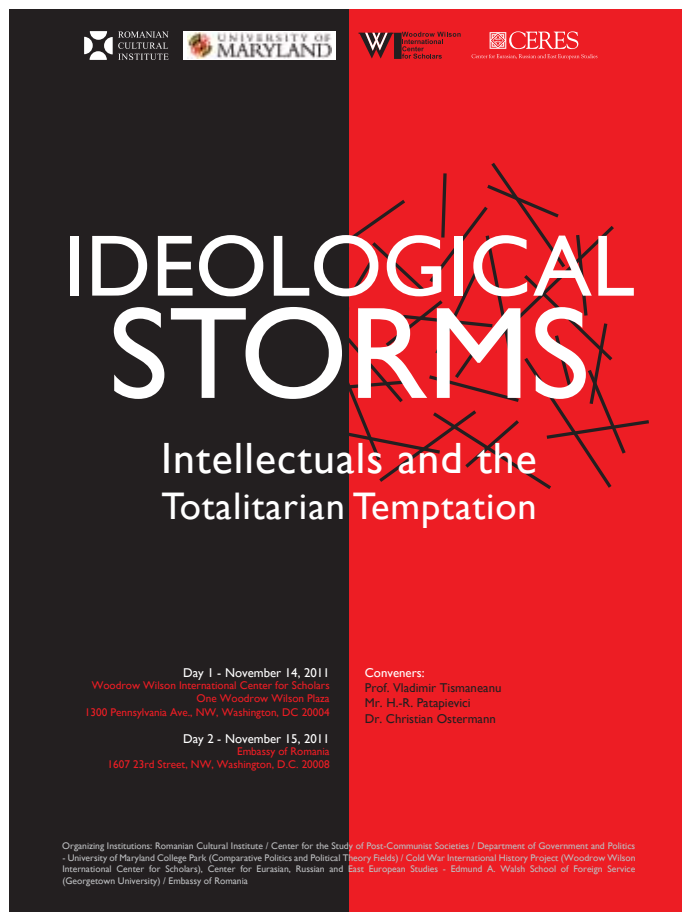
7 decembrie / Al treilea concert din cadrul „Stagiunii camerale ICR la Ateneu”, intitulat „Istanbul. Dimitrie Cantemir” și susținut de Jordi Savall, Hespèrion XXI și muzicienii invitați. La concertul de la București, Jordi Savall (liră cu arcuș, rebeg, regie artistică), Dimitri Psonis (santur & sas), Driss El Maloumi (ud) și Pedro Estevan

(percuție) au urcat pe scenă împreună cu Derya Türkan (kamanche), Yurdal Tokcan (ud), Fahrettin Yarkin (percuție), Murat Salim Tokaç (tanbur), Hakan Güngör (kanun), Gaguik Mouradian (kamanche), Haïg Sarikouyoumdjian (ney & duduk), Nedyalko Nedyalkov (caval). Parteneri: Reprezentanța Comisiei Europene în România, Librăriile Humanitas.

Conferințe și dezbateri

14 februarie / Dialog între Andrei Pleșu, președintele Fundației Noua Europă, directorul fondator al săptămânalului *Dilema veche*, și invitatul său special, istoricul, eseistul și jurnalistul polonez Adam Michnik, în seria Conferințelor Ateneului Român. Tema întâlnirii: filozofia disidentului și disidența filozofului. Parteneri: Filarmonica „George Enescu”, Institutul Polonez.

6-9 septembrie / Congresul internațional interdisciplinar „Flowers/Fleurs/Flores“, organizat în parteneriat cu Centrul de Excelență în Studiul Identității Culturale de la Universitatea din București și Centro de História da Cultura Universidade Nova de Lisboa, la Lisabona și Ponte de Lima, Portugalia. Din România au participat: Mihaela Irimia, directorul Centrului de Excelență de la Universitatea din București și coorganizator al congresului, Corin Braga, Ruxandra Cesereanu, Horia-Roman Patapievici, președintele ICR, și doctoranzi de la Universitatea din București.

10-12 noiembrie / Conferința internațională „Literature and the Long Modernity“, desfășurată la Biblioteca Centrală Universitară din București, proiect organizat în parteneriat cu Centrul de Excelență în Studiul Identității Culturale, Universitatea din București, și Biblioteca Centrală Universitară. Keynote speakers: Pat Rogers (University of South Florida) și Linda Hutcheon (University of Toronto). Participanți: Clifford Siskin (NYU & NY Public Library), Jürgen Pieters (Universiteit Gent), Michael Mckee (Rutgers University), Francis O’Gorman (University of Manchester), Jean-Michel Rabaté (University of Pennsylvania), Eve Patten (Trinity College, Dublin), Herbert Grabes (Universität Giessen), Marina Dossena (Università degli Studi di Bergamo), Isabel Oliveira Martins (Universidade Nova de Lisboa), Michael Hutcheon (University of Pennsylvania), Andrew Sanders (Durham University), Charles Moseley (Cambridge University), Flavio Gregory (Università Ca’ Foscari, Venezia), Laurent Milesi (Cardiff University), Stefan Herbrechter (Coventry University), Shobhana Bhattacharji (Jesus and Mary College, New Delhi), Mihaela Irimia, Mădălina Nicolaescu, Sorana Corneanu (Universitatea din București).

14-15 noiembrie / Conferința Internațională „Ideological Storms. Intellectuals and the Totalitarian Temptation“ la Washington DC, S.U.A. Keynote speakers: Vladimir Tismăneanu (University of Maryland), Timothy Garton Ash, Leon Wieseltier (The New Republic). Participanți: Marci Shore (Yale University), Vladimir Petrovic (Institutul de Istorie Contemporană, Belgrad), Michal Kopecek (Institute for Contemporary History, Academia de Științe a Republicii Ceha), Cristian Vasile (Institutul de Istorie „N. Iorga“), Balazs Trencsenyi (Central European University), Michael David-Fox (University of Maryland), Marta Petreu (Universitatea „Babeș-Bolyai“ din Cluj-Napoca), Leonidas Donskis (Parlamentul European), Charles King (Georgetown), Jan Werner Mueller (Princeton University), Stanislao G. Pugliese (Hofstra University), Richard Wolin (CUNY), Jeffrey Isaac (University of Indiana in Bloomington), Jeffrey Wasserstrom (University of California, Irvine). Parteneri: Woodrow Wilson Center for Scholars și Georgetown University.

Teatru

6 iulie / Lectură cu public a piesei *Cinci minute miraculoase* în Piatra Neamț de Peca Ștefan, în regia lui Annabelle Comyn, la Abbey Theatre din Dublin. În 2010, Peca Ștefan a câștigat premiul pentru tineri dramaturgi oferit de Fundația Culturală Irlanda-România.

7-29 iulie / Susținerea participării Teatrului Maghiar de Stat din Cluj-Napoca la Festivalul de Teatru Avignon OFF, cu 21 de reprezentații ale piesei *Ruins True*, în regia lui Tompa Gábor.

Multiart

24-27 noiembrie / Festival românesc la Plymouth, prilejuit de lansarea celei de-a treia serii de traduceri din cadrul proiectului „20 Romanian Writers”, publicate de University of Plymouth Press, cu sprijinul financiar al ICR prin programul „20 de autori”. Volumele lansate în 2011 sunt: *De ce iubim femeile* de Mircea Cărtărescu, *Teme franceze* de Nicolae Manolescu, *The Book of Winter and Other Poems* (antologie de poeme) de Ion Mureșan și *Mici schimbări de atitudine* de Răzvan Petrescu. Programul festivalului a inclus: spectacolul cu piesa *Mai întâi te naști* de Line Knutzon, regia: Radu Afrim, scenografia: Cristina Milea, cu trupa Teatrului „Andrei Mureșanu” din Sf. Gheorghe; workshop Dance.Ro cu studenții secției dans susținut de Cosmin Manolescu, urmat de o reprezentație oferită de studenți; spectacolul-instalație *I Am Myself*, interpreți: Cosmin Manolescu și Catrinel Catană; prezentare multimedia a dansului românesc contemporan, realizată de Cosmin Manolescu; lectură cu public pe texte de Ștefan Peca susținută studenții secției teatru; o prezentare a teatrului românesc contemporan susținută de Cristina Modreanu. Parteneri: Programul Peninsula Arts al Universității din Plymouth, University of Plymouth Press.

Arte vizuale

13-15 septembrie / Parteneriat cu Asociația Vector pentru organizarea fazei locale a proiectului european „Initiative to Create a Network for Public Art Producers in Europe”, Iași. Proiectul, a cărui temă este arta în spațiul public, reunește cinci asociații din Marea Britanie (Situations), Suedia (Mossutställningar), Olanda (Skor), Spania (Consonni) și România și beneficiază de finanțare europeană prin Programul Cultura 2007-2013.

26 octombrie – 1 noiembrie / Susținerea participării regizorului Bogdan George Apetri la First Film Festival din China (Beijing, Shanghai, Tianjin, Nanning, Jinan), cu filmul *Periferic*. Parteneri: Legend Film Production, Beijing, Ambasada României la Beijing.

Decembrie 2011 – ianuarie 2012 / Expozițiile „Transitions urbaines” (curator: Irina Cios), „Bucarest, l'entre deux guerres” (curator: Mihai Oroveanu), „De Manaki à aujourd'hui” (curator: Erwin Kessler), „Multi-ple-cité” (curator: Irina Cios) la Musée d'Art Moderne de Saint-Etienne, Franța. Expozițiile au fost prezentate și în noiembrie 2010 în cadrul celei de-a XV-a ediții a Târgului European de Artă Contemporană de la Strasbourg. Au expus artiștii: Dan Acostioaei, Lucian Alexe, Irina Botea, Alexandra Croitoru, Regele Ionescu, Călin Dan, Cristina David, Cristian Ionescu, Iosif Kiraly, Luminitza Liboutet, Claudiu Lucaci, Andrei Mateescu, Eliza Mureșan, Roxana Trestioreanu. Partener: Asociația Culturală Apollonia, Strasbourg.

Workshopul Dance.RO susținut de Cosmin Manolescu la Plymouth

Direcția Români din Afara Țării

„Sunt toți numai inimă. Cântă, joacă, se învârt, sar, strigă. Și toate acestea cu o mare bucurie pe chipuri și un zâmbet ce nu se șterge decât târziu după terminarea spectacolului. Sunt «Dor Basarabean». [...] Acești copii care fie iarnă, fie vară repetă în sălița din căminul cultural din Utkonskovka (Ucraina). Pentru că vor să fie perfecți atunci când sunt invitați la festivalurile din România. Și invitațiile nu sunt puține. Un partener de nădejde al ansamblului este Institutul Cultural Român din București, care anul acesta, în perioada 17-25 martie, a organizat cea de-a doua ediție a Caravanei culturale în comunitățile de români din Ucraina (regiunea Odesa). [...] Este greu, dar ei nu se lasă. Dansează în continuare Călușul și poartă brâul tricolor.”

Carmen Anghel-Dobre, *Jurnalul Național*

„Încă două zile de pline de poveste și cântec românesc s-au scurs în Sudul Basarabiei, la românii din Vădeni-Moldova – raionul Cetatea Albă și Borisăuca – raionul Tatarbunăr. Pe 21 și 22 martie 2011, peste 500 de români au avut ocazia să întâlnească artiștii caravanei culturale a ICR și să umple sălile din cele două localități [...] «Nu puteți să lăsați aici la noi costumele și poveștile astea frumoase?» Acestea au fost cuvintele spuse cu părere de rău de un copil român la sfârșitul spectacolului din Borisăuca. Ele spun totul despre nevoia de cultura română în Sudul Basarabiei și acoperă tot efortul făcut de trupe și organizatori pentru ca această caravană, devenită aproape legendă pentru românii de acolo, să poată merge mai departe.”

Romanian Global News

Pe parcursul anului 2011, Direcția Români din Afara Țării a dezvoltat o serie de programe, proiecte și acțiuni culturale destinate comunităților românești din vecinătatea României, dar și din diaspora, cu un impact major pentru zonele în care s-au desfășurat. Principala opțiune strategică a constituit-o continuarea și dezvoltarea unor proiecte în spațiul cultural basarabean și în celelalte regiuni din vecinătatea României. Este vorba de marcarea, în data de 26 martie 2011, a 93 de ani de la Unirea Basarabiei cu România, prin programul „Zilele Basarabiei”, realizat în parteneriat cu mai multe filiale ale Organizației Studenților Basarabeni din România (București, Timișoara, Iași și Galați), la care s-a adăugat concertul dedicat „Zilei Limbii Române”, organizat pentru prima dată simultan la București și Chișinău. Cu acest prilej, au concertat pro bono nume sonore ale muzicii românești: Grigore Leșe, Iris, Maria Răducanu, Alexandrina Hristov, El Negro etc. De asemenea, au fost organizate caravane ale cărților destinate școlilor românești de dincolo de Prut.

A continuat, totodată, seria proiectelor destinate zonei de nord-est a Serbiei (Timoc), ca modalitate eficientă de promovare a identității culturale și religioase a românilor din sudul Dunării. Au concertat nume sonore ale folclorului românesc: Angelica Stoican și grupul Izverna, Orchestra Populară Radio și grupurile Rapsozii Oltului și Ciuleandra, precum și grupul timocan de etnojazz Misteria Carpatica. Concomitent cu aceste evenimente, s-au derulat ateliere și cursuri practice de sculptură în lemn, de icoane pe sticlă și lemn, susținute de un renumit sculptor și pictor român din zonă, Dragan Petrovici, destinate tinerilor români din zona Isacova (1 aprilie – 1 septembrie), care au urmărit, în final, realizarea iconostasului celei de a doua biserici românești din Timoc, cea din satul Isacova, comuna Ciupria, Valea Moravei. Lăcașul de cult a fost construit în timp record din donațiile românilor timoceni din Elveția și poartă hramul Sfinților Mucenici Montanus Preotul și soția sa, Maxima din

Singidunum. În paralel cu investiția ICR, Patriarhia Română a susținut realizarea picturii murale a bisericii. Cu același prilej, un concert al trupei Pasărea Colibri, la Vârșeț, la începutul lunii septembrie, a consfințit o primă colaborare cu asociațiile etnicilor români din Voivodina.

Românii din Ucraina (Sudul Basarabiei, regiunea Odesa) au primit, în perioada 17-25 martie, vizita Teatrului de Păpuși Colibri din Craiova, într-un proiect aflat deja la a doua ediție, gândit ca o caravană teatrală și folclorică în fosta provincie istorică românească. Teatrul Colibri a susținut reprezentații cu spectacolul *Fata moșneagului și fata babei* de Ion Creangă, regia: Todor Valov și Stefka Kyulieva, în șapte localități din regiune: Kamișovka (Hagi-Curda) – raionul Ismail, Novoseliskoe (Satu Nou) – raionul Reni, Staroselie (Frumușica Veche) – raionul Sărata, Krutoiarovka (Vădeni-Moldova) – raionul Cetatea Albă, Borisoska (Borisăuca) – raionul Tatarbunar, Dmitrovka (Dumitrești) – raionul Chilia, Utkonosovka (Erdek-Burnu) – raionul Ismail.

A doua ediție a taberei de cultură și civilizație românească „Prima oprire: România!”, desfășurată în perioada 4-14 august, a fost destinată în acest an elevilor români din Comrat (Regiunea Autonomă Găgăuzia). Au luat parte la eveniment elevi de la Liceul „Mihai Eminescu” din Comrat. Grupul de participanți a străbătut întreaga țară, cu popasuri la obiective culturale și istorice românești, traseul lor incluzând ateliere de pictură, teatru și film.

Evenimente culturale de anvergură au fost organizate și în cadrul comunităților românești din diaspora: concerte de muzică bizantină susținute de grupul Teophania, pe 30 aprilie și 1 mai, în două biserici din Lisabona, precum și concerte susținute de trupa Nightlosers, de Ziua Europei, în Spania, la Alicante și Elche, pe 8 și 9 mai. Acestea au fost urmate de turneul spectacolului *Dor de Eminescu*, în interpretarea lui Ion Caramitru și a clarinetistului Aurelian-Octav Popa, la românii din Canada, la începutul lunii iulie. O premieră a constituit-o colaborarea Direcției Români din Afara Țării cu românii din Auckland (Noua Zeelandă), unde Alexandru Tomescu, cu vioara sa Stradivarius, a concertat în fața unui public numeros. Cursurile de perfecționare pentru cadre didactice care predau în limba română în țările din jurul României

(încheiate în 2010) au făcut loc anul acesta proiectului „Cultură și tradiții aromâne” – curs de perfecționare pentru cadrele didactice care predau dialectul aromân în Albania, Bulgaria, Grecia, Republica Macedonia și România (Sinaia, 30 iunie – 11 iulie). De altfel, tot în beneficiul comunităților macedo-române, în 4 și 5 iunie, s-a desfășurat în Albania (Pogradec) și Macedonia (Bitola) turneul de muzică în dialect aromân susținut de Ovidiu Lipan Țândărică, Stelu Enache și orchestra, în deschidere evoluând formația Mușata Armână din localitatea Kogălniceanu (jud. Constanța). Anul s-a încheiat cu o serie de trei evenimente care au marcat Ziua Națională a României în vecinătate – Iula (Ungaria) – , dar și în diaspora: Düsseldorf (Germania) și Torino (Italia).

La sfârșitul anului 2011, în perspectiva anului 2012, a fost organizat Concursul de proiecte pentru publicațiile culturale în limba română din Republica Moldova și din Europa Occidentală susținute de ICR.

1 martie / Ziua Mărțișorului la Kiev, în parteneriat cu Ambasada României la Kiev. Din program: un recital Alexandrina Hristov, proiecții video despre tradiția Mărțișorului și o expoziție de pictură. Evenimentul a avut loc într-o locație de prestigiu din capitala ucraineană, „M17 Contemporary Art Center”, cotate printre primele trei galerii de artă din Kiev. Au participat reprezentanți ai comunității românești din Kiev, membri ai corpului diplomatic, experți locali ai EUNIC, oameni de cultură, reprezentanți ai administrației centrale și ai mass-media.

17-25 martie / A doua ediție a Caravanei teatrului și folclorului românesc la românii din Regiunea Odesa (Ucraina). Partener: Asociația Național-Culturală „Basarabia” a Românilor din regiunea Odesa. Programul a inclus șapte spectacole al Teatrului Colibri din Craiova cu piesa *Fata moșneagului și fata babei* de Ion Creangă regia: Todor Valov și Stefka Kyulieva, în localitățile: Kamișovka (Hagi-Curda) – raionul Ismail, Novoseliskoe (Satu Nou) – raionul Reni, Staroselie (Frumușica Veche) – raionul Sărata, Krutoiarovka (Vădeni-Moldova) – raionul Cetatea Albă, Borisoska (Borisăuca) – raionul Tatarbunar, Dmitrovka (Dumitrești) – raionul Chilia, Utkonosovka (Erdek-Burnu) – raionul Ismail. Caravana din acest an a mai cuprins

reprezentării de muzică și dans popular românesc ale Ansamblului „Dor Basarabean” din Utkonosovka (Erdek-Burnu) – raionul Ismail, unul dintre cele mai valoroase ansambluri care promovează valorile autohtone ale culturii tradiționale românești din Basarabia Istorică. Prima ediție a acestui proiect, realizată în 2010, s-a desfășurat în alte șase localități din Regiunea Odesa unde locuiesc români. Peste 1 500 de copii, tineri și adulți au avut ocazia să urmărească, pentru prima dată, teatru de păpuși și concerte de muzică și dansuri populare românești.

24-29 martie / Zilele Basarabiei – Ziua Unirii Basarabiei cu Țara. În perioada 24-29 martie, în România și în Republica Moldova au avut loc manifestări culturale menite să marcheze 93 de ani de la Unirea Basarabiei cu Țara. Direcția Români din Afara Țării a sprijinit organizarea unei serii de evenimente culturale dedicate acestui moment istoric, în centrele universitare din București, Timișoara, Galați, Iași, respectiv, Bălți și Chișinău. Parteneri: Organizațiile Studenților Basarabeni din București și Timișoara, Clubul Studenților Basarabeni și Bucovineni din Galați și Asociația Tinerilor Basarabeni din Iași. Din program: dezbateri și conferințe, concursuri de eseuri, poezie și pictură pe aceeași temă, expoziții de fotografie, concerte de muzică, proiecții de filme, reprezentări teatrale, depuneri de flori și slujbe de comemorare la cimitirul Mănăstirii Cernica pentru membrii Sfatului Țării, artizanii Unirii. Evenimentele au beneficiat de sprijinul mai multor parteneri centrali. Cu aceeași ocazie, ICR, în parteneriat cu Forul Democrat al Românilor din Moldova, a organizat, în data de 26 martie, la Ginta Latină – centru de cultură, artă și teatru din Chișinău, un concert extraordinar intitulat „Cântece care ne-au însoțit istoria”, susținut de Grigore Leșe și Grupul Iza din Maramureș. Programul a continuat la Bălți (Teatrul Național „Vasile Alecsandri”) pe 27 martie, cu spectacolul folcloric susținut de Margareta Clipa, Dinu Iancu Sălăjanu și grupul folcloric Teleormanul, acompaniați de orchestra Mugurelul din Chișinău. Pe 29 martie, în același teatru din Bălți, alte nume mari ale culturii române au marcat cei 93 de ani de la Unire: Ion Caramitru, acompaniat de clarinetistul Aurelian-Octav Popa, au prezentat spectacolul de poezie *Dor de Eminescu*. Partener:

Universitatea „Alec Russo” din Bălți.

26 aprilie / De Paște la românii din Timoc (Serbia de Răsărit). În a treia zi pascală a anului, Parohia Ortodoxă Română din Malainița și Asociația Ariadnae Filum din Serbia au organizat, la Malainița, cu sprijinul ICR, Festivalul de Paște al românilor din Timoc. Programul a cuprins spectacole de muzică și dansuri populare românești ale unor ansambluri locale și un recital susținut de Florin Vasiliță și grupul Teleormanul, prezenți pentru a doua oară printre românii timocenii. Manifestările au avut loc pe pajiștea din fața Bisericii Sf. Arhangheli și Preacuvioasa Maica Parascheva și au fost precedate de slujba religioasă oficiată de protopop iconom stavrofor Boian Alexandrovici și de alți reprezentanți ai Bisericii Ortodoxe Române.

30 aprilie – 1 mai / Concerte de muzică bizantină la Lisabona, susținute de corul Theophania al Bisericii Ortodoxe „Schimbarea la Față” din Cluj-Napoca, dirijor: conf. univ. Ciprian Para. Concertele, organizate în colaborare cu ICR Lisabona, au avut loc la Igreja Madredeus, pe 30 aprilie și la Basilica da Estrela, pe 1 mai. Programul a cuprins lucrări semnate de Gavriil Musicescu, Gheorghe Dima, Nicolae Lungu, Sabin Drăgoi, Gheorghe Cucu, Alexandru Podoleanu și Pr. Nicolae Moldoveanu. Corul are în componență 20 de membri, artiști lirici din corul Filarmonicii „Transilvania”, din corul Operei Române și studenți de la Academia de Muzică „Gheorghe Dima” din Cluj-Napoca.

8-9 mai / Concerte susținute de trupa Nightlosers în Spania, cu ocazia Zilei Europei, la Alicante (Aula CAM) și Elche (Centro de Congresos „Ciudad de Elche”). Partener: Asociația Amigos de Rumania para la Iniciativa y Promoción de Intercambios Culturales „Aripí”. Nightlosers, o formație românească înființată în 1994 la Cluj-Napoca, îmbină muzica tradițională ardelenescă și blues-ul. În prezent, trupa îi are în componență pe: Hanno Höfer (chitară, vocal), Jimi Laco (chitară, vocal), Octavian „Barila” Andreescu (bass), Lucian Pop (bass), Grunzo Geza (clape), „Nașu” Claudiu Purcarin (tobe). În regiunea valenciană (cu provinciile Castellón, Valencia și Alicante) trăiesc peste 140 000 de români.

13-14 mai / Conferința științifică internațională „Revista *Limba Română* – două decenii în serviciul culturii naționale”, la Chișinău. Parteneri: Revista *Limba Română*,

Casa Limbii Române „Nichita Stănescu” din Chișinău, Uniunea Scriitorilor din Moldova. Cu ocazia sărbătoririi a 20 de ani de existență a publicației *Limba Română*, au fost organizate mai multe acțiuni cultural-literare. Din program: prelegeri susținute de reprezentanți ai Academiei Române, Parlamentului Republicii Moldova, Guvernului Republicii Moldova, Guvernului României, Primăriei Municipiului Chișinău, Institutului de Filologie Română „Al. Philippide” din Iași, Uniunii Scriitorilor din Moldova, Universității de Stat din Moldova, Universității Pedagogice de Stat „A. Russo” din Bălți, Universitatea de Nord din Baia-Mare ș.a; masa rotundă „Limbaj, discurs, societate/Adversitățile itinerarului democratic/ Text literar, mentalitate și context social/Presa scrisă și cultura limbii”; lansarea nr. 3-6/2011, număr jubiliar al revistei; inaugurarea arhivei electronice a revistei și lansarea oficială a site-ului www.limbaromana.md; vernisarea unei expoziții de fotografii aniversare; dezvelirea plăcii comemorative dedicate acad. Nicolae Corlăteanu, filolog și promotor al limbii române; vizită la Mănăstirea Curchi, important centru monastic și cultural din perioada interbelică, și la complexul arheologic Orheiul Vechi.

20-25 mai / Festivalul internațional „Poezia regiunilor de contact etnic”. Parteneri: Uniunea Scriitorilor din România – Filiala Timișoara, Primăria și Consiliul Local Timișoara. Festivalul, care s-a desfășurat la Timișoara, Lugoj, Jimbolia și Oradea, cu participarea unor personalități din țară și din diaspora, a inclus conferințe, simpozioane, mese rotunde și dezbateri, recitaluri de poezie, lansări de carte, vizite de documentare și întâlniri cu autoritățile locale și cu publicul iubitor de literatură. Alături de invitatul de onoare – prof. univ. dr. Marcel Cornis-Pope (Virginia Commonwealth University, S.U.A.), care a susținut o suită de conferințe privind istoria literaturilor din estul și sud-estul Europei, la activitățile Festivalului au luat parte: Varujan Vosganian (prim-vicepreședinte al Uniunii Scriitorilor din România), Gabriel Chifu (vicepreședinte al Uniunii Scriitorilor din România), Ioan Baba (Serbia), Boszormenyi Zoltan (Monaco), Nicu Ciobanu (Serbia), Al. Cistelean (Târgu Mureș), Ion Cocora (București), Dan Cristea (București), Vasile Dan (Arad), Octavian Doclin (Reșița), Eugen Evu (Hunedoara), Mircea Martin (București), Ion Milos (Suedia),

„Aromânii și muzica lor”: concert susținut de Ovidiu Lipan Tândărică în Macedonia

Concert Pasărea Colibri la românii din Voivodina

Virgil Podoabă (Târgu Mureș), Ion Pop (Cluj-Napoca), Adrian Popescu (Cluj-Napoca), Nicolae Prelipceanu (București), Nicolae Sârbu (Reșița), Tudorel Urian (București), precum și poeți, critici, istorici literari și esești, membri ai Filialei timișorene a Uniunii Scriitorilor. Au mai avut loc lansări de carte și recitaluri de muzică de cameră și de poezie.

4-5 iunie / „Aromânii și muzica lor” – turneu susținut de Ovidiu Lipan Țândărică, Stelu Enache & orchestra și formația Mușata Armână în Albania (amfiteatrul din Pogradec) și Macedonia (Casa de Cultură din Bitola). Parteneri: Ambasada României la Tirana, Asociația Culturală „Aromânii din Albania”, Consulatul Onorific al României din Bitola și Asociația Vlahilor din Bitola (Macedonia). Au fost interpretate piese de pe albumul *Bachița*, pe teme din muzica aromână, interpretate în dialect. Dintre cele 11 piese, doar două aparțin unor compozitori, restul fiind creații colective. Orchestrațiile îi aparțin lui Ovidiu Lipan Țândărică. În deschidere, a concertat ansamblul Mușata Armână din localitatea Kogălniceanu, jud. Constanța, păstrător fidel al folclorului aromân (coordonator: Iulia Wisošenski, cercetător la Institutul de Etnografie și Folclor „C. Brăiloiu” al Academiei Române).

5-15 iunie / Tabăra de creație transfrontalieră „Atelierele de la Românești”. Parteneri: Filiala Timișoara a Uniunii Scriitorilor din România, Fundația Vest pentru Jurnalism Regional și Euroregional – Centrul de Jurnalism Românești (județul Timiș) și, respectiv, revistele *Lumina* (Pančevo) și *Libertatea* (Novi Sad), care grupează în jurul lor majoritatea scriitorilor români din spațiul ex-iugoslav (Regiunea Autonomă Vojvodina și Valea Timocului). Experiența acumulată și rezultatele foarte bune obținute în urma desfășurării primelor patru ediții ale Taberei (2007, 2008, 2009, 2010 – ultimele două beneficiind de sprijinul Institutului Cultural Român) au pledat pentru continuarea și consolidarea acestei colaborări. Din program: ateliere de creație, seri literare, mese rotunde și dezbateri, vizite de documentare, întâlniri cu autoritățile locale și lecturi publice. Au participat zece scriitori români din Serbia și România.

30 iunie – 2 iulie / Spectacolul *Dor de Eminescu* cu

Ion Caramitru, acompaniat la clarinet de Aurelian-Octav Popa în Canada, la Montreal și Toronto. Partener: Asociația ROCADE din Montreal. Spectacolul a fost dedicat comunității de români din Montreal și Toronto (aproximativ 250 000 de persoane, inclusiv români basarabeni stabiliți în zonă). Au avut loc două reprezentații: la Montreal, la Pavillon de l'Entrepôt, și la Toronto, la Dante Alighieri Academy.

30 iunie – 11 iulie / „Cultură și tradiții aromâne” – curs de perfecționare pentru cadrele didactice care predau dialectul aromân în Albania, Bulgaria, Grecia, Republica Macedonia și România (Sinaia), în colaborare cu Societatea de Cultură Macedo-Română din București. Dat fiind faptul că în România se predă cursul opțional „Cultură și tradiții aromâne” (curs aprobat pentru clasele IX-XII de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului în anul 2007, iar programele au fost elaborate în cadrul grupului de lucru coordonat de MECS în perioada 2005-2007), la acest curs de formare au participat și cadre didactice care predau dialectul aromân în România. Grupul-țintă a fost format din 20 de cursanți, cadre didactice care predau în dialect, oameni de cultură, scriitori din țările menționate. Cursul de perfecționare a fost ținut de cadre didactice din învățământul universitar și de specialiști din cadrul Academiei Române: prof. univ. dr. Nicolae Saramandu, Academia Română, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti” /Universitatea din București și CS III, lector dr. Manuela Nevaci, Academia Română, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti” /Universitatea din București. Orele de curs au fost completate cu trei conferințe susținute de: acad. Marius Sala, vicepreședintele Academiei Române, prof. univ. Nicolae Tanașoca, directorul Institutului de Studii Sud-Est Europene al Academiei Române, și Ion Caramitru, președintele Societății de Cultură Macedo-Române.

4-14 august / „Prima oprire: România!” – tabără de cultură și civilizație românească. Continuând tradiția de a promova comunități românești uitate și de a derula proiecte în care principalii actori sunt tineri români din regiuni defavorizate din punct de vedere identitar și cultural, proiectul a fost destinat în acest an elevilor români și cadrelor didactice de la Liceul „Mihai Eminescu” din Comrat (Regiunea Autonomă Găgăuzia, Republica Moldova). Au

participat 35 de persoane (elevi și profesori coordonatori de grup). Programul a cuprins vizite de documentare în Delta Dunării, Constanța și București, seri de lectură și folclor românesc, alături de sesiuni de teatru și film. ICR a oferit tuturor participanților cărți și DVD-uri cu teatru și film românesc.

31 august / Ziua Limbii Române, la București și în Republica Moldova, în parteneriat cu Platforma Civică ACȚIUNEA 2012. Proiectul s-a dorit o reeditare a Zilelor Culturii și Limbii Române, desfășurate anul trecut la Chișinău. În Piața George Enescu din București au concertat (pro bono), cu două reprezentații: Grigore Leșe, Iris, Maria Răducanu, Alexandrina Hristov, El Negro, Trei Parale, Subcarpați, Nimeni Altu', Morometzii, Butch&Keri, Bitză și Norzeatic. La eveniment au fost prezente peste 2 000 de persoane. Sub același generic, s-au derulat caravane ale cărților pentru dotarea bibliotecilor școlare și liceale din: Aluatu (raionul Taraclia), Cojusna (raionul Strășeni), Măgdecești (raionul Criuleni), Ciorești (raionul Nisporeni) și Gotești (raionul Cantemir). Au fost atribuite cu titlu gratuit peste 600 de volume din colecția „Biblioteca pentru Toți”, oferite de Jurnalul Național. Platforma Civică ACȚIUNEA 2012 este o coaliție de organizații non-guvernamentale și grupuri de inițiativă care susțin regăsirea românilor de pe cele două maluri ale Prutului.

3-5 septembrie / Concert Pasărea Colibri la Vârșeț (Voivodina, Serbia), în seria proiectelor dedicate comunității românești din Serbia. Partener: Comunitatea Românilor din Serbia. În sala Teatrului Național din Vârșeț, Mircea Baniciu, Mircea Vintilă și Vlady Cnejevici au interpretat melodii cunoscute ale legendariei trupe, selecții de pe albumele *Cântece de bivuac*, *În căutarea cuibului pierdut*, *Încă 2000 de ani*.

9-25 septembrie / Tradiție și spiritualitate românească în Serbia de Răsărit (Timoc), ediția a II-a. Parteneri: Asociația pentru cultură a Rumânilor din Sârbie „Rumâni Ortodocși” din Malainița și Asociația Ariadnae Filum din Bor (Serbia). Programul a inclus ateliere și cursuri practice de sculptură în lemn, de icoane pe sticlă și lemn, susținute de Dragan Petrovici, sculptor și pictor român din zonă. Au participat tineri români din zona Isacova (40

Ziua Limbii Române la București

participanți) și un grup de 30 de copii ai etnicilor români din zonă (5 ore/săptămână, în fiecare sâmbătă a săptămânii – în total: 110 ore –, în perioada 1 aprilie – 1 septembrie). Complementar cursurilor practice, Dragan Petrovici și preotul Boian Alexandrovici au susținut în beneficiul cursanților prelegeri pe teme de artă religioasă. Până în prezent a fost finalizat iconostasul Bisericii Sfinții Mucenici Montanus Preotul și soția sa Maxima din Singidunum, din satul Isacova, comuna Ciupria, Valea Moravei (Serbia), construită în timp record din donațiile românilor timoceni din Elveția. O altă etapă a proiectului, intitulată „Cântec pentru Timoc”, a cuprins o serie de concerte realizate în perioada premergătoare recensământului național din Serbia (octombrie 2011). Obiectivul principal l-a constituit promovarea culturii și limbii române și, implicit, conștientizarea apartenenței acestor comunități la filonul românesc. În zilele de 10 și 30 septembrie, grupul de etnojazz Misteria Carpatica a susținut concerte la Bolievaș și Cucevo. Misteria Carpatica este o formație timoceană de

world-fusion, înființată în anul 2009 și coordonată de Cristian Wagner-Rutsanu, care îmbină muzica tradițională românească cu ritmuri de jazz, rock, funk sau alte genuri muzicale moderne. Pe 16 și 17 septembrie, la Negotin și Cladovo au avut loc două concerte susținute de Angelica Stoican și grupul Izverna din Orșova (jud. Mehedinți), iar pe 23 și 24 septembrie, grupul Rapsozii Oltului acompaniat de Orchestra Populară a Radiodifuziunii Române, dirijată de Adrian Grigoraș, au concertat la Bor și Petrovaț.

20-24 septembrie / Caravana poeziei românești contemporane la Muntele Olimp, Grecia. Partener: Uniunea Scriitorilor din România (USR). Au fost organizate o caravană literară și un turnir poetic în Grecia (etapă finanțată de ICR și USR), care a inclus o întâlnire a grupului de scriitori cu comunitatea de aromâni din Larisa, recitaluri și alte evenimente asociate în Halkidiki și Leptokaria (de la poalele Muntelui Olimp), și o seară poetică, urmată de dezbateri pe teme literare, în beneficiul comunității românești din Salonic. Moderatori: Victor Ivanovici și Stavros Deligiorgis. Acestei prime etape i-a urmat un turnir poetic pe scena Ateneului Român, cu participarea a 20 de poeți români, selectați de criticul literar Nicolae Manolescu (etapă finanțată de USR). Eveniment organizat cu sprijinul Ministerului Culturii și Patrimoniului Național, Primăriei Sectorului 2 București, ARIEL (Asociația Revistelor, Imprimeriilor și Editurilor Literare din România) etc.

3-13 noiembrie / „Paganini – înger sau demon?” – concert Alexandru Tomescu în Noua Zeelandă. Acesta a interpretat la vioara Stradivarius cele 24 de capricii de Paganini, însoțite de proiecții video (semnate de Oana Drăgulinescu). Spectacolul a avut loc în data de 13 noiembrie, în Auckland (sala Concert Chamber din cadrul complexului Auckland Town Hall), fiind precedat de un atelier de muzică clasică destinat studenților dar și publicului larg, pe 10 noiembrie. Partener: Revista *Pagini Românești* și Centrul Cultural Român din Auckland.

1-2 decembrie / Serie de evenimente dedicate Zilei Naționale a României la Iula, Ungaria, organizat în parteneriat cu Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, revista *Foaia Românească* din Iula și Direcția pentru Cultură, Culte și Patrimoniu Național Arad, a cuprins recitaluri Nicu

Alifantis, Misteria Carpatica (Timoc) și vernisajul unei expoziții de fotografie. Concertele au avut loc în Sala Studio a Teatrului Cetății din localitate. Expoziția „Românii de la marginea lumii”, cuprinzând fotografii din colecția revistei *Foaia Românească* – imagini din viața comunităților românești din Ungaria, răspândirea românilor pe teritoriul actualei Ungarii etc. – a fost deschisă în Aula Liceului Românesc „Nicolae Bălcescu” din Iula. Săptămânalul *Foaia Românească* a aniversat, în 2011, 60 de ani de apariție neîntreruptă și este editat de Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria (organizație înființată în 1948, care a strâns laolaltă 19 asociații locale și de specialitate ale românilor din Ungaria).

1-4 decembrie / Ziua Națională a României la Torino, în parteneriat cu asociații românești din Torino și cu Primăria din Torino. În program: spectacolul *Măscăriciul*, adaptare după A.P. Cehov, în regia și interpretarea lui Horațiu Mălăele, care a evoluat de această dată în tandem cu actorul Nicolae Urs, și o gală de balet, producție a Operei Naționale București, cu primi soliști ai Operei, sub îndrumarea coregrafului Alin Gheorghiu. Gala a inclus numere consacrate din repertoriul clasic și din cel contemporan – suită de pas de deux-uri din baletetele: *Tango. Radio and Juliet*, *Lacul lebedelor*, *Frumoasa din pădurea adormită*, *Spărgătorul de nuci*, *Giselle*, *Corsarul*, *Don Quijote*, *Diana* și *Acteon*, *Flăcările Parisului* etc. Evenimentele au avut loc la Teatrul Gobetti, un prestigios edificiu al orașului Torino, care găzduiește anual Festivalul Teatrului European.

1-4 decembrie / Ziua Națională a României în comunitatea românilor din Germania, la Düsseldorf și Essen, în parteneriat cu Asociația Culturală Română „Atheneum” din Düsseldorf. Proiectul a inclus: un recital al sopranei Nelly Miricioiu, acompaniată de ChorForum din Essen, la Biserica St. Engelhart din Essen și un spectacol festiv susținut de Art Kammer Orchester din Timișoara în Sala de Teatru a Artiștilor Plastici din Düsseldorf (Malkasten). Din program: *Anotimpurile* de Antonio Vivaldi, *Rapsodia Română* de George Enescu, *Balada pentru vioară și pian* de Ciprian Porumbescu, recitaluri și momente coregrafice cu participarea ansamblului german de balet „Fantezia” și a ansamblului Liceului de Coregrafie „Floria Capsali” din

București. Seria de evenimente s-a încheiat cu un concert de muzică românească și colinde susținute de Art Kammer Orchester din Timișoara, în incinta Bisericii Marktkirche din Essen.

Publicații

La sfârșitul anului 2010 au fost scoase la concurs șapte poziții pentru publicații culturale în limba română din Republica Moldova și o poziție pentru o revistă în limba română din Europa Occidentală. Bugetul alocat acestui program pentru întreg anul 2011 a fost de 220 000 EUR. În urma evaluării dosarelor de aplicație, un juriu format din experți independenți – Eugen Negrici, Cornel Ungureanu și Gabriel Chifu – a selectat șapte publicații din Republica Moldova (poziția pentru publicațiile culturale din Europa Occidentală nefiind ocupată): *Clipa*, *Contrafort*, *Destin Românesc*, *Limba Română*, *Semn*, *Sud-Est Cultural* și *Münchhausen*. ICR a continuat să editeze, în paralel, o publicație în limba română în Ucraina, *Glasul Bucovinei*. e diseminare a cercetării științifice asupra istoriei și culturii Basarabiei. Începând cu 2006, revista apare într-o serie nouă, la Chișinău. Tiraj: 1000 ex.

Clipa – revistă de cultură și creație literară a tinerei generații din Basarabia, care are ca scop promovarea creațiilor culturale care aparțin copiilor și adolescenților din Republica Moldova, urmărind să faciliteze afirmarea lor publică și familiarizarea lor cu valorile culturii române moderne. Tiraj: 1500 ex.

Contrafort – revistă a tinerilor scriitori din Basarabia, care și-a fixat drept scop programatic promovarea tinerilor scriitori din Republica Moldova, sincronizarea cu valorile culturii române moderne și educarea spiritului critic și civic în spațiul public dintre Prut și Nistru. Tiraj: 1000 ex.

Destin Românesc – revistă de cultură și istorie, care s-a afirmat ca una dintre principalele surse de diseminare a cercetării științifice asupra istoriei și culturii Basarabiei. Începând cu 2006, revista apare într-o serie nouă, la Chișinău. Tiraj: 1000 ex.

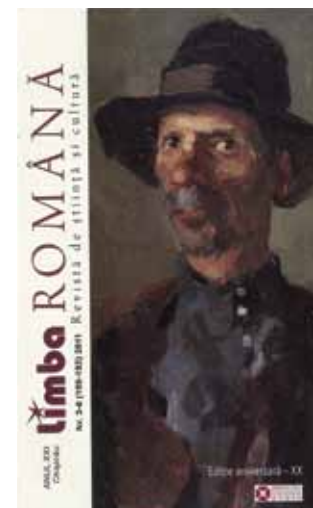
Limba Română – revistă de știință și cultură. Fondată la Chișinău în anul 1991, publicația a reușit să devină un instrument indispensabil de lucru pentru cadrele

didactice din Republica Moldova, un ajutor eficient pentru toți cei interesați să cunoască temeinic limba română. Revista își propune să ofere o imagine obiectivă privind trecutul, prezentul și dinamica dezvoltării limbii, literaturii și culturii române. Tiraj: 2 000 ex.

Semn – revistă literară care are ca scop dezbateră de idei, reflectarea unor tematici de interes pentru cultura română modernă, precum și deschiderea către publicul tânăr basarabean. *Semn* este principala publicație culturală din Republica Moldova care apare în afara Chișinăului. Tiraj: 1000 ex.

Sud-Est Cultural – revistă de artă, cultură și civilizație, o publicație trimestrială de cultură și civilizație, care apare din anul 1990 la Chișinău. Revista contribuie la afirmarea creației literare contemporane din Republica Moldova, fiind conectată la valorile culturale românești actuale și oferind un larg spațiu pentru dezbateri culturale și civice. Tiraj: 500 ex.

Glasul Bucovinei – revistă de istorie și cultură, publicație trimestrială, înființată în 1994, care apare la Cernăuți și București, reunind studii și cercetări despre tradiția românească a Bucovinei, semnate de autori români și străini. Este difuzată în Bucovina istorică și în străinătate. Tiraj: 1 200 ex.

Directia
Arte
Vizuale

„Culorile avangardei, așa cum se regăsesc ele pe simezele unor importante muzee de artă din țară, printre care se află și cel din Constanța, se pregătesc să-și reia periplul european, bifând pe harta culturală internațională un loc special: Complexul Muzeal Vittoriano din capitala Italiei, Roma. Expoziția, organizată de Institutul Cultural Român (ICR) și de Ministerul Culturii și Patrimoniului Național, în parteneriat cu nouă muzee din țară, și-a început periplul cultural în anul 2009 [...]. «Culorile avangardei», una dintre cele mai importante expoziții itinerate de România în domeniul artelor vizuale, se prezintă la înălțimea exigențelor internaționale, fiind foarte bine primită de iubitorii de artă cehi și portughezi.”

Mirela Stîngă, *Telegraf Online Constanța*

„Definit în timp prin creativitate și valoare, graficianul și autorul unor forme spațiale ambientale remarcabile prin plasticitate și subtila metaforă, Dragoș Pătrașcu a atins nivelul maxim al potențialului său creator, expoziția-sinteză de la Institutul Cultural Român echivalând cu portretul artistului la maturitate.”

Valentin Ciucă, *Ziarul de Iași*

„Fotografiind, Mircea Struțeanu migălește lumi pe care altfel nu le-am vedea. Fiecare instantaneu e rezultatul unei construcții, fiecare chip se armonizează fără să știe cu mediul în care a fost surprins. În spatele identității vizuale plutește un abur de mister, de inefabil, de povești care încă nu și-a depănat ultimele file. [...] De joi încoace, la ICR (Aleea Alexandru nr. 38), Mircea Struțeanu vă așteaptă la expoziția «Scriitori români. Chipuri și taine». [...] Cine intră în sala de la ICR nu vede Polirom versus Humanitas, *România literară* versus *Observator cultural*, conservatori versus neomarxiști sau stînga versus dreapta. Cuvintele de ordine sunt «împrietenire» și «demonumentalizare».”

Radu Paraschivescu, *Adevărul*

Pentru Direcția Arte Vizuale, anul 2011 a fost unul al consolidării programelor și proiectelor inițiate în anii anteriori, care au urmărit atingerea obiectivelor asumate: susținerea circulației operelor și creațiilor românești din sfera artelor vizuale și din cea a artelor spectacolului; sprijinirea mobilității artiștilor români și a specialiștilor din domeniu; asocierea la organizarea unor manifestări internaționale de amploare – festivaluri, concursuri, bienale, ateliere, colocvii etc. Parteneriatele încheiate cu organizatorii unor festivaluri de artă plastică, film, teatru, cu universități de arte plastice și galerii au avut ca scop desfășurarea de programe cu o anumită regularitate, traduse prin serii de conferințe, dezbateri, întâlniri, prezentări de filme românești, organizarea expozițiilor de artă plastică românească, organizarea de festivaluri de teatru etc.

ICR a devenit partener în organizarea unor festivaluri de film din țară, precum Transilvania International Film Festival – TIFF, continuând totodată colaborarea cu NextT, Timishort, ASTRA Sibiu, Anim’est, Festivalul Filmului de Piatra, dar și cu festivaluri din afara țării precum ToRo Canada, Stanford, Luxemburg.

Din anul 2007, ICR este principalul organizator al Festivalului Filmului European, desfășurat în fiecare an, în luna mai, la București, Timișoara, Iași, Brașov și Târgu-Mureș. Și cea de-a XV-a ediție a beneficiat de sprijinul Reprezentanței Comisiei Europene în România, al ambasadelor, institutelor și centrelor culturale ale țărilor europene, al Arhivei Naționale de Filme, precum și al Uniunii Cineaștilor din România.

În cadrul Serilor de film de la ICR, program derulat pe tot parcursul anului, au fost proiectate filme de ultimă oră ale regizorilor români. De asemenea, la sediul ICR au fost organizate expoziții de artă plastică și fotografică.

Institutul Cultural Român s-a implicat în continuare în organizarea proiectului expozițional „România medievală”, desfășurat în perioada 2009-2012, care își propune să pună în valoare bogăția patrimoniului cultural al României. Curator: Laurent Chrzanovski. Scopul principal este de a propune publicului european o lectură a istoriei continentale prin prisma istoriei României medievale din secolul al III-lea până în secolul al XVII-lea. Menită să prezinte o selecție semnificativă de artefacte, dar mai ales cele mai importante opere de artă ale epocii, expoziția se dorește o premieră națională și mondială, grație colaborării cu majoritatea muzeelor din țară, sub coordonarea juridică și administrativă a instituției desemnate de Ministerul Culturii și Patrimoniului Național – Muzeul Național Brukenthal. În cadrul proiectului au fost realizate un volum științific în mai multe limbi, rezultat al celor mai recente cercetări, și un catalog al expoziției. Parteneri: Ministerul Afacerilor Externe, Ministerul Culturii și Patrimoniului Național, Academia Română, Muzeul Național Brukenthal și alte muzee naționale.

A demarat, totodată, proiectul „X20”. O radiografie a artei românești din ultimii 20 de ani”, care se desfășoară în perioada august 2011 – mai 2012. „X20” este un proiect curatorial și editorial de anvergură națională unic pe scena artistică românească, primul bilanț cu o miză istorică de reprezentativitate în arta contemporană. „X20” își propune să radiografieze fenomenul artistic românesc din ultimii 20 de ani, semnalând principalele personalități și grupări care s-au făcut remarcate pe scena artei contemporane după 1989. Proiectul vizează artiști activi în țară și în străinătate, care indică, prin creațiile lor, direcțiile pe care le-a urmat arta românească în această perioadă. Se intenționează astfel formularea unei imagini lucide asupra artei recente, prin analiza principalelor orientări, evenimente și personalități implicate. Cercetarea și proiectul curatorial al acestui bilanț vor fi realizate de Liviana Dan, Adrian Guță, Erwin Kessler și Carola Chișiu.

ICR a organizat și în acest an, în cadrul parteneriatului cu Academia Athanor din Burghausen, Germania, în luna august, atelierul de artă dramatică „În căutarea teatrului existențial” – cursuri și workshopuri de creație și interpretare scenică. Au susținut cursuri prof. David Esrig, Evelin Kohl, Reiner Dobernig, Catherine Dubois, Ilse Lauer, Rosamund Steen, Ovidiu Schumacher, Gabriele Walch. Evenimentul a reunit artiști internaționali și români, critici de teatru. Pe termen lung, proiectul are ca obiectiv construirea unei platforme de comunicare și cooperare între scena artistică locală și cea internațională, contribuind în mod esențial la integrarea comunității artistice locale într-un circuit internațional.

În a doua jumătate a anului, ICR a fost partener al Festivalului Național de Teatru, prin susținerea prezenței la București a unor programatori teatrali străini. Ediția de anul acesta a festivalului a fost organizată împreună cu UNITER, Ministerul Culturii și Patrimoniului Național, Primăria Municipiului București, Reprezentanța Comisiei Europene în România.

Gala de deschidere a Festivalului Filmului European

Film

27 ianuarie / „Seara de film la ICR”: au fost prezentate filme românești de animație din competiția Festivalului Internațional Anim'est 2010. Au fost proiectate *Al nouălea limb*, regia: Ciprian Chivari, *Black Fantastic*, regia: Călin Pop, *Grand Café*, regia: Bogdan Mihăilescu, *How to Deal with Nonsense*, regia: Veronica Solomon, <http://communism2010.com>, regia: Dénes Sántha, Damó Zsolt, *Indienii secui*, regia: Zoltán Balázs, Annamária Kopacz, *Moștenire*, regia: Valeriu Căliman, *Mad World*, regia: Andreia Dobrota, *Make Love, Not Sex*, regia: Tamás Szócs, Mátyás, *Mátyás*, regia: Cecilia Felméri, *Obiceiuri proaste*, regia: Oana Cătălina Gheorghiu, *Soare ră sare*, regia: Oana Nechifor, *The Sprout*, regia: Gabriela Popov, și *Vara 99 Mega-Hits*, regia: Alina Manolache, Liviu Bărbulescu. Proiecția a fost urmată de o masă rotundă despre situația animației din România, cu participarea realizatorilor Cecilia Felméri, câștigătoarea Premiului Anim'est 2010 pentru Cel mai Bun Film Românesc, Călin Pop, Gabriela Popov, Alina Manolache, Liviu Bărbulescu, Ciprian Chivari, Oana Cătălina Gheorghiu și Andreia Dobrotă. Moderator: Mihai Mitrică (director al Festivalului Internațional Anim'est).

25 februarie / „Seara de film la ICR”: proiecția filmului documentar *Oceanul mare*, regia: Katarina Copony, coproducție Austria-Germania-România, 2009. A prezentat Ada Solomon (producător).

24 martie / „Seara de film la ICR”: șapte scurtmetraje studențești premiate la Festivalul de film studențesc CineMAiubit, ediția 2010: *Strung Love*, regia: Victor Dragomir, *Categoria grea*, regia: Olivia Căciuleanu, *Draft 7*, regia: Luiza Pârvu, *Extrasezon*, regia: Raya Al Souliman, *Fotografia*, regia: Victor Dragomir, *Între prieteni*, regia: Ozana Nicolau, și *15 Iulie*, regia: Cristian Iftime. Cu această ocazie, a fost lansat și numărul 9 al revistei *Film Menu*. Au prezentat: conf. univ. dr. Sorin Botoșeneanu, decanul Facultății de film din cadrul UNATC, lect. univ. dr. Doru Nițescu, coordonator al Festivalului CineMAiubit, Andrei Rus, redactor coordonator *Film Menu*, Andrei Gorzo, critic de film.

6-10 aprilie / Festivalul de film NexT, ediția a V-a, organizat de Societatea Culturală NexT. Devenit un reper pentru festivalurile de scurtmetraj din Europa de Est, festivalul s-a desfășurat la Cinemateca Eforie, Cinematograful Scala și Orange Concept Store. Ca și la edițiile anterioare, Institutul Cultural Român a acordat cele trei premii în valoare totală de 8 000 EUR: Trofeul NexT filmului *La huida/Goana*, regia: Victor Carrey, Premiul „Cristian Nemescu” pentru cea mai bună regie, care i-a revenit filmului *Deeper than Yesterday/La tot mai mare adâncime*, regia: Ariel Kleiman, și Premiul „Andrei Toncu” pentru cea mai bună coloana sonoră, acordat peliculei *Talleres clandestinos/Croitori clandestini*, regia: Catalina Molina.

19-22 mai / Festivalul filmului românesc ToRo din Toronto, desfășurat la Innis Town Hall, Bloor Cinema și Toronto Underground Cinema. Cea de a IV-a ediție, intitulată „A Day in the Life/O zi din viață”, a fost organizată de ToRO Arts Group în parteneriat cu ICR New York, cu sprijinul ICR. Selecția producțiilor de lungmetraj, film documentar și scurtmetraj a inclus: *Autobiografia lui Nicolae Ceaușescu*, regia: Andrei Ujică, *Aurora*, regia: Cristi Puiu, *Medalia de onoare*, regia: Călin Peter Netzer, *Morgen*, regia: Marian Crișan, *Principii de viață*, regia: Constantin Popescu, *Circul vesel*, regia: Claudiu Mitcu, *Kapitalism – rețeta noastră secretă*, regia: Alexandru Solomon, *The Shukar Collective Project*, regia: Matei-Alexandru Mocanu. Parteneri: Cinema Studies Student Union, University of Toronto Film Festival, Hart House Film Board, Hot Docs Film Festival, Film Festival Consortium of Toronto.

19-21 aprilie / Zilele Filmului Portughez la sediul ICR, eveniment organizat în parteneriat cu Ambasada Portugaliei la București, cu sprijinul Institutului Camões. Au fost proiectate filmele: *Canção de Lisboa*, regia: Cottinelli Telmo, *Ala-Arriba*, regia: Leitao de Barros, și *Belarmino*, regia: Fernando Lopes. În deschiderea evenimentului au luat cuvântul E.S. dl António Antas de Campos, ambasadorul Portugaliei la București, și dl Horia-Roman Patapievic, președintele ICR.

4-8 mai / Festivalul Internațional de Film Timishort, ediția a III-a, organizat la Timișoara de Asociația

Română a Filmului Independent în parteneriat cu Centrul Național al Cinematografiei, cu sprijinul mai multor instituții printre care și Institutul Cultural Român. ICR a acordat Premiul pentru cel mai bun film, care i-a revenit scurtmetrajului *15 Iulie*, regia: Cristi Iftime, și Premiul pentru cel mai bun film românesc, acordat peliculei *Fotografia*, regia: Victor Dragomir.

5-29 mai / Festivalul Filmului European, ediția a XV-a, la București, Brașov, Iași, Târgu-Mureș și Timișoara. Programul festivalului a cuprins peste 50 de filme, reprezentând 30 de țări, printre care și premiera filmului românesc *Metrobranding*, un documentar semnat de Ana Vlad și Adrian Voicu. Ambasadorul onorific din acest an a fost regizorul Radu Muntean. Republica Moldova a participat pentru prima dată la Festival, cu o selecție de filme studențești care au fost prezentate alături de câteva scurtmetraje ale studenților de la UNATC, în prezența tinerilor regizori. De asemenea, Cinemateca Română – Sala Eforie a oferit publicului un medalion Miloș Forman. Selecția filmelor a fost realizată cu sprijinul ambasadelor, institutelor și centrelor culturale ale țărilor europene. Parteneri: Reprezentanța Comisiei Europene în România, Uniunea Cineaștilor din România, Arhiva Națională de Filme, cu sprijinul Independența Film și Clorofilm.

6 iunie / „NexT: copilăria în șase scurtmetraje, la Institutul Cultural Român”. Festivalul de film NexT a propus un program de scurtmetraje cu și despre copii: *Ștefan*, regia: Stanca Radu (România, 2007), *Peace Talk/În semn de pace*, regia: Jenifer Malmqvist (Suedia, 2006), *Suplinitorul/Il Suplente*, regia: Andrea Jublin (Italia, 2006), *Absent/Missen*, regia: Jochem de Vries (Olanda, 2009), *Colivia*, regia: Adrian Sitaru (România, 2009) și *Responsabil cu liniștea/El Encargado*, regia: Sergio Barrejon (Spania, 2008).

23 iunie / „Seara de film la ICR”: proiecția scurtmetrajelor *Si Seulement/Dacă*, regia: Hélène Abram, *Dans nos veines/Prin venele noastre*, regia: Guillaume Senez, *La femme a cordes/Femeia cu corzi*, regia: Vladimir Mavounia-Kouka, *Faiblesses/Slăbiciuni*, regia: Nicolas Giraud și *Parade/Paradă*, regia: Pierre-Emmanuel Lyet. Filmele au fost premiate la prima ediție a Festivalul filmului franco-român „Persona”, desfășurat la Salon de Provence în

octombrie 2010. Organizat de regizorul Vlad Trandafir, Asociația Rue de l'Agneloun, în colaborare cu Asociația Salon-Teliu, festivalul s-a bucurat de un larg entuziasm în sânul comunității saloneze, dar și în rândul cinefililor din Aix-en-Provence și Marsilia. A participat regizorul Vlad Trandafir, director artistic.

4 iulie / Program de scurtmetraje „made in USA” la sediul ICR, propus de Festivalul de film NexT, cu ocazia Zilei Naționale a Statelor Unite ale Americii. Au fost proiectate filmele: *Pigeon: Impossible/Porumbel: Imposibil*, regia: Lucas Martell (S.U.A., 2009), *Stardust*, regia: Nicolas Provost (Belgia, 2010), *The Lonely Bliss of the Cannonball Luke/Euforia Solitară a lui Luke, omul-ghiulea*, regia: Levi Abrino (S.U.A., 2007), *Way up North/În îndepărtatul nord*, regia: Levi A. Taylor (S.U.A., 2008), și *Euthanasia*, regia: Adrian Grenier (S.U.A., 2006).

18-27 august / Festivalul Degustărilor de Film și Artă Culinară, ediția a II-a, având tema „Dunărea”, la Portul Cultural Cetate, județul Dolj. Organizatori: Asociația Film România și Fundația pentru poezie „Mircea Dinescu”, în parteneriat cu Institutul Cultural Român, Centrul Național al Cinematografiei, Arhiva Națională de Filme din România și alte instituții de specialitate din străinătate. Programul din acest a cuprins o selecție de peste 40 de filme, fiecare din cele zece zile ale Festivalului fiind dedicată uneia dintre țările riverane: Germania, Austria, Slovacia, Ungaria, Croația, Serbia, Bulgaria, România, Moldova și Ucraina. Deși a fost deschis publicului larg, festivalul și-a propus în primul rând să-i aducă laolaltă pe cineaștii din țările dunărene – regizori, actori, producători, directori de festival și de publicații de specialitate și critici de film – care și-au prezentat filmele, au participat la dezbateri, au stabilit contacte.

28 septembrie / „Seara de film la ICR”: retrospectiva filmelor premiate la Festivalul Internațional de Film Timișoara, care a avut loc în perioada 4-8 mai 2011. Cu acest prilej au fost proiectate cele șase scurtmetraje câștigătoare: *Havet/Marea*, regia: Jöns Jönsson, *Goleshovo*, regia: Ilian Metev, *Nunta lui Oli*, regia: Tudor Jurgiu, *Haze/Negura*, regia: Anthony Chen, *12 Notes Down/12 note mai jos*, regia: Andreas Koefoed, și *Love Lost/Iubire pierdută*, regia: Leonard Lai Yok Wai. Filmele au fost prezentate de

Paul Negoescu, director artistic al Festivalului Timishort, și de Andrei Gorzo, director artistic al Festivalului NextT.

5-23 octombrie / Cea de-a patra ediție a Festivalului Internațional de film din Europa Centrală și de Est CinEast la Luxembourg. Organizator: Asociația polonă din Luxembourg polska.lu, cu sprijinul institutelor și centrelor culturale din Polonia, Cehia, Slovacia, Ungaria, România și Bulgaria. Filmul românesc *Eu când vreau să fluier, fluier*, regia: Florin Șerban, a fost inclus în competiția principală. În calitate de partener al festivalului, ICR a susținut participarea la eveniment a regizorului Florin Șerban, care a purtat un dialog cu publicul după proiecții. Celelalte filme românești incluse în program au fost: *Tertium non datur*, regia: Lucian Pintilie, *Pădurea spânzuraților*, regia: Liviu Ciulei, *Francesca*, regia: Bobby Păunescu, *Lumea văzută de Ion B.*, regia: Alexander Nanau, și *Nu te supăra, dar*, regia: Adina Pintilie. La categoria scurtmetraje, ICR, în colaborare cu Asociația polska.lu au ales cel mai recent film al Ioanei Uricariu, *Stopover*.

Seară de film Anim'est la ICR

7-16 octombrie / Festivalul Internațional al Filmului de Animație Anim'est, ediția a VI-a, la București. Festivalul este organizat de asociația ESTE'N'EST, cu sprijinul Centrului Național al Cinematografiei și al Ogilvy, în parteneriat cu institutele și centrele culturale din București. Proiecțiile au avut loc la Cinema Patria, Sala ArCuB, Cinema Union și Club Control. Institutul Cultural Român a acordat Trofeul Anim'est filmului *Memoria trupului*, regia: Ūlo Pikkovski, și Premiul pentru scurtmetraj românesc, care a revenit peliculei *Țipătul*, regia: Sebastian Cosor. Începând din acest an, filmul câștigător al Trofeului Anim'est, oferit de ICR, a intrat în cursa pentru Cartoon D'Or, cel mai prestigios premiu european dedicat scurtmetrajului animat. În premieră pentru un eveniment major de film din România, Anim'est a organizat o ediție specială, la Chișinău, în Republica Moldova, în perioada 3-6 noiembrie.

25-30 octombrie / Cea de-a XI-a ediție a ASTRA Film Festival, cel mai vechi festival internațional de documentar din România și cel mai amplu festival de profil din Europa Centrală și de Est. Partener al manifestării, Institutul Cultural Român a acordat Trofeul ASTRA Film, în valoare de 5000 EUR, filmului *Z32*, regia: Avi Mograbi. În afara proiecțiilor de filme documentare, ediția din acest an a găzduit, printre altele, expoziții de fotografie, spectacole de muzică, workshopuri și, pentru prima dată, o serie de masterclass-uri cu invitați din elita producătorilor și regizorilor de film documentar din lume.

10-11 noiembrie / Cea de-a treia ediție a Zilelor Filmului Irlandez, eveniment organizat la sediul ICR de Ambasada Irlandei la București în parteneriat cu Institutul Irlandez de Film, Reel Ireland, Culture Ireland și Institutul Cultural Român. Au fost proiectate scurtmetrajele *The Irish Dog Whisperer*, regia: Ivan McMahon, *Pentecost*, regia: Peter McDonald, *Shoe*, regia: Nick Kelly, *The Night Nurse*, regia: Terence White, și lungmetrajele *Kisses*, regia: Lance Daly, *32A*, regia: Marian Quinn, și documentarul *Hearing Silence*, regia: Hilary Fennell. În deschidere au luat cuvântul E.S. dl John Morahan, ambasadorul Irlandei la București, și dl Horia-Roman Patapievi, președintele ICR.

Arte plastice

© Mircea Struțeanu

29 noiembrie / „Seara de film la ICR”: proiecția scurtmetrajelor: *Pay per View*, *Ziua 32*, *Un pahar de vin în plus*, *Lost Springs 2* și *TEG* de Andrei Dobrescu. Au prezentat: Andrei Dobrescu și criticul de film Mihai Fulger.

12 decembrie / Seara de film la Cinema Studio a prezentat în premieră documentarul *Aproape de cer* de Titus Faschina. Coorganizator: Uniunea Cineaștilor din România.

19 decembrie / Premiera documentarului *Epopoea Națională Cinematografică*, regia: Bogdan-Alexandru Jitea, după un scenariu de Bogdan-Alexandru Jitea și Floarea Codrea, la sediul ICR. Proiecția a fost urmată de o dezbatere la care au participat istoricul Adrian Cioroianu (moderator), Cristian Tudor Popescu, filmolog, Florentina Ciuverca, jurnalist, Liviu Tofan, cercetător, director al Institutului Român de Istorie Recentă, și realizatorii filmului. Documentarul, o producție a Institutului Român de Istorie Recentă, tratează problematica filmului istoric din perioada regimului Ceaușescu, o comandă politică pentru care s-au mobilizat resurse materiale și umane uriașe și care a reprezentat un redutabil instrument propagandistic.

17-24 ianuarie / Expoziția de fotografie „Tibetul” a artistului Bogdan Stoica, la sediul ICR. Imaginile prezentate au fost realizate în decursul unei călătorii de șapte zile în Tibet, întreprinse în 2010 după încheierea studiilor de fotografie și producție de film la Concordia University din Montreal. La vernisaj au fost proiectate și materiale video realizate de artist.

28 ianuarie – 17 aprilie / Expoziția „Communism is bad, Capitalism is bad, China is. Good” a artistului Dan Perjovschi în China, la galeria Para/Site Art Space din Hong Kong.

14-18 februarie / Simpozionul și expoziția „CAVE” la King’s College, Londra, în parteneriat cu ICR Londra, cu participarea curatorului Erwin Kessler, a filozofului Cătălin Partenie și a artiștilor Alexandru Antik și Alexandru Patatics. Simpozionul a inclus prezentări centrate pe mitul peșterii la Platon și relevanța acestuia în lumea contemporană. La eveniment a participat și artistul britanic Roger Horns, unul dintre nominalizații la prestigiosul Turner Prize în 2009, care a creat o replică a peșterii din cristale într-un apartament de bloc din Londra.

3-17 martie / Expoziția de fotografie „Scriitori români. Chipuri și taine” de Mircea Struțeanu. Au fost expuse fotografiile a 55 de scriitori români contemporani, surprinși de Mircea Struțeanu în decursul a zece luni. La vernisaj a participat criticul literar Eugen Negrici, profesor la Facultatea de Litere a Universității din București.

Organizarea și itinerarea în străinătate a expoziției „România Medievală”, proiect desfășurat în perioada 2010-2012. Curatorul expoziției este istoricul și arheologul Laurent Chrzanovski. Organizată împreună cu Muzeul Național Brukenthal, Universitatea de Artă din Cluj-Napoca, Ministerul Culturii și Patrimoniului Național, Muzeul Național de Istorie și Ministerul Apărării Naționale, „România Medievală” dorește să pună în valoare bogăția patrimoniului cultural al României, propunând publicului european o lectură a istoriei continentale prin prisma istoriei României din secolul al III-lea până în secolul al

XVII-lea. La fel ca și Neoliticul, Evul Mediu românesc prezintă o diversitate istorică și culturală unică în Europa, reflectând apartenența spațiului românesc la Europa Continentală, la Mitteleuropa și la Europa Orientală, indiferent dacă vorbim de istoria bizantină, otomană sau de cea slavă. Prezentând o selecție semnificativă de artefacte, dar mai ales cele mai importante opere de artă ale epocii, expoziția constituie o premieră națională și mondială, grație colaborării cu majoritatea muzeelor din țară. Expoziția este însoțită de un catalog de artă în mai multe limbi, prezentând cele mai importante capodopere și permițând publicului să sesizeze esențialul subiectului, și un volum științific, de asemenea în mai multe limbi, cuprinzând ansamblul operelor expuse și rezultatul celor mai noi cercetări pe această temă.

16 mai - 2 iunie / Expoziția de fotografie „VENEZIA. Pasaje, năluci, ocheade” a artistului Iulian Ignat. Cele treizeci de fotografii alb-negru, expuse la sediul ICR, au fost realizate la edițiile din 2008 și 2010 ale carnavalului de la Veneția.

8-22 septembrie / Expoziția de grafică și sculptură „Note despre linie” a artistului Dragoș Pătrașcu, la sediul ICR. La vernisaj a luat cuvântul criticul de artă Aurelia Mocanu. Expoziția a alăturat 20 de desene unei serii de obiecte și asamblaje grupate într-o instalație de mari dimensiuni a artistului, conferențiar la Catedra de Grafică a Universității de Arte „George Enescu” Iași.

3 septembrie - 15 octombrie / Itinerarea internațională a expoziției „Culorile Avangardei” la Complexul Vittoriano, Roma. Curator: Erwin Kessler. Parteneri: Accademia di Romania din Roma, Ministerul Culturii și Patrimoniului Național și Società Comunicazione Organizzando. Operele expuse, provinete din noua muzee de artă din România, au purtat semnătura artiștilor: Apar Baltazar, Victor Brauner, Marius Bunescu, Ștefan Dimitrescu, Hans Eder, Marcel Jancu, Petre Iorgulescu Yor, Max Herman Maxy, Hans Mattis-Teutsch, Corneliu Michăilescu, Theodor Pallady, Jules Perahim, Alexandru Phoebus, Elena Popeea, Ștefan Popescu, Magdalena Rădulescu, Camil Ressu, Szolnay Sándor, Ion Theodorescu Sion, Francisc Șirato, Jean Al. Steriadi, Nicolae Tonitza, Ion Țuculescu, Alexandru Ziffer.

22 septembrie - 30 octombrie / Expoziția de artă

contemporană „Colouring the Grey. Second Wave of Romanian Contemporary Emerging Artists”, curator: Cosmin Năsui, în cadrul secțiunii „Special Programs” a celei de a patra ediții a Bienalei Internaționale de Artă Contemporană de la Moscova. Au expus artiștii: Bogdan Rață, Dragoș Burlacu, Francisc Chiuariu, Ana Maria Micu, Cătălin Petrișor, Zoltan Bela, Aurel Tar.

22-26 septembrie / Participarea românească la cea de-a XV-a ediție a ART Fair MOSCOW 2011 – Târgul Internațional de Artă de la Moscova. Au expus artiștii plastici Zoltan Bela și Francisc Chiuariu. Curator: Anca Poterașu.

2-16 noiembrie / Expoziția de pictură „Solitar” a artistului Maurice Mircea Novac, la sediul ICR. A prezentat criticul de artă Aurelia Mocanu.

2 noiembrie / Conferință de presă de prezentare a proiectului „X20” – o radiografie a artei românești după 1989”, la Centrul Cultural ArtSociety din București. Au luat cuvântul curatorii Liviana Dan, Erwin Kessler și Adrian Guță, precum și Manuela Plăpcianu, membru fondator ArtSociety și inițiator al proiectului. „X20”. O radiografie a artei românești din ultimii 20 de ani” se desfășoară în perioada august 2011 – mai 2012 și este un proiect curatorial și editorial de anvergură națională unic pe scena artistică românească, primul bilanț cu o miză istorică de reprezentativitate în arta contemporană. „X20” își propune să radiografeze fenomenul artistic românesc din ultimii 20 de ani, semnalând principalele personalități și grupări care s-au făcut remarcate pe scena artei contemporane după 1989. Proiectul vizează artiști activi în țară și în străinătate, care indică, prin creațiile lor, direcțiile pe care le-a urmat arta românească în această perioadă. Se intenționează astfel formularea unei imagini lucide asupra artei recente, prin analiza principalelor orientări, evenimente și personalități implicate. Cercetarea și proiectul curatorial al acestui bilanț vor fi realizate de Liviana Dan, Adrian Guță, Erwin Kessler și Carola Chișiu. Catalogul va fi tipărit de ArtMark. Parteneri: Muzeul Național Brukenthal, Centrul Cultural „Palatele Brâncovenești” de la Mogoșoaia, Uniunea Artiștilor Plastici, Universitatea Națională de Arte București, Centrul Cultural ArtSociety, galerii particulare, artiști vizuali.

Teatru/dans

15-29 mai / „Moving Dialogue”: schimburi culturale româno-americane în domeniul dansului contemporan, un proiect inițiat și organizat de Centrul Național al Dansului București, ICR New York și București, Fundația Gabriela Tudor, Movement Research și Dance Theatre Workshop din New York. În cadrul rezidenței desfășurate în perioada 15-29 mai, Cristiane Bouger, Carmen Coțofană, Mădălina Dan, Mihaela Dancs, Anna Drozdowski, Paul Dunca, Levi Gonzalez, HeJin Jang, Cosmin Manolescu, Mihaela Michailov, Mihai Mihalcea, Jilian Pena, Gina Șerbănescu, Claudia La Rocco (jurnalist, *The New York Times*) s-au întâlnit, au dialogat, au lucrat împreună și au interacționat cu publicul românesc la București și Cluj-Napoca. Au avut loc spectacole, prezentări, ateliere, vizite, numeroase întâlniri și discuții informale.

1-31 august / Pentru al treilea an consecutiv, ICR a organizat, în parteneriat cu Academia Athanor din Burghausen, Germania, atelierul de artă dramatică „În căutarea teatrului existențial” – cursuri și workshopuri de creație și interpretare scenică susținute de regizorul David Esrig.

28 octombrie – 6 noiembrie / Festivalul Național de Teatru, ediția a XXI-a. Cu sprijinul ICR, au participat la festival numeroase personalități teatrale din străinătate sau cunoscuți cronicari de teatru, precum: George Banu (Franța), David Zinder (Israel), Manabu Noda (Japonia), Octavian Saiu (Noua Zeelandă), Monica Săvulescu Voudouri (Grecia), Chris Ackerley (Noua Zeelandă), Yun Cheol Kim (Coreea de Sud), Christopher Wynn (Marea Britanie), Kevin Bitterman (S.U.A.), Eileen Blumenthal (S.U.A.), Kerry Michael (Marea Britanie), Christopher Haydon (Marea Britanie), Kathrin Vesper (Germania), Agnieszka Tuszyńska (Polonia), Paweł Płoski (Polonia), Piotr Olkusz (Polonia), Marc Matthiesen (Suedia), Tímea Papp Gálné (Ungaria). Festivalul Național de Teatru se desfășoară anual la București și este organizat de UNITER, Ministerul Culturii și Patrimoniului Național, Primăria Municipiului București prin ArCuB – Centrul de Proiecte Culturale al Primăriei Municipiului

București și Consiliul General al Municipiului București și Institutul Cultural Român.

10-16 iulie și 18-24 iulie / Cea de a treia ediție a Academiei Itinerante „Andrei Șerban”, organizată de Institutul Cultural Român și ICR New York, în parteneriat cu Centrul de Cercetare și Creație Teatrală „Ion Sava” al Teatrului Național „I.L. Caragiale” București și Memorialul Ipotești – Centrul Național de Studii „Mihai Eminescu” (gazda atelierelor). Academia Itinerantă „Andrei Șerban” este concepută ca un laborator interdisciplinar de creație în jurul personalității artistice a regizorului Andrei Șerban, reunind actori, scriitori sau artiști vizuali. Proiectul propune un cadru de lucru experimental complet inedit pentru contextul teatral din România, fiind atât un laborator de formare pentru tinerii actori, cât și un generator de producții teatrale. În urma audițiilor desfășurate în perioada 17 iunie – 4 iulie la Teatrul Național din București, au fost selectați, pentru cele trei serii ale atelierului, peste 60 de tineri actori, studenți la actorie în an terminal și masteranzi. La atelierele-rezidență ale ediției din acest an a fost invitat și artistul vizual Mircea Cantor.

Academia Itinerantă „Andrei Șerban” la Ipotești © Mircea Cantor

Concert The Amsterdams în deschiderea Festivalului Filmului European 2011

Centrul
Național
al Cărții

„Într-o vreme în care imaginea României în lume capătă adesea accente sumbre, salvarea poate veni dinspre cultură. O dovedește efervescența de la standul nostru la cea de-a XXIV-a ediție a Salonului Internațional al Cărții de la Torino. 16 dintre cei mai bine cotați autori români contemporani au dat autografe și au discutat cu cititorii italieni. Mai mult, dornici să ne pună pe hartă, editorii străini se interesează din proprie inițiativă de oferta românească.”

PRO TV.ro

„LIBER, cel mai mare târg de carte spaniol, a ales România drept invitată de onoare a acestui an. Iar România a știut să lase urme frumoase pe durata Târgului (4-7 octombrie), dar și preț de săptămâni bune. [...] Iată, mi-am zis, încă o mare faptă a ICR-ului din București și Madrid, a Centrului Național al Cărții, a zecilor de oameni care au muncit pe brânci, inteligent și cu eficiență pentru ca literatura și arta din România să strălucească într-o țară unde cultura se mănâncă pe pâine de sute de ani.”

Adriana Babeți, Suplimentul de cultură

„În sfârșit, se întâmplă: literatura română intră și pe piața americană, poate cea mai pretențioasă și mai greu de cucerit din lume. În Europa s-a tradus enorm din literatura română, un număr de titluri inimaginabil de mare în urmă cu doar un deceniu. Practic, niciodată literatura română n-a cunoscut o mai bună expunere occidentală decât în acești ultimi ani. Motivele sunt mai multe și ar merita o discuție aparte, dar în principal este vorba de eforturile instituționale susținute (în principal de Institutul Cultural Român, Centrul Național al Cărții și Editura Polirom, vezi proiectul www.romanianwriters.ro) [...] și de eforturile personale ale noii generații de traducători care fac, de fapt, treaba agenților literari pe care nu-i avem.”

Marius Chivu, Dilema veche

„Ecourile internaționale ale literaturii românești au crescut simțitor în momentul în care în «exportul cultural» s-au implicat instituțiile private, iar în politica culturală autohtonă Institutul Cultural Român a produs o «revoluție copernicană», în sensul că a abandonat ideea de a exporta canonul nostru estetic Europei și a intrat în jocul unei piețe libere a bunurilor simbolice, printr-o politică de susținere/promovare a traducerilor și nu numai.»

Dan Lungu, Suplimentul de cultură

Centrul Național al Cărții (CENNAC), fondat în 2007, funcționează ca o verigă între editorii străini și interesele culturale ale României. Pe lângă programele de finanțare a traducerii și publicării autorilor români și a lucrărilor despre cultura română în străinătate, Centrul Național al Cărții organizează standul României la o serie de importante târguri internaționale de carte. De asemenea, Centrul Național al Cărții programează întâlniri cu editori din diverse spații lingvistice și asigură prezența în străinătate a scriitorilor români la festivaluri, târguri internaționale de carte, workshopuri etc.

În anul 2011, Centrul Național al Cărții a continuat derularea programelor de finanțare a traducerii și publicării culturii române scrise în străinătate, până în prezent apărând un număr de 319 volume, albume și reviste, publicate din 2006 până acum prin cele trei programe de finanțare: Translation and Publication Support Programme – TPS, „20 de autori“, PUBLISHING ROMANIA.

În acest an, CENNAC a organizat standul României la Paris (36 mp.), Londra (64 mp.) și Madrid (270 mp.), în care au fost prezentate, pe lângă cărțile celor mai importante edituri din România, publicațiile apărute până acum cu finanțare prin programele derulate, broșuri și materiale de prezentare a programelor și proiectelor ICR. De asemenea, CENNAC a colaborat cu Institutul Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția la organizarea standului și a evenimentelor din cadrul Salonului Internațional de Carte de la Torino, iar împreună cu Institutul Cultural Român de la Madrid a organizat și evenimentele prezentate în cadrul Târgului Internațional de Carte LIBER, unde România a avut statutul de țară invitată.

Un indicator relevant pentru succesul programelor CENNAC îl constituie statutul de țară invitată propus României (respectiv ICR, în calitate de organizator) la Salonul Internațional de Carte de la Torino, în mai 2012, și la Târgul Internațional de Carte de la Göteborg, Suedia, în anul 2013.

I. Statistica aparițiilor editoriale cu finanțare prin programele derulate de Centrul Național al Cărții

Programele Translation and Publication Support – TPS și „20 de autori” au fost lansate la începutul anului 2006, aparițiile editoriale însumând, în 2006, 5 volume.

În 2007 a fost finanțată apariția a 27 de publicații: TPS – 17 volume, programul „20 de autori” – 9 volume. În același an a fost lansat programul PUBLISHING ROMANIA, structurat pe două secțiuni: prima dedicată editurilor care doresc să publice cărți și/sau albume dedicate culturii române, cea de-a doua adresându-se periodicelor în limbi străine care doresc să editeze suplimente, numere tematice și reviste de studii dedicate culturii și civilizației românești. În 2007, prin PUBLISHING ROMANIA a apărut albumul *Privire asupra trecutului României*, publicat de editura WORT+WELT+BILD.

În 2008, numărul aparițiilor editoriale finanțate prin cele trei programe a crescut de aproape două ori față de anul 2007, ajungând la un total de 59: 44 de volume apărute prin programul TPS, 3 volume prin „20 de autori”, 12 prin PUBLISHING ROMANIA.

În 2009, numărul volumelor apărute prin finanțare în cadrul celor trei programe a ajuns la 42, din care 27 apărute prin programul TPS, 3 volume prin „20 de autori”, 12 prin PUBLISHING ROMANIA.

În 2010, numărul volumelor apărute prin cele trei programe de finanțare a fost de 86, din care 47 apărute prin programul TPS, 12 volume prin „20 de autori” și 27 prin PUBLISHING ROMANIA.

În anul 2011 au apărut 65 de volume: 6 prin „20 de autori”, 15 prin PUBLISHING ROMANIA, 44 prin TPS.

II. Statistica aparițiilor editoriale finanțate prin programele CENNAC în funcție de țările de proveniență a editurilor

În alcătuirea acestei statistici s-au luat în considerare țările de reședință ale editurilor care au publicat volume, albume și reviste prin programele de finanțare: Spania – 65 (42 volume, 21 albume, o revistă și un dicționar), Bulgaria – 33 (31 volume, o revistă și o antologie), Franța – 32 (23 volume, 4 albume, 3 reviste, o antologie și un supliment), Italia – 23 (17 volume, 3 albume, două reviste și o antologie), S.U.A. – 22 (19 volume și 3 reviste), Polonia – 21 (9 volume, 8 albume, două reviste, o antologie și un dicționar), Germania – 19 (10 volume, 8 albume și o revistă), Ungaria – 14 (11 volume, o antologie, un album și o revistă), Marea Britanie – 13 (12 volume și un album), Cehia – 11 (8 volume, o antologie și două reviste), Suedia – 11 (8 volume, o antologie, un album și o revistă), Grecia – 9, Israel – 7, Rusia – 5, Austria – 5, Belgia – 3 (un volum, o antologie și o revistă), Elveția – 3 (două volume și un album), Norvegia – 3, Slovacia – 3, Slovenia – 3, Turcia – 3, Croația – 2, Olanda – 2, Portugalia – 2, Canada – 1, Georgia – 1, Letonia – 1, Serbia – 1, Vietnam – 1.

III. Statistica aparițiilor editoriale în funcție de spațiile lingvistice

În alcătuirea acestei statistici au fost luate în considerare limbile în care au fost publicate volumele, albumele sau revistele apărute cu sprijinul ICR. Pe primul loc se situează publicațiile în limba engleză (54 de volume), fiind urmate de cele în limba spaniolă (48), franceză (37), bulgară (33), germană (25), italiană (23), polonă (20), maghiară (13), suedeză (11), cehă (10), greacă (9), ebraică (7), rusă (5), olandeză (4), norvegiană (3), slovacă (3), slovenă (3), turcă (3), croată (2), portugheză (2), georgiană (1), letonă (1), sârbă (1), vietnameză (1).

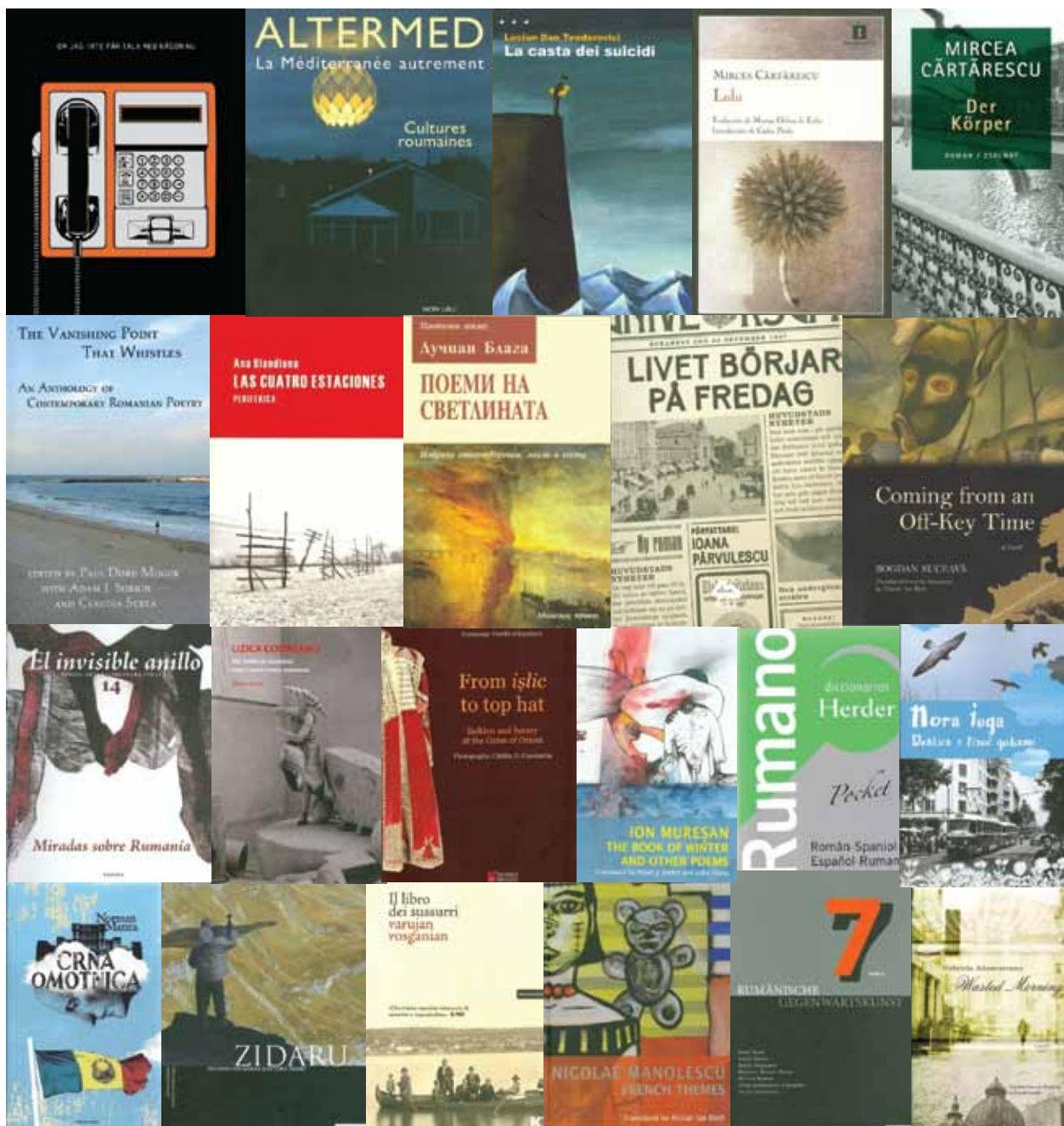
Translation and Publication Support Programme – TPS

Lansat în 2006, programul se adresează editorilor străini interesați de traducerea și publicarea autorilor români și funcționează după modelul programelor similare derulate de instituții consacrate din Europa și din lume. În urma celor douăsprezece sesiuni de finanțare, au apărut, cu sprijinul financiar al ICR, 156 de volume publicate de edituri din 27 de țări (Austria, Belgia, Brazilia, Bulgaria, Canada, Cehia, Croația, Elveția, Franța, Germania, Grecia, Israel, Italia, Letonia, Olanda, Norvegia, Polonia, Portugalia, Rusia, Serbia, Slovacia, Slovenia, Spania, S.U.A., Suedia, Turcia și Ungaria). Datorită participărilor la târguri internaționale de carte, Centrul Național al Cărții a reușit să stabilească importante contacte internaționale, fapt demonstrat, și de creșterea continuă a numărului de volume ale autorilor români apărute în limbi străine. Cele unsprezece sesiuni derulate până acum în cadrul acestui program însumează finanțări de circa 1 166 000 EUR.

În anul 2011, cu finanțare prin programul TPS au apărut 44 de volume:

1. Bogdan Suceavă, *Coming from an Off-Key Time* (titlu original: *Venea din timpul diez*), Northwestern University Press, S.U.A., traducere de Alistair Ian Blyth
2. Lena Constante, *Мълчаливото бяство. 3 000 дни сама в румънските затвори* (titlu original: *Evadarea tăcută. 3 000 zile singură în închisorile din România*), Sonm-Vasellin Pramatarov, Bulgaria, traducere de Vanina Bojikova
3. Dan Lungu, *El paraíso de las gallinas. Falsa novela de rumores y misterios* (titlu original: *Raiul găinilor. Fals roman de zvonuri și mistere*), Nadhari Narrativa, Spania, traducere de Francisco Javier Marina Bravo
4. Norman Manea, *La tanière* (titlu original: *Vizuina*), Seuil, Franța, traducere de Marilyn Le Nir
5. Lucian Dan Teodorovici, *La casta dei suicidi* (titlu original: *Circul nostru vă prezintă:*), alsara, Italia, traducere de Ileana M. Pop

6. Radu Cosașu, *Tangoisses. Croniques élégantes et désenchantées* (titlu original: *Tangoase*), MetisPresses, Elveția, traducere de Raluca Lupu Oneț
7. Nora Iuga, *La sexagenaria y el joven* (titlu original: *Sexagenara și tânărul*), El Nadir, Spania, traducere de Rafael Pisot și Cristina Sava
8. Nicolae Rusu, *Ztroskotani I – Kriada* (titlu original: *Naufragiul vol. 1 – Șobolaniada*), Havran, Republica Cehă, traducere de Jiří Našinec
9. Nicolae Rusu, *Ztroskotani II - Kriada* (titlu original: *Naufragiul vol. 2 – Revelion pe epavă*), Havran, Republica Cehă, traducere de Jiří Našinec
10. Angela Marinescu, *Je mange mes vers* (titlu original: *Îmi mănânc versurile*), L'Oreille du Loup, Franța, traducere de Linda Maria Baros
11. Norman Manea, *Crna omotnica* (titlu original: *Plicul negru*), Fraktura, Republica Cehă, traducere de Ivana Olujić și Luca-Ioan Frana
12. Vasile Ernu, *Născut în URSS*, Bakur Sulakauri, Georgia, traducere de Gaga Lomidze
13. Constantin Fântâneru, *Interior* (titlu original: *Interior*), El Nadir, Spania, traducere de Rafael Pisot și Cristina Sava
14. Mircea Eliade, *Спомени. Обещанията на равнодействието (1907-1937). Жътвата на слънцестоенето (1937-1960)* [titlu original: *Les promesses de l'équinoxe. Memoire I (1907-1937). Les Moissons du solstice. Memoire II (1937-1960)*], Avangard Print, Bulgaria, traducere de Ognean Stamboliev
15. Cecilia Ștefănescu, *Relazioni morbose* (titlu original: *Legături bolnăvicioase*), Barbes, Italia, traducere de Anita Nastasia Bernachia și Maria Luisa Lombardo
16. Nina Cassian, *Kontinuum* (titlu original: *Continuum*), Bokförlaget Tranan, Suedia, traducere de Dan Shafran
17. *Om jag inte får tala med någon nu. 27 poeter från rumänien* (titlu original: *Antologie 27 de poeți români contemporani*), Bokförlaget Tranan, Suedia, traducere de Dan Shafran, Jeana Jarlsbo, Inger Johansson
18. Lucian Dan Teodorovici, *Casta de suicidas* (titlu original: *Circul nostru vă prezintă:*), El Nadir, Spania, traducere de Rafael Pisot și Cristina Sava
19. Varujan Vosganian, *Il libro dei sussuri* (titlu original:

Cartea șoaptelor), Keller Editore, Italia, traducere de Anita Nastascia Bernachia

20. Dan Lungu, *Как да зобравиш една жена* (titlu original: *Cum să uiți o femeie*), Colibri, Bulgaria, traducere de Lora Nenkovka

21. Adrian Chivu, *Album da disegno* (titlu original: *Album de desen*), aîsara, Italia, traducere de Ileana Maria Pop

22. Tudor Pamfile, *Sărbătorile la români vol.1, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ ΔΙΩΤΗ*, Grecia, traducere de de Ciprian Lucrețius-Suciu

23. Tudor Pamfile, *Sărbătorile la români vol.1, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ ΔΙΩΤΗ*, Grecia, traducere de de Ciprian Lucrețius-Suciu

24. Gianina Cărbunariu, *Avant hier, après demain* (titlu original: *Poimâine, alaltăieri*), Maison d'Europe et d'Orient, Franța, traducere de Mirella-Nedelcu Patureau

25. Ana Blandiana, *Las cuatro estaciones* (titlu original: *Cele patru anotimpuri*), Periferica, Spania, traducere de Viorica Pâtea și Fernando Sánchez Miret

26. I.D. Sîrbu, *Дневникът на един журналист без дневник. История на мишлето Б* (titlu original: *Jurnalul unui jurnalist fără jurnal. Șoarecele B*), Avangard Print, Bulgaria, traducere de Ognean Stamboliev

27. Lucian Blaga, *Поэми на светлината* (titlu original: *Poemele luminii. Antologie de poezie*), Avangard Print, Bulgaria, traducere de Ognean Stamboliev

28. Florin Lăzărescu, *Il nostro inviato speciale* (titlu original: *Invitatul nostru special*), Barbes, Italia, traducere de Ileana Maria Pop

29. Ioana Pârvulescu, *Livet börjar på fredag* (titlu original: *Viața începe vineri*), Bonnierförlagen, Suedia, traducere de Jeana Jarlsbo

30. Filip Florian, *Дните на краля* (titlu original: *Zilele regelui*), Panorama+plus, Bulgaria, traducere de Lora Nenkovska

31. Mircea Cărtărescu, *Orbitor. Høyre vinge* (titlu original: *Orbitor. Aripa dreaptă*), Bokvennen, Norvegia, traducere de Steinar Lone

32. Mirela-Luminița Murgescu, *Vom guten Christen zum tapferen Rumänen. Die Rolle der Primarschule bei der Herausbildung des rumänischen National-bewusstseins*

1831-1878 (titlu original: *De la „bunul român“ la „bravul creștin“*). Rolul școlii primare în construirea identității naționale între 1831-1878), Frank&Timme, Germania, traducere de Julia Richter și Larisa Schippel

33. Ion Bulei, *Ο ρομμανικοσ κοσμος το 1900* (titlu original: *Viața românească la 1900*), Melpomeni Dioti, Grecia, traducere de Ciprian-Lucrețius Suciu

34. Mircea Cărtărescu, *Lulu* (titlu original: *Travesti*), Impedimenta, Spania, traducere de Marian Ochoa de Eribe

35. Nora Iuga, *Deklica s tisoč gubami* (titlu original: *Antologie de poezie*), Studentska Založba, Slovenia, traducere de Aleš Mustar

36. Liliana Ursu, *A Path to the Sea* (titlu original: *Antologie de poezie*), Pleasureboat Studio, S.U.A., traducere de Liliana Ursu, Adam J. Sorkin și Tess Gallagher

37. Dan Stanca, *Átlátszó sírok* (titlu original: *Morminte străvezi*), Napkút Kiadó, Ungaria, traducere de Kirilla Terez

38. Gabriela Adameșteanu, *Kayıp Sabah* (titlu original: *Dimineață pierdută*), Yapi Kredi Kültür Sanat Yayıncılık, Turcia, traducere de Leyla Ünal

39. Linda Maria Baros, *Bārdasnažu asmeņu nams* (titlu original: *Casa din lame de ras*), Daugava SIA, Letonia, traducere de Dagnija Dreika

40. Matei Vișniec, *Pánik szindróma a Fények Városában* (titlu original: *Sindromul de panică în Orașul luminilor*), Kalligram, Slovacia, traducere de Karácsonyi Zsolt

41. Paul Doru Mugur (ed.), *The Vanishing Point that Whistles. An Anthology of Contemporary Romanian Poetry* (titlu original: *Antologie de poezie românească contemporană*), Talisman House, S.U.A., traducere de Adam J. Sorkin și Claudia Serea

42. Lucian Dan Teodorovici, *Un altro giro, sciamano* (titlu original: *Celelalte povești de dragoste*), aîsara, Italia, traducere de Ileana Maria Pop

43. Laura Pavel, *Dumitru Țepeneag and the Canon of Alternative Literature* (titlu original: *Dumitru Țepeneag și canonul literaturii alternative*), Dalkey Archive Press, S.U.A., traducere de Alistair Ian Blyth

44. Matei Vișniec, *Мъжът с едно единствено крило* (titlu original: *Omul cu o singură aripă*), Balkani 93, traducere de Rumyana Stancheva și Vasilka Aleksova

În urma jurizării cererilor de finanțare primite în a doua sesiune TPS a anului 2011, au obținut finanțare 35 de proiecte editoriale în valoare de 182 000 EUR.

Programul de traducere a autorilor români în limbi de circulație internațională „20 de autori”

Programul de traducere a autorilor români în limbi de circulație internațională a fost lansat pe 3 martie 2006. Juriul a selectat din cele 292 de propuneri un număr de 20 de autori (Gabriela Adameșteanu, Daniel Bănulescu, Max Blecher, Mircea Cărtărescu, Petru Cimpoeșu, Lena Constante, Gh. Crăciun, Filip Florian, Ioan Groșan, Florina Ilis, Mircea Ivănescu, Nicolae Manolescu, Ion Mureșan, Constantin Noica, Răzvan Petrescu, Andrei Pleșu, Ioan Es. Pop, N. Steinhardt, Stelian Tănase, Ion Vartic). Fragmentele traduse au fost trimise atât institutelor culturale românești din străinătate, cât și unor edituri din Anglia, Austria, Belgia, Elveția, Franța, Germania, Grecia, Italia, Luxemburg, Norvegia, Spania.

În cadrul acestui program, ICR finanțează integral costurile de traducere și un quantum din cheltuielile de tipărire.

În anul 2011, prestigioasa editură austriacă Zsolnay a publicat, cu sprijinul ICR, volumul al doilea din trilogia *Orbitor* de Mircea Cărtărescu – *Der Körper*, în traducerea lui Gerhardt Csejka și Ferdinand Leopold. În Statele Unite ale Americii, Northwestern University Press a publicat romanul *Dimineată pierdută* de Gabriela Adameșteanu, în traducerea lui Patrick Camiller.

Editura Universității din Plymouth, una dintre cele mai moderne universități din Marea Britanie (conform clasificărilor prestigiosului *The Guardian*) și cea mai mare instituție de învățământ superior din sud-estul Angliei (30 000 de studenți), a început în anul 2009 publicarea celor 20 de titluri selectate de juriu pentru programul de traduceri de literatură română în limbi de circulație internațională pe care le-a inclus într-o colecție de literatură română – prima de acest fel din Marea Britanie.

În cadrul seriei 20 Romanian Writers au apărut, în

2011, volumele: Ion Mureșan, *Antologie de poeme* (traducere de Lidia Vianu și Adam J. Sorkin); Răzvan Petrescu, *Antologie de proză scurtă* (traducere de James Christian Brown); Nicolae Manolescu, *Teme franceze* (traducere de Alistair Ian Blyth); Mircea Cărtărescu, *De ce iubim femeile* (traducere de Alistair Ian Blyth). Volumele sunt ilustrate cu lucrări aparținând unor tineri artiști români contemporani.

Ca în fiecare an, lansarea celei de-a treia serii de patru volume a fost integrată unui eveniment mai amplu – Zilele culturii române la Plymouth, a cărui temă centrală a fost, în acest an, teatrul românesc.

PUBLISHING ROMANIA

Lansat în anul 2007, PUBLISHING ROMANIA este un program de finanțare a proiectelor editoriale destinate promovării culturii române scrise în străinătate. Programul este structurat în două secțiuni cu obiective și criterii specifice de selecție a proiectelor.

Secțiunea 1 se adresează editurilor străine și instituțiilor interesate să publice albume și/sau cărți dedicate culturii române, care se înscriu într-unul dintre domeniile: istorie, istoria gândirii și filosofiei, istoria artelor și culturii, istoria literaturii, patrimoniu cultural, lingvistică, monografii despre autori români. Sprijinul material acordat poate acoperi până la 75% din onorariile titularilor drepturilor de autor și traducătorilor, precum și din cheltuielile de editare aferente (machetare, prelucrare imagine, copertă, corectură, hârtie, tipar etc.), fără ca valoarea totală solicitată să depășească 20 000 EUR/propunere pentru albume sau 10 000 EUR/propunere pentru cărți.

Secțiunea 2 are drept scop promovarea în mass-media internațională a creațiilor românești de valoare și încurajarea apariției sau dezvoltării unor publicații academice dedicate studiilor românești, care să conțină articole, interviuri sau cercetări referitoare la cultura, societatea și istoria României, constituind astfel o platformă de dialog pentru specialiștii din domeniu. Secțiunea se adresează publicațiilor în limbi străine care doresc să

editeze suplimente, numere tematice, precum și editorilor de reviste de studii dedicate culturii și civilizației românești. ICR acoperă în proporție de până la 75% onorariile titularilor drepturilor de autor și ale traducătorilor, precum și cheltuielile de publicare aferente (machetare, copertă, corectură, hârtie, prelucrare imagini, tipar), fără ca valoarea totală a sumei solicitate să depășească 8 000 EUR.

Apariții finanțate prin programul PUBLISHING ROMANIA în 2011:

1. Joan Fontana, Cătălina Lupu, Virgil Ani, *Diccionario Pocket Español-Rumano, Rumano-Español* (Dicționar de buzunar spaniol-român, român-spaniol), Herder, Spania
2. Alexandru Niculescu, Adrian Bojenoiu (ed.), *Romanian Cultural Resolution*, Hatje Cantz, Germania
3. *El invisible anillo. Miradas sobre Rumanía*, Editorial Eneida, Spania
4. Album *Marieta Chirulescu. 25.Sept.-14.Noi.2010*, Distanz Verlag, Germania
5. Constanța Vintilă-Ghițulescu, *Moda y lujo a las Puertas de Oriente: Tradición y modernidad en la sociedad rumana* (titlu original: *De la işlic la joben. Modă și lux la porțile Orientului*), Inițiativa Mercurio, Spania
6. Constanța Vintilă-Ghițulescu, *From işlic to top hat: fashion and luxury at the Gates of Orient* (titlu original: *De la işlic la joben. Modă și lux la porțile Orientului*), Inițiativa Mercurio, Spania
7. Constanța Vintilă-Ghițulescu, *Mode et luxe aux Portes de l'Orient: Tradition et modernité dans la société roumaine* (titlu original: *De la işlic la joben. Modă și lux la porțile Orientului*), Inițiativa Mercurio, Spania
8. *Altermed. Cultures roumaines* (revista *Altermed* – număr dedicat culturii române), Non Lieu, Franța
9. Doîna Lemny, *Lizica Codreanu. Une danseuse roumaine dans l'avant-garde parisienne* (album Lizica Codreanu), Editions Fage, Franța
10. Lê Nguyễn Cẩn, *Văn học rumani giãn lữc (Compendiu de literatură română)*, Universitatea din Ha Noi, Vietnam
11. Antonello da Messina. *Tycjan Veronese. Mistrzowie malarsstwa włoskiego z kolekcji Muzeum Narodowego Brukenthala w Sibiu, Rumunia (Capodopere ale picturii*

italiene din colecția Muzeului Național Brukenthal din Sibiu), Muzeum Narodowego w Gdańsku, Polonia

12. ZIDARU. *Das Werk von Marian & Victoria Zidaru* (Album Marian și Victoria Zidaru), Klartext, Germania

13. *Rumänische Gegenwartskunst. Band 2 (Șapte artiști români contemporani. vol. 2)*, Klartext, Germania

14. *La belleza de las raíces, Una visión antropológica del arte popular rumano. The Beauty of the Roots, An Anthropological View over the Romanian Traditional Arts (O privire antropologică asupra artelor tradiționale românești)*, Sercam, Spania

15. Dorinel Marc. „*Jag saknar inte konstvärlden*“ (album Dorinel Marc), Arena, Suedia

Programul de burse pentru traducători străini (începători și profesioniști)

Programul de burse își propune formarea unei noi generații de traducători din literatura română într-un număr cât mai mare de limbi străine, precum și o colaborare mai strânsă cu traducătorii profesioniști ale căror traduceri din literatura română au fost deja publicate în străinătate.

În cadrul programului Burselor pentru traducători în formare, derulat cu sprijinul Centrului Cultural „Palatele Brâncovenesti” de la Mogoșoaia, se studiază elemente de cultură și civilizație românească și texte de literatură română contemporană din perspectiva teoriei și practicii traducerii. În acest sens, programul include un curs teoretic de introducere în traductologie, susținut de Florin Bican, urmat de ședințe de analiză de text, exerciții de traducere și consultații permanente cu bursierii. În paralel, participanții la program frecventează (opțional și selectiv) cursurile și seminariile Facultății de Litere a Universității din București și Biblioteca Centrală Universitară „Carol I”. Criticul Marius Chivu a susținut un curs de introducere în literatura română actuală. De asemenea, bursierii au avut posibilitatea să se întâlnească și să discute cu autori, critici literari, traducători și editori din România, și să participe la evenimente cu caracter artistic și literar: workshopuri, seminare, dezbateri, seri de lectură, târguri de carte. Programul bursierilor a

inclus și excursii, vizite la muzee și vizionări de spectacole.

Traducătorii profesioniști au program individual, dar sunt permanent asistați de coordonatorul programului în activitățile legate de traducerea volumelor la care lucrează (întâlniri cu autorii, cu criticii, obținerea bibliografiei suplimentare necesare).

De la lansarea acestui program, în anul 2006, au primit burse 49 de traducători profesioniști și 103 traducători în formare.

1. Burse pentru traducători în formare – se oferă anual 20 de burse a câte 2 luni, în cuantum de 1 500 EUR pentru întreaga perioadă. Bursierii sunt selecționați în cadrul a două sesiuni. În prima sesiune din anul 2011 (mai-iunie) au fost acordate următoarele burse: Aleksandra Bartczak (Polonia), Goran Bobojević (Slovenia), Álvaro Alejandro Alborno Castro (Chile), Celia López González (Spania), Dominik Małeckci (Polonia), Annalisa Palmadessa (Italia), Ivan Pilchin (Republica Moldova), Laurențiu Pop (Germania), Lia Raluca Toma (Italia), Raffaella Tuan (Italia). În a doua sesiune din anul 2011 (octombrie-noiembrie) au fost acordate următoarele burse: Monica Ioan Chihai (Grecia), Maruyama Haruyo (Japonia), Rafał Rykowski (Polonia), Antonia Escandell Tur (Spania), Alessia Disaro (Italia), Gordana Bobojević (Slovenia), Oana Ursulescu (Serbia), Anna Ferrario (Italia), Victor Marcu (Italia), Agnieszka Nowicka (Polonia).

2. Burse pentru traducători profesioniști – se oferă anual 7 burse (1-2 luni, la alegerea candidatului) în perioada solicitată de către acesta. Valoarea unei burse: 1 500 EUR pentru o lună sau 2500 EUR pentru două luni. În anul 2011 au fost acordate următoarele burse: Mauro Barindi (Portugalia), Vanina Dimitrova Bozhikova (Bulgaria), Nicolas Cavaillès (Franța), Laure Hinckel (Franța), Tomasz Klimkowski (Polonia), Joanna Kornás-Warwas (Polonia), Lora Nenkovska (Bulgaria), Ivana Olujić (Croatia), Romain Otal (Franța), Roumiana Stancheva (Bulgaria).

Participări la târguri internaționale de carte

18-21 martie / Salon du Livre, Paris. România a fost prezentă la cea de-a XXI-a ediție a Salonului internațional de Carte de la Paris, cu un stand național organizat de Institutul Cultural Român prin Centrul Național al Cărții și ICR Paris. În cadrul standului, cu o dimensiune de 36 mp., au fost expuse 350 de volume apărute la 22 de edituri românești și peste 20 de traduceri publicate în străinătate cu sprijinul ICR. În numai patru zile, Salon du Livre a numărat 180 000 de vizitatori, iar vânzarea de carte românească pe durata târgului s-a dovedit a fi un succes grație parteneriatului cu Librăria Cărturești. La stand au fost de distribuite, de asemenea, materiale de promovare a literaturii române (cataloage, CD-uri) și broșuri despre programele ICR. În zilele de 18 și 19 martie, ICR Paris, în colaborare cu Centrul Național al Cărții și cu Muzeul Național al Literaturii Române din București, a organizat colocviul „Cioran: pesimismul triumfător”. Evenimentul a avut loc cu ocazia aniversării centenarului Emil Cioran și a inclus dezbateri cu specialiști ai operei gânditorului român, precum și proiecția documentarelor *Apocalipsa după Cioran* de Gabriel Liiceanu și Sorin Ilieșiu, și *Scriptorii secolului. Emil Cioran*, regia: Bernard Jourdain și Patrice Bollon. Dezbaterile au fost moderate de Horia-Roman Patapievici, președintele Institutului Cultural Român și președinte al EUNIC, și Georges Banu, profesor la Universitatea Sorbonne Nouvelle – Paris III, eseist și critic de teatru. Colocviul i-a avut ca invitați pe Sorin Alexandrescu, Ingrid Astier, Patrice Bollon, Livius Ciocârlie, Nicolas Cavaillès, Aurélien Demars, Sorin Ilieșiu, Roland Jaccard, Sylvie Jaudeau, Simona Modreanu, Pierre Pachet, Vincent Piednoir, Fernando Savater, Barbara Scapolo, Liviu Tofan, Florin Țurcanu și Constantin Zaharia. Pe 20 martie, la standul României au avut loc trei prezentări de carte: Andreia Roman, conferențiar la Institut National des Langues et Civilisations Orientales (INALCO) Paris, a lansat antologia bilingvă *Littérature Roumaine/Literatura română*, Editura Non Lieu, Paris, 2011, iar jurnalista Cristina Hermeziu a prezentat volumul *Revoluția din depărtare/La Révolution de loin*, Editura Curtea Veche, București, 2011, în

Scriitori români la Târgul Internațional de Carte de la Londra

compania Monică Heintz, conferențiar la Universitatea Paris Ouest Nanterre. De asemenea, numărul 64 al revistei *Atelier du roman – Les Roumains et le roman*, Editura Flammarion, Paris, 2010, a fost lansat de Katia Danilă, director al ICR Paris, Lakis Proguidis, redactorul-șef al revistei și inițiatorul numărului consacrat romanului românesc, alături de Denis Wetterwald, critic literar. Pe parcursul celor patru zile de târg, reprezentanții Centrului Național al Cărții au avut numeroase discuții cu editori străini interesați să publice literatură română, iar pe 19 martie a fost organizată o sesiune specială de prezentare a programelor Centrului Național al Cărții.

11-13 aprilie / London Book Fair. România a fost prezentă la cea de a XL-a ediție a Târgului Internațional de Carte de la Londra, cu un stand național organizat, pentru al patrulea an consecutiv, de Institutul Cultural Român prin Centrul Național al Cărții și ICR Londra. În cadrul standului cu o dimensiune de 63 mp. au fost expuse 600 de volume apărute la 26 de edituri românești și peste 50 de traduceri publicate în străinătate cu sprijinul ICR. La stand au fost

distribuite materiale de promovare a literaturii române (cataloage, CD-uri) și broșuri despre programele ICR. Editorii de la University of Plymouth Press, invitați speciali ai standului românesc, au prezentat seria 20 Romanian Writers, lansată în noiembrie 2009 și susținută de ICR prin programul „20 de autori”. Pe 11 aprilie, în cadrul programului dedicat inovațiilor din domeniul literaturii pentru copii, Florin Bican (autor, coordonator) și Gabriela Boiangiu (ilustrator, membru al Clubului Ilustratorilor din România) au prezentat volumul *Bookătăria de texte și imagini/The Cook-a-book Pancyclopedia of Texts and Images*. În cadrul unui alt eveniment organizat la standul României, scriitorul Stelian Tănase, al cărui volum, *Clienții lui Tanti Varvara*, a apărut la University of Plymouth Press la sfârșitul anului trecut în ediție bibliofilă, a fost prezentat publicului, într-un dialog cu Rosie Goldsmith, jurnalist BBC. Actrița Cristina Cătălina a citit fragmente din traducerea în limba engleză. Discuția a fost urmată de o recepție oferită de University of Plymouth Press și de ICR pentru a marca cel de al treilea an de cooperare editorială dintre cele două instituții. La eveniment au participat E.S. dl Ion Jinga, Ambasadorul României la Londra, editori români și străini, jurnaliști, oameni de cultură.

Pe 12 aprilie, la invitația organizatorului Gourmand World Cook Book Awards, scriitorul Mircea Dinescu a susținut o demonstrație culinară din bucătăria românească la Cook Book Corner, spațiu special amenajat în cadrul London Book Fair pentru promovarea literaturii gastronomice. În aceeași zi, la standul României, Mircea Dinescu a oferit un recital de poezie. Traducerea textelor i-a aparținut scriitorului Florin Bican, iar lectura în limba engleză a fost asigurată de actrița Cristina Catalina.

Pe 13 aprilie, în cadrul seminarului-atelier „Passing It On: Training the Next Generation of Translators”, organizat la Literary Translation Centre, Florin Bican, coordonatorul programului de burse pentru traducători, a prezentat programele de finanțare a traducerii și publicării culturii române scrise în străinătate, derulate de ICR prin CENNAC. Înființat în 2010, Literary Translation Centre reunește traducători, editori, autori și parteneri instituționali, încurajând schimbul de experiență și promovând traducerea

literară ca mijloc de acces la literatura din spații lingvistice diverse.

ICR Londra a marcat prezența României la London Book Fair cu un concert extraordinar de jazz Teodora Enache (voce) & Sorin Terinte (pian). Concertul a fost urmat de vernisajul expoziției de ilustrații și cărți de artist „Bound to Art”, curator: Matei Câlția.

Pe parcursul celor trei zile de târg, reprezentanții CENNAC au avut numeroase discuții cu editori străini interesați să publice literatură română, cărora le-au fost prezentate programele de finanțare derulate de ICR. Reprezentanții editurilor din România au beneficiat, în cadrul standului, de spații pentru întâlnirile cu potențialii parteneri și colaboratori străini. Standul a fost vizitat de editori străini, distribuitori de carte, traducători, oameni de cultură, care au fost puși în legătură cu editurile românești și distribuitorii de carte autohtoni.

Târgul Internațional de Carte de la Londra, una dintre cele mai importante manifestări mondiale de profil, reunește peste 23 000 de profesioniști din domeniul editorial din întreaga lume. Țara invitată la această ediție aniversară a fost Rusia.

5-7 octombrie / România – țară invitată de onoare la Târgul Internațional de Carte de la Madrid LIBER 2011, cea mai importantă manifestare de profil din Spania, desfășurat în acest an la Madrid. La IFEMA, spațiul expozițional consacrat din Madrid, România a avut un stand național în suprafață totală de 270 mp., cu o arhitectură aparte. Amenajat după un concept al arhitecților Șerban Sturdza și Pierre Bortnowski, standul a suscitat un deosebit interes în rândul publicului, fiind apreciat pentru originalitate și sustenabilitate, structura permițând cărților expuse să „leviteze” și fiind concepută pentru a folosi materiale reciclabile integrale.

La stand au fost expuse peste 1 300 de titluri, reprezentând cele mai noi apariții editoriale din România, marile succese literare de public și de critică, albume de artă și turistice, dar și volumele publicate în Spania în ultimii ani cu sprijinul financiar al ICR. Cu peste 50 de titluri apărute, Spania este în prezent țara europeană cu cele mai multe traduceri din cultura română. Standul României a fost

inaugurat marți, 4 octombrie 2011, în prezența ministrului spaniol al Culturii, dna Angeles Gongalez-Sinde, ministrului Culturii și Patrimoniului Național, dl Kelemen Hunor, a președintelui ICR, dl Horia-Roman Patapievici, și a unor înalte oficialități spaniole.

Timp de trei zile, pavilionul românesc a fost vizitat de un public numeros, alcătuit din profesioniști ai domeniului editorial, studenți, oameni de cultură. Autorii români invitați au avut întâlniri cu editori, traducători și jurnaliști spanioli. Delegația ICR le-a oferit editorilor străini informații și materiale despre programele de finanțare derulate de ICR, alături de editorii români Lidia Bodea, director general, Editura Humanitas, și Bogdan-Alexandru Stănescu, director editorial, Editura Polirom. La stand au fost prezentate și trei noi cataloage de promovare a literaturii române, pe suport tipărit și multimedia, conținând mostre traduse în limba spaniolă din operele reprezentative pentru fiecare gen în parte – eseu, literatură pentru copii și ficțiune –, selecția titlurilor aparținând unor renumiți critici literari români.

Conceptul standului a inclus și trei zone multimedia. Pe întreaga durată a târgului au fost proiectate pelicule din arhiva Televiziunii Române, portrete ale scriitorilor români aparținând fotografului norvegian Cato Lein, dar și fotografii ale unor zone turistice de mare interes, realizate de Șerban Bonciocat. Un mare interes pentru

România – țară invitată la Târgul Internațional de Carte de la Madrid LIBER 2011

vizitatorii standului l-a suscitat aplicația interactivă de prezentare a istoriei literaturii române și a programelor derulate de ICR, accesibilă în stand. În perioada 26 septembrie – 9 octombrie, ICR Madrid a organizat o serie de evenimente menite să marcheze prezența României ca invitat de onoare la FERIA del libro LIBER: întâlniri cu scriitori români, conferințe de presă, evenimente artistice. Pe 26 septembrie, Catrinel Pleșu, director al Centrului Național al Cărții, a moderat o întâlnire dedicată prezentării scriitorilor germani de expresie română, avându-l ca invitat principal pe scriitorul Eginold Schlattner. Pe 6 octombrie, ca parte a unei conferințe organizate de EUNIC Spania în cadrul programului de evenimente al târgului, Bogdan Kilkus, expert CENNAC, a prezentat programele de finanțare ale ICR. Prezența României la Târgul Internațional de Carte de la Madrid, precum și evenimentele conexe s-au bucurat de o amplă reflectare în presa românească și în cea spaniolă, fiind percepute ca un succes în demersul de promovare a culturii române în lume.

România – țară invitată la Târgul Internațional de Carte de la Madrid LIBER 2011
Standul României a fost conceput de arhitecții Șerban Sturdza și Pierre Bortnowski

EUNIC
Focal Point
București

„Muzeul Benzii Desenate, deschis între 16 iunie și 16 octombrie la București, la etajul 4 al Muzeului Național de Artă Contemporană, este, cu siguranță, unul dintre evenimentele cele mai importante ale anului cultural 2011. Expoziția de amploare dedicată istoriei BD autohtone și problemelor sale contemporane este un proiect conceput de Alexandru Ciobotariu, artist pe care îl identificăm nu numai cu banda desenată, ci și cu street art-ul autohton. [...] Instituțiile românești (MNAC și Institutul Cultural Român) au răspuns pozitiv unei inițiative de artist și au susținut-o.”

Daria Ghiu, Bucureștiul cultural

„Zeci de persoane au savurat poveștile benzilor desenate românești și străine, la sfârșitul săptămânii trecute, în cadrul primului Muzeu BD deschis în România. [...] Fanii s-au strâns din prima zi să admire unele dintre cele mai îndrăgite personaje ori să cumpere revistele de specialitate. Comentariile și discuțiile s-au purtat în cele două secțiuni expoziționale, s-a făcut coadă la desenatorii care demonstau live cum se naște o poveste [...]. Tăcuți, gălăgioși, dar nici unul indiferent, vizitatorii au redescoperit desenele din perioada numită «Vârsta de Aur» a benzilor desenate.”

Manuela Golea, România liberă

„Institutul Cultural Român a fost distins, la cea de-a IX-a ediție a Galei Societății Civile, cu un Premiu special pentru contribuția adusă la dezvoltarea societății civile, respectiv pentru promovarea proiectelor culturale românești și pentru activitatea sa la conducerea EUNIC, rețeaua institutelor culturale naționale din Uniunea Europeană (www.eunic-europe.eu). [...] România a fost reprezentată, prin președintele ICR, la conducerea globală a EUNIC în perioada iunie 2010 - iunie 2011.”

Observator cultural

România a preluat, pe 17 iunie 2010, prin președintele Institutului Cultural Român, dl Horia-Roman Patapievici, președinția EUNIC – European Union National Institutes for Culture. Dl Horia-Roman Patapievici a deținut funcția de președinte al EUNIC pentru un an de zile. EUNIC este rețeaua institutelor culturale naționale din Europa, constituită la Praga în 2006, la inițiativa British Council. În prezent, EUNIC reunește 29 de organizații culturale de nivel național din 25 de țări europene, printre care instituții de mare prestigiu, precum British Council, Institut Français, Goethe-Institut, Instituto Cervantes, Instituto Camões, Institutele Italiene de Cultură, Centrul Ceh, Delegațiile Wallonie-Bruxelles. Preluarea președinției EUNIC a urmat alegerii președintelui ICR în funcția de vicepreședinte al organizației, la reuniunea EUNIC din 2008 de la Berlin. În iunie 2011, la Lisabona, mandatul de președinte a fost preluat de dna Ana Paula Laborinho, președinte al Institutului Camões.

Implicarea Institutului Cultural Român în rețeaua EUNIC la nivelul proiectelor inițiate și derulate a crescut exponențial, generând vizibilitate deopotrivă în țară și în străinătate. Astfel, pe lângă proiectele derulate de institutele culturale românești din străinătate sub egida EUNIC, în cadrul Institutului Cultural Român s-a constituit un Birou al președinției EUNIC – EUNIC Focal Point București –, care a coordonat atât derularea proiectelor culturale pe plan local și european, cât și organizarea întâlnirilor de lucru pe care le presupune din punct de vedere administrativ deținerea președinției. Acest Birou și-a continuat activitatea și după încetarea rolului reprezentativ deținut de ICR, marcând

astfel dedicarea și loialitatea față de proiectul instituțional de maximă amploare la nivel internațional, nivel la care ICR operează cu realizări remarcabile în ultimii ani. Biroul a continuat astfel să coordoneze evenimente care se nasc din colaborarea și parteneriatul membrilor EUNIC la nivel național, european sau global, în 2012 urmând să se desfășoare un număr de proiecte reprezentative pentru strategia rețelei.

Drumul modei: dialog peste granițe, 2010-2012: proiect intercluster EUNIC, derulat în perioada 2010-2012, care are drept scop promovarea dialogului și a colaborării interculturale prin intermediul modei. Este coordonat pe plan local de Institutul Cultural Român, fiind organizat sub egida EUNIC de British Council, Centrul Ceh, Goethe-Institut, Institutul Cultural Danez, în parteneriat cu Consiliul Armean al Modei. „Drumul modei: dialog peste granițe” este destinat tinerilor creatori de modă din Armenia, Cehia, Danemarca, Germania, Marea Britanie și România care includ motive și elemente specifice identității naționale în creațiile lor vestimentare. În luna mai 2010, la Erevan, a avut loc prima serie de întâlniri internaționale, în cadrul cărora cei zece designeri selectați (cinci europeni și cinci armeni) au avut prilejul să se cunoască și să lucreze împreună, să participe la seminarii cu profesioniști din domeniu din țările participante și la rezidențe de lucru. Pentru selectarea designerului român a fost organizat un concurs național în ianuarie 2011, juriul fiind alcătuit din Doina Levintza (creator de modă), Răzvan Vasilescu (asistent universitar, Universitatea de Arte București, Facultatea de Arte Decorative și Design, secția Modă), Alexandru Bălășescu (antropolog) și Ioana Leca (ICR). La întrevederile de la Erevan, cu sprijinul ICR au participat Andra Clițan, designer român în ale cărui lucrări se regăsesc elemente tradiționale din Maramureș și Alexandru Bălășescu, care a susținut prelegerea „Recurența elementelor tradiționale în designer vestimentar”. Fiecare designer armean a făcut echipă cu un participant european în vederea creării și producerii a patru ținute pentru colecția generală a proiectului. În creațiile acestora se regăsesc elemente specifice patrimoniului cultural din Armenia și din țările europene. În 2012,

colecțiile designerilor (reunind în total 20 de ținute) vor fi prezentate într-o expoziție itinerantă organizată în Armenia, Cehia, Danemarca, Germania, Marea Britanie și România. Cei zece designeri selectați sunt: Aram Nikolyan, Gayane Sghomonyan, Ani Iskandaryan, Kristine Avetisyan, Lusine Kostanyan (Armenia), Ida Helene Gro Christiansen (Danemarca), Melanie Freier (Germania), Geannine Pollazon (Marea Britanie), Pavel Ivančic (Republica Cehă), Andra Clițan (România). În 2012, colecția reunind cele 20 de creații vestimentare va fi prezentată în Armenia și Europa, în București fiind programată pentru vara anului 2012. Proiectul beneficiază de finanțare europeană prin programul „Cultura 2007-2013”.

Întâlnire a designerilor europeni și armeni la Erevan, în cadrul proiectului „Drumul modei: dialog peste granițe”

Festivalul Klezmer & More, 16-19 iunie: Între 16 și 19 iunie, clubul bucureștean Green Hours a găzduit un festival de muzică klezmer, reunind concerte susținute de formațiile Nifty's (Austria), Kroke (Polonia), Basarabish (Republica Moldova și S.U.A.) și Nayekhovich (Rusia). Proiectul, aflat la a doua ediție, a fost inițiat de Forumul

Cultural Austriac în 2009. Parteneri: Forumul Cultural Austriac, Institutul Polonez, Institutul Cultural Român, Green Hours Club.

Atelier BD în cadrul Muzeului Benzii Desenate

Muzeul Benzii Desenate, 16 iunie – 16 octombrie: Muzeul Benzii Desenate este un muzeu de autor, găzduit de Muzeul Național de Artă Contemporană, proiect-pilot inițiat de Alexandru Ciubotariu și Asociația Bedefililor din România, organizat de Institutul Cultural Român cu sprijinul membrilor clusterului EUNIC România. Muzeul a fost deschis la etajul 4 al Muzeului Național de Artă Contemporană și a avut două spații expoziționale, o mediatecă (bibliotecă și spațiu de proiecție), o zonă destinată creației și atelierelor, o bibliotecă extrem de bine dotată, precum și un spațiu pentru dezbateri. O expoziție permanentă de tezaur a cuprins lucrări originale ilustrând istoria benzii desenate românești, iar patru expoziții temporare au fost dedicate lucrărilor contemporane. Au fost organizate o serie de conferințe consacrate imaginilor din zone conexe artei BD (caricatură, animație, ilustrație de

carte), dezbateri cu participarea unor autori și editori, ateliere de creație, sesiuni de live drawing, lansări de carte, proiecții de filme, concerte. Deschiderea oficială a avut loc pe 16 iunie, când au fost vernisate trei expoziții permanente: „Tezaur – Istoria benzii desenate românești”, „Salonul Internațional al Benzii Desenate din România” (contribuții ale unor mari autori străini care vizitat România de-a lungul timpului) și „Cum se face o bandă desenată”. În același cadru a avut loc vernisajul primei expoziții din Galeria MBD – „Webcomics de Romania” – și a fost lansat numărul 4 al revistei *Comics*. Printre evenimentele internaționale s-au numărat proiecții de filme oferite de Forumul Cultural Austriac și de Centrul Ceh, în luna iulie, și expoziția artistului portughez Eugénio Silva, o propunere a Institutului Camões și a Ambasadei Portugaliei la București, în septembrie; pe parcursul întregii manifestări, vizitatorii au avut acces la o bibliotecă internațională cu titluri selectate de Delegația Wallonie-Bruxelles, Centrul Belgian de Bandă Desenată și Centrul de Carte Germană. Toamna a adus și o serie de animații în retrospectivă oferite British Council. Parteneri: Institutul Cultural Român, Muzeul Național de Artă Contemporană, Asociația Bedefililor din România, clusterul EUNIC România.

Academia de vară EUNIC, ediția a IV-a, iunie 2011, Lisabona: Cea de a patra ediție a Academiei de Vară EUNIC, organizată de Institutul Camões, s-a desfășurat la Lisabona, în perioada 5-9 iunie, cu tema „Cultura și industriile creative”. Academia de Vară EUNIC este un proiect cu tradiție în rețea, constituind un prilej pentru reprezentantul ICR de a stabili relații cu coordonatorii de proiecte din cadrul celorlalte centre culturale străine membre EUNIC și de a înțelege dinamica și valorile acestui parteneriat cultural. Institutul Cultural Român a fost reprezentat de Mădălina Turească, ICR Paris. Academia de Vară EUNIC a avut loc pentru prima dată în iunie 2008 la Berlin, cea de-a doua ediție a Academiei de Vară EUNIC fiind organizată de ICR și Institutul Balassi, în 2009, la Budapesta, pentru ca ediția a III-a să fie organizată de ICR în iunie 2010, la Centrul Cultural „Palatele Brâncovenești” de la Mogoșoaia.

Noaptea Institutelor Culturale, ediția a V-a, 24 iunie: Institutul Cultural Român a găzduit evenimentele Institutului Camões/Ambasada Portugaliei, ale Delegației

Wallonie-Bruxelles și ale Fundației Culturale Elene, organizând totodată un concert special din cadrul programului „Când Bizanțul eram noi” (în coordonarea Direcției Relații Interne). Expoziții, jocuri, delicii culinare și concerte au animat curtea și sălile ICR întreaga Noapte de Sănziiene, alături de evenimentele celorlalte 13 institute și centre membre ale clusterului EUNIC România. Parteneri: British Council, Centrul Ceh, Centrul Cultural al Republicii Ungare, Forumul Cultural Austriac, Fundația Culturală Greacă, Institutul Cervantes, Institutul Cultural Român, Goethe-Institut, Institutul Francez, Institutul Italian de Cultură „Vito Grasso”, Delegația Wallonie-Bruxelles, Centrul Cultural și de Informare al Ambasadei Ucrainei.

Programul de rezidență în curatoriat Rusia-Europa: Prin programul de rezidență în domeniul curatoriatului artistic Rusia-Europa – Russian-European Curatorial Exchange Programme –, EUNIC își propune să susțină tânăra generație de curatori implicată în dezvoltarea și modernizarea centrelor expoziționale, bienalelor și instituțiilor artistice din Rusia. Alături de dimensiunea formativă, programul prilejuiește contacte ale curatorilor și instituțiilor de profil din Rusia cu potențiali parteneri din țările Uniunii Europene. Curatorii ruși selectați au participat în 2011 la proiecte găzduite de galerii și instituții de profil din Germania, Austria, Suedia, Franța, România și Marea Britanie. Din România au fost implicate în proiect Institutul Cultural Român, Anaid Art Gallery și Universitatea Națională de Arte, instituții care au coordonat activitatea curatoarei din Rusia în timpul rezidenței la București. Alexandra Semenova, curatoare la Centrul Muzeal din Krasnoiar (Rusia), a participat, în perioada octombrie-decembrie 2011, la un stagiul la Anaid Art Gallery din București, unde a susținut o conferință și a pregătit expoziția „Siberia – The Place To Hide Away”. În cadrul programului EUNIC Russian-European Curatorial Exchange 2011, în paralel cu rezidența din România, s-au desfășurat rezidențe curatoriale în Austria, Franța, Germania, Marea Britanie și Suedia. Proiectele curatorilor care au beneficiat de rezidențe în 2011 vor fi reunite într-o expoziție la Moscova, în 2012.

Conferința „Dialogul Cultural Europa-China”: În perioada 26-29 octombrie s-a desfășurat în Luxemburg, la

Centrul Cultural al Abației din Neumünster, a patra ediție a conferinței „Dialogul Cultural Europa-China”, organizată de Rețeaua Europeană a Institutelor Naționale de Cultură (EUNIC) și Academia Națională de Arte a Chinei. Programul a inclus secțiunea tematică „Dialog” și un „Forum” destinat schimburilor de experiență și prezentării proiectelor artistice și culturale. Trei ateliere cu participarea unor artiști chinezi și europeni au precedat lucrările conferinței și au stat la baza unor expoziții deschise în paralel cu dezbaterile. La ediția din 2011 au fost prezenți, cu sprijinul ICR, curatorul Matei Câlția (Galeria Posibilă), cercetătoarele Bianca Bălșan și Ștefania Voicu (Centrul de Cercetare și Consultanță în Domeniul Culturii) și artistul Alexandru Rădvan. Secțiunea „Dialog” a avut ca temă centrală „Protejarea patrimoniului cultural și contribuția artiștilor la construirea orașului modern”. Tema a fost dezvoltată în cadrul unor discuții pe marginea funcției centrelor culturale în regenerarea urbană, a relației dintre artă și finanțe și a industriilor creative ca vehicul pentru strategii urbane durabile. Dialogul Cultural Europeano-Chinez, proiect EUNIC global anual, s-a desfășurat pentru prima oară la Beijing, în octombrie 2008, prilej cu care au fost puse bazele colaborării culturale dintre Europa și China și datorită interesului arătat de EUNIC acestui proiect. Cea de a doua ediție s-a derulat la Copenhaga în octombrie 2009, iar cea de a treia ediție a avut loc la Shanghai în octombrie 2010. Urmând tradiția, cea de a cincea ediție a Dialogului Cultural Europeano-Chinez se va desfășura în 2012 în China, iar ediția din 2013, a șasea, va fi organizată de ICR în România.

Salonul European de Bandă Desenată, 3-20 noiembrie: Salonul European de Bandă Desenată, aflat la a doua ediție, a prezentat, în perioada 3-20 noiembrie, la galeria Foto Anexa a Muzeului Național de Artă Contemporană, 16 expoziții, numeroase ateliere de creație, întâlniri cu artiști din șapte țări, dezbateri, conferințe, sesiuni de autografe, lansări de carte, precum și proiecții de filme și concerte. La deschidere au participat: Mihai Oroveanu, director MNAC, Didier Dutour, director al Institutului Francez de la București și președinte al clusterului EUNIC România, Jean Auquier, director general al Centrului Belgian de Bandă Desenată de la Bruxelles, fiind

Salonul European de Bandă Desenată, ediția a II-a

prezenți Bernard Swysen (Valonia-Bruxelles), autor și profesor de bandă desenată la Academia de Artă din Bruxelles, Sascha Hommer (Germania), artist de bandă desenată, Pedro Moura (Portugalia), curator, Mășa Bořkovcová (Cehia), etnolog și expert pe problemele rromilor. Printre expozițiile organizate s-au numărat „Călătorie în cea de-a 9-a dimensiune: banda desenată Valonia-Bruxelles”, „Banda desenată contemporană din Portugalia”, „O Přibjehi – prima trilogie cehească de benzi desenate dedicată povestirilor rromilor”, expoziția BD prilejuită de Președinția poloneză a Consiliului Uniunii Europene, planșele originale rezultate din colaborarea Nichita Stănescu – Sandu Florea „Semne și Desemne”, „Comment faire une BD” (Editura M.M. Europe), „Creating Comics” – rezultatele atelierului Sascha Hommer & Kati

Rickenbach, Bitta Generation (BD și ecologie), „Strâmb living” (Brynjar Bandlien), „Cartea lui George”, expoziții dedicate unor romane grafice – *Travesti de Mircea Cărtărescu* (Edmond Baudoin) și *Stigmata* (Lorenzo Mattoti), expozițiile de autor Livia Ruzs, Dominique Goblet (BD contemporană/curent alternativ) și Ilan Manouach, expoziția cu lucrări publicate în revista *Comics*. Programul a inclus conferințe, ateliere și sesiuni de autografe susținute de Pedro Moura (Portugalia), Bernard Swysen (Valonia-Bruxelles), Mășa Bořkovcová (Cehia), Jean-Lorin Sterian, Eugen Erhan, Tudor Muscalu, Octav Ungureanu, Ilan Manouach (Grecia), Dominique Goblet (Valonia-Bruxelles). Au fost lansate, în prezența autorilor, *Cartea lui George* (publicată de Hardcomics și Jumătatea plină, cu sprijinul Administrației Fondului Cultural Național), *Travesti de Mircea Cărtărescu*, roman grafic de Edmond Baudoin (publicat de Editura Humanitas și Jumătatea plină, cu sprijinul Institutului Francez din București), *Strâmb living* de Brynjar Bandlien (publicată de Hardcomics și Jumătatea plină cu sprijinul Căminului Cultural) și *Stigmata* de Lorenzo Mattotti (publicat de Editura Art și Jumătatea plină), Livia Ruzs, o monografie – autori Dodo Niță și Kiss Ferenc, precum și Catalogul Muzeului Benzii Desenate. Au avut loc trei concerte susținute de: Sillyconductor, Makunouchi Bento (România) și Balinese Beast (Grecia), precum și proiecții de scurtmetraje de animație poloneze și desene animate pentru copii. Publicul a avut la dispoziție trei puncte de vânzare de carte și reviste. Parteneri: Delegația Wallonie-Bruxelles, Institutul Francez, Institutul Cultural Român, Goethe-Institut, Centrul Cultural al Republicii Ungare, Centrul Ceh, Institutul Camões (prin Ambasada Portugaliei la București), Institutul Polonez, Muzeul Național de Artă Contemporană, Asociația Jumătatea Plină, Asociația Bedefililor din România, Editura M. M. Europe, Librăria Cărturești.

Praga prin ochii poliției secrete: Centrul Ceh din București și Institutul pentru Studiarea Regimurilor Totalitare (Cehia) au prezentat pe 17 noiembrie, la sediul ICR, proiectul „Praga prin obiectivul poliției secrete”. Evenimentul, organizat în parteneriat cu ICR, Institutul Balassi, Facultatea de Științe Politice a Universității din

București, Staropramen și Czech Airlines, a fost prilejuit de vernisajul expoziției „Praga prin obiectivul poliției secrete” și a inclus proiecția filmului *Pouta (Strânsoarea)*, regia: Radim Špaček, și discuțiile-panel „Viața într-un regim totalitar” și „Cum facem față trecutului”. Invitații Mihai Stănescu, Ioana Diaconescu, Pavel Seifter (Republica Cehă) și Bretter Zoltan (Ungaria) au împărtășit, în cadrul panelului „Viața într-un regim totalitar”, experiențele proprii în care au fost „subiect” de interes pentru poliția secretă. Vojtěch Ripka (USTR, Republica Cehă), Dragoș Petrescu (CNSAS) și Clara Mareș (IICCMER) au dezbătut pe marginea întrebării *Cum facem față trecutului*. Adrian Ciofîlcă (IICCMER) a moderat dezbaterile despre relevanța trecutului pentru realitatea socială și politică actuală. Expoziția „Praga prin obiectivul poliției secrete” a ilustrat acțiunile Direcției de Urmărire a Securității Statului (StB), mai precis modul în care militarii de la direcția de urmărire din cadrul poliției politice comuniste au surprins, pe lângă persoanele urmărite, și imaginea orașului Praga în anii '70 și '80 ai secolului XX.

Film și stalinism, 5-9 decembrie, Praga: Proiectul EUNIC „Film și stalinism”, organizat de Institutul Cultural Român împreună cu Centrul Cultural Maghiar, Institutul Slovac, Institutul Polonez și Institutul Ceh pentru Studiul Regimurilor Totalitare a urmărit prezentarea comparativă a fenomenului colectivizării din țările foste socialiste din Europa de Est. Cu acest prilej, ICR Praga a prezentat filmele *În sat la noi*, regia: Jean Georgescu, Victor Iliu (1951) și *Mitrea Cocor*, regia: Marietta Sadova, Victor Iliu (1952), în cadrul proiecțiilor de film organizate la Centrul Cultural Maghiar și la cinematograful Ponrepo din Praga, și a găzduit expoziția de fotografii din arhiva Muzeului Național al Agriculturii din Praga.

ICR în Liban

Rețeaua europeană a institutelor naționale de cultură EUNIC își desfășoară o mare parte a proiectelor culturale prin colaborarea institutelor organizate în mai mult de 60 de clustere locale din întreaga lume. În perioada mandatului de președinte al rețelei EUNIC deținut de ICR și datorită noilor condiții privind statutul de membru agreeate la ședința Heads de la București (iunie 2011), ICR este reprezentat prin interesul și bunăvoința atașărilor culturale de la câteva ambasade ale României din lume, fiind membru în EUNIC S.U.A. (Washington), EUNIC Canada (Ottawa), EUNIC Liban (Beirut) și EUNIC Maroc (Rabat).

„Green Your Culture”, 14 mai: Pentru a marca sub aspect cultural constituirea clusterului EUNIC Liban, institutele membre au organizat proiectul „Green Your Culture”, cuprinzând o serie de evenimente cu teme ecologiste. În cadrul acestei manifestări, Institutul Cultural Român și Ambasada României au prezentat un concert cu piese tradiționale românești, susținut de cvintetul de suflători români membri ai Orchestrei Filarmonice Libaneze, precum și un spectacol în limba franceză sub

forma unui colaj adaptat din piesele *Teatrul descompus și Omul-Pubelă* de Matei Vișniec, spectacol susținut de Teatrul Studențesc „Ludic” din Iași. Evenimentul s-a bucurat de un public numeros și de multiple apariții și menționări în mass-media libaneze. Parteneri: British Council, Goethe-Institut, Institutul Italian de Cultură, Misiunea Culturală Franceză din Liban, Ambasada României la Beirut, ONG-uri locale.

Ziua Europeană a Limbilor: Pe 26 septembrie, membrii clusterului EUNIC Liban au sărbătorit Ziua Europeană a Limbilor printr-o serie de acțiuni comune desfășurate la Biblioteca Publică din Bachoura, Beirut. Cu această ocazie, Institutul Cultural Român și Ambasada României în Liban, în colaborare cu Asociația România-Levant, au lansat cursurile de limbă română pentru străini. Cursurile s-au desfășurat la Centrul Cultural CLAC din Sin El Fin, Beirut, care găzduiește o secție de carte românească de peste 600 de volume, precum și CD-uri și DVD-uri cu muzică și filme românești. Inițiativa organizării cursurilor răspunde solicitărilor venite din partea tinerilor libanezi care doresc să studieze în România, a comunității de afaceri și a tinerilor proveniți din familii mixte. Cursurile au

fost oferite gratuit, sub coordonarea prof. univ Mirella Juber, unui număr de 35 de persoane. Modulul elementar de 48 de ore didactice, desfășurat de două ori pe săptămână, în intervalul 26 septembrie – 15 decembrie, a acoperit cerințele celor patru arii de comunicare: ascultare, vorbire, citire și scriere. La finalul cursului și în funcție de rezultatele obținute la examinare, cursanții au primit un certificat care să ateste nivelul cunoașterii limbii române. Având în vedere buna desfășurare a primului modul și interesul ridicat din partea cetățenilor libanezi, cursurile de limba română pentru străini au fost reluate în perioada 16 ianuarie – 5 aprilie 2012. Parteneri: British Council, Goethe-Institut, Institutul Italian de Cultură, Misiunea Culturală Franceză din Liban, Ambasada României la Beirut, Asociația România-Levant, Centrul Cultural CLAC.

Târgul de carte francofonă: Cea de-a XVIII-a ediție a Salonului de carte francofonă din Liban s-a desfășurat la Beirut în intervalul 28 octombrie – 6 noiembrie, având tema „Les mots de la liberté”, programul evenimentului dezvoltându-se în jurul a trei subiecte: „Primăvara arabă”, „Mediul” și „Secrete de familie, secrete ale istoriei”. România a fost reprezentată pentru prima dată la acest târg de carte, ICR organizând un stand românesc și susținând prezența autorilor români Daniela Zeca și Vlad Zografi. În cadrul standului românesc au fost expuse peste 75 de titluri, apărute la Editura Polirom, Editura Humanitas și Editura ICR sau publicate în străinătate cu sprijinul financiar al ICR. Proiect realizat în colaborare cu Centrul Național al Cărții.

Festivalul Filmului European: În perioada 24 noiembrie – 4 decembrie a avut loc în Liban Festivalul Filmului European, eveniment organizat de Delegația Comisiei Europene în colaborare cu statele membre UE. La cea de-a XVIII-a ediție a festivalului, care s-a desfășurat la Beirut, Tripoli, Saida și Zahle, au fost prezentate filme din 12 state membre UE, la secțiunea de lungmetraje, precum și producții ale tinerilor cineaști libanezi, la secțiunea de scurtmetraje. România a fost reprezentată de filmele *Eu când vreau să fluier, fluier*, regia: Florin Șerban și *Bună! Ce faci?*, regia: Alexandru Maftai. De asemenea, la invitația ICR, regizorul Alexandru Maftai a participat la întâlniri cu publicul și cu studenții libanezi la teatru și film din cadrul

România la Salonul de Carte Francofonă de la Beirut

Universității Libaneze și din cadrul Academiei Libaneze de Arte din Beirut.

Zilele Culturii Române în Liban: În perioada 1-10 decembrie s-au desfășurat Zilele Culturii Române în Liban, manifestare amplă organizată de Institutul Cultural Român și Ambasada României la Beirut, cu sprijinul unor importanți parteneri locali – Asociația România-Levant, Asociația de Prietenie Moldo-Libaneză. Activitățile culturale s-au adresat comunității românilor din Liban, precum și publicului libanez și s-au derulat la Beirut, Tripoli și Zouk Mikhael. Programul proiectului a inclus: proiecții de filme românești, trei concerte susținute de cvartetul de coarde al Orchestrei Filarmonice Libaneze, activități speciale pentru copii (scurte prezentări despre România (istorie, cultură, tradiții), expoziții cu imagini din România, proiecții de animații clasice românești, jocuri și concursuri), precum și inaugurarea secțiilor de carte românească din cadrul Universității Americane din Beirut și din cadrul Centrului Safadi din Tripoli.

Under the patronage of the Ministry of Culture

Romanian cultural days 01-10 december 2011 in Lebanon

Cinema

If I Want to Whistle, I Whistle
(Eu vâd vâd vâd - Răzvan Răduț)
2010 drama film directed by Răzvan Răduț
Cinema Metropolis Empire Soffi 1 and 2

Hello, How Are You?
(Bună - ce faci?)
2011 romantic comedy directed by Alexandru Maftei
Cinema Metropolis Empire Soffi 1 and 2

Director Alexandru Maftei visits university students
The Lebanese Academy of Fine Arts - ALBA
Film Faculty of the St. Joseph University - USJ

Education

Romania for youngsters
Beirut International School
Lydia Radwan Rawel

Opening of Romanian books section
American University of Beirut library
Youth and Culture Center library - Zouk Mikhael
Safadi Center - Tripoli

Music

String quartet "Artos" concert
AUB Assembly Hall, American University of Beirut
Youth and Culture Center - Zouk Mikhael
Safadi Center - Tripoli

More information

<http://beirut.mae.ro>

الايام الثقافية
الرومانية
في لبنان
برعاية وزارة الثقافة

THE DAILY STAR

ESSENCE

Serviciul Finanțări

„Spectacolul *Supersomething*, în coregrafia lui Cosmin Manolescu, participă la Festivalul European de Dans din Cipru și urmează să fie prezentat la Teatrul Rialto din Limassol. Dedicat Gabrielei Tudor, *Supersomething* este un spectacol graffiti despre România, dragoste și pierderi dureroase. *Supersomething* este o producție a Fundației Gabriela Tudor/Compania Paradis Serial, realizată cu sprijinul Centrului Național al Dansului, Administrației Fondului Cultural Național și al Programului Cantemir al Institutului Cultural Român.”

Diana Săliștean, *Hotnews*

programulcantemir.ro
Cantemir

Serviciul Finanțări este structura din cadrul ICR care asigură îndeplinirea obiectivelor Institutului de promovare a culturii române în străinătate prin intermediul proiectelor dezvoltate independent de operatorii culturali.

Componenta principală a Serviciului Finanțări o constituie Programul CANTEMIR, inițiat în anul 2006 ca un program de finanțare nerambursabilă a proiectelor culturale derulate în mediul internațional. Finanțarea se acordă inclusiv proiectelor multianuale.

Ediția din 2011 a Programului Cantemir a fost lansată în data de 28 martie, cuprinzând două sesiuni de finanțare pentru secțiunea FESTIVAL/Culture by Request, conform următorului calendar:

CALENDAR	SESIUNEA 1	SESIUNEA 2
Depunere proiecte	28 martie – 29 aprilie	18 mai – 17 iunie
Verificare și evaluare	până la 31 mai	până la 15 iulie
Data limită pentru anunțarea rezultatelor	1 iunie	18 iulie
Termen limită de depunere a contestațiilor	6 iunie (în 3 zile lucrătoare de la data comunicării rezultatelor)	21 iulie (în 3 zile lucrătoare de la data comunicării rezultatelor)
Termen limită de soluționare a contestațiilor	13 iunie (în 5 zile de la data limită de depunere a contestațiilor)	28 iulie (în 5 zile lucrătoare de la data limită de depunere a contestațiilor)
Anunțare rezultate finale	17 iunie	29 iulie
Semnare contracte ICR	17-24 iunie	1-5 august
Date eligibile de participare la festival	27 iunie – 31 decembrie 2011	8 august – 31 decembrie 2011
Termen limită de depunere a raportului final	În maximum 30 zile de la ultima zi de participare la festival	În maximum 30 zile de la ultima zi de participare la festival

Bugetul total anual disponibil pentru această secțiune a fost de 300 000 lei, din care 24 000 lei (8%) au fost alocați fondului pentru finanțarea nevoilor culturale de urgență. Valoarea maximă a finanțării acordată unui proiect a fost de 21 500 lei.

În total au fost înregistrate 50 de aplicații, dintre care 43 au fost respinse ca neeligibile. În urma etapei de evaluare, 7 aplicații au fost aprobate spre finanțare.

Valoarea totală a finanțării pentru proiectele aprobate a fost de 91 369 lei dintr-un total disponibil de 276 000 lei.

Proiecte aprobate

Secțiunea FESTIVAL/Culture by Request

1. Primăria Municipiului Orăștie, Corul de copii Vlăstarele Orăștiei – Participare la World Choir Championships for Youth and Young Adults, Graz, Austria, 10-17 iulie 2011 (Muzică – 21 500 lei);
2. Cosmin Manolescu – Participare la Seoul International Dance Festival – SIDance 2011, Seoul, Coreea de Sud, 29 septembrie – 16 octombrie 2011 (Dans – 6 105 lei);
3. Ioana Păun, Lari Giorgescu – Participare la Sferracavalli International Festival for Sustainable Imagination, Lizzano, Italia, 16-20 august 2011 (Teatru – 5 030 lei);
4. Palatul Copiilor Cluj/Ansamblul Folcloric de Copii Doina – Participare la International Days South Jordan City, Utah, S.U.A., 9-13 august 2011 (Dans, Muzică – 20 000 lei);
5. Yvat Collective City Sonic – Participare la Festival des arts sonores, Mons, Belgia, 26 august – 11 septembrie 2011 (Arte

vizuale – 10 995 lei);

6. Fundația Culturală Sound – Participare la Târgul de Crăciun Lucerne, Lucerna, Elveția, 17-20 decembrie 2011 (Muzică – 21 499 lei);

7. Alina Șerban, Alice Monica Marinescu, Adrian Cristea, Cătălin Rulea, David Schwartz, Robert Dinu (Teatrul LUNI de la Green Hours) – Participare la Sferracavalli International Festival for Sustainable Imagination, Lizzano, Italia 16-20 august 2011 (Teatru – 6 240 lei).

Componența comisiilor, pe domenii artistice, a fost următoarea: Muzică (prima sesiune): Dan Mihai Goia, Sebastian Crăciun și Ariadna Ponta (ICR); Muzică (a doua sesiune): Anca Florea, Dumitru Avakian și Ariadna Ponta (ICR); Muzică și dans: Speranța Rădulescu, Sabina Ispas și Ariadna Ponta (ICR); Arte vizuale: Irina Cios, Iosif Kiraly și Ariadna Ponta (ICR); Teatru: Sanda Manu, Nicolae Manda, Irina Ionescu (ICR); Dans: Adina Cezar, Anca Măndrescu și Ariadna Ponta (ICR).

Proiecte multianuale

Totodată, a continuat derularea componentei din 2011 a proiectelor multianuale aprobate la sesiunea de finanțare din anul 2010.

Proiectul „Urban Report“, derulat de Asociația Zeppelin, constând în realizarea a trei cataloage cu teme diferite, din domeniul arhitecturii: *Poetica tranziției în derulare, Condițiile urbanității autoreglementate și Pionierii*

practicilor emergente. Lansarea volumului I a avut loc la Belgrad pe data de 11 mai, în cadrul evenimentului BINA, la Belgrade City Museum. Au avut loc o prezentare a proiectului și a volumului, o conferință pe tema contribuției sârbe în cadrul proiectului și două proiecții de film cu teme care au fost publicate în volumul 1 al catalogului (*Looking for Oktober* și *Balkanized Deutsche Bank*). Lansarea volumului 2 s-a desfășurat la Sofia pe 5 noiembrie, în cadrul evenimentului Sofia Architecture Week – SAW, la Perform Business Center. Lansarea volumului 3 a avut loc la Budapesta pe data de 2 decembrie, la Ludwig Museum of Contemporary Art.

Expoziția „Transhumanța” la Istanbul

Proiectul „Transhumanța”, derulat de Asociația Fotocabinet, care și-a propus realizarea unui studiu comparativ al transhumanței din șase țări: Grecia, Albania, Marea Britanie, Turcia, Italia și România, prin fotografie, film și text. În cadrul proiectului, în anul 2011, a fost realizat un catalog și au avut loc două expoziții de fotografie, la Galeria Oriel Q-Queens Hall Gallery din Narberth (Țara Galilor), în

perioada 29 ianuarie – 12 martie, respectiv la Târgul de Artă Istanbul Art Fair 2011, în perioada 12-20 noiembrie. Proiectul va continua și în anul 2012, când va fi realizat un film și vor fi organizate două expoziții, în Italia și în România.

Cosmin Manolescu la Seoul International Dance Festival

Participarea dansatorului și coregrafului Cosmin Manolescu la Seoul International Dance Festival – SIDance 2011, în Coreea de Sud, unde a prezentat spectacolul *superGabriela*, în data de 7 octombrie, la Jayu Theatre, Seoul Arts Center. În cadrul festivalului, Cosmin Manolescu a mai participat la lucrările forumului internațional organizat în cadrul Seoul Performing Arts Critics Forum 2011 (SPAC 2011), precum și la prezentarea video Romanian and Balkan Dance.

Participarea Corului „Vlăstarele Orăștiei” al Casei de Cultură a Studenților din Timișoara la festivalul World Choir Championships for Youth and Young Adults de la Graz, în perioada 12-16 iulie, cu o serie de șapte reprezentații artistice, susținute în fața unui public de aproximativ 3 000 de spectatori. Corul a obținut medalia de argint la categoria Folklore, medalia de bronz la categoria Musica sacra și diploma de onoare acordată dirijorului și corului.

Două spectacole românești la Sferracavalli International Festival for Sustainable Imagination, Lizzano, Italia, în perioada 16-20 august. Ioana Păun și Lari Giorgescu

au susținut în data de 19 august o reprezentație a spectacolului de teatru L-V: 8-16. Finanțarea ICR pentru acest proiect a fost de 5 030 lei. Alina Șerban, Alice Monica Marinescu, Adrian Cristea, Cătălin Rulea, David Schwartz, Robert Dinu (Teatrul LUNI de la Green Hours) au susținut în data de 18 august o reprezentație a spectacolului *Declar pe propria răspundere*.

Participarea Ansamblului Folcloric de Copii „Doina” al Palatului Copiilor Cluj la International Days, festival desfășurat în perioada 9-13 august în South Jordan City, Utah, S.U.A.

Participarea Yvat Collective la City Sonic – Festival des Arts Sonores de la Mons, Belgia, în perioada 26 august – 11 septembrie. Pe 26 august, la Muzeul de artă Beaux-Arts Mons, Yvat Collective a organizat vernisajul instalației multimedia „Sound Mathematics”, vizitată, până pe 11 septembrie, de aproximativ 10 000 de persoane. La vernisaj a avut loc un concert live susținut de Yvat & Adrian Tăbăcaru. Participarea Corului de Copii Radio la Târgul de Crăciun de la Lucerna, Elveția, aflat la a IX-a ediție. Corul de Copii Radio, dirijat de Voicu Popescu, a fost invitat să susțină, pe 19 decembrie, două concerte în aer liber: pe scena Engelsstimmen-Bühne și în Piața Franziskanerplatz din Lucerna.

Proiectul „Urban Report” – București

Directia
Relatii
Interne

„Un moment inedit al «Noptii», la Institutul Cultural Român, l-au reprezentat lecturile bilingve [...]. La standul amenajat în interior au fost prezenți traducători și bursieri ai Centrului Național al Cărții, colaboratori ai Fundației Culturale Elene și ai Institutului Camões. [...] Tot aici, în cadrul expoziției foto «Olhares romenos sobre Lisboa», oaspeții nocturni ai Institutului Cultural Român au putut admira viziunea cursanților Școlii de Poetică Fotografică Francisc Mraz asupra capitalei portugheze.”

Eliza Avram, *România liberă*

„Recent au luat sfârșit Cursurile de limbă și civilizație românească organizate de Institutul Cultural Român la Brașov. Profesorii susțin că e cea mai bună promoție de străini de până acum. Discuțiile de la Brașov au fost animate. Cu atât mai mult cu cât străinii optau să vorbească în limba locului de câte ori puteau.”

Alexandra Olivotto, *Evenimentul zilei*

„Dacă elevii s-au plâns la Bac că e greu cu «româna», gândiți-vă cum este pentru străini să o învețe. 38 de străini, din 16 țări europene și din S.U.A. participă, până la sfârșitul lui iulie, la Brașov, la cursurile de limbă, cultură și civilizație românească. Cursurile sunt organizate de Institutul Cultural Român (ICR), împreună cu Facultatea de Litere a Universității Transilvania din Brașov, Muzeul «Casa Mureșenilor» și Grupul de Inițiativă Locală «Corona». «Au ales să studieze limba română la Brașov interpreți de la Consiliul Europei și de la Consiliul Uniunii Europene, cercetători, profesori, doctoranzi, studenți, dornici să-și aprofundeze cunoștințele lingvistice și culturale», spune Oana-Valentina Suci, reprezentant ICR.”

Adina Chirvasă, *Bună Ziua Brașov*

În anul 2011, programele permanente și proiectele Direcției Relații Interne s-au axat în continuare pe componenta educațională, având drept obiective: familiarizarea comunității de rezidenți străini din București cu limba română și cu aspecte ale culturii și civilizației românești; dialogul și colaborarea dintre personalitățile și comunitățile culturale și științifice românești și parteneri din străinătate; modelarea mentalității publicului urban, în special a celui tânăr, în spiritul respectului față de valorile culturale românești și universale; identificarea oportunităților de colaborare cu alte instituții, organizații sau asociații din țară și din străinătate, în vederea stabilirii unor relații de parteneriat în domeniul culturii și științei cu universități, cu alte instituții publice și private din domeniul culturii și științei, redacții culturale, edituri, mass-media, organizații internaționale cu sediul în România (fundații internaționale, diverse instituții cu caracter academic sau științific), ambasadele și institutele și centrele culturale străine din România.

Au fost organizate evenimente în parteneriat cu instituții precum Goethe-Institut, Institutul Francez, Institutul Polonez, Centrul Cultural al Republicii Ungare, Centrul Ceh, Delegația Wallonie-Bruxelles, Institutul Cervantes, Fundația Culturală Greacă, British Council, Institutul Camões (pentru Noaptea Institutelor Culturale 2011); Editura Polirom, Editura Humanitas (lansări de carte și debateri); Asociația Culturală Sunet și Ambianță Timișoara (Festivalul Intercultural Plai); Asociația pentru Cultură și Tradiție Anton Pann (programul de educație muzicală cu public „Când Bizanțul eram noi”); Asociația de Arheologie Industrială, Uniunea Arhitecților din România,

Ordinul Arhitecților din România, Universitatea Națională de Arhitectură „Ion Mincu” (Gala de premiere a participanților la Concursul național de proiecte al Asociației Naționale a Studenților Arhitecți); Mihai Eminescu Trust, Asociația Rencontres du Patrimoine Roumain, Centrul pentru Studii și Cercetări în Domeniul Culturii din cadrul Ministerului Culturii și Patrimoniului Național, Asociația Pro Patrimonio (filialele din România, respectiv din Franța), Asociația Pro Domo, Transylvania Trust (programe dedicate patrimoniului și arhitecturii); Facultatea de Litere a Universității Transilvania din Brașov, Muzeul „Casa Mureșenilor” și Grupul de Inițiativă Locală „Corona” din Brașov, Centrul Cultural Reduta din Brașov (Cursurile de limbă, cultură și civilizație românească); Fundația Culturală Jazz Banat (Festivalul de Jazz de la Gârâna); Facultatea de Litere a Universității din București, Facultatea de Științe Politice din Universitatea București, International Society for Intellectual History – Oxford, Marea Britanie, Biblioteca Academiei Române, Asociația One World Romania (diverse programe educaționale și științifice) etc.

Au fost consolidate programele-cadru inițiate în anul 2008, care se derulează cu o anumită ciclicitate: seria de întâlniri legate de arhitectură, urbanism, arheologie, patrimoniu, lecțiile de muzică pentru public, „Romania(n) în a Nutshell” – cursuri de limba română pentru străini. A continuat, totodată, seria „Întâlniri și (re)întâlniri la ICR”. Programele direcției au încercat să aducă noi teme de reflecție și să stabilească raporturi interactive cu publicul. Multe dintre aceste programe se derulează cu costuri minime, reușind să fidelizeze, într-un interval relativ scurt de timp, un public extrem de divers.

Au continuat Cursurile de limba română pentru străini „Romania(n) in a Nutshell/Român(i)a pe scurt” (la București), precum și Cursurile de limbă, cultură și civilizație românească (la Brașov). Cursurile de limba română pentru străini au atras la bugetul ICR fonduri extrabugetare de 180 200 lei. Succesul acestor cursuri (numărul cursanților a crescut constant de la o serie la alta) a determinat continuarea lor într-un ritm la fel de intens: astfel, în 2011 s-au desfășurat cinci serii de cursuri în capitală (dintre care două serii intensive), la care se adaugă Cursurile de limbă,

cultură și civilizație românească de la Brașov, ajunse în anul 2011 la a XVII-a ediție.

Au fost încheiate contracte de sponsorizare cu S.C. Continental Hotels și cu Cramele Halewood în cadrul programului de educație muzicală „Când Bizanțul eram noi”. Direcția Relații Interne administrează și o parte din bursele oferite de ICR: Bursele „Constantin Brâncuși” și „George Enescu” de la Cité Internationale des Arts de la Paris, bursele destinate jurnaliștilor culturali din străinătate, cercetătorilor străini, masteranzilor, doctoranzilor și cercetătorilor din țările vecine cu România și cele pentru cercetătorii români care doresc să se specializeze la Woodrow Wilson Center for International Scholars de la Washington DC.

Burse

Bursele „Constantin Brâncuși” și „George Enescu”

Obiectivele acestui program sunt introducerea artiștilor români în circuitul valorilor europene prin crearea oportunității de a lucra într-un mediu artistic internațional în domeniile arte plastice și muzică. Programul se adresează artiștilor plastici și muzicienilor români cu studii universitare de specialitate încheiate și cu performanțe recunoscute în domeniu. Sunt oferite anual două burse „Constantin Brâncuși” și două burse „George Enescu”, pentru perioade de câte 3 luni, în vederea desfășurării unor proiecte artistice în atelierul închiriat de România la Cité Internationale des Arts, Paris. Valoarea unei burse este de 4 545 EUR pentru 3 luni. Selecția aparține unei comisii independente de specialiști, personalități recunoscute în cele două domenii, în baza unui dosar de candidatură. Dosarul selectat este trimis apoi spre validare Comisiei de Admitere de la Cité Internationale des Arts. Pentru anul 2011, juriul pentru acordarea Burselor „Constantin Brâncuși” (arte plastice) a fost alcătuit din conf. dr. Mircea Darie Dup, conf. dr. Iosif Kiraly și conf. dr. Petru Lucaci. Juriul pentru acordarea Burselor „George Enescu” (muzică) a fost alcătuit din conf. dr. Laura Manolache, conf. dr. Cristina Șoreanu și conf. dr. Livia Teodorescu-Ciocănea. Au fost

selecția următorii bursieri:

- Bursele „Constantin Brâncuși”: Răzvan Boar (1 mai – 31 iulie 2011), Olivia Mihălțianu (1 noiembrie 2011 – 31 ianuarie 2012).
- Bursele „George Enescu”: Mihnea Brumariu (1 februarie – 30 aprilie 2011), Inna Emilia Oncescu (1 august – 31 octombrie 2011).

Burse pentru jurnaliști culturali

Programul își propune promovarea fenomenului cultural românesc în mass-media din străinătate. Astfel, ICR acordă burse jurnaliștilor străini care propun proiecte de lucru vizând România și cultura română. Data limită pentru depunerea dosarelor: 15 martie. Valoarea unei burse: 1 500 EUR. Numărul de burse acordate anual: 10. Durata burselor: maximum o lună.

Sedința de evaluare a avut loc în data de 7 aprilie, comisia fiind alcătuită din: Elena Vlădăreanu (realizator, Radio România Cultural); Matei Martin (publicist, jurnalist cultural, *Dilema veche*); Roxana Gheorghe Amzăr (realizator TV, Televiziunea Română). Din cei 12 candidați, au primit bursa: Petr Slinták (Cehia), Anne-Claire Veluire (Cehia), František Zachoval (Cehia), Franciszek Szymon Strzeszewski (Marea Britanie), Pavel Hroch (Cehia), Andreas Engström (Suedia), Olga Ștefan (Elveția), Jana Šustová (Cehia), Richard Unwin (Marea Britanie) și Anna Battista (Italia).

Burse pentru cercetătorii străini

Programul este dedicat perfecționării academice, adresându-se studenților în anii terminali, masteranzi și/sau doctoranzi, care lucrează pe o temă românească, pentru pregătirea lucrărilor de licență/masterat/doctorat. Selecția a aparținut unei comisii independente de specialiști, în baza unui dosar de candidatură, care a inclus și o recomandare din partea coordonatorului lucrării de licență/masterat/doctorat. Data limită de depunere a dosarelor de candidatură: 15 mai. Valoarea unei burse: 3 495 EUR. Numărul de burse acordate anual: 5. Durata burselor: 3 luni.

Evaluarea și selecția celor 21 de dosare de candidatură depuse a avut loc în data de 7 iunie, comisia

fiind alcătuită din lector dr. Silvia Marton, lector dr. Călin Cotoi, dr. Bogdan Iancu. Bursele au fost oferite următorilor candidați: Victor Demiaux (Franța), Jonathan J. Stillo (S.U.A.), Lavrentia Karamaniola (Grecia), Sergiu Musteață (Republica Moldova) și Tomas Ogiński (Polonia).

Burse pentru românii din jurul granițelor

Programul este dedicat exclusiv perfecționării academice, adresându-se studenților din anii terminali, masteranzi și/sau doctoranzi, pentru pregătirea lucrărilor de licență/masterat/doctorat. Bursele, în număr de 5, au fost distribuite astfel: Republica Moldova – 3, Ucraina – 1 și alte țări vecine în care există comunități de români (Bulgaria, Serbia, Ungaria, dar și din Albania și Macedonia) – 1. Selecția a fost făcută de o comisie independentă de specialiști, în baza unui dosar de candidatură, care a inclus și o recomandare din partea coordonatorului lucrării de licență/masterat/doctorat. Data limită pentru depunerea dosarelor: 15 iunie. Valoarea unei burse: 3 495 EUR. Durata burselor: 3 luni.

Evaluarea și selecția celor 13 dosare de candidatură depuse a avut loc în data de 24 august, comisia fiind alcătuită din lector dr. Andrea Ghiță, lector dr. Romanița Constantinescu, lector dr. Marian Ștefănescu. Bursele au fost oferite următorilor candidați: Ludmila Bîrsan (Republica Moldova), Mihaela Băcioiu (Republica Moldova), Ion Ursu (Republica Moldova), Valentin Arapu (Republica Moldova) și Tatiana Barbăneagră (Republica Moldova).

Burse pentru tinerii români care studiază în străinătate

Institutul Cultural Român și Woodrow Wilson International Center for Scholars au inițiat, în 2008, Programul de Burse de Cercetare pe Termen Scurt. Candidații selecțiați lucrează timp de 4 luni în cadrul Woodrow Wilson International Center for Scholars, în Washington D.C., într-un program de cercetare avansată. Programul cuprinde 3 astfel de burse în fiecare an. Bursele se adresează cercetătorilor români din mediul universitar, punându-se accentul pe următoarele domenii: istorie, drept, științe politice și administrative, relații internaționale,

jurnalism, științe economice. Candidații trebuie să fie implicați deja în proiecte de cercetare legate de prioritățile actuale ale României sau de trecutul recent al acesteia. Candidații trebuie să dețină un doctorat în domeniul lor de activitate sau să fie în etapa de redactare a tezei de doctorat. Valoarea unei burse: 16 836 USD, fiind acordate anual 3 burse a câte 4 luni fiecare. Termenul limită pentru depunerea dosarelor a fost 1 octombrie. Comisia de evaluare a fost compusă din prof. dr. Remus Rus, conf. univ. dr. Radu Dudău și lector dr. Șerban Cioculescu. Pentru 2011, bursele destinate tinerilor cercetători români au fost acordate următorilor candidați: Nicoleta Gură, Diana Georgescu și Radu Tudorancea.

I. Cursuri de limba română pentru străini și evenimente conexe predării limbii române ca limbă străină

18 ianuarie – 13 decembrie / Romania(n) in a Nutshell – cursuri de limba română pentru străini, desfășurate la Liceul „Alexandru Vlahuță” din București. Grupele au fost formate din 8-10 cursanți. Durata: 2 luni (curs normal) – 36 de ore de curs (marți și joi, între orele 18.30-20.30) și o lună (curs intensiv) – 36 ore de curs (luni, miercuri și joi, între orele 18.00-21.00). Peste 200 de cursanți din 30 de țări și de pe patru continente au obținut certificatul de absolvire, în urma testelor de evaluare susținute în cadrul examenelor organizate de ICR.

18 ianuarie – 17 martie / Seria I: 42 de cursanți, din Franța, Italia, Spania, Portugalia, Germania, Danemarca, Marea Britanie, Irlanda, Austria, Polonia, Grecia, Croația, Ucraina, S.U.A., Mexic, Turcia, Iordania, Israel.

28 martie – 21 aprilie / Seria a II-a: 47 de cursanți, din Spania, Italia, Marea Britanie, Germania, Suedia, Grecia, Polonia, Austria, Croația, Statele Unite ale Americii, Venezuela, Mexic, Uruguay, Kenya, Japonia, Turcia, Tunisia.

3 mai – 30 iunie / Seria a III-a: 48 de cursanți, din Franța, Marea Britanie, Austria, Italia, Spania, Portugalia, Germania, Croația, Grecia, Turcia, Israel, Mexic, Brazilia, Venezuela, Japonia, Kenya.

5-29 septembrie / Seria a IV-a: 22 de cursanți, din Franța, Italia, Spania, Portugalia, Germania, Austria, Bulgaria, Ucraina, S.U.A., Israel, Argentina, India.

11 octombrie – 13 decembrie / Seria a V-a: 53 de cursanți, din Franța, Spania, Italia, Portugalia, Marea Britanie, Germania, Danemarca, Bulgaria, Grecia, Polonia, Austria, S.U.A., Canada, Israel, Mexic, Argentina, Turcia, Bolivia, Coreea de Sud.

5-30 iulie / Cursuri de limbă, cultură și civilizație românească, Brașov, ediția a XVII-a. Parteneri: Facultatea de Litere a Universității „Transilvania” din Brașov, Muzeul „Casa Mureșenilor” și Grupul de Inițiativă Locală „Corona” Brașov, Centrul Cultural Reduta din Brașov. Programul a inclus cursuri intensive de limba română, ateliere de creație, prelegeri de cultură și civilizație românească, proiecții de filme românești precum și numeroase vizite de documentare. Au participat 38 de cursanți din 17 țări: Austria, Belgia, Bulgaria, Germania, Finlanda, Franța, Italia, Lituania, Marea Britanie, Norvegia, Polonia, Portugalia, Rusia, Spania, S.U.A., Suedia, Ucraina. Au fost acordate 6 locuri scutite de taxă (două totale și patru parțiale – 50%), obținute de studenți ai catedrelor de românistică din străinătate, precum și de cei care folosesc limba română în activitățile de documentare, de traducere sau de redactare a unor lucrări științifice sau a unor articole despre cultura și civilizația românească. De asemenea, British Council Romania, în calitate de partener al Institutului Cultural Român, a oferit două granturi, care au constat în acoperirea taxei de participare pentru doi cursanți din Marea Britanie. Cursurile de limba română au fost predate după o programă flexibilă, adaptată cerințelor și necesităților cursanților. Prelegerile de istorie, literatură, cinematografie, politică, jurnalism, antropologie au fost susținute de profesori universitari, cercetători, personalități ale vieții publice bucureștene și brașovene: Andrei Bodiu – istoria poeziei românești, Irina Margareta Nistor – istoria cinematografiei românești, Mihai Chioveanu – crearea României moderne, Ion Manolescu – proza românească, Radu Cristescu – viața politică din România postcomunistă, Bogdan Iancu – ceramica de Horezu. În cadrul programului școlii de vară cursanții au vizionat filme românești, iar în fiecare weekend

s-au organizat vizite de documentare în Vechea Cetate a Sighişoarei, la cetăţile fortificate săseşti (Prejmer şi Viscri), la Sibiu, Complexul Peleş de la Sinaia (Peleş şi Pelişor), la Casa Memorială „George Enescu” din Sinaia etc. La atelierele de creaţie, cursanţii s-au familiarizat cu gastronomia tradiţională românească (coordonatori: Ana Borca şi Maria Vlasin), cu dansul de societate, în special dansul Romana, la modă în familiile braşovene din a doua jumătate a secolului al XIX-lea (coordonator: Nermina Damian), au participat la un seminar de jurnalism (coordonator: Valer Rus) şi şi-au testat măiestria în prelucrarea lutului (coordonator: Gabriel Mocanu).

22 octombrie / Ziua Europeană a Limbilor, la Institutul Cultural Român şi la Institutul Italian de Cultură „Vito Grasso” din Bucureşti. Ziua Europeană a Limbilor este un eveniment sărbătorit în mai multe ţări din Uniunea Europeană. De la ora 10.30 la 18.00, la sediile celor două institute vecine din Aleea Alexandru, s-au desfăşurat lecţii deschise în mai multe limbi, cursuri de gastronomie, dansuri, jocuri interactive, karaoke etc. Eveniment organizat de Institutul Cultural Român, Institutul Italian de Cultură „Vito Grasso”, British Council, Institutul Polonez, Goethe-Institut, Institutul Cervantes şi Centrul Cultural al Republicii Ungare.

Muzică

Seria de întâlniri muzicale „Când Bizanţul eram noi”. Ansambluri din ţară şi din străinătate au interpretat muzica lui Dimitrie Cantemir, precum şi lucrări specifice tradiţiilor muzicale proprii. Muzica a fost însoţită, la fiecare întâlnire, de comentarii şi explicaţii care au plasat lucrările în contextul epocii. Invitaţi: formaţia vocal-instrumentală de muzică veche Anton Pann (România), En Chordais (Grecia), Bezmârâ şi Anatolia (Turcia) şi Constantinople (cu muzicieni din Canada, Turcia, Grecia şi Iran). Formaţiile care au luat parte la proiect sunt consacrate pe plan internaţional şi s-au afirmat cu un repertoriu muzical specific fiecărei culturi pe care o reprezintă, dar şi cu piese culese sau compuse de Dimitrie Cantemir, Gheorghe Ucenescu, Anton Pann, precum

şi cu lucrări ale altor compozitori din spaţiul balcanic şi cel oriental. Proiectul a fost conceput după modelul Young People's Concerts (iniţiat de Leonard Bernstein la Orchestra Simfonică din New York), concertele şi întâlnirile fiind înregistrate şi difuzate în 2011 de Radio România Muzical. Parteneri: Radio România Muzical, Radio România Cultural, Centrul Cultural Reduta Braşov, Continental Hotels şi Cramele Halewood. Amfitrionul serilor muzicale desfăşurate de ICR a fost Constantin Răileanu, doctorand al Universităţii Naţionale de Muzică – secţia Cercetare Doctorat Ştiinţific şi dirijorul formaţiei vocal-instrumentale Anton Pann. Muzica propusă de formaţia Anton Pann îşi are sursele în manuscrisele medievale de sorginte bizantină, otomană şi apuseană, fiind influenţată de parfumul balcanic şi impregnată de folclorul şi spiritul autohton. Ansamblul a fost înfiinţat în toamna anului 2004, iar instrumentele alese provin atât din spaţiul oriental – al-ūd, saz, ney, bendir, caval, davul – cât şi din spaţiul occidental şi autohton: vioară, cobză, nai, fluiere, clarinet.

31 martie / „Călător la Porţile Răsăritului. File de istorie sonoră” – concert susţinut de formaţia vocal-instrumentală de muzică veche Anton Pann, la sediul ICR. Temele întâlnirii: muzica românească, relaţiile culturale ale Țărilor Române cu lumea orientală, spaţiul mioritic: între doină şi manea, folclorul de „partid”, recuperarea valorilor muzicale culturale de sorginte orientală. Formaţia Anton Pann este compusă din Constantin Răileanu (dirijor), Robert Dosa (contrabas), Alina Horez (vioară), Ion Marinescu (vocal), Cristian Nica (vocal), Jovan Sofronievski (caval, ney, clarinet), Cosmin Stan (vocal), Alexandru Stoica (al-ūd, vioară), Ştefan Ştefan (vocal), Alin Ursuleac (percuţie), Andrei Zamfir (saz/bağlama, chitară).

11 mai / „Bizanţul de după Bizanţ” – concert susţinut de formaţia En Chordais din Grecia – Kyriakos Petras (vioară), Kyriakos Kalaitzidis (lăută), Drosos Koutsokostas (voce), Vasilios (Alkis) Zopoglou (qanun), Petros Papagergiou (percuţie) – la sediul ICR. Temele întâlnirii: spaţiul cultural bizantin, muzica bizantină şi rolul catalizator în răspândirea şi menţinerea creştinismului răsăritean, muzica laică în spaţiul bizantin şi post-bizantin, şcolile româneşti de psaltichie, culegeri de cântări laice din

spațiul post-bizantin, continuitatea culturii bizantine prin intermediul Țărilor Române. Grupul En Chordais reușește să combine cu succes muzica bizantină, cea artistică mediteraneană cu cântece laice grecești, dar și cu muzică contemporană. Ansamblul este renumit pentru cercetările întreprinse în vederea descoperirii moștenirii muzicale din zona mediteraneană de Est.

24 iunie / „Povestiri muzicale” – concert susținut de formația vocal-instrumentală de muzică veche Anton Pann în cadrul proiectului Noaptea Institutelor Culturale, la sediul ICR. Temele întâlnirii: tablouri sonore din colecții muzicale românești, Fanarul bucureștean, muzica de curte și de mahala, proverbialul umor românesc

22 iulie / „La curți mari domnești – Compozitori români din sec. XVII-XIX” – concert susținut de formația vocal-instrumentală de muzică veche Anton Pann la Centrul Cultural Reduta, Brașov. Temele întâlnirii: scurtă istorie a muzicii vechi românești, Ioan Căianu, Dimitrie Cantemir, Anton Pann, George Ucenescu: personalități ale peisajului muzical românesc, Brașov: oraș cultural și punct de confluență între Apus și Răsărit, Curțile domnești – muzica de curte și muzica poporului.

29 septembrie / „Epoca lui Cantemir” – concert susținut de formația Bezmârâ din Turcia – Fikret Karakaya (cheng, voce), Kemal Caba (kemençe), Kâmil Bilgin (daire, nakkare), İhsan Özer (santur), Adem Tosunoğlu (lăută, tambur), Nurullah Kanık (caval turcesc), Akgün Çöl (shehrud), Bekir Baloğlu (lăută), Serap Çağlayan (kanun), Ersin Çelik (voce) – la sediul ICR. Temele întâlnirii: Curtea Otomană și Țările Române, confluențe ale muzicii otomane cu cea bizantină, teme românești în muzica otomană, Dimitrie Cantemir și rolul său în istoriografia muzicală orientală, epoca lui Cantemir reflectată prin viața culturală și artistică din Constantinopol, despre „pestrefuri și taksîm-uri”, *Cartea științei muzicii (Kitab-i-musiki)*. Spre a reda valorile muzicale create în spațiul mixt al fostului Constantinopol, ansamblul Bezmârâ din Turcia a demarat un amplu proiect de refacere a instrumentelor utilizate între secolele XVI-XIX în societatea otomană. Folosind instrumente precum cheng-ul (harpă de mână) și chekhroud-ul (lăută bass), formația a înregistrat șapte

„Când Bizanțul eram noi”: concert En Chordais la sediul ICR

albume, cuprinzând în special lucrări ale compozitorilor Ali Ufki și Dimitrie Cantemir.

28 octombrie / „Aegean and Balkan dances” – recital susținut de formația Anatolia din Turcia – Neva Özgen (kemençe), Hakan Şensoy (vioară), Mehmet Bitmez (lăută), Yelda Özgen Öztürk (violoncel), Tolgahan Çoğlu (chitară), Güray Cantürk (percuție). Temele întâlnirii: muzica otomană, orchestre specifice lumii otomane, aspecte ale suitei otomane și similarități cu suita românească.

18 noiembrie / „Dīvān-ul persan” – recital susținut de formația Constantinople, cu muzicieni din Canada, Turcia, Grecia și Iran, la sediul ICR. Formația Constantinople este compusă din: Kiya Tabassian (sétar, voce), Ziya Tabassian (percuție), Siamak Aghaie (santur, voce), Pierre-Yves Martel (viola da gamba), Didem Basar (kanun), Kiriakos Kalaitzides (lăută). Temele întâlnirii: rolul muzicii persane în dezvoltarea culturilor muzicale ulterioare, Cantemir – cel care a separat muzica turcă de cea persană, tratate de teorie muzicală, Anton Pann și „muzica persienească”. Formația Constantinople se inspiră din muzica tradițională a Europei mediteraneene, medievale și renașcentiste, dar și din specificul muzical al Orientului Mijlociu.

4 decembrie / Concert de gală „Între Orient și Occident”, la Sala de concerte a Radiodifuziunii Române. Concertul a fost televizat și difuzat integral pe postul TVR Cultural. Au interpretat: formația Anton Pann împreună cu Kiriakos Kalaitzidis (lăută), Fikret Karakaya (cheng), Neva Özgen (kemençe), Kiya Tabassian (sétar, voce). Temele întâlnirii: „Și noi am fost Bizanț”, influențe și confluențe muzicale în spațiul românesc, „maneaua” cea de toate zilele, secolul al XIX-lea – de la fes la joben.

9 decembrie / Concert susținut de formația vocal-instrumentală de muzică veche Anton Pann în cadrul proiectului „5 (arte) în cinci (zile) – ICR la BCU”, eveniment desfășurat în Aula Bibliotecii Centrale Universitare din București.

„Ceai, Biscuiți, Cultură și Normalitate”: conferința Ioana Pârvulescu la ICR

Alte evenimente

24 februarie / Conferința „Morală, morale și prințipuri” susținută de Andrei Pleșu la sediul ICR, în cadrul programului de serate culturale pentru tineri „Ceai, biscuiți, Cultură și Normalitate”, realizat în parteneriat cu Asociația Română pentru Cultură, Educație și Normalitate-ARCEN și Editura Humanitas. Proiectul a urmărit promovarea unor personalități din mediul cultural românesc în rândul tinerilor și încurajarea dezbaterii de idei pe diverse teme.

18 mai / Conferința „Ce ne desparte pe noi, oamenii de astăzi, de cei din secolul al XIX-lea?”, susținută de scriitoarea Ioana Pârvulescu la sediul ICR. Evenimentul a fost organizat în cadrul programului de serate culturale pentru tineri „Ceai, biscuiți, Cultură și Normalitate” derulat de Asociația Română pentru Cultură, Educație și Normalitate – ARCEN și Editura Humanitas. Conferința scriitoarei Ioana Pârvulescu a fost însoțită de o expoziție de pălării originale de sfârșit de secol XIX – început de secol XX, din colecția particulară a designerului Raluca Alexandru, precum și de o expoziție de afișe publicitare de la începutul secolului XX.

16-31 martie / Cea de a IV-a ediție a Festivalului One World Romania, singurul festival de film documentar din Romania dedicat drepturilor omului, organizat în parteneriat cu Asociația One World Romania. Festivalul a avut loc la București și a cuprins cinci secțiuni tematice în cadrul cărora au fost proiectate peste 35 de filme documentare, expoziții de fotografii, un workshop despre producția de filme documentare și alte evenimente conexe.

12 mai / Lansarea volumului *Ioana Celibidache, o mătușă de poveste* de Monica Pillat, Editura Humanitas, la sediul ICR. Lansarea a avut loc în cadrul unei dezbateri cu public la care au participat criticul literar Dan C. Mihăilescu, Lidia Bodea, director general Editura Humanitas, și Horia-Roman Patapievici, președintele Institutului Cultural Român.

23 mai / Masa rotundă „Eros, magie și asasinarea profesorului Culianu. După 20 de ani”, în parteneriat cu Editura Polirom, la sediul ICR. Evenimentul a comemorat împlinirea a douăzeci de ani de la asasinarea lui Ioan Petru

Culianu. Amfitrionul întâlnirii a fost Horia-Roman Patapievi, președintele ICR, iar la discuție au participat scriitorii Andrei Oișteanu, Gabriela Adameșteanu, Andrei Cornea și criticul literar Paul Cernat.

26-28 mai / Conferința „București-Zürich-Paris-Tel Aviv: Avangardiști români și evrei din spațiul cultural românesc”, în cadrul celei de a XI-a conferințe anuale internaționale a Centrului de Studii Ebraice „Goldstein-Goren”, Facultatea de Litere, Universitatea din București. Au participat 20 de profesori, cercetători și specialiști în istoria artelor, literatură, istorie, studii iudaice, antropologie culturală, printre care: prof. univ. Christina Vogel (Universitatea din Zürich), Radu Stern (director, Musée d'Elisee, Lausanne), Adrian Notz (director Cabaret Voltaire, Zürich), Petre Răileanu (cercetător, Paris), prof. univ. Tom Sandquist (Konstfack University College of Arts, Crafts and Design, Stockholm), prof. univ. Michael Finkenthal (John Hopkins University, Baltimore), prof. univ. Marlene Braester (Universitatea din Tel Aviv), prof. univ. Moshe Idel (Universitatea Ebraică, Ierusalim), prof. univ. Cyril Aslanov (Universitatea Ebraică, Ierusalim), prof. univ. Leon Volovici (Universitatea Ebraică, Ierusalim), prof. univ. Milly Heyd (Universitatea Ebraică, Ierusalim). Participanți din România: prof. univ. Ion Pop (Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca), prof. univ. Augustin Ioan (Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu”, București), Magda Cârneci, scriitor și critic de artă, București, conf. univ. Andrei Oișteanu (Universitatea din București; cercetător, Institutul de Istorie a religiilor al Academiei Române), conf. univ. Paul Cernat (Universitatea din București), conf. univ. Măriuca Stanciu (Universitatea din București și Biblioteca Academiei Române), Camelia Crăciun (Centrul de studii ebraice „Goldstein-Goren”, Universitatea din București), Irina Cărăbaș (Universitatea Națională de Arte, București).

26-28 mai / Expoziția „Rădăcini și ecouri ale Avangardei românești în colecțiile de grafică și desen ale Bibliotecii Academiei Române”, în sala de expoziții a Bibliotecii Academiei, cu ocazia celei de a XI-a conferințe anuale internaționale a Centrului de Studii Ebraice „Goldstein-Goren”. Au fost expuse 72 de lucrări de grafică și desen, unele aproape necunoscute, din colecțiile Cabinetului

Masa rotundă „Eros, magie și asasinarea profesorului Culianu” la ICR

de Stampe al Bibliotecii Academiei, aparținând unor artiști care s-au identificat cu fenomenul avangardei: Marcel Iancu, Victor Brauner, M.H. Maxy, Milița Petrașcu, Iosif Iser, Margareta Sterian, Corneliu Michăilescu ș.a. De asemenea, au fost prezentate ediții princeps ale scriitorilor avangardiști precum și presa de avangardă, foarte importantă din punct de vedere documentar.

3 iunie / Programul „Întâlniri și reîntâlniri la ICR”: lansarea volumului *Două figuri de seamă ale învățământului românesc. Neculai și Elisa Bancea institutori ai Școlii „Ion Creangă” din Humulești, Târgu-Neamț în prima jumătate a secolului XX* de Maria Bancea-Illoaia și Christina Zarifopol-Illias, Editura Anima, 2011. Participanți: prof. dr. Christina Zarifopol-Illias și prof. dr. Zoltán Rostás.

26-28 mai / Conferința „Passionate Minds: Knowledge and the Emotions in Intellectual History”, în parteneriat cu International Society for Intellectual History (ISIH), cu sprijinul Universității din București. ISIH a fost creată în 1994 pentru a promova cercetarea și educația în domeniul istoriei ideilor și pentru a înlesni comunicarea între specialiștii domeniului. Unul dintre proiectele sale de anvergură este *International Dictionary of Intellectual Historians*, editori generali: Donald R. Kelley și Ulrich Johannes Schneider. Printre oaspeții de onoare ai evenimentului s-au numărat: prof. Daniel Garber (Princeton University) și prof. Roger Ariew (University of South

Florida). Lucrările conferinței s-au desfășurat în aula Bibliotecii Centrale Universitare din București.

2 iunie / Dezbateri organizată în parteneriat cu Radio France Internationale, la sediul ICR. Au fost abordate teme precum: modul în care lucrează jurnaliștii români în străinătate; care sunt temele de interes, care le sunt sursele de documentare și subiectele pe care le propun redacțiilor; jurnalismul din România vs. jurnalismul din țările în care locuiesc. Întâlnirea a avut loc în cadrul evenimentului „Capitale Europene”, care s-a desfășurat între 6 și 10 iunie, la București, și a fost moderată de jurnalistul Luca Niculescu. Emisiunea a fost înregistrată și difuzată la RFI România. Invitați: Petru Clej (Londra), Petar Tomic (Belgrad), László Bihary (Budapesta), William Totok (Berlin), Mihaela Gherghișan (Bruxelles), Petio Petkov (Sofia), Monica Chihaia (Atena), Matei Vișniec (Paris). Invitat special: Quentin Dickinson, director al afacerilor europene al Radio France și șef al biroului Radio France și RFI la Bruxelles.

24 iunie / Noaptea Institutelor Culturale, ediția a V-a. ICR a găzduit evenimentele organizate de Institutul Camões/Ambasada Portugaliei, Delegația Wallonie-Bruxelles și Fundația Culturală Elenă, un concert special din seria „Când Bizanțul eram noi” susținut de formația de muzică veche Anton Pann. Expoziții, jocuri, delicii culinare și concerte au animat curtea și sălile ICR întreaga Noapte de Sânziene, alături de evenimentele celorlalte 13 institute și centre membre ale clusterului EUNIC în România. Parteneri: British Council, Centrul Ceh, Centrul Cultural al Republicii Ungare, Forumul Cultural Austriac, Fundația Culturală Greacă, Institutul Cervantes, Institutul Cultural Român, Goethe-Institut, Institutul Francez, Institutul Italian de Cultură „Vito Grasso”, Delegația Wallonie-Bruxelles, Centrul Cultural și de Informare al Ambasadei Ucrainei. Din program: concert de muzică veche, Parfum de altădată – cafea Florescu și dulceață Les Saveurs d’Yveline; expoziție de fotografie organizată de Institutul Camões, în colaborare cu Școala de poetică Fotografică Francis Mraz; Bunătăți bizantine de la Taverna Maria; standuri de carte ICR, Humanitas, Polirom; lecturi în limba română (bursierii ICR), greacă (din Nikos Kazantzakis) și portugheză (din Fernando Pessoa și José Saramago), concert Tangtype.

Noaptea Institutelor Culturale la ICR

15-21 iulie și 15-22 septembrie / Inițierea proiectului „Mănăstirile din Oltenia”, în parteneriat cu Mitropolia Olteniei. Proiectul se va încheia în 2012, odată cu apariția, la Editura ICR, a unui album de artă ce va cuprinde toate mănăstirile din Oltenia – o lucrare amplă, foarte bine documentată și ilustrată. Partea premergătoare, de documentare, a constat în deplasarea în județul Dolj, între 15 și 21 iulie, a unui grup de cinci specialiști (doi fotografi, doi istorici de artă, și Iustin Marchiș, de la Mănăstirea Stavropoleos, coordonatorul albumului. Au fost vizitate 30 de localități pe o distanță de 990 km. Partea a doua a traseului s-a desfășurat între 15 și 22 septembrie, în județele Olt, Dolj, Gorj și Mehedinți, în 23 de localități unde există mănăstiri, pe o distanță de 1 523 km.

17-27 iulie / Universitatea de Vară de Restaurare de Monumente și Situri – „Restaurare Școala Veche și Repertoriul patrimoniului Rural Bucium”, ediția a III-a. Organizator: Asociația Rencontres du Patrimoine Europe-Roumanie (RPER). Parteneri: ICR, Academia Română, Ambasada Franței la București, Uniunea Arhitecților, Fundația Heritage Romania, Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu – Facultatea de Patrimoniu, Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu”, Universitatea „Spiru Haret”, Primăria comunei Bucium. Proiectul și-a propus sensibilizarea studenților/masteranzilor în arhitectură la identificarea și restaurarea patrimoniului

rural neclasificat, în cadrul pregătirii șantierului de restaurare a Școlii Vechi din Bucium, formarea studenților/masteranzilor în arhitectură în tehnicile tradiționale de restaurare, întocmirea dosarelor de avizare a șantierelor de restaurare și a formalităților de clasificare a obiectelor de patrimoniu rural, prin activități didactice susținute de specialiști în domeniu. Rezultatele programului vor fi editate în volumul *Caiet Patrimoniu Bucium*, care va constitui și documentația necesară propunerilor de clasare, ulterioare. La Universitatea de Vară au participat 25 de studenți și profesioniști în domeniul restaurării și patrimoniului.

22-25 iulie / Susținerea participării artiștilor Frederic Krier (Germania) și Avishai Cohen Trio (Israel) la Festivalul de Jazz de la Gârâna, ediția a XV-a, organizat de Fundația Culturală Jazz Banat. În anul 2011, organizatorii și-au propus să prezinte noi formații de jazz din Europa, S.U.A. și România și, de asemenea, să readucă formațiile pe care publicul le-a îndrăgit la edițiile precedente.

16-18 septembrie / Cea de a șasea ediție a Festivalului Intercultural Plai, desfășurat la Muzeul Satului Bănățean din Timișoara. Organizator: Asociația Culturală Sunet Ambianță Timișoara. ICR a sprijinit participarea The Idan Rachel Acoustic Project (Israel), proiect care a reunit pe scena festivalului Plai un număr de zece artiști. Evenimentul, organizat de voluntari, și-a propus să celebreze interculturalitatea din zona de vest a României, facilitând dialogul intercultural și crearea unui mediu multicultural-artistic. Parteneri: Ministerul Culturii și Patrimoniului Național, Autoritatea Națională pentru Sport și Tineret, Centrul Cultural Francez, Rotary Club Cetate, Muzeul Satului Bănățean, Institutul Polonez, Ambasada Portugaliei în România, Ambasada Peru în România, Primăria și Consiliul Local Timișoara, Muzeul de Artă Timișoara, Centrul Cultural German, asociații și fundații locale.

8-14 august / Festivalul internațional de film independent ANONIMUL, ediția a VIII-a, Sfântu Gheorghe. În calitate de partener al festivalului, ICR a acordat Premiul pentru cel mai bun scurtmetraj de ficțiune, în valoare de 1 000 USD, care i-a revenit filmului *Winter Frog*, regia: Slony

Sow. Totodată, ICR a organizat concertul Trio Nisiman.

11 octombrie / Conferință și colocviu, în cadrul programului „Atrium gentium/Il Cortile dei Gentili/Curtea Neamurilor”, dedicat dialogului între cei care cred și cei care nu cred, lansat de Consiliul Pontifical pentru Cultură. Dialogul între Cardinalul Gianfranco Ravasi și Horia-Roman Patapievici, pornind de la tema „Întrebări esențiale. Putem vorbi împreună despre Dumnezeu?”, a avut loc la Ateneul Român, în seria Conferințelor Ateneului Român. Întâlnirea a fost precedată de lansarea volumului *150 de întrebări despre credință* de Gianfranco Ravasi, Editura Humanitas. Evenimentul a fost difuzat integral pe postul TVR Cultural. Pe 12 octombrie, la Colegiul Noua Europă s-a desfășurat colocviul „Rațiunea și antinomiile credinței. Dialogul dintre cei ce cred și cei ce nu cred”. Cardinalul Gianfranco Ravasi a dialogat cu Vlad Alexandrescu, Alexander Baumgarten, Francisca Băltăceanu, Andrei Cornea, Michel Kubler, Anca Manolescu și Dan C. Mihăilescu. Organizatori: Institutul Cultural Român, Pontificum Consilium per Cultura, Ateneul

Cursanți din 17 țări, la Școala de vară de la Brașov © Enric Rye

Român, Colegiul Noua Europă, Ambasada României pe lângă Sfântul Scaun, Ministerul Culturii și Patrimoniului Național, Editura Humanitas, TVR Cultural (coproducător) și organizația ARCEN.

17 noiembrie / Colocviul internațional „Praga prin obiectivul poliției secrete”, eveniment realizat în cadrul unui parteneriat între Centrul Ceh, Institutul Balassi, Institutul Cultural Român, Institutul pentru Studiul Totalitarismului de la Praga, Facultatea de Științe Politice din cadrul Universității din București. Participanți: foști disidenți din Europa de Est – Pawel Seifter, Bretter Zoltan, Mihai Stănescu, Ioana Diaconescu – și istorici, cercetători ai fenomenului totalitar și ai arhivelor serviciilor secrete est-europene – Dragoș Petrescu, Wojtech Rybka, Adrian Cioflâncă, Clara Mareș. Colocviul a fost ilustrat de o expoziție care a prezentat activitatea Direcției de urmărire a Securității statului (StB) din fosta Cehoslovacie și care surprinde, într-o manieră involuntar ironică, o imagine a orașului Praga în

anii '70-'80. Vernisajul a fost urmat de proiecția filmului *Mergând prea repede*, regia: Radim Spacek, considerat cel mai bun film ceh al anului 2010. Expoziția a fost deschisă până în data de 5 decembrie 2011.

28 noiembrie / Conferința „Gulagul. Ce știm acum”, susținută de Anne Applebaum, jurnalist la Washington Post și director al secției de studii politice a Institutului Legatum din Marea Britanie. A urmat un dialog al autoarei cu Horia-Roman Patapievici și Gabriel Liiceanu. Evenimentul a fost prilejuit de lansarea în România a volumului *Gulagul. O istorie* de Anne Applebaum, Editura Humanitas, 2011. Volumul a obținut prestigiosul Premiu Pulitzer în S.U.A. și Premiul Duff-Cooper din Marea Britanie. Parteneri: Editura Humanitas, Institutul Cultural Român, Fundația Konrad Adenauer, Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoriei Exilului Românesc și Institutul Polonez.

5-10 decembrie / Expoziția „Avangarda românească. Grafică și desen”, în cadrul proiectului „5 (arte) în cinci (zile) – ICR la BCU”, la Galeria Galateca a Bibliotecii Centrale Universitare.

8-27 decembrie / Expoziția „Despre neajunsul de a te fi născut – o explorare fotografică a gândirii lui Emil Cioran”, la sediul ICR. Au expus Andrei Conțiu, Gyuri Ilinca, Francisc Mraz (coordonatorul proiectului), Silviu Pavel și Raul Tanislav.

Kiya Tabassian (formația Constantinople, Iran)

Neva Özgen (formația Anatolia, Turcia)

„Când Bizanțul eram noi” – serie de întâlniri muzicale cu ansambluri din țară și din străinătate

Formația vocal-instrumentală Anton Pann și Kiya Tabassian

Editura
Institutului Cultural
Român

„Editura Institutului Cultural Român (ICR) a lansat recent o carte-eveniment, o «pasăre rară» în peisajul studiilor dedicate arhitecturii publice și istoriei urbanismului autohton. Volumul *București. Materie și istorie*, o apariție impozantă grafic, este subintitulat «Monumentul public și distopiile lui» și se bucură și de varianta în engleză, așa cum Editura ICR a procedat cu toate cărțile sale importante.”

Doinel Tronaru, *Adevărul literar & artistic*

„O lucrare ce i-a impresionat pe mulți creatori de teatru – în special scenografi veniți la ediția din acest an a Cvadrienalei de la Praga – este albumul *Un aristocrat în luminile rampei*, dedicat artei scenice a artistului George Löwendal. Nobilul cu titlu de baron, având origini daneze și norvegience, dar născut și format la Sankt Petersburg și strămutat pe pământ românesc, este, în opinia scenografului româno-american Nic Ularu, prezent la lansarea de la ICR Praga, acolo unde s-a deschis și expoziția dedicată operei lui Löwendal, «una dintre marile și plăcutele surprize pentru scenografia românească». Ularu ne-a spus că i-a invitat pe mulți scenografi americani aflați la Cvadrienală să vadă această expoziție, vorbindu-le și despre «extraordinarul album» realizat de Fundația Löwendal, cu sprijinul ICR, și coordonat de criticul de teatru Andreea Dumitru.”

Maria Sârbu, *Jurnalul Național*

„Editura Institutului Cultural Român (ICR) își continuă seria de albume dedicate unor remarcabile personalități artistice românești – au apărut de-a lungul timpului, de pildă, cărți despre Vladimir Zamfirescu, Devis Grebu, Mircea Dumitrescu, Corneliu Baba, Henry Mavrodin, Tudor Banuș, Teodor Moraru și alții – cu o apariție recentă, dedicată pictorului Gheorghe I. Anghel. La fel de elegant ca și restul albumelor editate de ICR, actualul volum se ocupă de opera unui artist cu destin atipic (autor, de altfel, și de literatură cu iz balcanic și levantin), care a încercat și încearcă să îmbine în creația sa mitologia «spațiului originar» al Eladei și al Egeii cu prelungirile bizantine din zona în care autorul s-a format și cu o tehnică modernă și originală.”

Doinel Tronaru, *Adevărul literar & artistic*

Titlurile incluse în planul editorial pentru anul 2011 exprimă preocuparea constantă a ICR de a promova valorile esențiale ale patrimoniului cultural național. Ele completează colecțiile și seriile deja afirmate – albume dedicate artei românești, monografii sau ediții critice – care s-au bucurat de o bună primire din partea publicului și a criticii. În seria albumelor monografice dedicate artiștilor români au apărut albumele *George Löwendal – un aristocrat în luminile rampei* și *Silvan. Portretistul*, alte patru apărând la începutul anului 2012: *Constantin Flondor*, *Aurel Bulacu*, *Stephan Eletheuriades*, *Marilena Preda Sânc*. O altă categorie de albume este dedicată orașelor și istoriei lor: *București. Memoria unui oraș* de Narcis Dorin Ion, *București. Materie și istorie* de Anca Benera. Toate albumele apar în ediții bilingve sau trilingve.

Seria „Eugen Lovinescu. Studii junimiste” a fost completată cu cel de-al cincilea volum, *Antologia ideologiei junimiste*.

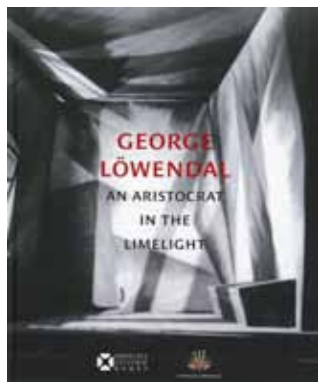
În seria „Cărți-eveniment” au fost demarate două proiecte importante: editarea celui de-al doilea volum din seria *Manuscrise miniaturate în colecții românești: Miniatura în Țările Române, sec. al XVII-lea. Școala de la Dragomirna*, în parteneriat cu Muzeul Național de Artă al României, Biblioteca Academiei Române și Patriarhia Română, și editarea albumului *Mănăstiri și biserici din Oltenia*, în parteneriat cu Mitropolia Olteniei și Mănăstirea Stavropoleos, proiecte care vor fi finalizate în anul 2012.

A continuat editarea unor volume a căror apariție este legată de evenimente culturale prestigioase: *Literatura și exilul*, volum de texte literare semnate de scriitorii invitați la Festivalul Internațional „Zile și nopți de literatură”, ediția a

X-a, 2011, în parteneriat cu Uniunea Scriitorilor din România; *Authority and the Canon between Institutionalization and Questioning: Literature from High to Late Modernity*, textele conferinței organizate în 2010 de ICR, New Europe College și British Cultural Studies Centre. Volumele publicate de Editura ICR au fost prezente la cele mai importante târguri de carte naționale (Bookfest, Gaudeamus, Librex) și internaționale (Londra, Paris, Varșovia, Madrid, Barcelona, Frankfurt).

Apariții editoriale

1. Anca Benera – *București. Materie și istorie/Bucharest. Matter & History* (carte și CD), ediție bilingvă (română-engleză), 318 p.
2. Henry de Montherlant – *Carnete/Joacă-te cu această țărână/Cu toate focurile stinse*, traducere de Ion Crețu, Ileana Cantuniari, Irina Mavrodin, 724 p.
3. Festivalul Internațional Zile și nopți de literatură – *Literatura și exilul*, 476 p.
4. Silvan. *Portretistul/The Portrait Artist*, introducere, cronologie și selecția lucrărilor de Adrian-Silvan Ionescu, 190 p.
5. George Löwendal, *an Aristocrat in the Limelight*, volum coordonat de Ariadna Avram, cu o prefață de George Banu, 264 p.
6. George Löwendal, *un aristocrat în luminile rampei*, volum coordonat de Ariadna Avram, cu o prefață de George Banu, 264 p.

Revista
Lettre
Internationale

„*Lettre Internationale* e cea mai bună, cea mai actuală, cea mai conectată revistă românească la ceea ce se întâmplă în lume și la felul în care se face o revistă culturală în Europa.”

Mircea Vasilescu, *RFI România*

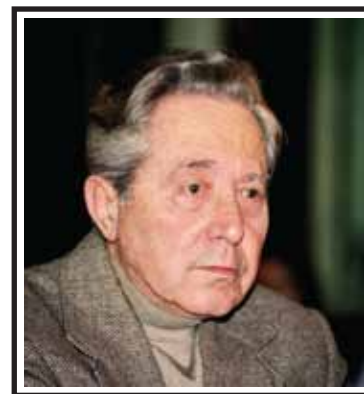
„Întrebat, într-un interviu acordat Europei Libere, dacă *Lettre Internationale* reprezintă pentru el «împlinire sau refugiu» dl Elvin spune: «Este atât o împlinire, cât și un refugiu. Împlinire, întrucât îmi dă posibilitatea să citesc unele dintre cele mai bune texte care se scriu la ora aceasta în lume. De altfel, publicația noastră, care apare în nouă metropole, a fost socotită de Octavio Paz cel mai select club al valorilor. Iar satisfacția intelectuală de a alege între mii de pagini, dintre cele mai semnificative scrise astăzi despre ideile care se confruntă, despre starea de lucruri din diverse zone ale planetei sub forma unor eseuri, a unor reportaje, a unor confesiuni, a unor opere de ficțiune, constituie, fără îndoială, un prilej de bucurie. Refugiu, întrucât sunt ținut deoparte – dat fiind timpul și energia investite în *Lettre Internationale* – de băcăliile fraticide din viața literară. În plus, *Lettre Internationale* este un excelent alibi intim ca să nu scriu.»”

Rodica Palade, *Revista 22*

În anul 2011 au apărut patru numere din trimestrialul *Lettre Internationale*. Contribuțiile poartă semnăturile unor autori precum: Mario Vargas Llosa, laureat al Premiul Nobel, George Banu, Javier Cercas, Ion Vianu, Samuel Beckett, Adam Michnik, Nicolae Manolescu, Amos Oz, Adrian Cioroianu, Zygmunt Bauman, Adrian Mihalache, Mihail Rîklin, Dave Eggers, Carmen Mușat, Hans Bergel, Héctor Abad, Carmen Firan, Sergio Benvenuto, Iulia Dondorici.

Au fost publicate, în avanpremieră, scrieri de Paul Nizon, Asef Bayat, Roman Herzog, Antonio Muñoz Molina, Frédéric Lemaître, Margaret Atwood, José Miguel Wisnik, Ian Buruma, Ian McEwan etc.

Publicații precum *Dilema veche și România literară*, dar și posturile de radio RFI România, Radio România Internațional, Deutsche Welle și Kol Israel au elogiat publicația. Ediția română a *Lettre Internationale* a fost semnalată și pe canalul TVR Cultural.

În ziua de 18 septembrie 2011 a încetat din viață scriitorul B. Elvin, cel care a condus, din momentul , ediția română a revistei *Lettre Internationale*. Eseist, prozator și critic literar, B. Elvin ne-a oferit un model de cărturar, trăind în și pentru cultură cu intensitate, grație și, deopotrivă, cu patos al moderației. Fiecare număr al revistei al cărei

redactor-șef a fost poartă marca inteligenței sale pe cât de sclipitoare, pe atât de străine de orice ostentație. Căldura pe care ne-a transmis-o va rămâne mereu în sufletele noastre.

B. Elvin (Elvin Bernstein) s-a născut la Moinești la 24 august 1927. A urmat cursurile Liceului „Cultura Max Arziel”, unde l-a avut ca profesor de limba română pe Mihail Sebastian. A debutat ca publicist în revista *Caiete culturale*, iar ca literat, în ziarul *Ecoul* (1944), cu un medalion G.B. Shaw, semnat cu pseudonimul Paul Scorțeanu. După absolvirea liceului, a urmat cursurile de Estetică ale Facultății de Filosofie din cadrul Universității din București. Ca student și absolvent a colaborat la revistele: *Contemporanul*, *Gazeta literară*, *Luceafărul*, *Viața românească*.

Din 1992, B. Elvin a fost redactorul-șef al publicației *Lettre Internationale* – ediția română, pe care a condus-o până la sfârșitul vieții. B. Elvin a fost un scriitor atașat mișcării teatrale, a scris critică de teatru și a făcut parte din Secția de dramaturgie a Asociației Scriitorilor București. În afară de activitatea sa publicistică, a publicat numeroase volume de eseu și romane între care: *După o lungă și grea suferință* (1973), *Partea mea de comedie* (1974), *Prin ce se deosebește această noapte?* (1977), *Hotarul imaginar* (1980), *În continuare* (1982), *Colțurile cercului* (1985), *Patru și un absent* (1988).

Directia Generală Comunicare

Direcția Generală Comunicare a continuat, în anul 2011, consolidarea mijloacelor și strategiilor de comunicare și promovare a activității Institutului Cultural Român și a institutelor culturale românești din străinătate. În această perioadă, prioritare au fost:

- ❖ realizarea unor campanii de promovare pentru: activitatea Centrului Național al Cărții, președinția EUNIC deținută de ICR, institutele culturale românești din străinătate, România invitată de onoare la Târgul Internațional de Carte de la Madrid, Implicarea ICR în organizarea Transilvania International Film Festival – TIFF;
- ❖ îmbunătățirea site-ului www.icr.ro (sub aspect funcțional și vizual);
- ❖ crearea și dezvoltarea site-ului www.e-icr.ro;
- ❖ utilizarea parteneriatelor media gratuite pentru a asigura maximum de vizibilitate a activității ICR;
- ❖ derularea în condiții bune a contractelor de publicitate și tipărituri;
- ❖ dezvoltarea prezenței în mediul virtual (prin site-uri, dar și prin newslettere electronice, bannere, facebook, twitter, grupuri yahoo etc.);
- ❖ realizarea de pachete de promovare integrate pentru programe și evenimente (cel mai adesea prin mijloace interne);
- ❖ dezvoltarea strategiei unitare de comunicare.

Dezvoltarea și actualizarea site-urilor www.icr.ro, www.programulcantemiro.ro, www.cennacro.ro, www.romaniacultural.ro, www.festivalulfilmuluieuropean.ro și crearea site-ului www.e-icr.ro, destinat vânzării de cărți și reviste publicate de ICR. Traficul total înregistrat de site-uri poziționează ICR ca unul dintre cei mai importanți actori culturali din punct de vedere al prezenței pe Internet.

Sistemul de expediere a newsletter-ului electronic a fost îmbunătățit, introducându-se și posibilitatea creării unor grupuri speciale de adrese. De asemenea, au fost redimensionate imaginile, din dorința de a obține un impact vizual mai mare. Numărul abonaților la newsletter-ul ICR București este de peste 5 300, observându-se o creștere constantă a interesului publicului din România pentru proiectele derulate de ICR în țară. De asemenea, a crescut și numărul abonaților la newsletterul fiecărui institut cultural român din străinătate. A fost implementată și o soluție de evidențiere a posibilității de abonare, printr-un pop-up banner care apare la prima vizită a site-ului ICR.

Lansarea site-ului www.e-icr.ro, dedicat vânzării de cărți și reviste (*Lettre Internationale*, *Euresis*) publicate de ICR a avut loc în luna august. Site-ul se adresează atât publicului din țară, cât și românilor din diaspora și cititorilor străini.

Campanii de promovare și de informare

❖ Campanie de promovare a activității CENNAC, derulată în februarie-martie 2011, prin machete de presă difuzate gratuit, postere și fluturași, dar și prin bannere postate în mediul on-line. De asemenea, s-a avut în vedere îmbunătățirea funcționalității site-ului www.cennacro.ro prin realizarea unui sistem de statistici care oferă informații cu privire la cărțile apărute cu sprijinul programelor de finanțare a traducerii și publicării culturii române scrise în străinătate. Rezultatul imediat al acestei campanii a constat în dublarea traficului pe site și, implicit, într-o mai bună cunoaștere a activității CENNAC de către publicul larg din România. A fost creat și un profil de utilizator pentru CENNAC în rețeaua Facebook, profil bilingv (română-engleză) la care care au acces, până în prezent, peste 1 400 de utilizatori, care primesc informații despre toate programele și proiectele CENNAC.

❖ Campanie de informare despre deținerea președinției rețelei globale a EUNIC de către ICR, prin dl Horia-Roman Patapievici, președintele ICR, derulată în perioada mai-iunie 2011, prin machete de presă difuzate de partenerii media, afișe, bannere online. Pe 15 iunie, la Grupul pentru Dialog Social din București a avut loc o masă rotundă pe tema bilanțului președinției române a EUNIC, intitulată „România – temă de cugetare. Proiectul instituțional ICR”. De asemenea, dl Horia-Roman Patapievici a fost și invitatul Clubului *Dilema veche* din 13 iulie, participând la dezbaterea pe tema „Cultura română în lume. Un nou început”.

❖ Campanie de informare asupra activității institutelor culturale românești din străinătate, în perioada iulie-septembrie, prin machete de presă difuzate gratuit, precum și prin amenajarea unei expoziții de afișe, în Sala Mare a ICR, reflectând modul în care este percepută activitatea ICR în presa străină sau în rândul partenerilor străini.

❖ Campanie de informare „România – invitată de onoare la Târgul internațional de carte de la Madrid LIBER 2011”, în perioada septembrie-octombrie, care a constat în: difuzare machete, bannere on-line, declarații ale personalităților invitate la târg, video cu mărturiile

scriitorilor invitați la Madrid, semnătură personalizată pentru e-mailul ICR.

✪Campanie de promovare a ICR ca susținător al filmului românesc, în cadrul TIFF – Transilvania International Film Festival 2011. Au fost realizate machete de prezentare a ICR, publicate în toate materialele de promovare a festivalului.

Pentru promovarea evenimentelor organizate de Institutul Cultural Român în țară și în străinătate, Direcția Promovare-Relații Publice din cadrul Direcției Generale Comunicare utilizează mijloace de promovare diferite, în funcție de specificul evenimentului, de publicul-țintă și de bugetul alocat.

Pe parcursul anului 2011, Direcția Promovare-Relații Publice a conceput și organizat campaniile de promovare pentru 13 expoziții de pictură, sculptură și fotografie, 22 de festivaluri și seri de film, 15 conferințe, dezbateri și colocvii, 15 concerte, 4 târguri de carte, 15 lansări de carte, 3 recitaluri de poezie. De asemenea, au fost promovate Cursurile de limba română pentru străini organizate la București (6 serii) și Cursurile de limbă, cultură și civilizație românească de la Brașov. Partenerii media anuali ai ICR, care au oferit spațiu pentru machete de presă, articole, anunțuri și apariții radio și TV au fost: ghidurile săptămânale *Zile și Nopti, Șapte Seri, 24 FUN*, publicațiile *Dilema veche, Observator cultural, Igloo, Bucharest Guide, Bucharest in Your Pocket, Tataia, Zeppelin*, postul de radio RFI România, Societatea Română de Radiodifuziune și portalurile www.cinemagia.ro și www.cinefan.ro. Pe parcursul anului 2011 au fost publicate gratuit circa 400 de machete de presă. Multe dintre evenimentele organizate de ICR au fost preluate integral de TVR Cultural sau prezentate în cadrul emisiunii Jurnal Cultural.

Pentru evenimentele de amploare organizate în alte spații decât la sediul ICR au fost încheiate parteneriate punctuale cu cotidiane, posturi de televiziune, reviste de cultură și site-uri de profil, precum: TVR Cultural, Cocor, City Compass, Romania Business Insider, Radio România Muzical, România pozitivă, Lume bună, Art spirit (pentru

„Stagiunea camerală ICR la Ateneu”), *Decât o revistă, Be Where!*, Romania Insider, City Compass, Modernism, Veioza arte, Art Act magazine, Feeder.ro, neaparat.ro, animationamagazine.eu, salonbd.ro, *Kamikaze, Vice, Formaje*, Art Clue, smart woman, IQads (pentru Muzeul Benzii Desenate și Salonul European de BD)

Evenimente organizate de Direcția Promovare-Relații Publice și participări la festivaluri

7-14 martie / Expoziția Gheorghe Anghel și lansarea albumului publicat de Editura ICR, la Muzeul Țăranului Român. La vernisaj au luat cuvântul Cristian Velescu și Ruxandra Demetrescu.

14 aprilie / Dezbateră „București: moștenirea de sub dărâmături”, care a deschis seria de evenimente „ICR goes Underground”, organizată de Institutul Cultural Român în parteneriat cu Club A. Invitați: Gheorghe Pătrașcu, arhitect-șef al Capitalei, Teodor Frolu și Dan Marin, arhitecți, Nicușor Dan, președintele Asociației Salvați Bucureștiul, prof. dr. Tiberiu Florescu, decanul Facultății de Urbanism din cadrul Universității de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu”, prof. dr. Constantin Enache, Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu”, și Iulia Cucu, președinte al Asociației Studenților Arhitecți. Moderator: Carola Chișiu.

10 mai / Lansarea albumului bilingv *Antonovici, sculptor pe două continente*, autori Doina Uricariu și Vladimir Bulat, prefată de Alain Bosquet, Universalia Publishers, New York, 2011. Au participat: Doina Uricariu, Stephan Benedict, Vladimir Bulat și Marius Tița.

13-18 mai / Două dezbateri și un concert Blazzaj, în seria de evenimente „ICR goes Underground”, în cadrul celei de-a șaptea ediții a Festivalului „Club A”, desfășurat în cafeneaua culturală Club A din Centrul Vechi al Capitalei. Au fost organizate dezbateră „Avangarda românească ajunsă pe drumuri”, avându-l invitat pe criticul de artă Erwin Kessler, și întâlnirea interactivă „România în ochii străinilor. Traducere la prima vedere”, un experiment ce a reunit tineri poeți români și traducători din Spania, Polonia, Chile sau Germania, care au tradus din texte literare la prima vedere. Tot în cadrul festivalului a avut loc un concert acid-jazz

susținut de trupa Blazzaj pe scena amplasată la intersecția dintre străzile Lipscani și Carada.

10-12 iunie / Participarea Institutului Cultural Român la Street Delivery – festival urban desfășurat pe strada Pictor Arthur Verona din București – cu un stand și o serie de evenimente: o expoziție multimedia, o proiecție de filme, un concert fado și un picnic multicultural. Ceainăria Cărturești a găzduit o expoziție multimedia de reclame vechi românești, din perioada 1860-1989: ziare, broșuri, obiecte din colecția Florian Ciobanu. În Grădina Verona, sub genericul „Natura contradictorie a Bucureștiului”, au fost proiectate două scurtmetraje documentare cu tematică urbană: *City Skills 4 Life* de Gabriela Massaci & Eugen Ciocan, și *Casa Poporului 3+5* de Dorin Ștefan, urmate de un concert de fado susținut de Vicente & José da Câmara, eveniment organizat în parteneriat cu Ambasada Portugaliei la București. De asemenea, în Grădina OAR s-a derulat un picnic intercultural constând într-un atelier de improvizație cu participarea unor traducători beneficiari ai burselor acordate de Centrul Național al Cărții din cadrul ICR, a scriitorilor Răzvan Țupa, Mugur Grosu, Cosmin Perța, Gabriel Daliș, Sorin Despot și a desenatorilor de la revista de bandă desenată *Comics*.

12-26 august / Ateliere de povești, origami și jonglerii pentru copii, în grădina ICR. În fiecare vineri din luna august au fost organizate ateliere pentru copii, cu scop educațional.

17 august / Participarea Institutului Cultural Român la Festivalul de publicitate neconvențională ADFel, desfășurat în club Fabrica din București. Artistul BD Octav Ungureanu a realizat o hartă cu cele 19 orașe ale lumii în care ICR își desfășoară activitatea, au fost create mai multe instrumente muzicale pentru a anunța începerea „Stagiunii camerale ICR la Ateneu”, iar publicul a primit stickere cu un concept original. Octav Ungureanu și Alexandru Ciubotariu s-au duelat grafic, împărțind același panou pentru a crea împreună, în stil propriu, o poveste.

13-17 septembrie / Proiectul „Voci paralele”, derulat de Institutul Cultural Român în parteneriat cu Generalitat de Catalunya și Institut Ramon Llull la Cluj-Napoca, Sibiu și București. Într-o încercare de apropiere

și descoperire reciprocă a culturilor română și catalană, actrița Andrada Corlat, sub îndrumarea regizorului Albert Mestres, a susținut recitaluri în limba română din textele a opt poeți români și catalani: Miquel DescLOT, Aurel Pantea, Ion Cristofor, Christelle Enguix, Letiția Ilea, Marc Romera, Oana Cătălina Ninu și Maria Antonia Massanet. La dialogul intercultural au participat și cei opt poeți, care au intervenit cu lecturi din propria creație, în limbile română și catalană: un joc bilingv de cuvinte și lumini, în regia lui Albert Mestres. Evenimentele au avut loc la Cafeneaua Insomnia din Cluj-Napoca, la Librăria Humanitas din Sibiu și la Clubul Țăranului Român din București.

21 septembrie / Lansarea volumului multimedia *Între două lumi* de Claudia Moscovici, Curtea Veche Publishing, 2011, la Institutul Cultural Român, în cadrul unui eveniment care a inclus proiecții de materiale audio și video realizate de Andy Platon și Claudiu Popa. Au luat cuvântul Horia-Roman Patapievic, președintele ICR, istoricul Adrian Cioroianu, criticul literar Alex Ștefănescu și regizorul Stere Gulea.

3 noiembrie / Masa rotundă „Creația literară într-o lume în criză. Scriitori în dialog. Față-n față: Rafael Argullol și Corin Braga”, la sediul ICR. Eveniment organizat de Instituto Cervantes din București în colaborare cu ICR.

8 noiembrie / Dezbateri pornind de la volumul *Cartea Roșie* de Carl Gustav Jung, traducere de Viorica Niscov, Simona Reghintovschi, Editura Trei, 2011, la sediul ICR. La întâlnirea organizată de Editura Trei în parteneriat cu Institutul Cultural Român și moderată de Horia-Roman Patapievici, președintele ICR, au luat cuvântul Andrei Pleșu, Mihaela Minulescu, psihoterapeut, președinte al Asociației Române de Psihologie Analitică, și prof. Vasile Dem. Zamfirescu, director general, Editura Trei.

5-10 decembrie / Festivalul „5 (arte) în cinci (zile) – ICR în vizită la BCU”, la Biblioteca Centrală Universitară „Carol I”. Manifestarea și-a propus să ofere publicului din București – în special celui tânăr – un eșantion din proiectele derulate de ICR în decursul anului, în țară și în străinătate. Festivalul a cuprins proiecții de film, concerte, expoziții, reprezentații teatrale, lecturi. Printre artiștii invitați s-au numărat regizorul Thomas Ciulei, actorii Coca Bloos, Richard Bovnoczki și Dana Cavaleru, muzicienii Grigore Leșe și Ada Milea, ansamblurile GAME și formația Anton Pann, scriitorii Gabriela Adameșteanu, Filip Florian, Florin Lăzărescu și Simona Sora, graficienii Alexandru Ciubotariu, Matei Branea și Noper.

7 decembrie / „Artistul din spatele autismului”, eveniment organizat de Asociația Națională pentru Copii și Adulți cu Autism din România (ANCAAR) în cadrul Campaniei „Omul din spatele autismului”, care are ca scop strângerea de fonduri pentru construcția unui centru rezidențial și de lucru pentru adolescenți și adulți cu autism.

Târguri și standuri de carte

25-29 mai / Editura Institutului Cultural Român la Târgul Internațional de Carte Bookfest. La standul ICR, cu o suprafață de 33 mp., au fost promovate aparițiile recente ale Editurii ICR, revista *Lettre Internationale* și au fost organizate două evenimente: o dezbatere pe tema monumentului de for public pornind de la albumul

București. Materie și Istorie de Anca Benera la care au participat Marilena Preda Sânc, Teodor Frolu și Monica Sebestyen, și lansarea volumului *Portrete domnești în colecții străine* de Anca Brătuleanu, la care au luat parte autoarea, Ioana Beldiman și Andrei Pippidi.

2-6 iunie / Participarea Editurii ICR la SibiuBookFest, târg de carte organizat de Primăria orașului Sibiu și Teatrul Național „Radu Stanca” și desfășurat pe perioada Festivalului Internațional de Teatru. La standul Editurii ICR a fost lansat volumul *Matei Vișniec. Mirajul cuvintelor calde* de Daniela Magiaru.

31 august – 3 septembrie / Participarea Editurii ICR la cea de-a XX-a ediție a Salonului Internațional de Carte de la Chișinău, unul dintre cele mai importante evenimente ale vieții culturale și științifice din Republica Moldova.

17-24 septembrie / Participarea Editurii ICR la Strada de C’Arte, eveniment organizat de Biblioteca Centrală Universitară „Carol I” și 360 Revolution. Strada de C’Arte, eveniment desfășurat pe artera C.A. Rosetti, a adus în atenția publicului două lansări de carte: *Silvan. Portretistul*, eveniment care l-a avut invitat pe Adrian Silvan Ionescu, și *Carnete/Joacă-te cu această țărână/Cu toate focurile stinse* de Henry de Montherlant, volum prezentat de Horia-Roman Patapievici.

28 octombrie – 6 noiembrie / În cadrul Festivalului Național de Teatru, Editura ICR a fost prezentă cu un stand propriu. Au fost lansate cele mai recente albume: *Silvan. Portretistul* și *George Löwendal, un aristocrat în luminile rampei* și a fost organizată dezbaterea „George Löwendal și sincronismul formelor europene”, la sediul

Materiale informative realizate pentru promovarea culturii române în străinătate

Începând cu acest an, Direcția Promovare-Relații Publice și-a propus realizarea unor materiale informative și de promovare prin intermediul cărora să fie prezentate publicului străin valorile culturale ale României. Pentru Festivalul Internațional de Teatru de la Sibiu și pentru „Zilele Gellu Naum” de la Cluj-Napoca a fost realizat un CD cu piesa de teatru *Insula* de Gellu Naum, tradusă în șase limbi (franceză, polonă, bulgară, spaniolă, italiană și germană).

Comunicarea cu mass-media

Misiunea Serviciului Presă constă în formarea unei imagini corecte cu privire la activitatea Institutului Cultural Român și în difuzarea informațiilor relevante despre proiectele derulate de ICR către diversele categorii de public-țintă. Serviciul coordonează comunicarea cu mass-media colaborând atât cu departamentele ICR la nivel central, generatoare ale informațiilor gestionate, cât și cu institutele culturale românești din străinătate. Totodată, Serviciul Presă asigură monitorizarea media (print și online) și realizează o revistă a presei care cuprinde știrile și articolele referitoare la activitatea ICR, precum alte informații despre evenimente culturale semnificative. Serviciul Presă a răspuns, de asemenea, solicitărilor formulate de cetățeni și de organizații neguvernamentale în baza Legii privind liberul acces la informațiile de interes public.

În perioada ianuarie-decembrie 2011 au fost redactate și difuzate peste 160 de comunicate și informări de presă. Prin intermediul Serviciului Presă au fost postate pe prima pagină a site-ului ICR comunicatele referitoare la evenimentele și proiectele de anvergură ale institutelor culturale românești din străinătate.

Conferințe de presă și întâlniri cu jurnaliști

Serviciul Presă, în colaborare cu Direcția Generală Institute Culturale Românești din Străinătate, a organizat, pe 27 ianuarie, o întâlnire la care au fost invitați jurnaliști culturali, reprezentanți ai unor publicații de nișă, bloggeri. Au fost prezentate un bilanț al activității desfășurate în 2010,

Fundației Löwendal, la care au participat Ariadna Avram, Ruxandra Garofeanu, Horia-Roman Patapievici și George Banu.

23-27 noiembrie / Participarea Editurii Institutului Cultural Român la Târgul Internațional de Carte Gaudeamus cu un stand personalizat de 32 mp.

23-30 noiembrie / Participarea Editurii ICR, cu un stand propriu, la Festivalul de Dramaturgie Contemporană de la Brașov, unde au fost prezentate albumele *Silvan. Portretistul* și *George Löwendal, un aristocrat în luminile rampei*.

proiectele majore pentru 2011, precum și informații privind mandatul de președinte al EUNIC, deținut de președintele ICR, dl Horia-Roman Patapievici.

Conferința de presă pe tema celei de-a XV-a ediții a Festivalului Filmului European, organizată pe 3 mai, în colaborare cu DC Communication. Au participat aproximativ 30 de jurnaliști și critici de film.

Conferință de presă (21 iunie) în cadrul căreia a fost prezentat proiectul TalkingAboutBorders.eu Drama Competition. Au luat cuvântul regizorul Christian Papke, inițiatorul și coordonatorul proiectului, Karin Cervenka, director, Forumul Cultural Austriac, Radu Enache, consilier, Ministerul Culturii și Patrimoniului Național, și Irina Ionescu, director general, Direcția Generală Institute Culturale din Străinătate din cadrul ICR.

Conferință de presă în deschiderea Festivalului și Concursului Internațional „George Enescu” (1 septembrie).

Conferință de presă în deschiderea Festivalului Național de Teatru (29 septembrie, sediul UNITER), cu participarea dnei Tania Radu, vicepreședinte ICR.

Spoturi

Serviciul Presă a redactat textele unor spoturi de promovare a programelor ICR, spoturi difuzate în cadrul parteneriatelor media stabilite (pentru Programul Cantemir, Muzeul Benzii Desenate, Salonul European de Bandă Desenată, concertele „Stagiunii camerale ICR la Ateneu”).

Monitorizarea media

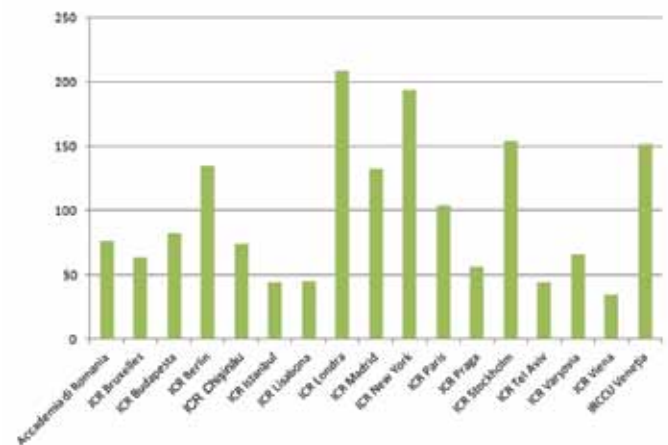
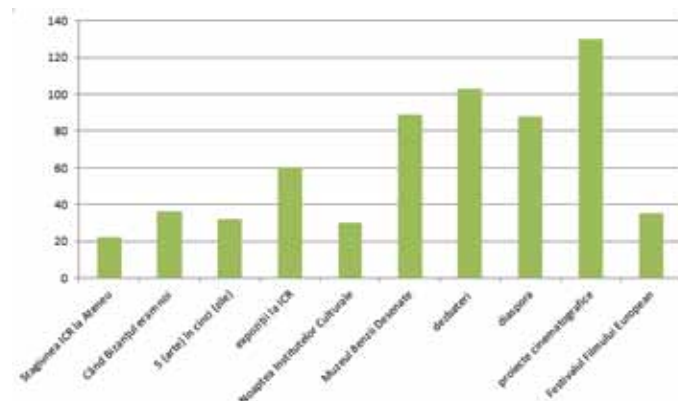
Activitatea de monitorizare a prezenței ICR în mass-media are ca rezultat o revistă a presei, distribuită zilnic, dimineața, prin e-mail, în rețeaua ICR. Aceasta a cuprins, alături de articolele referitoare la programele și proiectele ICR și ale institutelor culturale românești din străinătate), informații din sfera de interes a Institutului: despre viața culturală din țară și internațională, informații privind diaspora, date despre prezențele culturale românești în afara țării și despre activitatea institutelor culturale străine din România. Materialele despre ICR au fost grupate în dosare tematice, făcând posibilă o estimare a impactului mediatic al fiecărui proiect. Au fost monitorizate

un număr de cinci cotidiane centrale și 10 săptămânale, la care se adaugă portalurile de știri, publicațiile lunare și, ocazional, presă locală și regională.

Total apariții în presa monitorizată – 2 545 articole.

Total apariții despre evenimentele/ programele organizate de ICR București – 1 028 articole.

Total mențiuni despre proiectele și programele derulate de institutele culturale românești din străinătate: 1 517 articole.

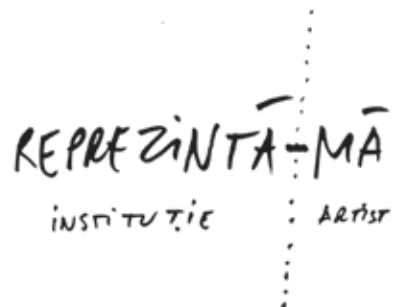
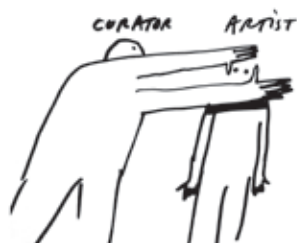

Afișe

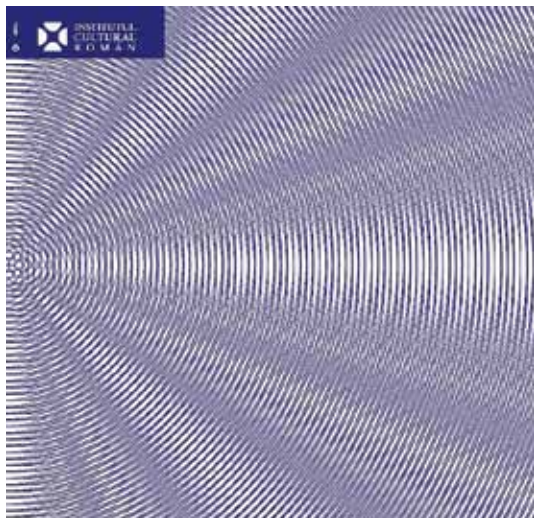

Set de cărți poștale Muzeele Benzii Desenate 2011

ICOR

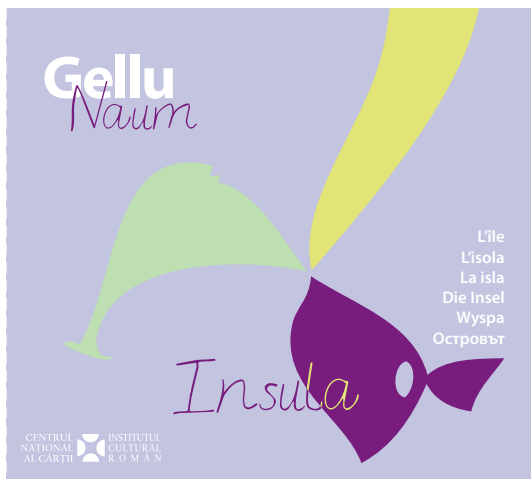
Serie de cărți poștale realizate de artistul Dan Perjovschi

Broșura de prezentare a Institutului Cultural Român

Broșura Rețeaua Institutelor Culturale Românești din Străinătate, 2011

Insula de Gellu Naum. CD-ul include piesa de teatru *Insula* în traducere franceză, spaniolă, poloneză, germană, italiană și bulgară.

Machete de presă

2011 în cifre

859	evenimente organizate de institutele culturale românești din străinătate
111	evenimente în România
31	evenimente dedicate românilor din diaspora
23	evenimente EUNIC
2 670	artiști și personalități culturale au luat parte la proiecte derulate de ICR în străinătate
2 680 000	persoane din afara României au participat la evenimentele ICR
65	titluri publicate în străinătate cu sprijinul financiar al ICR
93	beneficiari ai burselor și rezidențelor ICR
250	cursanți au învățat limba română în România (la București și Brașov)
peste 2 500	menționări în mass-media din România

BUCUREȘTI BERLIN BRUXELLES BUDAPESTA CHIȘINĂU ISTANBUL LISABONA LONDRA MADRID
NEW YORK SEGHEdin PARIS PRAGA ROMA STOCKHOLM TEL AVIV VARȘOVIA VENEȚIA VIENA